



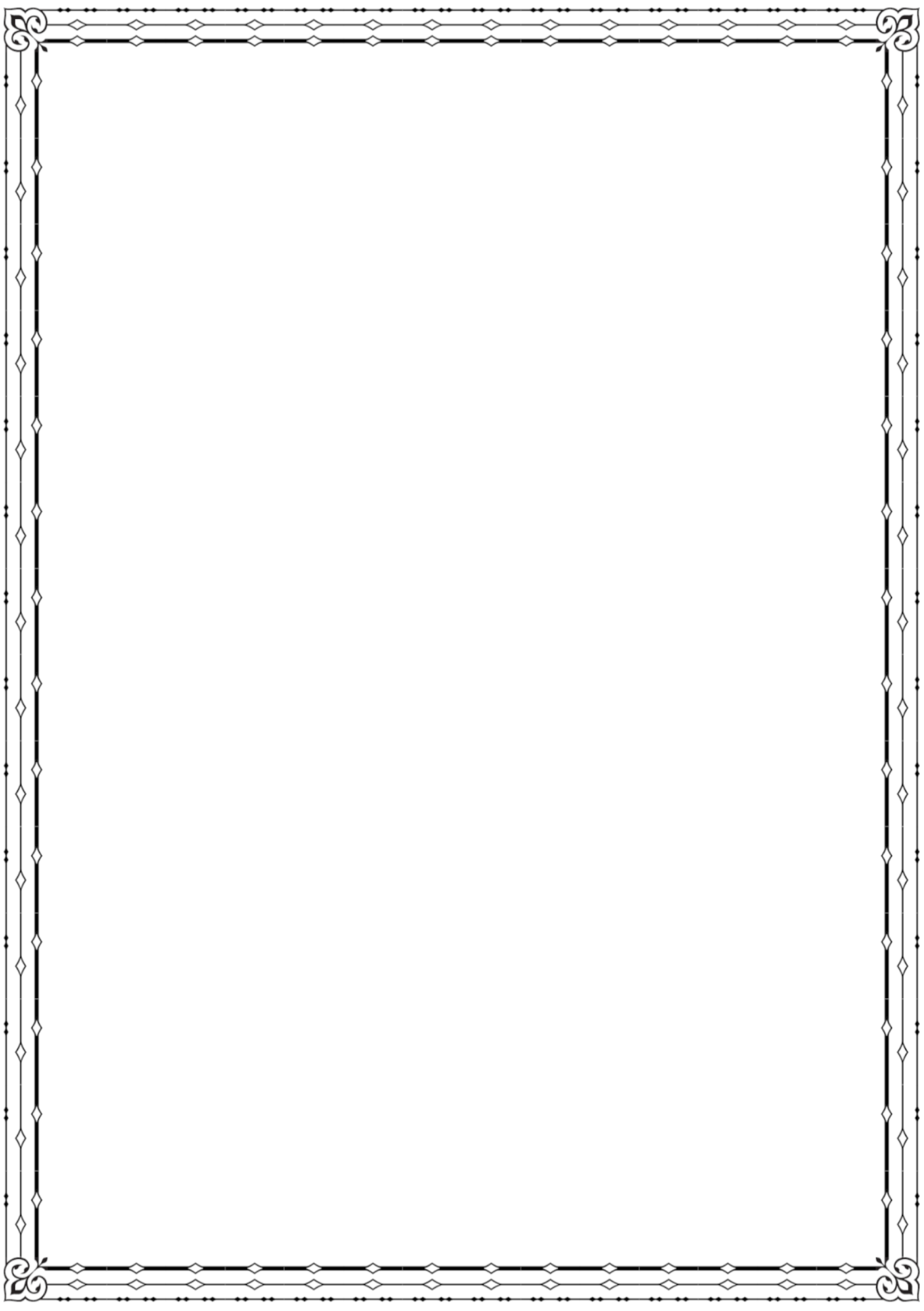
آیسی خبر

مقدس انجیل



صفحه لار

۱	متى
۳۴	مرقس
۵۳	لوقا
۸۶	يوحنا
۱۱۰	رسوللرن ايشلري
۱۴۲	رسول بولسن رومانلره رساله سي
۱۵۴	بیرنجي قورنطوسيلره رساله سي
۱۶۶	اكنجی قورنطوسيلره رساله سي
۱۷۴	غلاطي مؤمنلره رساله سي
۱۷۸	رسول بولشن افسسويلره رساله سي
۱۸۲	رسول بولشن فيليپلره رساله سي
۱۸۵	رسول بولشن قولوسيلره رساله سي
۱۸۸	رسول بولشن سلانكيلره بیرنجي رساله
۱۹۱	رسول بولشن سلانكيلره اكنجی رساله سي
۱۹۳	رسول بولشن طيموتاؤسه اول رساله سي
۱۹۷	رسول بولشن طيموتاؤسه اكنجی رساله سي
۲۰۰	تیتوس
۲۰۲	رسول بولشن فيلمونه رساله سي
۲۰۳	عبرانيلر
۲۱۱	يعقوب
۲۱۵	بُطرسن اول رساله
۲۱۹	بُطرسن اكنجی رساله سي
۲۲۱	رسول يوحنانن بیرنجي رساله سي
۲۲۵	يوحنانن اكنجی رساله سي
۲۲۶	يوحنانن اوچنجی رساله سي
۲۲۷	رسول يهوذا ن رساله سي
۲۲۸	وحي



متی

اولدیی ایچن اونو خجل اتمک ایسته مادی و اونو گزلی براخمخ ایسته دی.

۱۱۰ اما بو شیلری دوشندیی ایچن اهبح رۇیاده ربن ملاگی اونو اشکاره اولدی و «ای داؤدن اوغلو یوسف مریمدن ائولنمک ایچن قورخما چونکو اونن ایچنده اولان روح القدسندرن» ۱۱۱ او بیر اوغلان دوغجی و اونن ایسنی عیسی قویجن چونکو او گندی ملتیی گوناھلردن قورتارجی» ۱۱۲ ددی

۱۱۳ بوتون بو شیلر اولدی کی نیین اغزندن سویلمش ربن سوزی تماملانس ۱۱۴ کی اهبح باکر یوکلو اولجی و بیر اوغلان دوغجی و اونن ایسنی عمانوئیل چاغرچیلر کی تفسیری بودر یعنی الله بزدن.

۱۱۵ یوسف یوخودن ایواندخدن سو نرا ربن ملاگن امر اتدی کی یادی و اروادنی الدی» ۱۱۶ و تا اول اوغلونو دوغرانه قدر اوندن برابر اولمادی و اونن ایسنی عیسی قویدی.

۱۱۷ ۲ لحمنده دوغدی ایچن اهبح شردن بیر قاچ مجوسی اورشلیمه گلدیلر ۱۱۸ «یهودییرن دوغمش قرالی هارده؟ چونکو بز اونن یلدزنی شرده گوردک و اونو تاپمخ ایچن گلدک» ۱۱۹ ددی قرال هیرووس بونو دویدی زمان او و بوتون اورشلیمه کی اوتورانلر قورخدیلر» ۱۲۰ و هیرووس بوتون رئیس کاهلرنی و شریعت معلملرنی توپلادی و اونلره «مسیح هارده دوغملیدر؟» سوردی ۱۲۱ اونلر اونو «یهودیینه نیت لحمنده، چونکو نبی بله یازدی «و سن ای نیت لحم، یهودا ولایتنده یهودانن رئیسلرن ایچنده اصلا ائن کوچک دیلسن» چونکو سندن بیر رئیس گلجی کی بنم ملتیم اسرائیله یول گورستجی» ۱۲۲ ددی

۱۲۳ اوندن سوزنا هیرووس مجوسیلری گزلی چاغردی و یلدزن اشکاره اولان وقتنی اونلره سوردی» ۱۲۴ و اونلری نیت لحمه گوندردی «گدن و بو چوچوخ ایچن دقتلی تفتیش اذن و ناوخت بولدیسنز بنه خبر ویرن کی بن ده گلجم و اونو تاپیجم» ۱۲۵ ددی

۱۲۶ ابراهیم اوغلو، داؤد اوغلو عیسی مسیحن اصلن کتابیدر: ۱۲۷ ابراهیم ایسحاقن باباسیدی و ایسحاق یعقوبن باباسیدی و یعقوب یهودا و اونن قارداشلرنن باباسیدی» ۱۲۸ و یهودا ثاماردن دوغان فارصن و زارحن باباسیدی و فارص حصرونن باباسیدی و حصرون ارامن باباسیدی ۱۲۹ ارام عمینادابن باباسیدی و عمیناداب نحشونن باباسیدی و نحشون سلمونن باباسیدی» ۱۳۰ سلمون راحابدن دوغان بوغن باباسیدی و بوغن راعوثدن دوغان عوییدن باباسیدی و عویید یسنن باباسیدی» ۱۳۱ و یسی قرال داؤدن باباسیدی و قرال داؤد اوریانن اروادندن دوغان شلیمانن باباسیدی» ۱۳۲ شلیمان رحبعامن باباسیدی و رحبعام ائیانن باباسیدی و ائیان آسانن باباسیدی» ۱۳۳ آسا یهوشافاطن باباسیدی و یهوشافاطن یورامن باباسیدی و یورام غزیانن باباسیدی» ۱۳۴ غزیا یوئامن باباسیدی و یوئام آحازن باباسیدی و آحازن حزقیانن باباسیدی» ۱۳۵ حزقیانن یسنن باباسیدی و منسی آمونن باباسیدی و آمونن یوشیانن باباسیدی» ۱۳۶ و بابلن اسیرلک زمانده یوشیانن اوشاخلری یعنی یکنیا و قارداشلری دوغدی» ۱۳۷ و بابلن اسیرلک زماندن سونرا شائیل یکنیا یه و دوغدی و شائیل زبابلن باباسیدی» ۱۳۸ زبابلن ابیهودن باباسیدی و ابیهودن الباقیمن باباسیدی و الباقیمن عازورن باباسیدی» ۱۳۹ عازورن صادوقن باباسیدی و صادوقن اخیمن باباسیدی و اخیمن ییودن باباسیدی» ۱۴۰ و ییودن الباعازرن باباسیدی و الباعازرن متانن باباسیدی و متان یعقوبن باباسیدی» ۱۴۱ و یعقوب مریمن گشیسن یوسفن باباسیدی مسیح چاغریلان عیسی مریمدن دوغدی»

۱۴۲ بوتون نسللر ابراهیمدن تا داؤده قدر اون دورت نسلدر و داؤدن تا بابلن اسیرلک زمانه قدر اون دورت نسل و بابلن اسیرلک زماندن تا مسیحه قدر اون دورت نسل»

۱۴۳ و عیسی مسیحن دوغمه سی بله دی: اونن اناسی مریم یوسفه نشانلنمشدی و دها برابر اولمادن اول او روح القدسدن یوکلو اولمشدی» ۱۴۴ و اونن گشیسی یوسف صالح بیر ادم

﴿۱۰﴾ اۋنلر قرالن سوزلرني دويدخلري زمان يوله چيخديلر كي
اهجخ شرقده كي گوردكلري يلنذ، اونلرن اوگنده گديوي و
چوجوغن اولدي يرن اوستنه اولاشدي و اورده دوردي. ﴿۱۱﴾ و يلنذي
گوردكلري زمان دها چوخ كايغلي اولديلر.

﴿۱۲﴾ و ائوه گيرديلر و چوجوغو اناسي مريمدن برابر بولديلر و
قاپين اوگنه دوشديلر و اونه تاپديلر و خزينه لرني اچديلر و التن و
بخور و مور هديه لرني اونه تقدم اتديلر.

﴿۱۳﴾ و رۇياده اونلر تئيبه گلدي كي هيرودسن يانته گيري
دۇنماسلر بو ايچن باشخه يولدن گندي ولايتلرنه دۇنديلر.

﴿۱۴﴾ و اۋنلر يوله چيخدخلري ايچن اهجخ ربن ملاگي رۇياده
يوسفه گوركدي و ﴿قالخ چوجوخو و اناسني ال و مصره قاچ- تا
سنه خبر ويرانه قدر اورده قال- چونكو هيرودس چوجوغو محي
اتمك ايچن اريجي-﴾ ددي
﴿۱۵﴾ يوسف قالخدي و چوجوغو و اناسني الدي و گجه وقتي
مصره گندي. ﴿۱۶﴾ و هيرودسن اولمه سنه قدر اورده قالدې كي
ربن نبي اغزنلن سويله دېي سوز تمام اولسن: «مصردن اوغلو مو
چاغردم.»

﴿۱۷﴾ و هيرودس مجوسيلردن قاندرلديني گوردېي زمان قواتلي
غضبيلندي و مجوسيلردن بلديي وقت حسبنده عسكركري بيت
لحمه و بوتون حدودنه گوندردي و اكي ياشندن دها كوچك
اولان اوشاخلري اۋلدرديلر.

﴿۱۸﴾ او زمان نبي ارميانن اغزنلن سويله دېي سوز تمام اولدي:
﴿ارماهه بير سس دويلدي. اغلامه و قواتلي باغرمه و بويوك
ياس كي راحيل اوشاخلري ايچن اغلبو و تسللي ائسته ميو چونكو
اونلر يوخ اولديلر.»
﴿۱۹﴾ و هيرودس اۋلديي زمان اهجخ ربن ملاگي مصرده يوسفه
بير رۇياده گوركدي ﴿۲۰﴾ و اونه ﴿قالخ چوجوخ و اناسني ال و

﴿۲۱﴾ اۋنلر قرالن سوزلرني دويدخلري زمان يوله چيخديلر كي
اهجخ شرقده كي گوردكلري يلنذ، اونلرن اوگنده گديوي و
چوجوغن اولدي يرن اوستنه اولاشدي و اورده دوردي. ﴿۲۲﴾ و يلنذي
گوردكلري زمان دها چوخ كايغلي اولديلر.

﴿۲۳﴾ و ائوه گيرديلر و چوجوغو اناسي مريمدن برابر بولديلر و
قاپين اوگنه دوشديلر و اونه تاپديلر و خزينه لرني اچديلر و التن و
بخور و مور هديه لرني اونه تقدم اتديلر.

﴿۲۴﴾ و رۇياده اونلر تئيبه گلدي كي هيرودسن يانته گيري
دۇنماسلر بو ايچن باشخه يولدن گندي ولايتلرنه دۇنديلر.

﴿۲۵﴾ و اۋنلر يوله چيخدخلري ايچن اهجخ ربن ملاگي رۇياده
يوسفه گوركدي و ﴿قالخ چوجوخو و اناسني ال و مصره قاچ- تا
سنه خبر ويرانه قدر اورده قال- چونكو هيرودس چوجوغو محي
اتمك ايچن اريجي-﴾ ددي

﴿۲۶﴾ يوسف قالخدي و چوجوغو و اناسني الدي و گجه وقتي
مصره گندي. ﴿۲۷﴾ و هيرودسن اولمه سنه قدر اورده قالدې كي
ربن نبي اغزنلن سويله دېي سوز تمام اولسن: «مصردن اوغلو مو
چاغردم.»

﴿۲۸﴾ و هيرودس مجوسيلردن قاندرلديني گوردېي زمان قواتلي
غضبيلندي و مجوسيلردن بلديي وقت حسبنده عسكركري بيت
لحمه و بوتون حدودنه گوندردي و اكي ياشندن دها كوچك
اولان اوشاخلري اۋلدرديلر.

﴿۲۹﴾ او زمان نبي ارميانن اغزنلن سويله دېي سوز تمام اولدي:
﴿ارماهه بير سس دويلدي. اغلامه و قواتلي باغرمه و بويوك
ياس كي راحيل اوشاخلري ايچن اغلبو و تسللي ائسته ميو چونكو
اونلر يوخ اولديلر.»

﴿۳۰﴾ و هيرودس اۋلديي زمان اهجخ ربن ملاگي مصرده يوسفه
بير رۇياده گوركدي ﴿۳۱﴾ و اونه ﴿قالخ چوجوخ و اناسني ال و

﴿۳۲﴾ اۋنلر قرالن سوزلرني دويدخلري زمان يوله چيخديلر كي
اهجخ شرقده كي گوردكلري يلنذ، اونلرن اوگنده گديوي و
چوجوغن اولدي يرن اوستنه اولاشدي و اورده دوردي. ﴿۳۳﴾ و يلنذي
گوردكلري زمان دها چوخ كايغلي اولديلر.

﴿۳۴﴾ و ائوه گيرديلر و چوجوغو اناسي مريمدن برابر بولديلر و
قاپين اوگنه دوشديلر و اونه تاپديلر و خزينه لرني اچديلر و التن و
بخور و مور هديه لرني اونه تقدم اتديلر.

﴿۳۵﴾ و رۇياده اونلر تئيبه گلدي كي هيرودسن يانته گيري
دۇنماسلر بو ايچن باشخه يولدن گندي ولايتلرنه دۇنديلر.

﴿۳۶﴾ و اۋنلر يوله چيخدخلري ايچن اهجخ ربن ملاگي رۇياده
يوسفه گوركدي و ﴿قالخ چوجوخو و اناسني ال و مصره قاچ- تا
سنه خبر ويرانه قدر اورده قال- چونكو هيرودس چوجوغو محي
اتمك ايچن اريجي-﴾ ددي

الانميه لايخ ديلم. او سزه روح القدسدن و اتشدن و فتيز ويرجي. ^{۱۳۱} اونن شوکسي ايندهدر و خرمني يبي تمزليجي و بوغدا سني مخزنه توپليجي اما صماني سونميان اتشده ياخجي. ^{۱۳۲} ددي اوندن سونزا عيسي يحيى دن وفتيز المنخ ايچن جليلدن اُردنه گلدی. ^{۱۳۳} اما يحيى اونه منع اتدي و «بن سندن وفتيز المليم سن نبي بنه گليون؟» ددي

^{۱۳۴} عيسى اونه «براخ شندي اولسن چونکو بزه بله لازمدرکي صالحلگن هيسني تمامليخ.» جواب ويردي. بو ايچن يحيى راضي اولدي.

^{۱۳۵} و عيسى وفتيز الديي زمان چيک صويدن چيخدي و سما اونه اچلدي و اللهن روخنو گوردي کي او بير حمام کمي ايندي و اوستنه گلدی. ^{۱۳۶} و سمان بير سس گلدی : «بو بنم عزيز اوغولمدر کي اوندن راضييم.»

۴ ^{۱۳۷} اوندن سونزا عيسى شيطاندن سينه نمخ ايچن روح القدس طرفندن چوله الاتلدي. ^{۱۳۸} قرخ گون و قرخ گجه اورج توتدخدن سونزا اجخدی. ^{۱۳۹} و سينيان اونن ياننه گلدی و «اگر اللهن اوغولسن سويله بو طاشلر اکمک اولسن.» ددي اما عيسى اونه «يازلمش کي انسان بس اکمکدن ياشه ماز

اما اللهن اغزندن چيخان هر سوزدن ياشيجي.» ^{۱۴۰} جواب ويردي. ^{۱۴۱} اوندن سونزا شيطان اونو مقدس شهره الاتدي و معبدن قلعه سنن اوستنه قويدي و ^{۱۴۲} اونه «اگر اللهن اوغولسن گندني اشاغي اُت چونکو يازلمش کي او ملاکلرنه سنن ايچن امر ادجي و سني اللرندن قالدريجيلر کي اياغن بير طاشه داگميجي.» ددي عيسى اونه «يازلمش کي رب اللهی سينه ماين.» ددي

^{۱۴۳} گنه شيطان اونو يوجه بير داغن اوستنه الاتدي و اونه دونيانن بوتون مملکتلرني و شريفلرني گورستدي و اونه ^{۱۴۴} «اگر يره دوشديسن و بنه تاپديسن بوتون بو شيلري سنه ويرجم.» ددي ^{۱۴۵} سونزا عيسى اونه «گت شيطان! چونکو يازلمش کي رب اللهنه تاپ و بس اونه خزمت ات.» ^{۱۴۶} جواب ويردي.

^{۱۴۷} اوندن سونزا شيطان اونو قوارتدي و ملاکلر گلدیلر و اونه خزمت اتدیلر. ^{۱۴۸} عيسى يحيى نن توتلمه سني دويدی زمان جليله گندی. ^{۱۴۹} و ناصردهن چيخدي و کفرناحومه دنيزن ياننده زبولون و نفتالي حدودنده اوتوردی.

^{۱۵۰} تا نبي ايشعياهن اغزندن سويلنمش سوزلر تمام اولسن. ^{۱۵۱} «دنيزن يولنده اولان زبولون و نفتالين ولايتي و اُردنن اوته سنده کي و باشخه ملتلرن جليلي ^{۱۵۲} يعني قرانلخده بريان ملت بويوک بير ايشغ گوردي و اولوم ديارنده و اونن کولگه سنده اوتورانلره ايشغ دوغدي.»

^{۱۵۳} او زماندن سونزا عيسى وعظ اتميه باشلادي و «توبه ادن چونکو سمانن مملکتي ياخندر.» ددي

^{۱۵۴} و عيسى جليل دنيزن ياننده بريديي زمان، اِکي قارداشي يعني بُطرس اسمنده معروف، سمعونو و اونن قارداشي اندراوسي گوردي کي دنيزه بير شبکه اتيويدلر چونکو اونلر بالخ صياددیلر. ^{۱۵۵} و اونلره «بني تاکيب ادن و بن سزي انسان صيادلري يايچم.» ددي

^{۱۵۶} اونلر تيز شبکه لرني قوارتدیلر و اونو تاکيب اتدیلر. ^{۱۵۷} و ناوخت اورادن گچدي باشخه اِکي قارداشي يعني زبدين اوغلو يعقوب و اونن قارداشي يوحنايي گوردي و اونلر بابالري زبدينن برابر باخيره ده شبکه لرني تصليح ادويدلر. و اونلري چاغردی. ^{۱۵۸} اونلر تيز باخيره يي و بابالرني ترک اتدیلر و اونو تاکيب اتدیلر.

^{۱۵۹} عيسى بوتون جليلده گريودي و اونلرن مجمعلرده تعليم ويريودي و اللهن مملکتن يبي خبرني وعظ ادويدي و ملتن ايچنده کي هر خسته لخه و هر اغريه شفا ويريودي.

^{۱۶۰} و او بوتون سور ياده مشهور اولدي و بوتون مختلف خسته لخلردن و اغريلردن خسته اولانلري و دليري و صرع خسته سي اولانلري و طوپالرلي اونن ياننه گترديلر و اونلره شفا ويريدي.

^{۱۶۱} و چوخ کشيلر جليلدن و دکابولسدن و اورشليمدن و يهوديه دن و اُردنن اوتکي طرفندن اونو تاکيب اتدیلر.

۵ ^{۱۶۲} و عيسى بويوک بير زحمتي گوردي و داغه چيخدي و اورده اوتورديي زمان اونن اوغرنجيلري ياننه گلدیلر ^{۱۶۳} و اغزني اچدي و اونلره تعليم ويرميه باشلادي ^{۱۶۴} و «ناي مبارک روحده فقير اولانلره چونکو سماوي مملکت اونلرندر.» ^{۱۶۵} ناي مبارک ياس توتانلره چونکو اونلر تسليي بولجیلر. ^{۱۶۶} ناي مبارک حليملره چونکو اونلر دونيايي ميراث الجيلر. ^{۱۶۷} ناي مبارک

قارداشندن دارلدیسه محکمه یه لایخدر و کیم قارداشنه سوگدیسه محکمه یه لایخدر و کیم «عقلسز» ددیسه جهنمن اتشنه لایخدر.

١٤٥ بو ایچن ناوخت مذبحن اوستنده بیر قوربان تقدم اتمک ایسته دیسن و اورده عقلنه گلدیسه کی قارداشتن سندن بیر شکایتی وارسه ١٤٦ قورباننی مذبحن یاننده قوارت و گت و اولده قارداشندن بارش و اوندن سونرا گل قورباننی تقدم ات.

١٤٧ سنه شکایت ادا ن بیر کشیدن یولده گندین زمان اوندن بارش یوخسه او سنی محکمه یه ویرجی و حاکم ده سنی عسکرلرن رئیسنه تسلیم ادجی و اوندن سونرا زندانه دوشجن. ١٤٨ صح سنه دیوم کی تا اخر لهری یه ویرمادن اصلا اورادن دشری چیخیمجن.

١٤٩ چوخدن بری دویمشسنز کی «زنا اتما» ١٥٠ اما بن سزه دیوم هر کیم بیر ارواده شهوأتلی باخدیسه یورگنده اوندن زنا یامشدر. ١٥١ بو ایچن اگر سنن صاغ گوزن سنی گوناوه دوشردیسه اونو چیخار و ات چونکو عضولرندن بیر عضو محی اولدیسه بوتون جسمنن جهنمه اتمله سندن ده ایی در.

١٥٢ و اگر صاغ الن سنی گوناوه دوشردیسه اونو کاس و ات چونکو عضولرندن بیر عضو محی اولدیسه بوتون جسمنن جهنمه اتمله سندن ده ایی در.

١٥٣ و سویلنمش کی هر کیم اروادنی بوشامخ ایسته دیسه اونو بیر طلاق رساله سی ویرسن. ١٥٤ اما بن سزه دیوم هر کیم اروادنی زنا سببندن باشخه بوشادیسه اونن زنا اتمه سنه سبب اولیو و هر کیم بوشانمش اروادتن اولوندیسه زنا اتمشدر.

١٥٥ گنه دویمشسنز کی یالان یره یمن اتمه اما ره اتدین یمنلری یاپ. ١٥٦ اما بن سزه دیوم هیچ بیر زمان یمن اتماین! نه سمایه چونکو الهن کرسیسیدر ١٥٧ و نه یره چونکو اونن ایاخلرنن التیدر و نه اورشلیمه چونکو عظیم قرالن شهردر. ١٥٨ و نه گندی باشنز ایچن یمن اتماین چونکو بیر ساچی اغ یا ده قره یپامازسنز. ١٥٩ اما اتوتنز ائوت و یوخنز یوخ اولسن چونکو بوندن زیاده پیس اولاندندر.

صالحک ایچن اچ و صوسز اولانره چونکو اونلر دوق اولجیلر. ١٦٠ نای مبارک رحمتیلره چونکو اونلر رحمت الجیلر. ١٦١ نای مبارک پک یورکلی ادملره چونکو اونلر الهی گورجیلر. ١٦٢ نای مبارک بارشانلره چونکو اونلر الهن اوغوللری چاغرجیلر.

١٦٣ نای مبارک عدالت ایچن ظلامت چکانلره چونکو سماوی مملکت اولنرندر.

١٦٤ نای مبارک ناوخت سزه سوگدیسه لر و ظلامت اتدیسه لر و یالانچلخدن سزه پیس سوزلر سویله دیسه لر. ١٦٥ فرحلی اولن و قوأتلی کایفلن چونکو اوچرتنز سمداه بویوکر، چونکو سزدن اول اولان نیبلره ده عینا شکلده ظلامت اتدیلر.

١٦٦ سز دونیانن دوزوسنر اما دوز طاتسز اولدیسه نصل گنه دوزلو اولجی؟! ارتخ قولانماز و دشری دوکمیلدر و اینسانلر اونو دپه لیجیلر.

١٦٧ سز دونیانن ایپشغیسنز. داغن اوستنده یاپلمش اولان بیر شهر ساخلانماز. ١٦٨ هیچ کیمسه بیر چراغی یاخلدن سونرا اونو بیر سپدن ائنه قویماز، لکن اونو بیر مناره یه قویجی کی بوتون ائوده اولانلره ایپشغ ویرسن. ١٦٩ سز ده ایپشغنر عینا شکلده اینسانلره بارله سن کی سزنی ایپلگنزی گورسنلر و سمداده خی بابانزی تشریف اتسنلر.

١٧٠ سانمین کی الهن قانونلرنی یعنی توراتی یا ده نیبلرن سوزلرنی ایطال اتمک ایچن گلدیم. ایطال ایچن دیل لکن تماملامخ ایچن گلدیم. ١٧١ چونکو صح سزه دیوم سما و دنیا گجمادن هیچ بیر نقطه یا بیر حرف شریعتدن غایب اولماز تا هپسی تمام اولانه قدر. ١٧٢ بو ایچن هر کیم بو امرلردن ائن کوچک بیرنی بوزدیسه و اینسانلره بله اورگتدیسه او سماوی مملکتده ائن کوچک اولجی. اما هر کیم اونلری یاپدیسه و اورگتدیسه، او سماوی مملکتده ائن بویوک صایلیجی. ١٧٣ چونکو سزه دیوم سز صالخلگنز فریسیلرن و شریعت معلملرن صالحلگندن زیاده اولمادیسه، سماوی مملکتده اصلا گیرمیجنز. ١٧٤ چوخدن بری دویمشسنز کی «اولدرما و هر کیم اولدردیسه محکمه یه لایخ اولجی». ١٧٥ اما بن سزه دیوم هر کیم سبسیز

١٣٨ چوځدن بري دويمشسز كي سويلنمش، گوزه گوز و ديشه
 ديش ١٣٩ اما بن سزه ديوم پيسلگن ضدنه دورماين لکن هر کيم
 يوزن صاغ طرفنه ووردسه اوتکي طرفني ده اونه دؤندر.
 ١٤٠ و بير کشي سنن خرخهني المخ ايچن سني محکمهيه
 الاتمک هسته ديسه قميصني ده السن.
 ١٤١ و اگر بير کشي سني بير كيلومتر يول ايچن مجبور اتديسه
 اوندن يکي كيلومتر گت.

١٤٢ هر کيم سندن بير شي هسته ديسه اونه وير و بير کشي سندن
 بوج هسته ديسه يوزني اوندن دؤندراما.

١٤٣ چوځدن بري دويمشسز كي گندي قوئشون سئو و
 دوشمانني کراه ات. ١٤٤ اما بن سزه ديوم دوشمانلرنزي سئون و
 سزه لعنت ادا نلره برکت دو عاسي سويلهين و سزي کراه ادا نلره
 ايپلک اذن و سزه سوگان و ظلامت ادا نلر ايچن دوعا اذن
 ١٤٥ كي سمداهخي بابانز اوغولوري اولجنز. چونکو او گندي
 گوئشني پيس ادملره و يبي ادملره صالحو و صالح ادملره و پيس
 ادملره ياغمور ياغديبو. ١٤٦ چونکو اگر سز بس سزي سئوانلري
 سئوديسن، ناي او جرتي وار؟ تا گورمکچيلر عينا شبي اتمبولر مي؟
 ١٤٧ و اگر قارداش لرنزه بس سلام و يرديسن، باشخه لرنن ناي زياته
 اديوز؟ تا گورمکچيلر عينا شبي اتمبولر مي؟ ١٤٨ بو ايچن سز
 سمداهخي بابانز کمي کامل اولن.

١٤٩ موخييات اولن ادملره گورمک ايچن صالحلک
 ايشلرن ياپماين يوخسه سمداهخي بابانز ياننده او جرتن
 اولميچي. ١٥٠ بو ايچن ناوخت فقيرلره صدقه و يرديسن گنده بورو
 چالما چونکو يکي يوزلور انسانلردن احترام المخ ايچن مجمعلره
 و بازارلره بله اديولر. بن سزه ديوم اونلر او جرتلرن ديلر.
 ١٥١ لکن سن ناوخت صدقه و يرديسن صول الن صاغ الين
 اتديني گورماسن. ١٥٢ كي سنن صدقه گزلي اولسن و گزلي
 گوران بابان اشکاره ده سنه او جرت و يرجي.

١٥٣ و ناوخت دوعا اتديسن، يکي يوزلور کمي دوعا اتمان
 چونکو اونلر انسانلره گورمک ايچن مجمعلره و حاره لرن
 قراخلرنده دورمه يي و دوعا اتمه يي سئولر. بن صخ سزه ديوم
 اونلر او جرتلري المشلر. ١٥٤ اما ناوخت سن دوعا اتديسن گندي
 غرفنه گير و قايبي کيتله و گزليده اولان بابانه دوعا ات و گزلي
 گوران بابان اشکاره ده سنه او جرت و يرجي ١٥٥ و ناوخت دوعا

١٥٦ اتديسن باشخه ملتار کمي بوش سوزلري تکرار اتمان چونکو
 اونلر سانبولر كي چوخ سوزلردن جواب الجيلر. ١٥٧ بونن ايچن
 اونلر کمي اولماين چونکو بابانز احتياجلرنزي سويله مادن اول بلو.
 ١٥٨ بو ايچن سز بله دوعا اذن: اي سمداهخي بابامز اسمن قدس
 اولسن.

١٥٩ سنن مملکتن گلسن. سمداه هسته گن اولديي کمي دونياده
 ده اولسن.

١٦٠ گونلک اکمگمزي بو گون بزه وير.
 ١٦١ بزه بورجلو اولانلري عفا اتديمز کمي سن ده بزم بورجلرمزي
 عفا ات.

١٦٢ و بزي سينه مخه چکما لکن بزي شيردن قورتار.
 چونکو بوتون مملکت و قوات و شريف سونوزه قدر سنندر.

١٦٣ امين
 ١٦٤ چونکو ناوخت سز انسانلرن ذنوبلرن عفا اتديسن،
 سماوي بابانز ده سزن ذنوبلرن عفا ادجي ١٦٥ اما اگر انسانلرن
 ذنوبلرن عفا اتماديسن بابانز ده سزن ذنوبلرن عفا اتميجي.
 ١٦٦ و ناوخت اوروج توتديسن يکي يوزلور کمي يوزلرنزي
 صولدرماين چونکو اونلر گنديلرن باشخه لرنه اوروجلو گورستمک
 ايچن يوزلرن دايشت يولر. بن صخ سزه ديوم اونلر او جرتلرن ديلر.
 ١٦٧ اما ناوخت سن اوروج توتديسن باشنه زيت قوي و يوزني يو
 ١٦٨ كي انسانلرن گوزنده اوروجلو گورميجن لکن گزليده اولان
 بابان بونو گورجي و سنه اشکاره ده او جرت و يرجي.

١٦٩ بو دونياده گنده خزينه لر توپلاماين چونکو حشرت و پاس
 اونلري خرب اديو و خرخرلر اوريه گيريولر و خرخرليولر. ١٧٠ لکن
 گندنز ايچن سمداه خزينه لري توپلاين چونکو اورده حشرت و
 پاس اونلري خرب اتمازلر و اوريه خرخرلر گيرميولر و خرخرلا ميولر.
 ١٧١ چونکو سنن خزينه هارده اولديسه يورگن ده اورده اولجي.
 ١٧٢ جسدن چراغي گوزدر. يعني گوزن صاف اولديسه بوتون
 جسدن ايدنلخ اولور. ١٧٣ اما اگر سنن گوزن پيس اولديسه بوتون
 جسدن قرانلخ اولور. بو ايچن اگر سنده كي ايشغ قرانلخ اولديسه
 او قرانلخ ناي قدر قواتلدر!

١٧٤ هيچ کيمسه يکي اغايه خرمت اده بلماز چونکو بيرني کراه
 ادجي و بيرني سئوجي يا ده بيرنه ياپشجي و اوتکيني خور
 گورجي. هم اللهه و هم پاره يه خرمت اتمه زن ممکن ديل!

﴿۱۵﴾ اي ٻي ٻيڙو، اول گندي گوزنده کي تخته ٻي چيخار، او زمان ٻي گورجن و قارداشن گوزندن صماني چيخاره بلجن.

﴿۱۶﴾ مقدس شيلري ڀٽلره ويرميا و لولولرتري دومولرن اوگنه اتمانين يوخسه اونلري ڊهليجيلر و دؤنجيلر، سزه هجوم ادجيلر. ﴿۱۷﴾ اشته گن کي سزه ويرلجي، ارين کي بولجنز، دوگن کي سزه اچلجي. ﴿۱۸﴾ چونکو هر کيم اشته ديسه الجي و هر کيم اراديسه بولجي و کيم دوگديسه اونه اچلجي.

﴿۱۹﴾ و سزندن کيم وار کي اگر اوغلو اونندن اشمک اشته ديسه، اونه طاش ويرجي. ﴿۲۰﴾ يا ده بلخ اشته ديسه اونه بير بيلان ويرجي! ﴿۲۱﴾ شندي اگر سز پيس اولدنز حالده اوشاخلرنزه ٻي هديه لري ويرمه ٻي بلديسنز، ناي قدر زياده سز سمداهه خي بابانز ٻي شيلري اونندن اشته لره ويرجي.

﴿۲۲﴾ بو اچن انسانلرن سزه ناي شکل ياپمه لرن اشته ديسنز، سز ده اونلره عيناسني ياپن. چونکو تورات و نبيلن سويله دکلري بودر. ﴿۲۳﴾ دار قاپيدن گيرن. چونکو محيه الاتان او قايي بول و اونن يولو بويوک و اچخندر و اونه گيرانلر چوخدر. ﴿۲۴﴾ چونکو حياته الاتان قايي دار و اونن يولو زوردر و اونو بولانلر ازدر.

﴿۲۵﴾ يالان نبيلردن موخيات اولن. اونلر قوزولرن اسبابنده سزه گليولر اما اچلرنده وحشي قوردرلر. ﴿۲۶﴾ اونلري ميوله رندن بلجنز. ديکاني اوزومدن و انجيري ديکاندن قويا رتيولر مي؟ ﴿۲۷﴾ عينا شڪله هر ٻي اغاچ ٻي ميوه وير و کوتو اغاچ کوتو ميوه وير. ﴿۲۸﴾ ٻي اغاچ کوتو ميوه ويره بلماز و کوتو اغاچ ٻي ميوه ويره بلماز. ﴿۲۹﴾ هر اغاچ ٻي ميوه ويرماديسه کاسلجي و اشته ائلجي. ﴿۳۰﴾ بو اچن اونلري ميوله رندن بلجنز.

﴿۳۱﴾ بني «يا رب يا رب» دايان کشي ديل، لکن سمداهه اولان بابامن اشته گني ادا کشي سماوي مملڪته گيرجي. ﴿۳۲﴾ او

﴿۳۳﴾ بو اچن سزه ديوم جاننر اچن قورخماين کي ناي ييجنر و ناي اچيچنر و جسندن اچن ناي گايجنز. حيات يمکدن و جسندن اسبابندن ده ٻي ديل مي؟

﴿۳۴﴾ سمانن قوشلرنه باخن کي نه اكيولر و نه بچيولر و نه مخزنلرده حصد توپيولر و سماوي بابانز اونلري بسليو. سز اونلردن ده مهم ديلمستز؟ ﴿۳۵﴾ سزندن کيم دوشنمکدن گندي عُمرنه بير ساعت زياده قويه بليو؟ ﴿۳۶﴾ و اسباب اچن نبي مراخ اديوزن؟ تارلانز زنباق چيچکلرنه دوشنن، نصل بويولر! نه چالشويولر و نه اسباب ديکيولر. ﴿۳۷﴾ اما بن سزه ديوم کي شليمان بوتون گندي شريفنده بولنر بيرسي کمي گايتمادي.

﴿۳۸﴾ بو اچن اگر الله بو گون وار اولان و صباح فرنه اتيان اوتو بله گايديريسه، اي از ايمانليلر سزه ده زياده گايديريجي مي؟ ﴿۳۹﴾ بو اچن مراخ اتمانين و «نای يهيجک؟ يا ناي اچيچک؟ يا ناي گايچک؟» دايمانين. ﴿۴۰﴾ چونکو باشخه ملنلر بله شيلري اريولر. اما سماوي بابانز بليو کي بوتون بو شيلره اچتياجنز وار. ﴿۴۱﴾ اما اولده اللهم مملڪتنه و اونن عدالتنه ارين و بوتون بو شيلر زياده سندن سزه ويرلجي. ﴿۴۲﴾ بو اچن صباحي مراخ اتمانين چونکو صباح گندي اچن مراخ ادجي. بو گون سنختيسني بو گون اچن بتر.

﴿۴۳﴾ حکم اتمانين کي سز ده محکوم اولميچنز ﴿۴۴﴾ چونکو ناي شکل حکم اتديسنز سزه ده عينا شکل گلجي و ناي اولچندن اولچديسنز سزه ده اولچلجي.

﴿۴۵﴾ سن نبي بير صماني قارداشن گوزنده گوريون اما گندي گوزنده کي تخته ٻي گورميون؟ ﴿۴۶﴾ يا ده نصل قارداشنه ﴿۴۷﴾ اذن وير کي صماني گوزندن چيخارتم. ﴿۴۸﴾ و اهجن تخته گندي گوزنده در.

گونده چوخو بنه «یا رب یا رب سنن اِسمنده نیبلیک اتمادک می؟ سنن اِسمنده شیطانلری چیخارمادخ می؟ سنن اِسمنده چوخ معجزه لر یاپمادخ می؟» دایجیلر ^(۱۳) او زمان اونلره اشکاره دایجم کی «سزی اصلاً بلمادم! بندن اوزاخلاشن ای پیسلک یاپانلر.»

^(۱۴) هر کیم بنم بو سوزلرمی دویدیه و اونلری یاپدیه اونو عقللی بیر ادمه بنزه تیوم کی ائونی طاشن اوستنده یاپدی. ^(۱۵) و یاغمور یاغدی، سللر گلدی و یئلر اُسدی و او ائو زورله ندی اما یخلمادی چونکو طاشن اوستنده یاپلمشدی.

^(۱۶) اما هر کیم بو سوزلرمی دویدیه و اونلری یاپمادیه، عقلسز بیر ادمه بنزیو کی ائونی قومن اوستنده یاپدی. ^(۱۷) و یاغمور یاغدی، سللر گلدی و یئلر اُسدی و او ائو زورله ندی و یخلدی و اونن یخلمه سی قواتلیدی. ^(۱۸) ددی عیسی بو سوزلری ددیکن سوزا او زحمت چوخ شاشدی.

^(۱۹) چونکو اونلره شریعت معلملری کمی دیل، قدرت صاحبی کمی تعلیم ویریدی.

^(۲۰) و داغدن ایندی زما بویوک بیر زحمت اونو تاکیب اتدی. ^(۲۱) فاجأتاً جُذاملی بیر ادم گلدی و اونه تاپدی و

«یا رب اگر اِسته دیسن بنی تمز اده بلیون.» ددی عیسی الئی اوزاتدی و اونه دوخندی و «اِستیوم تمز اول!» ددی و او جُذاملی ادم فوراً تمز اولدی.

^(۲۲) و عیسی اونه «باخ هیچ کیمسه یه سویله ما لکن گت و گندنی کاهنه گورست و موسی بن امر اتدی قوربانی کاس کی اونلر ایچن شهادت اولسن.» ددی

^(۲۳) و عیسی کفرناحومه گیردی زما بیر یوزباشی اونن یاننه گلدی و اونه یالواردی. ^(۲۴) «یا رب بنم خزمتچیم ائوده شالل یاتیو و چوخ عذاب چکیو.» ددی

^(۲۵) عیسی اونه «بن گلجم و اونه شفا ویرجم.» ددی

^(۲۶) یوز باشی اونه «یا رب داممن الله سنن گیرمه بن لایخ دیلم. لکن بس بیر سوز سویله و خزمتچیم ایی اولجی.» چونکو بن ده حکم التنده اولان بیر ادم و المن التنده عسکرلم وار. ناوخت بیرنه گت ددیسم او گدیو و باشخه سنه گل ددیسم او گلیو و خزمتچیمه بیر ایشی یاپ ددیسم او یاپیو.» ددی

^(۲۷) عیسی بو سوزو دویدی زما شاشدی و ارخه سنده گلانلره «صح سزه دیوم کی اِسرائیلده بله بو قدر بویوک بیر ایمان بولمادم. ^(۲۸) و سزه دیوم کی شوقدن و غربدن چوخ کشیلر گلجی و سماوی مملکتده اِبراهیم و اِسحاق و یعقوبدن برابر اوتورجیلر. ^(۲۹) اما مملکتن اوغوللری دشری اُتلجیلر یعنی قواتلی قرانلغه.

اورده اغلایش و دیش قجرتمه سی وار.» ددی ^(۳۰) سوزا عیسی یوز باشیه «گت، ایمانن حسبنه اولسن.» ددی و او خزمتچی او ساعتده ایی اولدی.

^(۳۱) عیسی بَطرسن ائونه گلدی زما اونن قاین انانسی گوردی کی قزدریودی و یاتمشدی. ^(۳۲) عیسی اونن الله دوخندی و اونن قزدرمه سی گتدی. سوزا او قالخدی و اونلره خزمت اتمیه باشلادی.

^(۳۳) و اخشام اولدی زما شیطانلردن تولتمش کشیلری اونن یاننه گترلدی و بیر سوزدن روحلری چیخارتدی و بوتون خسته لره شفا ویردی کی ^(۳۴) نبی اِشعیاءنن اغزندن چیخان سوز تمام اولسن: «او ضعیف لخرمزی الدی و بزم خسته لخرمزی قالدردی.»

^(۳۵) عیسی اطرافنده خی زحمتن چوخ اولدینی گوردی زما باشخه طرفه گنمه لرنه امر اتدی. ^(۳۶) او زمان بیر شریعت معلمی گلدی و اونه «معلم، هاریه گندیسن سنی تاکیب ادمج.» ددی ^(۳۷) عیسی اونه «دلکیلرن ائولری و قوشلرن یووالری وار اما اِنسان اوغولونه باشنی قویمخ ایچن بیر یر یوخدر.» ددی

^(۳۸) و باشخه بیر اوغرنجیسی اونه «یا رب اول بنه اذن ویر کی گدیم و بابامی کومیم.» ددی

^(۳۹) عیسی اونه «بنی تاکیب ات و قوارت اولولر گندی اولولرنی کومسنلر.» ددی

^(۴۰) و باخیره یه بیندی زما اوغرنجیلری اونن ارخه سنندن گتدلر.

^(۴۱) فاجأتاً دنیزه قواتلی بیر عاصفه اولدی و دالغهلر باخیره یی دولدردی و او یاتیودی ^(۴۲) سوزا اوغرنجیلر اونه یاخلاشدیلر و اونو اویاندریلر و اونه «اغا بز ی قورتار یوخسه محی اولجخ!» ددیلر ^(۴۳) عیسی اونلره «ای از ایمانلیر. نبی قورخینوز؟» ددی و سوزا قالخدی و یئلری و دیزی زارله ندی و تماماً راحتلخ اولدی.

﴿۱۶﴾ او چيبيک قالخدي و ائونه گندي. ﴿۱۷﴾ و او زحمت بونو گوردکلري زمان شاشديلر و انسانره بو شکل قدرت ويران اللهی تشرف اتديلر.

﴿۱۸﴾ عیسی اورادن گچديي زمان گومرک محلنده اوتوران بير ادمي گوردی اونن اِسْمِي متی دي. و اونه ﴿بني تاکیب ات﴾ ددي و او چيبيک قالخدي و اونو تاکیب اتدي. ﴿۱۹﴾ و بير گون او ائوده يمک ایچن اوتورمشدي کي چوخ گومرکچیلر و گوناهاکارلر گلدیلر و عیسی و اونن اوغرنجیلرندن اوتوردیلر. ﴿۲۰﴾ و فریسیلر بونو گوردکلري زمان اونن اوغرنجیلرنه ﴿نبی سزن معلّمنز گومرکچیلردن و گوناهاکارلردن برابر يمک ییو؟﴾ سوردیلر

﴿۲۱﴾ اما عیسی بونو دویديي زمان اونلره ﴿صاغ ادملر دیل لکن خستهلر دوکتوره محتاجدر.﴾ گدن و بونو اورگن کي «قوربان دیل بن رحمت اِسْتِیوم.» چونکو بن صالح ادملر ایچن گلمادم لکن گوناهاکارلري توبهیه چاغرمخ ایچن گلدم. ﴿۲۲﴾ ددي

﴿۲۳﴾ او زمان یحیی بن اوغرنجیلري اونن یاننه گلدیلر و ﴿نبی بز و فریسیلر چوخ اروج توتیوخ اما سنن اوغرنجیلرن اروج توتمیولر؟﴾ ددیلر

﴿۲۴﴾ عیسی اونلره ﴿دوگونده کیلر گواگي یانلرنده اولديي وقت یاس توتیولر می؟ لکن بير گون گلجی کي گواگي اونلردن النجی او زمان اروج توتجیلر.﴾

﴿۲۵﴾ هیچ کیمسه اسکي اسبابه يني بير غوماشدن یامالق دیکماز چونکو او یامالق اسبابدن سؤکولر و او یرتخ دها کوتو اولور. ﴿۲۶﴾ و يني شرابی اسکي دري تولوقره قویمازلر چونکو دري تولوقلر یرتلجی و شراب دؤکولجی و دري تولوقلر خرب اولجی، لکن يني شرابی يني دري تولوقره قویولر کي اکیسی ده حفظ اولجی.

﴿۲۷﴾ او دها بو سوزلري اونلره سویلیودي کي فجأتاً بير رئیس گلدي و اونه تاپدی و ﴿قرم شندی اؤلدي. اما گل و اني اونه قوي و یاشیجي.﴾ ددي

﴿۲۸﴾ سوزرا عیسی اوغرنجیلردن برابر قالخدي و او ادمدن گندیلر. ﴿۲۹﴾ و اهجنخ اون اکی سنه دن بري قان اخمه خستهلخي اولان بير

﴿۳۰﴾ و او ادملر شاشدیلر و برابرنه ﴿بو نصل بير ادملر کي حتی یئلر و دنیز بله اونه اطاعت ادیو؟﴾ ددیلر ﴿۳۱﴾ و او باشخه طرفه یعنی جَدْریلرن ولایتنه اولاشدی. و شیطانلردن توتلمش اکی ادم مزارلردن چیخدیلر و اونه گلدیلر. اونلر او قدر دلدیلر کي هیچ کیمسه او یولدن گچه بلمیودي. ﴿۳۲﴾ و اونلر او ساعتده ﴿ای عیسی اللهن اوغلو، بزدن نای اِسْتِیون؟ بزه وقتندن اول عذاب ویرمک ایچن بوریه گلدن می؟﴾ باغردیلر.

﴿۳۳﴾ اورده اونلردن یراخ بير دوموز سوروسو یاییودي. ﴿۳۴﴾ شیطانلر اونه یالواردیلر و ﴿بزي قوودیسن، دوموزلرن سوروسنه گوندر.﴾ ددیلر

﴿۳۵﴾ عیسی اونلره ﴿گدن!﴾ ددي و او لحظهده چیخدیلر و دوموزلره گیردیلر و اونلرن هپسي فوراً یوکسلکدن دیزیه اُتدیلر و سویده محي اولدیلر.

﴿۳۶﴾ اما چویانلر قاچدیلر و شهره گندیلر و بوتون هر شیی و شیطانندن توتلمشلرن باشنه گلانی خبر ویردیلر.

﴿۳۷﴾ و اهجنخ بوتون شهرده کي هرکز عیسی ي گومرک ایچن دشري چیخدیلر و اونو گوردکلري زمان گندیلر بن حدودندن چیخمه سي ایچن اونه یالواردیلر.

﴿۳۸﴾ سوزرا باخیره یه بیندي و اوتکي طرفه گچدي و گندي شهرنه گلدي. ﴿۳۹﴾ اهجنخ دوشکده یاتان بير شالل ادمي اونن یاننه گتردیلر. عیسی اونلرن ایمانني گوردیي زمان شالل ادمه ﴿اوغلو م جسور اول! گوناهلرن عف اولدي.﴾ ددي ﴿۴۰﴾ او زمان شریعت معلملردن بعضیسي گندي گندیلرنه ﴿بو ادم کفر ادیو!﴾ ددیلر

﴿۴۱﴾ عیسی اونلرن افکارلرني بلدي و ﴿نبی یورگنزه بیس شیلر دوشنیونر؟﴾ چونکو هانسي دها بسیطدر، سنن گوناهلرن عف اولدي دایمک یوخسه قالخ و یری دایمک ﴿۴۲﴾ اما بله بلجنز کي انسان اوغلو بن بو دونیاده گوناهلري عف اتمه قدرتي وار. . . ﴿۴۳﴾ ددي او زمان شالل ادمه ﴿قالخ و دوشگني قالدر و ائونه گت.﴾ ددي

ارواد اونن ارخه سندن گلدی و عیسی نن اسبابنن اتگنه دوختندی. ﴿۱۶۱﴾ چونکو گندی گندنه ﴿اگر اسبابنه دوختدیسیم شفا الجم.﴾ دمدشدی

﴿۱۶۲﴾ عیسی دؤندی و اونه باخدی و ﴿قر جوسر اول چونکو ایمانن ایچن شفا الدن.﴾ و او ساعته او ارواد ایپلشدی.

﴿۱۶۳﴾ و عیسی او رئیس انونه گلدی زمان یاس توتانلر و اورته لغی قارشران زحمتی گوردی ﴿۱۶۴﴾ و اونلره ﴿بورادن گدن چونکو قر اولمادی لکن یاتوا﴾ و اونلر اونه مسخره اتدیلر.

﴿۱۶۵﴾ اما او زحمت چیخیدی زمان گیدی و او قرن الی توتدی و او ساعته قالخدی. ﴿۱۶۶﴾ و بو خبر بوتون هر یره یایلدی.

﴿۱۶۷﴾ عیسی او یردن گندی زمان اکی کور ادم اونن ارخه سندن گلدیلر و ﴿ای داؤدن اوغلو یزه ارحم ات!﴾ ددیلر

﴿۱۶۸﴾ و اونه گلدی زمان او اکی کور ادم اونن یانه گلدیلر و عیسی اونلره ﴿اینانیونز کی بونو اده بلیوم؟﴾ سوردی

اونه ﴿اتوت یا رب﴾ ددیلر

﴿۱۶۹﴾ او ساعته اونلرن گوزلرنه دوختندی و ﴿ایماننن حسبنه اولسن.﴾ ددی

﴿۱۷۰﴾ و او لحظه ده اونلرن گوزلری اچلدی و عیسی اونلره جدی امر ویردی: ﴿موخیات اولن کی هیچ کیمسه بونو بلماسن!﴾

﴿۱۷۱﴾ اما اونلر چیخدیلر و او خبری بوتون ولایته یایدیلر.

﴿۱۷۲﴾ و اونلر گندکلری زمان فجأتاً بیر شیطاندن توتلمش بیر ارحس ادمی عیسی نن یانه گزدیلر. ﴿۱۷۳﴾ و شیطان قولدخدان سوزا او ارحس ادم قوئشدی و هرکز شاشدیلر و ﴿اسرائیلده بله بیر شی هیچ گورلمادی.﴾ ددیلر

﴿۱۷۴﴾ اما فریسیلر ﴿او شیطانلرن رئیسندن شیطانلری قویو.﴾ ددیلر

﴿۱۷۵﴾ عیسی بوتون شهرلرده و کویلرده دولاشیودی و اونلرن مجمعلرنده تعلیم ویرودی و اللهن مملکتتن ایی خبرنی وعظ ادیودی و هر خسته لگه و انسانلرن اغریسنه شفا ویردی. ﴿۱۷۶﴾ و بویوک بیر زحمت گوردی زمان یورگی اونلره اچیدی چونکو اونلر چویانسز قویولر کیمی پیریشان و داغلمشدیلر.

﴿۱۷۷﴾ او زمان اوغرنجیلرته ﴿حصد چوخدر اما ایپشجیلر از.﴾ بو ایچن حصدن صاحبنه دوعا اذن کی گندی حصدی ایچن ایپشجیلر گوندرسن.﴾ ددی

﴿۱۶۰﴾ و اون اکی اوغرنجیلرینی چاغردی و اونلره کوتو رولری قوومخ و هر خسته لگه و اغریه شفا ویرمک ایچن قدرت ویردی. ﴿۱۶۱﴾ و اون اکی رسوللرن اِسملری بولردر: اول، بَطْرَس چاغرلان سمعون و اونن قارداشی اَنَدْرَوس، زبدینن اوغلو یعقوب و قارداشی یوحنا، ﴿۱۶۲﴾ فِیْلِس و بارتولمائی، توماس، گومرکچی متی، حلفانن اوغلو یعقوب و لبوس اِسمنه معروف تداوس ﴿۱۶۳﴾ و قاتوی سمعون و عیسی ی تسلیم اذن یهوذا اسخریوطی. ﴿۱۶۴﴾ عیسی بو اونن اِکِبَلری گوندردی و اونلره امر اتدی ﴿باشخه ملتله و سامریلرن شهرنه گیرماین، ﴿۱۶۵﴾ اما اِسْرَائِیلن غایب اولمش قویولرلن یانه گدن. ﴿۱۶۶﴾ و گندیزن زمان وعظ اذن و سوله یلن کی سماوی مملکت یاخندر. ﴿۱۶۷﴾ خسته لره شفا ویرن، جُذامیلرلی تمز اذن، اُولولری اُولومدن قالدرن و شیطانلری قوون. مجاناً الدنز، مجاناً ویرن.

﴿۱۶۸﴾ کمرلرزه التن یا گوموش یا نحاس قویماین ﴿۱۶۹﴾ بول ایچن شسطه یا اکی اسباب یا چارغلر یا ده داینک الماین چونکو بیر ایشجی گندی یمگنه لایخدر. ﴿۱۷۰﴾ گیردیز هر شهره یا کویه لایخ اولان بیر ادمی اراین و تا اورادن چیخانه قدر اورده قالن ﴿۱۷۱﴾ ناوخت بیر اونه گیردیسین اونه سلام ویرن. ﴿۱۷۲﴾ اگر او اتو لایخ اولدیسه، سزن سلامن اونداه قالجی و اگر لایخ اولمادیسه سلامن سزه گیری دؤنجی.

﴿۱۷۳﴾ و هر کیم سزی قبول اتمادیسه یا سوزلرنی دینله مادیسه او ائودن یا او شهردن چیخن و ایاخلرنن توزنو سلکله ین. ﴿۱۷۴﴾ صح سزه دیوم کی محکمه گونده سدوم و عموره ولایتن حالی، او شهردن ده ائی اولجی.

﴿۱۷۵﴾ باخن بن سزی قویولر کیمی قوردلرن ایچنه گوندیریوم، بیلانلر کیمی عقللی و حماملر کیمی صاف اولن. ﴿۱۷۶﴾ لکن انسانلردن موخیات اولن، چونکو سزی محکمه لره تسلیم ادجیلر و مجمعلرنده سزی قرمچان وورجیلر. ﴿۱۷۷﴾ حاکملرن و قراللرن حضورنده سزی بنم ایچن الاتجیلر کی اونلره و ملتله شاهد اولجینز. ﴿۱۷۸﴾ اما ناوخت سزی تسلیم اتدیسه لر قورخماین کی نصل و یا نای دایجنز چونکو او ساعته سزه لازم اولان سوزلر ویرلجی. ﴿۱۷۹﴾ چونکو قوئشان سز دیلسنز لکن بابازنن روحو سزده قوئشجی. ﴿۱۸۰﴾ و قارداش قارداشی و بابا چوجوغو اؤلومه تسلیم ادجی و

اوشاخلر بابالرنن و انالرنن ضدنه قالحخچیلر و اونلری اؤلدیرلر. ﴿۲۲﴾ و بنم ایسمن ایچن بوتون اینسانلر سزی کراه ادجی. اما هر کیم اخره قدر صبر اتدیسسه قورتلجی.

﴿۲۳﴾ و ناوخت بیر شهرده سزه ظلامت اتدیسهلر باشخه شهره قاچن چونکو صح سزه دیوم کی اسرائیلن بوتون شهرلرنی دولاشمادن اول، انسان اوغلو گلجی. ﴿۲۴﴾ اوغرنجی معلمندن دها بویوک دیل و خزمتهچی گندی اغاسندن دها اوستن دیل. ﴿۲۵﴾ یتر کی اوغرنجی معلمی کمی و خزمتهچی گندی اغاسی کمی اولسن. اگر ائو صاحبنه بعزلبول ددیسهلر نای قدر زیاده اونن ائونن اهلیسی ایچن دایجیلر؟

﴿۲۶﴾ بو سبیدن اونلردن قورخامین چونکو اشکاره اولمیان گرلی هیچ بیر شی یوخدر و بلنمیان هیچ بیر شی یوخدر کی باللی اولماسن. ﴿۲۷﴾ قرانلخده سزه نای ددیسمن، ایدنلخده سویله بن و قولاغنزدن نای دویدیسنز داملرده وعظ ادن. ﴿۲۸﴾ جسدی اؤلدیره بلانلردن اما روحو اؤلدیره بلمیانلردن قورخامین اما اوندن قورخن کی هم روحو و هم ده جسدی جهنمده محی اده بلر. ﴿۲۹﴾ ایکی عصفور بیر شیلنه ساتلمبو می؟ لکن بابانن اذنی اولمادن اونلرن بیر تانه سی یه دوشماز. ﴿۳۰﴾ لکن سزن باشنن بوتون ساچلری صاییلدر. ﴿۳۱﴾ بو ایچن قورخامین چونکو سز عصفورلردن دها جوخ مهمسنز.

﴿۳۲﴾ هر کیم بنی اینسانلرن حضورنده اعتراف اتدیسسه بن ده سوادهخی بابامن حضورنده اونو اعتراف ادجم. ﴿۳۳﴾ اما هر کیم بنی اینسانلرن حضورنده انکر اتدیسسه بن ده سوادهخی بابامن حضورنده اونو انکر ادجم.

﴿۳۴﴾ سانماین کی دونیایه سلام گترمک ایچن گلدم. سلام ایچن دیل لکن قنلج گترمک ایچن گلدم. ﴿۳۵﴾ چونکو اوغلو باباسندن و قری اناسندن و گلنی قاین اناسندن ایرمخ ایچن گلدم. ﴿۳۶﴾ بیر ادمن دوشمانلری گندی ائونن اهلیسی اولجی. ﴿۳۷﴾ و هر کیم باباستی یا اناستی بندن زیاده سئودیسسه بنه لایخ دیل و هر کیم اوغلونو یا قرنی بندن زیاده سئودیسسه بنه لایخ دیل. ﴿۳۸﴾ و هر کیم صلیبنی المادیسسه و بنی تاکیب اتمادیسسه بنه لایخ دیل. ﴿۳۹﴾ هر کیم گندی جاننی حفظ اتدیسسه اونو محی

ادجی و هر کیم جاننی بنم ایچن محی اتدیسسه اونو بولجی. ﴿۴۰﴾ هر کیم سزی قبول اتدیسسه بنی قبول ادیو و هر کیم بنی قبول اتدیسسه بنی گوندرائی قبول ادیو. ﴿۴۱﴾ هر کیم بیر نبیی، نبی ایسمنده قبول اتدیسسه او بیر نبی اوچرتتی العجی و هر کیم بیر صالح ادمی، صالح ایسمنده قبول اتدیسسه صالح اوچرتتی العجی. ﴿۴۲﴾ و هر کیم بو اوشاخلردن بیرنه بنم اوغرنجم اولدی ایچن بیر کاسه صووخ صوی ویردیسسه صح سزه دیوم کی گندی اوچرتتی غایب اتمیجی.

﴿۴۳﴾ و عیسی بو نصیحتی اون ایکی اوغرنجیسسه ویردکدن سونرا اورادن گندی کی اونلرن شهرلرنده تعلیم ویرسن و وعظ اتسن.

﴿۴۴﴾ و یحیی زندانده مسیحین اتدی ایشلری دویدی زمان گندی اوغرنجیلرندن ایکیسنی گوندردی ﴿۴۵﴾ و اونه «او گلجی ادم سن مسن یوخسه باشخه سنی گوزلیاخ؟» سوردیلر ﴿۴۶﴾ عیسی اونلره «گدن و دویدنر و گورڈنر شیلردن یحیی یه خبر ویرن» یعنی کورلر گوریولر و طویاللر ریولر و جڈامیلر تمز اولیولر و صاغرلر دویولر و اولولر دیریولر و فقیرلر ایی خبری دویولر. ﴿۴۷﴾ بنم ایچن یخلمیان ادمه نای مبارک! ﴿۴۸﴾ جواب ویردی.

﴿۴۹﴾ و اونلر گندکلری زمان عیسی او زحمتدن یحیی ایچن قونئشمیه باشلادی «نایی گورمک ایچن چؤلّه گندنز؟ یتلدن صاللانان قامیش ایچن می؟» یوخسه نایی گورمیه گندنز؟ قیمتلی اسباب گیان بیر کشی ایچن می؟ اهبخ قیمتلی اسباب گیانلر قارلرن ائولرنده اولبولر. ﴿۵۰﴾ لکن نایی گورمک ایچن گندنز؟ نبیی می؟ ائوت سزه دیوم کی نبیدن دها بویوگی. ﴿۵۱﴾ چونکو اونن ایچن یازیلان بودر «اهبخ بن رسولمی سنن اوگنده گوندرجم کی سندن اول یولئو حاضرهلسن.» ﴿۵۲﴾ صح سزه دیوم کی اروادرن دوغرڈلرنن ایچنده، وقتیز ویران یحیی دن دها بویوک یوخدر. اما سماوی مملکتده اولان ائن کوچک اوندن دها بویوکدر. ﴿۵۳﴾ و وقتیز ویران یحیی نن گونلردن تا شنیده قدر سماوی مملکت زورله نیو و جبارلر زوردن اونه گیرولر. ﴿۵۴﴾ چونکو بوتون نیبلر و تورات تا یحیی یه قدر نبیلک اتدیلر. ﴿۵۵﴾ و اگر قبول اتمک ایسته دیسنز بو گلجی اولان ایلیادار. ﴿۵۶﴾ هر کیمده

۱۲

قولاح وارسه دوپسن. ﴿۱۱﴾ بو نسلي نايه بنزه ديم؟ او بازاررده اوتوران اوشاخلره بنزيو كي يولداشلرني چاغريولر ﴿۱۲﴾ و ديولر كي «سزه دودك چالخد و سز اوينامانز و ياس توتدخ اما اغلامانز.» ﴿۱۳﴾ چونكو يحيي گلدې و نه بيودي و نه ايجيودي و اونلر «اونده ايليس واره» ديولر. ﴿۱۴﴾ و انسان اوغلو گلدې و او يو و ايجيو و اونلر «اهجخ بو چوخ بيان و ايجيكي ايجان و گومركچيلرن و گوناهاكلرن دوستودر!» ديولر. اما عقل گندي اوشاخلرنندن تصدق اولور.

﴿۱۵﴾ اوندن سوزنا عيسى شهرلي ازارله ميه باشلادي چونكو اونلرده چوخ معجزه لر اتمشدي اما اونلر توبه اتماديلر. ﴿۱۶﴾ واي سنه اي خورزين! واي سنه اي بيت صيدا! چونكو سزده كي اشكاره اولان معجزه لر اگر صور و صيداده اشكاره اولسايدې اُكيد اونلر بير مُدت چوالده و كولده توبه اتمشديلر. ﴿۱۷﴾ اما سزه ديوم كي حكم گونده صور و صيدانن حالي سزدن ده اي اولجي. ﴿۱۸﴾ و سن اي كفرناحوم، كي سمايه قدر يوجهلمشسن، اما جهنمه قدر ايندلجن چونكو سنده ياپديم معجزه لر اگر سدومه اشكاره اولسايدې اُكيد او تا بو گونه قدر باقي قالردې. ﴿۱۹﴾ اما سزه ديوم كي محكمه گونده سدوم ولايتنن حالي سندن ده اي اولجي. ﴿۲۰﴾ ددي

﴿۲۱﴾ او وقتده عيسى باخدې و ﴿بابا! سمانن و دونيانن صاحبي، سني تشرف اديوم كي بو ايشلري عقلي ادملردن و عالملردن ساخلادن و اوشاخلره اشكاره اتدن!﴾ ﴿۲۲﴾ ائوت بابا، چونكو سن بله ايتسين. ﴿۲۳﴾ بابام هر شئي بنه تسليم اتمش و بابادن باشخه هيچ كيمسه اوغلاني تانيماز و اوغلانندن باشخه ده هيچ كيمسه بابايي تانيماز و اوغلان هر كيمه استه ديسه اونه اشكاره ادجي. ﴿۲۴﴾ اي بوتون يورغلر و اغر يوك تاشيانلر بنه گلن و بن سزه راحتلخ ويرجم. ﴿۲۵﴾ بنم يوكمو اوستنزه الن و بدن اورگنن چونكو بن يوشخ و متواضع يوركليم و جانزده راحتلخ بولجنت، چونكو بنم يوكم بسيط و خفيفدر. ﴿۲۶﴾ ددي

﴿۲۷﴾ او زمانده عيسى سبت گونده بير تارلادن گيجيودي و اونن اوغرنجيلري اجديلر و بوغدانن باشلرني قويارتديلر و يميه باشلاديلر ﴿۲۸﴾ و فريسيلر بونو گوردكلري زمان ﴿اهجخ سنن اوغرنجيلرن سبت گونده حرام بير شي ادبولر.﴾ دديلر ﴿۲۹﴾ عيسى اونلره ﴿سز اوخومادنز مي داؤد و اونن يولداشلري اچ اولدخلري زمان ناي ياپديلر؟﴾ نصل اللهن ائونه گيردي و حضور اكمگني بدي و اونو يمك اونه و يولداشلرنه حلال ديلدي لکن بس كاهنلر ايجندي.

﴿۳۰﴾ يا شريعت كتابنده اوخومادنز كي نصل سبت گونلنده كاهنلر معبده سبت گونده احترام اتمبولر اما گوناهاكار اولمبولر؟ ﴿۳۱﴾ اما سزه ديوم كي معبدن دها بويوك بوردهدر. ﴿۳۲﴾ «بن رحمت اِستيوم قوزبان ديل!» بو سوزن معني سني انلاسايدنز گوناهاسزلري ازارله مازدنز. ﴿۳۳﴾ چونكو انسان اوغلو سبت گونن ده صاحبيدر. ﴿۳۴﴾ عيسى اورادن گندي و اونلرن مجمعنه گيردي. ﴿۳۵﴾ اورده بير الي قورومش ادم واردې. عيسى يه ﴿سبت گونده شفا ويرمك حلال مي؟﴾ سورديلر. اونلر بونو اونه بير تزواخ ياپمخ ايجن سورديلر ﴿۳۶﴾ عيسى اونلره ﴿سزدن كيم وار كي اونن بير قويونو وار و ناوخت او سبت گونده بير چخوره دوشديسه اونو الميجي و چيخارميجي مي؟﴾ انسان قويوندن دها مهمدر. بو ايجن سبت گونلرنده ده ايلك اتمك حلالدر. ﴿۳۷﴾ اوندن سوزنا عيسى او ادمه ﴿ايئي اوزات!﴾ ددي و او اوزاتدي و اوتكي الي كمي ايي اولدي. ﴿۳۸﴾ اما فريسيلر دشره چيخيديلر و اونن ضدنه توپلانديلر كي نصل اونو محي اتسنلر. ﴿۳۹﴾ عيسى بونو بلدي و اورادن چيخدي و چوخ انسانلر اونو تاكيب اتديلر و او اونلرن هپسنه شفا ويردي. ﴿۴۰﴾ او اولري منع اتدي كي گندسني باشخه لرنه بلدرماسنلر. ﴿۴۱﴾ تا نبي اِشعيائنن اغزندن چيخان سوز تمام اولسن: ﴿اهجخ بودر بنم خرمتچيم كي اونو ساچدم و ستوديم كي

جانم اوندن راضیدر- روحمو اونن اوستنه قویجم کي عدالتی ملتره
اعلان اتسن. ﴿۱۶﴾ او صواشمیجی و باغرمیجی و هیج کیمسه اونن
سنسی حاره رده دویمیجی. ﴿۱۷﴾ اژلمش قامشی قرمیجی و دومانلی
فتیلی سوندرمیجی تا عدالتی تماماً قازاندرسن. ﴿۱۸﴾ و اونن اِسمنه
بوتون ملتره اومید باغلیجی.»

﴿۱۹﴾ اوندن سونرا اونه شیطاندن توتلمش بیر کور و ارخسی
گتردیله و اونه شفا ویردی و او کور و ارخس گوردی و قوئشدی-
﴿۲۰﴾ و او زحمتن هپسی شاشدی و ﴿۲۱﴾ بو ادم داؤدن اوغلو دیل
می؟! ددیله

﴿۲۲﴾ او زمان بعضی شریعت معلملری و فریسیله اونه ﴿۲۳﴾ اغا سندن
بیر علامت گورمک اِستیوخ- ﴿۲۴﴾ ددیله
﴿۲۵﴾ عیسی اونلره ﴿۲۶﴾ بیس و زناکار نسل بیر علامت اِستیو اما اونه
نبی یونسن علامتندن باشخه ویرلمیجی- ﴿۲۷﴾ چونکو نصل یونس
اوج گون و اوج گجه حوئن قارنده قالدیسه، عینا شکلده اِنسان
اوغلو ده اوج گون و اوج گجه یرن قارنده قالجی- ﴿۲۸﴾ نینوانن
اِنسانلری محکمه گونده بو نسلدن برابر قالجی و اونلره حکم
ادجی چونکو یونسن وعظی اِیچن توبه اتدیله و اهجنج بورده
یونسدن دها بویوک وار- ﴿۲۹﴾ و جنوبن ملاگه سی محکمه گونده
بو نسلدن برابر قالجی و اونلره حکم ادجی چونکو او تا دونیانن
باشندن گلدی کي شلیمانن عقلنی دوپسن و اهجنج شلیماندن
دها بویوک وار-

﴿۳۰﴾ اما فریسیله دویدیلر و ﴿۳۱﴾ بو ادم اِبلیسرن رئیسی بعزلبولن
قدرتندن اِبلیسری قویو- ﴿۳۲﴾ ددیله
﴿۳۳﴾ عیسی اونلرن افکارلرنی بلدی و اونلره ﴿۳۴﴾ هر مملکت گندی
ضدنه ایرلیدیسه خرب اولجی و هر شهر یا هر ائو گندی
ضدنه ایرلیدیسه ثابت قالماز- ﴿۳۵﴾ بو اِیچن اگر شیطان شیطانی
چیخارتدیسه اهجنج گندی ضدنه ایریلر- او زمان اونن مملکتی
نصل ثابت قاله بلر؟! ﴿۳۶﴾ و اگر بن شیطانلری بعزلبولن قدرتندن
چیخارتدیوسم، سنن اوغولورنن کیمن یاردمندن اونلری چیخارتیولر؟
بو اِیچن اونلر سزه حکم ادجیلر ﴿۳۷﴾ اما اگر بن شیطانلری اللهن
روحندن چیخارتدیوسم او زمان اللهن مملکتی سزه گلمش-

﴿۳۸﴾ و ناوخت بیر کوتو روح بیر ادمدن چیخدیسه، راحتلخ
اِیچن صوسز یرلرده دولاشیو اما بولمیو- ﴿۳۹﴾ اوندن سونرا «چیخدیم
گندی ائومه گبری دؤنجم» دیو- و گلدی زمان اونو بوش و
سوپرلمش و نظاملی بولیو- ﴿۴۰﴾ او زمان گدیو و یدی باشخه کوتو
روح البو و گریو و گریولر و اورده یاشیولر و او ادمن اخری اولندن
دها کوتو اولیو- بو نسل اِیچن ده عینا شکل اولجی- ﴿۴۱﴾ ددی
﴿۴۲﴾ و عیسی او زحمتندن دها قوئشویدی کي فجئاتاً اونن اناسی
و قارداشلری دشرده دوریودیلر و اوندن قوئشمخ اِستیودیلر-

﴿۴۳﴾ یا نصل بیر کشی قواتلی بیر ادمن ائونه گیره بلجی و اونن
مُلکرنی یاغمالاسن؟ اولده او قواتلی ادمی باغلیجی و اوندن
سونرا اونن ائونی یاغمالیجی-
﴿۴۴﴾ هر کیم بدن برابر دیلسه بنم ضدمه در و هر کیم بدنن
برابر توپلامادیسه داغدیجی-

﴿۴۵﴾ بو اِیچن سزه دیوم کي هر شکل گونا و کفر اِنسانلره عف
ادلجی اما روح القدس کفر اتمک اِنسانلره عف ادملیجی- ﴿۴۶﴾ و
هر کیم اِنسان اوغولونن ضدنه بیر سوز سویله دیسه عف الجی اما
هر کیم روح القدس ضدنه بیر سوز ددیسه، بو دونیاده و گلجی
دونیاده عف المیجی-
﴿۴۷﴾ یا اغاچی اِی اذن و میوه سی ده اِی اولسن، یا ده اغاچی
کوتو اذن و میوه سی ده کوتو اولسن- چونکو اغاچ میوه سندن
بلیئو-

﴿۴۸﴾ ای ییلانلر اوشاخلری! کوتو اولدُنن حالدده نصل اِی
قوئشه بلجتن؟ چونکو اغزن سوزلری یورکدن جُشیو- ﴿۴۹﴾ اِی ادم

۱۳

ادملر سزن گوردینز شیلری گورمک ایسته دیلر و گورمادیلر و دویدینز شیلری دویمخ ایسته دیلر و دویمادیلر.

شندی اکنجینن مثیلنی دینله-ین. ﴿۱۳﴾ هر کیم مملکت سوزنو دویدیسه و انلامادیسه، کوتو اولان گلیو و اونن یورگندن اکیلان شمی قالدیو، اهجنخ بو یولن قراغنه اکلمش توخملردر. ﴿۱۴﴾ و طاشلی یره اکیلانر، اودر کی سوزو دوویو و فوراً کایفلکدن قبول ادیو ﴿۱۵﴾ اما گندسنده هیچ کوک یوخدر و از قالو و ناوخت سوز ایچن سختی یا مصیبت اونه گلدیسه او ساعتده دوشبو.

﴿۱۶﴾ و دیکانلرن اورتسه اکیلان اودر کی سوزو دوویو و بو دونیانن افکارلری و زنگینلگن کبیرلگی، سوزو بوغیو و حصدسز اولیو.

﴿۱۷﴾ و ایی طپراخده اکیلان، اودر کی سوزو دوویو و اونو انلیو و چوخ حصد ویریو یعنی بعضی یوز و بعضی التمش و بعضی اوتوز حصد- ﴿۱۸﴾ ددی

﴿۱۹﴾ و باشخه بیر مثیل دها اونلره سویله دی: «سماوی مملکت بیر ادمه بنزیو کی ایی توخمو تارلاسنده اکیدی. ﴿۲۰﴾ و ناوخت انسانلر یاتیدیلر اونن دوشمانی گلدی و بوغدانن اورتسه الاق اوتو اکیدی و گندی.

﴿۲۱﴾ و ناوخت بوغداي بیودی و حصد ویردی، الاق اوتلری ده اشکاره اولدی ﴿۲۲﴾ و ائو صاحبنن خزمتچیلری گلدیلر و اونه «اغا سن تارلانده ایی توخم اکیمان می؟ او زمان الاق اوتلری هاردن گلدی؟» ددی

﴿۲۳﴾ او اونلره «بو دوشمانن ایشیدی.» ددی اونلر «بز گداک و اونلری توپلیاخ- بونو ایستین می؟» ددی ﴿۲۴﴾ او اونلره «یوخ، الاق اوتلری توپلادینز زمان بلکی بوغداي ده اولردن برابر قویارسنز- ﴿۲۵﴾ قوارتن حصد زماننه قدر اکیسی

ساحلده دوردی. ﴿۲۶﴾ و اونلره مثیللردن چوخ شیلر سویله دی: «بیر اکنجی توخم اکیمه چیخدی ﴿۲۷﴾ و توخم اکیدی زمان بعضیسی یولن قراغنه دوشدی و قوشلر گلدیلر و اونلری یدیلر.

﴿۲۸﴾ و بعضیسی طپراخی از اولان طاشلی یره دوشدیلر و چیبیک چیخدیلر چونکو طپراخی درین دیلدی.

﴿۲۹﴾ و گونش دوغدی زمان یاندیلر و کولکری اولمادی ایچن قورودیلر. ﴿۳۰﴾ و بعضیسی دیکانلرن اورتسه دوشدی و دیکانلر بویدیلر و اونلری بوغدیلر.

﴿۳۱﴾ و بعضیسی ایی طپراخه دوشدی. بعضی یوز و بعضی التمش و بعضی اوتوز حصد ویردیلر. ﴿۳۲﴾ هر کیمده قولاخ وارسه دینله سن- ﴿۳۳﴾ ددی

﴿۳۴﴾ او زمان اوغرنجیلر گلدی و اونه «نیی اونلره مثیللردن قونشون؟» ددی

﴿۳۵﴾ او اونلره جواب ویردی «چونکو سماوی مملکتن سیرلری بلمک سزه ویرلمشدر اما اونلره ویرلمامشدر- ﴿۳۶﴾ چونکو هر کیمده وارسه اونه زیاده ویرلجی کی اونده دها چوخ اولسن،

اما کیمده یوخسه اینه اولان ده اوندن التجی- ﴿۳۷﴾ بو سببدن اونلره مثیللردن قونشیم چونکو اونلر باخیولر و گورمیولر- دوییولر اما انلامیولر.

﴿۳۸﴾ ایشعیانن نیبک سوزو اونلر ایچن تاماملانیو کی «قولاخلرنزدن دویچنر اما انلامیچنر و گوزلرنزدن باخچنر اما گورمیچنر.» ددی ﴿۳۹﴾ چونکو بو ملتن یورگی سرت اولمش و قولاخلرندن از دویمشدر و گوزلرنی کیتله مشلر کی گوزلرندن گورماسنلر و قولاخلرندن دویماسنلر و یورکلردن انلاماسنلر و بنم اونلره شفا ویرم ایچن گیری دؤنماسنلر.

﴿۴۰﴾ اما نای مبارک سزن گوزلرنه چونکو گوریولر و قولاخلرنه چونکو دوییولر. ﴿۴۱﴾ چونکو صبح سزه دیوم کی چوخ نیبیلر و صالح

ده برابر بويوسنلر و حصد وقتنده بيجانلره سويليجم كي اول الاق اوتلرني توپلاسنلر و اونلري ياخمخ ايجن دسته دسته باغلهسنلر اما بوغدايي بنم مخزنمده توپلاسنلر.» ددي

گنه ده اونلره باشخه بير مثيل سويلهدي: «سماوي مملکت بير خردل توخمو کميدر كي بير كشي اونو الدي و گندي تارلاسنده اكددي. باشخه توخملردن دها كوچك اولديي حالده، بويوديسه ائن بويوك اوتدر و بير اجاخ اوليو كي قوشلر گليولر و اونن دالرنده يووا اديولر.»

اونلره باشخه بير مثيل سويلهدي «سماوي مملکت بير خميره بنزيو كي بير ارواد اونو الدي و اوچ اولچو اؤنده ساخلادي كي بوتون خمير شيشسن.»

عيسي بو شيلرن هپسني مثيللردن او زحمتنه سويلهدي و هيچ بير شي مثيلسز اونلره سويله مادي. تا نيينن بو سوزو تمااملانسن: «اغزومي مثيللره اچيجم و دونيانن تاسيس زماندن ساخلانمش شيلر ايجن قونشجم.»

او زمان عيسي او زحمتي براخدي و ائوه گندي و اوغرنجباري اونن ياننه گلديلر و «تارلانن الاق اوتنن مثيلني بزه انالات.» دديلر

او جوابنده اونلره «ايي توخم اكان انسان اوغلودر.» و تارلا بو دونيادر و ايي توخم مملكتن اوشاخلريدر و الاق اوتلر، كوتو اولانن اوشاخلريدر. و اونلري اكان دوشمان شيطاندر و حصد زماني بو دونيانن اخريدر و بيجانلر ملاكلردر.

الاق اوتلرني توپلادخلري و اتشده ياخدخلري كمي، بو دونيانن اخرنده ده عينا شكله اولجي. كي انسان اوغلو ملاكلرني يولليجي و دوشرانلرن و پيسلك ياپانلرن هپسني مملكتندن توپليجيلر و اونلري اتش فرننه ائجبار. يعني اغلامه و ديش قجرتمه سي اولان يره.

او زمان صالح ادملر بابالرن مملكتنده گونش كمي پارليجيلر. هر كيمده قولاخ وارسه دينلهنسن.

و سماوي مملکت تارلاده ساخلانمش بير خزينه يه بنزيو كي بير كشي اونو بولدي و ساخلادي و كايफलكن گندي و هر شيني صاندي و او تارلايي صاتن الدي.

گنه سماوي مملکت ايي لولولري اريان بير تجاره بنزيو. ناوخت او قيمتلي بير لولو بولدي، گندي و بوتون هر شيني صاندي و اونو صاتن الدي.

گنه سماوي مملکت دنيزه ائيلان بير شبكه كميدر، و هر شكل بالخ اونه گيريو. و ناوخت دولديسه، اونو قراغه چكيبولر و اوتوريبولر و ايي لري قاربه قويولر و كوتولري ائيبولر.

بو دونيانن اخرنده ده عينا اولجي. ملاكلر چيخجيلر و پيسلري صالح ادملرن اوتنه سندن ايرجيلر. و اونلري اتش فرننه ائجبار. يعني اغلامه و ديش قجرتمه سي اولان يره. ددي

و عيسي اونلره «بو شيلرن هپسني انلادنز مي؟» سورد ي اوننه «ائو اغا» دديلر

عيسي اونلره «بو ايجن سماوي مملكتنده كي تعليم الان هر شريعت معلمي، بير ائو صاحبنه بنزيو كي گندي خزانه سندن يني و اسكي شيلر چيخارتدبو.» ددي

و عيسي بو مثيللري بتردكدن سونرا او يردن گندي. و گندي وطنه گلدي و اونلرن مجمعلرنده اونلره تعليم ويردي. بو ايجن شاشديلر و «بو ادم بو عقلي و معجزه لرن قدرتي هاردن

گتردي؟» بو نجارن اوغلو ديل مي؟ انانسن اسمي مريم ديل مي؟ و قارداشلري يعقوب و يوسف و سمعون و يهوذا ديل مي؟ و اونن باجيلرنن هپسي بزدن اوتورمبولر مي؟ او زمان بونلرن هپسني هاردن گتردي؟

و عيسي دن راحتسز اولديلر. اما عيسي اونلره «بير نبي احترامسز اولماز الا گندي ولايتنده و گندي ائونده.» ددي و اونلرن ايمانسز لخلري ايجن چوخ معجزه لر اورده اتمادي.

او زمانده هيرووس تترارخ عيسي نن مشهور اولديني دويديني ايجن خزمتچيلرنه «بو وقتيز ويران يحيى در كي اولومدن قالخمش، بو ايجن او معجزه لر اده بليو.» ددي

چونكو هيرووس قارداشي فيلپس ايرادي هيروديا ايجن يحيى ي توختلامشدي و اونو باغلامشدي و زندانه ائمشدي چونكو يحيى اونه «وندن اولمخ سنن ايجن حلال ديل.» دمشدي. و اونو اولدمك ائسته ديي زمان انسانلردن قورخدي چونكو اونو بير نبي بليوديلر.

اما هيرووسن دوغوم گوننده، هيروديانن قزي مجلسده اوينادي و هيرووسي كايफलردري. بو ايجن او وعد ويردي كي هر ناي ائسته ديسه اونه ويرجي.

و او قر اناسندن نصيحت الديي ايجن اونه «وقتيز ويران يحيى ن باشني بير صحنده بنه ويرا!» ددي

﴿۱۵﴾ و قرال دارلدي اما گندي وعدي و مسافرلري ايچن امر اتدي كي ویرسنلر. ﴿۱۶﴾ و ادملر گوندردي و يحيى نن باشتي زندانده کاسدردي. ﴿۱۷﴾ و اونن باشتي بير صحنه قويديلر و قزه ويردیلر و او ده اونو اناسنن ياننه الاتدي.

﴿۱۸﴾ و اونن اوغرنجيلري اونن جسدني الديلر و کومديلر و گنديلر، عيسى يه خير ويردیلر.

﴿۱۹﴾ عيسى بونو دويدني زمان باخيرهيه بيندي و اورادن بير بوش يره گندي، و انسانلر بونو دويدخلري زمان شهرلردن يوله چيخدیلر و اونن ارخهسندن گنديلر.

﴿۲۰﴾ سونرا عيسى چيخدني و بويوک بير زحمتي گوردي و اونلره اجيدي و اونلرن خستهلرنه شفا ويردي.

﴿۲۱﴾ و اخشام وقتنده اونن اوغرنجيلري ياننه گنديلر و «بوره بوش بير يردر و گچ اولدي. ارتخ بو زحمتي کويلره يوللا كي گنديلرنه يمک السنلر.» دديلر

﴿۲۲﴾ عيسى اونلره «گمهلرنه گرک يوخ. سز اونلره يمک ويرن.» ددي

﴿۲۳﴾ اوغرنجيلر اوننه «بورده بزم بش اکمک و اكي بالخدن باشخه بير شيمز يوخدر.» دديلر

﴿۲۴﴾ عيسى اونلره «اونلري بوريه، بنه گترن.» ددي

﴿۲۵﴾ و او زحمته بويوردي كي اونلرن اوستنده اوتورسنلر و بش اکمگي و اكي بالخي الدي و سمايه باخدي و برکت دوعاسني اتدي و اکمگي پلدي و اوغرنجيلره ويردي و اوغرنجيلر ده زحمته داغتلدیلر.

﴿۲۶﴾ و هرکز يدي و دويدني و زياده قالانلردن اون اكي سپد دولدرديلر. ﴿۲۷﴾ و اوردهخي بيان اروادلردن و اوشاخلردن باشخه بش بين ارکک وادي تقريباً. ﴿۲۸﴾ عيسى او وقت اوغرنجيلرنه سويله دي كي زحمتي گوندرانه قدر باخيرهيه بينسنلر و گندسندن اول باشخه طرفه گسنلر.

﴿۲۹﴾ و ملتي گوندرکدن سونرا دوعا اتمک ايچن او تک بير داغه چيخدني. و اخشام وقتنده اورده تک قالدي. ﴿۳۰﴾ اما باخيره او وقتده دنيزن اورتهسنده دي و يتلر اونن ضدنه اولدي ايچن، دالغهلردن صاللايويدي. ﴿۳۱﴾ گچه ساعت دورته عيسى دنيزن اوستنده يرويدي و اونلرن طرفنه گلدي. ﴿۳۲﴾ اما اوغرنجيلر اونو دنيزن اوستنده گوردکلري زمان قورخدیلر و «بو بير خيالدر!» دديلر و قورخودن باغردیلر.

﴿۳۳﴾ اما عيسى فوراً اونلره «جسارتلي اولن. بنم، قورخماين!» ددي

﴿۳۴﴾ و بۇطرس اوننه «يا رب اگر سنسن، امر وير كي صوين اوستنده سنن ياننه گليم.» ددي

﴿۳۵﴾ «گل!» ددي و بۇطرس او ساعتده باخيرهون ايندي و صوين اوستنده عيسى يه ياخلاشمخ ايچن يريدي.

﴿۳۶﴾ اما ناوخت يتلن قوتالي اولديني گوردي، قورخدني و باتميه باشلا دي و باغردني و «يا رب بني قورتار!» ددي

﴿۳۷﴾ عيسى فوراً النبي اوزاتدي و اونو توتدي و «اي از ايمانلي ادم! نبي شک اتدن؟» سوردی

﴿۳۸﴾ و ناوخت باخيرهيه بينديلر بلل رحمت اولدي. ﴿۳۹﴾ و باخيرهيه اولانلر گلديلر و اوننه تايدیلر و «صح سن اللهم اوغلو سن!» دديلر

﴿۴۰﴾ و اوتكي طرفه گچدیلر و جنيسارت ولاتينه گلديلر ﴿۴۱﴾ و او يرن ادملري اولو بلديلر و هر طرفه خير گوندرديلر و بوتون خستهلري اوننه گنرديلر ﴿۴۲﴾ و اونن اسبابنه دوخنمخ ايچن اوندن اذن استهديلر و دوخنانلرن هپسي شفا ديلر.

﴿۴۳﴾ او زمان شريعت معلملري و اورشليمين فريسييلري عيسى يه گلديلر و اوننه «نبي سنن اوغرنجيلرن

شيخلرن عادتلرنني حفظ اتميويلر؟ چونکو يمک يدکلري زمان اللرني يوميولر.» سوردیلر

﴿۴۴﴾ و عيسى اونلره «نبي سز ده گندي عادتلرنز ايچن اللهم امرني بوزيوزن؟» چونکو الله امر اتمش كي انانه و بابانه احترام ات و هر کيم باباسنه يا اناسنه سوگديسه اکيد محي اولماليدر.

﴿۴۵﴾ اما سز ديويز كي هر کيم باباسنه يا اناسنه سويليو كي «بندن سنه گلان فايدهلي هر شي، اللهه بير قوربان اولدي.» ﴿۴۶﴾ و ارتخ باباسنه يا اناسنه احترام اتميو. بو سببدن گندي عادتز ايچن اللهم امرني بوزمشمسنز. ﴿۴۷﴾ اي اكي يوزولر! اشعيا سزن ايچن صح نيبلك اتدي ﴿۴۸﴾ «بو ملت اغزلردن بنه ياخلاشيو لر و دوداخلردن بني شرفلنديولر اما يورکلري بندن يراخدر. ﴿۴۹﴾ بوشده بنه تاپيولر چونکو انسانلرن حکملرني اللهم امرلرن يرنه اورگديولر.» ددي

﴿۵۰﴾ اوندن سونرا او زحمتي چاغردني و اونلره «قولاخ ويرن و اتلاين ﴿۵۱﴾ انسانن اغزنه گيران شي اونو پيس اتماز لکن اغزدن چيخان شي انساني پيس ادر.» ددي

﴿۵۲﴾ او زمان اوغرنجيلري گلديلر و «لبون كي فريسيلر بو سوزو دويدخلري زمان قرغن اولديلر؟» دديلر

۱۵

﴿١٦﴾ عیسیٰ اونلره «سماوي بابامن اكماديي هر اغاچ قوپارتلجي- ﴿١٧﴾ اونلري براخن، كورلر، كورلره يول گورسدويلر، ناوخت كور، كوره يول گورستديسه اِكيسي ده چخوره دوشجبلر- ﴿١٨﴾ جواب ويردي.

﴿١٩﴾ بُطرس اونه «رب بو مثيلي بزه انلات- ﴿٢٠﴾ ددي عیسیٰ اونلره «سز ده شنديه قدر انلامادنز مي؟ ﴿٢١﴾ اغزه گيران شيلر، قارنه گيريو و اوندن سوزا دشري چيخيو- دها انلامادنز مي؟ ﴿٢٢﴾ اما اغزدن چيخان هر شي، يوركدن گليو و انساني پيس ادان شيلر بونلدر- ﴿٢٣﴾ چونكو يوركدن پيس افكارلر و قتلخلر و زنالخلر و عيب شيلر و خرخلخلر و يالان شهادتلر و كفرلر چيخيو- ﴿٢٤﴾ انساني پيس ادان بونلدر اما يوماش اللردن يمك، انساني پيس اتماز- ﴿٢٥﴾ جواب ويردي.

﴿٢٦﴾ سوزا عیسیٰ اورادن چيخدي و صور و صيدانن منطقه سنه گندي. ﴿٢٧﴾ و اورادن كنعاني بير ارواد گلدي و اغليودي و اونه «اغا، داؤدن اوغلو بنه ارحم ات قزم شيطانندن قواتلي توتلمش- ﴿٢٨﴾ سسلندي.

﴿٢٩﴾ اما عیسیٰ هيچ بير جواب ويرمادي و اونن اوغرنجبلري گلديلر و اونه «اونو قوارت گتمسن چونكو ارخمزدن باغريو- ﴿٣٠﴾ يالوارديلر.

﴿٣١﴾ عیسیٰ «بن بس اسرائيلن ائونن غايب اولمش داوارلردن باشخه سنه گوندرلمادم- ﴿٣٢﴾ جواب ويردي.

﴿٣٣﴾ اما او ارواد گلدي و ديز چكدي «رب بنه ياردم ات- ﴿٣٤﴾ ددي

﴿٣٥﴾ و عیسیٰ اونه «اوشاخلرن اكمگني المنخ و اپترلن اوگنه اتمخ ابي ديل- ﴿٣٦﴾ جواب ويردي.

﴿٣٧﴾ ائوت يا رب اما اپترلر ده صاحبزلرن سوفره سندن دوشان پارچه لردن يولر- ﴿٣٨﴾ ددي

﴿٣٩﴾ او زمان عیسیٰ اونه «ارواد! سنن ايمانن بويوكدر! اِسته دين حسبنه اولسن- ﴿٤٠﴾ جواب ويردي و اونن قزي عينا ساعته ده ابي اولدي.

﴿٤١﴾ و عیسیٰ اورادن گندي و جليل ديزينن ياننه گلدي و داغن اوستنه چيخدي و اورده اوتوردی- ﴿٤٢﴾ و بويوك بير زحمت طوپاللري و كورلري و ارخسلري و يره بلميانلري و باشخه لرنی ده دليل و اونن ياننه گلديلر و اونلري عیسیٰ نن اياخلرنن ياننه قويديلر و او اونلره شفا ويردي.

﴿٤٣﴾ او زحمت ناوخت ارخسلرن قونشدخلرنی و طوپاللرن گوزدخلرنی و يره بلميانلرن يريدخلرنی و كورلرن گوردكلرنی گوردكدن سوزا شاشديلر و اسرائيلن الهنه حمد اتدیلر.

﴿٤٤﴾ عیسیٰ اوغرنجبلرنی چاغردی و «يورگم بو زحمت ايچن اجيدي چونكو شندي اوچ گوندر كي بدنن برابر قابيلور و اونلره يمك ايچن هيچ بير شي يوخدر- اونلري اچ گوندرمك اِسته ميوم يوخسه يولده دوشجبلر- ﴿٤٥﴾ ددي

﴿٤٦﴾ اوغرنجبلري اونه «چولده بو بويوك زحمتي دويرمخ ايچن هاردن او قدر اكمك گتره بليوخ؟ ﴿٤٧﴾ سوردیلر

﴿٤٨﴾ عیسیٰ اونلره «قاچ تانه اكمگنز وار؟ ﴿٤٩﴾ سوردی

اونلر «يدي اكمك و بير قاچ كوچك بالخ وار- ﴿٥٠﴾ جواب ويرديلر.

﴿٥١﴾ سوزا ملته امر ويردي كي يرده اوتورسنلر- ﴿٥٢﴾ او يدي اكمگي و بالخلري لدي و شكر اتدي و پُلدي و اوغرنجبلره ويردي و اوغرنجبلري ده زحمته ويرديلر- ﴿٥٣﴾ و هركر يدي و دويدی و زياده قالان پارچه لردن يدي سيد دولدرديلر- ﴿٥٤﴾ و بيان اروادلردن و اوشاخلردن باشخه دورت بين اركدديلر- ﴿٥٥﴾ سوزا او زحمتي گوندردي و باخيره يه بيندي و مجدل حدودنه گندي.

﴿٥٦﴾ و فريسيلر و صدوقيلر اونن ياننه گلديلر و سینه مخ ايچن اوندن اِسته ديلر كي گنديلر نه سمانن بير علامت گورستسن- ﴿٥٧﴾ او اونلره «اخشام وقتنده ديونز كي هاوا ابي اولجي چونكو سما قزميدر- ﴿٥٨﴾ و صباح وقتنده ديونز كي بو گون هاوا كوتو اولجي چونكو سما قزمي و توتوقدر- اي اِكی يوزلورلر سز سمانن شكلي تفسير اده بليونز اما زمانلرن علامتلرنی تفسير اده بليونز!

﴿۱۶﴾ اوندن سونرا اوغرنجیلرنه امر اتدی کی هیچ کیمسه یه دایمانسلر کی او مسیحدر.

﴿۱۷﴾ او زماندن سونرا عیسی اوغرنجیلرنه گورستمه یه باشلادی کی اونن اوشلیمه گنمه سی و شیخلردن و کاهنلرن رئیسلردن و شریعت معلملردن چوخ عذاب چکمه سی و اؤلدلرله سی و اوچنجی گون قالخمه سی لازمدر.

﴿۱۸﴾ بۇطرس اونو توتدی و اونو منع اولمه یه باشلادی و ﴿حاشا سندن یا رب! بو شیلر اصلا سنه گلمیچی!﴾ ددی
﴿۱۹﴾ اما عیسی دؤندی و بۇطرسه ﴿بندن اوزاخلاش ای شیطان! چونکو سن بنم ایچن دوشران بیر توزاخسن! چونکو اللهن ایشلرنی دیل لکن انسانن ایشلرنی دوشنیون.﴾ ددی

﴿۲۰﴾ سونرا عیسی اوغرنجیلرنه ﴿هر کیم بنی تاکیب اتمک ایسته دیسه گندنی انکر اتمیلدر و صلیبنی السن و بنم ارخه ملدن گلسن.﴾ چونکو هر کیم جانی قورتارمخ ایسته دیسه، اونو غایب ادجی اما هر کیم جانی بنم ایچن غایب اتدیسه اونو بولجی. ﴿چونکو نای فایده سی وار اگر بیر ادم بوتون دونیایی اوتدیسه اما گندی جانی غایب اتدیسه؟ یا ده بیر ادم گندی جاننن فدیسه سی ایچن نای ویره بلیو؟﴾ چونکو انسان اوغلو گندی باباسنن شریفنده، ملاکلردن برابر گلجی و او وقتده هرکزه گندی یاپدخلرنن حسبنده جزا ویرجی. ﴿۲۱﴾ صح سزه دیوم کی بورده حاضر اولان بعضیلار وار کی تا انسان اوغلونن گندی مملکتنده گلمه سنی گورمادیسلر اولومو طاتمیحیلر.﴾ ددی

۱۷

﴿۲۲﴾ و التی گون سونرا عیسی بۇطرسو و یعقوبو و اونن قارداشی یوحنا یی الدی و اونلری تک یوچه بیر داغه الاتدی.

﴿۲۳﴾ و اونلرن حضورنده اونن شکلی دایشدی و یوزو گوش کیمی پارلادی و اسبابی ایشغ کیمی اغ اولدی. ﴿۲۴﴾ و اهچخ موسی و ایلیا اونلره گورکدیلر و اوندن قوئشیدیلر.

﴿۲۵﴾ بۇطرس عیسی یه ﴿یا رب ایی کی بز بورده یخ! ایسته دیسن اوچ تانه چادر یایاخ، بیرنی سنه، بیرنی موسی یه و باشخه سنی ده ایلیا ایچن.﴾ ددی

﴿۲۶﴾ بیس و زناکار نسل، بیر علامت ایستيو اما اونلره نبی یونسن علامتندن باشخه بیر علامت ویرلمیچی.﴾ ددی سونرا اونلری براخدی و گتدی.

﴿۲۷﴾ و اونن اوغرنجیلری او طرفه گندکلری زمان اکمک الاتمه یی اوتندیلر.

﴿۲۸﴾ عیسی اونلره ﴿فریسلرن و صدوقیلرن خمیرندن موخیات اولن.﴾ ددی

﴿۲۹﴾ و اونلر برابرندن قوئشیدیلر ﴿اکمک گترمادیمز ایچن بله ایچن دیو.﴾ ددیلر

﴿۳۰﴾ عیسی بونو انلادی و اونلره ﴿ای از ایمانی ادملر! نبی گندی گندزه اکمک الاتمادینز ایچن دینوز؟﴾ دها انلامادنز و او بئش اکمگی و بئش بین کشیی و زیاده قالان قاچ سپدی اوتندنز می؟ ﴿۳۱﴾ هم ده او یدی اکمگی و دورت بین کشیی و زیاده قالان قاچ سپد واردی؟ ﴿۳۲﴾ نبی انلامادنز کی اکمک ایچن دایامدم کی فریسلرن و صدوقیلرن خمیرندن موخیات اولن.﴾ ددی

﴿۳۳﴾ او زمان انلادیلر کی اکمگن خمیرندن دیل لکن فریسلرن و صدوقیلرن تعلیمی ایچن موخیات اولمخلرنی دایمش.

﴿۳۴﴾ و ناوخت عیسی فیلیپس قیصریه طرفنه اولاشدی، اوغرنجیلرنه ﴿ملت انسان اوغلونن کیم اولدینی سولیولر؟﴾ سوردی ﴿۳۵﴾ اونلر ﴿بعضی دیو وفتیز ویران یحیی و بعضی ایلیا و بعضی ارمیا یا ده نیلرن بیرسی.﴾ جواب ویردیلر.

﴿۳۶﴾ اونلره ﴿سز بنی کیم بلیوز؟﴾ سوردی ﴿۳۷﴾ سمعون بۇطرس اونو ﴿سن مسیحسن. یا شیان اللهن اوغلو سن!﴾ جواب ویردی.

﴿۳۸﴾ عیسی اونو ﴿نای مبارک سنه ای یونسن اوغلو سمعون! چونکو بونو سنه بلدران جسمدن قان دیل لکن بنم سماده اولان بابامدر.﴾ و بن ده سنه دیوم کی سن بۇطرسسن و بن کلیسه می بو قایانن اوستنده یاپوم و جهنمن قاپیلری اونو بنمیجیلر. ﴿۳۹﴾ و سماوی مملکتن کلیدلرنی سنه ویریوم و یرده نای باغلادیسن سماده باغلانجی و یرده نای چؤزدیسن سماده چؤزلجی.﴾

﴿۱۷﴾ و او دها قونښیوډي کي ایشغلي بیر بلوت اونلرن اوستنه کولگه اولدي و اهيج بلوتدن بیر سس گلدي ﴿بو بنم عزیز اوغولمدر کي اوندن چوخ راضيم، اوندن دینهين!﴾ ددي

﴿۱۸﴾ اوغرنجیلر بونو دویدخلري زمان یوزلري اوستنه یره یخلدیلر و قوالتی قورخدیلر.

﴿۱۹﴾ ساعته اوغلان ایی اولدي. سونرا اوغرنجیلر عیسی به گلدیلر و اونه ﴿نیی بز اونو چیخاره بلمادک؟﴾ سوردیلر

﴿۱۹﴾ عیسی یاخلاشدي و اونلره دوخندي و ﴿قالخن و قورخماين!﴾ ددي

﴿۲۰﴾ عیسی اونلره ﴿ایماننز از اولديي ایچن. چونکو صح سزه دیوم کي اگر ایماننز بیر خردل توخمو قدر اولسایدی، بو داغه سویلردنر کي بورادن اوریه گوج و اکید گوجاردی و سنز ایچن هیچ بیر شي ممکنسز اولمازدي.﴾ جواب ویردي.

﴿۲۰﴾ و اونلر گوزلرني اجدیلر و عیسی دن باشخه هیچ کیمسه یی گورمادیلر. ﴿۲۱﴾ و اونلر داغدن ایندکلري زمان و عیسی اونلره ﴿تا انسان اوغلو اولومدن قالخمادیسه گورڈنزي هیچ کیمسه یه سویله ماين.﴾ امر اتدي.

﴿۲۲﴾ لکن بو شکل، بس دوعا و اوروجدن باشخه چیخماز. ﴿۲۳﴾ و ناوخت اونلر جلیده دولاشیوډیلر عیسی اونلره ﴿انسان اوغلو ادملرن اننه تسلیم اولجي.﴾ ﴿۲۴﴾ و اونو اولدرجیلر و او اوچنچي

﴿۲۱﴾ اوغرنجیلر اونه ﴿نیی شریعت معلملري دیولر کي اولده ایلیا گلملیدر؟﴾ سوردیلر

گونده قالنجي.﴾ ددي و اونلر چوخ موتسز اولدیلر. ﴿۲۵﴾ و اونلر کنفرناحومه گیردکري زمان گومرکجیلر بۇطرسه گلدیلر

﴿۲۲﴾ و عیسی اونلره ﴿صح ایلیا گلجي و هر شيی دوزلتجي.﴾ اما سزه دیوم کي ایلیا گلدي و اونو بلمادیلر لکن استه دکلري

﴿۲۶﴾ و معلمنز اکی درهمي ویرماز می؟﴾ سوردیلر

هر شيی اونه یاپدیلر، عینا شکلده انسان اوغلو اونلرن اللرندن عذاب چکجي.﴾ ددي

﴿۲۷﴾ او ﴿ائوت﴾ ددي و ائوه گیرديي زمان عیسی اوندن اول ﴿ای سمعون. نای سانین؟ دونیانن قرالري کیمدن خراج و گومرک الیولر؟ گندي اوشاخلرندن یوخسه یادرغیلردن؟﴾ سوردی

﴿۲۸﴾ او زمان اوغرنجیلر انالديلر کي وقتیز ویران یحیی ایچن قونښیوډي.

﴿۲۹﴾ و بۇطرس اونه ﴿یادرغیلردن﴾ ددي

﴿۲۹﴾ و زحمته یاخلاشدخلري زمان بیر کشي گلدي و اونن یاننده دیز چکدي و ﴿یا رب، اوغولومه ارحم ات چونکو

عیسی اونه ﴿او زمان اکید اوغلانلر خردر.﴾ لکن اونلرن دارلماهه سي ایچن دنینز یاننه گت و بیر جنگل ات و اول چیخان

اونده صرع خسته لي وار و قوالتی عذاب چکيو، چونکو چوخ دفعه لرشه یا چوخ دفعه لره ده صویه دوشدي.﴾ و اونو سنن

بالخي ال و اغرنی اچ و دورت درهم بولجن، اونو ال و بن و گندن ایچن اونلره ویر.﴾ ددي

اوغرنجیلر نه گتردم اما اونه شفا ویره بلمادیلر.﴾ ددي ﴿۳۰﴾ و عیسی اونلره ﴿ای ایماننز و آرگی نسل! نای زمانه قدر

﴿۳۱﴾ او ساعته اوغرنجیلر عیسی به گلدیلر و ﴿اللهن مملکتنده کیم ائن بویو کدر؟﴾ سوردیلر

سزدن قالیم و سزي تحمل اديم؟ اونو بنم یانمه گترن.﴾ جواب ویردي.

﴿۳۲﴾ و اونلره ﴿صح سزه دیوم کي تا دؤنمادیسنز و بیر چوجوخ کمي اولمادیسنز سماوی مملکتنه اصلا گیرمیجنز.﴾ هر کیم بو

چو جوخ کمي متواضع اولديسه او سماوي مملکتده ائن بو يوکدر.
 ﴿١٥﴾ و کيم بله بير چو جوغو بنم اِسْمَدَن قبول اتديسه او بني قبول
 اتمش اولجي. ﴿١٦﴾ اما هر کيم بنه اِنانان بو کوچکلردن بيرني
 گوناوه دوشرديسه، اگر بويننه بير دئيرمان طاشي باغلا نسايدني و
 ديزده بوغلسايدني اونن ايچنن ده اِي اِلوردني!

﴿١٧﴾ گوناوه دوشران بو دونيانن واي حالنه! چونکو بو شيلر
 گلمليدر لکن واي او ادمن حالنه کي اونلر ايچنن سبب اولور.
 ﴿١٨﴾ اگر الن يا اياخن سني گوناوه دوشرديسه اونو کاس و
 گندنن ات. چونکو اگر حياته سقت يا ده توپال گيرديسن،
 اِکي الدن يا ده اِکي اياخدن سونسن اتشه اُلمه نندن ده اِي در.
 ﴿١٩﴾ و اگر گوزن سني گوناوه دوشرديسه اونو چيخار و گندنن
 ات چونکو اگر بير گوزدن حياته گيرديسن، اِکي گوزدن جهنمن
 اتشه اُلمه نندن ده اِي در.

﴿٢٠﴾ موخيات اولن کي بو کوچکلردن هيچ بيرني خور گورماين.
 چونکو سزه ديوم کي اونلرن ملاکلري سَماده بابامن يوزني دائماً
 گوريولر. ﴿٢١﴾ چونکو اِنسان اوغلو غايب اولاني قورتارمخ ايچنن
 گلدي.

﴿٢٢﴾ سز ناي سانيتوز؟ اگر بير کشيده يوز داوار وارسه و اونلردن
 بيرني غايب اولديسه، او دوخسان دوخوزو داغلرده براخميجي و
 او غايب اولاني اراماز مي؟

﴿٢٣﴾ و اگر فجائاً اونو بولديسه صح سزه ديوم کي او غايب
 اولماش دوخسان دوخوزدن زياده او بير تانه ايچنن کاي فلنجي.
 ﴿٢٤﴾ عينا شکله سَماده خي بابانز ده اِسته ميو کي بير تانه بو
 کوچکلردن بله محي اولسن.

﴿٢٥﴾ اگر قارداشن سنه گوناوه اتديسه گت و گندي اورته نيزده
 اونه بلدر و اگر سوزنو دينله ديسه قارداشني بولمنشن. ﴿٢٦﴾ و اگر
 دويماديسه بير يا ده اِکي کشي ده ال کي هر سوز اِکي يا ده
 اوچ شاهلن اغزندن تثبیت اولسن.

﴿٢٧﴾ و اگر اونلرن سوزنو دينله ماديسه کليسه يه سويله. و اگر
 کليسه يي دينله ماديسه او سنن ايچنن بير يادريغا يا ده گومرکچي
 کمي اولسن.

﴿٢٨﴾ صح سزه ديوم کي دونياده ناي باغلا ديسن، سَماده
 باغلا نتمش اولجي و دونياده ناي چؤزديسن سَماده چؤزلمش
 اولجي. ﴿٢٩﴾ گنه سزه ديوم کي ناوخت سزدن اِکي کشي اِسته ديي

هر شي ايچنن برده اِنْتَفَق اتديسر، سَماده خي بابامن طرفندن
 اونلره ويلجي. ﴿٣٠﴾ چونکو هارده اِکي يا ده اوچ کشي برابر بنم
 اِسْمَدَه توپلانديسر، بن ده اورده اونلرن ياننده اولجم. ﴿٣١﴾ ددي
 ﴿٣٢﴾ او زمان بَطْرَس اونن ياننه گلدي و ﴿٣٣﴾ يا رب، قارداشم بنه
 قاچ دفعه خطه اتديسه اونو عف اتملييم؟ يدي دفعه مي؟ ﴿٣٤﴾

سوردي

﴿٣٥﴾ عيسی اونه ﴿سنه يدي دفعه دايميوم لکن تا يتمش دفعه
 يدي دفعه!﴾

﴿٣٦﴾ بو ايچنن سماوي مملکت بير قراله بنزيو کي خزمتچيلرني
 حسابلشمخ ايچنن اِسته دي. ﴿٣٧﴾ حسابلشميه باشلادي زمان بير
 کشي اونن ياننه گترديلر کي اونه اون بين تالانت بورجلويدني.

﴿٣٨﴾ اما اونده بورجونو اوده مک ايچنن هيچ بير شي بوختي، بو
 سبيدن اغاسي امر اتدي کي اونو اروادندن و اوشاخلرندن و بوتون
 مُلکلرلندن برابر ساتسنلر و بورجونو اوده سنلر.

﴿٣٩﴾ اما او خزمتچي يرده ديز چُکدي و اونه يالواري و «اي
 اغا بنه فرصت وير کي هپسني سنه گتريم» ددي

﴿٤٠﴾ او زمان او خزمتچينن اغاسي اونه اجيدي و اونو براخدي
 و اونن بورجونو عف اتدي.

﴿٤١﴾ اما او خزمتچي چيخدي زيمان بير خزمتچي يولداشني بولدي
 کي يوز دينار اونه بورجلويدني و اونو توتدي و بوغازني سخدي و
 «بورجونو بنه اوده!» ددي

﴿٤٢﴾ او خزمتچي ديز چُکدي و يالواري و «بنه فرصت وير کي
 هپسني سنه گترجم!» ددي

﴿٤٣﴾ اما او قبول اتمادي لکن گتدي و اونو زندانه اتدي کي
 بورجونو اوده سن.

﴿٤٤﴾ ناوخت اونن خزمتچي يولداشلري بو شيلري گورديلر چوخ
 موتوسز اولديلر و گتديلر و بو شيلري اغارلنه سويله ديلر. ﴿٤٥﴾ او زمان
 اغاسي اونو چاغردني و «اي پيس خزمتچي! بنه يالوارين ايچنن
 سنن بوتون بورجونو عف اتمادم مي؟ ﴿٤٦﴾ بن سنه رحمت اتمديم

کمي سن ده خزمتچي يولداشنه عينا شکله رحمت اتميلين،
 ديل مي؟ ﴿٤٧﴾ و اونن اغاسي غضبندي و اونو محافظلره تسليم
 اتدي کي بوتون بورچني اوده سن.

﴿٤٨﴾ اگر هر بيرنز يورکدن قارداشني عف اتماديسه بنم سماوي
 بابام ده عينا شکله سزه يايچي! ﴿٤٩﴾ ددي

۱۹ عیسی بو سوزلری بتردکدن سوزنا جلیلدن چیخدی و آردن نهندن گجدی و یهودیه ولایتین حدودنه گلدی. ۱۹ و بویوک بیر زحمت اونن ارخه‌سندن گلدیلر و اورده اونلره شفا ویردی.

۲۰ فریسمیلر اونو سینه‌مخ ایچن گلدیلر و اونه «بیر کشتی گندی اروادنی هر سبیدن بوشیابلیو می؟» سوردیلر او اونلره «سز اوخومادنز می؟» «یراتان اولده اونلری ارکک و ارواد یراتدی. ۲۰ و ددی کی بو ایچن بیر ارکک گندی باباسنی و اناسنی ترک اتسن و اروادندن بیرلشسن و اکیسی ده بیر جسد اولجیلر.» ۲۰ بو سبیدن اونلر ارتخ اکی دیل لکن بیر جسد اولدیلر. بو ایچن اللهن بیرلشدرینی انسان ایرماسن! ۲۰ جواب ویردی.

۲۱ اونلر اونه «او زمان نبی موسی امر ویردی کی ارواده بیر طلاق رساله‌سی ویرسنلر و اونو ایرسنلر؟» سوردیلر اونلره «موسی سزن یورکلرنن سرت اولمه‌سی ایچن سزه اروادلرنی بوشامخ اذنی ویردی اما اولدن بله دیلدی. ۲۱ بن سزه دیوم کی هر کیم زنا سبیدن باشخه، اروادنی بوشادیسه و باشخه بیرندن ائولندیسه زناکاردر و کیم بوشانمش ارواددن ائولندیسه زنا اتمش اولیو. ۲۱ جواب ویردی.

۲۲ اوغرنجیلری اونه «اگر بیر ارکگن حالی ارواددن بله‌سه، ائولنمامک ده ایی‌در.» ددیلر عیسی اونلره «هرکز بو سوزو قبول اده‌بلماز. بس او کشیلره کی اونلره ویرلمش. ۲۲ چونکو خصیلر وار کی انا قارندن بله دوغمشلر و خصیلر وار کی انسانلردن خصی اولمشلر و باشخه خصیلر وار کی گندیارنی اللهن مملکتی ایچن خصی اتمشلر. هر کیم قبول اده‌برسه قبول اتسن.» ۲۲ جواب ویردی.

۲۳ سوزنا بیر قاچ کوچک چوجوغو اونن یاننه گتردیلر کی اللرنی اونلرن اوستنه قویسن و دوعا اتسن اما اوغرنجیلر اونلری ازارله‌دیلر. ۲۳ عیسی اونلره «کوچک اوشاخلر گلسن و اونلری بنم یانمه گلمه‌لری ایچن منع اتماین چونکو سماوی مملکت بونلر کمیلندر.» ۲۳ ددی

۲۴ و اللرنی اونلرن اوستنه قویدی و اورادن گتدی. ۲۴ و بیر ادم گلدی و اونه «ای ایی اغا! سونسز حیات المخ ایچن نای ایلیک اتملیم؟» سوردی

۱۹ عیسی اونه «نبی بنه ایی اغا ددن؟ اللهدن باشخه کیمسه ایی دیل. لکن اگر سونسز حیاته گیرمک ایسته‌دیسن امرلری حفظ ات.» ددی

۲۰ او ادم اونه «هانسی امرلر؟» سوردی عیسی اونه «اولدرما، زنا اتما، خرخرلیخ یاپما، بالان شهادت سوله‌ما. ۲۰ بابانه و انانه احترام ات و قونشونو گندن کمی سنو.» ۲۰ جواب ویردی.

۲۱ جهال ادم اونه «بونلرن هیسنی کوچکلکدن بری حفظ اتم، باشخه نای اکیسک وار بنده؟» سوردی عیسی اونه «اگر کامل اولمخ ایسته‌دیسن گت و بوتون ملکلرنی سات و فقیرلره ویر و سماده خزینن اولجی سوزنا گل و بنی تاکیب ات.» ددی

۲۲ جهال ادم بو سوزو دویدی زمان دارلدی و گتدی چونکو چوخ زنگیندی.

۲۳ عیسی اوغرنجیلرینه «صح سزه دیوم کی زنگین ادم سماوی مملکته صعب گیرجی. ۲۳ و گنه سزه دیوم کی بیر دوهن اینه دلگندن گیرمه‌سی بیر زنگین ادمن اللهن مملکته گیرمه‌سندن دها بسیطدر.» ددی

۲۴ اوغرنجیلر بونو دیدخلری زمان چوخ شاشدیلر و «او زمان کیم قورئالبلر؟» سوردیلر

۲۵ اما عیسی اونلره باخدی و «بو انسان ایچن ممکنسزدر اما الله ایچن هر شی ممکندر!» ددی

۲۶ سوزنا بۇطرس اونه «اهمخ بز هر شیی ترک اتدک و سنی تاکیب ادیوک، بز نای الجخ؟» سوردی

۲۷ عیسی اونلره «صح سزه دیوم کی بنی دونیاده ناوخت انسان اوغلو شریف کرسینسده اوتورجی، بنی تاکیب اتمش اولان سزله ده اون اکی کرسیده اوتورجتن و اسرائیل اون اکی قبیله‌سنه حکم ادجتن. ۲۷ و کیم بنم ایسم ایچن ائولرنی یا قارداشلرنی یا باجیلرنی یا باباسنی یا اناسنی یا اوشاخلرنی یا تارالارنی براخدیسه، یوز قاتنی الجی و سونسز حیاتن وارثی اولجی. ۲۷ اما بیرنجی اولانلرن چوخو اخر اولجی و اخر اولانلر بیرنجی اولجی!

۲۸ «چونکو سماوی مملکت بیر ائو صاحبنه بنزیو کی صباح اترجه‌دن اوزوم باغچه‌سی ایچن گونلک ایپشجیلر المخ ایچن چیخدی.

﴿۱۵﴾ اوندن سوزنا زېدي اوغولرلرن اناسي گندي اوغولرلندن برابر اونه گلدي و اونه تاېدي و بير شي اېستهدي.

﴿۱۶﴾ و عيسى اونه ﴿ناي اېستون؟﴾ سوردې ﴿اڏن وير بنم بو اېكي اوغولم سنن مملكتنده بيرى صاغنده و بيرى صولنده اوتورسن.﴾ ددي

﴿۱۷﴾ عيسى اونه ﴿سز ناي اېستهديزى بلميونز. سز بنم اېچهجم كاسه دن اېچه بليونز مې؟ و الجم وفتيزي اله بليونز مې؟﴾ سوردې اونلر ﴿اده بليوك.﴾ جواب وپردلر.

﴿۱۸﴾ اونلره ﴿صح بنم كاسه مدن اېچيچن و بنم الديم وفتيزي الجنز. لکن صاغنده و صولنده اوتورمخن ويرلمه سي بنم اليمده ديل، اما بابام كيمه حاضرله ديسه اونن اېچندر.﴾ ددي ﴿و ناوخت و اون اوغرنجي يونو دويدلر، او اېكي قارداش دن دارلدلر.

﴿۱۹﴾ اما عيسى اونلري چاغردې و ﴿بليونز كي ملتارن سلطانلري اونلره حكيم اديولر و رئيسلر اونلرن اوستته حكيم اديولر.﴾ اما سزدن بله اولماسن. سزدن بويوك اولمخ اېستيان سزن خزمتچينز اولسن.﴾ و سزدن كېم اولمخ اېسته ديسه او سزن خزمتچينز اولماليدر.﴾ چونكو انسان اوغلو انسانلر اونه خزمت اتسنلر اېچن گلمادي لکن او خزمت اتمك اېچن و جانني چوخ انسانلر اېچن فدا اتميه گلدي.﴾ ددي

﴿۲۰﴾ اريحادن چيخدرلري زمان بويوك بير زحمت اونو تاكيب اديويدلر.﴾ و اورده يولن قراغنده اوتوران اېكي كور ادم، دويدلر كي عيسى اوران گچيو و ﴿يا رب، اي داؤدن اوغلو بزه ارحم ات!﴾ باغرديلر.

﴿۲۱﴾ و او زحمت اونلري هوسدرمخ اېچن ازارله ديبى حالده اونلر ده زياده ﴿يا رب، اي داؤدن اوغلو بزه ارحم ات.﴾ باغرديدلر. عيسى دوردي و اونلري چاغردې و ﴿بندن ناي اېستونز كي ياييم؟﴾ سوردې ﴿اونه ﴿يا رب، گوزلرمز اچلسن!﴾ جواب وپردلر.

﴿۲۲﴾ و عيسى اونلره اچيدي و اونلرن گوزلرته دوخندي و او ساعتده گوزلري اچلدي و اونو تاكيب اتديلر.

﴿۲۳﴾ و اورشليمه ياخلاشدرلري و زيتون داغتن ياننده اولان ييت فاجيه گيردكلري زمان عيسى اېكي اوغرنجيسني گوندردي ﴿۲۴﴾ و اونلره ﴿اوگنزه كي بو كويه گدن

﴿۲۵﴾ و اېشجيلردن گونلك بير دينار اېچن انلاشدي و اونلري باغنه گوندردي.﴾ و ساعت دوخوزه ياخن گنه چيخدي و يازارده اېشسز دوران باشخه لرني بولدي.﴾ او اونلره ده «سز ده ازوم باغمه گدن و حقنزن هپسني سزه ويرجم» ددي و اونلر گنديلر.

﴿۲۶﴾ گنه تقريباً ساعت اون اېكیده و ساعت اوچده عيناً شيى ياپدي.

﴿۲۷﴾ و تقريباً ساعت بشده چيخدي و اېشسز دوران بير قاچ كشيى بولدي و اونلره «نبي بوتون گون بورده اېشسز دوريونز؟» سوردې.

﴿۲۸﴾ اونلر «هيچ كيمسه بزى گونلك ايشه المادي.» جواب وپردلر.

و او اونلره «سز ده ازوم باغمه گدن و حقنزي الجنز.» ددي ﴿۲۹﴾ و ناوخت اخشام اولدي باغچهنن صاحبي گندي وكيمله «اېشجيلري چاغر و اخر كشيدين تا اول كشييه قدر اونلرن اوچرتني وير.» ددي

﴿۳۰﴾ و ساعت بشدن چالشانلر گلديلر و هرگز بير دينار الدي. و اول كشييلر گلديلر و سانديلر كي ده زياده الجيلر. اما اونلر ده هر بيرى بير دينار الدي.﴾ و ناوخت الديلر ائو صاحبنه شكايه اتديلر ﴿۳۱﴾ و «بو اخر كشييلر بير ساعت چالشدلر و بز تمام بير گونشلي گون چالشدخ و سن اونلره بزم كمي ويردن.» دديلر

﴿۳۲﴾ لکن او اونلردن بيرسنه «دوستم بن هيچ بير ظلامت اتمادم چونكو بندن بير دينار قبول اتدن ديل مې؟﴾ اوچرتني ال و گت. بن گچ اېشجيلره سنه ويرديم كمي ويرمك اېسته دم.﴾ و بنده حريات وار ديل مې؟ بو شيلر بنكيدر. يوخسه نبي ابي بير شيدين قرضن اولدن چونكو سنن گوزن پيس مې؟﴾ سوردې

﴿۳۳﴾ يعني اخرلر اول اولجيلر و اوللر اخر اولجيلر.﴾ ددي ﴿۳۴﴾ و عيسى اورشليمه گندي زمان اون اېكي اوغرنجيلرني يولن بير طرفنه چاغردې و اونلره ﴿۳۵﴾ ياخن اورشليمه چيخوخ و انسان اوغلو رئيس كاهنلره و شريعت معلملره تسليم ادلجي و اونه اولوم حكمي ويرجيلر.﴾ و اونو ملتارن ائنه ويرجيلر و اونه مسخره ادجيلر و قرمچدن وورجيلر و اونو صليب ادجيلر و اوچنجي گونده او قالخجي.﴾ ددي

۲۱

و تزدن باغلامنش بېر اشگي و طايبي بولجنز- اونلري چؤزن و بڼه گرن. ﴿۱۳﴾ و بېر کشي سزه بېر شي دديسه اونه «بونلر ره لازمدر و چيبيک اونلري گيري گوندرجي» سويله-بن. ﴿۱۴﴾ ددي نيين سوزنن تاماملانمهي ايجن بله اولدي ﴿۱۵﴾ «صهوين قزڼه داين کي اهچق قرالن متواضعلنخن بېر اشگه، اشک طايبه بينمش و سڼه گليو-» ﴿۱۶﴾ و اوغرنچيلر گنديلر و عيسي-نن امر اتديي کمي ياپديلر. ﴿۱۷﴾ و اشگي طايندن برابر گترديلر و اسبابلرني اونلرن اوسته قويدلر و عيسي اونلره بيندي. ﴿۱۸﴾ و بويوک بېر زحمت اسبابلرني يولده ساردلر و باشخه لري ده اغاچلرن داللرني کاسديلر و يوله قويدلر. ﴿۱۹﴾ و زحمتلر اونن اوگندن و ارخه سندن گديوديلر و قواتلي سسندن «هوسانا اي داؤدن اوغلو! رين ايسمنده گلان مبارک اولسن- ائن يوجه لرده هوسانا! باغرديلر- ﴿۲۰﴾ و ناوخت عيسي اورشليمه گيردي و بوتون شهر جُشميه باشلادي و هرکر برابرڼه «بو کيمدر؟» سوريوديلر ﴿۲۱﴾ و او زحمت «بو ناصري جليلدن نبي عيسي-در» دديلر ﴿۲۲﴾ و عيسي اللهڼ معبده گيردي و معبده بوتون صاتانلري و صاتن الانلري دشريه قورودي و صرافلرن و حمام صاتانلرن طاوله لرنني داويدردي- ﴿۲۳﴾ و اونلره «يازمش کي بنم ائومه دوعا ائوي دايجيلر، اما سز اونو خرخرلرن مغاره سي اتمشسنز- ددي ﴿۲۴﴾ و کورلر و طوپاللر معبده اونه گلدیلر و اونلره شفا ویردی- ﴿۲۵﴾ و ناوخت رئيس کاهنلر و شريعت معلملري اونن ياپديي عجيب ايشلري گوردیلر و معبده کي اوشاخلري کي «هوسانا، اي داؤدن اوغلو» باغريوديلر، غضبلنديلر ﴿۲۶﴾ و اونه «دويميون می اونلر ناي ديولر؟» سوردیلر عيسي اونلره «ائوت سز اوخومادنز می کي «اوشاخلرن و بېکلرن اغزنلن حمدي حاضر اتدن؟» سوردی ﴿۲۷﴾ سونرا اونلري براخدي و شهردن نيت عينا طرفنه گندي و گچه بي اورد قالدی- ﴿۲۸﴾ و صباحه ناوخت شهره دونيودي، اجخدي-

﴿۲۹﴾ و يولن قراغنده بېر اڼجبر اغاچي گوردي و اونه ياخلاشدي اما ياپراخلدن باشخه اونده بېر شي بولمادي- بو ايجن اونه «بوندن سونرا سونوزه قدر سندن ميوه چيخماسن- ددي و تزدن او اغاچ قورودي- ﴿۳۰﴾ اوغرنچيلر بونو گوردکلري زمان شاشديلر و «بو اڼجبر اغاچي ناي چيبيک قورودي!» دديلر ﴿۳۱﴾ و عيسي اونلرن جوابنده «صح سزه ديوم کي سزه اگر ايمان اتديسنز و شک اتماديسنز، بس اڼجبر اغاچه اولان شي ديل لکن ناوخت بو داغه «قالخ و گندي دنيزه ات» دديسنز، اولجي- ﴿۳۲﴾ و هر شي ايمانندن دوعاده استه ديسنز الحزن! ددي ﴿۳۳﴾ و ناوخت معبده گيردي و تعليم ويريودي و رئيس کاهنلر و ملتن شيخلري اونه گلدیلر و «هانسي قدرندن بو ايشلري اديون؟ و بو قدرتي سڼه کيم ويرمش؟» سوردیلر ﴿۳۴﴾ و عيسي اونلرن جوابنده «بن ده سزه بېر سؤال سورجم- اگر بڼه جواب ويريديسنز بن ده سزه دايجم کي بو ايشلري هانسي قدرندن اديوم. ﴿۳۵﴾ يحيي-نن وفتيزي هارندقي؟ سمانن می يوخسه اڼساندن؟» ددي ﴿۳۶﴾ و اونلر برابرندن دوشنديلر و «اگر سمانن دايرسخ او دايجي کي «نبي اونه اڼانمادنز؟» ﴿۳۷﴾ و اگر اڼساندن دايرسخ، بو ملتنن قورخيوخ چونکو هرکز يحيي-ي بېر نبي بليو-» دديلر ﴿۳۸﴾ اونلر عيسي-يه «بز بلميوخ!» جواب ويريديلر- و عيسي اونلره «بن ده سزه دايميوم هانسي قدرندن بو ايشلري اديوم- ﴿۳۹﴾ ناي سانينوز؟ بېر کشيده اڼکي اوغلان وادي- بېرنجي اوغلانه گلدي و «اوغلوڼ بو گون بنم اوزوم باغچه مه گت و ايشله-» ددي ﴿۴۰﴾ و او «بن گتميجم» ددي اما سونرا پشمان اولدي و گندي- ﴿۴۱﴾ و اڼکجي اوغلانه ده عينا شيي ددي و او «گدجم اغا-» ددي اما گمادي- ﴿۴۲﴾ بونلردن هانسي يعني باباسنن استه گني ياپدي؟» سوردی

﴿پیرنجی﴾ ددیلر

عیسی اونلره ﴿صح سزه دیوم کی گومرکچیلر و فاحشه لر سزدن اول الهن مملکتنه گرجیلر﴾ چونکو یحیی صالحلک یولندن سزه گلدی و اونه اپنانمادنز اما گومرکچیلر و فاحشه لر اونه اپناندیلر و سز بونو گورڈن و گنه پشمان اولمادنز و اونه اپنانمادنز.

﴿۱﴾ و باشخه بیر مثل دینلن: بیر ائو صاحبی واردی و او بیر اوزوم باغچه سی اُکدی. و اون طرفنه دووار چکدی و ایچنده اوزومو سخمخ ایچن بیر معصرت قازدی و بیر قلعه یاپدی. سوزنا اونو باغچیلره ویردی و سفره گتدی.

﴿۲﴾ و میولرن زمانی یاخلاشدی زمان خزمتهچیلرنی باغچیلره گوندردی کی اونن میولرنی السنلر. ﴿۳﴾ اما باغچیلر اونن خزمتهچیلرنی توتدیلر و بیرنی ووردیلر و بیرنی اؤلدردیلر و بیرنی ده طاشله دیلر.

﴿۴﴾ و گنه اول دفعه دن زیاده باشخه خزمتهچیلر گوندردی و اونلره ده عینا شی یاپدیلر.

﴿۵﴾ اخرده گندی اوغلونو اونلره گوندردی و «اوغولومه احترام ادجیلر.» ددی

﴿۶﴾ اما باغچیلر ناوخت اونن اوغلونو گوردیلر برابره «بو وارڈنر، یلا اونو اؤلدراک و میراثنی بز الاخ.» ددیلر ﴿۷﴾ سوزنا اونو توتدیلر و باغچه دن دشریه اُتدیلر و اونو اؤلدردیلر.

﴿۸﴾ شندی باغچه صاحبی گلدی زمان بو باغچیلردن نای ادجی؟ ﴿۹﴾ سوردی

﴿۱۰﴾ و اونلر ﴿۱۱﴾ او بیس ادملری قورخنج بیر شکله اؤلدرجی و باغچه یی باشخه باغچیلره تسلیم ادجی کی میولرن زماننده اونه ویرسنلر. ﴿۱۲﴾ جواب ویردیلر.

﴿۱۳﴾ عیسی اونلره ﴿سز کتابلرده هیچ اوخومادنز می کی «ایشجیلرن رد اتدکلری طاش، اساس طاشی اولدی. بو ربدن گلدی و بزم گوزلرمزده ععبیدر.

﴿۱۴﴾ بو ایچن سزه دیوم کی الهن مملکتی سزدن النجی و میوه سنی ویران بیر ملته ویرلجی.

﴿۱۵﴾ هر کیم او طاشن اوستنه دوشدیسه پارچه لانجی و اگر او هر کیم اوستنه دوشدیسه اونو ازجی. ﴿۱۶﴾ ددی

﴿۱۷﴾ و رئیس کاهنلر و فریسیلر اونن مثیللرنی دویدیلر و انلادیلر کی او اونلر ایچن قوشیو. ﴿۱۸﴾ و ناوخت اونو توتمخ ایسته دیلر، ملندن قورخدیلر چونکو اونو بیر نبی صایبودیلر.

۲۲

﴿۱﴾ و عیسی گنه اونلره مثیللردن قوشندی و اونلره ﴿۲﴾ «ساموی مملکت بیر قراله بنزیو کی گندی

اوغلو ایچن بیر دوگون یاپمخ ایسته دی ﴿۳﴾ و او خزمتهچیلرنی چاغرلمش کشیلری گترمک ایچن گوندردی، اما اونلر گلمک ایسته مادیلر. ﴿۴﴾ و گنه باشخه خزمتهچیلر گوندردی و «اهجخ بن دوگون سوفره سنی حاضرلدم و ایی بسلمش اوکوزلر و حیوانلر

بوغازلدم و هر شی حاضردر. دوگونه گلن» ددی

﴿۵﴾ اما اونلر ایچن مهم دیلدی و هر کیم گندی یولنه گندی، بیر چیفتلگنه و اوتکی گندی تجارتی ایچن گندی.

﴿۶﴾ و باشخه لر اونن خزمتهچیلرنی توتدیلر و اونلره ظلامت اتدیلر و اؤلدردیلر. ﴿۷﴾ و ناوخت قرال بونو دویدی، چوخ قزدی و

گندی عسکرلرنی گوندردی و اونلر قیتیلری، اؤلدردیلر و اونلرن شهرلرنی یاخدیلر. ﴿۸﴾ اوندن سوزنا خزمتهچیلرنه «دوگون حاضردر

اما چاغریلانلر، لایخ دیلر. ﴿۹﴾ بو ایچن یوللن باشنه گدن و هر کیمی بولدیسنر دوگونه چاغرلن.» ددی

﴿۱۰﴾ سوزنا خزمتهچیلر یوللرن باشنه گتدیلر و ایی و کوتو، بولخلری هر کیمی توپلادیلر و دوگون محلی چاغریلانلردن

دولدی.

﴿۱۱﴾ سوزنا قرال مسافرلری گورمک ایچن گیردی و بیر ادمی گوردی کی دوگون اسبابی گایمامشدی، ﴿۱۲﴾ اونه «دوستم نصل

دوگون اسبابی گایمادن بوریه گلدن؟» سوردی و او هوسدی.

﴿۱۳﴾ بو ایچن قرال خزمتهچیلرنه «اونن البرنی و ایاخلرنی باغلاین و دشریده خی قرانلخه ائن. اورده کی اغلایش و دیش قجرتمه سی

اولجی.

﴿۱۴﴾ چونکو چاغریلانلر چوخدر اما ساجلمشلر از! ﴿۱۵﴾ ددی

﴿۱۶﴾ سوزنا فریسیلر گتدیلر و توپلاندیلر کی اونو نصل قوشندخلرندن توتسنلر.

﴿۱۷﴾ و اوغرنجیلرنی هیرودیلردن برابر عیسی یه گوندردیلر و اونه ﴿۱۸﴾ اغا بلبوخ کی سن صادقسن و الهن یولنو صح تعلیم ویریین و

کیمه سن قورخمیون چونکو انسانیلرن رضاسنی مهم صایمیون. ﴿۱۹﴾ بو ایچن بزه دای کی نای دوشیون؟ قیصره خراج ویرمک

حرام می بوخسه حلال می؟ ﴿۲۰﴾ سوردیلر

﴿۲۱﴾ عیسی اونلرن پیسلگنی بلدی و اونلره ﴿ای یکی یوزلولر نبی بنی سینیون؟﴾ ﴿۲۲﴾ بنه خراج دینارنی گورسدن. ﴿۲۳﴾ ددی و اونلر اونه

بیر تانه گتردیلر.

﴿١٦﴾ و عیسیٰ اونلره ﴿بو کیمن صورتی و کیمن یازیسیدر؟﴾
سوردی
﴿١٧﴾ و اونه ﴿قیصرن﴾ جواب ویردیلر.

اونلره ﴿او زمان قیصرن شیلرني قیصره ویرن و اللهن شیلرني
اللهه﴾ ددی
﴿١٨﴾ و بونو دویدخلری زمان شاشدیلر و اونو براخدیلر و گتدیلر.
﴿١٩﴾ و عینا گونده «اؤلومدن قالخش یوخدر» دایان صدوقیلر اونه
گلدیلر و سؤال اتدیلر: ﴿٢٠﴾ «اغا، موسی ددی کی اگر هر کیمن
چوجوخسز اؤلدیسه اونن قارداشی ارواندن ائولنسن کی قارداشنه
بیر نسل بولنسن.

﴿٢١﴾ بزده یدی قارداش واردی و بیرنجی ائولندی اما اوشاخلری
اؤلومدن اؤلدی و اروادنی گندی قارداشنه براخدی ﴿٢٢﴾ و کنجی
و اوچنجی تا یدنجیه قدر عینا اولدی. ﴿٢٣﴾ هپسندن سونرا او ارواد
ده اؤلدی.

﴿٢٤﴾ شنیدی اؤلومدن قالخش گونده، ارواد یدی کشیدن کیمن
اولجی؟ چونکو اونلرن هپسی اوندن ائولندیلر. ﴿٢٥﴾ سوردیلر
﴿٢٦﴾ و عیسیٰ اونلرن جوانده ﴿سز یانلش ائلیوزن چونکو کتابلرن
و اللهن قدرتی بلمیوزن﴾ چونکو اؤلومدن قالخش گونده نه
ائولنجیلر و نه ائولندرلجیلر لکن سماده اللهن ملاکلری کیمی
اولجیلر.

﴿٢٧﴾ اؤلورن اؤلومدن قالخشی ایچن ربن سزه ددی سوزو
اوخومادنز می؟ ﴿٢٨﴾ «بن ابراهیمن اللهی و اسحاقن اللهی و یعقوبن
اللهیم. الله اؤلورن اللهی دیل لکن یاشیانلرن اللهیدر.﴾ ددی
﴿٢٩﴾ و او زحمت بونو دویدخلری زمان اونن تعلیمندن شاشدیلر.
﴿٣٠﴾ اما ناوخت فریسیلر، صدوقیلرن اغزنن باغلاندینی دویدیلر،
بیر یرده توپلاندیلر. ﴿٣١﴾ و اونلردن بیرر کی شریعت معلمیدی اونو
سینه مخ ایچن بیر سؤال سوردی:

﴿٣٢﴾ «اغا، شریعتده ائن بویوک امر نایدر؟﴾

﴿٣٣﴾ و عیسیٰ اونه ﴿رب اللهنی بوتون یورگندن و بوتون جانندن
و افکارلرندن سئولمین.﴾ بو بیرنجی و ائن بویوک امردر ﴿٣٤﴾ و
کنجی ده اونن کیمیدر یعنی قونشونو گندن کیمی سئو. ﴿٣٥﴾ بو
یکي امر بوتون شریعت و نبیلرن تعلیمتن اساسیدر. ﴿٣٦﴾

﴿٣٧﴾ و ناوخت فریسیلر توپلانمشدی، عیسیٰ اونلره
﴿٣٨﴾ «مسیح ایچن نای سانیوزن؟ او کیمن اوغلودر؟» سوردی
و اونلر اونه ﴿داؤدن اوغلودر﴾ جواب ویردیلر.

﴿٣٩﴾ عیسیٰ اونلره ﴿او زمان نصل داؤد روحده اونه رب دیوز؟﴾
ددی چونکو بله دیو: ﴿٤٠﴾ «رب بنم ریمه دیو کی دوشمانلرنی
ایاخلرنن التنه قویانه قدر بنم صاعمده اوتور!» ﴿٤١﴾ بو ایچن اگر
داؤد اونه رب دیوسه نصل اونن اوغلو اولور؟ ﴿٤٢﴾ سوردی ﴿٤٣﴾ و هیچ
کیمسه اونه جواب ویره بلمادی. و او گوندن سونرا ارتخ هیچ
کیمسه اونه سؤال سورمادی.

٢٣

﴿٤٤﴾ اوندن سونرا عیسیٰ اوغرنجیلرنه و زحمته
قونشمیه باشلادی ﴿٤٥﴾ «شریعت معلملر و فریسیلر
موسینن کرسیسنه اوتوریلر» ﴿٤٦﴾ بو ایچن سزه نای ددیسه لر اونلری
حفظ ادن و اونلرن حسبنه یاشهین اما اونلرن یاپدخلری کیمی
اتمین، چونکو سویولیلر اما اتمیولر. ﴿٤٧﴾ اونلر اغر و صعب باغلیولر
و انسانلرن سرتنه قویولر اما گندیلری اونلری بیر پارمغدن بله
قالدرمخ ایسته میولر.

﴿٤٨﴾ بوتون ایشلرنی انسانلره گورستمک ایچن ادیلر.
قوللرندخه یازلمش دوعالرنی بویوک یایپولر و پالتورنی اوزاتیلر.
﴿٤٩﴾ و ضیافتلرده باشده اوتورمهیی و مجمعلرده باش کرسیلری
سئویلر.

﴿٥٠﴾ و بازارلرده ادملردن سلام المهیی و اغا ایسمنده چاغلمهیی
سئویلر. ﴿٥١﴾ لکن هیچ کیمسه سزی اغا چاغرامسن چونکو سزن
بیر معلمن وار و او مسیحدر و هینن قارداشلر سزن. ﴿٥٢﴾ و دونیاده
کیمسه یه بابا دایماین چونکو سزده بیر بابا وار و او سماده در.
﴿٥٣﴾ و هیچ کیمسه سزه معلم دایماسن چونکو بیر معلمن وار و
او مسیحدر.

﴿٥٤﴾ سزدن ائن بویوک اولان، خزمتچینز اولسن. ﴿٥٥﴾ کیم گندی
بویوک اتدیسه، خور اولجی و کیم گندی متواضع یاپدیسه،
بویوک اولجی.

﴿٥٦﴾ وای سزه ای شریعت معلملری و ایکی یوزلو فریسیلر. سز
سماوی مملکتن قایسنی انسانلرن یوزنه کیتایوزن چونکو گندنز
گیرمیوزن و دویاتلرن گیرمه سنه ده منع اولیوزن. ﴿٥٧﴾ وای سزه ای

﴿۱۵﴾ عینا شکل سز ده گندزني ٲسانلره عادل گورسدیونز اما ایچین منافعخ و یسکلدن دولدر.

﴿۱۶﴾ وای سزه ای شریعت معلمری و ٲکی یوزلو فریسیلر! سز نیبلرن مزارلرنی یاپیونز و صالح کشیلرن کوملمش یرلنه گوزالکک ویریونز ﴿۱۷﴾ و دیونز کی «اگر بابالرمزن گونلرنده اولسایدخ، نیبلرن قاننی بابالرمزدن برابر دوکمازدک!»

﴿۱۸﴾ بو شکله سز گندی ضدنه شهادت ویریونز کی نیبلری اولدرانلرن اوشاخلریسنز.

﴿۱۹﴾ او زمان بابالرنزن ٲیشی تماملاین.

﴿۲۰﴾ ای ییلانلر و افعیلر نسلی! نصل جهنمن عذابندن قورتلجنز ﴿۲۱﴾ بو ایچین شندی «نیبلر و حاکملری و شریعت معلملرنی سزه گوندریوم و سز بعضیلرنی اولدرجنز و بعضیلرنی صلیب ادجنز و بعضیلرنی مجمعلرنده دوگجنز و شهردن شهره قووچنز» ﴿۲۲﴾ کی دونیاده دوکولن بوتون صالح ادملرن قانی سزن اوستنزه گلسن یعنی صالح هاییلن قانندن تا برخیانن اوغلو زکریانن قاننه قدر کی اونو معبددن مذبحن اورتهدن اولدردنز.

﴿۲۳﴾ سزه صح دیوم کی بونلرن هپسی بو عصره گلجی.

﴿۲۴﴾ ای اورشلیم، اورشلیم، نیبلرن قتیلی و سنه گوندرلمش رسوللرن طاشایانی! قاچ دفعه اوشاخلرنی قنادلرنن التنه توپلیان بیر طاوخ کمی، سنن اوشاخلرنی توپلامخ ٲسته دم اما سز ٲسته مادنز. ﴿۲۵﴾ اهحخ ائونز سزه بوش براخلجی. ﴿۲۶﴾ چونکو سزه دیوم کی ارتخ تا «رهن ٲسمنده گلان مبارکدر.» دایانه قدر بنی گورمیجنز. ﴿۲۷﴾ عیسی معبددن چیخدی و گدیودی و اوغرنجیلری معبدن بنایالرنی اونه گورستمک ایچین اونن یاننه گلدیلر.

﴿۲۸﴾ عیسی اونلره «بوتون بونلری گوریونز می؟ صح سزه دیوم کی بورده طاشن اوشاخلرنی قاننده اوتوریودی، اوغرنجیلری سسزلکده ویری.»

﴿۲۹﴾ و ناوخت زیتون داغنده اوتوریودی، اوغرنجیلری سسزلکده اونه گلدیلر و «بزه دای بو شیلر ناوخت اولجی و سنن گلشن و اخر زمانن علامتی نایدر» ﴿۳۰﴾ سوردیلر

﴿۳۱﴾ عیسی اونلره «موخیات اولن کی هیچ کیمسه سزی قاندرماسن! چونکو چوخ کشیلر بنم ٲسمده گلجیلر و «بن

شریعت معلملری ٲکی یوزلو فریسیلر! چونکو دول اروادلرن ائولرنی یوتیونز و گندزنی گورستمک ایچین دوعالرنی اوزاتیونز. بو ایچین دها بویوک عذاب چکجنز.

﴿۳۲﴾ وای سزه ای شریعت معلملری و ٲکی یوزلو فریسیلر! چونکو سز دینزی و قورو یری دولاشیونز و گندزنی تاکیب ادان بیزنی اریونز و ناوخت بولندیسه اونو گندزدن ٲکی قات زیاده جهنمن اوغلو ادیونز.

﴿۳۳﴾ وای سزه ای کور یول گورستانلر کی دیونز «هر کیم معبده یمن اتدیسه بیر شی دیل لکن هر کیم معبدن التنه یمن اتدیسه، اونو اتملیدر.» ﴿۳۴﴾ ای عقلسزلر و کورلر! هانسی دها بویوکدر؟ التن یوخسه التنی تقدیس ادان معبد؟

﴿۳۵﴾ و دیونز کی «هر کیم مذبحه یمن اتدیسه بیر شی دیل لکن هر کیم اونن اوستنده کی قورباننه یمن اتدیسه، اونو یاپمیلدر.» ﴿۳۶﴾ ای عقلسزلر و کورلر! هانسی دها بویوکدر؟ قوربان یوخسه قورباننی تقدیس ادان مذبح؟

﴿۳۷﴾ بو ایچین هر کیم مذبحه یمن اتدیسه، اونه و اونن اوستنده اولان هر شیه یمن اتمش.

﴿۳۸﴾ هر کیم معبده یمن اتدیسه، اونه و اونن ٲچنده یاشیانه یمن ادیو. ﴿۳۹﴾ و هر کیم سمایه یمن اتدیسه، اللهن کرسیسنه و اونن اوستنده اوتورانه یمن ادیو.

﴿۴۰﴾ وای سزه ای شریعت معلملری و ٲکی یوزلو فریسیلر، سز نعه و یانسون و کمونن اوندن بیزنی ویریونز اما شریعتن ائن بویوک حکملرنی، یعنی عدالت و رحمت و ٲمانی ترک اتمشسنز. اولنری یاپمیلینز، بونلری ده ترک اتماملینز.

﴿۴۱﴾ ای کور یول گورستانلر، سز سناگی سوزویونز اما دوهی یوتیونز.

﴿۴۲﴾ وای سزه ای شریعت معلملری و ٲکی یوزلو فریسیلر، چونکو سز کاسه نن و صحنن دشرسنی تمزلیونز اما اونلرن ٲیچی ظلامتنن و طمعلکدن دولدر. ﴿۴۳﴾ ای کور فریسیلری، اولده کاسه نن و صحنن ٲیچینی تمزله، اوندن سونرا دشرسی ده ٲک اولجی.

﴿۴۴﴾ وای سزه ای شریعت معلملری و ٲکی یوزلو فریسیلر! سز اغاردلمش مزارلر کمیسنز، اونلر دشردن گوزال گورکیولر اما اونلرن ٲیچی اولولرن گمیکلرندن و باشخه یسکلرندن دولدر.

«مسيح» دايجيلر و چوخ ادملري قاندرجيلر. ﴿١٥﴾ و صواشلري و صواشلرن خبرلرني دويجتز. اما قورخماين چونكو بونلن هيسي لازمدر لکن ده اخر ديل. ﴿١٦﴾ چونكو ملت باشخه ملتن ضدنه و بير مملکت باشخه مملکتن ضدنه قالخجيلر و قتلخلر و زلزلهلر اولجي. ﴿١٧﴾ اما بونلن هيسي دوغوم سانجینن باشلامه سيدر. ﴿١٨﴾ اوندن سونرا سزي مصيبتلره تسليم ادجيلر و اولدرجيلر و بنم اِسْم اِيجن بوتون ملتلر سزي کراه ادجيلر. ﴿١٩﴾ او گونلرده چوخ کشيلر ايمانندن دؤنجيلر و برابرنه خيانت ادجيلر و برابرني کراه ادجيلر. ﴿٢٠﴾ و چوخ يالانجي نيبلر گلجيلر و چوخ ادملري قاندرجيلر. ﴿٢١﴾ و گوناھن چوخالمه سي اِيجن چوخ ادملرن محبتي صوخ اولجي. ﴿٢٢﴾ اما کيم اخره قدر صبر اتديسه قورئلجي. ﴿٢٣﴾ و اللهن مملکتتن اِبي خيري بوتون دونياده وعظ ادلجي کي بوتون ملتلره بير شهادت اولسن، او زمان اخر زمان گلجي. ﴿٢٤﴾ ناوخت نبي دانيال دديي او «پيس ادمن خرب اتديني» مقدس يرده گورديسنز، اوخويان اتلاسن. ﴿٢٥﴾ او زمان هر کيم يهوديده اولديسه داغله قاچسن. ﴿٢٦﴾ و هر کيم دامن اوستنده اولديسه، اوندن بير شي الميه اِينماسن، ﴿٢٧﴾ و هر کيم تارلاده اولديسه، گندي خرخه سني المخ اِيجن دؤنماسن. ﴿٢٨﴾ لکن او گونلرده يۇکلورلن و سوت ويرانلرن واي حالنه! ﴿٢٩﴾ دوعا اذن کي قاچمه نر قشده يا ده سبت گوننده اولماسن. ﴿٣٠﴾ چونکو او زمان بير قواوتي مصيبت اولجي کي دونيان اولندن تا شديده قدر اولمادي و اولميجي. ﴿٣١﴾ و اگر او گونلر قسالماسايدي هيچ کيمسه قورئلمازدي اما ساچنلر اِيجن او گونلر قسالجي. ﴿٣٢﴾ او زمان اگر بير کشي سزه دديسه «اهجخ، مسيح بورده در يا ده اورده در» اِينامايين. ﴿٣٣﴾ چونکو چوخ يالانجي مسيحلر و يالانجي نيبلر قالخجيلر و علامتلر و بويوک معجزه لر ياپجيلر کي ممکن اولسايدي ساچنلر ده قاندرجيلر.

﴿٣٤﴾ اهجخ سزه اولدن ددم. ﴿٣٥﴾ بو اِيجن اگر سزه دديسه لر «اهجخ، او چؤلده در» دشري چينخماين و يا دديسه لر «اِيجري اوده لرده در» اِينامايين. ﴿٣٦﴾ چونکو نصل چمچک شرقدن غربه گديو و اشکاره اوليو اِنسان اوغلونن گلشي ده عينا اولجي. ﴿٣٧﴾ و هارده ايلش وارسه ايلش بيان قوشلر اوده تويلانجيلر. ﴿٣٨﴾ و تزدن او گونلرن مصيبتندن سونرا گونش قرانلخ اولجي و اي ايشغني ويرميجي و يلدزلر سمانن دوشجي و سماءه خي قواتلر ساللانجي. ﴿٣٩﴾ او زمان اِنسان اوغلونن علامتي سماءه گورکجي و او وقت دونيانن بوتون قبيله لري ياس توتجي و اِنسان اوغلونو سمانن بلوتلرن اوستنده گورجيلر کي قوات و شريفدن گليو. ﴿٤٠﴾ و ملاکلرني يوجه سلسلي بورودن گوندرجي و اونلرون ساچدکلرني دورت يئلردن سمانن بير اوجوندن باشخه اوجه قدر گتجيلر. ﴿٤١﴾ اِنجير اعاچدن مثيلي اورگنن. ناوخت بوداخلري يومشخ اولدي و ياپراخلر گترديسه بليونز کي ياز ياخنر. ﴿٤٢﴾ عينا يولده ناوخت سزه بونلن هپسني گورديسنز بلن کي ياخن و قاپيده در. ﴿٤٣﴾ صبح سزه ديوم کي تا بوتون بو شيلر اولماديسه بو عصر گچميجي. ﴿٤٤﴾ سما و ير گچر اما بنم سوزلرم اصلا گچميجي. ﴿٤٥﴾ اما او گونو و او ساعتني هيچ کيمسه بلماز حتی سماوي ملاکلر و اوغلو. بس بابام بلر. ﴿٤٦﴾ چونکو نوجن گونلري نصلدي، اِنسان اوغلونن گلشي ده عينا اولجي. ﴿٤٧﴾ چونکو طوفانندن اولکي گونلرده نصل ييوديلر و اِيجيوديلر و ائولندر ييوديلر تا او گون کي نوح باخيره يه بيندي ﴿٤٨﴾ و بلماديلر تا طوفان گلدي و هپسني اتادي، عينا يولده اِنسان اوغلونن گلشي ده بله اولجي. ﴿٤٩﴾ او زمان تارلاده اولان اِکي ارککدن بيرني النجي و بيرني براخلجي. ﴿٥٠﴾ بوغداي ازان اِکي ارواددن بيرني النجي و بيرني براخلجي. ﴿٥١﴾ بو اِيجن اويانخ اولن چونکو بلميونز هانسي گونده ربنز گلجي.

﴿۱۶﴾ اما او اونلره «صح سزه دیوم، سزی تانیموم.» جواب ویردی.

﴿۱۷﴾ بو ایچن اویناخ اولن چونکو او گونو و او ساعتی بلمیونز. چونکو عینا شکله سفر ادا ن بیر ادمه بنزیو کی خزمتهچیلرنی چاغردی و مُلکلرنی اونلره تسلیم اتدی،

﴿۱۸﴾ بیرنه بش تالانت و اوتکنه اِکی تالانت و اوچنجیه بیر تالانت ویردی، هرکره گندی قواتی حسبنده ویردی و تزدن یوله پیخدی. ﴿۱۹﴾ او بش تالانت الان، او گندی و اونلردن تجارت اتدی و بش تالانت دها قازاندی.

﴿۲۰﴾ و عینا شکله اِکی تالانت الان ده اِکی تالانت دها قازاندی.

﴿۲۱﴾ اما بیر تالانت الان گندی و یری قازدی و اغاسنن پاره سنی ساخلادی.

﴿۲۲﴾ چوخ زمان گچدکن سونوا او خزمتهچیلرن اغاسی گلدی و اونلره حساب سوردی.

﴿۲۳﴾ او بش تالانت الان گلدی و بش تالانت دها گتردی و «اغا بش تالانت بنه تسلیم اتدن، اههچ بش تالانت دها قازاندم.» ددی

﴿۲۴﴾ اونن اغاسی اوننه «چوخ ایی یاپدن امین و ایی خزمتهچی- سن از شیرلده امیندن، بن سنه چوخ شیرلن مسؤلیاتنی ویرجم، گل اغانن کایفلمه سنه گیر.» ددی

﴿۲۵﴾ و اِکی تالانت الان گلدی و «اغا سن بنه اِکی تالانت ویردن، باخ بن اِکی تالانت دها قازاندم.» ددی

﴿۲۶﴾ اونن اغاسی اوننه «چوخ ایی یاپدن امین و ایی خزمتهچی- سن از شیرلده امیندن، بن سنه چوخ شیرلن مسؤلیاتنی ویرجم، گل اغانن کایفلمه سنه گیر.» ددی

﴿۲۷﴾ سونوا بیر تالانت الان گلدی و «اغا بن بیلوم کی سن زور بیر ادمسن و اکمادین یردن بچمک اِستیون و ساجمادین یردن توپلامخ اِستیون.» ﴿۲۸﴾ بو ایچن قورخدم و گندم و سنن تالانتنی یرن تنتده ساخلادم. اههچ بو سنن تالانتن.» ددی

﴿۲۹﴾ اغاسی اوننه «ای بیس و تمبل خزمتهچی! بلدن کی بن اکمادیم یردن بچیوم و ساجمادیم یردن توپلوم.» ﴿۳۰﴾ بو ایچن سن بنم تالانتنی صرافلره ویرمیلدن کی بن گلدیم زمان اونن فایده سنی الردم.

﴿۳۱﴾ اما بونو بلن کی اگر ائو صاحبی بلسایدی کی گجه ن هانسی وقتنده خرخز گلجی، اویناخ قالدی و اتونن خرخزلمه سنه اِذن ویرمزدی.

﴿۳۲﴾ بو ایچن سز ده حاضر اولن چونکو هانسی ساعتده اِنسان اوغلونن گلمه سنی بلمیونز.

﴿۳۳﴾ شندی کیمدر او امین و عقللی خزمتهچی کی اونن اغاسی اتونن عایله سی ایچن اونو مسؤل اتسن تا اونلره معین وقتده یمک ویرسن.

﴿۳۴﴾ نای مبارک او خزمتهچی کی ناوخت اغاسی گلدیسه اونو بو ایشده مشغول بولجی.

﴿۳۵﴾ صح سزه دیوم کی اونو بوتون مُلکلرنن اوستنه قویجی.

﴿۳۶﴾ اما ناوخت او بیس خزمتهچی یورگنده ددیسه کی «اغام گچ گلجی» ﴿۳۷﴾ و باشخه خزمتهچیلری دؤگمیه و سرخوشلردن برابر یمیه و ایچمیه باشلادیسه، ﴿۳۸﴾ اههچ او خزمتهچینن اغاسی اونن بکله مادیی گون و ساعتده گلجی. ﴿۳۹﴾ و اونو کاسجی و اِکی یوزلورن یرنه قویجی یعنی اورده کی اغلایش و دیش قجرتمه سی اولجی.»

﴿۴۰﴾ او گونده سماوی مملکت اون باکره بزه بزیجی کی چراغلرنی الدیلر و گواگی گورمک ایچن چیخدیله.

﴿۴۱﴾ اونلردن بشی عقللی و بشی عقلسزدی ﴿۴۲﴾ و او عقلسزلر چراغلرنی الدیلر اما زیت المادیلر ﴿۴۳﴾ اما عقللی ادملر قابرده زیت و چراغلرنی ده الدیلر.

﴿۴۴﴾ او گواگی گچ قالدی و هرکزن یوخوسو گلدی و یاتدیله. ﴿۴۵﴾ اما گجه یاریسی بیر سس گلدی، «اههچ گواگی گلیو! گلن و اوندن تانیشن.» ددی

﴿۴۶﴾ اوندن سونوا او باکرلر قالنخدیله و چراغلرنی حاضرله دیلر ﴿۴۷﴾ و عقلسزلر عقللی ادملره «زیتنزدن بزه ویرن چونکو چراغلرمز سنوبو.» ددیله

﴿۴۸﴾ اما عقللی ادملر اونلره «بوخ، بز و سزن ایچن یتماز بلکی- صاتیجیلره گدن و صانتن الن.» جواب ویردیله.

﴿۴۹﴾ ناوخت اونلر صانتن المیه گندیلر، گواگی گلدی و حاضر اولانلر اوندن برابر دوگونه گندیلر و قایی کیتلندی.

﴿۵۰﴾ اوندن سونوا باشخه قزلر گندیلر و «رب قایی بزه اچ» ددیله

﴿۱۶﴾ و اونلر «یا رب بز سنی ناوخت اچ یا صوسز یا یادرغی یا چپلاخ یا خسته یا حبسه گوردک و خزمت اتمادک؟» سورجیلر.

﴿۱۷﴾ سوزا اونلره «صح سزه دیوم کی بو کوچکلرن بیرنه نای یامادیسنز، بنه یامادنز.» دایچی.

﴿۱۸﴾ و بوتلر سونسز عذابیه اما صالح ادملر سونسز حیاته گدجیلر. ۲۶ اوغرنجیلره ﴿۱۹﴾ بلیونز اکی گوندن سوزا فصیح بایرامی باشلیجی و انسان اوغولونو مصلوب اتمک ایچن تسلیم ادجیلر. ﴿۲۰﴾ ددی

﴿۲۱﴾ اوندن سوزا رئیس کاهنلر و شریعت معلملری و ملتن شیخلری کاهن باشی قیافان سراینده توپلانیدیلر ﴿۲۲﴾ و برابر عیسی توتمخ و اولدرمک ایچن حیلهدلکنن بیر یول ارادیلر. ﴿۲۳﴾ اما اونلر «بایرامده اولماسن یوخسه ملتن ایچنده فتنه اولجی.» ﴿۲۴﴾

ددیلر

﴿۲۵﴾ و ناوخت عیسی بیت عنیاده جُذاملی سمعون ائوندهدی، ﴿۲۶﴾ بیر ارواد قیمتلی بیر عطرده اونن یانه گلدی و اوتوردی زمان اونن باشنه دؤکدی. ﴿۲۷﴾ اما اوغرنجیلری بونو گوردکلری زمان قزدیلر و نئی بونو بوشه دؤکدی؟ ﴿۲۸﴾ چونکو بو عطر چوخ پارهیه ساتالهلرلدی و فقیرلره ویره بلدی. ﴿۲۹﴾ ددیلر

﴿۳۰﴾ عیسی بونو انلادی و اونلره «نئی بو اروادی زحج ادیونز؟ چونکو او بنه ایی بیر شی یاپدی. ﴿۳۱﴾ چونکو فقیرلر هر زمان سزن یانزدهلر اما بن هر زمان سزدن قالمیجم. ﴿۳۲﴾ و بو عطری بنم جسدمه دؤکان بو ارواد بنی کوممک ایچن حاضرهلدی.

﴿۳۳﴾ صح سزه دیوم کی بوتون دونیاده، هارده بو انجیل اعلان اولدیسه بو اروادن نای یاپدی بیر ذکره ایچن عقلره گلجی.

﴿۳۴﴾ اوندن سوزا اون اکی اوغرنجیلردن بیری یعنی استخریوطی یهوذا چاغران، رئیس کاهنلره گندی ﴿۳۵﴾ و «اونو سزه تسلیم اتمام ایچن بنه نای ویرجنز؟» سوردی و اونلر اونه اوتوز گوموش پاره‌ن

﴿۳۶﴾ شنیدی او تلاتنی اوندن الن و اون تلاتنی اولان کشیه ویرن. ﴿۳۷﴾ چونکو هر کیمده وارسه، زیاده ویرلجی و جُشجی و هر کیمده یوخسه اینده اولان ده اوندن النجی.» ددی

﴿۳۸﴾ و او فایده‌سز خومتچیی دشرنن قرانلخنه ائن. اوردی کی اغلاپش و دیش قترمه‌سی اولجی.

﴿۳۹﴾ ناوخت انسان اوغلو گندی شریفنده بوتون مقدس ملاکلردن گلدیسه، او زمان گندی شریف کرسیسه اوتورجی.

﴿۴۰﴾ بوتون ملتلر اونن حضورنده توپلانجیلر و او اونلری بیر چویان نصل قویونلری گچیلردن ایریوسه، برابرندن ایرجی. ﴿۴۱﴾ و قویونلری صاغ طرفنه و گچیلری صول طرفنه قویجی. ﴿۴۲﴾ اوندن سوزا قرال صاغ طرفنده کیلره «گلن ای بابامن مبارکلری، سزه دونیانن تأسیسندن حاضرلانمش مملکتی میراث الن.» ﴿۴۳﴾ چونکو ناوخت اجخدم بنه یمک ویردنز، صوسزدم بنه صوی ویردنز، یادرغیدم بنی قبول اتدنز.

﴿۴۴﴾ چپلاخدم بنه اسباب گایدردنز، خسته‌دم بنی زیارت اتدنز، حبسه‌دم یانمه گلدنز.»

﴿۴۵﴾ اوندن سوزا صالح انسانلر اونه «یا رب بز سنی ناوخت اچ گوردک و سنه یمک ویردک؟ یا ده ناوخت سنی صوسز گوردک و سنه صوی ایچردک؟ ﴿۴۶﴾ یا ناوخت سنی یادرغی بولدخ و سنی قبول اتمک؟ یا چپلاخدمن و سنه اسباب گایدردک؟ ﴿۴۷﴾ و ناوخت سنی خسته و یا حبسه بولدخ کی سنن یانه گلدک؟» سورجیلر.

﴿۴۸﴾ قرال اونلره «صح سزه دیوم کی بنم قارداشرلرن ائن کوچگنه هر نای یاپدیسنز، بنه یاپدنز.» دایچی.

﴿۴۹﴾ اوندن سوزا صول طرفنده کیلره «ای لعنتلیلر یانمدن گدن! شیطان و اونن ملاکلرنه حاضرلانمش سونسز اتشه گدن. ﴿۵۰﴾ چونکو بن اجخمشدم بنه یمک ویرمادنز، صوسزدم بنه صوی ویرمادنز. ﴿۵۱﴾ یادرغیدم بنی قبول اتمادنز، چپلاخدم بنی گایدرمادنز، خسته و حبسه‌دم بنی زیارت اتمادنز.» دایچی.

وعدني ويږديلر. ﴿۱۶﴾ و او زماندن سونرا اونو تسليم اتمک اېچن بير فرصت اړيودي. ﴿۱۷﴾ و فصح بايرامن اول گونده اوغرنجبلر عيسی په گلديلر و اونه «هارده اېستيون کي فصح يمگني يمان اېچن حاضرلياخ؟» سورديلر ﴿۱۸﴾ شهه گدن و فلان ادمه سويله بن «اغا ديو کي بنم زمانم ياخلاشدي و بن اوغرنجبلرمدن برابر فصحي سنن ائونده ياپچم. ﴿۱۹﴾ ددي اوغرنجبلر عيسی نن اونلره امر اتدي کمي ياپديلر و فصح بايرامي حاضرله ديلر. ﴿۲۰﴾ ناوخت اخشام اولدي، اون اكيلردن اوتوردي. ﴿۲۱﴾ و ناوخت اونلر يمک يويدلر و او «صح سزه ديوم کي بو گون بيرې سزدن بنه خيانت ادجي. ﴿۲۲﴾ ددي و اونلر چوخ مومتسز اولديلر و هر بيرې يعني او بن ميم يارب؟ ﴿۲۳﴾ دايمه باشلاديلر. ﴿۲۴﴾ و او اونلره «البي بدنن صحنه باتران بني تسليم ادجي. ﴿۲۵﴾ انسان اوغلو اېچن يازلمش کمي گدجي اما واي او ادمن حالنه کي انسان اوغلو اونن الندن تسليم اولجي. او ادم اگر دوغماسايدي دها اېی اولجيدی. ﴿۲۶﴾ جواب ويږدي. ﴿۲۷﴾ و اونو تسليم امان يهوذا اونه «اغا او بنم ميم؟» سوري و عيسی اونه «سن گندن ددن. ﴿۲۸﴾ جواب ويږدي. ﴿۲۹﴾ و اونلر دها يمک يويدلر کي عيسی اکمگي الدي و برکتله دي و اونو پيلدي و اوغرنجبلره ويږدي و «الن و بين. بو بنم جسدمدر. ﴿۳۰﴾ ددي اوندن سونرا کاسه يي الدي و شکر اتدي و اونلره ويږدي و «هينز بوندن اېچن ﴿۳۱﴾ چونکو بو بنم قائم يني انلاشمه نن قانيدر کي چوخ کشيلرن گوناهلرنن عني اېچن دوکله. ﴿۳۲﴾ و بن سزه ديوم کي بوندن سونرا بن اوزوم ميوه سندن ارتخ اېچميجم تا او گونه قدر کي سزدن برابر بابامن مملکتنده تره سني اېچمجم. ﴿۳۳﴾ ددي سونرا اونلر بير ترنم اوخوديلر و زيتون داغنه گتديلر. ﴿۳۴﴾ اوندن سونرا عيسی اونلره «بو گجه هينز بدنن دؤنجنز چونکو يازلمش کي «بن چوپاني وورجم و سورونن داوارلري داغليجي ﴿۳۵﴾ اما بن اولومدن قالدخدندن سونرا سزدن اول جليله گدجم. ﴿۳۶﴾ ددي

﴿۳۷﴾ و بظرس اونه «ناوخت هرکر سني براخديسه بن سني اصلا براخميجم. ﴿۳۸﴾ ددي عيسی اونه «صح سته ديوم کي بو گجه خروز اوتامدن اولي سن بني اوچ کره انکر ادجن!» ﴿۳۹﴾ جواب ويږدي. ﴿۴۰﴾ بظرس اونه «ناوخت سندن برابر اولمک لازم اولديسه، سني اصلا انکر اتمام. ﴿۴۱﴾ ددي و باشخه اوغرنجبلر ده عينا شبي دديلر ﴿۴۲﴾ اوندن سونرا عيسی اونلردن، ادي جتسماني سويلنان بير يره گندي و اوغرنجبلرته «سز بورده اوتورن بن اوريه گدجم و دوعا ادجم. ﴿۴۳﴾ ددي و بظرس و زبدينن اېکي اوغولونو الدي و سونرا اونن جاني چوخ سخلدي و قسافت اولدي. ﴿۴۴﴾ سونرا اونلره «جانم تا اولوم درجسته قدر سخيلو و بدنن بورده اويانخ قالن. ﴿۴۵﴾ ددي بير از اوگه گندي و ييزو اوستته يره دوشدي و دوعا اتدي، «بابام، ممکنسه بو کاسه بدنن گچسن اما بنم اېسته گمدن ديل، سنن اېسته گن کمي اولسن. ﴿۴۶﴾ ددي و اوغرنجبلرنن ياننه گلدي و اونلر ياتويدلر و بظرسه «بدنن بير ساعت اويانخ قاله بلمادنز می؟ ﴿۴۷﴾ اويانخ اولن و دوعا امان کي سينه مخه دوشماين! روح اېستيو اما جسم ضعيفدر. ﴿۴۸﴾ ددي عيسی گنه گندي و دوعا اتدي، «بابام اگر بو کاسه دن اېچمادن بدنن گچمه سي ممکن ديلسه سنن اېسته گن اولسن. ﴿۴۹﴾ ددي و گلدي و اونلر گنه ياتويدلر چونکو اونلر گوزلري اغر اولمشدي. ﴿۵۰﴾ اونلري براخدي، گندي و اوچنجي دفعه عينا سوزلردن دوعا اتدي. ﴿۵۱﴾ اوندن سونرا گنه اوغرنجبلره گلدي و اونلره «ارتخ ياتن و ارحت اولن. باخن، ساعت گلدي کي انسان اوغلو گوناهاکارلرن الينه تسليم اولسن. ﴿۵۲﴾ قالخن گادا! اهجخ بنه خيانت امان ياخندرا! ﴿۵۳﴾ ددي و دها قونشيودي کي اون اېکي اوغرنجبلردن بيرې يعني يهوذا، اللرنده قنچلر و داينکلر اولان بويوک بير زحمتدن برابر رئيس کاهلرنن و ملتن شيشلرنن طرفندن گلدي. ﴿۵۴﴾ و اونو تسليم امان اونلره بير علامت ويرمشدي، «کيمي اوپديسم اونو توتن!» ﴿۵۵﴾ دايمشدي.

﴿۱۳﴾ اوندن سوزنا باش كاهن گندي اسبابني يرتدي و ﴿كفر اتدي! ارتخ بزه ناي شهادتلاز زمدر؟ شندي اونن كفر اتديني دويدنر. ﴿۱۴﴾ ناي سانويوز؟ ﴿۱۵﴾ ددي

اونلر ﴿۱۶﴾ او اؤلومه لايخدر. ﴿۱۷﴾ دديلر

﴿۱۸﴾ اوندن سوزنا اونن يوزنه توكورديلر و بعضيلر سلمه وورديلر و

اونه

﴿۱۹﴾ اي مسيح بزه نيبيك ات، كيم سني ووردې؟ ﴿۲۰﴾ ديوديلر.

﴿۲۱﴾ و ناوخت بظرس سراين دشرسنده اوتورويدي، بير خرمتمچي

قر اونه گلدې و ﴿سن ده جليلي عيسى دن برابردن!﴾ ددي

﴿۲۲﴾ اما او هركرن اوگنده انكر اتدي و اونه ﴿ناي دديني بلميوم.﴾

ددي

﴿۲۳﴾ و سوزنا قايپدن چيخدي و باشخه بير خرمتمچي قر اونو

گوردې و باشخه لره ﴿بو ادم ده نصري عيسى دن برابردې.﴾

ددي

﴿۲۴﴾ بظرس يمن اتدي و گنه انكر اتدي و ﴿بو ادمي هيچ

بلميوم!﴾ ددي

﴿۲۵﴾ بير از سوزنا اورده دورانلر بظرسه گلديلر و اونه ﴿صح سن

ده بولنردنسن چونكو قونشمان ده سني بلديرو.﴾ ددي

﴿۲۶﴾ اوندن سوزنا بظرس لعنتدن يمن اتميه باشلادي و ﴿بو ادمي

بلميوم.﴾ ددي و او ساعته خروز اوتدي. ﴿۲۷﴾ اوندن سوزنا بظرس

عيسى ن سوزلرني عقلنه گتردي كي ﴿بو گجه خروز اوتمان اول

سن بني اوچ كره انكر ادجن.﴾ دايمشدي و او اورادن چيخدي

و قواتلي اغلادي.

﴿۲۸﴾ صباح اولديي زمان بوتون رئيس كاهنلر و ملتن

شيخلري عيسى ي اولدرمك ايچن توپلانديلر.

﴿۲۹﴾ و اونو باغلاديلر و والي پيلاطوسه تسليم اتديلر.

﴿۳۰﴾ اما خيانت ادان يهوذا عيسى به اؤلومه حكم اتدكلرني

گوردېي زمان پشمان اولدي و اوتوز گوموش پارهي گتردي و

رئيس كاهنلره و شيخلره گيري ويردي ﴿۳۱﴾ و اونلره ﴿بن گونا ادم

چونكو دنويوز بير ادمن قانني تسليم اتم.﴾ ددي

اما اونلر اونه ﴿بزه ناي؟ سن بليون.﴾ دديلر

﴿۳۲﴾ يهوذا او پارهي معبده يره اتدي و گندي و گندي اصدي.

﴿۳۳﴾ اما رئيس كاهنلر پارهي الديلر و برابرنه ﴿بو پارهي معبدن

خرانه سنه قوييمخ يبي ديل چونكو قان پاره سيدر.﴾ دديلر ﴿۳۴﴾ سوزنا

﴿۳۵﴾ و او ساعته عيسى به گلدې و اونه ﴿سلام سنه اي اغا!﴾ ددي و اونو اوپدي.

﴿۳۶﴾ عيسى اونه ﴿دوستم، ناي ايچن گلدن؟﴾ ددي سوزنا ياخلاشديلر و اللرني اونن اوستنه قويديلر و اونو توتديلر.

﴿۳۷﴾ اهيج عيسى ن پانده خيلردن بيرني الني اوزاتدي و قلعنجي

چيخارتدي و باش كاهنن خرمتمچيسي ووردې و قولاغني

كاسدي.

﴿۳۸﴾ او زمان عيسى اونه ﴿قلعنجي يرنه قوي چونكو هر كيم قلعنج

چكديسه، قلعنچدن محي اولجي.﴾

﴿۳۹﴾ سانميون كي اگر بابامدن استه ديسم بنه ملاكلردن اون

يكي فرقه دن زياده حاضرليجي؟ ﴿۴۰﴾ اما بونو ياپديسم بوتون يازيلر

نصل تمام اوله بلر؟ ﴿۴۱﴾ ددي

﴿۴۲﴾ سوزنا عيسى او ساعته او زحمته ﴿سز بنه بير خرخزي

تومتخ ايچن قلعنچلر و داينكلردن گلدن! هر گون معبده سزدن

اوتوردم و تعليم ويردم و بني توتماذنر.﴾ اما بولنر هيسي

اولدي كي نيبلرن يازدخاري تاماملانسن.﴾ ددي و او وقت اونن

اوغرنجبلرن هيسي اونو براخديلر و قاچديلر.

﴿۴۳﴾ و عيسى ي توتانلر اونو رئيس كاهن، قيافانن ياننه الاتديلر.

اورده شريعت معلملر و شيخلر ده توپلانمشديلر. ﴿۴۴﴾ بظرس

يراخن تاكيب اتدي و باش كاهنن سراينن ايچنه گيري و

خرمتمچيلردن اوتوردي كي بو ايشن اخرنني گوره بلسن. ﴿۴۵﴾ رئيس

كاهنلر و شيخلر و بوتون مجلسده اولانلر عيسى ي اولدرمك

ايچن يالان شهادت اراديلر. ﴿۴۶﴾ اما بولماديلر ناي قدر چوخ يالان

شاهدلر گلديسه ده گنه بولماديلر. اخرنده ايكي كشي گلدې،

﴿۴۷﴾ و ﴿بو ادم ددي كي بن اللهن معبدني خرب اده بلرم و اوچ

گونده گنه ياپه بلرم.﴾ ددي

﴿۴۸﴾ و باش كاهن قالخدي و عيسى به ﴿سنده هيچ جواب يوخ

مي؟ بولر سنن ضدنه ناي شهادت ويرپولر؟﴾ ددي

﴿۴۹﴾ اما عيسى هيچ بير شي دايدماي! سوزنا باش كاهن اونه

﴿ياشيان الله ايچن سنه يمن اتديروم كي بزه سويله، سن مسيح

اللهن اوغلو مسن؟﴾ سوردې

﴿۵۰﴾ و عيسى اونه ﴿سن بله ددن. اما سزه ديوم كي شنديدن

سوزنا سز انسان اوغلونو قواتلي اولانن صاغ طرفنده اوتورديني و

سماوي بولتورن اوستنده گلديني گورجنر.﴾ جواب ويردي.

توپلانديلر و او پاره دن ياد رځيلري كوممك اېچن بير چوملكجين تارلاسي صاتن الديلر. ﴿١٤٧﴾ بو اېچن او تارلانن اسمي تا بو گونه قدر قان تارلاسي اولدي.

﴿١٤٨﴾ بو شكلده نبي ارميانن سوزلري تاماملاندي كي «اوتوز پارچه گوموش الديلر، يعني بعضي اسرائيللر بير كي جانن قيمتي اېچن بونو تعين اتديلر. ﴿١٤٩﴾ و اونو بير چوملكجين تارلاسي اېچن ويرديلر. ربن بنه ددبي كمي ياپديلر.» دايمشدي.

﴿١٥٠﴾ اهح عيسي والينن حضورنده دوردي و والي اونه ﴿سن يهوديلرن قرالي مسن؟﴾ سوزدي

عيسى اونه ﴿سن بله ديون.﴾ جواب ويردي.

﴿١٥١﴾ رئيس كاهنلر و شيخلر صوچله مخ اېچن اونه شكايه اتديلر اما او هيچ بير جواب ويرمادي.

﴿١٥٢﴾ بو اېچن پيلاطوس اونه ﴿دويميون مي سنن ضدنه ناي قدر شهادت اديولر؟﴾ سوزدي

﴿١٥٣﴾ اما او هيچ بير جواب ويرمادي و بو اېچن والي چوخ شاشدي.

﴿١٥٤﴾ هر بايرامده والي حبسده اولان بير كشي ملتن استه ددبي حسبنده عفا اديودي. ﴿١٥٥﴾ او زمان مشهور بير كشي ادي باراباس، حبسده دي. ﴿١٥٦﴾ ناوخت ملت توپلانديلر پيلاطوس اونلره ﴿سنن اېچن كيمه حريات ويرم؟ باراباسه مي يوخسه مسيح دديكلري عيسى به مي؟﴾ سوزدي

﴿١٥٧﴾ چونكو بلدي كي اونو قزخانمه لري اېچن تسليم اتديلر. ﴿١٥٨﴾ و ناوخت او سراين اېچنده اوتور يودي اونن ارودي اونه خبر گوتوردى ﴿بو صالح ادمه هيچ بير شي ياپما چونكو بو گون روياده اونن اېچن چوخ عذاب چكدم.﴾ ددي

﴿١٥٩﴾ اما رئيس كاهنلر و شيخلر زحمتي تحريك اتديلر كي باراباسي استه سنلر و عيسى ي اولومه تسليم اتسنلر.

﴿١٦٠﴾ والي بونو بلدي و گنه اونلره ﴿بو اكي كشيده هانسني استينوز كي اونه حريات ويرم؟﴾ سوزدي

اونلر ﴿باراباسي﴾ دديلر

﴿١٦١﴾ پيلاطوس اونلره ﴿مسيح دديكلري بو عيسى به ناي ادمم؟﴾ سوزدي

و اونلرن هيسي ﴿اونو صليب ات!﴾ دديلر ﴿١٦٢﴾ والي اونلره ﴿ني؟ ناي پيسلك ياپدي؟﴾ سوزدي. اما اونلر

دها قوتالي باغرديلر و ﴿اونو صليب ات!﴾ دديلر

﴿١٦٣﴾ ناوخت پيلاطوس گوردى كي هيچ بير فايده سي يوخدر و بالعكس ده زور اوليو، صوي استه دي و انسانلرن حضورنده اللرن يودو و اونلره ﴿بن بو صالح ادمن قاني اېچن مسؤل ديلم.

سز اونه باخن.﴾ ددي

﴿١٦٤﴾ و بوتون ملت اونه ﴿اونن قاني بزه و اوشاخلرمزن اوستنه

گلسن.﴾ دديلر

﴿١٦٥﴾ اونن سوزا باراباسي اونلره براخدي اما عيسى ي قامشدن ووردردن سوزا اونو صليب اتمك اېچن تسليم اتدي. ﴿١٦٦﴾ سوزا والينن عسكرلري عيسى ي سراين اېچنه الاتديلر و بوتون زحمتي اونن اطرافنه توپلاديلر.

﴿١٦٧﴾ و اونو صويديلر و اونه قرمزي بير اسباب گايبرديلر. ﴿١٦٨﴾ و ديكانلردن بير تاج ياپديلر و اونن باشنه قويديلر و صاغ النه بير قامش ويرديلر و اونن اوگنده ديز چكديلر و مسخره اتديلر و ﴿سلام

اي يهوديلرن قرالي.﴾ دديلر

﴿١٦٩﴾ و اونه توكورديلر و او قامشي الديلر و باشنه وورديلر. ﴿١٧٠﴾ و

اونه مسخره اتمك سوزا او اسبابي اونن گيري چيخارتديلر و اونه گندي اسبابي گايبرديلر و اونو صليبه اصمخ اېچن الاتديلر. ﴿١٧١﴾ و يولده گندكلري زمان قيرينالي سمعون اسمنده كي

بير ادمي گورديلر و اونو عيسى نن صليبن طاشمخ اېچن مجبور اتديلر. ﴿١٧٢﴾ و جولجوتنه يعني «كله يري» دنلن بير يره اولاشديلر.

﴿١٧٣﴾ و اونه اجي بير شيدهن قارشمش شراب ويرديلر اما ناوخت او طاتدي اېچمك استه مادي. ﴿١٧٤﴾ سوزا اونو صليب اتديلر و اونن

اسبابي اېچن زر اتمديلر و برابرندن پايلاشديلر كي نينن سوزلري تاماملانسن كي «بنم اسبابي پارچه لاديلر و اونو پايلاشمخ اېچن زر اتمديلر.» ﴿١٧٥﴾ سوزا اورده اوتورديلر و بگله ديلر. ﴿١٧٦﴾ و اونن باشن

اوستنده بير صوچله مە بازيسي اصديلر و اونده ﴿بو يهوديلرن قرالي عيسى در.﴾ يازديلر.

﴿١٧٧﴾ او زمانده عيسى دن برابر اكي حرامي، بيري صاغنده و بيري ده صولنده مصلوب اولديلر. ﴿١٧٨﴾ و يانندن گچانلر باشلرنى

۵۱ پيلاطوسه گندي و عیسی بن جسدني استه دي. و پيلاطوس ویرلمه سسي ایچن امر ویردي.

۵۲ و یوسف جسدي لدي و اونو پک بیر کتاندن صاردي و اونو گندنه طاشدن کاسلمش بني بیر مزاره قويدی و بویوک بیر طاش اونن قاپسنة قويدی و گندي.

۵۳ و مجدلیي مریم و او باشخه مریم اورده مزارن اوگنده اوتوریدیلر. ۵۴ و ارتگی گون، حاضرلیخ گوندن سونرا رئیس کاهنلر و فریسیلر پيلاطوسن یاننده توپلاندىلر ۵۵ و اونو «اغا بزم عقلمزه گلبو کي و یالانچي یاشه ديي زمان بله دي» «اوج گون سونرا قالمخجم» بو ایچن امر ویر کي او مزاری تا اوج گونه قدر حفظ اتسلر یوخسه بلکي اونن اوغرنجیلري گجه ده گلجیلر و اونو خرخرلیجیلر و إنسانلره «او اؤلومدن قالمخدي» دایجیلر و اخر یالان اولکییدن ده کوتو اولجی. ۵۶ ددیلر

۵۷ پيلاطوس اونلره «سنن محافظلرنز وار. گدن و بلدییز کمی اونو حفظ ادن.» ددی

۵۸ و اونلر گندیلر و قاپینن اوگنده کي طاشي مهوره دیلر و مزاره محافظلر قويدیلر.

۲۸ دوغديي زمان مجدلیي مریم و باشخه مریم برابر مزاری گورمک ایچن گندیلر ۵۹ و اهجنج بویوک بیر زلزله اولدی چونکو ربن ملاگي سمانن ایندی و طاشي مزارن قاپیسندن یوراولادی و اوستنده اوتوردی. ۶۰ و اونن شکلي چمچک کمی و اسبابي قار کمی اعدی.

۶۱ و محافظلر اوندن قورخدیلر و تتره دیلر و اولو کمی اولدیلر. ۶۲ اما ملاک اروادلره باخدی و اونلره «فورخمانین! بلیوم کي سز مصلوب اولان عیسی ی اریونز. ۶۳ بورده دیل چونکو ددیی کمی او قالمخدی. گلن و ربن یاتدیي یره باخن. ۶۴ شندی چیبیک گدن و اونن اوغرنجیلرینه سوله یین کي او اؤلومدن قالمخدی. اهجنج او سزدن اول جلیله گدیو. اورده اونو گورجنز، اهجنج سزه دم.» ددی

۶۵ و مزاردن قورخو و بویوک بیر کایفلکدن چیبیک گندیلر کي اوغرنجیلره خبر ویرسنلر. ۶۶ و ناوخت اونن اوغرنجیلرینه سوله میه گدیودیلر، اهجنج عیسی اونلره گورکدی و «سلام سزه!» ددی

صالیودیلر و اونو کفر ادیودیلر ۶۷ و «سن معبدی خرب ادجن و اوج گونده گنه یایچن! گندني قورتار. اگر سن اللهن اوغلموسن صلیبدن این!» ددیلر
۶۸ رئیس کاهنلر و شریعت معلملر و شیخلر ده مسخره ادیودیلر و «باشخلمرنی قورتاردی اما گندني قورتاره بلمیو! اگر اسرائیلن قوالیسه صلیبدن اینسن و بز اونو اینانجنخ. ۶۹ اللهه توکل اتدی او زمان شندی اگر الله اوندن راضیسه اونو قورتارسن. چونکو او ددی کي بن اللهن اوغلویم.» ددیودیلر.

۷۰ و اوندن مصلوب اولان ایکي حرامی ده اونو کفر ادیودیلر. ۷۱ ساعت اون ایکیدن تا ساعت اوچه قدر بوتون یر قرانلیخ اولدی. ۷۲ و تقریباً ساعت اوچه عیسی قوالتی بیر سسدن «ایلی، ایلی، لَمَّا شَقَّتْنِي؟» یعنی «اللهم اللهم نینی بني ترک اتدن؟» باغردی.

۷۳ و اورده دورانلرن بعضیسی بونو دویدخلری زمان «او ایلیایی چاغریو.» ددیلر

۷۴ او ساعتده اونلردن بیري قاجدی و بیر سفنجی لدي و اونو اجی شرابن ایچنه قويدخدن سونرا بیر قامشن اوچنه قويدی و اونو اوزاتدی کي ایچسن. ۷۵ و باشخلمر «یکله یین باخاخ بلکي ایلیا گلجی و اونو قورتارجی.» ددیلر
۷۶ و عیسی گنه قوالتی سسدن باغردی و روخنو تسلیم اتدی. ۷۷ و اهجنج معبدن پرده سی یوخاردن اشاغیه قدر یرتلدی و بویوک بیر زلزله اولدی و قایار پلندی. ۷۸ و مزارلر اچلدی و یاتان جوخ مقدیسلرن جسدلری اؤلومدن قالمخدی. ۷۹ و عیسی بن قالمخشدن سونرا مزارلردن چیخدیلر و مقدس شههه گندیلر و جوخ کشیلره گورکدیلر.

۸۰ و عیسی یه باخان یوزباشی و اوندن برابر دورانلر، ناوخت زلزله یی و بو شیرلی گوردیلر جوخ قورخدیلر و «صح بو ادم اللهن اوغلودی.» ددیلر

۸۱ و اورده خزمت اتمک ایچن عیسی ی تاکیب ادان جلیلدن گلان جوخ اروادلر واردی و یراخدن باخیودیلر. ۸۲ اونلرن ایچنده مجدلیي مریم و یعقوبن و یوسفن اناسی مریم و زبدي اوغوللرنن اناسی ده اورده دیلر. ۸۳ و اخشام اولدیي زمان عیسی بن اوغرنجیلرندن اولان ارامه تلی زنگین بیر ادم ادی یوسف گلدی و

و اونلر اونه ياخلاشدیلر و اونن اياخلرنه ياپشدیلر و اونه تاپدیلر-
 ﴿۱۹﴾ او زمان عیسی اونلره «قورخماين! گدن و قارداشلر مه «جلیله
 گدن» داین و اورده بني گورجنز» ددی
 ﴿۲۰﴾ گندکلري زمان اهجنخ بعضي محافظلر شهره گندیلر و هر
 شئي رئیس کاهنلره خبر ویردیلر.
 ﴿۲۱﴾ اونلر شنيخلردن توپلاندیلر و قونشدیلر و عسکرلره چوخ پاره
 ویردیلر- ﴿۲۲﴾ و اونلره «هرکزه داین کي ناوخت بز ياتيووخ، اونن
 اوغرنجیلري گجه گلدیلر و اونو خرخرله دیلر ﴿۲۳﴾ و ناوخت والي
 بو خيري دویديسه بز اوندن قونشجنخ و او راضي اولجي و سزه
 هيچ بير سورون گلمیجي- ﴿۲۴﴾ ددیله

﴿۱۹﴾ و اونلر پاره يي الديلر و هر شئي اونلرن دديي کمي ياپدیلر
 و بو حکايله تا بو گونه قدر يهوديلرن ایچنده يایلمشدر-
 ﴿۲۰﴾ اما اون بير اوغرنجي جلیله، عیسی ن اونلره امر ویردیی
 داغن اوستنه گندیلر
 ﴿۲۱﴾ و اونو گوردکلري زمان اونه تاپدیلر اما بعضیلر شک اتدیلر-
 ﴿۲۲﴾ و عیسی ياخلاشدي و اونلره «بوتون قدرت سماده و دونياده
 بنه ویرلدي- ﴿۲۳﴾ گدن و بوتون ملتله اورگتن و اونلره بابا و اوغلو و
 روح القدس اسمنده وفتيز ویرن- ﴿۲۴﴾ و اونلره تعليم ویرن کي سزه
 امر اتدیم هر شئي حفظ اتسنلر و اهجنخ بن هر گون دونيانن تا
 اخرنه قدر سزدن برابرم- ﴿۲۵﴾ ددی

مرقس

يعقوب و اونل قارداشي يوحنايي گوردې كي اونلر بير باخيره ن
 ايجنده شبكه لرنې تصليح اديوديلر. ﴿١٤٦﴾ و همان اونلري چاغردې
 و اونلر ده بابالري زبدي و ايشجيلري باخيره ده براخديلر و اونو
 تاكيب اتديلر.

﴿١٤٧﴾ و كفرناحومه گيرديلر و تزدن سبت گوننده مجمعه گيردي و
 تعليم ويرميه باشلا دي. ﴿١٤٨﴾ اونلر اونن تعليمندن شاشديلر چونكو
 اونلره شريعت معلملري كمي تعليم ويرمادي لکن بير قدرتلي
 كشي كمي تعليم ويرودي. ﴿١٤٩﴾ و اونلرن مجمعه كوتو روحدن
 توتلمش بير ادم واردي. بو ادم باغردې ﴿١٥٠﴾ و ﴿سنن بزدن ناي
 ايشن وار اي ناصري عيسى؟ بزې محي اتمك ايجن گلدن مي؟
 سنن كيم اولديني بليوم. سن اللهن قدسيسن! ﴿١٥١﴾ ددي ﴿١٥٢﴾ عيسى
 اونو ازارلدي و ﴿هوس و اوندن چيخ. ﴿١٥٣﴾ ددي ﴿١٥٤﴾ اهجنخ او
 ساعتده كوتو روح اونو صارسدي و قواتلي سسدن باغردې و
 اوندن چيخدي. ﴿١٥٥﴾ و هرکز شاشديلر و برابرنه ﴿بو نايتمش؟ بو
 يني تعليم نايدر كي كوتو روحلره بله قدرتلي امر اديو و اونه
 اطاعت اديولر ﴿١٥٦﴾ دديلر ﴿١٥٧﴾ و اونن خبري، بوتون جليلن اطرافده
 يايلدې.

﴿١٥٨﴾ و مجمعدن چيخديلر و تزدن يعقوب و يوحندان برابر
 سمعون و اندراوسن ائونه گنديلر. ﴿١٥٩﴾ سمعون قاين اناسي
 فزدرپودي و ياتيودي. همان اونن حالي ايجن اونه سويله ديلىر.
 ﴿١٦٠﴾ او ياخلاشدي و اونن الندن توتدي و اونو قالدردې و او زمانده
 فزدرمه او ارواددن گندي و او اونلره خيزمت اتميه باشلا دي.

﴿١٦١﴾ و اخشام زماي گونش باتدخدن سونرا، بوتون خسته لري
 و شيطانن توتلمش لري اونه گزديلر. ﴿١٦٢﴾ و بوتون شهرن اهليسي
 قايله توتلنمشدي. ﴿١٦٣﴾ و او چوخ فرقلي خسته كشي لره شفا
 ويردي و چوخ شيطانلري چيخارتدي و شيطانلرن قونشمه سنه
 اذن ويرمادي چونكو اونو بلويدلر.

﴿١٦٤﴾ و عيسى صباح ائزه دن گون چيخمادن اولي بوش بير يره
 گندي و اورده دوغا اتدي. ﴿١٦٥﴾ و سمعون و اونن ياننده خي ادملر
 اونو تاكيب اتديلر. ﴿١٦٦﴾ و اونو بولدخلري زمان ﴿هرکز سني اريو﴾

﴿١٦٧﴾ اللهن اوغلو عيسى مسيحن ابي خبرن اوليدر: ﴿١٦٨﴾ نبي
 ايشعيانن كتابنده يازلمش كمي ﴿اهجنخ بن رسولمي سنن
 اوگنده گوندرپوم كي يولئو سنن اوگنده حاضر اتسن. ﴿١٦٩﴾ چؤلده
 سسلنن بير سس، ربن يولئو حاضرله ين و اونن يولئو دوزله ين.﴾
 ﴿١٧٠﴾ يحيى چؤلده گوناهلرن عفا اولمه سي ايجن توبه وفتيزني
 اعلان اديودي. ﴿١٧١﴾ و بوتون يهوديه ين يرلنده و اورشليمده ياشيانلر
 اونن ياننه گتمك ايجن چيخديلر و گوناهلرن اعتراف اديوديلر و
 اردن نهرنده اوندن وفتيز اليوديلر. ﴿١٧٢﴾ يحيى دوه ن يوندن اسبابي
 گايدي و بلنده دري كمر واردي و اونن يمگي چكرگه لر و چؤل
 باليدي.

﴿١٧٣﴾ و وعظ اديودي و ﴿بندن سونرا بندن دها قدرتلي بير ادم
 گلبو كي بن اگلميه و اونن چارغن ايني چؤزميه لاينخ ديلم.
 ﴿١٧٤﴾ بن سزه صويدن وفتيز ويردم اما او سزه روح القدسدن وفتيز
 ويرجي. ﴿١٧٥﴾ ديودي.

﴿١٧٦﴾ او گونلده عيسى جليلن ناصره شهرندن گلدي و اردنده
 يحيى ن الندن وفتيز الدي. ﴿١٧٧﴾ و صويدن چيخدي زمان سمانن
 اچلديني و روح بير حمام كمي اونن اوستنه اينديني گوردې.
 ﴿١٧٨﴾ و بير سس سمانن گلدي و ﴿سن بنم عزيز اوغلو مسن، بن
 سندن راضييم. ﴿١٧٩﴾ ددي

﴿١٨٠﴾ سونرا تزدن روح اونو چؤله الاتدي. ﴿١٨١﴾ و او قرخ گون
 شيطانن سينه نمخ ايجن چؤلده دي و اورده وحشي حيوانلرن
 قالدي و ملاكلر اونه خيزمت اديوديلر.

﴿١٨٢﴾ و يحيى توتلدخدن سونرا، عيسى جليله گلدي و اللهن
 مملكتن ابي خبرني وعظ اديودي ﴿١٨٣﴾ و ﴿زمان تمام اولدي و
 اللهن مملكتي ياخلاشدي. توبه اذن و ائنجيله ايتانن. ﴿١٨٤﴾ ديودي.
 ﴿١٨٥﴾ و جليل دنيزن قراغنده گزدي زمان سمعونو و اونن قارداشي
 اندراوسي گوردې كي اونلر دنيزه بير شبكه اتيوديلر چونكو اونلر
 بالخيديلر. ﴿١٨٦﴾ و عيسى اونلره ﴿بني تاكيب اذن و سزي انسان
 توتان بالخيديلر ادم. ﴿١٨٧﴾ ددي ﴿١٨٨﴾ اونلر تزدن شبكه لرنې براخديلر
 و اونو تاكيب اتديلر. ﴿١٨٩﴾ اورادن بير از دها گندي و زبدي اوغلو

دديلر ۱۱۱ او اونلره ۱۱۲ يلا ياخن كويلره ده گداك، كي بن او يرلرده ده وعظ اديم، چونكو بو ايچن چيخمشم. ۱۱۳ ددي ۱۱۴ و بوتون جليلده مجمعلرده وعظ ادويدي و شيطانلري چيخارتيويدي. ۱۱۵ و ياننه جذاملي بير ادم گلدی و يالواري و ديز چكدي و اونه ۱۱۶ اگر اشته ديسن بني تمز اده بليون ۱۱۷ ددي ۱۱۸ عيسى اونه ارحم اتدي و الي اوزاتدي و اونه دوخندي و اونه ۱۱۹ استيوم. تمز اول! ۱۲۰ ددي ۱۲۱ و همان جذامخ اوندن گندي و او تمز اولدي. ۱۲۲ و عيسى اونه جدي امر ويردي و اونو گوندردي ۱۲۳ و ۱۲۴ باخ هيچ كيمسه يه سويله ما، لکن گت و گندي كاهنه گورست و پك اولدين ايچن موسي ن امر اتديي كمي تقدم ات كي اونلره شهادت اولسن. ۱۲۵ ددي ۱۲۶ اما او چيخدي و بو حكايه يي چوخ كشيلاه سويله ميه و يايه يه باشلادي و بوندن عيسى ارتخ شهيره اشكاره گيره بلمادي لکن دشرده بوش يرلرده قاليويدي و ايسانلر هر طرفدن اونه گليويدير.

۲ و بير قاچ گون سوزنا گنه كفرناحومه گيردي و اونن ائوده اولمه سنن خبري ياييلديي زمان ۱۲۷ نژدن بير زحمت تويلاندي كي قايينن ياننده بله ير قالمادي و او سوزو اونلره وعظ ادويدي. ۱۲۸ و بعضيلر طوپال بير ادمي طاشيان دورت كشيي اونه گترديلر. ۱۲۹ و زحمت ايچن اونه ياخلاشه بلماديلر. بو سبيدن عيسى ن اولديي يرن سقفي اچديلر و ياتاخن اوستنده ياتان طوپال ادمي ايندرديلر. ۱۳۰ عيسى اونلرن ايمانني گورديي زمان طوپال ادمه ۱۳۱ و اوجلوم، گوناھلرن عف اولدي. ۱۳۲ ددي ۱۳۳ اما اورده اوتوران بعضي شريعت معلملري يوركلرنده دوشنديلر ۱۳۴ نبي بو ادم بله كفر سويليو؟ تك اللهن باشخه كيم گوناھلري عف اده بليو؟ ۱۳۵

۱۳۶ او ساعتده عيسى روحنده بلدي كي اونلر گنديلرنده بله دوشنيولر و اونلره ۱۳۷ نبي يورگنژده بله دوشنيوز؟ ۱۳۸ هانسي دها بسط؟ طوپال ادمه «سنن گوناھلرن عف اولدي» دايمك يوخسه «قالخ و دوشگني قالدرد و يري» دايمك؟ ۱۳۹ لکن سز بلجنز كي انسان اوغولونده يرده گوناھلري عف اتمه قدرتي وارد. ۱۴۰ و او طوپال ادمه ۱۴۱ «بن سنه قالخ و دوشگني قالدرد و اونه گت ديوم.» ۱۴۲ ددي ۱۴۳ او قالخدي و تز دوشگني قالدرد و هر كزن اوگنده چيخدي و بوندن هر كز شاشدي و اللهه حمد اتديلر و ۱۴۴ بله بير شي هيچ گورمامشكد! ۱۴۵ دديلر

شریعت معلملری ﴿اونده بعزبول وار و او شیطانلرن رئیسین یاردمندن شیطانلری چیخارتیو﴾ ۱۳۱ ددیلر ۱۳۲ و اونلری یاننه چاغردی و اونلره مثیللردن قوئشندی و ﴿شیطان شیطانی نصل چیخاره بلیو؟﴾ ۱۳۳ و اگر بیر مملکت گندی ضدنه ایرلدیسه، او مملکت باقی قالماز. ۱۳۴ و اگر بیر ائو گندی ضدنه ایرلدیسه، او ائو ثابت قالماز. ۱۳۵ و اگر شیطان گندی ضدنه قالخدیسه و ایرلدیسه، او دوره بلماز و اونن اخری گلمشدر. ۱۳۶ هیچ کیمسه قوئلی بیر ادمن ائونه گیره بلماز و خرخلخ اده بلماز إلا اولده او قوئلی ادمی باغلیجی و اوندن سوزنا اونن ائوئی خرخلیجی. ۱۳۷ صح سزه دیوم کی بوتون گوناھ انسان اوغولون اوشاخلرنه و سویلنن هر شکل کفر عفا اولنیو ۱۳۸ اما هر کیم روح القدس کفر اتدیسه سونوز زمانه قدر هیچ عفا المیجی لکن سونوز عذابه لایخ اولجی. ۱۳۹ ددی عیسی بونو ددی چونکو اونلر دیودیلر کی اونده کوتو بیر روح وار.

۱۴۰ سوزنا اونن قارداشلری و اناسی گلدیلر و دشرده دوردیلر و اونو چاغرمخ ایچن خبر گوندردیلر. ۱۴۱ و ملت اونن اطرافنده اوتوریودی و اونہ ﴿نان و قارداشلرن دشرده سنی اریولر﴾ ۱۴۲ ددیلر او اونلره ﴿بنم انام و قارداشلرم کیمدر؟﴾ جواب ویردی. ۱۴۳ سوزنا اطرافنده اوتورانلره باخدی و ﴿اهجخ بونلر بنم انام و قارداشلرمدر، ۱۴۴ چونکو هر کیم اللهن ایسته گنی یاشه دیسه او بنم قارداشم و باجم و انامدر﴾ ۱۴۵ ددی

۴ و گنه دینزن قراغنده تعلیم ویریمه باشلادی و یاننه بویوک بیر زحمت توپلانندی ایچن او دینزن اوستنده کی بیر باخیره به بیندی و بوتون زحمت دینزن ساحلنده دوریودی. ۱۴۶ و مثیللردن اونلره چوخ شیرلی تعلیم ویردی و تعلیمنده اونلره ﴿دینله!﴾ ۱۴۷ اهجخ بیر اکنجی توخم اکمیبه چیخدی ۱۴۸ و توخم اُکدی زمان بعضیسی یولن قراغنه دوشدی و هواده خی قوشلر گلدیلر و اونلری یدیلر. ۱۴۹ و بعضیلری طاشلی طُپراخه دوشدی و اورده طُپراخ از وردی و طُپراخی درین اولمادی ایچن چیپک بنتدی ۱۵۰ اما گونش چیپخدن سوزنا اونلر یانندی و کوکُشز اولدی ایچن قورودیلر. ۱۵۱ و بعضیسی دیکانلی یره دوشدی و دیکانلر بویدی و اونلری بوغدی کی حصد ویرماسن. ۱۵۲ و گیری قالان ایی طُپراخه دوشدی و چیخدی و بویدی زمان حصد ویردی و بعضی اوتوز، بعضی التمش و بعضی یوز قات. ۱۵۳ ددی

۳ و گنه مجمهه گیردی و اورده الی قورومش بیر ادم واردی. ۱۵۴ اونلر ده اونہ باخویدیلر کی اگر او سبت گوننده شفا ویردیسه اونو سوچلیه بلسنلر. ۱۵۵ او الی قورومش ادمه ﴿قالخ و اورته ده دور﴾ ۱۵۶ ددی ۱۵۷ سوزنا اونلره ﴿سبت گوننده هانسی حاللدر؟ ایپلک اتمک یوخسه ییسلک اتمک؟ جانی قورتارمخ یوخسه اولدیرمک؟﴾ ۱۵۸ سوردی. اونلر هوسدیلر. ۱۵۹ و اطرافنده خیره غضبیدن باخدی و اونلرن طاش یورکلی اولدخلرنی گوردی ایچن موتسز اولدی و او ادمه ﴿الی اوزات!﴾ ۱۶۰ ددی و او اوزاندی و اونن الی اوتکی الی کمی صاغ اولدی.

۱۶۱ فریسیلر چیپک دشری چیپخدیلر و اونو نصل اولدیرمک ایچن هیرودیسین تاکیب ادا نلرندن توپلانیدیلر.

۱۶۲ اما عیسی اوغرنجیلردن برابر دیزه گندی و چوخ اینسانلر جلیلدن و یهودیه دن اونو تاکیب ائتدیلر. ۱۶۳ و اورشلیمدن و ادمدن و اردنن اوتهدن و صور و صیدانن اطرافندن ده بویوک بیر زحمت اونہ گلدیلر چونکو اونن یاپدی بویوک ایشلری دیودیلر. ۱۶۴ و او گندی اوغرنجیلرنه ددی کی بو بویوک زحمت ایچن بیر باخیره به حاضرله سنلر کی بو زحمت اونو سخماسن. ۱۶۵ چونکو چوخ کشیلره شفا ویرمشدی بونن ایچن بوتون خسته لر اونہ دوخمنخ ایچن اونن اوستنه گلیودیلر. ۱۶۶ و کوتو روحلر اونو گوردکلری زمان ایاغنه دوشیودیلر و باغراق ﴿سن اللهن اوغولسن!﴾ ۱۶۷ دیودیلر. اما او گندسنی اشکاره اتماسنلر ایچن اونلره جدی امر ویردی.

۱۶۸ و بیر داغن اوستنه چیخدی و ایسته دی ادملری یاننه چاغردی و اونلر اونہ گلدیلر. ۱۶۹ و اون اکی کشی تعین اتدی کی اوندن برابر اولسنلر و ایی خیری وعظ اتمک ایچن گوندرسن ۱۷۰ و اونلره خسته کشیلره شفا ویرمک و شیطانلری قوموخ ایچن قدرت ویردی. ۱۷۱ و سمعونه بفرس لقبنی قویدی ۱۷۲ و زبندی اوغلو یعقوب و اونن قارداشی یوحنا، اونلره ﴿یوانرجس﴾ یعنی گورلنو اوغوللری لقبنی قویدی. ۱۷۳ و اندراوس و فیلیس و بارتولما می و متی و توماس و حلفانن اوغلو یعقوب و طاداوس و کنعانی سمعون ۱۷۴ و اونہ خیانت ادا ن یهوذا اسخریوطی.

۱۷۵ و بیر ائوه گیردکلری زمان گنه ده بویوک بیر زحمت توپلانندی. بو سبیدن اونلر یمک یمه فرصتی بله بوله بلمادیلر. ۱۷۶ اونن عایله سی بونو دویدخلری زمان اونو توتیمه چیپخدیلر چونکو سانیدلری کی او عقلسز اولمش. ۱۷۷ و اورشلیمدن گلان

﴿۱۱۱﴾ اوندن سوزا ﴿اللهن مملکتی نایه بنزه دک و اونن ایچن نای مثیل سویلیاک؟﴾ ﴿۱۱۲﴾ او بیر خردل تانه سی کیمیدر کی یرده اکلدیی زمان یرده کی توخملرن هیسندن ائن کوچکدر. ﴿۱۱۳﴾ لکن اکلدکن سوزا بویو و بوتون یشلکلردن دها بویوک اولیو و بویوک بوداخلر صالیو کی تا هوا قوشلری اونن کولگه سنن التنده یووالر یاپه بلسنلر. ﴿۱۱۴﴾ ددی

﴿۱۱۵﴾ و بله سوزو اونلرن انلادخلری قدر چوخ میللردن اونلره سویله دی. ﴿۱۱۶﴾ و اونلره مثیل سز هیچ بیر شی سویله مادی. لکن اورغنجیلردن تک اولدی زمان هر شییی اونلره انلاتیودی.

﴿۱۱۷﴾ و عینا گونده اخشام اولدی زمان اونلره ﴿یلا اوتکی طرفه گداک.﴾ ددی ﴿۱۱۸﴾ و اونلر زحمتی صالدخدن سوزا اونو اولدی یردن باخیره ن ایچنه دلیر و گندیلردن برابر اتدیلر و بیر قاچ باخیره ده اونلردن برابردی. ﴿۱۱۹﴾ و او زمانده قواتلی بیر یئل گلدی و داغهلر باخیره هه هجوم اتدیلر و او سویدن دلیودی. ﴿۱۲۰﴾ و عیسی باخیره ن ارخه طرفنده بیر یاصدخن اوستنده یاتیودی. اونلر اونو اوپاندردیلر و اونه ﴿اغا محی اولجخ، سنن ایچن مهم دیل می؟﴾ سوردیلر ﴿۱۲۱﴾ او تر قالدخی و بتلی ازارلده ی و دنیزه ﴿هوس و ارحت اول!﴾ ددی و یئل دوردی و بویوک بیر راحتلخ اولدی. ﴿۱۲۲﴾ و اونلره ﴿نئی بله قورخدن؟ نئی ایمانن یوخدر؟﴾ ددی ﴿۱۲۳﴾ و اونلر قواتلی قورخدیلر و برابرنه ﴿بو ادم کیمدر کی یئل و دنیز بله اونه اطاعت ادیولر؟﴾ ددیلر

﴿۱۲۴﴾ و دنیز اوتکی طرفنه، جراسیلرن ولایتنه گلدیلر. ﴿۱۲۵﴾ و باخیره دن چیخدی زمان فوراً کوتو روحدن توملش بیر ادم مزارلردن عیسی به گلدی. ﴿۱۲۶﴾ او مزارلرده یاشیودی و هیچ کیسه اونو زنجیرلردن بله باغلیه بلمازدی. ﴿۱۲۷﴾ چونکو چوخ دفعهلر اونو کلپهلردن و زنجیرلردن باغلامشدیلر و زنجیرلری قمرشدی و کلپهلری پارچه لامشدی و هیچ کیسه اونو ادرت اده بلمیودی. ﴿۱۲۸﴾ و دائماً گجه و گوندز داغلرده و مزارلرده باغریودی و گندسنی طاشلردن یارالیودی.

﴿۱۲۹﴾ لکن ناوخت عیسی ی یراخدن گوردی اونه قاچدی و اونه تاپدی. ﴿۱۳۰﴾ و قواتلی سسدن ﴿بندن نای ایتسون؟ ائن یوجه اولان اللهن اوغلو عیسی، الله ایچن سنه یالواریم کی بنه عذاب چکدرما.﴾ سسلندی. ﴿۱۳۱﴾ چونکو اونه ﴿ای کوتو روح بو ادمدن چیخ!﴾ دایمشدی.

﴿۱۳۲﴾ اوندن سوزا اونلره ﴿کیمده قولاخ وارسه دینله سن.﴾ ددی ﴿۱۳۳﴾ و تک اولدی زمان اونن یاننده خی قالاتلر و اون اکی اورغنجیسی بو مثل ایچن اونه سوردیلر ﴿۱۳۴﴾ و اونلره ﴿اللهن مملکتن سرنی بلمک سزه ویرلمش اما دشرده خی کشیلره هر شی میشلردن سویلنمشدر.﴾ ﴿۱۳۵﴾ کی باخسنلر لکن گورماسنلر و دوینسلر لکن انلاماسنلر یوخسه دؤنجیلر و گوناهلری عف اولجی. ﴿۱۳۶﴾ ددی ﴿۱۳۷﴾ و اونلره ﴿سز بو مثیلی انلامادنز می؟ او زمان نصل باشخه میللری انلیچن؟﴾ ﴿۱۳۸﴾ اکتجی اللهن سوزنو اکر. ﴿۱۳۹﴾ و یولن قراغنده خی اکیان سوز او کشیلردن کی سوزو دویدخدن سوزا شیطان تر گلیو و یورکلرنده کی اکلمش سوزو قالدیو. ﴿۱۴۰﴾ و عینا شکله طاشلی یرده اکیانلر او کشیلردن کی سوزو دویدخدن سوزا اونو تر کایفلکدن قبول ادیولر ﴿۱۴۱﴾ اما گندیلرنده کولری یوخدر و از زمان دوریولر و ناوخت سوز ایچن بیر مصیبت یا ده ظلامت گلدیسه همان دوشیولر. ﴿۱۴۲﴾ و دیکانلرده اکیانلر اونلردن کی سوزو دویدخلری زمان ﴿دوینان سنختیلری و زنگینلگن حیله سی و باشخه شیلرن شهواتلری گیریو و سوزو بوغیو و حصد سز قالیو.﴾ ﴿۱۴۳﴾ و ایی یرده اکیانلر اونلردن کی سوزو دویدخلری زمان اونو قبول ادیولر و حصد گتیرولر. بعضی اوتوز، بعضی التمش و بعضی یوز قات. ﴿۱۴۴﴾

﴿۱۴۵﴾ و اونلره ﴿چراغی یاخدخلری زمان بیر قابن یا ده بیر یاتاخن التنه قویمخ ایچن می گتیرولر؟ یوخسه منارهن اوستنه قویمخ ایچن می؟﴾ چونکو اشکاره اولمیان گرلی بیر شی یوخدر و میدانه گلمیان گرلی بیر شی یوخدر. ﴿۱۴۶﴾ کیمده قولاخ وارسه دینله سن. ﴿۱۴۷﴾ ددی

﴿۱۴۸﴾ اوندن سوزا اونلره ﴿نای دویدینز ایچن موخیات اولن. چونکو نصل اولجیدینز عینا شکله سزه اولچلجی حتی سز دوینالر ایچن دها زیاده!﴾ چونکو کیمده وارسه اونه ویرلجی و کیمده یوخسه النده کی شی ده النجی.

﴿۱۴۹﴾ و عینا شکله اللهن مملکتی یره توخم سریان بیر ادمه بنزیو. ﴿۱۵۰﴾ و گجه و گوندز یاتیودی و قالدخی و توخم یشریو و بویو و بونن نصل اولدینی بلمیو. ﴿۱۵۱﴾ چونکو یر گندی گندندن حصد گتیرو یعنی اول اوتو سوزا باشاغی و اوندن سوزا باشاغده کی کامل بوغدایی. ﴿۱۵۲﴾ و حصد حاضر اولدی زمان فوراً اوراغی صالیو چونکو حصد زمانی یتشمشدر. ﴿۱۵۳﴾ ددی

۱۳۸ و اونه «اسمن نایدی؟» سوردی «اسمم چوخدر چونکو بز چوئخ» ددی
 ۱۳۹ و اونه چوخ یالواردی کی گندیلرني او ولایتدن دشري
 گوئدرماسن. ۱۴۰ و اورده داغلرن یاننده بویوک بیر دوموز سوروسو
 یایلیودی. ۱۴۱ و شیطانلرن هپسی اونه یالواردیلر و «بزی دوموزلره
 گوئدر کی اونلره گیراک». ددی ۱۴۲

۱۴۳ و عیسی اونلره اذن ویردی. و کوتو روحلر چیخدیلر و
 دوموزلره گیردیلر و او سورو بوجه بیر یردن دنیزه آله دیلر و اونلر تقریباً
 ۱۴۴ یکی بین قدردی کی دنیزده بوغلدیلر. ۱۴۵ و دوموزلره چویانلخ
 ادانلر قاچدیلر و شهرده و تارلارده خبر ویریودیلر و ملت نای
 اولدینی گورمک ایچن گلدیلر.

۱۴۶ و عیسی ن یاننه گلدکلری زمان ایچنده چوخ کوتو روحو
 اولان او آدمی گوردیلر و قورخدیلر چونکو او اوتوریودی و
 گاینمشدی و عقللی اولمشدی! ۱۴۷ و گورانلر او شیطاندن
 توتلمش ادمن و دوموزلرن حکایه سنی اونلره سویله دیلر. ۱۴۸ اونلر
 اونه گندی یرلندن گتمه سی ایچن یالوارمی باشلادیلر.

۱۴۹ و او باخیره یه گیردی زمان او شیطاندن توتلمش ادم اوندن
 برابر قالمخ ایچن اونه یالواردی. ۱۵۰ لکن عیسی اونه اذن ویرمادی
 و اونه «اونه و اقرابه لرنه گت و ربن سنه یاپدی بوتون شیلری و
 سنه نصل رحمت گورستدینی اونلره سویله». ددی ۱۵۱
 ۱۵۲ او گندی و عیسی ن اونه یاپدی هر شی دقا بولسده خبر
 ویرمی باشلادی، بوندن هرکز شاشدی.

۱۵۳ و عیسی گنه باخیره دن اوتکی طرفه گجیدی زمان بویوک بیر
 زحمت توپلانندی و او دینیز یاننده دوریودی. ۱۵۴ هجخ مجمع
 رئیسلرن بیر ادی یایروس گلدی و اونو گوردی زمان ایاخلرنه
 دوشدی. ۱۵۵ اونه چوخ یالواردی و «قرم اخر نفسنده در! گل و
 اللرنی اوستنه قوی کی ایلشسن و یاشه سن». ددی ۱۵۶

۱۵۷ او اوندن برابر گندی و بویوک بیر زحمت اونلری تاکیب
 اتدی و هر طرفدن اونو سختدریودی. ۱۵۸ اورده اون یکی
 سنه دن بری قان اخمه سندن عذاب چکان بیر ارواد واردی.

۱۵۹ او چوخ حکیملردن عذاب چکمشدی و بوتون مُلکنی صرف
 اتمشدی اما هیچ فایده گورمادمشدی بالعکس دها کوتو اولیودی.
 ۱۶۰ عیسی ن خبرنی دویدی ایچن زحمتن ایچندن گلدی و

اونلر ارخه سندن اونلر پالتوسنه دوئندی. ۱۶۱ چونکو «اگر اونلر
 پالتوسنه بله دوئندیسیم ایلشجم». دایمشدی. ۱۶۲ و تردن اونلر
 قان اخمه سی کاسلدی و گندی ایچنده حس اتدی کی او
 خسته لخدن ایلشدی. ۱۶۳ و عیسی فوراً گندسندن بیر قوات
 چیخدینی حس اتدی. سونرا دؤندی و او زحمته «کیم بنم
 اسبابمه دوئندی؟» سوردی ۱۶۴

۱۶۵ اوغرنجیلری اونه «زحمتن هر طرفدن سنی صاردینی گوریون
 و سن «کیم بنه دوئندی؟» دیون. ددی ۱۶۶

۱۶۷ و بونو یاپان کشتی گورمک ایچن اطرافنه باخیدی. ۱۶۸ او
 ارواد گندنه نای اولدینی بلدینی زمان قورخدی و تیریودی و گلدی
 و اونلر حضورنده یره دوشدی و بوتون گرچگی اونه سویله دی.

۱۶۹ او اونه «قرم ایمان سنی قورتاردی. سلامتندن گت و
 خسته لخدن قورئل». ددی ۱۷۰

۱۷۱ او دها قوشیودی کی مجمع رئیسن ائوندن بیر قاچ کشتی
 گلدی و «قرن اولمش! ارتخ نیی اغایی تعجز ادیون؟» سوردیلر
 ۱۷۲ لکن عیسی سویلنمش بو سوزلری دویدی زمان تیز مجمع
 رئیسنه «قورخما! بس اینان» ددی ۱۷۳ و بُطرس و یعقوب و
 یعقوبین قارداشی یوحنادن باشخه کیمسه ن گندنسنی تاکیب
 اتمه سنه اذن ویرمادی. ۱۷۴ و مجمع رئیسن اونه گلدکلری زمان
 چوخ کشتین اغلامه سنی و باغرمه سنی و یاس وتومه لرنی گوردی.
 ۱۷۵ ایچری گیردی و اونلره «نیی باغریونز و اغلیونز؟ قر اولمادی
 لکن یاتیو». ددی ۱۷۶

۱۷۷ اونلر اونه مسخره اتدیلر اما او هپسنی دشري چیخاردخدن
 سونرا قرن باباسنی و اناسنی و گندسندن برابر گلان کشتیلری
 الدی و قرن یاتدی یره گیردی. ۱۷۸ و قرن الی توتدی و اونه
 «طالیتا قومی» ددی یعنی «قر سنه قالمخ دیوم». ۱۷۹

۱۸۰ قر تردن قالمخدی و یرمی باشلادی چونکو او اون یکی
 یاشنده دی. اونلر چوخ شاشدیلر. ۱۸۱ و او اونلره «بونو هیچ
 کیمسه بلماسن و قره یمک ویرن». ددی ۱۸۲

۱۸۳ اورادن چیخدی و گندی وطنه گیردی و اوغرنجیلری
 اونو تاکیب اتدیلر. ۱۸۴ و سبت گونو اولدینده مجمعه
 تعلیم ویرمی باشلادی و چوخ کشتیلر دویدخلری زمان شاشدیلر و
 «بو شیلر بو ادمه هاردن گلمش؟ و بو نصل بیر عققدر کی اونه

ويلمش و بله معجزه لري لئند ادهلبو؟ ﴿١٥٦﴾ بو بير نجار مريمين اوغلو و يعقوب و يوسا و يهوذا و سمعون قارداشي ديل مي؟ و اونن باجيري بورد بزدن اوتورميولر مي؟ ﴿١٥٧﴾ دديلر و اونه دارلديلر.

﴿١٥٨﴾ لکن عيسى اونلره ﴿بير نبي احترامسز ديل لا گندي وطنده و گندي اهليسنن ياننده و گندي ائونده﴾ ددي ﴿١٥٩﴾ و اورده هيچ بير معجزه ادهيلمادي بس اللرني بير قاچ خسته ادمن اوستنه قويدلر و اونلره شفا ويردي. ﴿١٦٠﴾ اونلر ايمانسزلخندن شاشدي و اطرافده خي کويلرده تعليم ويرمک ايچن دولاشيودي. ﴿١٦١﴾ و اون اكليري چاغردلر و اونلري اكي اكي گوندرميه باشلادي و اونلره کوتو روحلري قوموخ ايچن قدرت ويردي. ﴿١٦٢﴾ و اونلره امر ويردي كي يول ايچن بير دانکدن باشخه هيچ بير شي الماسنلر، يعني نه اكمک نه شنطه نه کمرلرنده پاره ﴿١٦٣﴾ بس بير چارغ گايين و اكي خرخه گايماين.

﴿١٦٤﴾ و اونلره ﴿بير ائوه گيرديسنز تا او يردن چيخدينز زمانه قدر اورده قالن﴾. ﴿١٦٥﴾ هارده سزي قبول اتماديسلر و سزي دينله ماديسلر اورادن چيخن و اونلره بير شهادت ويرمک ايچن اياخلرنن ائنده خي توزو سلکن. صح سزه ديوم كي جزا گوننده سدوم و عموره نر حاللي او شهردن دها بسيط اولجي. ﴿١٦٦﴾ ددي ﴿١٦٧﴾ سونرا چيخديلر و انسانيلر نر توبه اتمه سي ايچن وعظ اتدیلر. ﴿١٦٨﴾ و چوخ شيطانلري چيخارتيديلر و چوخ خسته ادملره زيت سورديلر و شفا ويردیلر.

﴿١٦٩﴾ و قرال هيرودس بونو دويدلر چونکو عيسى نر اسمي مشهور اولمشدي و ﴿و فتيقز ويران يحيى اولومدن قالمشم و بو ايچن معجزه لر ادهلبو﴾. ﴿١٧٠﴾ ددي ﴿١٧١﴾ اما بعضيلر ايلبادر و بعضيلر دديلر كي او بير نبيدر يا ده او اسكي نبيلر نر بيردر.

﴿١٧٢﴾ و رسوللر عيسى نر ياننه توپلانديلر و بايدخلري و تعليم ويردكلري شيلرن هپسني اونه سوپله ديلر. ﴿١٧٣﴾ او اونلره ﴿يلا بير بوش يره تک گداک و بير از استرحت اذن﴾. ﴿١٧٤﴾ ددي چونکو كشيلىر گليوديلر تا يمک ييه بلماديلر چونکو او قدر زمان بله يوخدي. ﴿١٧٥﴾ و بير بوش يره گنمک ايچن بير باخيردن گنديلر. ﴿١٧٦﴾ و زحمت اونلري گوردلر كي اونلر گديوديلر چونکو اونلر نر چوخو اونو بليوديلر بونون شهرلر نر اوريه اياخدن قاچديلر و اونلر نر اول اولاشديلر و ياننه توپلانديلر. ﴿١٧٧﴾ و عيسى چيخدي و بو بويوك زحمتي گوردلر و چوپانسز قويونلر كمى اولدخلري ايچن اجيدي و اونلره چوخ شيلر ايچن تعليم ويرميه باشلادي.

﴿١٧٨﴾ اما هيرودس بونو دويدلر زمان ﴿اهيخ بو باشني كاسديم يحيى در كي اولومدن قالمشم﴾. ﴿١٧٩﴾ ددي ﴿١٨٠﴾ چونکو هيرودس يحيى نر توئلمه سنه ادم گوندرمشدي و اونو حبسه ده باغلامشدي. بونو قارداشي فيلپس نر اروادي، هيروديا ايچن ياممشدي. ﴿١٨١﴾ بو ايچن يحيى هيرودسه ﴿قارداشن اروادني المخ سنه حلال ديل﴾. ﴿١٨٢﴾ دايمشدي.

﴿١٨٣﴾ و هيروديا اونه كين توتدي و اونو اولدرمک استيودي اما ادهلميودي. ﴿١٨٤﴾ هيرودس يحيى نر قورخويودي چونکو اونن گوزنده يمک وين ﴿جواب ويردي﴾.

﴿١٨٥﴾ و بير مزاره قويدلر. ﴿١٨٦﴾ و رسوللر عيسى نر ياننه توپلانديلر و بايدخلري و تعليم ويردكلري شيلرن هپسني اونه سوپله ديلر. ﴿١٨٧﴾ او اونلره ﴿يلا بير بوش يره تک گداک و بير از استرحت اذن﴾. ﴿١٨٨﴾ ددي چونکو كشيلىر گليوديلر تا يمک ييه بلماديلر چونکو او قدر زمان بله يوخدي. ﴿١٨٩﴾ و بير بوش يره گنمک ايچن بير باخيردن گنديلر. ﴿١٩٠﴾ و زحمت اونلري گوردلر كي اونلر گديوديلر چونکو اونلر نر چوخو اونو بليوديلر بونون شهرلر نر اوريه اياخدن قاچديلر و اونلر نر اول اولاشديلر و ياننه توپلانديلر. ﴿١٩١﴾ و عيسى چيخدي و بو بويوك زحمتي گوردلر و چوپانسز قويونلر كمى اولدخلري ايچن اجيدي و اونلره چوخ شيلر ايچن تعليم ويرميه باشلادي.

زمان یخنامادخلرنده هیچ بیر شی یمازدیلر و چوخ دها شیلر مثلاً کاسه لرن و بارداخلرن و نحاس قابلرن و دوشکلرن یخامه سی وار کی اونلری ده یاپیولدی.

۱۳۱ و فریسیلر و شریعت معلملری اونه «نیی سنن اوغرنجیلرن شیخلرن عادتتی حفظ اتمیولر و یخنامامش اللردن یمک ییولر!» سوردیلر

۱۳۲ و او اونلره «نبی ایشیاء سزن ایچن صح نبیلک ویردی کی «ای ایکی یوزلور یازلمش کمی بو ملت دوداخلرندن بنی احترام ادیولر اما یورکلری بندن یراخدر.» اونلر بوشده بنه تاپیولر چونکو بنم امرلرن یرنه انسانلرن تعلیمتی ویریولر.» چونکو اللهن امرلرنی ترک ادیونر و انسانن عادتلرنی یعنی بارداخلرن و کاسه لرن یخامه سنی حفظ ادیونر و بونلر کمی باشخه چوخ شیلر ادیونر.» ددی

۱۳۳ اوندن سونرا اونلره «سز گندی عادتلرنزی حفظ اتمک ایچن اللهن امرلرنی نای گوزال ابطال ادیونر.» چونکو موسی «بابانه و انا نه احترام ات و کیم بابایه یا انا یه سوگدیسه اولومه لایخدر.» لکن سز دیونر کی ناوخت بیر کشی باباسنه یا اناسنه ددیسه کی بندن سنه نای فایده گلسایدی قوربان، یعنی الله ایچن بیر هدیه اولدی.» ۱۳۴ و بوندن سونرا باباسنه یا اناسنه هیچ بیر شی اتمه سی ایچن اذن ویرمیونر.» ۱۳۵ و سز تعین اتدینز عادتلرنزن حسینه اللهن سوزونو ابطال ادیونر و بونن کمی چوخ شیلر ادیونر.» ددی

۱۳۶ و او گنه بوتون او زحمتی یاننه جاغردی و اونلره «هینز بندن دینله ین و انالین.» ۱۳۷ دشردن انسانن ایچنه گیران هیچ بیر شی اونو نجس اده بلماز لکن انساننی نجس ادان اونن ایچندن چیخان شیلدر.» ۱۳۸ کیمده دینله مک ایچن قولاخ وارسه دینله سن.» ددی

۱۳۹ و زحمتی براخدی و بیر ائوه گیردی و اوغرنجیلری بو مثلن معنی سنی اونه سوردیلر.» ۱۴۰ او اونلره «سز ده فهمسز مستنر؟ بلمیونر کی دشردن انسانن ایچنه گیران شی اونو نجس اده بلماز! چونکو اونن یورگنه گیریمو اما انسانن قارننه گیریو و چیخیو و چشمیه گدیو.» ددی عیسی بو ددیگندن بوتون یمکلری تمز صایدی.

۱۴۱ «انساندن دشری چیخان شی انساننی نجس ادیو.» چونکو انسانن یورگندن کوتو افکارلر و زنا و پیسلک و قتل و

اونلر اونه «ایکی یوز دینارلخ اکمک الاخ و اونلره گتره ک می؟» ددیلر ۱۴۲ او اونلره «قاچ اکمگنر وار؟ گدن و باخن.» ددی و اونلر باخدیلر و اونه «بش اکمک و ایکی بالخ وار» ددیلر ۱۴۳ و اونلره امر اتدی کی هپسنی بیر اوتلی یرده بلوک بلوک اوتوتدرسنلر.» ۱۴۴ اونلر یوز یوز و اللی اللی، صاف صاف اوتوردیلر.» ۱۴۵ و بش اکمگی و ایکی بالخی الدی و سمایه باخدی و اونلری برکته دی.» و اکمگی یلداکدن سونرا اوغرنجیلره ویردی کی اونلر زحمته ویرسنلر و ایکی بالخی ده هپسنه داغندی.» ۱۴۶ هرکز یدیلر و دویدیلر.» ۱۴۷ اوغرنجیلر اکمک و بالخدن زیاده قالان پارچه لردن اون ایکی سپد دولدردیلر و الاتدیلر.» ۱۴۸ او یمکدن بش بین ارکک یدی.

۱۴۹ و تزدن اوغرنجیلرنی بیر باخیره یه بیندردی و اونکی طرفه یعنی بیت صیدایه گوندردی و او زحمتی صالدی ۱۵۰ او اونلری ترک اتدکدن سونرا دوعا اتمک ایچن داغه چیخدی.» ۱۵۱ و اخشام اولدی و باخیره دینزن اورتیه سنده دی و او یرده تک قالدی.» ۱۵۲ و او گوردی کی یئل قوتالی اولدی و اونلرن یئلن ضدنه گتمه لری چوخ زور اولیودی.» گجه ده تقریباً ساعت اوچده او دینزن اوستنده گزیودی و اونلری گچیجیدی.» ۱۵۳ اونلر گوردیلر کی او دینزن اوستنده گزیودی و بیر خیال ساندیلر ایچن سسلندیلر.» ۱۵۴ چونکو هپسی اونو گوردیلر و قورخدیلر و او اونلره «جسارتنلی اولن بنم قورخماین.» ددی ۱۵۵ و باخیره یه بیندی و یئلر ساکن اولدی.» اونلر تماماً شاشدیلر، چونکو اکمکلرن معجزه سنی اتلامادیلر اما اونلرن یورکلری قاپانمشدی.»

۱۵۶ و اونکی طرفه گجیدیلر و جنیسارت یرلرنه گلدیلر و باخیره یی قراغه چکدیلر.» ۱۵۷ و اونلر باخیره دن چیخدیلر و تزدن انسانلر اونو بلدیلر.» ۱۵۸ و ناوخت اطرافده خی بوتون ولایتلری دولاشدیلر و اونن هارده اولدینی بلدکلری زمان، اوریه دوشکلرده خسته ادملری گتریمه باشلادیلر.» ۱۵۹ و هر کویه یا شهرلره یا چیقتلکلره گیردیسه خسته ادملری میدانلره قویدیلر و اونن اسبابنه دوختمخ ایچن اونه یالواردیلر.» و بوتون دوختمان کشیلر شفا الدیلر.» ۱۶۰ و اورشلیمدن گلان فریسیلر و بعضی شریعت معلملری اونن یاننه توپلاندیلر.» ۱۶۱ و اونن بعضی اوغرنجیلری نجس

یعنی یخنامامش اللردن یمک یدکلرنی گوردکلری زمان اونلری ازارله دیلر.» ۱۶۲ چونکو فریسیلر و بوتون یهودیلر شیخلرن عادتتی حسینه اللرنی یومادن اول یمک یمازدیلر.» ۱۶۳ و بازاردن گلدکلری

خرخزلخ ﴿۱۱﴾ و طمعلک و پیسلک و حیلەلک و شەوات و پيس گوز و کفرلک و کبیرلک و عقلسزلخ چیخار. ﴿۱۲﴾ بوتون بو پيس شیلر إنسانن ایچندن چیخیو و إنساننی نجس ادیو. ﴿۱۳﴾ ددی

﴿۱۴﴾ و اورادن قالدخدی و صور و صیدا حدودنه گنددی و بیر ائوه گیردی و هیچ کیمسه یه بلنمک ایسته مادی اما گزله بلمادی، ﴿۱۵﴾ چونکو بیر ارواد واردي کي اونن کوچک قزنده کوتو روح واردي، و او ارواد ناوخت عیسی ن خیرنی دویدی، تر گلدی و اونن ایاخلر نه دوشدی. ﴿۱۶﴾ و او سوریا ن فینیقیه سندن گلان یونانی بیر ارواددی او اونه قزندن شیطاننی چیخارمه سی ایچن یالوادی. ﴿۱۷﴾ اما عیسی اونه ﴿براخ اول اوشاخلر دوپسنلر چونکو اوشاخلرن یمگنی المنخ و ایتلره آمخ ایی دیل.﴾ ددی ﴿۱۸﴾ او ارواد اونه ﴿ائوت یارب! چونکو ایتلر ده سوفرنن التنده اوشاخلرن قیرتیلرندن یولر.﴾ جواب ویردی. ﴿۱۹﴾ او اونه ﴿بو سوز ایچن گت شیطان سنن قزندن چیخدی.﴾ ددی ﴿۲۰﴾ و او ارواد ائونه گنددی و شیطانن چیخیدینی و قزی دوشگن اوستنده یاتمش بولدی.

﴿۲۱﴾ و گنه عیسی صور و صیدا حدودندن چیخدی و دقابولس حدودندن جلیل دینزه گلدی. ﴿۲۲﴾ او زمان صاغر و دلی تولمش بیر ادمی اونه گتردی و اونن اوستنه النی قویمه سی ایچن اونه یالوادیلر. ﴿۲۳﴾ و اونو زحمتدن ایردی و پارمخلرنی اونن قولاخلر نه قویدی و توکوردی و دلنه دوخندی. ﴿۲۴﴾ و سمایه باخدی و بیر اه چکدی و اونه ﴿افاتا!﴾ ددی یعنی اچل. ﴿۲۵﴾ و تزدن اونن قولاخلری اچلدی و دلنن باغی چؤزلدی و او دوز قونشمیه باشلادی. ﴿۲۶﴾ و عیسی اونلر امر ویردی کي بونو هیچ کیمسه یه سویله ماسنلر لکن نای قدر تنبیه اتدیسسه بله اونلر ده زیاده خبر ویرودیلر. ﴿۲۷﴾ و چوخ قوتالی شاشدیلر و ﴿هر شی ایی ادیو. صاغرلن قولاخلرنی اچیب و ارخسلری قونشدریو!﴾ ددیلر.

﴿۲۸﴾ او گونلرده گنه بویوک بیر زحمت اولدی و یمک ایچن هیچ بیر شیلری بوخدی. عیسی اوغرنجیلرنی یاننه چاغردی و اونلر ﴿۲۹﴾ بو زحمته اجیوم چونکو شندی اوچ گوندر یانمهلر و هیچ بیر شی یمادیلر. ﴿۳۰﴾ و اگر اونلری ائولر نه اچ صالدیسیم یولده دالخللر چونکو اونلردن بعضیلری یراخن گلدیلر.

﴿۳۱﴾ اونن اوغرنجیلری اونه ﴿بورده بو چؤلده کیم بولری اکمکدن دویره بلجی؟﴾ جواب ویردیلر.

﴿۳۲﴾ و اونلر ﴿قاچ اکمگنر وار؟﴾ سوردی و اونلر ﴿یدی تانه﴾ ددیلر

﴿۳۳﴾ و زحمتن یره اوتورمه سی ایچن امر ویردی و او یدی اکمگی الدی و شکر اتدی و بیلیدی و اوغرنجیلر نه امر ویردی کي زحمتن اوگنه قویسنلر. ﴿۳۴﴾ و بیر قاچ کوچک بالخلری ده واردي. اونلری ده برکتله دی و ددی کي اونلرن اوگنه قویسنلر. ﴿۳۵﴾ و یدیلر و دویدیلر و زیاده پارچه لردن یدی سپد دولدریلر. ﴿۳۶﴾ و بیانلر تقریباً دورت بین کشیدی. سوزنا اونلری صالیدی.

﴿۳۷﴾ و تزدن اوغرنجیلردن باخیره یه بیندی و دلمانوته طرفه گندی.

﴿۳۸﴾ و فریسیلر چیخدیلر و اوندن مناقش اتمیه باشلادیلر. و سینمه مخ ایچن اوندن سماوی بیر علامت ایسته دیلر. ﴿۳۹﴾ و او ایچندن بیر اه چکدی و ﴿بو عصر نیی بیر علامت ایستیبو؟ صح سزه دیوم کي بو عصره هیچ بیر علامت ویرلمیجی.﴾ ددی ﴿۴۰﴾ و اونلری یراخدی و گنه باخیره یه بیندی و اوتکی طرفه گجیدی.

﴿۴۱﴾ و اوغرنجیلر اکمک المه نیی اوتادیلر و باخیره ده بیر اکمکدن باشخه یوخدی. ﴿۴۲﴾ و اونلر ﴿باخن، فریسیلرن خمیرندن و هیرودسن خمیرندن موخیات اولن.﴾ ددی ﴿۴۳﴾ و اونلر دوشندیلر و برابرنه ﴿اکمگنر اولمادیی ایچن بله دیو﴾ ددیلر

﴿۴۴﴾ عیسی بونو انلادی و اونلر ﴿اکمگنر اولمادیی ایچن نیی دوشنیوز؟ دها بلماذنر و انلاماذنر می؟ یورگنر دها قاپالی می؟﴾ گوزلرنر وار اما گورمیوز می؟ قولاخلرنر وار اما دویمیوز می؟ عقلنزه هیچ بیر شی گلمیو می؟ ﴿۴۵﴾ بش اکمگی بش بین کشیه پارچه لادیم زمان زیاده قالان پارچه لردن قاچ سپد الدنر؟﴾ سوردی و اونلر اونه ﴿اون اکی﴾ ددیلر

﴿۴۶﴾ و یدی اکمگی دورت بین کشیه پارچه لادیم زمان زیاده قالان پارچه لردن قاچ سپد الدنر؟﴾ اونلر اونه ﴿یدی﴾ ددیلر

﴿۴۷﴾ و اونلر ﴿نیی انلامیوز؟﴾ سوردی

﴿۴۸﴾ و بیت صیدایه گلدکلری زمان کور بیر ادمی اونن یاننه گتردی و اونه دوخمنه سی ایچن یالوادیلر. ﴿۴۹﴾ او کور ادمن النی توتدی و کویدن دشری چیخارتدی و گوزلر نه توکوردی و اللرنی اونن اوستنه قویدی و اونه ﴿بیر شی گوریون می؟﴾ سوردی ﴿۵۰﴾ او یوخاری باخدی و ﴿بن اغاچلره بنزیا ن ادملری گوریوم کي گریولر.﴾ ددی ﴿۵۱﴾ اوندن سوزنا اللرنی گنه اونن گوزلرنن اوستنه

قويدي و اونو يوخاري باخدردي و او صاغ اولدي و هر شي اشكاره گوردی. ﴿١٦٧﴾ و عیسی اونو ائونه گوندردی و اونه «کویه گیرما و هیچ کیمسه یه سویله ما!» ددی

﴿١٦٨﴾ و عیسی گندی اوغرنجیلرندن برابر قیصریه فیلیپس کوپلرنه گندی و یولده اوغرنجیلرنه «إنسانلر بنی کیم بیلور؟» سوردی ﴿١٦٩﴾ اونلر «و فتیز ویران یحیی و بعضیلر ایلیا و بعضیلر دیولر کی نییلردن بیرسی» جواب ویردیلر. ﴿١٧٠﴾ و او اونلره «سز بنی کیم بیلور؟» سوردی

﴿١٧١﴾ بۇطرس اونه «سن مسیحسن» جواب ویردی. ﴿١٧٢﴾ او ده اونلره «بنم ایچن کیمسه یه بیر شی سویله ماين» امر اتدی. ﴿١٧٣﴾ و اونلره تعلیم و یرمیه باشلادی کی انسان اوغلو چوخ عذاب چکملیدر و شیخلردن و باش کاهنلردن و شریعت معلملردن رد اولمیلیدر و اولدرلمه سی و اوچ گون سونرا قالمه سی لازمدر. ﴿١٧٤﴾ و بو سوزلری اشکاره سویله دیی ایچن بۇطرس اونو توتدی و اونو ازارلهمیه باشلادی. ﴿١٧٥﴾ او دؤندی و اوغرنجیلرنه باخدی و بۇطرسو ازارلهدی و «ارخه مدن گت شیطان! چونکو سن اللهن ایشلرنی دوشمنیون لکن انسانلرن ایشلری ایچن دوشمنیون» ﴿١٧٦﴾ و انسانلری و اوغرنجیلرنی چاغردی و اونلره «هر کیم بنی تاکیب اتمک ایسته دیسه گندی انکر اتسن و صلیبنی السن و بنی تاکیب اتسن» ﴿١٧٧﴾ چونکو هر کیم جاننی قورتارمخ ایسته دیسه اونو غایب ادجی اما کیم بن و انجیل ایچن جاننی غایب اتدیسه اونو قورتارجی. ﴿١٧٨﴾ چونکو اگر بیر ادم بوتون دونیایی اوتدیسه اما گندی جاننی غایب اتدیسه نای فایده سی وار؟ ﴿١٧٩﴾ یا بیر ادم گندی جانی ایچن نای بدل ویره بیلور؟ ﴿١٨٠﴾ چونکو هر کیم بو زناکار و گوناھکار عصرده بندن و سوزلرمدن اوتاندیسه انسان اوغلو ده مقدس ملاکلردن باباسن شریفنده گلدی زمانده اوندن اوتانجی. ﴿١٨١﴾ ددی

﴿١٨٢﴾ و اونلره «صح سزه دیوم کی بورده دورانلر بعضیلری قواتدن گلان اللهن مملکتینی گورمادن اولومو اصلا طاتمیحیلر» ددی ﴿١٨٣﴾ و الی گون سونرا عیسی بۇطرس و یعقوب و یوحنا بنی الدی و اونلری تک یوجیه بیر داغن اوستنه الاتدی و اونن صورتی اونلر گوزنده دایشدی. ﴿١٨٤﴾ و اونن اسبابی پارلاخ و قار کیمی اغاردی

کی دونیاده هیچ بیر علاج بله اغارده بلماز. ﴿١٨٥﴾ ایلیا و موسی دن اونلره گورکدی، عیسی دن قوشیودیلر.

﴿١٨٦﴾ و بۇطرس عیسی یه «اغا ایی کی بورده یخ! بز اوچ چادر قوراخ، بیرر سنه، بیرر موسی یه و بیرر ده ایلیا ایچن» ددی ﴿١٨٧﴾ چوخ قورخدی ایچن نای ددینی بلمادی.

﴿١٨٨﴾ و او زمانده بیر بلوت اونلری کولگه لندردی و بلوتدن بیر سس گلدی «بودر بنم عزیز اوغلو» اوندن دینلین! ﴿١٨٩﴾ ددی ﴿١٩٠﴾ و اونلر همان اطرافه باخدیلر و عیسی دن باشخه کیمسه یی گورمادیلر.

﴿١٩١﴾ و داغدن ایندکلری زمان اونلری منع اتدی کی انسان اوغلو اولومدن قالخدی زمانه قدر، گوردکلرنی هیچ کیمسه یه سویله ماسنلر. ﴿١٩٢﴾ و بو سوزو عقللرنه قویدلر و برابردن اولومدن قالخمخ ایچن سوربودیلر.

﴿١٩٣﴾ و اونه «شریعت معلملری نبی اول ایلیا گلملیدر دیولر؟» سوردیلر ﴿١٩٤﴾ او اونلره «صح ایلیا اول گلملیدر و هر شی حاضره لمیلیدر و انسان اوغلو ایچن یازلمش کمی او چوخ عذاب چکملی و خور اولمیلیدر» ﴿١٩٥﴾ لکن سزه دیوم کی ایلیا ده گلدی و اونن ایچن یازلمش کمی اونه ایسته دکلرنی اتمیلر. ﴿١٩٦﴾ ددی ﴿١٩٧﴾ و اوغرنجیلرین یاننه گلدی و اونلرن اطرافنده بویوک بیر زحمتی گوردی و بعضی شریعت معلملری اونلردن مناقش ادیدیلر. ﴿١٩٨﴾ و بوتون زحمت اونو گوردکلری زمان شاشدیلر و قاجارق گلدیلر و اونه سلام سویله دیلر. ﴿١٩٩﴾ و او شریعت معلملره «اونلردن نای مناقش ادینوز؟» سوردی

﴿٢٠٠﴾ زحمتدن بیر ادم اونه «اغا اوغلو مو سنه گتردم، اوندی ارخس بیر روح وار» ﴿٢٠١﴾ و هارده اونو توتدیسه یره چاریو و اونن اغزی کؤپوکلنیو و دیشلرنی قجرتیو و قورو اولیو و بن اوغرنجیلرندن ایسته دم کی اونو قووسنلر لکن یاپه بلمادیلر. ﴿٢٠٢﴾ جواب ویردی. ﴿٢٠٣﴾ او اونلره «ای ایمانسز عصر، نای زمانه قدر سزدن برابر اولجم؟ نای قدر سزی تصیر ادجم؟ اونو بنه گترن» ددی ﴿٢٠٤﴾ اونلر اونو اونه گتردیلر و او عیسی ی گوردی زمان فوراً او روح اونو صارسدی و او یره دوشدی و اغزی کؤپوکلندی و یوارلندی.

شیطانلری چیخارتیودی بز اونو منع اتدک چونکو بزى تاکیب اتمیودی. ﴿ ددی عیسی اونلره ﴿ اونو منع اتمان چونکو بنم ایسمدن معجزه اداں هیچ کیمسه یوخدر کی سوزنا بن ایچن پیس سوزلر سویلیجی. ﴿ چونکو هر کیم بزم ضدمزه دیلسه بزدن برابردر. ﴿ هر کیم مسیحه متعلق اولدنز سببندن سزه بنم ایسم ایچن بیر کاسه صوی ویردیسه، سزه صح دیوم کی اوچرتی غایب اولماز. ﴿ هر کیم بنه اینانان بو کوچکلردن بیرنی گوناها دوشردیسه بوینته بیر دئییرمان طاشی اصلدیسه و دیزه آتلدیسه اونن ایچن دها ایی اولور. ﴿ و اگر سنن الن سنی گوناها دوشردیسه اونو کاس چونکو حیاته اکسیک بیر الندن گیرمک، ایکی الندن جهنمه گیرمکن دها ایی در. ﴿ اورده کی اونلرن قوردی اولماز و اتشی سونماز. ﴿ و اگر سنن ایغان سنی گوناها دوشردیسه اونو کاس چونکو حیاته طویال گیرمک جهنمن سونمیان اتشنه ایکی ایاغندن آلمئخدن دها ایی در. ﴿ اورده اونلرن قوردی اولماز و اتشی سونماز. ﴿ و اگر سنن گوزن سنی گوناها دوشردیسه اونو چیخار چونکو اللهن مملکتته بیر گوزدن گیرمک جهنمن اتشنه ایکی گوزدن آلمئخدن دها ایی در. ﴿ اورده کی اونلرن قوردی اولماز و اتشی سونماز. ﴿ چونکو هرکر اتشدن دوزلنجی و هر قوربان دوزدن دوزلنیو. ﴿ دوز ایی در اما اگر دوز طاتسز اولدیسه اونو نایدن دوزلنجن؟ سزن ده ایچنزه دوز اولسن و برابرزدن سلامتدن یاشهین. ﴿ ددی

﴿ اورادن قالخدی و اُردنن اوتکی طرفندن یهودیه حدودنه گلدی. و بیر زحمت گنه اونن یانته توپلانندی و او گندی عادتت کمی اونلره تعلیم ویردی. ﴿ و فریسیلر اونن یانته گلدیلر و سینهمخ ایچن اونه ﴿ بیر ادمه گندی اروادنی بوشامخ حلال می؟ ﴿ سوردیلر ﴿ او اونلره ﴿ موسی سزه نای امر ویردی؟ ﴿ سوردی ﴿ و اونلر ﴿ موسی اذن ویردی کی بیر بوشامخ رساله سی یازسن و بوشاسن. ﴿ ددی

﴿ و عیسی اونلره ﴿ بو امری سزه یورکلرنن قاپنمش اولدی ایچن یازمش. ﴿ اما یراتلشن اولئدن الله اونلری ارکک و ارواد یراتدی. ﴿ بو ایچن بیر ادم باباسنی و اتاسنی ترک ادجی و گندی اروادندن بیرلشجی. ﴿ و ایکیسی بیر جسد اولجی

﴿ و عیسی باباسنه ﴿ بو چوجوخ نای زماندن بری بو حالده ده؟ ﴿ سوردی ﴿ او اونه ﴿ کوچکلکدن بری. ﴿ چوخ دفعه لرونو محی اتمک ایچن اتشه و صویه آندی. شندی اگر سنن بیر شی اده بلرسن بزه رحمت گورست و یاردم ات. ﴿ جواب ویردی. ﴿ عیسی اونه ﴿ اگر اینانه بلرسن، بیر ایمانلی ادمه هر شی ممکندر. ﴿ ددی

﴿ تزدن چوجوغن باباسی قواتلی سسدن اغلادی و اونه ﴿ اینانیوم یا رب ایمانسرلخمه یاردم ات. ﴿ سئلندی. ﴿ و عیسی بیر زحمتن عجلهدن گندسنه گلمهلرنی گوردی ایچن، کوتو روحو ازارله دی و اونه ﴿ ای ارخس و صاغر روح بن سنه امر ادیوم کی اوندن چیخ و ارتخ اونه گیرما! ﴿ ددی ﴿ و روح باغردی و اونو قواتلی صارسدی و چیخدی و او اولو کمی اولدی و چوخ کشیلر اولمش ددیبل ﴿ اما عیسی اونن الندن توتدی و یوخاری قالدردی و او دوردی. ﴿ و اتوه گیردی زمان اوغرنجیلر اوندن تک اولدیلر و اونه ﴿ بز اونو نبی چیخاره بلماخ؟ ﴿ سوردیلر ﴿ او اونلره ﴿ بو شکل اصلا چیخماز ایلا دوعا و اوروجدن چیخار. ﴿ جواب ویردی.

﴿ و اونلر اورادن گندیلر و جیلبدن گزدیلر و ایسته مادی کی هیچ کیمسه اونو بلماسن. ﴿ چونکو اوغرنجیلرته تعلیم ویریودی و ﴿ انسان اوغلو اینسانلرن الله تسلیم اولجی و اونو اولدرجیلر و اولدرلکدن سوزنا اوچنجی گونده قالخجی. ﴿ دیودی. ﴿ اما بو سوزو انلامادیلر و اونه سورمخ ایچن قورخدیلر.

﴿ و کفرناحومه گلدی و بیر اتوه گیردی زمان اونلره ﴿ یولده برابرزدن نبی مناقش ادیودن؟ ﴿ سوردی ﴿ اما اونلر هوسدیلر چونکو یولده برابرزدن اونلردن ائن بویوک کیمدر ایچن قونئشیودی. ﴿ او اتوردی و اون ایکیلری چاغردی و اونلره ﴿ هر کیم بیرنجی اولمخ ایسته دیسه او اخر و هرکزن خزمته جیسی اولسن. ﴿ ددی ﴿ و بیر چوجوخو الدی و هرکزن اورته سنده دوردری و اونو قوجاغنه الدی و اونلره ﴿ هر کیم بو اوشاخلردن بیرنی بنم ایسم ایچن قبول اتدیسه بنی قبول ادیو و هر کیم بنی قبول اتدیسه بنی دلیل لکن بنی گوندرانی قبول اتمش اولیو. ﴿ ددی ﴿ و یوحنا اونه ﴿ اغا بیر ادمی گوردک کی سنن ایسمندن

١٦٤ عیسی اونلره باخدي و ﴿إنسانلر ایچن ممکنسزدر اما الله ایچن دیل چونکو الله ایچن هر شي ممکندر.﴾ ددي
 ١٦٥ و بطرس اوڤه ﴿اهنج بز سني تاکیب ایچن هر شي

براخدخ.﴾ ددي
 ١٦٦ عیسی اوڤه ﴿صح سزه دیوم کي هیچ کیمسه یوخدر کي بن و إنجیل ایچن اتوي یا قارداشلري یا باجیلري یا بابا یا انا یا ارادي یا اوشاخلري یا تارلاري ترک اتدي﴾ و شندي بو زمانده یوز قاتني ائولردن و قارداشلردن و باجیلردن و انالردن و اوشاخلردن و تارلاري ظلامتنن برابر و اخرده ابدي حیاتي المیجی.﴾ لکن چوخ اول کیشیلر اخر و چوخ اخر کیشیلر اول باجیلر.﴾ ددي
 ١٦٧ و اونلر یولده اورشلیمه چیخیدیلر و عیسی اونلرن اوڤنده گدیودو و اونلر شاشدیلر و اونو تاکیب ادانلر قورخدیلر. او گنه اون اکیلري قراغه چکدي و اونلره گندسنه ناي اولجی ایچن انالاتمیه باشلادی.

١٦٨ ﴿اهنج بز اورشلیمه چیخیوخ و انسان اوغلو باش کاهنلردن شریعت معلمله تسلیم اولجی و اوڤه اولوم حکمی ویرجیلر و اونو باشخه ملتاره تسلیم ادجیلر.﴾ اوڤه مسخره ادجیلر و قرمچدن وورجیلر و یوزنه توکورجیلر و اونو اولدرجیلر اما اوچنجی گونده قالخجی.﴾ ددي

١٦٩ و بزدي اوغولوري یعقوب و یوحنا یانته گلدیلر و اوڤه ﴿اغا بز سندن بیر شي استیجک و اونو بزه یاپ.﴾ ددیلر
 ١٧٠ و او اونلره ﴿نای استیونز کي سزه ادیم؟﴾ سوردی
 ١٧١ اونلر اوڤه ﴿بزه اذن ویر کي ستن شریفنده بزدن بیري صاغنده و بیري صولنده اوتورسن.﴾ ددیلر

١٧٢ اما عیسی اونلره ﴿استه دینزي بلمیونز. بنم ایچه جایم کاسه دن سز ده ایچه بلمیونز می؟ و بنم الیم وفتیزدن سز ده اله بلمیونز می؟﴾ سوردی

١٧٣ و اونلر اوڤه ﴿اوتو بز اده بلیوک.﴾ ددیلر
 و عیسی اونلره ﴿بنم ایچه جایم کاسه دن ایچه جنز و بنم الیم عینا وفتیزی الجنز﴾ لکن صاغملده و صولنده اوتورمخ بنم المده دیل کي ویرم اما کیمه حاضرا نتمشسه اوڤه ویرلجی.﴾ ددي
 ١٧٤ و او اون اوغرنجی بونو دویدخلري زمان یعقوبه و یوحنا یه قزدیلر.﴾ اما عیسی اونلري یانته چاغردی و اونلره ﴿سز بلمیونز کي باشخه ملتلرن رئیسلري اونلره حکم ادیولر و اونلرن بویوکلري

کي اونلر اترخ اکی دیل لکن بیر جسدر.﴾ بو ایچن الهن بیرلشدر دینی انسان ایرماسن.﴾ ددي
 ١٧٥ و اوتوده اوغرنجیلري گنه بو ایچن اوڤه سوردیلر.﴾ و

اونلره ﴿هر کیم ارادني بوشادیسه و باشخه سندن ائولندیسه اونن ضدنه زنا اتمش.﴾ و اگر بیر ارواد گندي گشسندن ایرلیدیسه و باشخه سندن ائولندیسه زنا اتمش.﴾ ددي
 ١٧٦ و کوچک اوشاخلري اوڤه گتردیلر کي اونلره دوخسئن اما اونن اوغرنجیلري گترانلره منع اتدیلر.﴾ و عیسی بونو گوردی ایچن غضبیلندی و اونلره ﴿براخن کوچک اوشاخلره بنم گلسنلر و اونلري منع اتمان چونکو الهن مملکتی بونلر کیمیلندر.﴾ صح سزه دیوم کي هر کیم الهن مملکتی چوجوخ کیم قبول اتمادیسه اوڤه گیره بلماز!﴾ ددي
 ١٧٧ و اونلري قوجاغنه الדי و الی اونلرن اوستنه قویدی و اونلري برکتله دی.

١٧٨ و یوله چیخدی زمان بیر کشي قاچاراق اوڤه گلدی و اونن اوڤنده دیز چکدی و اوڤه ﴿ای معلم، ابدي حیاته وارث اولمخ ایچن نای ادیم؟﴾ سوردی

١٧٩ عیسی اوڤه ﴿نبی بنه ایی ددن؟ الله دن باشخه هیچ کیمسه ایی دیل.﴾ امرلري بلیون، زنا اتما، اولدرما، خرخرلخ اتما، یالن شهادلک اتما. بابانه و انانه احترام ات.﴾ ددي
 ١٨٠ او اوڤه ﴿ای معلم بونلرن هیسنی کوچکلکدن بری حفظ اتم.﴾ جواب ویردی.

١٨١ عیسی اوڤه باخدي و اونو سئودی، و اوڤه ﴿سنده بیر شي اکسیکدر، گت و سنده نای وارسه صات و فقیرلره ویر و سواده سنن بیر خرزیننه اولجی و گل و صلیبني ال و بني تاکیب ات.﴾ ددي
 ١٨٢ بو سوزلردن بو ادم موتسز اولدی و قسافتلی گندی چونکو چوخ زنگیندی.

١٨٣ عیسی اطرافنه باخدي و اوغرنجیلرنه ﴿زنگینلرن الهن مملکتنه گیرمه سی نای زوردر.﴾ ددي
 ١٨٤ اوغرنجیلري اونن سوزندن شاشدیلر. اما عیسی گنه اونلره ﴿اوشاخلر، زنگینلرگه توکل ادانلرن الهن مملکتنه گیرمه سی نای زوردر.﴾ بیر دوهن اینهن دلگندن گچمه سی بیر زنگین ادمن الهن مملکتنه گیرمه سندن دها بسیطدر.﴾ ددي

١٨٥ اونلر چوخ شاشدیلر و برابرنه ﴿شندی کیم قورتلا بلر؟﴾ سوردیلر

اونلره زوردن حاکملا اولیور. ﴿۱۱﴾ اما سزن ایچن بله اولمیچی، لکن سزدن بویوک اولمخ ایستان سزن خرمتمچین اولسن. ﴿۱۲﴾ و سزدن هر کیم اول اولمخ ایسته دیسه هرکن خرمتمچیی اولسن. ﴿۱۳﴾ چونکو انسان اوغلو گلمادی کی انسانلر اونه خرمتم اتسن لکن او باشخه لره خرمتم و چوخ کشیلر ایچن جاننی فدا اتمیه گلدی. ﴿۱۴﴾ ددی

﴿۱۵﴾ و اریحایه گلدیلر و ناوخت او اوغرنجیلرندن و بویوک بیر زحمتدن برابر اریحادن چیخودی، یولن قراننده طیماسن اوغلو کور بارطیماسن واردی. او اورده اوتوریودی و دیله نیودی ﴿۱۶﴾ و او ناصری عیسی ایچن دویدی زمان اونه ﴿۱۷﴾ ای عیسی داؤدن اوغلو بنه رحمت گورست. ﴿۱۸﴾ سلسنمیه باشلادی. ﴿۱۹﴾ و چوخ کشیلر اونن هوسمه سی ایچن اونو ازارله دیلر اما او ده چوخ ﴿۲۰﴾ ای داؤدن اوغلو بنه رحمت گورست! ﴿۲۱﴾ سلسنیودی.

﴿۲۲﴾ و عیسی دوردی و اونلره ﴿۲۳﴾ اونو چاغرن! ﴿۲۴﴾ ددی و اونلر او کور ادیمی چاغردیلر و اونه ﴿۲۵﴾ کایفلی اول. قالمخ، سنی چاغریو. ﴿۲۶﴾ ددیله ﴿۲۷﴾ او همان گندی پالتوسونو براخدی و عیسی یه گلدی. ﴿۲۸﴾ و عیسی اونه ﴿۲۹﴾ بندن نای ایستین کی سنه ادیم؟ ﴿۳۰﴾ سوردی و کور ادم اونه ﴿۳۱﴾ یا رب گوزلم اچلسن! ﴿۳۲﴾ ددی

﴿۳۳﴾ عیسی اونه ﴿۳۴﴾ گت چونکو ایمانن ایچن قورئلدن. ﴿۳۵﴾ ددی و همان او گوره بلدی و یولده عیسی ی تاکیب اتدی. ﴿۳۶﴾ و اورشلیمه یاخلاشدخلری زمان زیتون داغتن یاننده خدی بیت فاجیه و بیت عنیایه گلدیلر و اوغرنجیلرنن اکیسنی گوندردی ﴿۳۷﴾ و اونلره ﴿۳۸﴾ اوگننده کی بو کویه گیرن و گپردین زمان همان باغلانمش و اوستنه ده هیچ کیمسه بینامش بیر گنج اشگی بولجنز، اونو چؤزن و بنه گترن ﴿۳۹﴾ اگر بیر کشی سزه ﴿۴۰﴾ نئی بله ادیونز؟ ﴿۴۱﴾ سوردیسه اونه داین «اغانن بونه ایتحیاجی وار» و تیز اونو بوریه گترن. ﴿۴۲﴾ ددی ﴿۴۳﴾ و اونلر گندیلر و دشرده قاپینن یاننده باغلانمش بیر گنج اشگی یولده بولدیلر و اونو چؤزیودیلر ﴿۴۴﴾ و اورده دورانلردن بعضیلر اونلره ﴿۴۵﴾ نئی بو گنج اشگی چؤزیونز؟ ﴿۴۶﴾ سوردیلر

﴿۴۷﴾ اونلر عیسی ن امر اتدی کی اونه سوله دیلر و اونلری براخدیلر. ﴿۴۸﴾ و گنج اشگی عیسی یه گتردیلر و اسبابلرنی اونن اوستنه قودیولر و او اوستنه بیندی. ﴿۴۹﴾ و چوخ کشیلر گندی اسبابلرنی یوله سزدیلر و بعضیلر ده اعاچلرن داللرنی کاسدیلر و

﴿۵۰﴾ و ارتگی گون بیت عنیادن چیخدخلری زمان اچخدی. ﴿۵۱﴾ و یراخدن بیر یاپراخلی انجیر اغاچی گوردی و اوستنده بیر شی بولمک ایچن یاخلاشدی اما یاخلاشدخدن سونرا یاپراخلردن باشخه بیر شی بولمادی چونکو انجیرلرن زمانی دیلدی. ﴿۵۲﴾ و عیسی اغاچه باخدی و ﴿۵۳﴾ بوندن سونرا تا سونسز زمانه قدر هیچ کیمسه سندن میوه یه ماسن. ﴿۵۴﴾ ددی و اوغرنجیلر یونو دویدیلر. ﴿۵۵﴾ و اورشلیمه گلدیلر و عیسی معبده گپردی زمان معبده کی صاتانلر و صاتن الانلری قومیه باشلادی و صرافلن طاوله لرنی و حمام صاتانلرن کرسیلرنی دویردی. ﴿۵۶﴾ و هیچ کیمسه یه معبدن بیر قاب طاشیمیه اذن ویرمادی. ﴿۵۷﴾ و تعلم ویردی و اونلره ﴿۵۸﴾ یازلمش دیل می کی بنم اوئمه بوتون ملتلن دوعا ائوی دایجیلر؟

لکن سز اونو خرخرزلرن مغاره سنه دؤندرذنر. ﴿۵۹﴾ و شریعت معلملردن رئیس کاهنلر یونو دویدخلری زمان اونو نصل محی اتمک ایچن فرصت ارادیلر چونکو اوندن قورخیودیلر کی بوتون زحمت اونن تعلیمندن شاشمشدی.

﴿۶۰﴾ و اخشام اولدی زمان شهردن دشری چیخدی. ﴿۶۱﴾ و صباحلین یولدن گچدکلری زمان کونکدن قورومش او انجیر اغاچنی گوردیلر. ﴿۶۲﴾ و بۇطرسن عقلمه گلدی و اونه ﴿۶۳﴾ اغا باخ، لعنت اتدین او انجیر اغاچی قورومشدر! ﴿۶۴﴾ ددی عیسی اونلره ﴿۶۵﴾ اللهه اپنانن. ﴿۶۶﴾ چونکو صح سزه دیوم کی هر کیم بو داغه قالمخ و دنیزه ائل و یورگنده هیچ شک اتمادیسسه و توكلدن ددیسه اهبح هر نای ددیسه اولجی. ﴿۶۷﴾ بو ایچن سزه دیوم کی دوعاده نای ایسته دیسنز اپنانن کی اونو الحنز و سزه ویرلجی. ﴿۶۸﴾ و دوعایه دوردین زمان اگر بیر کشینن صدنه یورگنده بیر شی وارسه اونو عف ادن کی سماواتده خدی بابانز ده سزن خطه لر نزی سزه عف ادجی. ﴿۶۹﴾ اما اگر سز عف اتمادیسسن سماواتده خدی بابانز ده سزن دنوبلرنزی عف اتمیجی. ﴿۷۰﴾ جواب ویردی.

﴿۷۱﴾ و گنه اورشلیمه گلدیلر و او معبده گردی زمان رئیس کاهنلر و شریعت معلملری و شیخلر اونن یاننه گلدیلر ﴿۷۲﴾ و اونه

بز بلیوخ کي سن صادقسن و انسانلري قايرميون و انسانلري
 انسانلردن تفرق اتميون لکن اللهن یوئو صح تعلیم ویریون. قیصره
 خراج ویرمک حرام می یوخسه حلال می؟ ﴿سوردیلر
 ١٦﴾ اما او اونلرن مناققلخنی بلدی و اونلره ﴿نی بنی سینئوز؟
 بنه بیر دنبار گنر کي اونو گوریم.﴾ ددی
 ١٧﴾ اونلر گتردیلر و او اونلره ﴿یو کیمن صورتی و کیمن

یازیسیدر؟﴾ ددی

و اونلر اونه ﴿قیصرن﴾ جواب ویردیلر. ﴿١٧﴾ و عیسی اونلره
 ﴿قیصرن شیلرني قیصره ویرن و اللهن شیلرني اللهه ویرن.﴾ ددی
 و اونه چوخ شاشدیلر.

١٨﴾ و اولومدن قالخش یوخدرایان صدوقیلر یاننه گلدیلر و اونه
 ١٩﴾ ﴿ای معلم موسی یوه﴾ «اگر بیر کشینن قارداشی چوجوخسز
 اولدیسه و اروادی باقی قالدیسه، قارداشی اونن اروادنی السن و
 گندی قارداشنه نسل گترسن.» یازدی. ﴿٢٠﴾ یدی قارداش واردي و
 اول کشي بیر ارواد الدی اما چوجوخسز اولدی، ﴿٢١﴾ اکنجی اونو
 الدی و او ده چوجوخو اولمان اولدی. اوچنجی ده عینا شکل
 اولدی. ﴿٢٢﴾ و بله یدیسی اونو الدی و اوشاخلری اولمادی. اخرنده
 هپسندن سوزنا ارواد اولدی. ﴿٢٣﴾ اهجنخ اولومدن قالخشده اونلردن
 کیمن اروادی اولجی؟ چونکو یدیسنن ده اروادی اولمشدی. ﴿٢٤﴾
 ددیلر

٢٥﴾ و عیسی اونلره ﴿سز یازیلری و اللهن قوتانی بلامادینز
 ایچن یانلشسز.﴾ چونکو اولومدن قالخشده ائولنمیجیلر و
 ائولندرلمیجیلر لکن سمداهخی ملاکلر کمی اولجیلر. ﴿٢٦﴾ و
 اولومدن قالخش ایچن موسی نن کتابنده اوخومادنز می؟ الله
 اونه بیر چالیده سویلهدی «بن ابراهیمن اللهی و اسحاقن اللهی
 و یعقوبن اللهییم» ﴿٢٧﴾ و او اولورن اللهی دیل لکن یاشیانلرن
 اللهیدر. شندی سز چوخ یانلش انلیونز. ﴿٢٨﴾ ددی
 ٢٩﴾ و شریعت معلملردن بیر گلدی و اونلرن مناقشلرني دویدی
 و گوردی کي عیسی اونلره ایی جواب ویردی و اونه ﴿بوتون امرلرن
 ائن مهمی هانسیدر؟﴾ سوردی

٣٠﴾ و عیسی اونه ﴿بوتون امرلرن ائن مهمی بودر﴾ «ای اسرائیل
 دینله، رب اللهمز تک ربدر. ﴿٣١﴾ و رب اللهنی بوتون یورگندن و
 بوتون جانندن و بوتون عقلمندن و بوتون قوتاندن سئوجن.» بیرنجی
 امر بودر. ﴿٣٢﴾ و اکنجیسی ده بیرنجی کمیدر، قوشونو گندن
 کمی سئو. بولردن بویوک بیر امر یوخدر. ﴿٣٣﴾ ددی

﴿بو شیلری هانسی قدرندن ادیون؟ و بو شیلری یاپمه قدرتنی کیم
 سنه ویردی؟﴾ سوردیلر

٣٤﴾ عیسی اونلره ﴿بن سزه بیر شی سورجم، بنه جواب ویرن
 و بن ده سزه سویلیجم کي بو شیلری هانسی قدرندن ادیون.
 ٣٥﴾ یحیی نن وقتیزی سمدان یوخسه انسانلردن گلدی؟ بنه جواب
 ویرن. ﴿٣٦﴾ ددی

٣٧﴾ اونلر برابرندن قونشدیلر و اگر سمدان ددیسه، اهجنخ او
 بزه «او زمان نیی اونه اینانمادنز؟» سورجی ﴿٣٨﴾ و اگر انسانلردن
 ددیسه... اونلر ملتدن قورخوبدیلر چونکو هرکز یحیی نن صح
 بیر نیی اولدینی بلیودی. ﴿٣٩﴾ و اونلر عیسی یه ﴿بلمیوخ!﴾ جواب
 ویردیلر. عیسی ده اونلره ﴿بن ده سزه دایمیجم کي بو یاپدخلمری
 نای قدرندن ادیون.﴾ ددی

١٢

٤٠﴾ و اونلره میللردن قونشمیه باشلادی، ﴿بیر ادم
 اوزوم باغچهسی اکندی و اطرافنه بیر دووار قوردی
 و بیر معصره قازدی و بیر قلعه یاپدی و اونو باغچیلره کیرهیه
 تسلیم اتدی و سفر اتدی. ﴿٤١﴾ و معین زمانده باغچه نن میوه سندن
 المخ ایچن باغچیلره بیر خزمتهچی گوندردی. ﴿٤٢﴾ لکن اونلر اونو
 توتدیلر و ووردیلر و یوش گوندردیلر. ﴿٤٣﴾ گنه اونلره باشخه
 بیر خزمتهچی گوندردی اما اونلر اونو ده طاشله دیلر و باشنی یاردیلر و
 اونو خور صایدیلر و گوندردیلر. ﴿٤٤﴾ او گنه باشخه سنی گوندردی
 و اونلر اونو ده اولدردیلر و چوخ باشخه لرنی ده گوندردی اما
 اونلرن بعضیسنی ووردیلر و بعضیسنی ده اولدردیلر. ﴿٤٥﴾ اونن عزیز
 بیر اوغلو واردي و اونو اونلره گوندردی و «اونلر اوغلومه احترام
 ادجیلر» ددی ﴿٤٦﴾ لکن باغچیلر برابره «بو وارنلدر یلا اونو اولدراک
 و میراث بزم اولسن.» ددیلر ﴿٤٧﴾ و اونو توتدیلر و اولدردیلر و اونو
 باغچه دن دشری اتدیلر. ﴿٤٨﴾ شندی باغچه صاحبی نای یاپچی؟
 او گلجی و باغچیلری محی ادجی و باغچه یی باشخه کشیلره
 ویرجی. ﴿٤٩﴾ سز بو یازیلری اوخومادنز می؟ «ایشجیلرن رد اتدکلری
 طاش، اساس طاشی اولدی. ﴿٥٠﴾ بو ربن ایشیدر و بزم گوزمزه
 عجبیدر.» ﴿٥١﴾

٥٢﴾ و اونلر انلادیلر کي بو مثیلی اونلر ایچن ددی و اونو توتیمه
 فرصت ارادیلر لکن زحمتدن قورخدیلر بو ایچن اونو براخدیلر و
 گندیلر.

٥٣﴾ و اونو سوزدن توتمخ ایچن یاننه فریسیلر و هیرودسی تاکیب
 ادانلردن بعضیسنی گوندردیلر. ﴿٥٤﴾ اونلر گلدیلر و اونه «اغای،

گلدیلر۔ ﴿۱۵﴾ بزه سویله کي بو شیلر ناوخت اولجي؟ و بو شیلرن تاماملانمەسنن علامتي نایدیر؟ ﴿۱۶﴾ ددیلر

﴿۱۷﴾ و عیسی اونلره جواب ویریمه باشلادی و «موخیات اولن کي هیچ کیمسه سزي قاندرماسن، ﴿۱۸﴾ چونکو چوخ کشیلر بنم اسمده گلجیلر و دایجیلر کي بن مسیح و چوخ کشیلر قاندرجیلر۔ ﴿۱۹﴾ و صواشلری و صواشلرن اخبارني دویدیزن زمان جانزني سخمانین چونکو بو شیلرن اولمەسي لازمدر اما اخر دها دیل۔ ﴿۲۰﴾ چونکو ملت ملته و مملکت مملکته قالحجی و چوخ یرلده زلزلره و اچلخلر اولجی۔ بو شیلر دوغوم سانجیلرن اولیدر۔ ﴿۲۱﴾ اما سز موخیات اولن چونکو سزي مجلسلره تسلیم ادجیلر و مجمعلره سزي دوگجیلر و بنم ایچن سزي حاکمرن و قرالرن حضورنه الاتجیلر کي اونلره شهادت ویرجن۔ ﴿۲۲﴾ اولده اینجیل بوتون ملتله وعظ ادملیدر۔ ﴿۲۳﴾ و سزي تسلیم اتمک ایچن الاتکلری زمان نای دایجنز ایچن دوشماین لکن او ساعتده سزه ویریلانی سویلهین چونکو سز قونشمیجنز لکن روح القدس قونشجی۔ ﴿۲۴﴾ قارداش قارداشني و بابا اوشاخلرنی اولومه تسلیم ادجیلر و اوشاخلر اتانهلرنه و بابانهلرنه قالحجیلر و اولری اولدرجیلر۔ ﴿۲۵﴾ و ایسم ایچن هرکز سزي کراه ادجی لکن کیم اخره قدر تصبر اتدیسه قورتلجی۔

﴿۲۶﴾ و ناوخت نبي دانیلان ددی کي او پیس ادمی معبدن مقدس یرنده دوردی زمان گوردیسنز، اوخویان انلاسن، هر کیم یهودیهده اولدیسه داغلره قاجسن۔ ﴿۲۷﴾ و دامن اوستنده اولان کشی اینماسن و گندی شیلرنی المخ ایچن اتوه گیرماسن۔ ﴿۲۸﴾ و تارلاده اولان کشی اسبابنی المیه گیری دؤنماسن۔ ﴿۲۹﴾ وای او گونلرده یؤکلو اروادلره و سوت ویرانلره۔ ﴿۳۰﴾ و دوعا دن کي قاجشنز قیشده اولماسن۔ ﴿۳۱﴾ چونکو او گونلرده بیر مصیبت اولجی کي اللهن یراتدی یراتلشدن تا شندیه قدر بله بیر شی اولمادی و اولمیجی۔ ﴿۳۲﴾ و اگر رب او گونلری قسانتماسایدی هیچ بیر اینسان قورتلمازدی اما رب ساجدکلرنی ساجدی ایچن او گونلری قسانلیدی۔ ﴿۳۳﴾ و او زمانده اگر بیر کشی سزه «اهجخ مسیح بوردهدر»، یا «اهجخ اوردهدر»، ددیسه اینانماین۔ ﴿۳۴﴾ چونکو یالان مسیحلر و یالان نبیلر گورکجیلر و علامتلر و معجزهلر ادجیلر کي اگر ممکن اولسایدی ساجلمشیلری ده قاندرجیدیلر۔ ﴿۳۵﴾ اما سز موخیات اولن، اهجخ بن سزه هر شی ایچن اولده

﴿۳۶﴾ و او شریعت معلمی اونہ «صحن اغا، ایی ددن چونکو الله تکدر و اوندن باشخه بوخدر۔ ﴿۳۷﴾ و اونو بوتون یورگندن و بوتون عقلندن و بوتون جانندن و بوتون قواتندن سؤمک و قونشونو گندن کمی سؤمک بوتون یانمش قوربانلردن و ذیبحلردن دها مهمدر۔ ﴿۳۸﴾ ددی

﴿۳۹﴾ عیسی بو ادمن عقللی جواب ویردینی گوردینده اونہ «سن اللهن مملکتندن یراخ دیلسن! ﴿۴۰﴾ ددی و ارتخ هیچ کیمسه اونہ سورمخ ایچن جسارت اتمادی۔

﴿۴۱﴾ و عیسی معبدهده تعلیم ویریدی زمان «شریعت معلملری نصل دیولر کي مسیح داؤدن اوغلور؟ ﴿۴۲﴾ چونکو داؤد گندسی روح القدسده «رب ربمه ددی، دوشماتلرنی ایاخلرنن التنه صالدم زمانه قدر بنم صاغمده اوتور۔» ددی ﴿۴۳﴾ اهجخ داؤد گندسی اونہ رب دیودی، او زمان نصل اونن اوغلو اولهلر؟ ﴿۴۴﴾ ددی و ملتلر اونو کایفکلکن دینله دیلر۔

﴿۴۵﴾ عیسی گندی تعلیمنده اونلره «شریعت معلملردن موخیات اولن کي اونلر اوزون پالتولر گایولر و بازارلرده سلاملری سئویولر۔ ﴿۴۶﴾ و مجمعلره کي باش کرسیلری و ضیافتلرده کي بوخاری یرلده اوتورمەسي سئویولر۔ ﴿۴۷﴾ بونلر دول اروادلرن اولنلری یولور و اوزون دوعا ادیولر کي هرکز گورسن و بو ایچن دها چوخ محکوم اولجیلر۔ ﴿۴۸﴾ ددی

﴿۴۹﴾ و عیسی خزیننه صندوقنن اوگنده اوتوریودی و باخیدی کي زحمتلر خزینیه نصل پاره ائیولر و زنگینلرن چوخو دها چوخ ائیودیلر۔ ﴿۵۰﴾ و بیر فقیر دول ارواد گلدی و اکی شیلن، یعنی تقریباً بیر پول ائدی۔ ﴿۵۱﴾ و عیسی اوغرنجیلرنی چاغردی و اونلره «صح سزه دیوم کي بو فقیر دول ارواد صندوقه اتانلرن هپسندن زیاده ائدی۔ ﴿۵۲﴾ چونکو اونلرن هپسی گندی زیادهلرندن ائدیلر اما بو ارواد گندی احتیاجی اولدی حالدده هر شینی یعنی بوتون معاشنی ائدی۔ ﴿۵۳﴾ ددی

۱۳

اونہ «اغا باخ نصل طاشلر و نصل بنیالردر۔ ﴿۵۴﴾ ددی و عیسی اونہ «بو بویوک بنیالری گوریون می؟ طاش طاشن اوستنده قالمیجی لکن هپسی یخلجی۔

﴿۵۵﴾ و او زیتون داغنده معبدن اوگنده اوتوردی زمان بۇطرس و یعقوب و یوحنا و اندراوس اونہ سؤال سورمخ ایچن تک

سويله دم. ﴿١٣﴾ و او گوندرده او مصيبتدن سوزنا گونش قرانلخ اولجي و اي گندي ايشغني ويرميچي. ﴿١٤﴾ و يلدزلر سمدان دوشجيبلر و سماواتده خي قوتلر صارسلجبلر
 ﴿١٥﴾ و اوندن سوزنا بلوتلرده قدرتدن و بويوك شريفندن انسان اوغلوئن گلدبني گورجبلر. ﴿١٦﴾ و او زمانده او ملاكلرني گوندرجي و ساچدكلرني دورت يئلدن، یرن اوجندن تا سمدان اوجنه قدر توپليجي.

﴿١٧﴾ شندي انچبر اغاچئن مښاندن اورگن. داللري يومشخ اولدي و ياپراخلري چيخميه باشلادبي زمان بليونز ياز ياخن اولدي. ﴿١٨﴾ عينا شكلده سز ده بو شيلر اولدي زمان بلن كي او ياخندر و حتى قايله دوريو. ﴿١٩﴾ صح سزه ديوم كي تا بونلرن هيسي تمام اولمان اول بو نسل گچميچي. ﴿٢٠﴾ سما و یر گچار لكن بنم سوزلم اصلا گچماز. ﴿٢١﴾ اما او گونو و او ساعتی هيچ كيمسه بابادن باشخه، نه سمداه خي ملاكلر و نه ده اوغلو بلماز. ﴿٢٢﴾ موخيات اولن و اويانخ قالن و دوعا اذن چونكو بلميونز او زمان ناوخت گلجي. ﴿٢٣﴾ او يراخ يوله چيخان بير كشي كميدر كي گندي ائوني براخدي و خرمچيلرنه مسؤليات ويردي و هركرن ايشني معين اتدي و قايبجي اويانخ قالمه سي ايچن امر ويردي. ﴿٢٤﴾ بو ايچن اويانخ قالن چونكو بلميونز كي ائو صاحبي ناوخت گلجي يعني اخشامده يا گجه ياريسي يا خروز اولدي زمان يا صباحده. ﴿٢٥﴾ يوخسه گجه گلجي و سزي ياتينزده بولجي. ﴿٢٦﴾ سزه دديمي هركره ديوم، اويانخ قالن. ﴿٢٧﴾ ددي

١٤

﴿٢٨﴾ و فصخ و خميرسز اكمك بارامي ايچن اكي گون قاليودي و باش كاهنلر و شريعت معلملري عيسی ي نصل حيلهلكدن توتمخ و اولدرمك ايچن يول اريودلر. ﴿٢٩﴾ اما بارامده اولماسن يوخسه ملتدن بويوك فتنه اولجي. ﴿٣٠﴾

ددبلر

﴿٣١﴾ و عيسی بيت عنباده جداملي سمعونن ائونده سوفره باشنده اوتوردي زمان بير ارواد، النده جوخ قيمتلي بير ناردین قوخوسندن گلدي و شيشه بي قردي و اونن باشن اوستنه دوكدی. ﴿٣٢﴾ و بعضي كشيملر قرغنلخدن برابرنه ﴿بو قوخويو نبي بوشه دوكدی؟﴾

﴿٣٣﴾ چونكو بو قوخو اوچ يوز ديناردن زياده صاتله بلردي و فقيرلره ويرله بلردي. ﴿٣٤﴾ ددبلر
 ﴿٣٥﴾ لكن عيسی ﴿اونو براخن نبي اونو عجز ادبونز؟ چونكو بنه گوزال بير شي ياپدي. ﴿٣٦﴾ چونكو فقيرلر دائماً سزدن برابر اولجبلر و ناوخت استهديستنز اونلره ايليك اده بليونز، لكن بن دائماً سزدن برابر اولميچم. ﴿٣٧﴾ بو ارواد لندن گلاني اتدي چونكو جسدمي كوممك ايچن اولدن حاضرله دي. ﴿٣٨﴾ صح سزه ديوم كي بو انجيل بوتون دونيانن هر يرنده وعظ اولديسه بو اروادن ياپدي ذكره ايچن سويلنجي. ﴿٣٩﴾ ددي

﴿٤٠﴾ و اون اكيلردن بيری اسخرويوطي يهوذا اونو تسليم اتمك ايچن باش كاهنلره گندي. ﴿٤١﴾ اونلر اونو دويدلر و كافيلندلر و اونه پاره ويرمك ايچن وعد ويردیلر. او اونو تسليم اتمك ايچن مناسب بير زمان ارادي.

﴿٤٢﴾ و خميرسز اكمگن اول گوننده يعني فصخ قوزوسنو كاسمه زماننده اورغنجبلري اونه ﴿هاره استيون كي گداك و فصحي يمك ايچن حاضرلياخ؟﴾ سوردیلر

﴿٤٣﴾ و او اورغنجبلردن اكيستني گوندردي و اونلره ﴿شهره گدن و بير صوي طوربه سني الاتان ادمي گورجنز، اونو تاكب اذن ﴿٤٤﴾ و او هاربه گيرديسه او ائو صاحبنه «اغا سوريو «هارده در او غرفه كي اورغنجبلردن فصحي يمگني اورده يايچم؟» ﴿٤٥﴾ او سزه ائون يوخارسنده بويوك بير مفروش و حاضر غرفه گورستجي. اورده بزم ايچن حاضرله ين. ﴿٤٦﴾ ددي اورغنجبلر چيخيدلر و شهره گتديلر و اونن دديي كمي بولديلر و فصحي حاضرله ديلر.

﴿٤٧﴾ اخشام اولدي زمان اون اكيلردن برابر گلدي. ﴿٤٨﴾ و اونلر سوفرده اوتورديلر و يمك يدكلري زمان عيسی ﴿صح سزه ديوم كي بندن برابر يمك بيان سزدن بيرنز بني تسليم ادجي. ﴿٤٩﴾ ددي اونلر مونتسز اولديلر و تك تك اونه ﴿او بن ميمم؟﴾ سوردیلر ﴿٥٠﴾ او اونلره ﴿اون اكيلردن بيريدر. او الني بندن برابر صحنه باتر!﴾ چونكو انسان اوغلو عينا اونن ايچن يازلمش كمي گدجي. لكن واي او ادمن حالنه كي انسان اوغلو اوندن تسليم اوليو. او ادم دوغماسايدی اونن ايچن دها ايی اولوردي. ﴿٥١﴾ ددي

اغرلشمشدي و اونه ناي جواب ويرمه لرنې بلماديلر. ﴿١٦٥﴾ و اوچنجي كره گلدي و اونلره ﴿ارتخ باتن و ارحت اولن. كافيدر! ساعت گلدي. اهيجن انسان اوغلو گوناهاكلرنن اللرنه تسليم اولدي.

﴿١٦٦﴾ قالخن گداك! اهيجن بني تسليم ادان ادم ياخلاشدي. ﴿١٦٧﴾ ددي

﴿١٦٨﴾ و او دها قونشودوي كي اون اكليردن بير ي عني يهوذا باش كاهنلر و شريعت معلملري و شيخلرن طرفندن، قلنچلر و دايكلر توتان بويوك بير زحمتدن گلدي. ﴿١٦٩﴾ و اونو تسليم ادان كشي اونلره ايشارت ويرمشدي كي كيمي اوپديسم، اودر! اونو توتن و امينلكدن الاتن. ﴿١٧٠﴾ و همان اونه ياخلاشدي و ﴿١٧١﴾ اغا! اغا! ﴿١٧٢﴾ ددي و اونو اوپدي. ﴿١٧٣﴾ اونلر اللرنې اوستته صاديلر و اونو توتديلر. ﴿١٧٤﴾ و اورده ياخن دورانلردن بير ي قلنجني چيخارتدي و باش كاهنن خزمتچيلرنن بير ي ورودي و اونن قولاغني كاسدي.

﴿١٧٥﴾ عيسي اونلره ﴿سز بني تومتخ ايچن خرخز ضدنه كمي قلنجلر و دايكلردن گلدنز مي؟﴾ بن هر گون معبدده سزن يانترده تعليم ويرپودم و بني تومتادنز اما يازيلرن تاماملنمه سي ايچن بله لارمدر. ﴿١٧٦﴾ ددي

﴿١٧٧﴾ و اوندن سونرا هركر اونو براخدي و قاچديلر. ﴿١٧٨﴾ و چپلاخ بير جهال اوغلان بير كتان يزې جسمنه صارمشدي و اونو تاكيب ادپودي و ناوخت جهاللر اونو توتديلر، ﴿١٧٩﴾ كتان يزې براخدي و چپلاخ اونلرن ايلدن قاچدي.

﴿١٨٠﴾ و عيسي ي باش كاهنن ياننه الاتديلر و بوتون رئيس كاهنلر و شيخلر و شريعت معلملري اورده توپلانديلر. ﴿١٨١﴾ و بُطرس يراخدن اونو تاكيب ادپودي و ناوخت باش كاهنن سرينه اولاشديلر، خزمتچيلردن اوتوردي و اتشن ياننده ايسنپودي.

﴿١٨٢﴾ و رئيس كاهنلر و بوتون مجلس عيسي ن اولومه تسليم ادمله سي ايچن اونن ضدنه يالان شاهدلر اريوديلر لکن هيچ بولماديلر. ﴿١٨٣﴾ چونكو اونن ضدنه چوخ يالان شهادت ويرديلر اما شهادتلري برابرندن موافق اولمادي. ﴿١٨٤﴾ و بعضيلر قالخديلر و اونن ضدنه يالان شهادت ويرديلر و ﴿١٨٥﴾ ﴿سز دويدخ كي او ديودي بن بو الدن ياپلمش معبدي يخيجم و اوچ گون اچنده الدن ياپلماش باشخه بير تانه قورجم. ﴿١٨٦﴾ دديلر و بو نقطه ده شهادتلري برابرندن موافق اولمادي.

﴿١٨٧﴾ و اونلر يمك يهدكلرنده، عيسي اكمگي الدي و بركتله دي و سونرا پيلدي و اونلره ويردي و ﴿الن و مين، بو بنم جسدمدر. ﴿١٨٨﴾ ددي

﴿١٨٩﴾ اوندن سونرا كاسه يي الدي و شكر اتدي و اونلره ويردي و هركر اوندن اچيديلر. ﴿١٩٠﴾ و اونلره ﴿بو بنم قانمدر يعني چوخ كشيرلر ايچن دوكلان بني اتلاشمنن قاني. ﴿١٩١﴾ صبح سزه ديوم كي بن ارتخ اوزوم حصندنن اچيجم تا او گونه قدر كي اللهم مملكتنده اونن تزه سني اچيجم. ﴿١٩٢﴾ ددي ﴿١٩٣﴾ و اونلر بير الاهي سوله دكدن سونرا زيتون داغنه چيخديلر.

﴿١٩٤﴾ و عيسي اونلره ﴿هينز بو گجه بنم ايچن دوشجنز چونكو يازلمش كمي «چوپاني وورجم و قيوپولري داغلي.»

﴿١٩٥﴾ اما بن قالخخدن سونرا سزدن اول جليله گدجم. ﴿١٩٦﴾ ددي ﴿١٩٧﴾ و بُطرس اونه ﴿اگر هركر دوشديسه بله بن دوشمام. ﴿١٩٨﴾ ددي ﴿١٩٩﴾ و عيسي اونه ﴿صبح سنه ديوم كي بو گون همان بو گجه خرورز اكي كره اوتامدن دها سن بني اوچ دفعه انكر ادجن. ﴿٢٠٠﴾ ددي

﴿٢٠١﴾ و او بُطرس اونه دها سرت قونشدي و ﴿اگر سندن برابر اولم لازم اولديسه بله، سني اصلا انكر اتمام!﴾ ددي و هركر عينا دديلر

﴿٢٠٢﴾ و بير ير ادي جتسمانيه گلديلر و اوغرنجلرنه ﴿سز بورده اوتورن، بن دوعا ادجم. ﴿٢٠٣﴾ ددي ﴿٢٠٤﴾ و بُطرس و يعقوب و يوحنا يي برابر الدي و جاني سخلميه و پريشان اولميه باشلادي. ﴿٢٠٥﴾ و اونلره ﴿بنم جانم زياده تا اولومه قدر سخلدي، بورده قالن و اويانخ اولن. ﴿٢٠٦﴾ ددي ﴿٢٠٧﴾ و بير از گندي و يره دوشدي و دوعا اتدي كي اگر ممكن اولديسه بو ساعت گنندنن گچسن. ﴿٢٠٨﴾ و ﴿ابا﴾ يعني ﴿بابا﴾، هر شي سندن ممكندر. بو كاسه يي بندن گچر، لکن بنم استه گمدن ديل اما سنن استه گن حسبنه اولسن. ﴿٢٠٩﴾ ددي

﴿٢١٠﴾ و گلديي زمان اونلري ياتمش بولدي و بُطرسه ﴿اي سمعون ياتيون مي؟ بير ساعت اويانخ دوره بلمادن مي؟﴾ اويانخ قالن و سينه منخه دوشمه مانز ايچن دوعا ادن چونكو روح حاضر اما جسد ضعيفدر. ﴿٢١١﴾ ددي ﴿٢١٢﴾ و گنه گندي و عينا سوزلردن دوعا اتدي. ﴿٢١٣﴾ و گنه گلديي زمان اونلري ياتمش بولدي چونكو اونلر گوزلري

و او اونه «ددین کمیدر» جواب ویردی.
 ۱۳ و رئیس کاهنلر اونن ضدنه چوخ شیلر شکایت اتدیلر ایچن
 ۱۴ پیلاطوس گنه اونه «هیچ بیر جواب ویرمیجن می؟ باخ سنن
 ضدنه نای قدر شهادت ویرپولر» سوردی
 ۱۵ اما عیسی گنه هیچ بیر جواب ویرمادی و پیلاطوس
 شاشدی.

۱۶ و هر بایرامده اونلرن ایسته می حسیننه بیر محبوبو صالیودی.
 ۱۷ و بیر ادم ادی باراباس واردی. او فتنه لکده اؤلدرمشدی. او و
 فتنه لک ادان یولداشلرنن برابر حبسده دی ۱۸ و زحمت باغردی
 و اسکیدن اونلر یاپدی کمی یاپمه سنی ایسته میه باشلادیلر. ۱۹ و
 پیلاطوس اونلر «یهودیلرن قرالی سزه براخیم می؟» سوردی
 ۲۰ چونکو بلدی کی رئیس کاهنلر قرخانداخلاری ایچن اونو
 تسلیم اتمشدیلر. ۲۱ اما رئیس کاهنلر ملتی تحریک اتمشدیلر
 کی باراباسی اونلر براخسن. ۲۲ و پیلاطوس گنه اونلر «یعنی
 او یهودیلرن قرالی ددینز ادمدن نای یاپمی ایستویز؟» سوردی
 ۲۳ اونلر گنه «اونو صلیب ات!» باغردیلر.

۲۴ لکن پیلاطوس اونلر «نبی؟ نای ییسلک یاپدی؟»
 سوردی. اما اونلر ده زایده «اونو صلیب ات!» باغردیلر. ۲۵ و
 پیلاطوس ملتی راضی اتمک ایچن باراباسی اونلر براخدی و
 عیسی قرمجدن ووردردن سونرا صلیب اتمیه تسلیم اتدی.
 ۲۶ و عسکرلر اونو سراین ایچنه یعنی پریترویون ددیکلری یره
 الاتدیلر و بوتون عسکرلری توپلادیلر. ۲۷ و اونه قرمزی بیر اسباب
 گایدردیلر و دیکاندن بیر تاج یاپدیلر و اونن باشنه قویدیلر.
 ۲۸ و اونه سلام سوله میه باشلادیلر و «سلام سنه ای یهودیلرن
 قرالی» ددیلر ۲۹ و بیر قامشدن باشنه ووردیلر و اونه توکوردیلر و
 دیز چکدیلر و اونه تاپدیلر. ۳۰ و اونه مسخره اتدکن سونرا او
 قرمزی اسبابی اوستندن صویدیلر و گندی اسبابی گایدردیلر و
 اونو صلیب اتمک ایچن دشریه الاتدیلر.

۳۱ و تارلادن گلان اسکندرن و روفسن باباسی، قیرنالی
 سمعون اورادن گچودی و اونو مجبور اتدیلر کی اونن صلیبینه
 طاشیسن. ۳۲ و عیسی بیر یر ادی جلجته الاتدیلر یعنی «فقا
 یر.» ۳۳ و اونه مُردن قارشمنش بیر شراب ویردیلر اما او قبول
 اتمادی. ۳۴ و اونو صلیب اتدکن سونرا هرکز اونن اسبابندن پای
 المخ ایچن زر اتدیلر و اونن اسبابی پایلاشدیلر. ۳۵ و صباحده

۳۶ و باش کاهن زحمتن حضورنده ایاغه قالخدی و عیسی یه
 «هیچ بیر جواب ویرمیجن می؟ بونلر سنن ضدنه نای شهادتلر
 ویرپولر؟» سوردی

۳۷ اما او سسسیز قالدی و هیچ بیر جواب ویرمادی و گنه باش
 کاهن اونه «سن مبارک اللهن اوغلو مسیح مسن؟» سوردی
 ۳۸ عیسی اونه «بنم، و انسان اوغلو قدرتن صاغنده
 اوتورمه سنی و سماواتن بلوتلرنده گلمه سنی گورجنز.» ددی
 ۳۹ اهیچ باش کاهن گندی اسبابی برتدی و «ارتخ بزم
 شاهدره نای ایحتیاجمز وار؟» اونن کفرنی دویدنز. نای
 دوشنبونز؟» ددی

۴۰ اونلرن همیسی اونه حکم اتدیلر کی او اؤلوم جزاسنه لایخدر.
 ۴۱ و بعضیلر اونه توکورمه باشلادیلر و اونن یوزنی اؤرتدیلر و
 اونو وورویدیلر و اونه «نیلک ات!» دیودیلر و خزمتچیلر ده اونو
 وورویدیلر.

۴۲ و بَطرس سراین اشاغیسنده دشرده گوزله دیی زمان باش
 کاهنن خزمتچیلرنن بیر فر گلدی ۴۳ و او گوردی کی بَطرس
 ایسنودی و اونه باخدی و «سن ده ناصری عیسی دن برابردن.»
 ددی

۴۴ لکن او انکر اتدی و «بلمیوم و سنن نای ددینی انلامیوم.»
 ددی و دشریه قاپینن یاننه گندی و خوروز اوتدی. ۴۵ و قر
 خزمتچی گنه اونو گوردی و اورده دوران کشیلره «بو ادم
 اولردندر!» دایمیه باشلادی. ۴۶ او گنه انکر اتدی و بیر از
 سونرا گنه اورده دورانلر بَطرسه «صح سن ده اولردنسن چونکو
 جلیللیسن و اونلر کمی قونشیون.» ددیلر

۴۷ و او لعنت و یمن اتمیه باشلادی «بن قونشدینز بو ادمی
 بلمیوم.» ددی ۴۸ و خوروز گنه اوتدی و عیسی نن سوزو بَطرس
 عقلنه گلدی کی «خوروز ایکی کره اولتخدن سونرا سن بنی اوج
 دفعه انکر ادجن.» دایمشدی. و بونو عقلنه گتردی ایچن قواتلی
 اغلادی.

۱۵ و صباح اثرجه دن باش کاهنلر شیخلردن و
 شریعت معلملرنن و بوتون مجلسدن قونشمخ
 ایچن توپلاندیلر و عیسی باغلادیلر و الاتدیلر و پیلاطوسه
 تسلیم اتدیلر. ۱۶ و پیلاطوس اونه «سن یهودیلرن قرالی مسن؟»
 سوردی

چاگردی و اونه «او بو قدر چیبیک اؤلدی می؟» سوردی ﴿۱۵﴾ و یوز باشیدن بو خبری دویدی زمان جسدی یوسفه تسلیم اتمک ایچن اذن ویردی. ﴿۱۶﴾ او کتان بیر بز صائن الدی و اونن جسدنی صلیبدن ایندردی و او کتان بزدن اونو صاردی و بیر طاشدن کاسلان بیر مزاره قویدی و قاپسنه بیر طاش یوورلادی. ﴿۱۷﴾ مجدلی مریم و یوسانن اناسی مریم اونن قویلدی یری گوریودیلر.

۱۶

﴿۱۸﴾ و سبت گونو گچدکن سونرا مجدلی مریم و یعقوبن اناسی مریم و سالومه بهارتلر صائن الدی و اونو عطرله مک ایچن گلدیله. ﴿۱۹﴾ و هفتهنن اول گونو، صباحن گونش چیخدی زمان مزاره گلدیله. ﴿۲۰﴾ و برابره «طاشی مزارن قاپسندن کیم بزه یوورلیجی؟» دیودیلر.

﴿۲۱﴾ و اونلر یوخاری باخدیلر و طاشی یوورلانمش گوردیلر چونکو چوخ بویوکدی. ﴿۲۲﴾ و مزاره گیردکلری زمان صاغ طرفده اوتوران اغ اسابدن گایمنش بیر گنج ارکگی گوردیلر و چوخ شاشدیله. ﴿۲۳﴾ و او اونلره «قورخماین! سز مصلوب اولمش ناصری عیسی ی اریوزن. او قالمش! بورده دیل. اهحج اونو قویدخلری یره باخن. ﴿۲۴﴾ لکن سز گدن اونن اوغرنجیلرنه و بۇطرسه سویلهین کی او سزدن اول جلیله گدجی. اونو آورده گورجنز، اهحج سزه ددی کیم. ﴿۲۵﴾

﴿۲۶﴾ و اروادلر چیبیک مزاردن چیخدیله و قاچدیله و اونلری تتره مه و قورخو تومتشدی و هیچ کیمسه به بیر شی سویله مادیلر چونکو قورخویودیلر.

﴿۲۷﴾ و عیسی هفتهنن بیرنجی گونو صباح قالخدخدن سونرا او مجدلی مریمه گورکدی کی اونن یدی شیطانی چیخارمشدی. ﴿۲۸﴾ او گندی و عیسی دن قالانلره خبر ویردی و اونلر یاس توتیودیلر و اغلیودیلر. ﴿۲۹﴾ و اونلر عیسی ن یاشه دینی و اونه گورکدینی دویدخلری زمان اینانمادیله.

﴿۳۰﴾ و اونن سونرا باشخه شکله اونلردن اکی کشیه ناوخت کویه گدیودیلر گورکدی. ﴿۳۱﴾ اونلر گندیله باقی قالانلره سویله دیله اما اونلر ده اینانمادیله.

ساعت دخوزده اونو صلیب اتدیله. ﴿۳۲﴾ و اونن اوستنه دنوبو بله یازلدی «یهودیلرن قرالی» ﴿۳۳﴾ و اونن برابر اکی خرخری بیری صاغنده و بیری صولنده صلیب اتدیله. ﴿۳۴﴾ و او یازیلر تماملانندی کی دیو «او مجرملردن صایلدی.»

﴿۳۵﴾ و یاندن گچانلر اونه سوگدیله و باشلرنی صاله دیله و «سن معبدی خرب ادجن و اوچ گونده گنه یایچن می؟» گندنی قورتار و صلیبدن این. ﴿۳۶﴾ و عینا شکله رئیس کاهنلر و شریعت معلملر گولدیله و برابره «باشخه لرنی قورتاردی اما گندنی قورتاره بلیمو!» شندی اسرائیلن قرالی مسیح صلیبدن اینسن کی گورجک و اینانج. ﴿۳۷﴾ دیودیلر. و اونن برابر مصلوب اولانلر ده اونه سوگیدیلر.

﴿۳۸﴾ و ساعت اون اکیدن تا ساعت اوچه قدر دونیا قرانلخ اولدی. ﴿۳۹﴾ و ساعت اوچده عیسی قواتلی سسندن «لوی لوی لما سبتقانی» یعنی «اللهم اللهم نبی بنی ترک اتدن؟» ﴿۴۰﴾ و آورده دورانلرن بعضیلری بونو دویدخلری زمان «اهحج او ایلیایی چاغریو!» ددیله ﴿۴۱﴾ و بیر کشی قاچدی و بیر سفنجی اچی شرابه باتردی و بیر قامشن اوچه تاخدی و اونه ایچرمک ایچن ویردی و «قوارتن باخاخ ایلیا اونو ایندرمک ایچن گلجی می؟» ددی ﴿۴۲﴾ و عیسی قواتلی سسندن باغردی و روحنو تسلیم اتدی.

﴿۴۳﴾ و معبدن پرده سی یوخاردن اشاغیه قدر یرتلدی و اکی پارچه اولدی. ﴿۴۴﴾ و قارشیسنده دوران یوز باشی عیسی ن باغرمه سنی و روحنو تسلیم اتمه سنی گوردی زمان «صبح بو ادم اللهن اوغلودی!» ددی ﴿۴۵﴾ و یراخدن باخن اروادلر واردی، مجدلی مریم و کوچک یعقوبن و یوسانن اناسی مریم و سالومه. ﴿۴۶﴾ اونلر اونن جلیله اولدی زمانلردن بری تکیب و خزمت ادیودیلر و بیر چوخ باشخه اروادلر ده اونن برابر اورشلیمه گلمشدیله.

﴿۴۷﴾ و اخشام اولدی و او گون سبت گوندن اول حاضرلخ یاپمخ ایچن بیر گوندی ﴿۴۸﴾ ارامه دن گلمش و مجلسدن بیر محترم ادم ادی یوسف اوریه گلدی. او اللهن مملکتی گوزلیودی و جسارتلکدن پیلاطوسه گندی و عیسی ن جسدنی استه دی. ﴿۴۹﴾ پیلاطوس اونن بو قدر چیبیک اؤلدینه شاشدی و یوز باشی

﴿۱۱﴾ و بیلانلری الجیلر و اگر زهر ایچدیسه لر اونلره هیچ بیر ضرر گلمیجی و ناوخت خسته لرن اوستنه اللرنی قویدیسه لر اونلر شفا الجیلر. ﴿۱۲﴾ ددی
 ﴿۱۳﴾ و رب عیسی اونلره بله ددیکن سونرا سمایه الندی و اللهن صاغنده اوتوردی. ﴿۱۴﴾ اونلر چیخدیلر و هر یرده وعظ ادیودیلر و رب اونلردن برابر چالشیدی و اونلردن برابر اولان علامتلردن سوزو اثبات اتدیودی.

﴿۱۱﴾ و اوندن سونرا اون بیرلره ناوخت سوفرده اوتوریودیلر گورکدی و اونلری ایمانسرلخلری و قاپنمش یورکلری ایچن ازارله دی چونکو اونن اولومدن قالخشنی گوران کشیلره اینانمادیلر.
 ﴿۱۲﴾ و اونلره «دونیانن هر یرنه گدن و ایی خبری بوتون یراتلشه اعلان دن. ﴿۱۳﴾ هر کیم ایناندیسه وفتیز الدیسه قورئلجی اما کیم اینانمادیسه محکوم اولجی. ﴿۱۴﴾ و بو علامتلر مؤمنلردن برابر اولجی یعنی بنم اسممدن شیطانلری چیخارتجیلر و بنی دللردن قونشجیلر

لوقا

تا بو شيلر تمام اولانه قدر سن ارخس قالجن و قوشه بلميجن چونكو سوزلرله اپنانمادن! ﴿ ددي

﴿ و ملت زكريايي گوزليودي و معبدده چوخ قالمه سندن شاشديلر ﴿ و معبددن چيخدي زمان اونلردن قوشه بلمادي و اونلر ده بير رۇيا گورديني بلديلر و او اونلره ايشارتدن انلاتدي و ارخس قالدې. ﴿ و اونن خزمت اتمه سنن گونلري تاماملاندخدن سونرا ائونه گندي.

﴿ و او گونلردن سونرا، اروادي اليصابات يۇكلو اولدي و گندني بش اي ساخلادي ﴿ و ﴿ رب انسانلرن مجتمعه سنده بنم عييمي قالدريمخ ايچن، بو گونلرده بنه رحمتلي باخدي. ﴿ ددي ﴿ و التتحي ايده جبرائيل ملاك، الله طرفندن جليل منطقه سنده كي اسمي ناصره شهرنه گوندرلدي ﴿ داؤدن اوشاخلردن بير ادم ادي يوسف واردي. او باكر بير قردن نشانلدي. بو قرن اسمي مريمدي.

﴿ و او ملاك اونه گلدي و اونه سلام سويلهدي و ﴿ رب سندن برابردر، رب سندن راضيدير. سن اروادلردن زياده مباركسن! ﴿ ددي ﴿ اما مريم اونو گوردني زمان، اونن سوزلردن شاشدي و ﴿ بو نصل بير سلامت! ﴿ دوشندي.

﴿ و ملاك اونه ﴿ اي مريم قورخما، چونكو الله ياننده مرحمت بولموشسن. ﴿ و اهجن سن يۇكلو اولجن و بير اوغلان دوغرجن و اونن اسمني عيسى قويجن. ﴿ و او بويوك اولجي و اونه بوجه الله اوغلو دايجيلر و رب الله اونه باباسي داؤدن كريسيني ويرجي. ﴿ و او، سونسزه قدر يعقوبن ائوي اوستنه حكيم ادجي و اونن مملكتن اخري اولميجي. ﴿ ددي ﴿ مريم ملاگه ﴿ بو نصل اوله بلر، بن دها هيچ بير ارلك تانيمادم؟ ﴿ سوردې

﴿ و ملاك اونه ﴿ روح القدس سنن اوستنه گلجي و بوجه الله قوتاي سنه كولگه اولجي و بونن ايچن سندن دوغان او قدسه، الله اوغلو دايجيلر. ﴿ و اهجن سنن اقرا بلرندن اليصابات ده ايتيارلخنده بير اوغلاننه يوكلودر و شندي گندنه

﴿ عزيز تيوفيلوس، چوخ كشيبلر بزده ناي اولمش ايشلرن حكايه سني يازميه چالشديلر. ﴿ و اولدن گوزلردن گورانلر و ائجيلن خزمتهچيلري، اونلري بزه تسليم اتديلر ﴿ بن ده هر شي اولدن ابي تفتيش اتمم و بله مناسب گوردم كي، اونلري سنه نظاملي بير شكلده يازيم، اي عزيز تيوفيلوس ﴿ تا سنه ويريپلان تعليمن صح اولديني بلجن.

﴿ يهوديه ن قراي هيرودسن گونلرنده ابي فرقه سندن بير كاهن ادي زكريا واردي و اونن اروادي هارونن قزلردن بير، ادي اليصاباتدي. ﴿ اكييسي ده اللهن گوزنده صالح ادملردي و ربن بوتون امرلرنده و قانونلرنده دنوبسز باشيوديلر. ﴿ اونلر چوجوغو يوخدي چونكو اليصابات قسردې و اكييسي چوخ ايتياردي.

﴿ و بير گون زكريا گندي فرقه سنن سره سنده، اللهن حضورنده كاهنك خزمته ايدوي. ﴿ كاهنك عادتې حسبنه، زر گندنه دوشدي و بخور ياخميخ ايچن ربن معبدنه گيردي ﴿ و بخور ياخميخ ساعتنده ملتن هپسي دشرده دوعا ايدوي ﴿ و ربن ملاگي اونه گوركدې و بخور مذبحن صاغ طرفنده دوردي ﴿ و زكريا اونو گوردني زمان، شاشدي و اونه قورخو گلدي

﴿ ملاك اونه ﴿ قورخما زكريا. دوعالرن مقبول اولدي و اروادن اليصابات يۇكلو اولجي و سنه بير اوغلان ويرجي و اونن اسمني يحيى قويجن. ﴿ و چوخ مبسوط و كايقلي اولجن و چوخ كشيبلر اونن دوغمه سندن كايقلنجي. ﴿ چونكو او اللهن گوزنده بويوك اولجي و اصلا شراب و ايچكي ايجميجي و اناسنن قارندن روح القدسدن دولو اولجي. ﴿ و او اسرائيلن اوشاخلرنن چوخونو اللهه دؤندرجي. ﴿ او ايليانن روحندن و قارتندن اونن اوگندن گلدي تا يوركلري حاضر بير ملتي ربه حاضرله سن و بابالرن يوركلرني اوشاخلره و عاصيلري، صالحلرن عقلنه دؤندرسن. ﴿ ددي

﴿ و زكريا ملاگه ﴿ بن بونو نصل بليم؟ چونكو بن ايتيارم و اروادم ده چوخ ياشليدير. ﴿ ددي

﴿ و ملاك اونه ﴿ بن اللهن حضورنده دوران، جبرائيليم كي، سندن قوشميه و بو ابي خبري سنه ويرميه گوندرلدم. ﴿ باخ

قسر سویله نان بو ارواد، التجی ایننده در. ﴿۱۶﴾ الله ایچن ممکنسر هیچ بیر شی یوخدر. ﴿۱۷﴾ ددی

﴿۱۸﴾ و مریم ﴿اهیح بن ربن خرمتچیسیم هر شی ددین کمی اولسن. ﴿۱۹﴾ ددی و ملاک اونن یانندن گتدی.

﴿۲۰﴾ او گونلرده مریم قالخدی و داغلر جورانده خی یهودیه ن بیر شهرنه گتدی. ﴿۲۱﴾ و اورده زکریا و ایصابتن ائونه گیردی و سلام سویله دی.

﴿۲۲﴾ و مریم سلام سویله دی زمان ایصابتن چوجوغو قارنده حرکت اتدی و ایصابت روح القدسدن دولو اولدی ﴿۲۳﴾ و قواتلی سسدن چاغردی و ﴿سن بوتون اروادلردن زیاده مبارکسن و قارنن میوه سی ده مبارکدر. ﴿۲۴﴾ نصل اولور کی ربن اناسی بنه گلیو؟ ﴿۲۵﴾ چونکو اهیح سلامتن سسی قولاغمه گلدی زمان، چوجوخ قارنده کایفلکدن ائلدی ﴿۲۶﴾ اینانن ادمه نای مبارک! چونکو رب اونه سویله دی شیلرن هیسنی یاپچی. ﴿۲۷﴾ ددی

﴿۲۸﴾ و مریم قواتلی سسدن ﴿جانم ربه حمد ادیو ﴿۲۹﴾ و روح قورتارجم الهده اولدی ایچن کایفلندی ﴿۳۰﴾ چونکو او خرمتچیسن خور حالنه راضیلخدن باخدی بو زماندن بری هرکز بنه مبارک دایچی ﴿۳۱﴾ چونکو او قدرتلی، بنه بویوک شیلر یاپدی و اونن ایسمی قُدرسدر ﴿۳۲﴾ و اونن مرحمتی نسلدن نسله، کندسندن قورخانلرن اوستنده در ﴿۳۳﴾ گتدی قولُندن قوات گورستدی و کیریلیرلی یورکلرنن افکارلرنده داغتدی ﴿۳۴﴾ و جبارلری کرسیلرندن ایندردی و متواضع ادملری بویوک اتدی. ﴿۳۵﴾ اچ ادملری اییلکدن دوویویو و زنگینلری بوش گوندریو ﴿۳۶﴾ مرحمتی عقلنه گتردی و گتدی خرمتچیسنی ایسرائیله یاردم اتدی. ﴿۳۷﴾ عینا شکلده، بابالمزم ایبراهیم و اونن نسلنه تا سونوزه قدر سویله مشدی. ﴿۳۸﴾ ددی

﴿۳۹﴾ و مریم ایصابتدن اوچ ای قالدخدن سوزا گنه ائونه دؤندی.

﴿۴۰﴾ و وقت گلدی و ایصابت بیر اوغلان دوغردی. ﴿۴۱﴾ و ربن اونه بویوک رحمت گورستدینی، قونشولری و اقربلری دویدیلر و اونن برابر کایفلندیلر. ﴿۴۲﴾ و سکیزنجی گونده اوغلانی سُنت اتمیه گلدی و اونن ایسمنی باباسنن ایسمی حسیننه، زکریا قویدیلر

﴿۴۳﴾ اما اونن اناسی ﴿یوخ اونن ایسمی یحیی اولسن. ﴿۴۴﴾ ددی اولر ده اونه ﴿سنن اقربلرنده هیچ بله بیر ایسم یوخدر. ﴿۴۵﴾

ددیلر

﴿۴۶﴾ و ایشارتدن اونن باباسنه ﴿نای ایسم قویجن؟﴾ سوردیلر. زکریا بیر تخته ایستدی و اونده ﴿اونن ایسمی یحیی در. ﴿۴۷﴾ یازدی و هرکز شاشندی.

﴿۴۸﴾ و همان زکریانن اغزی و دلی چؤزلدی و اللهم حمد اتدی و قونشمیه باشلادی.

﴿۴۹﴾ و قونشولرنن هیسنن اوستنه قورخو دوشدی و بوتون بو شیلری یهودیه ن داغلرنده قونشلدی ﴿۵۰﴾ و دوپانلرن هیسنی بو شیلری یورکلرنده ساخالدیلر و ﴿بو اوغلان نای اولچی؟﴾ ددی و ﴿ربن الی اوندن برابر دی. ﴿۵۱﴾

﴿۵۲﴾ و اونن باباسی زکریا روح القدسدن دولو اولدی و نییلک ویردی و ﴿ایسرائیلن الهی رب مبارک اولسن چونکو گتدی ملتنی زیارت اتدی و اولرلی فدادن قورتاردی. ﴿۵۳﴾ و یوه خرمتچی داؤدن ائونه بیر قورئلش بویئو قالدردی. ﴿۵۴﴾ و اسکیدن گتدی مقدس نییلرنن اغزندن سویله دی کمی، ﴿۵۵﴾ بزنی دوشمانلرمزدن و بوتون بزنی کراه ادانلرن نندن قورتارچی.

﴿۵۶﴾ و بابالمزه رحمت گورستمک و گتدی مقدس انلاشمه سنی عقلنه گترمک ایچن بونو ادجی ﴿۵۷﴾ او وعد بابامز ایبراهیمه ویرلدی حسیننه ﴿۵۸﴾ بزنی دوشمانلرمزن نندن قورتارسن و اییلک اتسن کی قورخوسوز اونه تاپاخ ﴿۵۹﴾ قُدرس و صالح یولنده حیاتمزن بوتون گونلرنده اونن حضورنده ﴿۶۰﴾ و سن ای اوغلان، یوجه اللهن نییسی چاغلرچن چونکو اونن یوللرنی حاضرمخ ایچن ربن اوکنده گدجن ﴿۶۱﴾ اونن ملتنه گوناهلرنن عف اولمه سندن قورئلش یولنو بلدرمک ایچن ﴿۶۲﴾ الله مزن یورگی مرحمتدن دولودر و یوخاردن دوغان گونش بزنی زیارت ادجی ﴿۶۳﴾ تا قارنلخده و اولومن کولگه سنده اوتورانلره ایشف ویرسن و ایاخلمزنی سلامتین یولنه الاتسن. ﴿۶۴﴾ ددی

﴿۶۵﴾ بو اوغلان بیویدی و روحده قواتلیویدی و گندسنی ایسرائیله گورستنه قدر، چؤلده یاشیویدی.

﴿۶۶﴾ او گونلرده قیصر اوغوسطوسدن، دونیاده خی بوتون اینسانلرن نفوسنن صایلمه سی ایچن بیر امر گلدی. ﴿۶۷﴾ و بو اول نفوس تسجیلی اولدی ناوخت قرینوس سوریا ده والیدی. ﴿۶۸﴾ هرکز تسجیل ایچن گتدی شهرنه گتدی.

﴿۶۹﴾ و یوسف داؤدن اهلیسندن اولدی ایچن جلیلن ناصره شهرندن چیخدی و یهودیه ده خی بیت لحمه یعنی داؤدن شهرنه گتدی ﴿۷۰﴾ تا او و نشانلسی یوکلو مریم ده تسجیل اولسنلر.

﴿۱۵﴾ اھڄخ اورشليمده صالح و ديندار بير ادم ادي شمعون واري. او اسرائيلن تسليمني گوزليودي و روح القدس اونن اوستندهدي.

﴿۱۶﴾ روح القدسدن اونه وحي گلدې كي «رين مسيحي گورمانن اولومو تاتميجي.» ﴿۱۷﴾ و روح اونو معبد الاندي و عينا زمانده مريم و يوسف عيسي شريعتن عادتري ايچن گترديلر ﴿۱۸﴾ و شمعون اونو قوجاغنه لدي و اللهه شکر اتدي و ﴿۱۹﴾ شندي يا رب گندي سوزن حسبنه خرمتچيني سلامدن گوندره بليون. ﴿۲۰﴾ چونكو گوزلم سنن قورتلشنو گورمش. ﴿۲۱﴾ اونو بوتون ملتيرن حضورنده حاضرلهدن. ﴿۲۲﴾ باشخه ملتري ايدنلانن بير ايشغ و ملتن اسرائيل ايچن شريف اولجي. ﴿۲۳﴾ ددي

﴿۲۴﴾ و يوسف و مريم اونن ايچن سويلانن بو سوزلردن شاشدیلر. ﴿۲۵﴾ و شمعون اونره برکت ويردي و مريمه ﴿اهڄخ بو اوغلان اسرائيلده چوخلرن دوشمه سي و قالمش سبب اولجي و بير علامت كي اونن ضدنه قونئشجیلر.﴾ و سنن قلبنه ده بير قلنج گيرجي كي چوخ كشييلرن يوركلرنن افكاري اشكاره اولجي.﴾ ددي

﴿۲۶﴾ اورده اشير قبيله سندن و فانويلن قري چوخ اختيار بير نبيه ادي حنا واري. او يدي سنه قوجاسندن ياشه مشدي. ﴿۲۷﴾ اوندن سونرا تقريباً سكران دورت سنه دول قالمشدي و معبدن هيچ چيخمويدي لکن اورده گجه و گونلنز دوعا اديودي و اوروج توتويدي. ﴿۲۸﴾ و او ساعتده گلدې و اللهه شکر اتدي و اورشليمده قورتلشنو گوزليانلرن هيسنه او بيك ايچن قونئشميه باشلادي.

﴿۲۹﴾ و رين شريعت حسبنه هر شي تمام اتدكلرنندن سونرا جليله گندي شهرلري ناصره يه دؤنديلر. ﴿۳۰﴾ و بيك بيويدي و قوانتبويدي و عقلمن دولو و اللهن نعمتي اونن اوستندهدي.

﴿۳۱﴾ و اونن اناسي و باباسي هر سنه فصح بايرامن عادتني حسبنه اورشليمه گديويدي. ﴿۳۲﴾ و او اونن اكي ياشنده اولديي زمان بايرام حسبنه اورشليمه گلدیلر. ﴿۳۳﴾ و بايرامدن سونرا اونه دؤندخلري

﴿۳۴﴾ اورده اولدخلري زمان دوغرمخ ساعتني گلدې. ﴿۳۵﴾ و مريم اول اوغلو نو دوغردې. اونو اسكي چه پندن صادري و بير اخورده ياتردې چونكو اتولرده اونلر ايچن ير يوخدي.

﴿۳۶﴾ و او منطقده بير قاچ چويان تارلادهدي و گجه ده قوبولرنه باخيويديلر. ﴿۳۷﴾ و رين ملاگي اونلره گوركدې و رين شريفي اونلرن هر طرفندن پارلادي و اونلر قورخدیلر. ﴿۳۸﴾ و ملاك اونلره ﴿قورخماين چونكو اھڄخ سزه بوتون ملتري چوخ كايفلنلردن ايبي بير خبر گتردم.﴾ چونكو بو گون سزه داؤدن شهرنده بير قورتارجي دوغدي و او رب مسيحلدر. ﴿۳۹﴾ بو سزه بير علامت اولجي كي اخورده چه پندن صارلمش بير به بک بولجنز.﴾ ددي ﴿۴۰﴾ و او زمان بير ملاكدن چوخ سماوي عسكلرلر گوركدې و هيسي اللهني تشرف اتدي و ﴿۴۱﴾ اللهه ائن يوجهده شريف و يرده بارش و انسانلردن راضي اولسن.﴾ دديويدي.

﴿۴۲﴾ و ملاكلر سمايه گتكدن سونرا چويانلر برابرنه ﴿شندي بيت لحمه گداك و ناي اولمش و رين بزه خبر ويردي شي گواك.﴾ دديلر ﴿۴۳﴾ و تز گنديلر و مريمي و يوسفو و بهگي اخورده ياتمش بولديلر.

﴿۴۴﴾ و بونو گوردكدن سونرا چوجوخ ايچن دويدخلري هر شي هر كزه سويله ديلا. ﴿۴۵﴾ و چويانلردن بوتون دويانلر شاشيودي. ﴿۴۶﴾ اما مريم بو سوزلري يورگنده ساخلادي و دوشنيودي.

﴿۴۷﴾ و چويانلر دؤنديلر و دويدخلري هر شي گوردكلري ايچن اللهه تاپديلر و اونو تشرف اتديلر.

﴿۴۸﴾ و سكتيز گون سونرا به بگن سنت وقتي گلدې. مريم يوكلو اولمانن اول ملاك بو اسمي اونه ويرديي كمي اونن اسمني عيسي قويديلر. ﴿۴۹﴾ و موسي ن شريعتنن تظهير گونلري تمام اولديي زمان اونو ربه تقدم اتمك ايچن اورشليمه الاتديلر ﴿۵۰﴾ چونكو يازلمش ﴿هر انا بطنني اچان ارڪك ربه تقديس اولميدلر.﴾

﴿۵۱﴾ و شريعت حسبنه بير قوربان ربه كاسلمليدر يعني بير چيفت قُمر ي يا بير چيفت حمام ياورولري.

الله بو طاشلردن إبراهيم او شاخلر ياپه بليو. ﴿١٧﴾ تا اهجخ شندي بالطه اغاچلرن كوكنه يرلشدي. هر اغاچ ايي ميوه ويرماديسه كاسلجي و اتشه آتليجي. ﴿١٨﴾ ددي ﴿١٩﴾ و زحمت اونه ﴿٢٠﴾ ناي ياپمليخ؟ ﴿٢١﴾ سورديلر ﴿٢٢﴾ و او اونلره ﴿٢٣﴾ هر كيمده اكي قميص وارسه بيرني قميصز ادمه ويرسن و كيمده يكم وارسه او ده عينا ياپسن. ﴿٢٤﴾ جواب ويردي.

﴿٢٥﴾ و گومر كچيلر وفتيز المنخ ايچن گلديلر و اونه ﴿٢٦﴾ اغا بز ناي اتمليك؟ ﴿٢٧﴾ سورديلر ﴿٢٨﴾ و او اونلره ﴿٢٩﴾ امر الدينز كمي الن و هيچ كيمسه دن زياده استه ماین. ﴿٣٠﴾ جواب ويردي.

﴿٣١﴾ و عسكركلر ده اونه ﴿٣٢﴾ بز ناي ياپمليخ؟ ﴿٣٣﴾ سورديلر و او اونلره ﴿٣٤﴾ هيچ كيمسه يه ظلم اتماین و هيچ كيمسه دن اوسته غرامت اتماین و الدينز او جرتن كافيلي اولن. ﴿٣٥﴾ ددي ﴿٣٦﴾ و ملت گوزليودي و هر كر يحيى ايچن يورگنده ﴿٣٧﴾ بو مسيح مې؟ ﴿٣٨﴾ دوشنيودي.

﴿٣٩﴾ بن سزه توبه ايچن صويدن وفتيز ويريوم اما بدن سوزنا گلان بدن دها قوتاليدلر و بن اونن چارغلر ن ايپني چؤزميه لايخ ديلم. او سزه روح القدسن و اتشدن وفتيز ويرجي. ﴿٤٠﴾ شوكه سي النده در و خرمنني تمزليجي و بوغدايي گندي مخزنه توپليجي، اما صماني سونميان اتشده ياخجي. ﴿٤١﴾ ددي ﴿٤٢﴾ و باشخه چوخ سوزلردن نصيحت ويرودي و ايي خيري وعظ اديودي.

﴿٤٣﴾ اما بير ربه ن رئيسي هيرودس، گندي قارداشي فيلپسن اروادي هيروديا ايچن و هيرودسن ياپدي بوتون پيس شيلر ايچن يحيى دن ازارلندي.

﴿٤٤﴾ بو ايچن هيرودس زياده ظلامت ياپدي و يحيى ي حسبه اتيدي.

﴿٤٥﴾ و ملتن هيسي وفتيز الدخدن سوزنا، عيسى ده وفتيز لدي و دوعا اتديي زمان سما اچلدي ﴿٤٦﴾ و روح القدس جسد شكنده بير حمام كمي اونن اوسته ايندي و سمدان بير سس گلدي و

﴿٤٧﴾ سن بنم عزيز اوغلو مسن، سندن راضيم. ﴿٤٨﴾ ددي ﴿٤٩﴾ و عيسى تقريباً اوتوز ياشنده دي كي خرمت اتميه باشلا دي و هر كر ساندي كي، او يوسفن اوغلو و يوسف هالينن اوغلودي ﴿٥٠﴾ و او متتاین اوغلودي و او لايينن اوغلودي و او ملكينن اوغلودي

زمان چوخ عيسى اورشليمده قالدي و يوسف و اونن اناسي بونو بلما ديلر. ﴿٥١﴾ چونكو اونلر سانويدلر كي عيسى ده اونلردن برابري اما بير گون سوزنا اونو يولداشلي و اقرا به لر ن ايچنده اراميه باشلا ديلر. ﴿٥٢﴾ اما ناوخت اونو بولما ديلر اورشليمه دؤنديلر و اراديلر. ﴿٥٣﴾ و اوچ گون سوزنا اونو معبدده بولديلر. او دين معلملردن اوتور يودي و اونلردن دين يودي و اونلره سؤاللر ده سوريودي.

﴿٥٤﴾ و اونن سوزلرني دويان هر كر اونن عقلمدن و جوابلردن شاشيودي. ﴿٥٥﴾ و باباسي و اناسي ناوخت اونو گورديلر شاشديلر و اناسي اونه ﴿٥٦﴾ اوغلو نمي بزه بله اتدن؟ باخ، بابان و بن چوخ قورخدخ و سني ارادخ. ﴿٥٧﴾ سوري

﴿٥٨﴾ و او اونلره ﴿٥٩﴾ نبي بني اريودن؟ بلما دنز كي بن بابامن ائونده اولملييم؟ ﴿٦٠﴾ ددي

﴿٦١﴾ اما اونلر بو سوزلري انلاما ديلر. ﴿٦٢﴾ و عيسى اونلردن ناصر يه گندي و اونلره اطاعت اديودي و اونن اناسي بو شيلري يورگنده ساخليودي. ﴿٦٣﴾ و عيسى عقلمده و جسمده و الهن و انسانلرن راضيلخنده بويودي.

۳

﴿٦٤﴾ طيبايروس قيصرن حاكمينن اون بشنجي سنه سنده پيلاطوس البنطي يهوديه ولايتينن واليسي و هيرودس جليلن بير ربه سنن رئيسي و قارداشي فيلپس ايطوريانن بير ربه سنن رئيسي و تراخومصلحتس و ليسانيوس ابيله ن بير ربه سنن رئيسي دي. ﴿٦٥﴾ حنادن قيافانن باش كاھن اولدخلري گونلرده، الهن سوزو چؤلده زكريانن اوغلو يحيى يه گلدي. ﴿٦٦﴾ و او ده اؤردن اطرافنده خي هر يره گديودي و گوناھلرن عف اولمه سي ايچن توبه وفتيزني وعظ اديودي.

﴿٦٧﴾ نبي اشعاعنن سوزلرن كتابنده يازلمش كمي «چؤلده چاغر ان بير سس ديو كي ربن يولنو حاضر له ين و اونن يوللرني دوزلتن.» ﴿٦٨﴾ هر وادي يوكسلجي و هر داغ و يخوش ايندرلجي و اركي يرلر دوزلنجي و حاجرلر يوللردن قالدلر جي. ﴿٦٩﴾ و بوتون انسانلر الهن قورتلشني گورجيلر.»

﴿٧٠﴾ و گندسندن وفتيز المنخ ايچن گلانلره ﴿٧١﴾ اي بيلان افعي لرن او شاخلري! گلجي غضب دن قاچمه يي كيم سزه گورستدي؟ ﴿٧٢﴾ شندي توبه دن لايخ ميولر گترن و گندي گندنزده دايماین كي بزم بابامز ابراهيمدر. چونكو بن سزه ديوم كي هر شيه قدير

﴿۱۵﴾ و شیطان اونو بوجه بیر داغن اوستنه الاتدی و بیر لحظهده اونو دونیان بوتون مملکتلرنی گورستدی ﴿۱۶﴾ و شیطان اونو «بن بوتون بو حکومتی و اونلرن شریفینی، سنه ویرجم، چونکو بنه ویرلمش و کیمه ویرمک ایسته دیسم اونو ویره بلیوم. ﴿۱۷﴾ شندي سن بنه تاپدیسن هیسینی سنه ویرجم. ﴿۱۸﴾ ددی

﴿۱۹﴾ و عیسی اونو «ارخه مدن گت ای شیطان چونکو یازلمش کی رب الله نزه تاپن و تک اونو خزمت ادن. ﴿۲۰﴾ جواب ویردی.

﴿۲۱﴾ و اونو اورشلیمه الاتدی و معبدن دامنن ائن بوجه یرنه قویدی و اونو «اگر اللهن اوغولوسن گندنی بورادن اشاغي ات، چونکو یازلمش کی «او سنی حفظ اتمک ایچن، گندی ملاکلرنه امر ادجی. ﴿۲۲﴾ و ایاغن بیر طاشه چارپماسن ایچن سنی لرلرن اوستنده قالدرجیلر.» ددی

﴿۲۳﴾ و عیسی اونو «یازلمش کی رب اللهنی سینهما. ﴿۲۴﴾ جواب ویردی.

﴿۲۵﴾ سینهنده خدن سونرا شیطان بیر مُدت اونو یراخدی.

﴿۲۶﴾ و عیسی روح القدسن قواتندن جلیله دؤندی و اونن خبری، اطرافده خی بوتون ولایتهر یایلدی. ﴿۲۷﴾ و او اونلرن مجمعلرنده تعلیم ویریدی و هرکردن شرفلنیودی.

﴿۲۸﴾ و بریودی یره یعنی ناصره شهرنه گلدی و عادی کمی سبت گونده مجمعه گندی و اوخومخ ایچن ایاغه قالدخدی.

﴿۲۹﴾ و اونو نبی اشعیاءنن کتابی ویرلیدی و کتابده بو یازلمش سوزلری اچدی

﴿۳۰﴾ «رین روحو اوستمه در چونکو فقیرلره ایی خبری ویرمک ایچن بنی مسح اتدی و قرلمش یورکلره شفا ویرمک و اسیرلرن حُر اولمه سی و کورلرن گوزلرنن اچلمه سنی تبشیر اتمک ایچن و زنجیرلردن تولتمش لری حُر اتمک ﴿۳۱﴾ و رین مقبول سنه سنی انلامخ ایچن بنی گوندردی.»

﴿۳۲﴾ عیسی کتابی قاپادی و مجمعه خزمتچیسنه ویردی و اوتوردی و مجمعهده اوتورالرنن هیسپی گوزلرنی اونو دیکمشدی.

﴿۳۳﴾ و او اونلره «بو گون بو سوزلر قولاخلرنزده تمام اولدی. ﴿۳۴﴾ ددی و هیسپی اونو شهادت ادیودیلر و اغزندن چیخان نعمتلی سوزلردن شاشدیلر و «بو یوسفن اوغلو دیل می؟ ﴿۳۵﴾ ددیودیلر.

﴿۳۶﴾ و او ده اونلره «ایمنم کی سز بنه بو مثیلی دایجنز، «ای حکیم گنده شفا ویر!» ددیودیمز کفرناحومه اددینن ایشلری بورده

و او بنانن اوغلودی و او یوسفن اوغلودی ﴿۳۷﴾ و او متاتیانن اوغلودی و او عاموصن اوغلودی و او ناحومن اوغلودی و او حسلیین اوغلودی و او نجانن اوغلودی ﴿۳۸﴾ و او ماتن اوغلودی و او متاتیان اوغلودی و او شمعیین اوغلودی و او یوسفن اوغلودی و او یهودانن اوغلودی ﴿۳۹﴾ و او یونحانن اوغلودی و او ريسانن اوغلودی و او زربابلن اوغلودی و او شالتائیلن اوغلودی و او نیرن اوغلودی

﴿۴۰﴾ و او ملکینن اوغلودی و او اددینن اوغلودی و او قصامن اوغلودی و او ائمودامن اوغلودی و او عیرن اوغلودی ﴿۴۱﴾ و او یوسنن اوغلودی و او ائیعازرین اوغلودی و او یوریمن اوغلودی و او متتاتن اوغلودی و او لویینن اوغلودی ﴿۴۲﴾ و او شمعونن اوغلودی و او یهودانن اوغلودی و او یوسفن اوغلودی و او یونانن اوغلودی و او الیقیمین اوغلودی ﴿۴۳﴾ و او ملیانن اوغلودی و او مینانن اوغلودی و او متاتانن اوغلودی و او ناتانن اوغلودی و او داؤدن اوغلودی.

﴿۴۴﴾ و او یسی بن اوغلودی و او عوییدن اوغلودی و او بوغازن اوغلودی و او سلمونن اوغلودی و او نحشونن اوغلودی ﴿۴۵﴾ و او عمینادانن اوغلودی و او آرامن اوغلودی و او حصرونن اوغلودی و او فارسن اوغلودی و او یهودانن اوغلودی

﴿۴۶﴾ و او یعقوبن اوغلودی و او اسحاقن اوغلودی و او ابراهیمن اوغلودی و او تارحن اوغلودی و او ناحورن اوغلودی

﴿۴۷﴾ و او سروجن اوغلودی و او رعونن اوغلودی و او فالجن اوغلودی و او عابرن اوغلودی و او شالحن اوغلودی ﴿۴۸﴾ و او

قینانن اوغلودی و او ارفخشانن اوغلودی و او سامن اوغلودی و او نوحن اوغلودی و او لامخن اوغلودی ﴿۴۹﴾ و او متوشالحن اوغلودی و او آختوخن اوغلودی و او یاردن اوغلودی و او مهللئیلن اوغلودی و او قینانن اوغلودی ﴿۵۰﴾ و او انوشن اوغلودی و او شیتین اوغلودی و او ادمن اوغلودی و او اللهن اوغلودی.

﴿۵۱﴾ و عیسی ارددنن دؤندی زمان روح القدسن دولودی و روح اونو چؤله الاتدی. ﴿۵۲﴾ و شیطانندن قرخ گون

سینه ندی و او گونلرده هیچ بیر شی یمادی. و هر شی تمام اولدخدن سونرا چوخ اچ اولدی. ﴿۵۳﴾ شیطان اونو «اگر سن اللهن اوغولوسن، بو طاشه دای کی اکمک اولسن. ﴿۵۴﴾ ددی

﴿۵۵﴾ عیسی اونو «یازلمش کی «انسان بس اکمکدن یاشیه بلماز لکن اللهدن گلان هر سوزدن یاشیجی.» ﴿۵۶﴾ جواب ویردی.

﴿۱۵﴾ و چوخ کشیلردن شیطانلری چیخارتدی و اونلر چیخدلخلری زمان باغریودیلر و ﴿سن اللهن اوغلو مسیحسن!﴾ دیودیلر، اما او اونلری ازارلهدی و سویوله مکلرئی ایچن اذن ویرمادی چونکو اونلر اونن مسیح اولدینی بیلودیلر.

﴿۱۶﴾ و صباح اولدی زمان، بوش بیر یره گندی و بویوک بیر زحمت اونو ارادیلر و اونه گلدیلر و گنديلرن یاندن گتمه سنه منع اولیودیلر. ﴿اما او اونلره ﴿بن اللهن مملکتن اینی خبرنی باشخه شهرلرده دایلمیم چونکو بن بونن ایچن گوندرلدم.﴾ ددی ﴿و او یهودیه نین مجمعلرنده وعظ ادیودی.

﴿۱۷﴾ و بویوک بیر زحمت اللهن سوزنو دویمخ ایچن اونن اطرافنده اونو سخشدریودیلر، و او جنسارت گولنن یاندنه دوریودی. ﴿و گولن فرغانده ایکی باخیره ن دوردینی گوردی کی بالخبجیلر باخیره لرندن چیخمشدیلر و گولن یاندنه شبکه لرنی یویدیلر. ﴿و عیسی ایکی باخیره لر ن بیرنه یعنی سمعونن باخیره سنه بیندی و سمعوندن باخیره ن ساحلدن بیر از اوزاخله شدرمه سنی ایسته دی. سوزنا باخیره ده اوتوردی و او زحمته تعلیم ویردی. ﴿و سوزلرنی سویله دکدن سوزنا سمعونه ﴿باخیره یی درین سویه الات و بالخ توتمخ ایچن شبکه لر نزی اثن.﴾ ددی ﴿و سمعون اونه ﴿اغا بوتون گجه چالشدخ و هیچ بیر شی توتماخ لکن سنن سوزندن شبکه یی ائجم.﴾ جواب ویردی.

﴿۱۸﴾ و ائدلخلری زمان او قدر چوخ بالخ توتدیلر کی شبکه لر یی یرتلمیه باشلادی. ﴿و اونلر باشخه باخیره ده کی یولداشلرنه، یاردم اتمک ایچن ایشارت ائدیلر و اونلر گلدیلر و ایکی باخیره یی بالخدن دولدریلر، حتی باخیره لر باتیمه باشلادی ﴿سمعون بَطْرُس بونو گوردی زمان عیسی نین ایاخلرنه دوشدی و اونه ﴿رب بندن اوزاخلاش چونکو بن بیر گوناهاکار ادمم.﴾ ددی

﴿۱۹﴾ چونکو او و یولداشلری توتدلخلری بالخلر ایچن قوالتی شاشمشدیلر. ﴿و سمعونن شریکلری، زبیدن اوغللری یعقوب و یوحنا ده عینا شکلده شاشدیلر. و عیسی سمعونه ﴿قورخما!

بوندن سوزنا انسانیلری توتجن.﴾ ددی

﴿۲۰﴾ و ناوخت باخیره لر ی سویلن چیخارتدیلر، هر شیی براخدیلر و عیسی ی تاکیب ائدیلر.

﴿۲۱﴾ و او شهرلرن بیرنده اولدی زمان جذامدن دولو بیر ادم عیسی ی گوردی و یوزو اوستنه یره دوشدی و اونه یالواردی و ﴿یا رب اگر ایسته دیسن بنی تمز اده بیلون.﴾ ددی

گندی وطننده ده ات.﴾ ددی ﴿و او اونلره ﴿صح سزه دیوم کی، هیچ نبی گندی وطننده مقبول دیلدر. ﴿صح سزه دیوم کی ایلیان گونلرنده سما اوچ سنه و التی ای قاپانمشدی، حتی بوتون دونیاده قوالتی قتلخ اولمشدی و اسرائیلده چوخ دول اروادلر واردی. ﴿اما ایلیا اونلرن هیچ بیرنه گوندرلمادی، إلا صیدانن صرفه شهرنده کی دول بیر ارواده گوندرلدی.

﴿۲۲﴾ و نبی الیشعن زمانده اسرائیلده چوخ جُداملی انسانلر واردی، اما سوری نعماندن باشخه هیچ کیمسه شفا المادی.﴾ ددی

﴿۲۳﴾ و مجمعه کیلرن هپسی بو سوزلری دویدخلری زمان غضبلندیلر. ﴿و اونلر قالخدیلر و اونو شهردن چیخارتدیلر و اشاغی اتمخ ایچن داغن اوستنه ائدیلر کی او شهرن اوستنده یاپلمشدی.

﴿اما او اونلری براخدی و گندی.

﴿۲۴﴾ و جلیلن بیر شهرنه، کفرناحومه ایندی و سبت گونلرنده اونلره تعلیم ویرودی. ﴿اونلر اونن تعلیمندن شاشدیلر چونکو او قدرتلی قوتشبودی. ﴿و مجمعه بیس شیطان روحدن توتلمش بیر ادم واردی. او یوجه سنسندن ﴿ای ناصری عیسی بزدن نای ایستین؟ بزنی محی اتمک ایچن گلدن می؟ سنن کیم اولدینی بلیوم، ای اللهن قُدسی.﴾ باغردی.

﴿۲۵﴾ او زمان عیسی اونو ازارلهدی و اونه ﴿هوس و بو ادمدن چیخ!﴾ ددی و شیطان ده بو ادمی هرکز ن حضورنده یره ائدی و اوندن چیخدی و اونه هیچ بیر ضرر ویرمادی.

﴿۲۶﴾ و هرکز بوندن شاشدی و برابرنه ﴿بو نای سوزدر کی او قدرتدن و قوالتن کوتو روحلره امر ادیو و اونلر چیخیولر!﴾ ددی لر ﴿و اونن خبری او منطقه ده کی هر یره چیخدی. ﴿و عیسی قالخدی و مجمعدن چیخدی و سمعونن ائونه گیردی. و سمعونن قاین اناسی خسته دی و اونده قوالتی قزدرمه واردی و اونلر اونن ایچن یالواردیلر.

﴿۲۷﴾ و عیسی او اروادن یاتخنن یاندنه دوردی و قزدرمه یی ازارلهدی و قزدرمه اوندن گندی و او قالخدی و اونلره خیزمت اتمیه باشلادی.

﴿۲۸﴾ و گونش باتدی زمان، فرقلی خسته لخدن توتلمش خسته لر ی اونه گتردیلر و او اونلرن هر بیرن اوستنه لر نی قویدی و اونلره شفا ویردی.

عيسى الی اوزاتدی و اونه دوخندی و ﴿استیوم، تمز اول﴾ ددی و او ادم فوراً جذامدن قورئلدی.

﴿۱۱۵﴾ و اونو منع اتدی کي هیچ کیمسه یه سویله ماسن، اما گت و گندنی کاهنه گورست و موسی بن ددیی کمی تطهیر اولدین ایچن بیر قوربان تقدم ات کي اونلره بیر شهادت اولسن﴾ ددی ﴿۱۱۶﴾ اما اون خبری ده ده جوخ یاییلیدی و اوندن دویمخ و خسته لخرندن شفا المخ ایچن، بویوک بیر زحمت توپلانیدی. ﴿۱۱۷﴾ اما او بوش یرلره گدیودی و دوعا ادیودی.

﴿۱۱۸﴾ و او گونلردن بیر گون تعلیم ویریودی و جلیلن و یهودیه ن و اورشلیم هر کوبندن گلان فریسیلر و شریعت معلملری اوتوریودی و او رهن قواتندن خسته لره شفا ویریودی.

﴿۱۱۹﴾ و اهیج بیر قاچ کشی طویال بیر ادمی دوشگن اوستنده گتردیله و اونو ایچری الاتمک و اونن اوگنه قویمخ ایسته دیله، ﴿۱۲۰﴾ و بویوک بیر زحمت ایچن، اونو ایچری الاتمیه یول بولمادخلری زمان، دامه چیخدیله و اونو غرمتلرن اورته سندن دوشگندن برابر اورته یه، عیسی ن اوگنه ایندردیله.

﴿۱۲۱﴾ و او اونلرن ایمانی گوردی ایچن اونه ﴿ای ادم، گوناهلرن عف اولدی﴾ ددی ﴿۱۲۲﴾ و شریعت معلملری و فریسیلر گندی گندیلر نه دوشنمیه باشلادیله و ﴿بو کفر ادان کیمدر؟ الله ن باشخه کیم گوناهلری عف اده بیوی؟﴾ ددیله.

﴿۱۲۳﴾ و عیسی اونلرن افکارلرنی بلدی و اونلره ﴿یورگنزه نیی بله دوشنونیوز؟﴾ هانسنی سویله مک ده بسیطدر؟ ﴿گوناهلرن عف اولدی﴾ یوخسه «قالخ و یری»؟

﴿۱۲۴﴾ اما انسان اوغلونن یرده گوناهلری عف اتمه قدرتی وار اولدینی بلمه نر ایچن سنه دیوم، قالخ و دوشگنی قالدرد و ائونه گت. ﴿۱۲۵﴾ ددی

﴿۱۲۶﴾ او همان قالخدی و اونلرن گوزلری اوگنده یاتاخنی قالدردی و اللهه حمد ادیودی و ائونه گندی.

﴿۱۲۷﴾ و اونلرن هپسی شاشدیله و اللهه حمد اتدیله و قورخدیلر و ﴿بو گون عجیب شیلر گوردک﴾ ددیله

﴿۱۲۸﴾ و بونلردن سونرا دشریه چیخدی و گومرک محلنده اوتوران بیر گومرکچی ادمی ادی لایوی گوردی و اونه ﴿بنی تاکیب ات﴾ ددی ﴿۱۲۹﴾ و او چییک قالخدی و هر شیی براخدی و گندی.

﴿۱۳۰﴾ و لایوی گندی ائونده اونه بویوک بیر ضیافت یاپدی و جوخ گومرکچیلر و باشخه انسانلر اونلردن اوتوردیلر.

﴿۱۳۱﴾ و فریسیلر و شریعت معلملری اونن اوغرنجیلر نه ﴿سز نیی گوناهاکارلردن و گومرکچیلردن ییوزن و ایچیونوز؟﴾ سوردیلر

﴿۱۳۲﴾ و عیسی اونلره ﴿صاغ ادملر حکیمه محتاج دیلدر، لکن خسته ادملر محتاجلر﴾ بن صالح کشیلری چاغرمخ ایچن دیل گوناهاکارلری توبه یه چاغرمخ ایچن گلدم﴾ جواب ویردی.

﴿۱۳۳﴾ و اونلر اونه ﴿نیی یحیی ن اوغرنجیلری و فریسیلرن اوغرنجیلری ده جوخ اوروچ توتیولر و دوعا ادیولر اما سنن اوغرنجیلرن ییولر و ایچیولر؟﴾ سوردیلر

﴿۱۳۴﴾ او اونلره ﴿دوگونده کي مسافرلری گواگی اونلردن برابر اولدی زمانه قدر، اوروچ توتیمیه مجبور اده بیویوز می؟﴾ اما او گون گلجی کي گواگی اونلردن قالمیجی، اونلن سونرا او گونلرده اوروچ توجیلر﴾ جواب ویردی.

﴿۱۳۵﴾ و اونلره بیر مثیل سویله دی: ﴿هیچ کیمسه اسکی اسبابه نیی اسبابدن بیر غوماش قویماز یوخسه او نیی غوماش اونو یرتجی و او اسکی اسبابه یاشخماز.﴾ و هیچ کیمسه نیی شرابی اسکی طوره لره قویماز یوخسه نیی شراب طوره لری یرتجی و شراب دوکلجی و طوره لره خرب اولجی. ﴿۱۳۶﴾ لکن نیی شرابی نیی طوره یه دؤکمک لازمدر کي اکیسی ده محفوظ قالسن.

﴿۱۳۷﴾ و اسکی شرابی ایچان هیچ کیمسه همان نیی شراب ایسته ماز چونکو او «اسکی شراب ده ایی در دایجی.» ﴿۱۳۸﴾

﴿۱۳۹﴾ و بیر سبت گونده عیسی تارلاردن گچیودی و اوغرنجیلری بوغدالری قویاردیودیله و اللرندن تمزلدکدن سونرا ییودیله ﴿۱۴۰﴾ و فریسیلرن بعضیلری اونلره ﴿نیی سبت گونده حرام بیر شی ادیونوز؟﴾ ددیله

﴿۱۴۱﴾ عیسی اونلره ﴿سز اوخومادنز می داؤد گندسی و یولداشلری اچ اولدخلری زمان نای یاپدی؟﴾ فصل اللهن ائونه گیردی و حضور اکمگنی یدی و یولداشلر نه ده ویردی اما او یمک بس کاهنلر ایچن حلالدی. ﴿۱۴۲﴾ و اونلره «انسان اوغلو سبت گونن یریدر.» ددی

﴿۱۴۳﴾ باشخه سبت گونو عیسی بیر مجمعه گیردی و تعلیم ویردی. اورده صاغ الی قورومش بیر ادم واردی. ﴿۱۴۴﴾ شریعت معلملری و فریسیلر، اونو صوجه لمخ ایچن اونه باخیودیله کي

اولن و کایفلکدن آتلاین! چونکو اهجنخ سمداهه اوجرتنز بویوکدر، چونکو اونلن بابالری ده نیبلره عینا شیئی یاپدیلر.

١٤١ اما وای سزه ای زنگینلر چونکو سز تسلیلینزی الدنر!

١٤٢ وای سزه کی اگر شندی دوقسنز، چونکو اچ اولجنز! وای سزه کی شندی گولپوز، چونکو یاس توتجنز و اغلیجنز.

١٤٣ وای سزه ناوخت بوتون ادملر سزن ایچن ایی قوئشدیسهلر،

چونکو اونلن بابالری ده عینا شیئی یالان نیبلره اتدیلر.

١٤٤ اما ای دینلیانلر سزه دیوم، دوشمانلرنیزی سئون و سزی کراهه ادانلره ایپلک ادن.

١٤٥ سزه لعنت ادانلره برکت دوعاسی ادن و سزه ظلامت ادانلر ایچن دوعا ادن.

١٤٦ بییری یوزنن صاغ طرفنه ووردیسه اوتکی طرفنی ده اونه دؤندر و بییر کشی خرخه نی الدیسه قمیصنی ده اونه ویر.

١٤٧ هر کیم سندن ایسته دیسه اونه ویر و سنن بییر شیئی الاندن گیری ایسته ما.

١٤٨ ادملرن سزه نای شکل یاپمه سنی ایسته دیسنز، سز ده عینا شکل اونلره ادن.

١٤٩ و اگر بس سزی سئونلری سئودیسنز نای فایده سی وار؟ چونکو گوناهاکارلر ده گندیلرنی سئونلری سئویولر. ١٥٠ و اگر

سزه ایپلک ادانلره ایپلک اتدیسنز نای فایده سی وار؟ چونکو گوناهاکارلر ده عیناسنی ادیولر.

١٥١ و اگر بورج ویردینز او ادملره گیری المخ اومیدنز وارسه، نای فایده سی وار؟ چونکو گوناهاکارلر ده گوناهاکارلره بورج ویریولر و

گنه گیری المخ ایستویولر.

١٥٢ لکن دوشمانلرنیزی سئون و ایپلک ادن و گیری المه اومیدنز اولمادن بورج ویرن چونکو اوجرتنز بویوک اولجی و ائن یوجه

اولانن اوغولولری اولجنز، چونکو او شکر اتمیان و کوتو ادملره نعمت ویریولر.

١٥٣ شندی بابانزن مرحمتلی اولدی کی سز ده مرحمتلی اولن.

١٥٤ و حکم اتماین کی سزه ده محکوم اولنمیجنز، تحاسب اتماین کی سز ده تحاسب اولنمیجنز، عفا دن کی سز ده عفا

الجنز.

بلکی سبت گوننده شفا ویرجی. ١٥٥ اما عیسی اونلن افکارلرنی بلدی و ایی قورومش او ادمه ١٥٦ قالمخ و اورته ده دور ١٥٧ ددی و او قالمخدی و اورته ده دوردی.

١٥٨ و عیسی اونلره ١٥٩ سزه بییر شیئی سورجم، سبت گوننده هانسی ده ائی ده؟ ایپلک اتمک یوخسه محی اتمک؟ جان قورتارمخ یوخسه اولدرمک؟ ١٦٠ سوردی

١٦١ و اطرافنده خیی ادملرن هپسنه باخدی و او ادمه ١٦٢ النی اوزات! ١٦٣ ددی و او ده بله اتدی و ایی اوتکی ایی کمی صاغ اولدی.

١٦٤ اما اونلر غضبلندیلر و برابرنه ١٦٥ عیسی یه نای اداک؟ ١٦٦ دیودیلر.

١٦٧ و او گونلرده دوعا اتمک ایچن بییر داغه چیخدی و بوتون گجه نیی اللهه دوعا اتمکدن گچردی. ١٦٨ و صباح اولدی زمان،

اوغرنجیلرنی یاننه چاغردی و اونلردن اون ایکی کشی ساچدی و اونلره رسوللر ایسمنی قویدی ١٦٩ یعنی بئطرس ایسمنی قویدی

سمعون و اونن قارداشی اندراوس و یعقوب و یوحنا و فیلیپس و برتولماوس ١٧٠ متی و توماس و حلفانن اوغلو یعقوب و جهلدی

سمعون ١٧١ و یعقوبن قارداشی یهوذا و اونه خیانت ادان اسخریوطی یهوذا.

١٧٢ و اونلردن برابر ایندی و دوز بییر یرده دوردی و اونن اوغرنجیلری و بویوک بییر زحمت بوتون یهودیهدن و اورشلیمدن

و صور و صیدا دنیزنن قراغندن اوندن دویمخ و شفا المخ ایچن گلدیلر.

١٧٣ و کوتو روحلردن عذاب چکانلر شفا الدیلر.

١٧٤ و بوتون زحمت اونه دوختمخ ایستودی، چونکو اوندن قوات چیخویدی و هپسنه شفا ویریودی.

١٧٥ و او اوغرنجیلرنه باخدی و اونلره ١٧٦ نای مبارک سزه ای فقیرلر، چونکو الهن مملکتی سزندر. ١٧٧ نای مبارک سزه کی،

شندی اچسنز، چونکو دوق اولجنز! نای مبارک سزه کی، شندی اغلیپوز، چونکو گولجنز.

١٧٨ نای مبارک سزه، ناوخت ادملر انسان اوغلو ایچن سزی کراه اتدیسهلر و سزی گندیلرنن ایردیسهلر و کفر اتدیسهلر و

ایسمنزی بییر ادم کمی چیخارتدیسهلر ١٧٩ او گونده کایفلی

﴿۱۸﴾ ویرن کي سزه ده ویرلجي، باسلمش و سلکهلمنش و دولو جشمش بیر اولچودن سزن قوجاغزه ویرلجي، چونکو هانسي اولچودن اولچیدینسن سزه ده عینا اولچودن اولچیلجي. ﴿۱۹﴾ ددي و اونره بیر مثیل سویلهدي ﴿کور کوره یول گورسده بلیو می؟﴾

﴿۲۰﴾ اوغرنجي گندي معلمندن اوستن دیلدر، لکن هر کامل اولمش اوغرنجي گندي معلمي کمي اولور. ﴿۲۱﴾ نبي چوبو قارداشن گوزنده گوريون اما گندي گوزنده کي بويوک تختهي گورميون؟ ﴿۲۲﴾ يا ده نصل قارداشنه ﴿اڊن وير کي چوبو گوزندن چيخارتيتم﴾ ديون اما گندي گوزنده کي تختهي گورميون؟ اي ﴿کي يوزلو، اول گندي گوزنده کي تختهي چيخار، او زمان ايی گورجن و قارداشن گوزندن چوبو ده چيخاره بلجن.﴾

﴿۲۳﴾ چونکو ايی اچاچ کوتو ميه ويره ماز و کوتو اچاچ ايی ميه ويره ماز. ﴿۲۴﴾ چونکو هر اچاچ گندي ميه سندن بلیو، يعني ديکالنردن اینجیر توپلامازل و نه ده چالیدن اوزوم قویارتمازل ﴿۲۵﴾ ایی ادم گندي یورگن خزینه سندن ایی شي چيخارتیو و بیس ادم گندي یورگن بیس خزینه سندن بیس شي چيخارتیو. چونکو اغز یورگن زیاده سندن قونشیو. ﴿۲۶﴾ بني يا رب يا رب چاغریوز و سزه سویله دیم شیلری حفظ اتمیوز؟ ﴿۲۷﴾ هر کیم بنه گلدیسه و سوزلرمي دويدیسه و اونلری اطاعت اددیسه، اونن کیمه بنزه دینی سزه گورستریم. ﴿۲۸﴾ او ائو یاپان بیر ادمه بنزیو کي، یری قازدی و درینه ایندی و اساسی، بیر قایانن اوستنه قویدی و سویلر و سل او ائوه هجوم اددی زمان اونو صالحه بلمادی، چونکو قایا اوستنده یاپلمشدي ﴿۲۹﴾ اما دوپان و اطاعت اتمیان ادم، اونه بنزیو کي، طپراخن اوستنه اساسسنز بیر ائو یاپدی و سل اونه ووردی زمان همان خرب اولدی و او ائون یخلمه سی بویوکدی! ﴿۳۰﴾ ددي

﴿۳۱﴾ و عیسی اونلردن برابر گندي و ائوه یاخلاشدی زمان، یوز باشی بیر قاچ دوستلرنی اونه یوله دي و اونه ﴿يا رب سختی چکما، چونکو بنم داممن التنه سنن گلمه سنه لایخ ديلم.﴾ ﴿۳۲﴾ بو سبیدن، سنه گلمیه گندمی لایخ گورمادم، بس بیر سوز سویله و خزمتچیم شفا الحی. ﴿۳۳﴾ چونکو بن ده قدرت التنده بیر ادمم و المن التنده عسکرلر وار، بیرنه گت ددیسم گدیو و اوتگینه گل ددیسم گلیو و خزمتچیمه بونو یاپ ددیسم یاپیو. ﴿۳۴﴾ ددي عیسی بو سوزلری دويدینده، شاشدی و دؤندی و گندسنی تاکیب ادان زحمته ﴿صح سزه دیوم، اسرائیلده بله بو قدر ایمان بولمادم.﴾ ﴿۳۵﴾ و گوندلرلمش کیشیلر ائوه دؤندلرلنده او خسته اولمش

خزمتچی ایلمش بولدیلر ﴿۳۶﴾ و ارتگی گون عیسی بیر شهر ادي ناینه گندي و اوغرنجیلرنن چوخو و بویوک بیر زحمت اوندن گدیودیلر. ﴿۳۷﴾ و عیسی شهرن قاپیسنه یاخلاشدی زمان، اهحخ دول بیر اروادن تک اوغولونن اولمش جسدنی شهردن دشری الاتیودیلر و شهرن چوخ ملتلی، اوندن برابردی.

﴿۳۸﴾ و رب اونو گوردی زمان، یورگی اونه اجیدی و اونه ﴿اغلاما﴾ ددي ﴿۳۹﴾ و یاخلاشدی و تابوته دوخندی و الاتانلر دوردیلر و او ﴿اي اوغلان سنه قالدیوم!﴾ ددي ﴿۴۰﴾ و همان اولو قالدی و قونشیمیه باشلادی و اونو گندي اناسنه ویردی. ﴿۴۱﴾ هرکزن اوستنه بیر قورخو گلدی و اللهه حمد اددکلرلنده ﴿بزدن بویوک بیر نبي قالدی و الله گندي ملتنه رحمت گورستدی.﴾ ددیودیلر. ﴿۴۲﴾ و اونن ایچن بو خیر بوتون یهودیه ده و بوتون یرلره یاپلیدی.

﴿۴۳﴾ و یحیی ن اوغرنجیلری بو شیلرن هپسنی اونه سویله دیلر. ﴿۴۴﴾ یحیی ده اوغرنجیلردن ایکسنی چاغردی و اونلری، عیسی یه ﴿گلجی اولانسن مسن؟ یوخسه باشخه بیرنی گوزلیاخ می؟﴾

﴿۴۵﴾ و بوتون سوزلرنی دنیلیان ملته تمام اددکلن سوزنر کفرناحومه گیردی. ﴿۴۶﴾ و بیر یوز باشن عزیز خزمتچیسی خسته اولدی و اولومه یاخلاشدی. ﴿۴۷﴾ و عیسی نن خبرنی دويدی زمان، خزمتچینسن شفا المه سی ایچن، یهودیلرن شیخلرنی اونه یالوارسنلر ایچن یوله دي.

١٤٦ و فریسیلردن بیر، عیسی ننگندسندن برابر یک یمه سی
 ایچن اونو دعوت اتدی و او ده فریسیین ائونه گئردی و سوفرده
 اوتوردی.

١٤٧ و اهجنج او شهرده گوناهاکار بیر ارواد واردی کی ناوخت
 عیسی ن او فریسن ائونده سوفرده اوتوردینی بلدی، بیر قنبه قوخو
 گئردی ١٤٨ و ایاخلرن یاننده ارخه ده دوردی و اغلادینده اون
 ایاخلرنی گوز یاشلرندن ایسلامیه باشلادی و اون ایاخلرنی باشن
 ساچلرندن سیلدی و ایاخلرنی اویدی و اوستنه قوخو سوتدی.
 ١٤٩ و اونو دعوت ادان فریسی بونو گوردینده، گندی گنده
 «اگر بو ادم بیر نبی اولسایدی اونه دوختان اروادن کیم و نای
 شکل اولدینی بلجیدی، چونکو گوناهاکاردر.» ددی

١٥٠ و عیسی اونه «ای سمعون سنه بیر شی سویلیجم.» ددی
 و او ادم اونه «سویله اغا» ددی
 ١٥١ «بیر بورج ویرانن اکی بورجوسو واردی، بیریش یوز
 دینار و اوتکی الی دینار بورجلودی.

١٥٢ و ناوخت اونلر ویره بلمادیلر ارتخ، او اکیسنی ده عف
 اتدی، شندی سویله کی، اونلردن هانسی اونو دها چوخ
 سئوچی؟» ددی

١٥٣ «سمعون اونه «سانیم کی، دها زیاده عف الان کشی.»
 جواب ویردی، عیسی ده اونه «صح حکم اتدن.» ددی
 ١٥٤ و اروادن طرفنه دؤندی و سمعونه «بو اروادی، گوربون می؟
 ائونه گئردیمده ایاخلرم ایچن سوی گترمدان، اما او، ایاخلرمی
 گوز یاشلرندن ایسلامدی و باشن ساچلرندن سیلدی.» سن
 بنی اوپمادن، اما او، گئردیندن بری ایاخلرمی اوپمکدن هیچ
 دورمادی. ١٥٥ سن باشمه زیت سورمادن، اما او ایاخلرمی قوخودن
 سیلدی. ١٥٦ بو ایچن سنه دیوم کی، اون گوناهلری چوخ اولدیی
 حالده عف الدی، چونکو او چوخ سئودی، اما از عف الان از
 سئویو.» ددی

١٥٧ و سونرا ارواده «گوناهلرن عف اولدی.» ددی
 ١٥٨ و سوفرده اونلر اوتورانلر گندی گندیلرنه «بو کیمدر کی،
 گوناهلری ده عف ادیو؟» سویله میه باشلادیلر.
 ١٥٩ او ده ارواده «ایمانن سنی قورتاردی، سلامتدن گت.» ددی

ددی

١٦٠ و اونلر سونرا عیسی شهردن شهری و کویدن کویو
 گزیودی و اللهن مملکتنن ایی خبرنی وعظ ادیودی و اون

سویله مک ایچن گوندردی. ١٦١ او ادملر ده اونن یاننه گلدیلر و
 «وقتیر ویران یحیی گلجی اولانسن مسن؟ یوخسه باشخه بیری
 گوزلیخ می؟ سویله مک ایچن بزی سنن یاننه گوندردی.» ددی
 ١٦٢ و او ساعتده چوخلرنی خسته لخلردن و مصیبتلردن و کوتو
 روحلردن ایی اتدی و چوخ کور ادملرن گوزلرنی اچدی.

١٦٣ و عیسی اونلره «گدن و یحیی به گوردینز و دویدینز، هر
 شی سویله ین، یعنی کورلر گوریولر و طوپاللر یریولر و جذاملیلر
 تمز اولیولر و صاغرلر دویولر و اولولر قالحیولر و فقیرلر ایی خبر
 وریلو.» ١٦٤ بنه شک اتمیان ادم، نای مبارکدر.» ددی

١٦٥ و یحیی ن رسولری گتدکدن سونرا، عیسی زحمته یحیی
 ایچن قوشمیه باشلادی «چوله نایی گورمیه گندینز؟ یئلدن
 ساللانان بیر قامشی گورمک ایچن گندینز می؟» یوخسه نایی
 گورمیه گندینز؟ قیمتلی اسباب گایان بیر کشی می؟ اهجنج
 قیمتلی اسباب گایان زنگینلکده یاشیانلر قراللرن ائونلرنده اولیولر
 ١٦٦ لکن نایی گورمیه گندینز؟ نیبی می؟ ائوت سزه دیوم کی
 او نبیدن دها بویوکدر. ١٦٧ چونکو اونن ایچن یازیلان بودر
 «اهجنج بن رسولمی سنن اوگنده گوندرجم کی سندن اول یونو
 حاضرله سن.»

١٦٨ صح سزه دیوم کی اروادلردن دوغانلردن، وقتیر ویران
 یحیی دن دها بویوک یوخدر. اما سماوی مملکتده اولان ائن
 کوچک اونلر دها بویوکدر. ١٦٩

١٧٠ و بوتون ملت و گومرکچیلر بونو دویدخلری زمان، اللهن
 عدالتلی اولدینی اشکاره انلادیلر چونکو یحیی دن وقتیر المشدیلر
 ١٧١ اما فریسیلر و شریعت معلملری گندیلرنه اولان اللهن هدفتی
 رد اتدیلر، چونکو اونلر وقتیر امامشدیلر.

١٧٢ سونرا رب «بو عصرن انسانلرنی کیمه بنزه تیم و اونلر نایه
 بنزیولر؟» اونلر بازارده اوتوران اوشاخلره بنزیولر و برابرنی چاغریولر
 کی، بز سزه دودک چالده و سز اوینامادنز و بز سزن ایچن یاس
 تودخ اما سز اغلامادنز.

١٧٣ چونکو وقتیر ویران یحیی گلدینده هم اکمک یمادی همده
 ایچکی ایچمادی و سز اونده ایلیم وار دیونز.

١٧٤ و انسان اوغلو گلدی و ییو و ایچیو و سز باخن بو چوخ
 بیان و شراب ایچان ادم گومرکچیلرن و گوناهاکارلرن دوستودر
 دیونز.

١٧٥ اما علم، بوتون اوشاخلرن طرفندن تصدیق اولندی.» ددی



اينلر سوزو دويدخدن سوزا اونو حفظ اديولر و صالح يوركدن و
صبردن ميوه گريولر.

﴿۱۵﴾ هيچ كيمسه چراغي ياخدخدن سوزا اونو بير قابدن اورتماز
يا اونو بير ياتخن البته قويماز، اما يوجه بير مناره يه قويار كي اچري
گيرانلر ايشغي گورسنلر.

﴿۱۶﴾ چونكو اشكاره اولميان گرلي هيچ بير شي يوخدر و بلنميان
هيچ بير شي يوخدر كي بلنميچي و اشكاره اولميچي.

﴿۱۷﴾ بونن ايچن نصل دويدينه موخيات اولن، چونكو هر كيمده
وارسه، اونه زاده ويرلجي و هر كيمده يوخسه ننده كي ساندي
شي ده اوندن النجي. ﴿ددي﴾

﴿۱۸﴾ و اونن اناسي و قارداشلي اونه گلديلر اما زحمتن
چوخلخدن اونه ياخالشه بلماديلر. ﴿۱۹﴾ اونه ﴿۲۰﴾ انان و قارداشلرن
دشرده دويولر و سني گورمك استيولر. ﴿خبر ويرديلر.

﴿۲۱﴾ اما او اونلره ﴿نام و قارداشلم، اللهم سوزلرني دويانلر و
اطاعت ادا نلدر.﴾ جواب ويردي.

﴿۲۲﴾ و بير گون عيسي اوغرنجبلردن برابر بير باخيره يه بيندي و
اونلره ﴿بز گولن اوتكي طرفنه گداك.﴾ ددي و بله چيخديلر و
گنديلر.

﴿۲۳﴾ و باخيره دن گندكلري زمان، عيسي يوخويه دوشدي و
بويوك بير عاصفه گوله ايندي، حتى باخيره صويدن دولو اوليودي
و اونلر تهليك يه دوشديلر.

﴿۲۴﴾ و اونلر گلديلر و اونو اوياندرديلر و ﴿اغا اغا محي اولبوخ!﴾
دديلر، او ده قالحدي و يتلي و صوين دالغهلرني ازارله دي و
عاصفه دوردي و ارحت اولدي.

﴿۲۵﴾ و اونلره ﴿ايماننن هارده؟﴾ ددي اونلر ده قورخديلر و شاشديلر
و برابرنه ﴿بو كيمدر كي ينلله و صويه امر اديو و اونه اطاعت
ادبولر؟﴾ دويديلر.

﴿۲۶﴾ و اونلر جيلن اوكنده كي جراسيلرن يزنه، اولشديلر ﴿۲۷﴾ و
عيسي اينديي زمان، شهردن بير ادم گلدي كي چوخدن

اكيلر ده اوندن برابردي. ﴿۲۸﴾ و كوتو روحلردن و خسته لخلردن شفا
المش بير قاچ ارواد اونلردن برابردي، يعني اوندن يدي شيطان
چيخان مجدللي مريم. ﴿۲۹﴾ و هيرودسن و كيلي، خوزين اروادي
يونا و سوسنه و چوخ باشخه اروادلر واردي كي، گندي امواللردن
اونه خزمت اديويديلر.

﴿۳۰﴾ و چوخ بويوك بير زحمت توپلاندي و هر شهردن اونه
گليويديلر و عيسي اونلره بير مثيل سويله دي، ﴿۳۱﴾ بير اكنجي
توخم اكميه چيخدي و اكدبي زمان اونلردن بير قاچ تانه يوئن
قراغنه دوشدي و اياخلردن باسلمش اولدي و هوا قوشلري اونلري
يديلر. ﴿۳۲﴾ و بعضيسي طاشلي يره دوشدي و چيخديي زمان
قورودي، چونكو رطوبه سي يوخدي. ﴿۳۳﴾ و بعضيسي ديكانلرن
ايچنه دوشدي و ديكانلر ده اونلردن برابر بويودي و اونلري بوغدي.
﴿۳۴﴾ و بعضيسي ايبي طپراخه دوشدي و چيخديي زمان يوز قات
حصد ويردي. بو شيلري سويله دكدن سوزا ﴿كيمده قولاخ وارسه
دينله سن!﴾ ددي

﴿۳۵﴾ و گندي اوغرنجيلري اونه ﴿بو مثيلن معني سي نايدر؟﴾
سورديلر

﴿۳۶﴾ و او اونلره ﴿اللهم مملكتنن سرلرني بلمك سزه ويرلمش، اما
باشخهلر نه هر شي مثيللردن سويانيو كي، باخسنلر اما گورماسنلر
و دويسنلر اما ائلاماسنلر.

﴿۳۷﴾ و مثيلن معني سي بودر كي توخم اللهم سوزودر. ﴿۳۸﴾ و يوئن
قراغنه دوشانلر، اونلردن كي سوزو دويدخدن سوزا، شيطان گليو و
سوزو اونلر يوركلردن قالدريو كي ايمان ائماسنلر و قورئلماسنلر.

﴿۳۹﴾ طاشلي يره دوشانلر، اونلردن كي سوزو دويدخدن سوزا
كايفلكدن قبول اديولر اما كوكسز اولدخلري ايچن، بير مدت
اينايولر و سينه نمخ زماننده ايماننن دئيولر.

﴿۴۰﴾ اما ديكانلرن ايچنه دوشانلر، اونلردن كي سوزو دويدخدن
سوزا گديولر و بو حياتن مراحلي و زنگينلگي و كايفلكلردن
بوغليولر و هيچ ميوه گتيرمولر. ﴿۴۱﴾ اما ايبي طپراخه دوشانلر يعني

١٤٦ و اورده بير ارواد اون ٲكي سنه دن بري خسته دي و اون دن قان اخويدي و اونن بوتون پاره سي، حكيم لره گمشدي، اما هيچ كيمسه اونه شفا ويره بلمبويدي.

١٤٧ بو ارواد اونن ارخه سندن گلدي و عيسي نن پالتوسنه دوخندي و اونن قان اخمه سي همان دوردي.

١٤٨ و عيسي ﴿كيم بنه دوخندي؟﴾ ددي و هرگز انكر اتدي.

١٤٩ بُطرس و اونن ياننده خيلر اونه ﴿اي اغا، زحمت هر طرف دن سني سخشدر يو و سني صار يو و سن بنه كيم دوخندي، سوريون!﴾ ددي

١٥٠ اما عيسي ﴿بير كشي بنه دوخندي، چونكو بدن قوت چيخديني بلمم ددي

١٥١ او ارواد ده گزله بلمادي گوردي زمان، تتره دي و گلدي و اونن اوگنه دوشدي و بوتون ملتن حضورنده، ناي سبب اونه دوخنديني و نصل همان شفا لديني انالادي.

١٥٢ و عيسي اونه ﴿قزم ايمانن سني قورتاردي. سلامت دن گت.﴾ ددي

١٥٣ و او ده قوشويدي كي مجمع رئيسن ائون دن بير ادم گلدي و اونه ﴿قزن اولدي، ارتخ اغايي عجز اتما﴾ ددي

١٥٤ اما عيسي بونو دويديني ايجن اونه ﴿قورخما، بس ايان و او شفا الهي.﴾ ددي

١٥٥ و اونه گيردي زمان بُطرس و يعقوب و يوحنا و قزن باباسي و اناسندن باشخه، هيچ كيمسه نن گيرمه سنه اذن ويرمادي.

١٥٦ هرگز او قز ايجن اغلبويدي و ياس توتويدي اما عيسي اونلره ﴿اغلاماين چونكو او اولمادي لكن ياتيو.﴾ ددي

١٥٧ اونلر اونه مسخره اتديلر چونكو قزن اولديني بلبويديلر. ١٥٨ و عيسي اونلرن هيسني دشري چيخارتدي و قزن لندن توتدي و

١٥٩ اونو چاغردي و اونه ﴿قز، قاليخ!﴾ ددي

١٦٠ و اونن روحو گيري دؤندي و همان قالخدي و عيسي اونه يمك ويرمك ايجن امر اتدي.

١٦١ و اونن اناسي و باباسي قوتالي شاشديلر اما عيسي اونلره امر اتدي كي بو حادثي هيچ كيمسه يه سويله ماسنلر.

١٦٢ و عيسي اون ٲكي اوغرنجيارني چاغردي و اونلره شيطانلري قوموخ و خسته لره شفا ويرمك ايجن قوت و قدرت ويردي. ١٦٣ و اونلري اللهم مملكتني وعظ اتمك و خسته لره شفا ويرمك ايجن گوندردي. ١٦٤ و اونلره ﴿يول ايجن

بري اونده شيطانلر واردي و هيچ اسباب گايما مشدي و ائوده قالماشدي و مزارلره باشويدي.

١٦٥ و عيسي ي گورديي زمان، باغردي و اونن اوگنده يره دوشدي و يوجه سندن اونه ﴿اي ائن يوجه اللهم اغل و عيسي، بدن ناي استيون؟ سنه يالوار يو كي بنه عذاب چكدرما!﴾ ددي ١٦٦ چونكو عيسي پيس روحو اون دن چيخمه سي ايجن امر اتمشدي. چونكو چوخ دفعه لرون او نو تومشدي و حتى هر دفعه بو ادمي زنجير لردن و كلچه دن باغلبويديلر و توتويديلر، اما او زنجيرلري قريويدي و شيطان دن چوله الاتي بويدي.

١٦٧ و عيسي اونه ﴿اسمن ناي؟﴾ سوري و او ده ﴿بنم اسم چوخدر﴾ چونكو اونه چوخ شيطانلر گيرمشدي ١٦٨ و اونلر اونه

١٦٩ يالوارديلر كي اونلري هوا يه گوندر ماسن. ١٧٠ اورده بويوك بير دوموز سوروسو واردي. اونلر يوخوشده اوتله نيويديلر. بو سبب دن اونلر دوموزلره گيرمك ايجن عيسي دن اذن استه دي لر و او اذن ويردي.

١٧١ و شيطانلر بو ادم دن چيخديلر و دوموزلره گيرديلر و او سورو يوخوشدن گوله ائله دي و بوغليدي. ١٧٢ چوبانلر بونو گوردكلري

١٧٣ ايجن قاچديلر و تارلارده و شهرده خبر ويرديلر. ١٧٤ و ملت بونو گورمك ايجن عيسي نن ياننه گلدي و شيطان دن توتلمش بو

١٧٥ ادمي گورديلر كي عيسي نن يااخلرن ياننده اوترويويدي و اسباب گايتمش و عقللي اولمشدي و بون دن قورخديلر.

١٧٦ و بونو گورانلر اونلره خبر ويرديلر نصل بو ادمي شيطان تومشدي و شفا لدي. ١٧٧ بو ايجن جراسيلرن بوتون اطرافنده

١٧٨ اوتورانلر اونن گتمه سي ايجن اونه يالوارديلر چونكو اونلر قوتالي قورخديلر. بو سبب دن عيسي باخيره يه بيندي و گيري دؤندي.

١٧٩ و اون دن شيطانلر چيخان ادم، عيسي دن برابر قالمخ ايجن اونه يالواردي اما عيسي اونو گوندردي و ١٨٠ ائونه دؤن و اللهم

١٨١ سنه اتديي بويوك شيلري هرگزه سويله. ١٨٢ ددي و او گندي و عيسي نن اونه ناي ياپديني بوتون شهرده هرگزه سويله دي.

١٨٣ و عيسي دؤنديي زمان ملت اونو قبول اتدي چونكو هرگز اونو گوزلبويدي.

١٨٤ اوره بير مجمع باشي ادي ياروس گلدي و عيسي نن يااخلره دوشدي و اونو گندي ائونه الاتمك ايجن اونه يالواردي.

١٨٥ چونكو اونن اون ٲكي ياشنده خي، تك قزي واردي و او اولبويدي، و عيسي اوره گنديي زمان بو ملت اونو هر طرف دن سخشدر بويدي.

۱۱۱ ھیچ بیر شی الماین نه داینک نه طوربه نه اکمک نه پاره و نه هر بیرنز ایکی اسباب ۱۱۲ و هانسی ائوه گیردیسنز، اورادن چیخانه قدر، اورده قالن. ۱۱۳ و هر کیم سزی قبول اتمادیسه، او شهردن چیخدینز زمان، اونلره شهادت اولمخ ایچن ایاخلرنن توزنو سلکه‌لین. ۱۱۴ ددی

۱۱۵ اونلر ده چیخدیلر و هر کویده گزودیلر و ایی خبری وعظ و هر یرده شفا ویرودیلر.

۱۱۶ اللهم مسیحیسن! ۱۱۷ جواب ویردی.

۱۱۸ و او اونلره امر اتدی کی بونو هیچ کیمسه‌یه دایماسنلر.

۱۱۹ «إنسان اوغلونن چوخ عذاب چکمه‌سی و شیخلر و کاهنلرن رئیسلی و شریعت معلملرندن رد اولمه‌سی و اولدلرلمه‌سی و اوچنجی گون قالمخه‌سی لازمدر.» ددی ۱۲۰ و هرکزه ۱۲۱ هر

کیم بنی تکیب اتمک ایسته‌یسه، گندنی انکر اتسن و هر گون صلیبی السن و بنی تکیب اتسن ۱۲۲ چونکو هر کیم جاننی قورتارمخ ایسته‌یسه، اونو غایب ادجی اما هر کیم جاننی بنم ایچن غایب اتدیسه اونو قورتارجی. ۱۲۳ چونکو بیر ادم بوتون دونیایی قازاندیسه اما گندی جاننی غایب اتدیسه اونو نای فایده‌سی وار؟

۱۲۴ چونکو هر کیم بندن و بنم سوزلرمدن اوتاندیسه، انسان اوغلو ده گندن و بابائین و مقدس ملاکلرن شریفنده گلدی زمان، اوندن اوتانجی. ۱۲۵ اما صح سزه دیوم، بورده بعضی کشیلر وار کی اللهم مملکتی گورمادن اول اولمیجیلر. ۱۲۶ ددی

۱۲۷ و بو سوزلردن سکیز گون سونرا، بطرس و یوحنا و یعقوبو الدی و دوعا اتمک ایچن بیر داغه چیخدی. ۱۲۸ و دوعا اتدی زمان، یوزنن شکلی دایشندی و اسبابی اغ و پارلاخ اولدی. ۱۲۹ و اهجخ ایکی ادم، یعنی موسی و ایلیا اوندن قونشیدیلر.

۱۳۰ اونلر شریفلکدن گورکدیلر و اونن چیخشینی و یاخنده اورشلمیده تماملیجی اینشی ایچن قونشیدیلر.

۱۳۱ اما بطرسو و یاننده دورانلری، یوخو باسمشندی و اوپاندخلری زمان اونن شریفینی و اوندن برابر دوران ایکی ادمی گوردیلر ۱۳۲ و اونلر اوندن ایرلدخلری زمان، بطرس عیسی‌یه «اغا، بزم بورده اولدخمز ایی‌در، اوچ چادر یاپاخ، بیرین سنن ایچن و بیرین موسی ایچن و بیرین ده ایلیا ایچن.» ددی چونکو نای ددنی بلمیودی. ۱۳۳ و او بونلری ده قونشیدوی کی بیر

۱۳۴ و بیر ربه‌نن رئیس، هیرودس بو شیلرن هیسنی دویدی زمان، شاشدی. چونکو بعضی کشیلر ۱۳۵ «یحیی اولومدن قالمخ!» ددی ۱۳۶ و بعضیلر «ایلیا قالمخ» و باشخلر ده «اسکی نیبلردن بیرین اولومدن قالمخ» ددی ۱۳۷ و هیرودس «بن یحیی‌ن باشنی کاسلردم اما بو ادم کیمدر کی اونن ایچن بو شیلری دویوم؟» ددی و اونو گورمک ایستیودی. ۱۳۸ و رسوللر دوندخلری زمان، بوتون یاپدخاری هر شی اونه سویله‌دیلر و او ده اونلری الدی و بیر شهر ادی نیت صیدانن بوش بیر یرنه اتدی.

۱۳۹ و ملت، بونو بلدکلری زمان اونن ارخه‌سندن گتدیلر و او اونلری قبول اتدی و اونلردن اللهم مملکتی ایچن قونشیدوی و شفایه محتاج ادملره شفا ویریدی. ۱۴۰ و گون باتدی زمان، اون ایکیلر اونن یاننه گتدیلر و اونه «بو زحمتی براخ کی اطرافده‌خی کویله و چیفلکلره گنسنلر و گندیلری ایچن، یمک و یر بولسنلر، چونکو بز بورده چۆلده‌یک.» ددی ۱۴۱

۱۴۲ اما او اونلره «سز اونلره یمک ویرن.» ددی و اونلر اونه «برده بش ارپه اکمک و ایکی بالخدن باشخه بیر شی یوخدر!» بلکی بز گداک و بوتون بو زحمت ایچن یمک الاخ.» ددی ۱۴۳ چونکو اورده تقریباً بش بدم اوردی. و او اوغرنجیلرنه «اونلری اللی اللی، فرقه فرقه اوتوردن.» ددی

۱۴۴ و اونلر بله یاپدیلر و هرکزی اوتورتدیلر. ۱۴۵ او زمان او بش ارپه اکمگی و ایکی بالخی، الدی و سمایه باخدی و اونلری برکتله‌دی و بیلدی و اوغرنجیلرنه ویردی کی زحمتن اوگنه قوبسنلر. ۱۴۶ و هرکز یدی و دوق اولدی و زیاده قالان پارچهلردن، اون ایکی سپد دولدردیلر.

﴿۵۷﴾ و عیسی اونه ﴿اونو منع اتمان! چونکو سزن ضدنزه اولمیان، سزدن برابردر.﴾ جواب ویردی.

﴿۵۸﴾ و اونن یوخاری النمه گونلری یاخلاشدیی زمان، اورشلیمه گنمک ایچن ثابت قرار ویردی.

﴿۵۹﴾ و گندندن اول رسوللر یوله دی و اونلر ده اونه هر شیئی حاضر اتمک ایچن گنبدیلر و سامیرلرن بیر کوبینه گیردیلر. ﴿۶۰﴾ اما اونی قبول اتمادیلر چونکو او اورشلیمه طرف گدیودی.

﴿۶۱﴾ اوغرنجیلرندن یعقوب و یوحنا بونو گوردکلری زمان اونه ﴿یا رب ایسته دیسن، ایلیانن یاپیدی کمی امر اداک و سمدان اتش اینسن و بونلری محی اتسن!﴾ ددیلر ﴿۶۲﴾ اما او دؤندی و اونلری ازارله دی و ﴿سز هانسی روحدن اولدینیزی بلیمونز.

﴿۶۳﴾ چونکو انسان اوغلو ادملرن جانلرنی محی اتمک ایچن دیل لکن قورتارمخ ایچن گلدی.﴾ ددی و باشخه بیر کوبیه گنبدیلر. ﴿۶۴﴾ و یوله گنبدکلری زمان، بیر کشی اونه ﴿یا رب هر هاریه گنبدین بن ده سنی تاکیب ادجم.﴾ ددی

﴿۶۵﴾ عیسی اونه ﴿دیلکیرن اوللری و سما قوشلرن یووالری وار اما انسان اوغولونه باشنی قومیخ ایچن یر ییر یوخدر.﴾ ددی ﴿۶۶﴾ و باشخه بیر ادمه ﴿بنی تاکیب ات﴾ ددی و او ده ﴿یا رب، اول بنه اذن ویر کی گدیم و بابامی کومیم.﴾ ددی

﴿۶۷﴾ اما عیسی اونه ﴿قوارت اولولر گندی اولولرنی کومسنلر لکن سن گت و اللهن مملکتنی وعظ ات.﴾ ددی ﴿۶۸﴾ و باشخه بیر اونه ﴿اغا، بن سنی تاکیب ادجم، اما اولده بنه اذن ویر کی ائومده کیلردن وداع ادیم.﴾ ددی

﴿۶۹﴾ اما عیسی اونه ﴿هر کیم اللهی صبانه ووردیسه و ارخه سنه باخدیسه، اللهن مملکتنه لایخ دیل.﴾ ددی

﴿۷۰﴾ بو شیلردن سونرا رب یتمش کشی دها تعین اتدی و گندی اوکنده اونلری اکی اکی هر شهره و هر یره گوندردی ﴿۷۱﴾ و اونلره ﴿حصد چوخدر اما ایشجیلر از، بو ایچن حصدن صاحبی ره دوعا ادن کی گندی حصدی ایچن ایشجیلر گوندرسن.﴾ ددی

﴿۷۲﴾ گدن اهجن بن سزی قویونلر کمی قوردلرن اورته سنه گوندیریوم. ﴿۷۳﴾ پاره طوربه سی یا شنطه یا چارغلر هیچ الماین و یوله هیچ کیمسه یه سلام ویرماین. ﴿۷۴﴾ و هانسی ائوه گیردیسنز

بلوت گلدی و اونلری کولگه له دی و اونلر بلوته گیردکلری زمان قورخدیلر.

﴿۷۵﴾ و بلوتدن بیر سس گلدی و ﴿اهجنخ بو بنم عزیز اوغلودر، اوندن دینله ن!﴾ ددی

﴿۷۶﴾ و بو سس گلدکن سونرا عیسی ی تک بولدیلر و اونلر ده هوسدیلر و او گونلرده گوردکلرندن کیمسه یه بیر شی سوله مادیلر.

﴿۷۷﴾ ارتگی گون اونلر داغدن ایندیلر و بویوک بیر زحمت عیسی ی گورمه گلدی. ﴿۷۸﴾ و اهجنخ زحمتدن بیر ادم باغردی و ﴿اغا! سنه یالوارپوم، اوغلومه باخ، چونکو او بنم تک اوغلودر.

﴿۷۹﴾ و اهجنخ بیر روح اونی توتیو، او ده بیردن باغریو و روح اونن اغرنی کویوکلنردنه قدر صارسیو و اونی ازدکن سونرا، زوردن اونی برابخو. ﴿۸۰﴾ و اوغرنجیلرنه اونی چیخارمه لری ایچن یالوارم،

اما چیخاره بلما دیلر.﴾ ددی

﴿۸۱﴾ و عیسی اونلره ﴿ای ایمانسز و ارگی نسل! نای زمانه قدر سزدن قالجم و سزی تحمل ادجم؟ اوغلونو بوریه گتر.﴾ جواب ویردی.

﴿۸۲﴾ و او گلیودی کی شیطان اونی یره چاریدی و قواتلی صارسدی اما عیسی پیس روحو ازارله دی و چوجوخه شفا ویردی و اونی باباسنه تسلیم اتدی.

﴿۸۳﴾ و هپسی اللهن بویوک قواتندن شاشدیلر و هرکز عیسی ن اتدی بوتون ایشلردن شاشدیلر زمان، او گندی اوغرنجیلرنه ﴿بو سوزلری قولاخلرنزه قوین، چونکو انسان اوغلو ادملرن

الرنه تسلیم اونجی.﴾ ددی

﴿۸۴﴾ اما اونلر بو سوزو ائلامادیلر و اونی ائلاماخلری ایچن اونلردن گزلی قالدی و بونو اوندن سؤال اتمکدن قورخدیلر.

﴿۸۵﴾ و اونلردن بیر مناقش اولدی کی، اونلردن کیم ائن بویوکدر

﴿۸۶﴾ اما عیسی اونلرن یورکلرنن افکارنی بلدی ایچن، بیر چوجوخ الدی و یاننده دوردردی. ﴿۸۷﴾ و اونلره ﴿هر کیم بو چوجوخو بنم

اِسْمَدَه قبول اتدیسه، بنی قبول ادیو و هر کیم بنی قبول اتدیسه، بنی گوندراننی قبول ادیو، چونکو سزدن ائن کوچک اولان، ائن بویوکدر.﴾ ددی

﴿۸۸﴾ و یوحنا اونه ﴿اغا سنن اِسْمَدَه شیطانلری چیخاران بیر ادمی گوردک و بزدن برابر سنی تاکیب اتمادینی ایچن اونی منع اتدک.﴾ ددی

۱۱۸ و گندي اوغرنجیلرنه باخدي و اونلره «بابام هر شيبی بنه تسلیم اتمش و بابادن باشخه هیچ کیمسه اوغلو بلماز و اوغلودن باشخه ده هیچ کیمسه بابایی بلماز و اوغلو هر کیمه ایسته دیسه اونه اشکاره ادجی». ددی

۱۱۹ اوندن سونرا گندي اوغرنجیلرنه باخدي و اونلره «سزن گوردینز شیلری گوران گوزلر، نای مبارکدر ۱۱۹ چونکو سزه دیوم کي، چوخ نیبلر و قراللر سزن گوردینز شیلری گورمک ایسته دیلر، اما گورمادیلر و دویدینز شیلری دویمخ ایسته دیلر، اما دویمادیلر». ددی

۱۲۰ و اهجنج بیر شریعت معلمی قالخدی و اونو سینمه مخ ایچن اونه «ای معلم، سونسز حیاتی میراث المخ ایچن نای ادم؟» سوردی

۱۲۱ او ده اونه «شریعتده نای یازلمشدر؟ و نصل اوخویون؟» ددی
۱۲۲ و او اونه «رب اللہ نی بوتون یورگندن و بوتون جانندن و بوتون قوتانندن و بوتون عقلمندن سئوملین و قونشونو ده گندن کمی سئو». جواب ویردی.

۱۲۳ و عیسی اونه «صح جواب ویردن، بله ات و یاشیجن». ددی
۱۲۴ اما او گندي صالح گورستمک ایسته دیی ایچن، عیسی یه

«بئم قونشوم کیمدر؟» ددی

۱۲۵ و عیسی اونه «بیر ادم اورشلیمدن اریحایه گندیی زمان، حرامیلرن انه دوشدی و اونلر اونو سویدیلر و یارالره دیلر و اونو اولو کمی براخدیلر و گندیلر.

۱۲۶ و اهجنج بیر کاهن او یولدن گچیویدی و او ادمی گوردییی زمان، باشخه طرفندن گچدی و گندی. ۱۲۷ و بیر لاوی ده او یولدن گچدیی زمان، اونو گوردی و باشخه طرفندن گچدی و گندی. ۱۲۸ اما او یولدن گجان بیر سامری ادم اونه گلدی و اونو گوردییی زمان، اونه اجیدی. ۱۲۹ و یاننه گلدی و یارالره زیت و شراب دوکدی و اونلری صاردی و اونو گندی حیواننه بیندردی و بیر فندقه لاتدی و اونه باخدی. ۱۳۰ و ارتگی گون گندیی زمان، یکی دینار چیخارتدی و فندق صاحبنه ویردی و اونه «بو ادمه

اولده «بو ائوه سلام اولسن» داین. ۱۳۱ و اگر اورده سلامنزه لایخ وارسه، سلامنزون اوتنه قالجی، بوخسه سزه گیری دؤنجی. ۱۳۲ و او اولده قالن و اونلر هر نای ویردیسه بین و ایچن چونکو بیر اییچجی گندی اوچرتنه لایخدر و ائودن ائوه گنماین. ۱۳۳ و هر شهره گیردیسنز و سزی قبول اتدیسلر، اوگنزه هر نای قویدیسلر بین. ۱۳۴ و اورده خی خسته لره شفا ویرن و اونلره «اللہن مملکتی سزه یاخلاشمشدر» داین. ۱۳۵ اما اگر بیر شهره گیردیسنز و سزی قبول اتمادیسلر، او شهرن حاره لرنه چیخن ۱۳۶ و اونلره «شهرنزدن بزه یاپشان توزو بله سزه سلکلیوک اما بونو بلن کي اللہن مملکتی سزه یاخلاشمشدر.» داین. ۱۳۷ و سزه دیوم کي «او گونده سدومن حالی، او شهرن دها ایی اولجی.»

۱۳۸ وای سنه ای خورازین شهری! وای سنه ای ییت صیدیا شهری! چونکو اگر سزده گورکان معجزه لر، صور و صیداده گورکسایدی چوخدن بری چوال گایمش و کولده اوتورمش و توبه اتمشدیلر. ۱۳۹ اما محکمه گونده صوردن صیدانن حالی، سزن حالنزدن دها ایی اولجی ۱۴۰ و سن ای سمایه قدر یوکسلمش کفرناحوم، اولولر دیارنه قدر ایندرلجن. ۱۴۱ هر کیم سزی دینله دیسه، بئی دینله مش اولیو و هر کیم سزی رد اتدیسه، بئی رد اتمش اولیو و هر کیم بئی رد اتدیسه، بئی گوندران یی اتمش اولیو. ددی

۱۴۲ و او یتمش کشی کایفلکدن گیری دؤندیلر و «یا رب شیطانلر بله، سنن ایسمنده بزه اطاعت ادیولر.» ددی لر
۱۴۳ و او اونلره «شیطانن جمجک کمی سمدان دوشدینی گوردم. ۱۴۴ اهجنج بن سزه بیلانلری و عقربلری و دوشمانن بوتون قواتنی ایاخلرنزدن ازمه نر ایچن قدرت ویردم و هیچ بیر شی سزه ضرر ویرمیجی. ۱۴۵ اما شیطانلرن سزه اطاعت اتمه لرنه کایفلمایین لکن چوخ کایفلی اولن چونکو سزن ایسملرنز سماواتده یازلمشدر.» ددی

۱۴۶ او وقتده عیسی روح القدسده کایفلندی و «بابا! سمانن و دونیانن صاحبی، سنی تشریف ادیوم کي بو اییشرلی عقللی ادملردن و عالملردن ساخلادن و اوشاخلره اشکاره اتدن! ائوت بابا، چونکو سن بله ایسته دن.» ددی

﴿۱۰﴾ بن سزه دیوم کي، اگر او دوستو اولديي ایچن قالخماديسه و اونه ویرماديسه بله، دورمادن دوگديي ایچن ناي قدر إحتیاجي اولديسه، اونه ويرجي.

﴿۱۱﴾ بو ایچن بن سزه دیوم، إسته گن کي سزه ويرلجي، ارين کي بولجنز، دوگن کي سزه اچلجي. ﴿۱۲﴾ چونکو هر کیم إسته دیسه الحی و هر کیم اراديسه بولجي و کیم دوگديسه اونه اچلجي.

﴿۱۳﴾ و سزدن هانسي بابا وار کي، اوغلو اوندن اکمک إسته دیسه، اونه طاش ويرجي یا ده بالخ إسته دیسه اونه بالخ يرنه بيلان ويرجي! ﴿۱۴﴾ یا اوندن بير يومورطه إسته دیسه اونه بير عقرب ويرجي؟ ﴿۱۵﴾ شندي اگر سز شیر اولدين زمان اوشاخلرنزه ایی هديهلر ويرمه يي بلديسنز، ناي قدر زیاده سزن سماءه خي بابانز اوندن إستانلره روح القدسو ويرجي. ﴿۱۶﴾ ددي

﴿۱۷﴾ اهجن عیسی ارخس بير شیطاني چيخارتیودي و شیطان چيخدندن سوزا ارخس ادم قوئشدي و ملت شاشدیلر. ﴿۱۸﴾ اما اولردن بعضیلري ﴿۱۹﴾ او شیطانلري شیطانلرن رئيسي بعزبولن قدرتندن قوويو. ﴿۲۰﴾ ددیلر

﴿۲۱﴾ لکن باشخهلر اونو سینه مخ ایچن سمان اوندن بير علامت إسته دیلر ﴿۲۲﴾ اما او اولرن افکارلرنی بلديي ایچن اونلره ﴿۲۳﴾ هر مملکت گندي ضنده ایلرديسه خرب اولور و بير ائو گندي ضنده قالخديسه یخلر ﴿۲۴﴾ و اگر شیطان گندي ضنده اولديسه نصل اونن مملکتی باقي قالجي؟ چونکو سز دیونز کي بن بعزبولن قدرتندن شیطانلري قوويوم ﴿۲۵﴾ اگر بن شیطانلري بعزبولن قدرتندن قوويوسم، اوغولرنز کیم قدرتندن اونلري قوويولر؟ بو ایچن اونلر سزن حاکملرنز اولجیلر ﴿۲۶﴾ اما بن اللهن پارمغندن شیطانلري قوويوسم، يعني اللهن مملکتی سزه گلمشدر. ﴿۲۷﴾ اگر قواتلي و ساحلي بير ادم ائوني حفظ اتديسه اونن ملکلري، امان اولور ﴿۲۸﴾ اما اوندن ده قواتليسي اونه هجوم اتديسه و اونو اوستنه گلدیسه، اونن توکل اتديي بوتون ساحلرنی الحی و خرخله ديي شیلرنی پایلاشي. ﴿۲۹﴾ هر کیم بندن برابر دیلسه بنم ضمه در و هر کیم بندن برابر توپلاماديسه داغدجي.

﴿۳۰﴾ پيس روح ادمدن چيخدیی زمان إرحت بير ير بولمخ ایچن صوسو يرلرده گزيو و بولماديي زمان «چيخدیم ائومه گيري دؤنیم» دیو ﴿۳۱﴾ و گلدیی زمان اونو سوپرلمش و دوزلمش گوريو، ﴿۳۲﴾ او

ایي باخ و بوندن زیاده صرف اتديسن، گيري گلدیم زمان، سنه ويرجم» ددي

﴿۳۳﴾ شندي بو اوچ کشيدن کیم بو حرامیلرن انه دوشان ادمه گندي قونشوسو کمي اتدي؟ ﴿۳۴﴾ سوردی ﴿۳۵﴾ او اونه ﴿۳۶﴾ او رحمتلي ادم ﴿۳۷﴾ ددي و عیسی اونه ﴿۳۸﴾ گت سن ده عینا ات. ﴿۳۹﴾ ددي

﴿۴۰﴾ و اونلر یولده گدلکري زمان عیسی بير کويه گيردي و اورده بير ارواد واردي ادي مرتا کي اونو گندي ائونه قبول اتدي. ﴿۴۱﴾ و اونن بير باجسي ادي مریم واردي و او عیسی بن ایاخلرنز یاننده اوتوریودي و سوزنو دینلیودي. ﴿۴۲﴾ اما مرتا خزمت اتمکدن چوخ مشغولدي و گلدی و اونه ﴿۴۳﴾ یا رب باجم بنه هيچ یاردم اتميو، سن ایچن مهم دیل می؟ اونه سوپله کي بنه یاردم اتسن. ﴿۴۴﴾ ددي ﴿۴۵﴾ اما عیسی اونه ﴿۴۶﴾ مرتا، مرتا، سن چوخ شیلر ایچن مراخ اديون و جانني سخيون، ﴿۴۷﴾ اما بير شي لازمدر و مریم ایی پایي ساچمش و بو اوندن النمیجي. ﴿۴۸﴾ ددي

﴿۴۹﴾ و او بير يرده دوغا اديودي و دوغاسي بتديي زمان، اوغرنجیلرندن بيری اونه ﴿۵۰﴾ یا رب یحیی اوغرنجیلرنه تعليم ويرديي کمي، سن ده بزه دوغا اتمه يي تعليم وير. ﴿۵۱﴾ ددي ﴿۵۲﴾ و عیسی اونلره ﴿۵۳﴾ دوغا اتدين زمان بله دوغا اذن، اي سماءه خي بابامز إسمن قدس اولسن، ستن مملکتن گلسن. سماءه إسته گن اولديي کمي دونیاده ده عینا اولسن.

﴿۵۴﴾ گونلک اکمگمزي هر گون بزه وير. ﴿۵۵﴾ بزم گوناهلرمزي عف ات، چونکو بز ده بزدن بورجلو اولانلري عف اديوک و بزې سینه مخه چکما لکن بزې شیردن قورتار. ﴿۵۶﴾ ددي ﴿۵۷﴾ و اونلره ﴿۵۸﴾ سزدن کیمن بير دوستو وارسه و گجه یاریسي اونن یاننه گلدیسه و اونه «دوستم بنه اوچ اکمک بورج وير. ﴿۵۹﴾ چونکو سفردن بنم بير دوستم گلدی و اوگنه قويمخ ایچن هيچ بير شیمم یوخدر.» دديسه.

﴿۶۰﴾ و او ایچندن «گت و بني عجز اتما چونکو شندي قايبي کيلدهدم و اوشاخلر بندن یاتپولر، قالخه بلمیوم و سنه هيچ بير شي ویره بلمیوم.» دايجي.

﴿۱۶﴾ اي عقلسزلر! دشريي يراتان اېچريي ده يراتمادي مي؟
﴿۱۷﴾ لکن اموالزندن صدقه ويرن كي اهخ هر شي سزه پک
اولجي.

﴿۱۸﴾ اما واي سزه اي فريسييلر چونکو سز ننع و صدف اوتون
و هر شکل يشلکلرن اونده بيرني ويرون، اما عدالتي و اللهن
محبتتي قورتون، بونلري ياپمهليز و اوتکيلارني ده قورتامخ
لازمدي.

﴿۱۹﴾ واي سزه اي فريسييلر! چونکو سز مجمعهرده باش کرسيلري
و بازارلردهخي سلامري ستويونز.

﴿۲۰﴾ واي سزه اي اېکي يوزلو شريعت معلملري و فريسييلر چونکو
سزلر ادملرن بلماند اوستنده گرديي مزارلر کميسنر. ﴿۲۱﴾ ددي
﴿۲۲﴾ و او زمان شريعت معلملرندين بيرني اونده ﴿۲۳﴾ اغا بو سوزلردن

بزي ده ازاريلون مي؟ ﴿۲۴﴾ ددي

﴿۲۵﴾ و او اونلره ﴿۲۶﴾ واي سزه اي شريعت معلملري چونکو سز
الامهسي زور و اغر يوکلري ادملره يوکليونز، اما گندنز بير
پارمغزندن بله او يوکلره دوختميونز. ﴿۲۷﴾ واي سزه! چونکو سز
نيبلرن مزارلرني ياپونز و اونلري اؤلدرايلر سزن بابالرندي. ﴿۲۸﴾ صح
شهادت ويرون كي سز بابالرنن ياپدخلرنندن راضيسنز چونکو اونلر
نيبلري اؤلدريدلر و سز اونلرن مزارلرني ياپونز.

﴿۲۹﴾ بو اېچين اللهن علمي ده ددي كي ﴿۳۰﴾ «بن اونلره نيبلر و رسوللر
گوندرجم و اونلردن بعضيلرني اؤلدريجيلر و بعضيلرنه ظلامت
ادجيلر، ﴿۳۱﴾ تا بو عصرندن دونيانن اساسندن بري بوتون نيبلرن
دوکلان قانن حسابي گيري مطلوب اولجي، ﴿۳۲﴾ يعني هابيلن
قانندن تا مذبحدن معبدن اورته سنده اؤلدرايلر زکريانن قاننه قدر
بو عصرندن گيري مطلوب اولجي.

﴿۳۳﴾ واي سزه اي شريعت معلملري چونکو سز علمن کليديني
قالدرمشسنر. گندنز گريمونز و گيرانلره ده منع اوليونز. ﴿۳۴﴾ ددي
﴿۳۵﴾ و عيسي اورادن گنديني زمان فريسييلر و شريعت معلملري
اونن ضدنه قالخدیلر و اونده چوخ سؤللر سوردیلر ﴿۳۶﴾ و بکلپودیلر
کي اگر سوزلردن يانلش بير شي بولديسلر، اونو شکايت
اده بلسنلر.

﴿۳۷﴾ او زمانده ملتدن يينلر کشي تويلا ندیلر کي
حتي برابرني ازيودیلر، عيسي گندي اوغرنجیلرنه

زمان گدجي و گندسندن دها پيس يدي باشخه روح گترجي و
اورده ياشيجيلر و او ادمن حالي اولدن دها کوتو اولجي. ﴿۳۸﴾ ددي
﴿۳۹﴾ و او دها بو شيلري قونشيودي کي زحمتدن قوتالتي سسندن
بير ارواد اونده ﴿۴۰﴾ ناي مبارک سني طاشيان قارنه و امزان مملکره ﴿۴۱﴾
ددي

﴿۴۲﴾ اما عيسي اونده ﴿۴۳﴾ دها زياده ناي مبارک اللهن سوزنو دينليان
و حفظ ادانلره! ﴿۴۴﴾ ددي

﴿۴۵﴾ و اونن اطرافندهخي زحمت چوخالخدن سونرا اونلره ﴿۴۶﴾ بو
پيس بير نسلدر چونکو بير علامت استيو، اما بونلره نبي يونسن
علامتندن باشخه بير علامت و يرلميجي. ﴿۴۷﴾ چونکو يونس نينوي
ملتنه نصل بير علامت اولدي کمي، عينا شکله انسان اوغلو ده
بو نسل اېچن بله اولجي ﴿۴۸﴾ جنوب ملاگهسي محکمه گوننده
بو نسلن ادملرنه حکم اتمک اېچن قالخجي چونکو او سليمانن
عقلندن دينلمک اېچن دونيانن تا اوچندن گلدي و اهخ بورد
سليمانندن دها بويوک بيرسي وار. ﴿۴۹﴾ نينوي ادملري محکمه
گوننده بو نسلن ادملرنه حکم اتمک اېچن قالخجیلر چونکو
اونلر يونسن وعظندن توبه اتديلر و اهخ بورد يونسندن دها
بويوک بيرسي وار.

﴿۵۰﴾ هيچ کيمسه چراغي ياخدخدن سونرا گرلي يره يا سپدن
التنه قومياز، لکن مناره ن اوستنه قويار کي اتوه گيرانلر ايشغي
گورسنلر.

﴿۵۱﴾ جسدن چراغي گوزدر يعني ناوخت گوزن صاعسه بوتون
جسدن ده ايدنلخ اولجي و اگر گوزن پيس اولديسه جسدن
ده قرانلخ اولور. ﴿۵۲﴾ شندي موخييات اول کي اېچنده کي ايشغ
قرانلخ اولماسن! ﴿۵۳﴾ بو اېچن ناوخت بوتون جسدن ايدنلخسه
و اونده هيچ بير قرانلخ اولماديسه، چراغ گندي ايشغندن سني
ايدنلهدردبي کمي، جسدنن هپسي ايدنلخ اولجي. ﴿۵۴﴾ ددي ﴿۵۵﴾ و
عيسي دها قونشيودي کي بير فريسي گلدي و گندندن برابر
يتمک يمهسي اېچن اونده يالواردي. بو اېچن او گيردي و سوفره يه
اوتوردي.

﴿۵۶﴾ اما ناوخت او فريسي گوردي کي عيسي يمدکن اول النبي
يومادي، شاشدي. ﴿۵۷﴾ و رب اونده ﴿۵۸﴾ شندي سز فريسييلر، بارداخن
و صحنن دشني تمزليونز اما اېچنر پيسلک و طمعندن دولودر.

۱۲

﴿فریسلیرن خمزیرندن یعنی اِکي یوزلخدن موخیات اولن- ﴿۱﴾ چونکو اؤرتلمش بیر شی یوخدر کي گورکمیجی و گزلی بیر شی کي اشکاره بلانمیجی- ﴿۲﴾ بو ایچن قرانلخده ددینز سوزلر ایدنلخده دیولجی و کیمسه اولمیان یرده قولاغه ددینز سوزلر، داملرن اوستنده اعلان اولجی-

﴿۳﴾ اما دوستلرم، سزه دیوم کي جسدي اؤلدران و اوندن باشخه بیر شی اده بلمیان ادملردن قورخماين- ﴿۴﴾ لکن کیمدن قورخملینز، سزه گورستجم- اؤلدردکن سوزنا جهنمه آته بلاندن قورخملینز! انؤت صح سزه دیوم کي اوندن قورخملینز-

﴿۵﴾ بش عصفور اِکي شلینه صاتلمیو می؟ اما الهن یاننده اولردن بیري بله اولتماز-

﴿۶﴾ لکن سزن باشنزن بوتون ساچلری صایلمشدر- بو ایچن قورخماين چونکو سز عصفورلردن ده مهمسنز-

﴿۷﴾ و سزه دیوم کي هر کیم اِنسانلرن حضورنده بني اعتراف اتدیسه، اِنسان اوغلو ده اونو الهن ملاکلرن حضورنده اعتراف ادجی ﴿۸﴾ اما هر کیم اِنسانلرن حضورنده بني انکر اتدیسه، الهن ملاکلرن حضورنده انکر اولنجی- ﴿۹﴾ و هر کیم اِنسان اوغلونن ضدنه بیر سوز سویله دیسه عف اولجی، اما هر کیم روح القدسه کفر اتدیسه عف اولمیجی-

﴿۱۰﴾ ناوخت سزی مجمعلرن و رئیسلرن و حاکملرن اوگنه الاتدیسلر، نصل و نای جواب ویرمک ایچن مراخ اتماین، چونکو روح القدس او ساعتده سزه سویله مک ایچن لازم اولان سوزلری اورگنجی- ﴿۱۱﴾ ددی

﴿۱۲﴾ زحمتدن بیر کشی اونہ ﴿۱۳﴾ اغا قارداشمه سویله میراثی بندن پایلاشسن- ﴿۱۴﴾ ددی

﴿۱۵﴾ اما عیسی اونہ ﴿۱۶﴾ ای ادم، کیم بني سزه بیر حاکم یا میراث پایلاشدران تعین اتدی؟ ﴿۱۷﴾ سوردی

﴿۱۸﴾ اوندن سوزنا اونلره ﴿۱۹﴾ ایی باخن و طمعدن موخیات اولن، چونکو اِنسان حیاتی گندی مُلکلرن چوخلخدن دیل! ﴿۲۰﴾ ددی

﴿۲۱﴾ و اونلره بیر مثیل سویله دی و ﴿۲۲﴾ زنگین بیر ادمن تارلاسی چوخ حصد ویردی ﴿۲۳﴾ و او گندی گندنه ﴿۲۴﴾ نای ادم؟ چونکو حصدمی توپلامخ ایچن بیر یرم یوخدر- ﴿۲۵﴾ ددی

﴿۲۶﴾ سوزنا او «بن بله ادم، بوتون مخزنلرمی یخجم و دها ددی ﴿۲۷﴾ و جانمه ﴿۲۸﴾ ای جان چوخ سنلره ایچن توپلانمش مُلکلرن وار- شندی ارحت اول، یه، ایچ و کایفلی اول- ﴿۲۹﴾ دایجم-

﴿۳۰﴾ اما الله اونہ ﴿۳۱﴾ ای عقلسز ادم! سنن جانن بو گجه سندن مطلوب اولجی و توپلادین هر شی کیمن اولجی؟ ﴿۳۲﴾ دایجی-

﴿۳۳﴾ یعنی، گندی ایچن توپلیان و الهه زنگین اولمیان هرکز بله در- ﴿۳۴﴾ ددی

﴿۳۵﴾ اوندن سوزنا او گندی اوغرینجیلرنه ﴿۳۶﴾ بو سبیدن سزه دیوم کي حیانتز ایچن نای بیعجنز و جسندنه نای گایجنز ایچن مراخ اتماین ﴿۳۷﴾ چونکو حیات یمکدن و جسد اسبابدن دها مهمدر-

﴿۳۸﴾ قارغلهر باخن، اونلر اکمیولر و بجمیولر و اونلرن مخزنلری و خزینهلری یوخدر اما الله اونلره یمک ویریو- سز قوشلردن چوخ قیمتینز!

﴿۳۹﴾ سزدن کیم مراخ اتمکدن گندی حیاتهتت بیر ساعت زیاده گره بلیو؟

﴿۴۰﴾ شندی اگر ائن کوچک شی یاپه بلمیوسنز، نبی باشخه شیلر ایچن مراخ ادیونز؟

﴿۴۱﴾ زبناق چیچکلرن نصل بو یودکلرنه باخن- اونلر چالشمیولر و ایپلک یایمیولر اما بن سزه دیوم کي سُلمیان بله بوتون شریفنده اونلردن بیري کمی گاینمادی-

﴿۴۲﴾ اما اگر الله بو گون چؤلده کي و ارتگی گون فرنه اُتیلان بیر اوتو بله گایدیریسه، او زمان نای قدر زیاده سزی گایدیجی ای از ایمانیلر؟

﴿۴۳﴾ او زمان، نای یمک و نای ایچمک ایچن، مراخ اتماین! چونکو دونیان مللری، بوتون بو شیلری اریولر، اما بابانز، سزن بو شیلره محتاج اولدینزی بلیو- ﴿۴۴﴾ اما سز الهن مملکتنی اراین و بو شیلرن هپسی سزه ویرلجی-

﴿۴۵﴾ قورخما ای کوچک سورو، چونکو بابانز مملکتی سزه ویرمک ایچن مناسب گوردی-

﴿۴۶﴾ سزده نای وارسه، صانت و صدقه وین، گندرنه چورومیان شنتلر و سماواتده اسکی اولمیان خزیننه یاین- سماده، اورده

﴿۴۷﴾ فریسلیرن خمزیرندن یعنی اِکي یوزلخدن موخیات اولن- ﴿۴۸﴾ چونکو اؤرتلمش بیر شی یوخدر کي گورکمیجی و گزلی بیر شی کي اشکاره بلانمیجی- ﴿۴۹﴾ بو ایچن قرانلخده ددینز سوزلر ایدنلخده دیولجی و کیمسه اولمیان یرده قولاغه ددینز سوزلر، داملرن اوستنده اعلان اولجی-

﴿۵۰﴾ اما دوستلرم، سزه دیوم کي جسدي اؤلدران و اوندن باشخه بیر شی اده بلمیان ادملردن قورخماين- ﴿۵۱﴾ لکن کیمدن قورخملینز، سزه گورستجم- اؤلدردکن سوزنا جهنمه آته بلاندن قورخملینز! انؤت صح سزه دیوم کي اوندن قورخملینز-

﴿۵۲﴾ بش عصفور اِکي شلینه صاتلمیو می؟ اما الهن یاننده اولردن بیري بله اولتماز-

﴿۵۳﴾ لکن سزن باشنزن بوتون ساچلری صایلمشدر- بو ایچن قورخماين چونکو سز عصفورلردن ده مهمسنز-

﴿۵۴﴾ و سزه دیوم کي هر کیم اِنسانلرن حضورنده بني اعتراف اتدیسه، اِنسان اوغلو ده اونو الهن ملاکلرن حضورنده اعتراف ادجی ﴿۵۵﴾ اما هر کیم اِنسانلرن حضورنده بني انکر اتدیسه، الهن ملاکلرن حضورنده انکر اولنجی- ﴿۵۶﴾ و هر کیم اِنسان اوغلونن ضدنه بیر سوز سویله دیسه عف اولجی، اما هر کیم روح القدسه کفر اتدیسه عف اولمیجی-

﴿۵۷﴾ ناوخت سزی مجمعلرن و رئیسلرن و حاکملرن اوگنه الاتدیسلر، نصل و نای جواب ویرمک ایچن مراخ اتماین، چونکو روح القدس او ساعتده سزه سویله مک ایچن لازم اولان سوزلری اورگنجی- ﴿۵۸﴾ ددی

﴿۵۹﴾ زحمتدن بیر کشی اونہ ﴿۶۰﴾ اغا قارداشمه سویله میراثی بندن پایلاشسن- ﴿۶۱﴾ ددی

﴿۶۲﴾ اما عیسی اونہ ﴿۶۳﴾ ای ادم، کیم بني سزه بیر حاکم یا میراث پایلاشدران تعین اتدی؟ ﴿۶۴﴾ سوردی

﴿۶۵﴾ اوندن سوزنا اونلره ﴿۶۶﴾ ایی باخن و طمعدن موخیات اولن، چونکو اِنسان حیاتی گندی مُلکلرن چوخلخدن دیل! ﴿۶۷﴾ ددی

﴿۶۸﴾ و اونلره بیر مثیل سویله دی و ﴿۶۹﴾ زنگین بیر ادمن تارلاسی چوخ حصد ویردی ﴿۷۰﴾ و او گندی گندنه ﴿۷۱﴾ نای ادم؟ چونکو حصدمی توپلامخ ایچن بیر یرم یوخدر- ﴿۷۲﴾ ددی

﴿۷۳﴾ سوزنا او «بن بله ادم، بوتون مخزنلرمی یخجم و دها ددی ﴿۷۴﴾ و جانمه ﴿۷۵﴾ ای جان چوخ سنلره ایچن توپلانمش مُلکلرن وار- شندی ارحت اول، یه، ایچ و کایفلی اول- ﴿۷۶﴾ دایجم-

﴿۷۷﴾ اما الله اونہ ﴿۷۸﴾ ای عقلسز ادم! سنن جانن بو گجه سندن مطلوب اولجی و توپلادین هر شی کیمن اولجی؟ ﴿۷۹﴾ دایجی-

﴿۸۰﴾ یعنی، گندی ایچن توپلیان و الهه زنگین اولمیان هرکز بله در- ﴿۸۱﴾ ددی

﴿۸۲﴾ اوندن سوزنا او گندی اوغرینجیلرنه ﴿۸۳﴾ بو سبیدن سزه دیوم کي حیانتز ایچن نای بیعجنز و جسندنه نای گایجنز ایچن مراخ اتماین ﴿۸۴﴾ چونکو حیات یمکدن و جسد اسبابدن دها مهمدر-

﴿۸۵﴾ قارغلهر باخن، اونلر اکمیولر و بجمیولر و اونلرن مخزنلری و خزینهلری یوخدر اما الله اونلره یمک ویریو- سز قوشلردن چوخ قیمتینز!

﴿۸۶﴾ سزدن کیم مراخ اتمکدن گندی حیاتهتت بیر ساعت زیاده گره بلیو؟

﴿۸۷﴾ شندی اگر ائن کوچک شی یاپه بلمیوسنز، نبی باشخه شیلر ایچن مراخ ادیونز؟

﴿۸۸﴾ زبناق چیچکلرن نصل بو یودکلرنه باخن- اونلر چالشمیولر و ایپلک یایمیولر اما بن سزه دیوم کي سُلمیان بله بوتون شریفنده اونلردن بیري کمی گاینمادی-

﴿۸۹﴾ اما اگر الله بو گون چؤلده کي و ارتگی گون فرنه اُتیلان بیر اوتو بله گایدیریسه، او زمان نای قدر زیاده سزی گایدیجی ای از ایمانیلر؟

﴿۱۹﴾ بن یره اتش براخمیه گلدوم و اگر بو ارتخ توتشمشمسه باشخه نای اِستیموز؟ ﴿۲۰﴾ اما بن بیر وقتیز الملیم. بن تا بو وقتیزی الدییم زمانه قدر چوخ سخیلیوم.

﴿۲۱﴾ سز سانیوز کئی، بن دونیایه بارش گترمک ایچن گلدوم؟ یوخ لکن سزه دیوم کئی، بن ایرمخ ایچن گلدوم. ﴿۲۲﴾ چونکو بوندن سوزرا اگر بیر ائوده بش کشی اولدیسه، اوچو اِکیسن ضدنه و اِکیسی اوچنن ضدنه اولجی. ﴿۲۳﴾ بابا، اوغولون ضدنه و اوغلان، باباسنن ضدنه و انا، قزنن ضدنه و قز، اناسنن ضدنه و قاین انا، گلینن ضدنه و گلین، قاین اناسنن ضدنه اولجی. ﴿۲۴﴾ ددی

﴿۲۵﴾ اوندن سوزرا گنه زحمته «سز غربدن بیر بلوت گلدینی گوردیسنز، همان «باغمور گلجی» دیوزن و بله اولیو. ﴿۲۶﴾ و ناوخت جنوبدن بیر یئل گلدیسه «سجاج اولجی» دیوزن و بله اولیو.

﴿۲۷﴾ ای اِکی یوزلورلر! یرن و سمانن شکلندن تفسیر اده بلیوزن، اما نصل بو زمانیی تفسیر اده بلمیوز؟ ﴿۲۸﴾ و نیی گندزدن گرچکدن حکم اتمیوز؟

﴿۲۹﴾ شکایت ادان ادمدن محکمه یه گندین زمان، یولده اوندن قورئلمخ ایچن چالش یوخسه او سنی قاضیه تسلیم ادجی و قاضی ده سنی عسکرلرن رئیسنه یرجی و او ده سنی حبسه اُتجی. ﴿۳۰﴾ بن سنه دیوم کئی، تا اخر شلنی ویرمادیسن اورادن اصلا چیخمیجن. ﴿۳۱﴾ ددی

۱۳
﴿۳۲﴾ پیلاطوس بعضی جلیلیارن قاننی اونلرن قوربانلرندن برابر قارشدمشدی.

﴿۳۳﴾ و عیسی اونلره «بو جلیلیاری بو قدر عذاب چکدکلری ایچن باشخه جلیلده اوتوران ادملردن ده چوخ گوناهاکار سانیوز می؟ ﴿۳۴﴾ یوخ! بن سزه دیوم کئی اگر سز تویه اتمادیسنز هینز بله محی اولجنز. ﴿۳۵﴾ یا ده سلولامده اون سکیز کشینن اوستنه بوج دوشدی و اونلری اؤلدردی، اونلری اؤرشلیمده اوتوران بوتون اِنسانلردن ده گوناهاکار سانیوز می؟ ﴿۳۶﴾ یوخ! بن سزه دیوم کئی اگر سز تویه اتمادیسنز هینز بله محی اولجنز. ﴿۳۷﴾ جواب ویردی.

﴿۳۸﴾ و عیسی بو مثیلی اونلره سویله دی «بیر ادم اوزوم تارلاسنده یرن اِنجیر اعاچی دیکمشدی و اونده میوه ارامخ ایچن گلدینی زمان یر شی بولمادی. ﴿۳۹﴾ و بوستانجیه «اهجنخ اوچ سنهدر بو

کئی خرخز یاخلاشه بلماز و حشرترلر خرب اتمازلر. ﴿۴۰﴾ چونکو خرزینهنز هارده اولدیسه، یورگنزه ده اورده اولجی.

﴿۴۱﴾ اسباب گاین و چراغلرنز یانمش قالسن ﴿۴۲﴾ و سز ده او ادملر کمئی اولن کئی، اغالرنن دوگونندن گیرئی دؤندخلرنئی گوزلیولر کئی گلدیی و قاییی دوگدیی زمان، همان اونه اچسنلر.

﴿۴۳﴾ نای مبارک او خرمتچیلره کئی گندیلرنن اغاسی گلدیی زمان اونلری اویانخ بولجی، صبح سزه دیوم کئی او بیر خرمتچی کمئی بلنی باغلیجی و اونلری سورفیه اوتورتجی و گلجی و اونلره خرمت ادجی.

﴿۴۴﴾ و اگر گچه یاریسی یا ده گچ گلدیسه و اونلری بله بولدیسه، نای مبارک او خرمتچیلره.

﴿۴۵﴾ اما یونو بلن کئی اگر ائو صاحبی بلسایدی کئی خرخز گجه نن هانسی وقتنده گلجیدی، اویانخ قالدردی و ائونن خرخلنمه سنه اِذن ویرمادئی.

﴿۴۶﴾ بو ایچن سز ده حاضر اولن چونکو بلمیوز کئی اِنسان اوغلو هانسی ساعتده گلجی. ﴿۴۷﴾ ددی

﴿۴۸﴾ بَطرس اونه «یا رب، بو مثیلی بزم ایچن ددن می، یوخسه هرکز ایچن؟ ﴿۴۹﴾ سوردی

﴿۵۰﴾ و رب اونلره «او امین و عقلملی مدیر کیمدر کئی گندی صاحبی اونو باشخه خرمتچیلره مسؤل اتسن و او مناسب زمانده هرکزن یمگنی ویرسن؟ ﴿۵۱﴾ نای مبارک او خرمتچیه کئی اغاسی گلدیسه اونو بو ایشده مشغول بولجی.

﴿۵۲﴾ صبح سزه دیوم کئی، اونو بوتون مُلکرلنه مدیر ادجی.

﴿۵۳﴾ اما اگر او خرمتچئی گندی یورگنده «اغام گچ گلجی» دوشندیسسه و خرمتچیلری و ارواد خرمتچیلری دوگدیسسه و یهمیه و ایچمیه و سرخوش اولمیه باشلادیسسه ﴿۵۴﴾ او خرمتچینن اغاسی بکله مادیی بیر گونده و بلمادیی بیر ساعتده گلجی و اونو اِکی پارچه ادجی و پایینی خاینلردن برابر قویجی.

﴿۵۵﴾ اما اغاسنن اِسته گئی بلان و اونن اِسته یی ایچن گندسنی حاضر اتمیان او خرمتچئی قرمچندن چوخ دوگلجی. ﴿۵۶﴾ اما بلمیان ادم اگر دوگلمیه لایخ شیلر اتدیسسه از دوگلجی و هر کیمه چوخ ویرلدیسه اوندن چوخ مطلوب اولجی و کیمه چوخ امانت ویرلدیسه، اوندن چوخ گیرئی مطلوب اولجی.

گیره بلمیجیلر. ﴿۱۳﴾ چونکو ناوخت ائو صاحبی قالخدیسه و قاپیی کلیدله دیسه سز دشرده قالجنز و دوگجنز و «رب قاپیی بزه اچ!» دایجنز، اما او «هاردن گلدینیزی بلمیوم!» دایجی.

﴿۱۴﴾ و سز «بز سنن حضورنده یدک و ایچدک و سن حاره لر مزده تعلیم و یردن.» دایجنز.

﴿۱۵﴾ اما او «سزه دیوم کی هاردن گلدینیزی بلمیوم. پیس یاشیانلر، بندن اوزاخلاشن!» دایجی.

﴿۱۶﴾ و سز اللهم مملکتنده ابراهیم و یعقوب و إسحاق و بوتون نیبیری گوردینیز زمان او سزی قووجی و او یرده اغلایش و دیش قجرتهمسی اولجی.

﴿۱۷﴾ و ملنلر شرقدن و غربدن و شمالدن و جنوبدن گلجی و اللهم مملکتنده سوفریه اوتورجیلر. ﴿۱۸﴾ و اهجنخ اول کشیلر اخر اولجی و اخر کشیلر اول اولجی. ﴿۱۹﴾ ددی

﴿۲۰﴾ و او ساعته بیر قاچ فریسی گلدی و اونه «بورادن گت چونکو هیرووس سنی اولدرمک ایتیبو.» ددیلر

﴿۲۱﴾ او اونلره «گدن و او دیلکیه سویله بن «اهجنخ بن بوگون و صباح شیطانلری قوویوم و خسته لره شفا ویریوم و اوچنجی گونده هدفمی تمامایلم.» ﴿۲۲﴾ لکن بن بوگون و صباح و ارتگی گون یولمه دوام اتملییم، چونکو نینین اورشلیمدن باشخه یرده اولمه سی ممکن دیل!

﴿۲۳﴾ اورشلیم! اورشلیم! سنه گوندلرمش نیبیری اولدران و رسوللری طاشلیان! قاچ دفعه اوشاخلرنی قنادلری التنه توپلیان بیر طاوخ کیمی سنن اوشاخلرنی توپلامخ ایتهدم، اما سن ایتهدمان!

﴿۲۴﴾ اهجنخ نئونز سزه ییخلمش براخلجی و سزه دیوم کی ارتخ بنی گورمیجنز تا او زمانه قدر کی «رهن ایتهدنه گلان مبارک اولسن» دایجنز. ﴿۲۵﴾ ددی

۱۴

﴿۲۶﴾ و بیر سبت گونو یمک ایچن بیر فریسی رئیس ائونه گندی و اونلر اونه باخیودیلر. ﴿۲۷﴾ اهجنخ

اونن اوگنده جسدنده صوی توپلانمش خسته بیر ادم واری. ﴿۲۸﴾ عیسی فریسیلره و شریعت معلملرنه «سبت گونده شفا و یرمک

حلال می؟ حرام می؟» سوردی

﴿۲۹﴾ اما اونلر هوسدیلر. و عیسی اونه یاخلاشدی و شفا و یردی و اونو گوندردی. ﴿۳۰﴾ اوندن سونرا اونلره «سزدن کیم وار کی

گندی اشگی یا اوکوزی بیر سبت گونده قویوه دوشدیسه اونو فوراً چیخارمیجی؟» سوردی

اینجیر اغاچنده میوه ارامخ ایچن گلیوم و بولمیوم، اونو کاس، نبی بوش یره طبراحی توتسن؟» ددی

﴿۳۱﴾ اما او اونه «اغا براخ بو سنه ده قالسن کی اطرافنی قازیم و گویره قوییم.» ﴿۳۲﴾ و اگر میوه و یردیسه ای، یوخسه ارتخ اونو کاس! جواب و یردی. ﴿۳۳﴾

﴿۳۴﴾ و عیسی سبت گونده مجملرینده تعلیم و یریودی ﴿۳۵﴾ و اهجنخ اورده بیر ارواد واری کی اون سکیز سنه دن بری بیر روح ایچن خسته دی. او بوکلمشدی و اصلا دوزلنه بلمیودی.

﴿۳۶﴾ و عیسی اونو گوردی زمان یاننه چاغردی و اونه «ای ارواد سن خسته لخنندن قورئلندن.» ددی

﴿۳۷﴾ و او اللرنی اونن اوستنه قویدی و او ارواد تزدن قالخدی و دوز دوردی و الله حمد اتدی.

﴿۳۸﴾ اما مجمع رئیس عیسی نن سبت گونده شفا و یرمه سی ایچن قرغن اولدی و زحمتنه «ایشله مک ایچن التی گونز وار، او گونلرده گلن و شفا ال لکن سبت گونده دیل.» ددی

﴿۳۹﴾ اما رب اونه «ای اکی یوزلو! سزدن کیم سبت گونده گندی اوکوزنی یا اشگی، اخوردن چوزمیو و صوی ایچیمه الاتمیو؟» بو ارواد کی ابراهیمن قزدر، شیطانن اون سکیز سنه دن بری باغلا نمشدی، اونو سبت گونده بو باغدن چوزمک حرام می؟» جواب و یردی.

﴿۴۰﴾ بو شیلری ددیکن سونرا اونن بوتون گندسنن ضدنه دورانلر اوتانندی و زحمتن هپسی اونن اشکاره اولان بوتون بویوک شیلر ایچن کایفلندی.

﴿۴۱﴾ اوندن سونرا او «اللهن مملکتی نای شکلدر؟ اونه نای مثیل سویلییم؟» ﴿۴۲﴾ او بیر خردل توخمنه بنزیو کی بیر ادم اونو الدی و گندی تارلاسنده اُکدی و او بوویودی و بویوک بیر اغاچ اولدی و قوشلر گلدی و اونن دالرنده یووا اتدیلر. ﴿۴۳﴾ ددی

﴿۴۴﴾ و گنه «اللهن مملکتنه نای مثیل سویلییم؟» ﴿۴۵﴾ او خمیره بنزیو کی بیر ارواد الدی و اونه اوج اولچو اون قویدی و خمیرن هپسی خمیرلی اولدی. ﴿۴۶﴾ ددی

﴿۴۷﴾ و عیسی شهررده و کویلرده گزیودی و تعلیم و یریودی و اورشلیمن طرفنه گدیودی. ﴿۴۸﴾ و بیر کشی اونه «اغا قورئانلر از

اولجی می؟» سوردی

﴿۴۹﴾ و عیسی اونه «دار قاپیدن گیرمک ایچن چالشن، چونکو سزه دیوم کی چوخ ایتسانلر گیرمک ایچن اریجیلر اما

۱۱۰ و اونلر جواب ویره بلمادیلر.

۱۱۱ اوندن سونرا مسافرله بو مثیلی سوله‌دی نواخت گوردی کي اونلر شریف یرلری اِستودیلر. ۱۱۲ «نواخت بیر کشی سنی بیر دوگونه چاغردیسه شریف یرده اوتورما، چونکو بیر کشی سندن محترم گلدیسه، ۱۱۳ سنی چاغران ادم سنه دایچی «یرنی بو ادمه ویر» و سن اوتانجن و اشاغیده بیر یرده اوتورجن.

۱۱۴ لکن نواخت سنی بیر ادم چاغردیسه، گت و بسیط یرده اوتور کي سنی چاغران او ادم گلسن و سنه «دوستم باشده اوتور» دایسن. او زمان هرکز سنی تشرف ادجی.

۱۱۵ چونکو کیم گندنی تشرف اتدیسه او خور اولجی و کیم گندنی خور صایدیسه او شرفلنجی. ۱۱۶ ددی

۱۱۷ اوندن سونرا چاغردی ادمه «نواخت سن بیر عشاء یا بیر غداء یاپدیسن، دوستلرن یا قارداشلرن یا اهلینی یا زنگین قونشورلنی چاغرما، یوخسه اونلر ده سونرا سنی چاغرچیلر و سنه مکافت ویرچیلر. ۱۱۸ اما نواخت سن بیر ضیافت یاپدیسن فقیرلر و طوپاللر و عجوزلر و کورلری چاغر. ۱۱۹ و سن مبارک اولجن چونکو اونلر سنه مکافت ویره بلمازلر، اما سن صالح ادملرن قالدخن اؤلومدن گوننده مکافت الجن.»

۱۲۰ سوفرده اوتورانلردن یرنی بونو دویدی و اونه «نای مبارک اللهم مملکتنده اکمک بیان ادمه.» ددی ۱۲۱ اما عیسی اونه بله ددی: «بیر ادم یویوک بیر ضیافت اتدی و چوخ کشیلری چاغردی ۱۲۲ و او یمک زماننده گندی خزمتچیسنی گوندردی کي دعوت اولان ادملره «گلن چونکو هر شی حاضردر» دایسن.

۱۲۳ اما اونلرن هپسی عینا عذری ویردیلر و اول تکی اونه «بن بیر تارلا صاتن ادم و شندی گتملییم و اونو گورملییم. سنه یالواریم کي بنی معنور صای» ددی

۱۲۴ و باشخهسی «بن بش چیفت اوکوز صاتن ادم و گدیوم و اونلره باخجن. یالواریم، بنه دارلما.» ددی

۱۲۵ و اوتکی اونه «بن ینی اتولندم، بو ایچن گله بلموم.» ددی ۱۲۶ و او خزمتچی گلدی و اغاسنه خبر ویردی و ائو صاحبی چوخ قرغن اولدی و اونه «گت و شهرن یوللردن قیرلر و طوپاللر و عجوزلر و کورلری گت!» ددی

۱۲۷ و او خزمتچی اونه «اغا امر اتدین کمی اولدی، اما دها گنه یر وار.» ددی

۱۲۸ و او اغا اونه «شهردن دشریه و اورده خی یوللره گت و انسالنری گتر کي ائوم دولو اولسن ۱۲۹ «چونکو سزه دیوم اول چاغریم کشلردن هیچ یری بو یمکدن طامیجی.» ددی ۱۳۰ هجخ بویوک بیر زحمت اوندن گندکلری زمان او دؤندی و ۱۳۱ اونلره «اگر بیر کشی بنه گلدیسه و گندی باباسنی و اناسنی و اروادنی و قارداشلرنی و باجیلرنی و اوشاخلرنی حتی گندی حیاتی کراه اتمادیسه بنم اوغرنجم اوله بلماز. ۱۳۲ و هر کیم گندی صلیبنی یؤکله مادیسه و بنی تاکیب اتمادیسه بنم اوغرنجم اوله بلماز. ۱۳۳ چونکو سزدن کیم وار کي بیر قلعه یاپمخ اِسته دیسه اولده حساب اتمیجی و گورمیجی کي یاپمخ ایچن پاره سی کافی می یوخسه دیل؟ ۱۳۴ چونکو اگر بیر اساس اتدیسه اما بترمادیسه، هرکز اونو مسخره ادجی و ۱۳۵ «بو ادم بیر اساس باشلادی اما بتره بلمادی.» دایچی.

۱۳۶ یا هانسی قرال وار کي باشخه قرالدن صواشمخ ایچن گدجی اما اولده دوشنمیجی کي اون بین عسکردن اوتکی قرالن یرمی بین عسکرنی قازانه بلیو می؟

۱۳۷ یوخسه اوتکی قرال دها یراخده اولدی زمان بیر سفیر گوندرجی و بارشمخ ایچن انلاشمخ اِستیجی. ۱۳۸ بو ایچن بیر کشی بوتون گندی اموالنی انکر اتمادیسه او بنم اوغرنجم اوله بلماز.

۱۳۹ دوز ایی در، اما طاتی گندیسه نای قیمتی قالر؟ او نصل گنه طاتی اولجی؟

۱۴۰ اون طبرخه و گوریه فایده سی یوخدر لکن اونو ائتولر.

هر کیمده قولاخلر وارسه دینله سن.» ددی

۱۵

۱۴۱ و بوتون گومرکچیلر و گوناهاکارلر اونو دینله مک ایچن یاخلاشدی زمان، ۱۴۲ فریسیلر و شریعت معلملری «بو ادم گوناهاکارلری قبول ادیو و اونلردن یمک ییو.» برابرنه فسله دیلر.

۱۴۳ بو ایچن او اونلره بو مثیلی ددی ۱۴۴ «سزدن کیم وار کي اونده یوز قویون وارسه و اگر اونلردن یرنی غایب اولدیسه او دوخسان دوخوزنی چؤلده براخمیجی و او غایب اولانی بولانه قدر ارامیجی؟ ۱۴۵ و اونو بولدی زمان کایفلنجی و سرتنه قویجی. ۱۴۶ و ائوه گلدی زمان دوستلرنی و قونشورلنی چاغرچی و اونلره «بندن کایفلی اولن چونکو غایب اولان قویونمی بولدم.» ۱۴۷ سزه دیوم کي سماده خی کایفلک، توبه ادان بیر گوناهاکاره، توبه یه

﴿۱۴﴾ و اون بویوک اوغلو تارلاهددي و ائوه یاخلاشدیي زمان موسیقی و اوینه مخ سسلری دویدی. ﴿۱۵﴾ و او خرمتچیلردن بیرینی چاغردی و «بو نایمش؟» سوردی ﴿۱۶﴾ و او اونه «قارداش گلدی و بابا اونو سلامتده بولدی ایچن شیشمان بیر اوکوز کاسدی.» ددی

﴿۱۷﴾ اما او قرغن اولدی و ایچری گیرمک ایسته مادی و اون باباسی گلدی و اونه یالوردی. ﴿۱۸﴾ اما او باباسنه «اهجخ بن بوتون بو سنه لر سنه خرمت ادیوم و هیچ بیر دفعه سنن امرندن چیخامدم و بنه هیچ بیر دفعه کوچک بیر قوزو ویرمادن کی دوسترمدن برابر کایفینجم.» ﴿۱۹﴾ اما سنن اموالنی فاحشه لردن یوخ ادان بو اوغلان گلدیي زمان اونه شیشمان بیر اوکوز کاسدن!» ددی

﴿۲۰﴾ و او اونه «اوغولوم سنن دائماً بندن برابر سنن و بنم هر نایم وارسه سنندر.» ﴿۲۱﴾ اما بز کایفینملیک و سننوملیخ چونکو بو قارداش او لمشدی، او لمندن قالخدی و غاییدی، بولدی!» ﴿۲۲﴾ ددی

۱۶

﴿۱﴾ و سوزا گنه اوغرینجیلرنه ﴿۲﴾ بیر زنگین ادمه بیر وکیل واردی. او وکیل اونن پاره سنی بوشه صرف اتدی ایچن اونه خبر گلدی. ﴿۳﴾ و او اونو چاغردی و اونه «سنن ایچن دویدیم بو شیر، نایدیر؟ ایشین حسابنی ویر چونکو ارتخ وکیلیم دیلسن.» ددی

﴿۴﴾ او وکیل گندی گندنه «نای ادمم؟ اغام وکیلگی بندن الیو. بنده یری قازمخ ایچن قواتم یوخدر و دینلجیکدن اوتانیوم.» ﴿۵﴾ بلیوم نای ادمم! بنی ائولرنه قبول اتمک ایچن چالشجم کی بن وکیلکدن قالدردیم زمان بنی ائولرنه قبول ادمیلر.» ددی ﴿۶﴾ و اگاسه بورجولو ایسانلری بیر چاغردی و او لکینه بنم «اغامه نای قدر بورجولوسن؟» سوردی

﴿۷﴾ او اونه «یوز او لچو زیتون زیتی.» ددی اونه «حسینی ال و چیک اوتور و الی باز.» ددی ﴿۸﴾ اوندن سوزا باشخه سنه «سن نای قدر بورجولوسن؟» سوردی و او اونه «یوز او لچو بوغدا.» ددی اونه «حسینی ال و سکسان باز» ددی

﴿۹﴾ سوزا اغاسی بو عدالتسز وکیلدن راضی اولدی، چونکو عقلی چالشدی. چونکو بو دونیانن اوشاخلری گندی نسلنده ایپشغن اوشاخلردن ده عقلی ادملر.

محتاج اولمیان دوخسان دوخوز صالح ادم ایچن کایفیلکدن ده ا زیاده اولیو.

﴿۱۰﴾ یا هانسی ارواد اگر گندی اون گوموش درهملردن یری غایب اولدیه چراغی یاخمیچی و اونو تا بولانه قدر ائوی سویرمیچی و ارامیچی؟ ﴿۱۱﴾ و اونو بولدیي زمان دوستلرنی و قونشولرنی چاغرجی و اونلره «بندن کایفلی اولن چونکو غایب اتدی درهمی بولدم» دایچی.

﴿۱۲﴾ سزه دیوم کی توبه ادان بیر گوناھکار ایچن، اللهن ملاکلرن حضورنده بله کایفلیک اولیو. ﴿۱۳﴾ ددی ﴿۱۴﴾ و اونلره «بیر ادمن کی اوغلو واردی. ﴿۱۵﴾ و کوچک اوغلان باباسنه «بابا اموالندن بنم پاییم ویر.» ددی و او اموالنی اونلره پایلاشدردی. ﴿۱۶﴾ بیر قاچ گون سوزا او کوچک اوغلان هر شی تویلا دی و یراخ بیر ولایتیه گندی و اورده شریفسز بیر شکله یاشه دی و بوتون اموالنی یوخ اتدی. ﴿۱۷﴾ و بوتون پاره سنی صرف اتدکن سوزا او ولایتیه بویوک بیر قتلخ اولدی و او محتاج اولدی.

﴿۱۸﴾ بو ایچن او گندی و مواطنلردن بیرنن یاننده ایپشله دی. و او اونو تارلارلرنه، دوموزلری یاخیم ایچن گوندردی.

﴿۱۹﴾ و او دوموزلرن یدکلری خرنوبندن بله، قازنی دویرمخ ایستودی اما هیچ کیمسه اونه یمک ویرمیدی. ﴿۲۰﴾ اما اونن عقلی باشنه گلدیي زمان گندی گندنه «بابامن خرمتچیلرنده چوخ یمک وار، اما بن بورده اچلخدن اولجم.» بن قالخجم و بابامه گدجم و اونه «بابا بن سمایه و سنن ضدنه گوناه اتمد.» و بن ارتخ سنن اوغلون اولمخ ایچن لایخ دیلم، بنی خرمتچیلرندن یری صای.» دایجم

﴿۲۱﴾ و او قالخدی و گندی باباسنه گندی، اما اونن باباسی یراخدن اونو گوردی و اجیدی و اونه قاچدی و اونه صارلدی و اونو اویدی. ﴿۲۲﴾ و اوغلان اونه «بابا بن سمایه و سنه گوناه اتمد. بن ارتخ سنن اوغلون اولمخ ایچن لایخ دیلم.» ددی

﴿۲۳﴾ اما باباسی گندی خرمتچیلرنی چاغردی و اونلره «ائن گوزال پالتویو گتن و اونه گایدن و اننه بیر یوزک تاخن و ایاخلرنه قوندره گایدن

﴿۲۴﴾ و شیشمان بیر اوکوز گتن، کاسن، یهیک و کایفیلک. ﴿۲۵﴾ چونکو بنم بو اوغولوم او لمشدی، او لمندن قالخدی و غاییدی، بولدی!» ددی و اونلر کایفیلدیلر.

بن سزه دیوم کی، گندزوه فاسد پاره‌دن دوستلر ادن و اولدینیز زمان اونلر سزی ابدی چادرلره قبول اتسنلر.

۱۱۰ کیم از شیلردن امین اولدیسه، چوخده ده امین اولجی- کیم از شیلرلردن امین دیلسه، چوخلخلده ده امین اولمیجی- ۱۱۱ شندی اگر سز دونیاده‌خی یالان شیلردن امین دیلسنیز، کیم سزه گرچک زنگینلگی امانت ادجی؟ ۱۱۲ اگر سز باشخه کشیلر امواله امین دیلسنیز، سز اموالری سزه کیم ویرجی؟

۱۱۳ هیچ بیر خرمتمچی یکی اغایه خرمت اده‌بلماز، چونکو یا بیرنی کراه ادجی یا ده اکنجسنی سئوچی و یا بیرنه امین اولجی یا ده اکنجیه خور باخجی، سز هم اللهه و هم ده پاره‌یه خرمت اده‌بلمازسن! ۱۱۴ ددی

۱۱۵ و پاره ستوان فریسیلر اونن سویله‌دیی سوزلری دویدخدن سوزا اونن مسخره اتدیلر.

۱۱۶ و او اونلره «سز انسانلرن حضورنده گندزنی صالح گورستمک ایچن چالشینیز اما الله یورکلرنزی بیلو، چونکو انسانلرن یاننده‌خی ایی شیلر، اللهم حضورنده پیسدر- ۱۱۷ شرعت و نبیلر تا یحیی‌نن گوننه قدر واردي. او زماندن بری اللهم مملکتتن ایی خبرنی ویریولر و هرکز زورلخدن گیریمه چالشویو- ۱۱۸ سمانن و یرن گچمه‌سنی، شریعتن بیر نقطه‌سنن گچمه‌سندن دها بسیطدر.

۱۱۹ هر کیم ارادنی بوشادیسه و باشخه‌سندن ائولندیسه زنا اتمشدر و هر کیم بوشانمش اروادن ائولندیسه زنا اتمشدر.

۱۲۰ بیر زنگین ادم واردي، او قرمزى و اینجه کاتاندن پالتو گایبودی و هر گون چوخ کایفلکده و شریفده یاشیودی ۱۲۱ و بیر فقیر ادم ادی لعازر واردي کی هر گون اونن قاپیسنن یاننده یاتردی و بوتون جسمی چیبانلردن دولودی. ۱۲۲ و زنگین ادمن سوفره‌سندن دوشان پارچه‌لردن قارنی دوریمخ استیودی، لکن اینلر گلیودی و اونن چیبانلرنی یایبودیلر.

۱۲۳ و او فقیر ادم اولدی و ملاکلر اونو قالدردی و ابراهیمن قوجاغنه الاتدیلر و او زنگین ادم ده اولدی و اونو کومدیلر. ۱۲۴ او جهنمن عذابنده گوزلرنی یوخاری قالدردی و یراخدن ابراهیمی و اونن قوجاغنده‌خی لعازری گوردی.

۱۲۵ و او قوالتی سسندن «بابا ابراهیم، بنه ارحم ات و لعازری گوندلر کی پارمغن اوجونو صویه باترسن و دلمی صووخ اتسن- چونکو بو اتشده بن عذاب چکیوم.» باغردی.

۱۲۶ اما ابراهیم اونن «اوغلوم، عقلنه گلسن کی سن حیاتنده ایی شیلری الدن و لعازر کونو شیلری، لکن شندی او تسللی البو و سن عذاب چکیون ۱۲۷ و بوندن زیاده بزدن سنن اورتیه‌سنده بویوک بیر بوشلخ وار، یعنی هیچ کیمسه بوردان اوریه گچه‌بلماز و اورادن بوریه ده هیچ کیمسه گله‌بلماز.» جواب ویردی.

۱۲۸ او اونن «بابا، سنه یالواریم کی اونو بابامن ائونه گوندلر چونکو بنم بش قارداشم وار، اونلره شهادت ویرسن کی بوریه بو عذاب یرنه گلماسنلر!» ددی

۱۲۹ اما ابراهیم اونن «اونلرده موسی و نبیلر وار، اونلردن دینله‌سنلر.» جواب ویردی.

۱۳۰ و او اونن «بوخ بابا ابراهیم، اگر بیر کشی اولومدن قالخدیسه و اونلره گتدیسه، تویه ادجیلر.» ددی

۱۳۱ و ابراهیم اونن «اگر اونلر موسی‌دن و نبیلردن دینله‌مادیسلر، حتی بیر کشی اولومدن قالخدیسه بله اونن ایمانمچیلر.» ددی

۱۷

۱۳۲ و عیسی اوغرنبجیلرنه «انسانلری گوناوه دوشران شیلردن یراخ دورمخ ممکن دیل، اما وای او انسانه کی اونلرن سببی اولور- ۱۳۳ و اگر بو کوچکلردن بیرنن گوناوه اتمه‌سنه سبب اولدیسه اونن پویینه بیر دئییمان طاشتن باغلانمه‌سی و دیزیه ائلمه‌سی دها ایی اولوردی.

۱۳۴ موخیات اولن! اگر قارداشن سنه گوناوه اتدیسه اونو ازارله و اگر تویه اتدیسه اونو عفا ات- ۱۳۵ و اگر او بیر گوننده سنه یدی دفعه گوناوه اتدیسه و یدی دفعه گیري دؤندیسه و سنه «تویه ادیوم» ددیسه اونو عفا اتملین.» ددی

۱۳۶ و رسوللر ره «ایمانمزی چوخالت.» ددیلر ۱۳۷ و رب اونلره «اگر ایماننیز بیر خردل توخمو قدر اولسایدی بو جمیز اغاچنه «بورادن چیخ و دیزیه دیکل» سویله‌سایدنیز، سزه اطاعت ادردی- ۱۳۸ و سزدن کیم وار کی، بیر چیفتچی یا چویان خرمتمچیسی تارلادن گلدی زما اونن «گل و سوفرده اوتور!» دایجی؟ ۱۳۹ لکن اونن «بیمگمی حاضرله و ایی اسباب گای، بنه خرمت ات و بن بیجم و ایچجم، اوندن سوزا سن یه و ایچ» دایجی دیل می؟ ۱۴۰ امرلرن حسنه یاپدی ایچن، او خرمتمچیبه تشکر ادجی می؟ بن سانمیوم.

۱۴۱ سز ده عینا، سزه ویرلمش امرلری تماملادینیز زمان «بیز فایده‌سز خرمتمچیلر چونکو بس بزه لازم اولانی یاپدخ.» سویله‌ین- ۱۴۲ ددی

۱۱۱ هېسني محي اتدي. ۱۱۲ انسان اوغولون گورکديي گون ده عينا شکل اولجي.

۱۱۳ او گونده دامن اوستنده کي ادم ائوده کي شيلري المخ ايچن اينماسن، و عينا شکلده تارلاده اولان دؤنماسن. ۱۱۴ لوطن اروادني عقنزه گنر.

۱۱۵ هر کيم جانني قورتارمخ استه ديسه اونو غايب ادجي و هر کيم جانني غايب اتديسه اونو حفظ ادجي. ۱۱۶ سزه ديوم کي او گجه ده بير ياتاخده اِکي کشي اولجي، بيرى النجي و بيرى براخلجي.

۱۱۷ بوغداي ازان اِکي ارواد اولجي، بيرى النجي و بيرى براخلجي. ۱۱۸ تارلاده خي اِکي کشيدن، بيرى النجي و بيرى براخلجي. ۱۱۹ ددي

۱۲۰ و اونلر اونه «يا رب، بو شيلر هارده اولجي؟» سورديلر و عيسى اونلر «هارده اولمش جسدرلر وارسه اورده قارتالر توپالو-يو.» جواب ويردي.

۱۲۱ و دائماً دوعا اتمک و يورلماوخ ايچن اونلر بير مئيل سويلدهي.

۱۲۲ بير شهرد، الله دن قورخميان و انسانه احترام اتمان بير حاکم واردي. ۱۲۳ و او شهرده بير دول ارواد واردي کي اونه گندي و «دوشماندن بنم حقمي ال» ددي

۱۲۴ و حاکم بير مُدت ياردم اتمک استه مادي، اما سوزا او گندي گنده «بن الله دن قورخميوم و انسانه احترام اتميوم، ۱۲۵ اما بو دول ارواد بني عجز اديو بن اونن حقتي الحکم کي ارتخ باشمي يماسن.» ددي

۱۲۶ و رب «عدالتسز حاکمن ناي ددبني دينلن! ۱۲۷ الله گجه گوندز گندسنه يالواران ساچلمشترنه صبر اتديسه بله اونلرن حقتي الميجي مي؟ ۱۲۸ سزه ديوم کي او چيبک اونلرن حقتي الحجي اما انسان اوغلو گلدبي زمان دونياده ايمان بولجي مي؟» ددي

۱۲۹ و بو مثيلي گنديلرني صالح صايان و باشخه لرنه خور باخان بعضي کشيلره سويلدهي، ۱۳۰ اِکي ادم دوعا اتمک ايچن معده

۱۳۱ و او اورشليمه گنديي زمان سامرهدن جليلن اورته سندن گچيودي. ۱۳۲ و بير کويه گيردکدن سوزا اون جذاملي ادم اونه گلدي و يراخده دورديلر ۱۳۳ و يوجه سسندن «عيسى، اغا بزه ارحم ات» دديلر

۱۳۴ و او اونلري گوردبي زمان اونلر «گدن و گندزني کاهنلره گورسدن.» ددي و اونلر گندکلري زمان پک اولديلر.

۱۳۵ و اونلردن بيرى ايلاشدبني گوردبي زمان دؤندي و يوجه سسندن الله حمد اتدي. ۱۳۶ و عيسى نن اياخلرنه بوزو اوستنه دوشدي و اونه تشکر اتدي، بو ادم سامريدي.

۱۳۷ و عيسى اونه «اون کشي پک اولمادي مي؟ دوخوزو هاردهر؟» بو يادرغيدن باشخه هيچ کيمسه الله حمد اتمک ايچن دؤنمادي مي؟ ۱۳۸ سوردی ۱۳۹ و اونه «قالخ و گت، ايمان سني قورتاردي.» ددي

۱۴۰ اوندن سوزا فريسيلر اونه «اللهن مملکتني ناوخت گلجي.» سورديلر و او اونلر «اللهن مملکتني گوزه گورکان بير شکلده گلماز. ۱۴۱ و هيچ کيمسه «اهنج بورده» يا «اهنج اورده» دايميچي چونکو اللهن مملکتني سزن ايچنزدهر.» ددي

۱۴۲ و اوغرنجيلره «گونلر گلجي کي انسان اوغولون گونلرندن بيرني گورمک اِستيجن اما گورميجن ۱۴۳ و سزه «اهنج اورده» يا «اهنج بورده» دايجيلر. اما گنماين و تاکيب اتمان! ۱۴۴ چونکو چمچک نصل سمانن التنده بير طرفدن ايدنلخ يايپو و سمانن التنده باشخه طرفه گديو، عينا شکلده انسان اوغولون گونو ده بله اولجي ۱۴۵ اما اوندن اول او چوخ عذاب چکملي و بو عصردن رد اولمليدر.

۱۴۶ نوحن گونلرنده اولدي کمي، انسان اوغولون گونلرنده عينا شکل اولجي. ۱۴۷ چونکو نوح باخيرهيه گيرديي زمانه قدر اونلرن هيسي بيودي و اِچيودي و ائولنيودي و ائولندي و ائولندي و طوفان گلدي و هرکزي محي اتدي.

۱۴۸ لوطن گونلرنده عينا شکلدي، انسانلر بيودي، اِچيودي، اِچيودي، اِچيودي و صاتيودي، اِکيودي و بانايهرلر يايپودي ۱۴۹ اما لوطن سدومدن چيخديي گون، سمانن اتش و کبريت ياغدي و اونلرن

﴿۱۷﴾ و بو سوزلری دوینلر او زمان ﴿کیم قورئله بلر؟﴾ سوردیلر
﴿۱۸﴾ اما عیسی ﴿إنسانلردن ممکنسز شیلر، الله دن ممکندر-﴾
جواب ویردی.

﴿۱۹﴾ و بَطْرُس اونه ﴿اهجخ بز هر شیئی ترک اتدک و سنی
تاکیب اتدک-﴾ ددی

﴿۲۰﴾ و عیسی اونلره ﴿صح سزه دیوم، الله ن مملکتی ایچن
اثنوی یا اروانی یا اوشاخلرنی یا قارداشنی یا اناسنی یا باباسنی
قوارتدخدن سونرا﴾ هم بو زمانده و هم گلجی زمانده زیاده
چوخ و ابدی حیاتی المیان هیچ کیمسه یوخدر-﴾ ددی

﴿۲۱﴾ و اون ایکیلری یاننه الدی و اونلره ﴿اهجخ بز اوشلیمه
چیخیوخ و اورده نیبلن یازدی هر شی، انسان اوغلو ایچن تمام
اولجی-﴾ چونکو او باشخه ملتلن الینه تسلیم اولنجی و اونه
مسخره ادجیلر و اونو شریفسز صایجیلر و یوزنه توکورجیلر ﴿۲۲﴾ و
اونو فرمجدن وورجیلر و سونرا اونو اولدرجیلر و اوچنجی گونده او
گنه قالنجی-﴾ ددی

﴿۲۳﴾ اما اونلر بو شیلردن هیچ بیر شی انلامادیلر و بو سوز اونلردن
گزلنمشدی و نای ایچن قوئشدینی بلما دیلر.

﴿۲۴﴾ و او اریحایه یاخلاشدی زمان کور بیر ادم یوئن قراغنده
اوتوریدی و دیله نیودی-﴾ ﴿۲۵﴾ و زحمتن گچدینی دویدی و اونلره
﴿نای وار؟﴾ سوردی

﴿۲۶﴾ اونلر اونه ﴿ناصری عیسی گچیو-﴾ ددی
﴿۲۷﴾ و او ﴿ای عیسی! داؤدن اوغلو، بنه ارحم ات-﴾ سئلندی.
﴿۲۸﴾ و اونن اوگندن گدانلر اونو هوسمه سی ایچن ازارله دیلر، اما
او دها چوخ سئلندی ﴿ای داؤدن اوغلو بنه ارحم ات-﴾

﴿۲۹﴾ عیسی دوردی و اونو یاننه گترلمه سی ایچن امر اتدی- و
ناوخت او یاخلاشدی ﴿۳۰﴾ عیسی اونه ﴿نای ایستیون؟ سنن ایچن
نای ادمی؟﴾ سوردی و او ﴿یا رب گوزلم گورسن!﴾ ددی
﴿۳۱﴾ و عیسی اونه ﴿گوزلرن اجلسن- ایمان سنی قورتاردی-﴾

ددی
﴿۳۲﴾ و همان، گوزلری اچلدی و الله حمد اتدی و اونو تاکیب
اتدی و بوتون ملت بونو گوردی زمان، الله حمد اتدیلر.

﴿۳۳﴾ و عیسی اریحایه گوردی و اورادن گچیویدی-
﴿۳۴﴾ و اورده گومرکچیلرن رئیس، زنگین بیر ادم ادی
زکا واردی ﴿۳۵﴾ و او عیسی نن کیم اولدینی گورمک ایسته دی، اما
زحمتن چوخ اولدی ایچن گوره بلما دی، چونکو او قسه دی-

گندیلر، بیر فریسی و اوتکی گومرکچی دی- ﴿۳۶﴾ فریسی دوردی
و گندی گنده بله دوما اتدی ﴿یا الله، سنه تشکر ادیوم کی بن
باشخه ادملر کمی، خرخز، عدالتسز، زنا ادان یا بو گومرکچی
کمی دیلم-﴾ هفته ده اکی دفعه اوروج توتیوم و قازاندیم شیلرن
اونده بیرنی ویریوم-﴾ ددی

﴿۳۷﴾ اما او گومرکچی ادم، یراخده دوردی و گوزلرنی بله سمایه
قالدرمخ ایسته مادی، لکن گندی دوشنه ووردی و ﴿یا الله، بن
گوناهکارم بنه ارحم ات!﴾ ددی

﴿۳۸﴾ سزه دیوم کی بو ادم ائوه صالح گندی و او تکی
صالح اولمادی- بو ایچن سزه دیوم هر کیم گندنی بویوک
اتدیسه کوچک اولجی و هر کیم گندنی کوچک اتدیسه بویوک
اولجی-﴾ ددی

﴿۳۹﴾ و کوچک اوشاخلره دوشنمه سی ایچن اونلری عیسی نن
یاننه گتردیلر اما اوغرنجیلر بونو گورد کلری زمان اونلری ازارله دیلر-
﴿۴۰﴾ اما عیسی اونلری یاننه چاغردی و ﴿کوچک اوشاخلری براخن
بنه گلسنلر و اونلری منع اتمانن، چونکو الله ن مملکتی بونلر
کمیلندر-﴾

﴿۴۱﴾ صح سزه دیوم کی هر کیم الله ن مملکتی بیر چوخوخ
کمی قبول اتمادیسه اونه گیرمیجی-﴾ ددی

﴿۴۲﴾ و بیر رئیس اونه ﴿ای اعا، ابدی حیاته وارث اولمخ ایچن
نای ادم؟﴾ سوردی

﴿۴۳﴾ و عیسی اونه ﴿نیی بنه ایی دیون؟ تک الله ایی در و اوندن
باشخه هیچ کیمسه ایی دیل!﴾ ﴿۴۴﴾ امرلری بلیون ﴿زنا اتما، اولدرما،
خرخلخ اتما، یالان شهادت ویرما، بایانه و انانه احترام ات-﴾
ددی

﴿۴۵﴾ و او ﴿بوتون بونلری کوچک لگمدن بری حفظ اتم-﴾ ددی
﴿۴۶﴾ و عیسی بونو دویدی زمان اونه ﴿بیر شی اکسیگن وار،
گت و هر شینی صات و فقیرلره ویر و سمداه خزینهن اولجی،
اوندن سونرا گل و بنی تاکیب ات-﴾ ددی

﴿۴۷﴾ اما او بو شیلری دویدی ایچن جانی سخلدی چونکو چوخ
زنگیندی-

﴿۴۸﴾ عیسی اونن جاننن سخلدینی گوردی و ﴿زنگین ادملرن
الله ن مملکتنه گیرمه سی چوخ صعبدر-﴾ چونکو دوهنن اینه
دلیگندن گیرمه سی، زنگین بیر ادمن الله ن مملکتنه گیرمه سندن
دها بسیطلر-﴾ ددی

اغزندن حکم ادمج. سن بنم زور بیر ادم اولدیمی، قویمادیم شیئی الیدی و اکمادیم شیئی بجدیمی بلیودن، ﴿۳۶﴾ نئی پاره می صرافره ویرمادن کی گلدیم زمان اونن فایده سنی الیبردم؟» سوردی ﴿۳۷﴾ و آورده دورانلره «مینیه پاره بی بو ادمدن لن و اونو اون مینیه پاره سی اولان ادمه ویرن.» ددی ﴿۳۸﴾ و اونلر اوئه «ای اغا اونن اون مینیه پاره سی وار!» ددی ﴿۳۹﴾ بن سزه دیوم کی «هر کیمده وارسه اوئه ویرلجی و کیمده یوخسه اوندن اولان ده نتیجی. ﴿۴۰﴾ اما بنه او دوشمانلری گترن کی بنی اونلره حکم اتمه می ایسته مادیلر، اونلری حضورمده بوغازلین!» ددی ﴿۴۱﴾ عیسی بو سوزلری ددیکن سونرا اوغرنجیلردن اول اولشلمین یولنه چیخدی.

﴿۴۲﴾ و او معروف اولان زیتون داغن یاننده خی بیب فاجییه و بیب عنبایه یاخلاشدی زمان اوغرنجیلردن ایکسنی گوندردی ﴿۴۳﴾ و اونلره «اوگزنده کی کویه گدن، و ایچنه گیردیز زمان شننده قدر هیچ کیمسه اوئه بیناماش باغلی گنج بیر اشک بولجنز، اونو چؤزن و بوریه گترن. ﴿۴۴﴾ و اگر بیر ادم سزه «نئی اونو چؤزیونز؟» ددیسسه اوئه داین کی «اغایه لازمدرا!» ﴿۴۵﴾ و گوندرلمش ادملر گندیلر و عیسی نن ددی کی بولدیلر. ﴿۴۶﴾ و اشگی چؤزدکلری زمان اونن صاحبلری اونلره «نئی اونو چؤزیونز؟» سوردیلر ﴿۴۷﴾ و اونلر «اغایه لازمدر» ددیله ﴿۴۸﴾ و اشگی عیسی به گتردیلر و گندی اسبابلری اوستنه قویخدن سونرا عیسی ی بینهردیلر.

﴿۴۹﴾ و او گندی زمان پالتورنی یوله ساریودیلر. ﴿۵۰﴾ و زیتون داغین اینیشنه یاخلاشدی زمان، اوغرنجیلر هیسی بوتون گوردکلری معجزه لر ایچن کایفیلکن و یوجه سندن الله حمد اتدیلر. ﴿۵۱﴾ اونلر «بن ایسمنده گلان قرال مبارک اولسن، سمداه سلام و ائن یوجه یرلره شریف اولسن.» ددیله ﴿۵۲﴾ و زحمتن ایچندن بعضی فریسیلر اوئه «اغا اوغرنجیلرنی ازارله!» ددیله

﴿۵۳﴾ و او اونلره «سزه دیوم کی بونلر اگر هوسدیسه لر، بو طاشلر سسلنجیلر.» جواب ویردی. ﴿۵۴﴾ و عیسی اورشلیمه یاخلاشدی زمان شهره باخدی و اونن ایچن اغلادی ﴿۵۵﴾ و «کشکه سن ده بو گونده سنه سلام

﴿۵۶﴾ و عیسی گورمک ایچن اونن اوگنه فاجدی و بیر جمیز اغاچنه چیخدی، چونکو عیسی اورادن گچیجیدی.

﴿۵۷﴾ و عیسی اوریه اولاشدی زمان یوخاری باخدی، و اوئه «زکا چپیک اشاغی این، چونکو بو گون سنن ائونده فالملیم.» ددی ﴿۵۸﴾ او چپیکدن اشاغی ایندی و اونو کایفیلکن ائونه قبول اتدی. ﴿۵۹﴾ و بونو گوران هرکز برابره ﴿۶۰﴾ گوناهاکیر بیر ادمن ائونده مسافر اولدی! ﴿۶۱﴾ ددیله

﴿۶۲﴾ زکا دوردی، و ربه ﴿۶۳﴾ یا رب، اهحج بن اموالمن یاریسنی فقیرلره ویرجم و اگر بیر کشیدن زوردن پاره المششم اوئه دورت قات زیاده ویرجم.» ددی

﴿۶۴﴾ و عیسی اوئه ﴿۶۵﴾ بو گون قورئلش بو ائوه گلمش چونکو بو ادم ده ایراهیمن اوغلودر ﴿۶۶﴾ چونکو انسان اوغلو غایب اولانلری ارامخ و قورتارمخ ایچن گلدی.» ددی

﴿۶۷﴾ اونلر ده بو شیلری دینله دکری زمان عیسی بیر مثل دها سوله دی چونکو اورشلیمه یاخندی و اونلر ساندیلر کی اللهم مملکتی همان گورکجیدی. ﴿۶۸﴾ و «حکومتدن شریفلی بیر ادم گندنه بیر مملکت المخ و دؤنمک ایچن یراخ بیر دولته گندی.

﴿۶۹﴾ و او خرمتچیلردن اون ادم چاغردی و اونلره اون مینیه پاره ویردی و «تا بن گلدیم زمانه قدر بوندن تجارت اذن.» ددی ﴿۷۰﴾ اما اونن مواظلر اونو کراه اتدیلر و اونن ارخه سندن رسوللر

گوندردیلر و «بو ادمن یزه رئیس اولمه سنی ایسته میوخ» ددیله ﴿۷۱﴾ و مملکتی الدخدن سونرا دؤندی و امر اتدی کی پاره ویردی خرمتچیلرنی چاغرسنلر و هرکز نای قدر قازاندینی بلمک ایسته دی.

﴿۷۲﴾ بیرنجی گلدی و اوئه «اغام سنن مینیه پاره نندن اون مینیه پاره دها قازاندیم.» ددی

﴿۷۳﴾ و او اوئه «ای یاپدن ایی خرمتچی، سن از شیده امین اولدین ایچن اون شهره حکم ادمج.» ددی

﴿۷۴﴾ و ایکنجی گلدی و اوئه «اغام سنن مینیه پاره نندن بش مینیه پاره دها قازاندیم.» ددی

﴿۷۵﴾ و او اوئه «سن ده بش شهره حکم ادمج.» ددی ﴿۷۶﴾ و باشخه سی ده گلدی و اوئه «اهحج اغا، بن سنن مینیه

پاره نی بورده بیر مندیلده ساخلدم ﴿۷۷﴾ چونکو سرت بیر ادم اولدین ایچن سندن قورخدم چونکو سن قویمادینی، لیون و اکمادینی، بچیون.» ددی ﴿۷۸﴾ و او اوئه «ای پیس خرمتچی سنه گندی

گتران شیلری بلسایدن، اما شندی اونلر گوزلردن گزلمشدر.
 ﴿۱۶﴾ چونکو سنن اوسته گونلر گلجی کی دوشمانلرن هر طرفدن سنی محاصره ادجیلر و سنن اطرافنده هر یردن سنی سخشدرجیلر. ﴿۱۷﴾ و سنی و اوشاخلری ایچنده یاخجیلر و طاش طاشن اوستنده قالمیجی چونکو سن زیارتن وقتنی بلمادن! ﴿۱۸﴾
 ددی

﴿۱۹﴾ او معیده گیردی زما صاتانلری و صاتن الانلری قومیه باشلادی، ﴿۲۰﴾ یازلمشدر کی «بنم ائوم دوعا ائوی اولجی» اما سز اونو خرخرزلرن مغاره سی اتدیز. ددی
 ﴿۲۱﴾ و او هر گون معبده تعلیم ویریودی اما شریعت معلملری و باش کاهنلر و زحمتن رئیسلری اونو محی اتمک ایچن یول اریودی. ﴿۲۲﴾ اما هیج بیر شی اده بلمادیلر چونکو بوتون ملت اونن سوزلردن ایی دنیلیودی.

۲

و ایی خیری اعلان ادیودی کی رئیس کاهنلر و شریعت معلملر شیخلردن برابر گلدیلر ﴿۱﴾ و اونه «بزه دای، بو شیلری نای قدرندن ادیون؟ یا بو قدرتی سنه کیم ویریدی؟» سوردیلر ﴿۲﴾ و عیسی اونلره «بن ده سزه بیر سؤال سورجم بنه سویله-ین-
 ﴿۳﴾ یحیی ن وفتیزی، هارادن گلدی سمدان یوخسه اینسانلردن؟»
 سوردی

﴿۴﴾ اونلر برابردن قوئشدیلر و «اگر بز سمدان ددیسک او بزه دایجی کی «نبی اینانمادنز؟» ﴿۵﴾ و اگر اینسانلردن ددیسک، بوتون ملت بز ی طاشلیجی چونکو یحیی ن بیر نبی اولدینه ایناندیلر. ﴿۶﴾ ددیلر

﴿۷﴾ سوزا اونلر «بز بلمیوخ هاردن قدرت الدی.» جواب ویریذر.

﴿۸﴾ و عیسی اونلره «بن ده سزه بو شیلری نای قدرندن اتدیمی سویله میجم!» ددی

﴿۹﴾ و اوندن سوزا ملت بو مثیلی سویله دی، «بیر ادم اوزوم باغی اُکدی و اونو باغچیلره کیره ویری و اوزون بیر مُدت سفر اتدی-
 ﴿۱۰﴾ و حصد زمانه گلدی زما، باغن میوه سندن المخ ایچن بیر خرمتمچی گوندردی اما باغچیلر اونو ووردیلر و بوش گوندردی-
 ﴿۱۱﴾ و گنه باشخه بیر خرمتمچی گوندردی اما اونو ده ووردیلر و اونه سوگدیلر و بوش گوندردی-
 ﴿۱۲﴾ و اوچنجی خرمتمچی ده گوندردی اما اونلر اونو ده یاراله دیلر و دشری اُتدیلر-»

﴿۱۳﴾ سوزا باغن صاحبی «نای ادجم؟ عزیز اوغومو گوندرجم، بلکی اونو گوردکلری زما احترام ادجیلر.» ددی
 ﴿۱۴﴾ اما باغچیلر اونو گوردکلری زما برابرنه «بو وارندر، میراثن بزم اولسن ایچن اونو اؤلدراک.» ددی
 ﴿۱۵﴾ و اونو باغدن دشریه اُتدیلر و اؤلدردیلر. شندی باغ صاحبی اونلردن نای ادجی؟

﴿۱۶﴾ او گلجی، بو باغچیلری محی ادجی و باغی باشخه لرنه ویرجی. ﴿۱۷﴾ ددی و بونو دویده کلری زما «حاشا!» ددی
 ﴿۱۸﴾ اما عیسی اونلره باخدی و «یعنی نای یازلمش؟ اهحخ معمارلرن اِسته مادکلری طاش، کوشه طاشی اولدی!» ﴿۱۹﴾ «هر کیم او طاشن اوسته دوشدیسه پارچه لانجی اما او طاش کیمن اوسته دوشدیسه اونو اُرچی.» ددی

﴿۲۰﴾ و شریعت معلملری و رئیس کاهنلر بلدیلر کی بو مثیلی گندیلری ایچن سویله دی چونکو او ساعتده اونو توتمخ اِستیبودیلر اما اینسانلردن قورخدیلر.

﴿۲۱﴾ و اونلر گوزلیودیلر کی اونو بیر سوزدن دوشرسنلر و صالح شکلنده جسوسلخ اتمک ایچن اینسانلر گوندردیلر کی اونو محکمه یه و والینن الله تسلیم اتسنلر. ﴿۲۲﴾ و اونلر اونه «اغا بز سنن صح قوئشدینی و ایی تعلیم ویردینی بلیوخ- سن اینسانلری تفرق اتمیون و اللهن گرچک یوئو تعلیم ویریون، ﴿۲۳﴾ بزم ایچن قیصره خراج ویرمک حلال می یوخسه حرامدر؟» سوردیلر

﴿۲۴﴾ اما عیسی اونلرن هدفنی بلدی ایچن اونلره «نبی بنی سینیونز؟ ﴿۲۵﴾ بنه بیر دینار گورسدن. بو کیمن صورتی و کیمن یازیسیدر؟» سوردی

اونلر «قیصرن!» ددیلر
 ﴿۲۶﴾ و او اونلره «قیصرن شیلرینی قیصره و اللهن شیلرینی، اللهه ویرن.» جواب ویری.

﴿۲۷﴾ و اونلر ملتن اوگنده اونو بو سوزلردن توته بلمادکلری ایچن اونن جوانبه شاشدیلر و هوسدیلر.

﴿۲۸﴾ و اوندن سوزا اولومدن قالخشی انکر ادان بعضی صدوقیلردن اوندن سورمخ ایچن گلدیلر ﴿۲۹﴾ «اغا، موسی بزه «اگر بیر ادمن قارداشی ائولی اؤلدیسه و اوشاخلر گنمادیسه، قارداشی اونن ارادنی المیلدر و گندی قارداشی ایچن اوشاخلر گنرملیدر» یازدی. ﴿۳۰﴾ یدی قارداش واردی، بیرری ارواد الدی و چوجوخو اولمادن اؤلدی، ﴿۳۱﴾ و اکنجیسی ده او اروادی الدی

بو شيلردن طاش طاشن اوستنده قالميجي و هپسي يخلجي»
ددي

۱۶ و اونلر اونه «اغا بو شيلر ناوخت اولجي؟ و بو شيلرن
علامتي ناي اولجي؟» سوردلر

۱۷ و او اونلره «موخيات اولن كي هيچ كيمسه سزي
قاندراسن، چونكو چوخ كشيلىر بنم اِسْمَمده گلجىلر و «مسيح
بنم و وقت ياخلاشدي» دايجىلر، اونلري تاكيب اتمين!

۱۸ و صواشلرن و فتنه لگن خبرني دويديزن زمان قورخماين
چونكو اولده بو شيلرن اولمه سي لازمدر، اما اخر همان
گلميجي.»

۱۹ اوندن سونرا اونلره «ملت ملته و دولت دولته قالميجي.

۲۰ چوخ يرلرده قوتاني زلزله لر و قتلخلر و طاعونلر اولجي. او
گونلرده قورخنج شيلر و سمانن بويوك علامتلر اولجي.

۲۱ اما بوتون بو شيلردن اول، بنم اِسْمَم اِچِن اونلر اللرني

سزه ظلامت اتمك اِچِن اوزاتجىلر و سزي مجمعلره و حبسلره
تسليم ادجىلر و سزي قراللرن و واليلرن حضورنه الاتجىلر. ۲۲ بو

سزه شهادت ويرمك اِچِن فرصت اولجي. ۲۳ بو اِچِن بورگنزه

قرار ويرن كي بو شيلردن اول جوانيز اِچِن دوشمنان ۲۴ چونكو

بن سزه اغز و علم ويرجم كي بوتون دوشمانلرنز اونن ضدنه
دوره بلميجي و جوايسز قالمجي. ۲۵ و بابالرنز و قارداشلرنز و

اقرابه لرنز و دوستلرنز سزه خيانت ادجىلر و سزدن بعضيلرنزي اولومه
تسليم ادجىلر.

۲۶ و بنم اِسْمَم اِچِن هرگز سزي كراه ادجي ۲۷ اما باشنزدن

بير ساچ بله دوشميجي ۲۸ صبردن جانلرنزي قورتارجنز.

۲۹ اما عسكركلري اورشليمن هر طرفنده گوردنيز زمان، بلمينيز

كي اونن محي اولمه سنه از زمان قالمش. ۳۰ او زمان يهوديه ده

اوتورانلر داغله قاچسنلر و اونن اِچِنده كلري دشريه چيخسنلر

و تارلاده خيلر شهرن اِچِنه گيرماسنلر ۳۱ چونكو او گونلر بوتون

يازلمش شيلرن تمام اولمه سي اِچِن حايڤ گونلردير.

۳۲ او گونلرده يوكلو و امزرن ارادلرن واي حالنه چونكو او

گونلرده دونيايه بويوك مصيبت و بو ملتن اوستنه غضب گلجي.

۳۳ و قلعنچدن دوشجىلر و بوتون مملكتلره اسير اولجىلر و تا ملتنلرن

زماني تمام اولنه قدر اورشليم باشخه ملتنلرن اياخلرنندن باسلجي.

۳۴ و گونشده و ايده و يلدزلرده علامتلر گوركجي و دونياده
كي ملتنلر دنيزن داغله لرن گورلوسنندن شاشجىلر و پريشان

و چوجوخو اولمادن اولدي ۳۵ و اوچنجي ده او اروادي الدي و
عينا شكلده يدي قارداش اونو الديلر و اوشاخلري اولمادن اولديلر.

۳۶ اوندن سونرا او ارواد ده اولدي. ۳۷ شندي او ارواد اولومدن

قالخش گوننده كيمن اروادي اولجي؟ چونكو يديسي ده اونو
المشدي. ۳۸ دديلر

۳۹ عيسى اونلره «بو دونيانن اوشاخلري ائولنيولر و ائولنديريولر

۴۰ اما گلجي دونيايه و اولومدن قالخش گوننه لايخ صايلانلر

ائولنميولر و ائولنديرميولر. ۴۱ اونلر ارتخ اولمازلر، بو سببدن كي

ملاكلر و اللهن اوغوللري كمپلر. چونكو اولومدن قالخشن

اوشاخلريلدر.

۴۲ اما اولولرن قالخشن موسي ده چالي حكاياه سنده گورستدي

و ربي، ابراهيمن اللهني و اسحاقن اللهني و يعقوبن اللهني

چاغردى. ۴۳ و الله اولولرن ديل لکن ياشيانلرن اللهيدر چونكو

هپسي اونن نظرنده ديريدر. ۴۴ ددي

۴۵ و شريعت معلملرن بعضيليري اونه «اغا سن اِچِن سويله دن!»

دديلر

۴۶ و ارتخ اونه بير شي سورمخ اِچِن جسارت اتماديلر.

۴۷ و عيسى اونلره «نصل مسيح داؤدن اوغلودر، ديولر؟

۴۸ چونكو داؤد گندسي زبورده «رب ربه، بنم صاعمده اوتور

۴۹ تا دوشمانلرن يياخلرنن اللهن قويم.» ديو. ۵۰ شندي اگر داؤد

اونه رب ديوسه، نصل اونن اوغلو اولور؟» ددي

۵۱ و بوتون ملت دويدخلري زمان، عيسى اوغرنجىلرنه

۵۲ شريعت معلملرندن موخيات اولن، اونلر اوزون پالتولردن

گرمك اِستولر و بازارلرده سلاملري و مجمعلرده باش كرسيليري و

ضيفاتلرده اِچِن يرلري سئويولر. ۵۳ اونلر دول اروادلرن ائولرن ييولر

و هرگز گورسن اِچِن اوزون دوغالر اديولر، اونلر ده چوخ محكوم

اولجىلر. ۵۴ ددي

۵۵ و عيسى باخدي و خزينه يه هديه لرن ائان

۵۶ زنگين ادملري گوردى. ۵۷ و اوريه اِچِن يول شلبن

۵۸ ائان فقير دول بير اروادي گوردى. ۵۹ و اونلره «صح سزه ديوم

۶۰ كي بو فقير دول ارواد اونلن هيسندن زياده ائدى. ۶۱ چونكو

بوتلرن هپسي امواللرنن زياده سندن صندوقه هديه ائدىلر، اما بو

فقير ارواد بوتون معاشني ائدى. ۶۲ ددي

۶۳ و بعضيلر معبدن گوزال طاشلري و هديه لردن ياپيلان
ديكورو اِچِن قوشئويولر ۶۴ او اونلره «گونلر گلجي كي گوردنيز

اولجیلر. ﴿۱۶﴾ انسانلر قورخودن و دونیا په گلان شیلرن گورمه سندن دالخیجیلر. چونکو سماواتن قدرتلری صارسلجی. ﴿۱۷﴾ و او زمان اونلر انسان اوغلونن بلوتده قواتدن و بویوک شریفدن گلمه سنی گورجیلر. ﴿۱۸﴾ و بو شیلر باشلادیی زمان باشلرنزی قالدردن و یوخاریه باخن چونکو قورتلشنن یاخن اولدی. ﴿۱۹﴾ ددی

﴿۲۰﴾ و سونرا عیسی اونلره بیر مثال سوله دی، «إنجیر اغاچنه و بوتون اغاچلره باخن. ﴿۲۱﴾ اونلرن یایراخلرنن چیخمه سنی گوردینز زمان یازن یاخن اولدینی بلجنز. ﴿۲۲﴾ بو ایچن سز ده بو شیلرن اولدینی گوردینز زمان بلن کی اللهن مملکتی یاخندر. ﴿۲۳﴾ صح سزه دیوم کی بوتون بو شیلر اولانه قدر بو نسل گچمیجی. ﴿۲۴﴾ سما ویر گچمیجی اما سوزلم گچمیجی.

﴿۲۵﴾ بو ایچن موخیات اولن کی جاننز بو دونیانن کایفلگی و سرخوشلغی و سختیلیری ایچن سخلماسن و او گون فجأتاً بیر توزاخ کمی سزه گلماسن.

چونکو بوتون دونیاده اوتورالنن هپسنه گلجی.

﴿۲۶﴾ موخیات اولن و دائماً دوعا دن کی بو شیلرن هپسندن قاجمخ ایچن لایخ اولجنز و انسان اوغلونن حضورنده دوره بلجنز. ﴿۲۷﴾ ددی

﴿۲۸﴾ و عیسی گوندر معبدده تعلیم ویرپودی و گجه لر دشریه چیخیودی و زیتون افسندن معروف داغنه گدیودی و اورده قالیودی.

﴿۲۹﴾ هر گون صباح اثرجه دن بوتون ملت اوندن دینله مک ایچن معبدده یانه گلیودی.

۲۲

﴿۱﴾ و فصیح یعنی خمیرسز بایرام یاخلاشدی.

﴿۲﴾ رئیس کاهنلر و شریعت معلملری اونو اولدلمک ایچن یول اریودیلر چونکو ملتدن قورخیودیلر. ﴿۳﴾ اوندن سونرا شیطان اون اکیلدن بیر، یهوذا اسخریوطیه گوردی.

﴿۴﴾ او گندی و نصل عیسی ی اونلره تسلیم اتمک ایچن رئیس کاهنلردن و باش محافظلردن قوئشدی.

﴿۵﴾ اونلر کایفلکدن قبول اتدیلر کی اونه پاره ویرجیلر. ﴿۶﴾ او قرار اتدکدن سونرا اونو اونلره ملتدن گرلی، تسلیم اتمک ایچن بیر فرصت ارادی.

﴿۷﴾ و فصیح قوربانی کاسمه و خمیرسز گونو گلدی.

فصیحی حاضرله دیر.

﴿۸﴾ و او ساعت گلدینی زمان، عیسی اون اکی رسولردن برابر سوفورده اوتوردی. ﴿۹﴾ اونلره «بن عذاب چکمان اول بو فصیحی سزدن برابر یمگی چوخ ایسته دم. ﴿۱۰﴾ چونکو سزه دیوم کی اللهن مملکتنده تمام اولانه قدر ارتخ بوندن یمجم. ﴿۱۱﴾ ددی اوندن سونرا بارداخی الدی و تشکر اتدی و «الن و برابرزدن پایلاشن ﴿۱۲﴾ چونکو سزه دیوم کی اللهن مملکتی گلانه قدر بن ارتخ اوزومن حصندنن ایچمیجم. ﴿۱۳﴾ ددی

﴿۱۴﴾ و اکمگی الدی و تشکر اتدکدن سونرا پیلیدی و «بو سزن ایچن ویریلان جسدملر، بنی خطرله مخ ایچن بونو دن. ﴿۱۵﴾ ددی و اونلره ویردی.

﴿۱۶﴾ عینا شکلده اخشام یمگندن سونرا بارداخی الدی و «سزن ایچن دوکلان بو بارداخ بنم قانمده خی ینی انلاشمه در. ﴿۱۷﴾ اما اهجنخ بنه خایلیخ ادان، بدن برابر بو سوفورده در. ﴿۱۸﴾ و انسان اوغلو معین اولدی کمی گدیو اما وای او ادمن حالنه کی اونن سینندن تسلیم اولجی! ﴿۱۹﴾ ددی

﴿۲۰﴾ و اونلر برابرنه سورمه باشلادیلر کی کیم بونو ادجی؟ ﴿۲۱﴾ و اونلردن ائن بویوک کشینن کیم اولدی ایچن بیر مناقش اولدی.

﴿۲۲﴾ و عیسی اونلره «باشخه ملتلرن قراللری اونلرن اوستنده حکم ادویلر و اونلره حکم ادانلره نعمت صاحبی دیولر. ﴿۲۳﴾ اما سز بله اولماین. سزدن ائن بویوک اولان ائن کوچک کمی اولسن و رئیس اولان خزمتمچی کمی اولسن. ﴿۲۴﴾ چونکو کیم ده بویوکدر؟

قان کەمی یە دەملیودی. ﴿۱۳۸﴾ و او دوعدان قالدیدی و اوغرنجیلرە گلدی و اونلری موتسزلخان یاتمش بولدی ﴿۱۳۹﴾ و اونلە ﴿نئی یاتیوتن؟﴾ قالدن دوعا دن کە سینەمخە دوشمیجنز. ﴿ددی﴾

﴿۱۴۰﴾ و او دەها قوئشیودی کە اهجخ بیر زحمت گلدی و اون یکیلردن بیری ادی یهوذا اونلرن اوگنە گچدی و عیسی ی اویمک ایچن اوئە یاخلاشدی. ﴿۱۴۱﴾ اما عیسی اوئە ﴿یهوذا سن انسان اوغولونو بیر اوپشیدن تسلیم ادیون؟﴾ ددی ﴿۱۴۲﴾ و اونن اطرافندەخیلر نای اولدینی گوردکلری ایچن ﴿یا رب قلنچدن ووراخ می؟﴾ ددی

﴿۱۴۳﴾ و اونلردن بیری باش کاهنن خزمەتچیسینی ووردی و اونن صاغ قولاغنی کاسدی.

﴿۱۴۴﴾ اما عیسی اونلە ﴿پتر ارتخ!﴾ ددی و النی اونن قولاغنە قویدی و شفا ویردی.

﴿۱۴۵﴾ و عیسی اوستنە گلان رئیس کاهنلەرە و معبدن محافظلرنە و شیخلەرە ﴿سز قلنچلردن و داینکلردن بیر خرخر توتمخ ایچن گلدن؟﴾ بن هر گون معبدە سزدن برابردم و بنە ال اوزتامدنز، لکن بو سزن ساعتز و ظلامتن قوایدەر. ﴿ددی﴾

﴿۱۴۶﴾ سوزا اونو توتدیلر و باش کاهنن اوئە گتردیلر و بُطرس یراخذن اونو تاکیب ادیودی.

﴿۱۴۷﴾ و محافظلر سراین دشرسندە بیر اتش یاخدیلر و بُطرس اونلردن اوتوریودی. ﴿۱۴۸﴾ و بیر خزمەتچی قز اونو اتشن یشغندە اوتورمش گوردی و اوئە ایی باخدی و ﴿بو ادم دە اوندن برابردی!﴾ ددی

﴿۱۴۹﴾ اما او انکر اتدی و اوئە ﴿ارواد، بن اونو بلمیوم!﴾ ددی ﴿۱۵۰﴾ اوندن سوزا باشخە بیری اونو گوردی و ﴿سن دە اونلردنسن!﴾ ددی اما بُطرس اوئە ﴿حیبی بن اونلردن دلم.﴾ جواب ویردی.

﴿۱۵۱﴾ و تقریباً بیر ساعت سوزا باشخە بیری ﴿امینم بو دە اوندن برابردی، چونکو جلیلیدەر.﴾ ددی ﴿۱۵۲﴾ اما بُطرس اوئە ﴿حیبی بلمام نای قوئشیون!﴾ ددی و او قوئشیودی دەها، بیر خرورز اوتدی. ﴿۱۵۳﴾ و رب دؤندی و بُطرسە باخدی و ربن ددی سوز ﴿بو گون خرورز اوتامدن اول سن بنی اوج کرە انکر ادجن﴾ بُطرسن عقلنە گلدی.

سوفرەدە اوتوران ادم می یوخسە خزمت ادان ادم؟ اوتوران ادم دیل می؟ اما بن سزدن بیر خزمەتچی کیم. ﴿۱۵۴﴾ سز بندن برابر سینەمخلمدرمە قالدنز ﴿۱۵۵﴾ و بابام بنە مملکت تعین اتدی کەمی بن دە سزە تعین ادجم. ﴿۱۵۶﴾ و سز مملکتەمەدە سوفرەمەدە ییجنز و ایچیجنز و کرسیلرەدە اوتورجنز و اسرائیلن اون یکە قبیلەسنە حکم ادجنز. ﴿ددی﴾

﴿۱۵۷﴾ و رب اونلە ﴿سمعون، سمعون! اهجخ شیطان سزی بوغدای کەمی سلکەلمک یشتەدی﴾ اما بن سنن ایچن دوعا اتدم کە ایمانن یوخ اولماسن، گیری گلدین زمان قارداشلرنن ایماننی قوئلندر. ﴿ددی﴾ ﴿۱۵۸﴾ و بُطرس اوئە ﴿یا رب بن سندن حبسە و اولومە گتمک ایچن بلە حاضریم.﴾ ددی

﴿۱۵۹﴾ و عیسی اوئە ﴿بُطرس سنە دیوم، بنی بلدینی اوج دفعە انکر اتمەدن اول، بو گون خرورز اوتمیجی.﴾ ددی ﴿۱۶۰﴾ اوندن سوزا اونلە ﴿بن سزی شنهسز، پارهسز و چارغسز گوندردیم زمان، بیر شینز اکسیک اولدی می؟﴾ سوردی و اونلر اوئە ﴿هیچ بیر شی.﴾ ددی.

﴿۱۶۱﴾ و او دە اونلە ﴿اما شندی کیمەدە شنه و چارغ وارسە گترسن و کیمەدە قلنچ یوخسە پالتوسونو ساتسن و بیر تانە السن.﴾ ﴿۱۶۲﴾ چونکو بن سزە دیوم کە بنم ایچن یازلمش کەمی اولمیلدر کە دیو ﴿اونو بیر مجرم صایجیلر﴾ چونکو بنم ایچن یازلمشلرن تاملانمەسی وار ﴿ددی﴾ ﴿۱۶۳﴾ و اونلر اوئە ﴿یا رب، بورده ایک قلنچ وار.﴾ ددی و او اونلەرە ﴿پتر.﴾ ددی.

﴿۱۶۴﴾ و او عادت حسیبە چیخدی و زیتون داغنە گتدی و اوغرنجیلری دە اونو تاکیب اتدیلر. ﴿۱۶۵﴾ و اویره اولاشدخلری زمان اونلەرە ﴿دوعا دن کە سینەمخە دوشمیجنز.﴾ ددی

﴿۱۶۶﴾ و او اونلردن بیر طاش اتمەسی قدر ایرلدی و دیز چکدی و بلە دوعا اتمیە باشلادی ﴿۱۶۷﴾ بابا اگر یشتەدیسن بو بارداخی بندن گچرەبلیون اما بنم یشتەدیم دیل لکن سنن یشتەدین کەمی اولسن. ﴿ددی﴾

﴿۱۶۸﴾ و سمدان اوئە بیر ملاک گورکدی و اونو قوئلندریدی. ﴿۱۶۹﴾ و او صعوب بیر سختتی ایچندە جههدلی دوعا اتدی و اونن تری

۱۱۱ و بُطرس دشرې چېخدي و قواتلي اغلادي.

۱۱۲ و عیسی توتان ادملر اونه مسخره اتدیلر و اونو ووردیلر
۱۱۳ و اونن گوزلرني کیتله دیلر و یوزنه ووردیلر و اونه «سني کیم
ووردی؟ نیلک سوزو ویر!» سوردیلر ۱۱۴ و اونه ده چوخ کفر
اتدیلر.

۱۱۵ و صباح اولدیي زمان ملتن شیخلری و رئیس کاهنلر و
شریعت معلملری توپلان دیلر و عیسی ي گندی مجلسلرنه گتر دیلر
۱۱۶ «اگر سن مسیحسن بزه سویله!» ددیلر اما او اونلره «اگر
سزه ددیسم، بنه اپنایمجنز ۱۱۷ و اگر بن سزه سوردیسم جواب
ویرمیجنز ۱۱۸ اما بوندن سوزنا انسان اوغلو اللهن قدرتنن صاغنده
اوتورجی.» ددی

۱۱۹ اونلرن هپسی اونه «سن اللهن اوغلو مسن؟» سوردیلر و او
اونلره «سز دیوزن کی او بنم!» ددی
۱۲۰ و اونلر «ارتخ بزم شهادته نای احتیاجمز وار؟» چونکو گندمز
اونن اغزندن دویدخ.» ددیلر

۲۳
۱۲۱ اونلرن سوزنا هپسی قالدیي و اونو پیلاطوسه
الادیلر ۱۲۲ و اونن ایچن شکایت اتمیه باشلادیلر
و «بز بو ادمی بولدخ کی ملتزمی قاندریو و «بن مسیح و قرالم»
دیو و قیصره خراج ویرمیی منع ادیو.» ددیلر
۱۲۳ و پیلاطوس اونه «سن یهودیلرن قرالی مسن؟» سوردی و
او اونه «سنن ددین کمیدر.» جواب ویردی.

۱۲۴ و پیلاطوس رئیس کاهنلره و ملتته «بن بو ادمه هیچ بیر
خطه بولمییو.» ددی

۱۲۵ اما اونلر گنه «او بوتونن یهودیهده حتی جلیلدن تا بوریه قدر
هر یرده، تعلیمدن ملتی قارشدریو.» ددیلر
۱۲۶ لکن پیلاطوس جلیل ددیکلرني دویدیي زمان اونلره «بو ادم
جلیلی می؟» سوردی

۱۲۷ و اونن هیروودسن حکومتتن تنتده اولدینی بلدیي زمان،
عیسی ي هیروودسن یانه گوندردی چونکو او گونلرده او
أورشلیمدهدی.

۱۲۸ و هیروودس عیسی ي گوردیي ایچن چوخ مسبوط اولدی
چونکو اونو چوخدن بری گورمک ایستیودی و اونن ایچن چوخ
شیلر دویمشدی و اوننن بیر معجزه گورمک ایستیودی ۱۲۹ بو ایچن
اونه چوخ سؤاللر سوردی اما عیسی اونه هیچ بیر جواب ویرمادی.

۱۳۰ و رئیس کاهنلر و شریعت معلملری اوردن دوریودیلر و اونه
قواتلی شکایت اتدیلر ۱۳۱ هیروودس عسکرلرندن اونه مسخره اتدیلر
و اونه قیمتلی بیر اسباب گایدردکن سوزنا اونو پیلاطوسه گیری
گوندردی. ۱۳۲ او گون پیلاطوس و هیروودس برابرندن دوست
اولدیلر چونکو اونن اول دوشماندیلر.

۱۳۳ و پیلاطوس رئیس کاهنلری و رئیسلری و ملتی بیر یره
چاغردی ۱۳۴ و اونلره «سز بو ادمی، ملتی قاندرانن بیر ادم کمی
بنه گتردن و اهجن بن اونو سزن گوزلرزن اوگنده تفتیش اتدکن
سوزنا بو ادمه سزن شکایت اتدینن شیلردن بیر خطه بولمادم.
۱۳۵ و هیروودس ده عینا، چونکو بن سزی اونه گوندرم، باخن
او ده اولومه لایخ هیچ بیر شی بولمادی.» بو ایچن بن اونو
ووردخن سوزنا براخجم.» ددی

۱۳۶ چونکو او هر بایرامده اونلره بیر کشیي براخملیدی. ۱۳۷ اما
اونلرن هپسی بیر سسدن باغردی و «بونو محی ات و باراباسی
بزه براخ!» ددیلر

۱۳۸ باراباس شهرده فتنه و اولدرمک ایچن حبسه ائلمشدی.
۱۳۹ پیلاطوس عیسی ي براخمج ایچن اونلره گنه سوردی، ۱۴۰ اما
اونلر «اونو صلیب ات، اونو صلیب ات!» باغردیلر.

۱۴۱ پیلاطوس اوچنجی دفعه اونلره «بو ادم نای پیسلک اتدی؟
بن اوندن اولومه لایخ هیچ بیر سبب بولمادم، بو ایچن اونو وورجم
و براخجم.» ددی

۱۴۲ اما اونلر یوجه سسدن اونو صلیب اتمه سی ایچن گنه
باغریودیلر و اونلرن سسی قازاندی. ۱۴۳ و پیلاطوس اونلرن
ایسته کلرنن اولمه سی ایچن قرار ویردی. ۱۴۴ و او حبسه کی قتیل
و فتنه لک ادان ادمی براخدی و اونلرن ایسته یی کمی عیسی ي
تسلیم اتدی.

۱۴۵ و اونو اتادکلری زمان شهرن دشرسندن گلان قیریني
بیر ادمی ادی سمعون توتدیلر و صلیبی عیسی ن ارخه سندن
الاتمه سی ایچن مجبورلکن اونه یؤکله دیلر. ۱۴۶ و ملتدن اونن
ایچن اغلیان و یاس توتان اروادلردن بویوک بیر زحمت اونو تاکیب
ادیودیلر. ۱۴۷ عیسی اونلره دؤندی «أورشلیم قزلری، بنم ایچن
اغلاماین، اما گندز و اوشاخلرزن ایچن اغلاین، ۱۴۸ چونکو اهجن
گونلر گلجی کی او گونلرده «نای مبارک قسرله و دوغراماش
قارنله و سوت ویریمان مکه لره!» دایجیلر. ۱۴۹ او زمان داغله

﴿۱۴﴾ اما بوتون اونو بلانلر و جلیلدن گلان اروادلر یراخده دوریودیلر و بو شیلره باخیودیلر.

﴿۱۵﴾ و مجلسده ایی و صالح بیر ادم ادی یوسف واردی. ﴿۱۶﴾ او اونلر قزارنه و ایشلرنه راضی دیلدی و یهودیلر رانه شهرندندی و اللهن مملکتنی گوزیلدی ﴿۱۷﴾ بو ادم بیلاطوسه گندی و عیسی نن جسدنی ایسته دی. ﴿۱۸﴾ و اونو ایندردی و بیر کتان یزینه صاردی و اونو ینی طاشدن کاسلمش بیر مزاره یاتردی. اونده هیچ کیمسه دها کوملمامشدی. ﴿۱۹﴾ او گون حاضرلخ گونودی و سبت گونو گلیودی. ﴿۲۰﴾ و جلیلدن، عیسی دن برابری گلان اروادلر یوسفو تکیب اتدیلر و مزاری و اونن جسمنن نصل یاتردینی گوردیلر. ﴿۲۱﴾ و اونلر دؤندیلر و بهارتلر و ایی قوخلو زیت حاضرله دیلر و امرن حسیننه سبت گونو ایسترتحت اتدیلر.

۲۴

﴿۱﴾ و هفته نن اول گوننده، صباح اثرجه دن اروادلر مزاره گلدیلر و حاضرله دخلری بهارتلری گتردیلر و باشخه بعضی کشیلر ده واردی ﴿۲﴾ و طاشی مزارن قاپیسندن یوارلنمش گوردیلر. ﴿۳﴾ و ناوخت ایچری گیردیلر رب عیسی نن جسدنی، بولمادیلر. ﴿۴﴾ و اونلر بوندن شاشدخلری زمان پارلاخ اسباب گایمش ایکی ادم اونلرن یاننده دوردی،

﴿۵﴾ اروادلر قورخدیلر و یوزلرنی یزه آگدیلر و او ایکی ادم اونلره ﴿نبی اولولردن دیری اولانی اریونوز؟﴾ او بورده دیل، لکن قالخدی، عقلنزه گلسن ناوخت او جلیله دی سزه نای ددی، ﴿انسان اوغلو گوناهاکار ادملره تسلیم اولنجی و اونو صلیب ادجیلر و اوچنجی گونده گنه قالخجی.﴾ ﴿۶﴾ ددی

﴿۷﴾ و عیسی نن سوزلری عقللرنه گلدی.

﴿۸﴾ و مزاردن دؤندخلری زمان بوتون بو شیلری اون بیرلره و باشخهلرنه سویله دیلر.

﴿۹﴾ و مجدلی مریم و یوانا و یعقوبن اناسی مریم و اونلردن برابر باشخه اروادلر بو شیلری رسولره سویله دیلر.

﴿۱۰﴾ اما بو سوزلر اونلره بوش حناک کمی گلدی و اروادله اینانمادیلر. ﴿۱۱﴾ اما بطرس قالخدی و مزاره قاچدی و باخمخ ایچن آگلدی زمان بس کتان بزری گوردی و بوندن شاشدی و ائونه گندی.

﴿۱۲﴾ و او گونده اونلردن ایکسی بیر کوی ادی عمواسه گدیودیلر. او کوی اورشلیمدن اون بیر کیلومتر یراخدی ﴿۱۳﴾ اونلر

﴿اوستمزه دوشن﴾ و یخوشلره ﴿بزی اوژن﴾ دایجیلر. ﴿۱۴﴾ چونکو اگر یاش اغاچه بو شیلری اتدیسلر، قورو اغاچه نای قدر زیاده ادجیلر؟ ﴿۱۵﴾ ددی

﴿۱۶﴾ و ایکی مجرمی ده اولدرمک ایچن اوندن الاتیودیلر. ﴿۱۷﴾ و اونلر بیر یزه ادی ﴿قفا﴾ اولشادیلر و اورده اونو ایکی مجرمدن صلیب اتدیلر، بیرری صاغ طرفنده و بیرری صول طرفنده.

﴿۱۸﴾ و عیسی ﴿بابا اونلری عفا ات چونکو نای یاپدخلرنی بلمیولر.﴾ ددی و اونلر اونن اسبابلرنی پایلاشمخ ایچن زر اتدیلر. ﴿۱۹﴾ ملت دورمش باخیودی، رئیسره ده اونده مسخره ادیودیلر و ﴿او باشخهلرنی قورتاردی، اگر او الله دن ساجلمش اولان مسیحسه گندنی قورتارسن!﴾ دیودیلر

﴿۲۰﴾ و عسکرلر ده اونده مسخره ادیودیلر و گلدیلر و اونده شراب ویریودیلر ﴿۲۱﴾ و ﴿اگر سن یهودیلرن قریلسن، گندنی قورتار.﴾ دیودیلر

﴿۲۲﴾ و اونن باشن اوستنده یونانی و عبرانی و لاتینی دلدنه ﴿بو یهودیلرن قرایلدر﴾ یازلمشدی. ﴿۲۳﴾ و صلیبه اصلمش مجرملردن بیرری اونده صوگدی و ﴿اگر سن مسیحسن، هم گندنی و هم ده بزری قورتار.﴾ ددی

﴿۲۴﴾ اما اوتکی اونو ازارله دی و اونده ﴿سن ده عینا حکم اتنده سن، الله دن قورخمیون می؟﴾ لکن بز عدالتدن گندی یاپدخلمزن جراسنی ایوخ، اما بو ادم هیچ بیر گوناه یاپمادی. ﴿۲۵﴾ ددی

﴿۲۶﴾ و اوندن سونرا او عیسی یه ﴿یا رب مملکتنه گلدین زمان بنی عقلنه گتر!﴾ ددی

﴿۲۷﴾ و عیسی اونده ﴿صح سنه دیوم، بو گون بندن جنتده اولجن.﴾ ددی

﴿۲۸﴾ ساعت اون ایکی اولدی و اوچ ساعت بوتون دوتیا قرانلخ اولدی. ﴿۲۹﴾ و گونش قالدی و معبدن پرده سی اورتهدن یرتلدی ﴿۳۰﴾ و عیسی یوجه سسدن سسلندی و ﴿بابا! روحمو سنن اللرنه تسلیم ادیوم.﴾ ددی و سونرا اخر نفسنی ویردی.

﴿۳۱﴾ و یوز باشی بونو گوردی زمان الله حمد اتدی و ﴿صح بو صالح بیر ادمدی!﴾ ددی

﴿۳۲﴾ و بونو گورمک ایچن گلان بوتون زحمت، بونو گوردکن سونرا دوشلرنه ووردیلر و گندی ائولرنه گیری دؤندیلر.

۱۵۱ و او ساعتده قالخدیله و اورشلیمه دؤندیلر و اون بیرلری و اونلردن برابر اولانلری بیر یره توپلانمش بولدیله ۱۵۲ کی اونلر رب صح قالخمش و سمعونه گورکمش! ۱۵۳ دیودیلر ۱۵۴ و او اکی ادم ده یولده اولان شیلری و نصل اونو اکمک ییلمه سندن بلدکلرنی سوله دیله.

۱۵۵ و اونلر دها بو شیلری قوئشیدیلر کی عیسی اونلرن اورته سنده دوردی و اونلره «سزه سلام اولسن» ددی

۱۵۶ و اونلر شاشدیله و قورخدیله و بیر روح گوردکلرنی ساندیلر.

۱۵۷ و او اونلره «نیی شاشیونوز؟ و نیی یورکلرنده شک وار؟

۱۵۸ اللومه و ایاخلرله باخن، بو بنم- بنه دوختن، چونکو روحده

۱۵۹ ات یا گمیکلر یوخدر و گوردینز کمی بنده وار! ددی

۱۶۰ یونو ددیکن سونرا اللرنی و ایاخلرنی گورستدی. ۱۶۱ و

۱۶۲ اونلر کایفلکدن دها اینانماشدیله و شاشدخلرنده او اونلره «بورده

۱۶۳ یمک ایچن بیر شی وار می؟» سوردی

۱۶۴ و اونلر اونه قزمش بیر بلخ و بیر از بال ویردیله. ۱۶۵ او ده

۱۶۶ اونو الدی و اونلرن اوگنده یدی.

۱۶۷ و اونلره «ناوخت بز برابرکدک بنم سزه ددییم سوزلر یعنی

۱۶۸ موسی ن شریعتنده و نبیلرده و زبورده بنم ایچن یازلمش بوتون

۱۶۹ شیلر تمام اولمیلدی» ددی

۱۷۰ او زمان مقدس یازیله انالامه لری ایچن اونلرن عقلنی

۱۷۱ اجدی ۱۷۲ و اونلره «یازلمش کمی اولمیلدر یعنی مسیح عذاب

۱۷۳ چکجی و اوچنجی گونده اولومدن قالخجی ۱۷۴ و اورشلیمدن

۱۷۵ باشلیجی تا بوتون ملتله گوناھلرن عفا اولمه سی و اونن اسمنده

۱۷۶ توبه ایچن وعظ ادلجی.

۱۷۷ و سز بو شیلره شاهدلرسنز. ۱۷۸ و اهحج بن بابامن وعدنی

۱۷۹ سزه گوندرجم اما سز تا یوخاردن قوات گایدینز زمانه قدر اورشلیم

۱۸۰ شهرنده قالن» ددی

۱۸۱ و اونلری دشریه تا نیت عنایه قدر الاتدی و اللرنی یوخاری

۱۸۲ قالدردی و اونلره برکتلیدی. ۱۸۳ و اونلره برکتلیدی زمان اونلردن

۱۸۴ ایرلدی و سمایه اللدی.

۱۸۵ اونلر اونه تاپدیله و بویوک کایفلکدن اورشلیمه دؤندیلر،

۱۸۶ و اونلر دائماً معبدهه قالیودیلر و اللهه حمد ادیودیلر.

امین

بوتون بو شیلری یولده برابرندن قوئشیدیلر ۱۵۱ و برابرندن قوئشدخلری و حناک اتدکلری زمان عیسی گندسی گلدی و اونلردن برابر یریودی. ۱۵۲ اما اونلرن گوزلری اونو بلماسن ایچن کیتلنمشدی. ۱۵۳ و او اونلره «یولده گندینز زمان نای قوئشویوز و نیی موتسز گورکویوز؟» سوردی

۱۵۴ اونلردن بیرری ادی کلیویاس اونه «بو گونلرده اورشلیمده

۱۵۵ نای اولدینی سندن باشخه هرکز بلیو، تک سن بلمیم می؟»

۱۵۶ ددی

۱۵۷ و او اونلره «نای اولدی؟» سوردی

۱۵۸ و اونلر ده اونه «ناصری عیسی، او بیر نبیدی و ایشلری و

۱۵۹ سوزلری اللهن و انسانلرن حضورنده قواتلیدی. ۱۶۰ و باش کاهنلر

۱۶۱ و رئیسلمرز اونو اولوم حکمی ایچن تسلیم اتدیله و صلیب اتدیله

۱۶۲ بز ساندخ کی او اسرائیلی قورتارجیدی اما بو شیلردن اوستنه

۱۶۳ شندی اوچ گون گچیو. ۱۶۴ اما بزدن بیر قاچ ارواد بز شاشرتدیله

۱۶۵ چونکو صباح اثرجه دن مزاره گندیله ۱۶۶ و اونن جسدنی یولمادیلر

۱۶۷ و دؤندیله. اونلر بزه ددیله کی ملاکلر اونلره گورکمش و دایمش

۱۶۸ کی او یاشیو ۱۶۹ و بزدن بیر قاچ کشی مزاره گندیله و اروادلرن

۱۷۰ ددیکلری کمی بولدیله، لکن اونو گورمادیلر.» ددی

۱۷۱ و او اونلره «عقلسز ادملر، سز یورگنزه نبیلرن بوتون

۱۷۲ سوله دکرنه صعب اینانینوز. ۱۷۳ مسیح بن بو عذابلری چکمه سی

۱۷۴ و گندی شریفنه گیرمه سی لازم دیل میدی؟» ددی

۱۷۵ و او موسی دن و بوتون نبیلردن باشلادی و بوتون مقدس

۱۷۶ یازیله گندی ایچن یازیلان شیلری اونلره اشکاره اتدی. ۱۷۷ و

۱۷۸ گندکلری کویه یاخلاشدخلری زمان او دها یراخ یره گدجی کمی

۱۷۹ گورستدی، ۱۸۰ اما اونلر اونه «بو گون بزدن قال چونکو اشخام

۱۸۱ یاخلاشدی هم ده گون باتیجی» ددیله و او اونلردن قالمخ ایچن

۱۸۲ ایچری گیردی.

۱۸۳ و او اونلردن سوفرده اوتوردی زمان اکمگی الدی و

۱۸۴ برکتله دی و یدیله و اونلره ویردی. ۱۸۵ و اونلرن گوزلری اچلدی

۱۸۶ و اونو بلدیله، اما او فوراً غایب اولدی.

۱۸۷ و اونلر برابره «او مقدس یازیله یولده بزه تفسیر اتدی

۱۸۸ زمان یورکلرمز اونن سوزلردن یانمادی می؟» ددیله

یوحنا

اولده سوز واری. و سوز اللهم یانندهدی و سوز اللهدی. ﴿۱۰﴾ او اولده اللهم یانندهدی. ﴿۱۱﴾ هر شی اوندن یراتلدی و یراتلمش شیلردن هیچ بیریر اونسز یراتلمادی. ﴿۱۲﴾ اوندە حیات واری و او حیات انسانلره ایشغدی. ﴿۱۳﴾ او ایشغ قرانلخده پارلیو اما قرانلخ اونو سوندرمادی.

﴿۱۴﴾ الله بیر انسان گوندردی، ادی یحیی. ﴿۱۵﴾ او شهادت ایچن گلدی یعنی گرچک ایشغ ایچن شهادت ویرمک و هرکز اونن سینبندن اینانسن ایچن گلدی. ﴿۱۶﴾ او ایشغ دیلدی اما ایشغ ایچن شهادت ویرمک ایچن گلدی.

﴿۱۷﴾ گرچک ایشغ او انسانلره پارلیو او دونیایه گلیودی. ﴿۱۸﴾ او دونیادهدی و دنیا اوندن یراتلمشدر، اما دنیا اونو تانیمادی. ﴿۱۹﴾ او ملتته گلدی اما اونن ملتی قبول اتمادی. ﴿۲۰﴾ لکن اونو قبول اتمدیسه لر یعنی اونن اِسمنه ایناندیسه لر، اولنره قدرت ویردی کی اولنر اللهم اوشاخلری اولجیلر. ﴿۲۱﴾ اولنر قاندن دیل، جسدندن دیل، انسانلرن اِسته گندن دیل، اما اللهدن. ﴿۲۲﴾ و سوز انسان اولدی و بزندن یاشه دی. نعمت و گرچکدن دولودی و بز اونن شریفنی، بابانن تک اوغلونو گوردک.

﴿۲۳﴾ یحیی او ایچن گرچک شهادت ویردی ناوخت یوجه سَسندن ﴿۲۴﴾ بودر بندن سوزنا گلجی او بندن بویوک چونکو او بندن اول واری. ﴿۲۵﴾ ددی

﴿۲۶﴾ و بز اونن دولوسندن نعمت اوستته نعمت الدخ. ﴿۲۷﴾ موسی ن طرفندن اللهم قانونلری بزه گلدی اما نعمت و گرچک عیسی مسیحندن گلدی. ﴿۲۸﴾ اللهم هیچ کیمسه گومادی اما بابانن یانندهخی تک اوغلو او بزه تانندی.

﴿۲۹﴾ و یحیی بو شهادتی ویردی ناوخت یهودیلر اوشلیمدن کاهنلر و لاولر اونه گوندردیلر و «کیمسن؟» سوردیلر ﴿۳۰﴾ یحیی اچخده اولنره «بن مسیح ديلم.» ددی ﴿۳۱﴾ اولنر گنه «یعنی کیمسن؟ ایلیا مسن؟» سوردیلر ﴿۳۲﴾ ایلیا ديلم.» ددی

﴿او نبی مسن؟» سوردیلر

﴿یوخ او ديلم.» جواب ویردی.

﴿۳۳﴾ او زمان کیمسن؟ کی بز ی گوندرانلره جواب ویراخ.

گندن ایچن نای دیون؟» ددی

﴿۳۴﴾ یحیی اولنره «نبی ایشیاء ددی کیمی بن چولده بیر سَسَم

«رین یولونو دوز اذن» دیو.» جواب ویردی.

﴿۳۵﴾ اولنر فریسیلردن گوندردیلر.

﴿۳۶﴾ «اگر نه مسیح نه ایلیا نه او نبی دیلسن نبی وفتیز ویریون؟»

سوردیلر

﴿۳۷﴾ یحیی اولنره «بن صویدن وفتیز ویریوم اما سزدن برابر بیریر

دوریو و اونو بلمیونز. ﴿۳۸﴾ او بندن سوزنا گلجی و بن اونن چارغنی

چؤزمیه لایخ ديلم.» ددی

﴿۳۹﴾ بو شیلر اُردنن اوته سنده نیت عتیاده اولدی. هارده یحیی

و فتیز ویریودی.

﴿۴۰﴾ یحیی ارتگی گون یاننه عیسی ن گلمه سنی گوردی و

«اهجخ بو اللهم قوزوسو دونیانن گوناھنی قالدردان بودر. ﴿۴۱﴾ او

ایچن ددم بندن سوزنا گلجی اما بندن بویوک چونکو بندن اول

او واری. ﴿۴۲﴾ بن اونو بلمادم اما اسرائیلن اوشاخلرنه او گندنی

گورستسن ایچن صویدن وفتیز ویریوم.» ددی

﴿۴۳﴾ و یحیی بو شهادتی ویردی «بن روح القدسو گوردم کی

سماذن حمام کیمی اوستته ایندی و قالدی. ﴿۴۴﴾ بن اونو بلمادم

اما بنی صویدن وفتیز ایچن گوندردان او بنه ددی کی او روحن

کیمن اوستته اینمه سنی و قالمه سنی

گوردیسن او روح القدسن وفتیز ویریو. ﴿۴۵﴾ و بن اونو گوردم و

شهادت اتم کی او اللهم اوغلو.»

﴿۴۶﴾ ارتگی گونده یحیی و اکی اوغرنجیسندن دوریودی ﴿۴۷﴾ و

عیسی گلدی و یحیی اونه باخدی و «اهجخ بو اللهم

قوزوسودر.» ددی

﴿۴۸﴾ و یحیی ن اکی اوغرنجیسی گندی و عیسی ی تاکیب

اتدی.

﴿۴۹﴾ عیسی اولنری گوردی و اولنره «نای اِستونز؟» سوردی

۱۵۱ عیسی اونه «سنی انجیر اغاجنن التنده گوردم ایچن ایناندن- بولردن بویوک شیلر گورجن-» ۱۵۲ صح سنه دیوم سامان اچلدینی و اللهن ملاکلرنن انسان اوغلونن اوستنه اینمه سنی و چیخمه سنی گورجن-» ددی

۲ اوج گون سونرا جلیلن فنا شهرنده بیر دوگون واردی و عیسی ن اناسی اورده دی- ۱۵۳ عیسی و گندی اوغرنجیلری بو دوگونه چاغرلمشدی- ۱۵۴ شراب قالمادیی زمان عیسی ن اناسی اونه گلدی و «شراب قالمادی» ددی ۱۵۵ عیسی اونه «ارواد بدنن نای اِستیون؟ زمانم دها گلمادی-» ددی

۱۵۶ اناسی خزمتچیلره «سزه نای ددیسه ادن-» ددی و اورده یهودیلرن تطهیر اولمخ ایچن التی طاشدن برمیملری واردی- هر تانه یوز لیتر صوی توته بلیودی- ۱۵۷ عیسی خزمتچیلره «برمیملری صویدن دولدرن-» ددی و اونلر تا اغزنه قدر دولدردیلر- ۱۵۸ عیسی اونلره «شندی اونلردن گترن و مسافرلرن رئیسنه ویرن-» ددی و اونلر ده گتردیلر-

۱۵۹ و مسافرلرن رئیسسی او شراب هاردن گلدینی بلمادی اما خزمتچیلر بلدیلر- او طاتدی و گواگی چاغریدی- ۱۶۰ اونه «هرکز اولده ایی شرابی ویریولر و هرکز سرخوش اولدخدن سونرا کوتو و اوجوز ویریولر اما سن شندی ایی شراب ویردن-» ددی

۱۶۱ عیسی اول علامتی جلیلن فنا کوینده اتدی و بوندن شریفی گورکدی و اوغرنجیلر اونه ایناندیلر- ۱۶۲ اوندن سونرا عیسی و اناسی و قارداشلیری و اوغرنجیلری کفرناحومه گندیلر و اورده بیر قاچ گون قالدیلر-

اونلر اونه «اغا هارده اوتوریون؟» سوردیلر «اغا یعنی معلمدر-» ۱۶۳ عیسی اونلره «گلن و باخن-» ددی اونلر عیسی دن گندیلر و اوندن قالدیلر چونکو تقریباً ساعت دورتدی-

۱۶۴ سمعون بطرسن قارداشی اُندر اوس او اِکی کشیدن بیریدی کی بیحی نن سوزنو دویدی و عیسی ی تاکیب اتدی- ۱۶۵ و بو گندی قارداشی سمعونو بولدی و اونه «بز او مسیح اولانی بولدخ-» ددی مسیح یعنی ساچلمش اولان دمشدر- ۱۶۶ و اونو عیسی نن یاننه گتردی- عیسی اونه باخدی و «سن یونسن اوغلو سمعونسن اما سنه کیفاس یعنی بُطرس دایجم-» ددی ۱۶۷ ارتگی گونده عیسی جلیله گتمک اِسته دی- اورده فیلیپسی بولدی و اونه «بني تاکیب ات-» ددی

۱۶۸ فیلیپس ده بُطرس و اُندر اوس کمی بیت صیدا شهرندن دی- ۱۶۹ فیلیپس ناتانائیلی بولدی و اونه «بز او موسی ایچن شریعتده یازدی و نیبلر ده او ایچن یازدیلر یعنی ناصر ی یوسفن اوغلونو عیسی ی بولدخ-» ددی

۱۷۰ و ناتانائیل اونه «ناصره دن بیر ایی شی چیخار می؟» سوردی

۱۷۱ فیلیپس اونه «گل و باخ» ددی ۱۷۲ عیسی ناتانائیله باخدی و «بو ادمه هیچ بیر یالان یوخدر-» بو گرچک بیر اِسرائیلیدر- ۱۷۳ ددی و ناتانائیل اونه «بني هاردن تانیون؟» سوردی

۱۷۴ عیسی اونه «فیلیپس سنی دها چاغرمدان اول سنی انجیر اغاجنن التنده گوردم-» ددی ۱۷۵ ناتانائیل اونه «ریسن- اللهن اوغولوسن- اِسرائیلن قرالیسن-» جواب ویدی-

۱۶۳ شاشما چونکو بن سنه ددم کي سن نیندن دوغملین-
 ۱۶۴ یتلر هاریه ایسته دیسه گدیو اونن سسنی دیویون اما هاردن یا
 هاریه گدجی بلمیون- بو کمی هر کیم روحدن دوغلمش اولور-»

ددی

۱۶۵ نیقودیموس «بو نصل اولور؟» سوردی

۱۶۶ عیسی اوئه «سن اسرائیلی بیر معلمسن و بو شیرلی بلمیون
 می؟» صح سنه دیوم بز قونشیوخ شیرل بلیوخ و گورپوک و
 شاهدتمزی قبول اتمیون- ۱۶۷ بن سنه بو دونیاده خی شیرل ایچن
 سویلیوم و اینانمادن او زمان نصل سماوی شیرل ایچن اینانجن؟
 ۱۶۸ انسان اوغولندن باشخه هیچ کیمسه سمایه چیخمادی-
 ۱۶۹ موسی چؤلده ییلانی یوخاری قالدردی عینا یولده انسان
 اوغلو یوخاری قالدردیلیدر- ۱۷۰ هر کیم اوئه ایناندیسه محی
 اولمیجی لکن سونسن حیات الجی- ۱۷۱ چونکو الله دونیایی بو
 قدر سئودی کي گندی تک اوغولونو فدا اتدی کي هر کیم اوئه
 ایناندیسه محی اولمیجی لکن سونسن حیات الجی- ۱۷۲ چونکو
 الله گندی اوغولونو دونیایه حکم اتمک ایچن گوندرمادی اما
 دونیایی قورتارمخ ایچن گوندردی- ۱۷۳ کیم اوئه ایناندیسه محکوم
 دیل اما اینانمادیسه محکومدر چونکو الله تک اوغولون ایسمنه
 اینانمادی-

۱۷۴ و حکم بودر، ایشغ دونیایه گلدی اما انسانلر قرانلغی
 ایشغدن زیاده سئودیلر چونکو پیس یاشه دیلر- ۱۷۵ هر کیم پیس
 ایشله دیسه ایشغی کراه ادیو و اوئه گلماز چونکو اونن ایشرلری
 گورستجی- ۱۷۶ اما او ایی ایشرلیان ایشغه گلر کي ایشرلری
 گورکسن، چونکو اللهده ایشرلنمشدر-» ددی

۱۷۷ اوندن سوزنا عیسی و اوغرنجیلری یهودیه نن کویارنه گتدیلر
 و اورده اولردن برابر قالیودی و وقتیز ویریودی- ۱۷۸ یحیی سالیمن
 یاخنده، عینونده وقتیز ویریودی و وقتیز ایچن چوخ کشیلر گلدیلر
 چونکو اورده صوی چوخ واردی ۱۷۹ چونکو یحیی ده حبسه
 اتملامشدی-

۱۸۰ اوندن سوزنا بیر قاچ یهودی یحیی نن اوغرنجیلرندن تطهر
 ایچن اتشدی و ۱۸۱ یحیی نن یانه گلدیلر و «اغا سندن برابر
 اولان ادم کي اُردن اوته سنده او ایچن گرچک شهادت ویردن،
 شندی وقتیز ویریو و هرکز اوئه گدیو-» سوردیلر

۱۸۲ یهودیلر فصح بایرامی یاخن اولدی و عیسی اورشلمیه
 گتدی- ۱۸۳ و معبده اوکوزلر و قویونلر و حمام ساتانلری و اوتوران
 صرافلری گوردی-

۱۸۴ بیر فرمچ ایپدن یاپدی و بوتون حیوانلری و تجارلری معبدن
 قوودی- و بوتون طاولهلری پاره دن برابر یره اُتدی- ۱۸۵ و حمام
 ساتانلره «بوردن بوتون بونلری لاتین بابامن ائونی بیر بازار یرنه
 دؤندرماين-» ددی

۱۸۶ سوزنا اونن اوغرنجیلرین عقلنه گلدی کي یازلمش «ائون
 ایچن غایرتی بنی بیجی-»

۱۸۷ یهودیلر اوئه «بو کمی ادیون ایچن نای علامت بزه
 گورسته بلیون؟» سوردیلر

۱۸۸ عیسی اولره «بو معبدی یخن و اوچ گون سوزنا بن گنه
 نیندن یاپمخ» ددی

۱۸۹ یهودیلر اوئه «بو معبدی قرخ التی سنه ده یاپمخ- و سن
 اوچ گونده گنه یاپمخ می؟» سوردیلر

۱۹۰ اما عیسی گندی جسدنی قصد اتدی-

۱۹۱ عیسی اولمدن قالدخدن سوزنا اوغرنجیلرین عقلنه گلدی
 یعنی مقدس کتابه و عیسی نن سوزلرنه ایناندیلر-

۱۹۲ عیسی اورشلمیه فصح بایرمنده چوخ انسانلر اونن اتدی
 علامتاری گوردیلر ایچن اونن ایسمنه ایناندیلر- ۱۹۳ لکن عیسی
 اولره توکل اتمادی- چونکو بوتون انسانلری بلیودی- ۱۹۴ او ایچن
 هیچ شهادت لازم دیلدی- چونکو انسانلر ایچنده کنی بلدی-

۱۹۵ یهودیلرین بیر فریسی و رئیس نیقودیموس واردی او بیر
 گجه عیسی یه گلدی و ۱۹۶ اوئه «اغا بلیوخ کي سن بیر

معلمسن و الله دن گلدن چونکو سن کمی هیچ کیمسه الله سز
 علامتار یاپه بلماز-» ددی

۱۹۷ و عیسی اوئه «صح سنه دیوم اگر بیر کشی نیندن
 دوغمادیسه الله ن مملکتنی گوره بلماز-» جواب ویردی-

۱۹۸ نیقودیموس اوئه «بیر اختیار ادم نصل گنه دوغبلر، یعنی
 گنه انانسن بطننه گیره بلر و ایکنجی دفعه دوغبلر می؟» سوردی
 ۱۹۹ عیسی اوئه «صح سنه دیوم بیر کشی صویدن و روحدن
 دوغمادیسه الله ن مملکتنه گیره بلماز-

۲۰۰ جسمدن دوغان جسم و روحدن دوغان روحدر-

بو قویویو بزه ویردی. بوندن گندسی و اونن اوشاخلری و حیوانلری و
 ایچدیلمر. ﴿۱۸﴾ سز شاهدلرمنسن کی بن ددم مسیح دیلم اما اوندن

اول گوندلرمنشدیم. ﴿۱۹﴾ گلین کیمدن قالیو؟ گواگیدن قالیو. اما
 گواگین دوستو اونن یاننده دوریو و اونن سنسندن کایفلی اولیو.
 شندی کایفم تمام اولدی. ﴿۲۰﴾ او دها بویوک اولملیدر و بن دها
 کوچک اولملیم.

﴿۲۱﴾ او یوخاردن گلان هر شیدن اوستئدر. دونیادن گلان، دونیا
 ایچن قوئشویو و سمدان گلان، هر شیدن اوستئدر. ﴿۲۲﴾ او سمدان
 نای گوردی و نای دویدی شیرلی ویریو اما هیچ کیمسه اونو قبول
 اتمیو. ﴿۲۳﴾ هر کیم قبول اتدیسه مهرونن قویو کی الله گرچکدر.

﴿۲۴﴾ او گوندلرمنش اولان ادم سوزلرنی الله دن سویلیو چونکو الله
 اونه اولچسز روح القدسدن ویریو. ﴿۲۵﴾ بابا اوغولونو ستویو و هر
 شیئی اونن الهه تسلیم اتمشدر. ﴿۲۶﴾ هر کیم اوغولونه ایناندیسه
 اوندن سونسنز حیات وار اما اوغولونه اینانمادیسه یاشه می گورمیجی
 و اللهن غضبی اونن اوستنده قالیو. ددی

﴿۲۷﴾ ناوخت فریسیلر بلدیلمر کی عیسی یحیی دن زیاده
 اوغرنجی و وقتیز یاپودی، ﴿۲۸﴾ و عیسی گندسی وقتیز
 اتمیودی یعنی اونن اوغرنجیلری اتدیلر، ﴿۲۹﴾ یهودیه ولایتتی ترک
 اتدی و گنه جلیله گتدی.

﴿۳۰﴾ سامره ن کویلرندن گچمک لازمدی. ﴿۳۱﴾ سامره ده
 بیر کویه گلدی اونن اسمی سوخار یعنی اوندن یاخن بیر تارلا
 واردی یعقوب گندی اوغلو یوسفه ویرمشدی. ﴿۳۲﴾ و یعقوبن قویوسو
 اورده دی. عیسی یولدن یورلمشدی. و قویونن یاننده اوتوردی و
 تقریباً ساعت اون اکی گوندزدی.

﴿۳۳﴾ سامری بیر ارواد صوی چکمک ایچن گلدی. عیسی اونه
 ﴿۳۴﴾ بنه صوی ویر. ایچجم. ﴿۳۵﴾ ددی
 اوغرنجیلر یمک المخ ایچن شهره گتمشدیلمر.

﴿۳۶﴾ او ارواد اونه ﴿سن یهودیسن و بن بیر ارواد سامرییم. نصل
 بندن صوی ایتیبون؟﴾ سوردی

چونکو یهودیلر سامریلرندن قوئشمیودیلر.
 ﴿۳۷﴾ عیسی اونه ﴿اگر سن اللهن هدیه سنی و کیم سندن صوی
 ایسته دیی بلسایدن سن اوندن ایتیبیدن و او سنه یاشه می صویو
 ویرجیدی.﴾ جواب ویردی.

﴿۳۸﴾ ارواد اونه ﴿اغا سنده بیر ساتل یوخدر و قویو دریندر. بو
 صویو هاردن گترجن؟﴾ سن بابامز یعقوبدن بویوک مسن؟ کی
 او مسیح می؟ ﴿۳۹﴾ ددی

﴿۴۰﴾ اونلر شهردن چیخدیلمر و اونه گلدیلمر
 اوغرنجیلر اونه یالواریلمر ﴿اغا، یه﴾ ددیلمر ﴿۴۱﴾ اما او اونلره
 ﴿بنده یمک وار اما سز اونو بلمیونز﴾ ددی

﴿۴۲﴾ بو ایچن اوغرنجیلر ﴿کیم اونه یمک گتردی؟﴾ برابرنه
 سوردیلر

﴿۴۳﴾ سز شاهدلرمنسن کی بن ددم مسیح دیلم اما اوندن
 اول گوندلرمنشدیم. ﴿۴۴﴾ گلین کیمدن قالیو؟ گواگیدن قالیو. اما
 گواگین دوستو اونن یاننده دوریو و اونن سنسندن کایفلی اولیو.
 شندی کایفم تمام اولدی. ﴿۴۵﴾ او دها بویوک اولملیدر و بن دها
 کوچک اولملیم.

﴿۴۶﴾ او یوخاردن گلان هر شیدن اوستئدر. دونیادن گلان، دونیا
 ایچن قوئشویو و سمدان گلان، هر شیدن اوستئدر. ﴿۴۷﴾ او سمدان
 نای گوردی و نای دویدی شیرلی ویریو اما هیچ کیمسه اونو قبول
 اتمیو. ﴿۴۸﴾ هر کیم قبول اتدیسه مهرونن قویو کی الله گرچکدر.

﴿۴۹﴾ او گوندلرمنش اولان ادم سوزلرنی الله دن سویلیو چونکو الله
 اونه اولچسز روح القدسدن ویریو. ﴿۵۰﴾ بابا اوغولونو ستویو و هر
 شیئی اونن الهه تسلیم اتمشدر. ﴿۵۱﴾ هر کیم اوغولونه ایناندیسه
 اوندن سونسنز حیات وار اما اوغولونه اینانمادیسه یاشه می گورمیجی
 و اللهن غضبی اونن اوستنده قالیو. ددی

﴿۵۲﴾ ناوخت فریسیلر بلدیلمر کی عیسی یحیی دن زیاده
 اوغرنجی و وقتیز یاپودی، ﴿۵۳﴾ و عیسی گندسی وقتیز
 اتمیودی یعنی اونن اوغرنجیلری اتدیلر، ﴿۵۴﴾ یهودیه ولایتتی ترک
 اتدی و گنه جلیله گتدی.

﴿۵۵﴾ سامره ن کویلرندن گچمک لازمدی. ﴿۵۶﴾ سامره ده
 بیر کویه گلدی اونن اسمی سوخار یعنی اوندن یاخن بیر تارلا
 واردی یعقوب گندی اوغلو یوسفه ویرمشدی. ﴿۵۷﴾ و یعقوبن قویوسو
 اورده دی. عیسی یولدن یورلمشدی. و قویونن یاننده اوتوردی و
 تقریباً ساعت اون اکی گوندزدی.

﴿۵۸﴾ سامری بیر ارواد صوی چکمک ایچن گلدی. عیسی اونه
 ﴿۵۹﴾ بنه صوی ویر. ایچجم. ﴿۶۰﴾ ددی
 اوغرنجیلر یمک المخ ایچن شهره گتمشدیلمر.

﴿۶۱﴾ او ارواد اونه ﴿سن یهودیسن و بن بیر ارواد سامرییم. نصل
 بندن صوی ایتیبون؟﴾ سوردی

چونکو یهودیلر سامریلرندن قوئشمیودیلر.
 ﴿۶۲﴾ عیسی اونه ﴿اگر سن اللهن هدیه سنی و کیم سندن صوی
 ایسته دیی بلسایدن سن اوندن ایتیبیدن و او سنه یاشه می صویو
 ویرجیدی.﴾ جواب ویردی.

﴿۶۳﴾ ارواد اونه ﴿اغا سنده بیر ساتل یوخدر و قویو دریندر. بو
 صویو هاردن گترجن؟﴾ سن بابامز یعقوبدن بویوک مسن؟ کی
 او مسیح می؟ ﴿۶۴﴾ ددی

﴿۶۵﴾ اونلر شهردن چیخدیلمر و اونه گلدیلمر
 اوغرنجیلر اونه یالواریلمر ﴿اغا، یه﴾ ددیلمر ﴿۶۶﴾ اما او اونلره
 ﴿بنده یمک وار اما سز اونو بلمیونز﴾ ددی

﴿۶۷﴾ بو ایچن اوغرنجیلر ﴿کیم اونه یمک گتردی؟﴾ برابرنه
 سوردیلر

۱۱۱ عیسی اونلره «بنم یمگم بني گوندرانن ایسته گني یاپمخدر.» ددي

۱۱۲ «سز دویوز کي دورت اي سونرا حصد بچمک زماني گلجي اما بن سزه دیوم گوزلرزي اچن و تارلاره باخن چونکو حصد تارلار اغ و حاضردر.» شندي ایشجیلر گندي او جرتلرني یولر و سونسز حیات اچین میوه توپیلر کي باغچیلر و بجانلر برابر کایفلی اولجیلر. چونکو بو لف صحدر یعنی بيري اکیو و باشخه کشي بچیو. بن سزي چالشما دینز یرده حصد توپلامخ اچین گوندریوم، باشخهلر چالشدیلر اما سز اونلرن ایشلرله گیردنز.» ددي

۱۱۳ او ارواد دمشدي کي بو ادم بوتون یاپدخلمري بنه سویله ددي اچین شهردن چوخ سامریلر ایناندیلر.

۱۱۴ سامریلر اونه گلدیلر و اونه یالوردیلر کي اونلردن برابر قالسن و بو اچین او اورده اکی گون زیاده قالدی. عیسی نن سوزلردن ده ا چوخ کشیلر ایناندیلر.

۱۱۵ اونلر او ارواده «بو اینانیوخ سوزلرن اچین دیل ارتخ چونکو بز دویدخ و بلبوخ کي گرچکدن بو دنیانن قورتارجیسیدر» ددیلر «اکی گون سونرا اورادن چیخدی و جلیله گندی.» عیسی گندسی ازلدن ددي کي «بیر نبي گندي وطنده احترام گورماز.» ددي

۱۱۶ جلیله گلديي زمان چوخ جلیلیلر اونه گلدیلر و اونو قبول اتدیلر چونکو اونلر ده بایرامه گتدیلر و اورشلیمده اونن یاپدیي ایشلری گوردیلر.

۱۱۷ عیسی گنه جلیل ولایتنده کي قنا کوینه گندي هارده او سویدن شراب یاپمشدی. کفرناحومده بیر ادم ضابط حکومتدن اونن اوغلو خسته اولدی. ناوخت دویدي کي عیسی یهودیه دن جلیله گلیودی او اونه گندي و اوغلو نه شفا ویرسن اچین اونو چاغردی چونکو اوغلو اولجیدی.

۱۱۸ عیسی اونه «سز علامتler و معجزهler گورمادیسنز اینانمیچنیز.» ددي

۱۱۹ بو ادم اونه «چوچوخم اولمادن گل.» ددي

۱۲۰ عیسی اونه «گت اوغلون یاشیجی.» ددي اونن سوزنه ایناندی و گتدی.

۱۲۱ یولده اونن خزمتچیلرني اونو گوردیلر و خبر ویردیلر. «اوغلون ایی اولدی.» ددیلر

۱۲۲ او اونلره «ناوخت ایی اولدی؟» سوردی و اونلر اونه «دون ساعت یدی اتش اونو براخدی» ددیلر «او ضابط بلدی کي عیسی اونه «اوغلون یاشیجی» ددي و گندسی و بوتون عایله سی ایناندی. بو اکتیجی معجزه عیسی یهودیه دن جلیله گلدیي زمان یاپدی.

۱۲۳ اوندن سونرا یهودیلرن بایرامی اچین عیسی اورشلیمه گتدی. اورشلیمده داوار قاپستن یاننده بش حوض واردی اونن اِسْمی عبرانیده بیْت حسدادر. بونلرده چوخ کور و طویال و خسته کشیلر واردی. اونلر صوین سالنمه سی اچین گوزلیودیلر. چونکو بعضی زمانلرده بیر ملاک صویه گلیودی و اونو صالیودی بوندن سونرا اتن اول صویه گیران شفا لیودی. اورده بیر ادم اوتوز سکیز سنه دن بری طویالدي. عیسی اونن یاتدیي گوردیي زمان بلدی کي او چوخدن بری بلدی و اونه «ای اوملخ ایستین می؟» سوردی

۱۲۴ خسته ادم اونه «اغا ناوخت صوي صالمنش اولدیسه بنم کیمسه می بوخدر کي بني صویه ایندرسن. هر دفعه ایندیسم باشخه کشي بندن اول اینبو.» جواب ویردی.

۱۲۵ عیسی اونه «قالخ و دوشگني قالدیر و گت.» ددي او شفا الدی و دوشگني قالدردی و یریدی. او سبت گونودی.

۱۲۶ یهودیلر او شفا الان ادمی گوردیلر و اونه «بو گون سبت گونودر دوشگني قالدیرمخ حرامدر.» ددیلر «او اونلره «او بنه شفا ویران بنه دوشگني قالدیر و قالخ و گت ددي» جواب ویردی.

۱۲۷ «کیم سنه دوشگني قالدیر و گت ددي؟» سوردیلر «اما بو ادم کیمدن شفا الدی بلمادی چونکو عیسی چوخ زحمت واردی اچین اورده قالمادی.

۱۲۸ سونرا عیسی اونو معبدده بولدی و اونه «سن شفا الدن ارتخ گونا ایشله ما یوخسه بیر شی دها کوتو سنه اولجی.» ددي او ادم گندي و یهودیلره سویله دی کي او عیسی دن شفا الدی.

دها بويوکدر چونکو بابا بنه تاملاماخ ايچن ايشلر ويردي كي بونلر شهادت ويريولر بو ايچن بابا بني گوندردي. ﴿۱۷﴾ و بني گوندران بابا بنم ايچن شهادت ويريو. سز اونن سئسي هيچ دويمادنز و اونن شڪلني گورمادنز. ﴿۱۸﴾ و سزده اونن سوزلري يوخدر چونکو اوندن گوندرلمشه اينامادنز.

﴿۱۹﴾ سز مقدس يازيلرده اريونز چونکو سانينوز كي اينچنده سونسز حيات بولجنز. بونلر بنم ايچن شهادت ويريولر. ﴿۲۰﴾ اما حيات المخ ايچن بنه گلמک استه مادنز. ﴿۲۱﴾ ادملردن شريف قبول اتميموم، ﴿۲۲﴾ اما بن بليوم كي سزده اللهن محبتي يوخدر.

﴿۲۳﴾ بن بابامن ايسمنده گلدم و بني قبول اتمينوز. باشخه كشي گندي ايسمنده گلديسه سز اونو قبول ادجنز. ﴿۲۴﴾ نصل اينانه بلجنز ناوخت سز برابرنزدن شريف اريونز اما اللهن شريف ارامينوز. ﴿۲۵﴾ سامناين كي سزي بابامه شكاييت ياپچم چونكو بير تانه سزن ايچن شكاييت ادان وار و اونده اويميدنز وار يعني موسي در.

﴿۲۶﴾ چونكو موسي به اينانسايدينز بنه ده اينانجيندنز چونكو او بنم ايچن يازدي. ﴿۲۷﴾ اما اونن يازيلرنه اينامادنز نصل سوزلر مه اينانه بلجنز؟ ﴿۲۸﴾ ددي

۶ بوندن سوزنا عيسي جليلان دنيزي يعني طبريه ن دنيزين او تكي طرفنه گندي. ﴿۲۹﴾ چوخ كشيرل اونو تاكيب اديلر چونكو خسته لره شفا ويردي. ﴿۳۰﴾ عيسي داغه چيخدي و اوغرنجبلردن اوتوردي. ﴿۳۱﴾ يهوديلرن فصح بايرامي ياخن اولدي. عيسي يوخاري باخدي و چوخ كشيرلن اونه گلمه سني گوردي. عيسي فيلپسه ﴿۳۲﴾ بز هاردن اكمك بونلر ايچن گره ك؟ ﴿۳۳﴾ سوزدي

﴿۳۴﴾ عيسي بو سوزلري سينه مخ ايچن سوزدي چونكو اولدن بلدي ناي ياپچيدي.

﴿۳۵﴾ فيلپس اونه ﴿۳۶﴾ اكي يوز دينار اكمك اونلره بير از گره بليو. ﴿۳۷﴾ جواب ويردي

﴿۳۸﴾ اوغرنجبلردن بير تانه سمعون بظرسن قارداشي اندراوس اونه ﴿۳۹﴾ بورده بير اوغلانده بش اريه اكمك و اكي كوچك بالخ وار. اما بو قدر كشي ايچن اولماز. ﴿۴۰﴾ ددي

﴿۴۱﴾ و عيسي ﴿۴۲﴾ ادملر يره اوتورسنلر. ﴿۴۳﴾ ددي اورده چوخ اوت واردي. اورده تقريباً بش بين ادم واردي. ﴿۴۴﴾ عيسي اكمك ايچن تشكر اتدي و اونلره ويردي و

﴿۴۵﴾ چونكو عيسي بو شيلري سبت گوننده ياپدي يهوديلر اونه ظلامت اتميه باشلاديلر. ﴿۴۶﴾ اما عيسي اونلره ﴿۴۷﴾ بابام تا شنديه قدر چالشيو و بن ده چالشيم. ﴿۴۸﴾ ددي ﴿۴۹﴾ بو ايچن يهوديلر اونو اولدرميه يول اراديلر، چونكو بس سبت گوننو بوزدو ايچن ديل ارتخ اما چونكو الله بابامدر ديودي و بو سوزلردن يعني او مستاوه اللهن كمي ديودي.

﴿۵۰﴾ بو ايچن عيسي اونلره ﴿۵۱﴾ اوغلو گندندن هيچ بير شي ياپماز اما او بابانن ياپديني گورديسه او شيلري اوغلو ياپيو. ناي شيلر بابا ياپديسه بن ده ياپيوم. ﴿۵۲﴾ بابا اوغلونو ستويو و هر شي ياپديسه اونه گورسديو و سز شاشمخ ايچن اونه دها بويوك شيلر گورستجي. ﴿۵۳﴾ عينا شكل بابا اولولردن كيمي استه ديسه قالدريو اوغلو ده اولولردن كيمه استه ديسه اونه حيات ويريو. ﴿۵۴﴾ چونكو بابا هيچ كيمسه يه حكم اتماز اما اوغلو نه تمام حكم تسليم اتمشدر ﴿۵۵﴾ كي هر كيم بابايه احترام اتديسه عينا قدر اوغلو نه ويرجي و هر كيم اوغلو نه احترام اتماديسه اونو گوندراني يعني بابايي احترام اتماز.

﴿۵۶﴾ صح سزه ديوم هر كيم سوزلرمي دويديسه و بني گوندرانه اينانديسه اونده سونسز حيات وار. او محكمه يه گلميچي اما اولومدن حياته گوجدي.

﴿۵۷﴾ صح سزه ديوم زمان گليو و بورده در كي اولولر اللهن اوغلونن سئسي دويجيلر و كيم دويديسه ياشيچي. ﴿۵۸﴾ چونكو نصل بابانن گندسندنه حياتي وارسه عينا شكل اوغلو نه قدرت ويردي كي اوغلو گندسندنه اولجي. ﴿۵۹﴾ اونه قدرتي حكم اتمك ايچن ويردي چونكو او انسان اوغلودر. ﴿۶۰﴾ بوندن شاشماين چونكو زمان گليو و مزارلر اونن سئسي دويجيلر و ﴿۶۱﴾ هرکز چيخجبلر ابي ياشيانلر حياته قالخجبلر و پيس ياشيانلر محكمه يه گدجبلر.

﴿۶۲﴾ بن تك هيچ بير شي ياپه بليوم دويدم شيلردن حكم اديوم و بنم حكمم صحدر چونكو گندي استه گم حسبنه ديل لکن بني گوندرانن استه يي حسبنه اسيوم،

﴿۶۳﴾ اگر گندم ايچن شهادت ويرديسم شهادتم گرچك ديل. ﴿۶۴﴾ باشخه كشي بنم ايچن شهادت ويريو و بليوم او گرچكدر. ﴿۶۵﴾ سز يحيي يه ادملر گوندرننز و او گرچك شهادت ويردي.

﴿۶۶﴾ اما بن انسانندن شهادت قبول اتميموم اما بو شيلري ددم كي سز قورنلا بلجنز. ﴿۶۷﴾ يحيي يانار و پارليان بير چراغدي و سز بير از زمان اونن ايشغنده كافيلي اولمخ استه دنز. ﴿۶۸﴾ اما شهادتم يحيي دن

داغتلیر اولندن سونرا عینا شی بالخدن یاپدی. ﴿۱۵﴾ و اولر دوق اولدخدن سونرا اوغرنجیلره ﴿زیاده یکم توپلاین و هیچ بیر شی چوروماسن﴾. ددی ﴿اوغرنجیلر اون اکی سید دولدرلیر.

﴿۱۶﴾ ملت عیسی ن معجزه سنی گوردی و ﴿گرچکدن دونیا یه گلجی نیی بودر﴾. ددیله عیسی بلدی کی اولر اونو معبوردن قرال یاپمخ ایسته دیلر ایچن او داغه چیخدی.

﴿۱۷﴾ اخشام اولدی اوغرنجیلر گوله ایندیله. ﴿۱۷﴾ و بیر باخیره یه بیندیله و اوتکی طرفه یعنی کفرناحومه بوله باشلادیله. قرانلخ اولمشدی و عیسی اولره ده گلمادی. ﴿۱۸﴾ یئل قواتلی اولدی ایچن دنیز دالغه لئودی. ﴿۱۹﴾ ناوخت اولر بش کیلومتر گتمشدیله عیسی دنیز اوستنده ییودی و باخیره یه یاخلاشدی. اوغرنجیلر گوردیلر و قورخدیلر. ﴿۲۰﴾ عیسی اولره ﴿قورخمان بنم﴾ ددی ﴿کایفلی اولدیله و اونو باخیره یه بیندریلر اما بوندن سونرا اولاشدیله.

﴿۲۱﴾ ارتگی گون دنیز اوتکی طرفه فالان ادملر گوردیلر کی اورده بیر باخیره دن باشخه یوخدی و بلدیله کی عیسی اوغرنجیلرندن گمادی اما اوغرنجیلر تک گتدیله. ﴿۲۲﴾ باشخه باخیره لر یعنی اولر تیبیریان گلدیلر اورده یایاخلی عیسی رب شکر اتدکدن سونرا یکم میمشدیله. ﴿۲۳﴾ و ناوخت گوردیلر یعنی عیسی و اوغرنجیلر اورده دیلدیلر و باخیره لره بیندیله و اونو ارامخ ایچن کفرناحومه گتدیله.

﴿۲۴﴾ و اونو بولدخلری زمان اونه ﴿اغا ناوخت بوریه گلدن؟﴾ سوردیلر

﴿۲۵﴾ عیسی اولره ﴿صح سزه دیوم سز بنی ارادنز معجزه لر ایچن دیل لکن یکم ایچن ارادنز. ﴿۲۶﴾ او چوریه ن یکم ایچن چالشماین اما او یکم انسان اوغلو ویریو سونسز حیاته قدر قالیو او ایچن چالشن چونکو بابا الله اونو مهورلمشدر.﴾ ددی ﴿نای شیر الله ایچن اده بلیوک؟﴾ سوردیلر

﴿۲۷﴾ و عیسی اولره ﴿یونو الله ایچن یاین، اونن گوندردینه اینانز.﴾ جواب ویدی.

﴿۲۸﴾ ﴿نای معجزه بزه گورسده بلیون کی بز سنه اینانه خ؟﴾ یازلمش کمی بابالرمز چؤلده سمدان اکمک یدیلر. ﴿۲۹﴾ ددیله و عیسی اولره ﴿صح سزه دیوم موسی اکمگی سمدان ویرمادی اما بابام گرچک اکمگی ویریو.﴾ چونکو اللهم اکمگی سمدان اینیو و دونیا یه حیات ویریو. ﴿۳۰﴾ ددی

﴿۳۱﴾ اولر اونه ﴿اغا هر زمان بوندن بزه ویر.﴾ ددیله

﴿۳۲﴾ و عیسی اولره ﴿یاشم اکمگی بنم هر کیم بنه گلدیسه هیچ اچ اولماز. و هر کیم بنه ایناندیسه سونسز اولماز﴾. اما سزه ددم و بنی گورڈن و اینانمادنز ﴿بابا بنه نای ویردیسه بنم یانمه گلجی و کیم بنه گلدیسه قوومام.﴾ بن سمدان گلدن بنم ایسته گم حسبنه دیل لکن بنی گوندرانن ایسته یی ایچن گلدن.

﴿۳۳﴾ و بنی گوندرانن ایستو کی هر شی بنه ویرلیدنن هیچ بیرنی غایب اتمیم اما اخر گونده اونو قالدیرجم. ﴿۳۴﴾ بنی گوندرانن بابام ایستو کی هر کیم اوغولونه باخدیسه و ایناندیسه اونده سونسز حیات اولجی و بن اخر گونده اونو قالدیرجم.﴾ ددی

﴿۳۵﴾ یهودیلر اونه مسخره یاپدیله چونکو او ﴿سمدان اینمش اکمک بنم.﴾ ددی

﴿۳۶﴾ ﴿بو عیسی یوسفن اوغلو دیل می؟ اونن اناسنی و باباسنی بلیوخ و شندی بن سمدان ایندم دیو.﴾ ددیله

﴿۳۷﴾ عیسی اولره ﴿برابرته بله واسواس اتمانن.﴾ ددی ﴿هیچ کیمسه بنه گله بلماز اِلا بنی گوندرانن بابام اونو چکدیسه او گلجی و اخر گونده بن اونو قالدیرجم.﴾ نییله یازدیله کمی ﴿اولر الله دن تعلیم الجیلر هر کیم بابادن دویدیسه و اورگندیسه بنه گلجی.﴾

﴿۳۸﴾ الله دن گلان کشیدن باشخه هیچ کیمسه بابایی گورمامشدر. ﴿۳۹﴾ صح سزه دیوم هر کیم بنه ایناندیسه سونسز حیات وار. ﴿۴۰﴾ یاشم اکمگی بنم. ﴿۴۱﴾ بابالرنز چؤلده مته یدیلر و سونرا اولدیله. ﴿۴۲﴾ بو سمدان اینمش اکمکن هر کیم یدیه اولمیجی. ﴿۴۳﴾ سمدان اینمش یاشم اکمگی بنم. هر کیم بوندن یدیه سونسز زمانه قدر یاشیجی. و بو اکمک ویرجم دونیانن یاشم ایچن او اتمدر.﴾ ددی

﴿۴۴﴾ یهودیلر برابردن ایرلدیلر و ﴿نصل گندی اتنی یکم ایچن بزه ویرچی؟﴾ ددیله

﴿۴۵﴾ و عیسی اولره ﴿صح سزه دیوم انسان اوغولونن اتنی یمادیسنز و قاننی ایچمادیسنز سزده یاشم اولماز.﴾ هر کیم اتمی یدیه و قانمی ایچدیسه اونده سونسز حیات وار و اخر گونده اونو قالدیرجم. ﴿۴۶﴾ اتم گرچک یکمدر و قانم گرچک شرابدر. ﴿۴۷﴾ هر کیم اتمی یدیه و قانمی ایچدیسه بنده یاشیو و بن اونده یاشیوم.

﴿۴۸﴾ نصل دیری بابا بنی گوندردی او ایچن یاشیوم عینا بوله هر کیم بندن یدیه بندن یاشیجی. ﴿۴۹﴾ و بو سمدان اینمش

ياپدخلرني پيس اولديني ايچن شهادت ويريوم. ﴿۱۵﴾ سز بو بايرامه چيچن بن شندي گلميوم چونكو زمانم دها گلمادي. ﴿۱۶﴾ ددي ﴿۱۷﴾ عيسى بو شي ددي و جليلده قالدي. ﴿۱۸﴾ اما اونن قارداشلري بايرامه گنكلكن سونرا او گندي اما اچخده ديل گزلي گندي.

﴿۱۹﴾ يهوديلر اونو بايرامده اراديلر ﴿او هارده؟﴾ برابرندن سورديلر ﴿۲۰﴾ بعضيلر ﴿او ابي ادم﴾ دديلر اما باشخهلر ﴿او انسانلري قانديرو﴾ دديلر ﴿۲۱﴾ اما هيچ كيمسه اچخده قونشمادي چونكو هر كر يهوديلردن قورخديلر.

﴿۲۲﴾ بايرامن ياريسي قدر گچدي و عيسى معبده گندي و درس ويريودي. ﴿۲۳﴾ يهوديلر شاشديلر ﴿بو ادم كتابلري اورگمادي نصل كتاب مقدسدن بو قدر بليو؟﴾ سورديلر

﴿۲۴﴾ عيسى اونلره جواب ويريدي ﴿بنم تعليم گندمدن ديل اما بني گوندراندن﴾ بئر ادم اللهن يولنده ياشمخ استهديسه او بلجي اكر بو تعليم اللهدن يوخسه گندمدن سويليوم. ﴿۲۵﴾ بئر كشي گندندن سويلهديسه بويوك اولمخ استيو اما اونو گوندراني بويومك استيان او گرچك و اونده يالان بوخدر. ﴿۲۶﴾ موسي سزه اللهن قانونلرني ويريدي ديل مي؟ اما سزدن هيچ كيمسه اونو حفظ اتميو نبي بني اولدرمك استيونز؟ ﴿۲۷﴾ ددي ﴿۲۸﴾ زحمت اونه ﴿سنده شيطان وار! كيم سني اولدرمك استيو؟﴾ جواب ويريديلر.

﴿۲۹﴾ عيسى اونلره ﴿بن بئر شي ياپدم و سز شاشدنز﴾ موسي سزه سنت ويريدي يعني موسي ديل بابالرزندن و سز سبت گونده سنتن ياپيونز. ﴿۳۰﴾ بئر ادم سبت گونده سنتن ياپديسه موسي نن قانونلرني بوزميجي، سبت گونده بئر ادمه شفا ويريوم نبي قزدنز؟ ﴿۳۱﴾ گوزلردن حكمت اتمانن اما عدالتندن حكمت ادم. ﴿۳۲﴾ ددي ﴿۳۳﴾ اوندن سونرا اورشليمدن بئر قاج كشي برابرنه ﴿بو ادم اونو اولدرمك استيولر ديل مي؟﴾ ﴿۳۴﴾ اما او بورده اچخده هر شي ديو و هيچ كيمسه اونه بئر شي دايميو ممكن رئيسلر بليولر كي گرچككن او مسيح مي؟ ﴿۳۵﴾ اما بز بليوخ بو هاردن گلدي و ناوخت مسيح گلدي زمان هيچ كيمسه بلميجي هاردن گلدي. ﴿۳۶﴾ دديلر

﴿۳۷﴾ عيسى معبده بو تعليمي ويريدي ﴿بني بليونز و هاردن گلدم و گندمدن گلمادم اما او بني گوندران او گرچكدار و اونو بلميونز. ﴿۳۸﴾ بن اونو بليوم چونكو اوندن گلدم و او بني گوندردي. ﴿۳۹﴾ ددي

اكمك بابالرزندن يدكلري منه كمي ديل اونلر يديلر و اولديلر اما هر كيم بوندن يديسه سونوزه قدر ياشيجي. ﴿۴۰﴾ ددي ﴿۴۱﴾ بو شيلر كفرنحومده بئر مجمعه اولدي هارده عيسى تعليم ويريودي.

﴿۴۲﴾ اوغرنجيلردن بعضيلري بو سوزلري دويدخدن سونرا ﴿بو سوز اكر كيم قبول اده بليو؟﴾ برابرنه سورديلر ﴿۴۳﴾ عيسى گندي اوغرنجيلرني ناي قونشدخلرني بلديني زمان او اونلره ﴿بوندن قزدن مي؟﴾ ﴿۴۴﴾ اكر انسان اوغلون اولتكعي يره يوخاري چيخمه سني گورديسنزل نصل اولجنز؟ ﴿۴۵﴾ روح ياشمه ويرر اما جسندن فايدهسي يوخدر. سزه دديم سوزلر روح و ياشمه مدر. ﴿۴۶﴾ اما سزدن بئر قاج تانه اپانمادي. ﴿۴۷﴾ ددي چونكو عيسى اولدن بلدي كيم اپانميجي و كيم اونه خيانت ادجي.

﴿۴۸﴾ ﴿بو ايچن سزه دم كمي هيچ كيمسه بنه گله بلماز الا بابام اونو چكديسه گله بلر.﴾ ددي ﴿۴۹﴾ بو وقتدن سونرا اوغرنجيلردن چوخو اونو ترك اتديلر و اوندن گزماديلر ارتخ.

﴿۵۰﴾ عيسى اون اكلره باخدي و ﴿سز ده گتمك استه ميونز مي؟﴾ سوردی ﴿۵۱﴾ سمعون بئرس اونه جواب ويريدي ﴿كيمه گداك؟ سونوز حياتن سوزلري سنده در﴾ و بز اپانديخ كي سن ياشيان اللهن اوغلو مسيحنس.

﴿۵۲﴾ عيسى اونلره جواب ويريدي ﴿سز اون اكمي ساچدم ديل مي؟ اما سزدن بيري شيطاندر﴾ ﴿۵۳﴾ بو سمعونن اوغلو اسخريوطي يهوذا ايچن ددي، چونكو بو اون اكليردندي و سونرا اونه خيانت اتدي.

﴿۵۴﴾ بوندن سونرا عيسى جليلده گزيودي و يهوديه ده گرمك استه مادي چونكو اورده يهوديلر اونو اولدرمك استهديلر. ﴿۵۵﴾ و يهوديلر چادر بايرامي ياخن اولدي. ﴿۵۶﴾ اونن قارداشلري اونو ﴿بورادن چيخ و يهوديه به گت و ياپدخلرني اورده اوغرنجيلر گورسنلر.﴾ چونكو بئر ادم مشهور اولمخ استهديسه هيچ بئر شي گزليده ياپماز اكر بو شيلري ياپديسن دنيايه گورست. ﴿۵۷﴾ دديلر ﴿۵۸﴾ چونكو گندي قارداشلري اونو اپانماديلر.

﴿۵۹﴾ عيسى اونلره ﴿زمانم دها گلمادي اما سز زماننز حاضر. ﴿۶۰﴾ دنيا سزي كراه اده بلماز اما بني كراه اديو چونكو اونلرن

۱۱۱ اونو توتمخ ایسته دیلر اما اونو توته بلمیودیلر چونکو اونن زمانی دهها گلمادی.

۱۱۲ اما چوخ اونه ایناندیلر و برابرنه «مسیح گلدینده اوندن زیاده معجزه لر یاپچی می؟» سوردیلر

۱۱۳ فریسیلر زحمتن واسواسلرنی دویدیلر و رئیس کاهنلر محافظلری اونو توتمخ ایچن گوندریلر. عیسی اونلره «بن بیر

۱۱۴ از زمان سزدن برابر قالجیم و اوندن سونرا بنی گوندرانه گدجم. بنی اریجنز اما بولمیجنز. هارده اولدیم یره گله بلمیجنز.» ددی

۱۱۵ بو ایچن یهودیلر برابرندن «بو هاریه گتمک ایستیو و بز اونو بولمیجغ؟ بلکی یونانیستانه گتمک ایستیو کی اورده خیی یهودیلره

۱۱۶ و باشخه ملتره تعلیم ویرمک ایستیو می؟» نای یعنی بنی اریجنز و بنی بولمیجنز و هارده اولدیم یره گله بلمیجنز؟» سوردیلر

۱۱۷ و بایرامن اخر و بویوک گونده عیسی دوردی و بوجه سنسندن «بیر ادم صوسز اولدیسه بنه گلسن و ایچسن.» هر

۱۱۸ کیم بنه ایناندیسه یازلمش کمی اولجی «قارندن دیری نهرلرن یاشمه صویرلی اخچی.» ددی

۱۱۹ بو روح القدس ایچن ددی کی اونه ایمان ادانلر سونرا الدیلر چونکو روح دهها ویرلمادی چونکو عیسی دهها شرفلنمامشدی.

۱۲۰ بو سوزلر ایچن بیر قاچ کشتی «گرچکدن بو او نیی.» ددی

۱۲۱ باشخهلر «بو مسیح» ددیلر اما باشخهلر «مسیح جلیلدن گلجی می؟» مسیح داؤدن اوشاخلرندن و نیت لحم کونیندن

۱۲۲ گلجی دیل می؟» ددیلر بو ایچن ملترلر ایرلدیلر. «بیر قاچ تانه اونو توتمخ ایسته دیلر

۱۲۳ اما هیچ کیمسه اونه النی اوزاتمادی. محافظلر رئیس کاهنلره و فریسیلره گلدیلر «نیی اونو

۱۲۴ توتمادنز؟» سوردیلر محافظلر اونلره «هیچ کیمسه بو کمی قوتشمادی.»

۱۲۵ جواب ویردیلر فریسیلر «او سزی ده قاندردی می؟» کیم فریسیلردن یا

۱۲۶ رئیسلردن اونه ایناندی؟» اما بو جهال ملت اللهن قانونلرنی بلمیولر اونلر لعنتیلدر.» ددیلر

۱۲۷ گجه ده عیسی یه گلمش اولان نیقودیموس بیر تانه اونلردندی. «قانونلرمز دیو بز اولده بیر ادمدن دویجخ اوندن

۱۲۸ سونرا حکم ویرچک دیل می؟» سوردی

۱۲۹ و اونلر اونه «یوخسه سن ده جلیلی مسن؟ اوخو و گورجن هیچ نبی جلیلدن گورکمادی.» ددی

۱۳۰ اوندن سونرا هرکز گندی ائونه گندی. عیسی زیتون داغنه گندی و صبح ارتگی گونده

۱۳۱ گنه معبده دؤندی و بوتون ملت اونه گلدی و او اوتوردی و اونلره تعلیم ویردی.

۱۳۲ و فریسیلر و شریعت معلملر زنده توتلمش بیر اروادی زحمتن اورته سنه گردیلر. و عیسی یه

۱۳۳ «اغا بو ارواد زنا یاپیودی و بو یاپمه سننده بز اونو توتدخ.» و موسی نن شریعتنده دیو بو کمی کشیلری طاشله ملیخ. سن نای

۱۳۴ دیون؟» سوردیلر عیسی ی صوجهلهمخ ایچن سوردیلر اما عیسی اگلدی و

۱۳۵ پارمغندن یره یازیمه باشلادی. «گنه اونلر اونه سوردیلر و عیسی قانخدی و اونلره «سزدن کیم گوناھسزسه، اول طاشی اونو

۱۳۶ ائسن.» ددی و گنه اگلدی و یره یازیمه باشلادی.

۱۳۷ بونو دویدیلر و اولده اختیار ادملر گتکدن سونرا گنجلر ده گتدیلر. اوندن سونرا عیسی تک قالدی و او ارواد اوکنده

۱۳۸ دوریودی. عیسی ارواده «ارواد سنن ضدنه شکایت ادانلر هارده؟

۱۳۹ کیمسه سنی حکم اتمادی؟» سوردی ارواد اونه «اغا کیمسه یوخدر.» ددی

۱۴۰ عیسی اونه «بن ده سنی حکم اتمیوم. گت و ارتخ گوناھ اتم.» ددی

۱۴۱ عیسی گنه ملته «بن دونیانن ایشغییم. بنی تکیب اتمک ایچن بیر ادم گلدیسه قرانلخده گرمیچی و اونده یاشم ایشغی

۱۴۲ اولجی.» ددی فریسیلر اونه «سن گندن ایچن شهادت ویریون. یعنی

۱۴۳ شهادتن گرچک دیل.» ددیلر و عیسی اونلره «اگر بن گندم ایچن شهادت اتمیسم او

۱۴۴ گرچک چونکو بن هاردن گلدیم و هاریه گدجم بلیوم. اما سز هاردن گلدیم و هاریه گدجم بلمیونز.» سز گوزلرزدن حکم

۱۴۵ ادیونز اما بن کیمسه یه حکم اتمیوم. لکن حکم اتمیسم بنم حکم گرچکدر چونکو تک حکم اتمیوم اما بن و بنی گوندران

۱۴۶ یعنی بابا برابرندن حکم ادیوک. سزن شریعتنزه یازلمش کی

اما بني اؤلدريمك اِستيتونز چونكو سوزلرمي قبول اتميتونز. ﴿١٧﴾ بن بابام ياننده گورديم شيلري سزه ديوم و سز بابانزدن دويدنيز شيلري ياپيتونز. ﴿١٨﴾ ددي

﴿١٩﴾ بابامز اِبراهيم. ﴿٢٠﴾ دديلر

عيسى اونلره ﴿٢١﴾ اگر سز اِبراهيمن اوشاخلرندن گلسايدنيز اِبراهيم كمي ياشيچيدنيز. ﴿٢٢﴾ اما شندي بن اللهدن دويدم و صح سزه ددم و بني اؤلدريمك اِستيتونز. اِبراهيم بو كمي ياپمادي. ﴿٢٣﴾ سز بابانز كمي ياپيتونز. ﴿٢٤﴾ ددي

اونلر عيسىيه ﴿٢٥﴾ نيز زندان دوغماخ. بزه بير بابا وار و او اللهدر. ﴿٢٦﴾ دديلر

عيسى اونلره ﴿٢٧﴾ اگر الله بابانز اولسايدني بني سئوجيدنيز چونكو بن اللهدن گلدم و بوردهيم. گندمدن گلدام اما او بني گوندردي. ﴿٢٨﴾ نبي سوزلرمي انيله بلميونز؟ چونكو سوزلرمي دويه بلميونز. ﴿٢٩﴾ سز بابانز شيطاندن گلدنز. و او كمي ياپمخ اِستيتونز. او اولدن بير قيتيلدي چونكو اونده گرچك يوخدر. يالان سويلهديسه او اصلي دلي قونشيو چونكو او يالانجي و يالانلر باباسيدر. ﴿٣٠﴾ اما بن سزه گرچك سويلهديم ايچن اِپنمادنيز. ﴿٣١﴾ كيم سزدن بني بير گونا اِپن خطهلي ادهيليو؟ اما گرچك دديسم نبي بنه اِپنميونز؟ ﴿٣٢﴾ اللهدن اولان، او اللهن سوزلرني دوييو. بو سببدن دويميونز چونكو سز اللهدن ديلسنز. ﴿٣٣﴾ ددي يهوديلر ﴿٣٤﴾ اِپي دديك ديل مي؟ يعني سن سامري و سنده

شيطان وار. ﴿٣٥﴾ جواب ويرديلر

عيسى اونلره ﴿٣٦﴾ بنده شيطان يوخدر. اما بابامه احترام ويريوم و سز بنه احترام ويرميونز. ﴿٣٧﴾ بن گندم شريف ايچن اراميوم اما بيرري اريو و او حاكمدر. ﴿٣٨﴾ صح سزه ديوم هر كيم سوزلرمي حفظ اتديسه اصلا اولومو گورميجي. ﴿٣٩﴾ ددي

اوندن سوزنا يهوديلر اونه ﴿٤٠﴾ شندي بليوخ كي سنده شيطان وار. نبي اِبراهيم و باشخه نييلر اؤلدلير و سن ديون كي كيم سوزلرني حفظ اتديسه اصلا اولميجي. ﴿٤١﴾ سن بابامز اِبراهيمدن بويوك مسن؟ اِبراهيم اؤلدي و نييلر اؤلدلير. سن گندني ناي سانيون؟ ﴿٤٢﴾ سوردلر

عيسى ﴿٤٣﴾ بن گندمي تشرف اتديسم بوشدر. بني تشرف ادا ن بابام يعني اللهمز ديونز. ﴿٤٤﴾ سز اونو تانيميتونز. اما بن اونو تانيوم اما اگر دديسم كي اونو تانيموم سز كمي بير يالانجي اولجيدم. اما بن اونو تانيوم و اونن سوزلرني حفظ اديوم. ﴿٤٥﴾ بابانز

اكي ادمن شهادتي گرچك اولور. ﴿٤٦﴾ بن گندم ايچن شهادت ويريوم و بني گوندران بابا ده بن ايچن شهادت اديوم. ﴿٤٧﴾ ددي ﴿٤٨﴾ بابان هارده؟ ﴿٤٩﴾ سوردلر

عيسى اونلره ﴿٥٠﴾ سز نه بني نه بابامي بلميونز. چونكو بني تانيسايدنيز بابامي ده تانيجيدنيز. ﴿٥١﴾ ددي

عيسى بو سوزلري معيدن صندوغئن ياننده ملته ددي اما هيچ كيمسه اونو توتمادي چونكو اونن زماني ده ا گلمادي.

عيسى اونلره گنه ﴿٥٢﴾ بن گدجم و سز بني اريچنن و گوناهلر زده اولجيز. هاربه گدجم گله بلميچيز. ﴿٥٣﴾ ددي

﴿٥٤﴾ بو ايچن يهوديلر ﴿٥٥﴾ او گندني اؤلدريجي مي؟ چونكو ديون بن هاربه گدجم سز گله بلميچيز. ﴿٥٦﴾ دديلر

عيسى اونلره ﴿٥٧﴾ سز اشاغيدنيسنن اما بن يوخاردنم. سز بو دونيادنسنن اما بن بو دونيادن ديلم. ﴿٥٨﴾ بو ايچن سزه ددم گوناهلر زده اولجيز چونكو اِپنمادنيز كي او بنم. بو ايچن گوناهلر زده اولجيز. ﴿٥٩﴾ ددي

﴿٦٠﴾ بو ايچن ﴿٦١﴾ كيمسن؟ ﴿٦٢﴾ سوردلر

عيسى اونلره ﴿٦٣﴾ اولدن سزه ددم. ﴿٦٤﴾ سز ايچن چوخ شيلر سويلهلميم و حكم اتملیم اما بني گوندران او گرچكدر و هر شئي اوندن دويدم و دونيايه سويليوم. ﴿٦٥﴾ جواب ويردي.

﴿٦٦﴾ اونلر انلاماديلر كي او بابا ايچن ددي

﴿٦٧﴾ بو ايچن عيسى اونلره ﴿٦٨﴾ ناوخت انسان اوغلونو يوخاري قالدريينن زمان بلجنز كي او بنم و گندمدن هيچ ياپه بلميوم اما بابا بني اورگندي كمي سزه ددم. ﴿٦٩﴾ و بني گوندران او بندن برابردر. بابا بني تك براخمادي چونكو بن هر زمان اونو كايفلي اتمك ايچن چالشيم. ﴿٧٠﴾ ددي

﴿٧١﴾ بو سوزلر ايچن چوخ اِپنماديلر.

عيسى گندنه اِپنانان يهوديلره ﴿٧٢﴾ اگر سز سوزلر مده قالدريسنن گرچكدن اوغرنجيلر ممان اولدنز. ﴿٧٣﴾ و گرچگي بلجنز و گرچك سزي حر ادجي. ﴿٧٤﴾ ددي

﴿٧٥﴾ نيز اِبراهيمن اوشاخلريخ و اصلا خزمتهچي ديدلخ نصل ديون كي بز حر اولجيز؟ ﴿٧٦﴾ سوردلر

عيسى اونلره ﴿٧٧﴾ صح سزه ديوم هر كيم گونا اِپشلهديسه گوناهن خزمتهچيسيدر. ﴿٧٨﴾ بير خزمتهچي ائوده سونسزه قالماز اما اوغلو سونسزه قدر قالجني. ﴿٧٩﴾ بو ايچن اوغلو سزي حر اتديسه سز گرچكدن حر اولدنز. ﴿٨٠﴾ بليوم كي سز اِبراهيمن اوشاخلريسنن

﴿فریسیلردن بیر قاچ کشی﴾ بو ادم اللهدن دیل چونکو سبت گونو حفظ اتمیو. ﴿ددیلر

اما باشخه لر﴾ بیر گوناهاکار نصل بله معجزه لر اده بلیو؟ ﴿سوردیلر

﴿بو ایچن گنه﴾ گوزلرنی اچان بو ادم ایچن نای دیون؟ ﴿سوردیلر

او اونلره ﴿او بیر نییدر﴾ جواب ویردی.

﴿یهودی لر اونن اولدن کور اولدینی و سونرا شفا الدینی اپانمادیلر﴾ بو ایچن اونن باباسنی و اناسنی چاغردیلر.

﴿و اونلره﴾ بو اوغلو ز می؟ او دوغدخدن بری کور دیل میدی؟ نصل شندی گوره بلیو؟ ﴿سوردیلر

﴿اونن اناسی و باباسی اونلره﴾ بلیوخ کی او اوغلو مزدر و بلیوخ او دوغدخدن بری کوردی، ﴿اما شندی نصل گوریو بلمیوخ و بلمیوخ کیم اونن گوزلرنی اچدی. اونه سورن چونکو او کوچک

دیل ارتخ. او گندسی ایچن قونُشه بلیو. ﴿جواب ویردیلر

﴿اونلر یهودیلردن قورخدیلری ایچن بله ددیلر چونکو یهودیلرن رئیس لری قرار ویردیلر کی هر کیم «عیسی مسیحدر» اعتراف اتدیسه مجمعه دن قوبولجی.

﴿بو سبیدن﴾ اونه سورن چونکو او کوچک دیل. ﴿جواب ویردیلر.

﴿او ادمی گنه چاغردیلر و اونه﴾ شریفی اللهه ویر چونکو بز بلیوخ بو ادم گوناهاکاردر. ﴿ددیلر

﴿او اونلره﴾ گوناهاکار اولدینی بلمیوم، بس بیر شی بلیوم کی بن کوردم و شندی گوریوم. ﴿جواب ویردی.

﴿فریسیلر اونه﴾ سنه نای اتدی؟ نصل گوزلرنی اچدی؟ ﴿سوردیلر

﴿او اونلره﴾ سزه ددم نئی دویمادنز؟ نئی گنه دویمخ استیوز؟ یوخسه سز ده اونن اوغرنجیلر نادن اولمخ استیوز می؟ ﴿جواب ویردی

﴿و اونه مسخره یاپدیلر و﴾ سن اونن اوغرنجیلر نادن اولدن. بز موسی نن اوغرنجیلر یخ. ﴿و بز بلیوخ الله موسی دن قونُشدی

اما بو ادمن هاردن گلدینی بلمیوخ. ﴿ددیلر

﴿بو ادم اونلره﴾ چوخ عجیب! سز بو ادمن هاردن گلدینی بلمیوز اما او گوزلرمی اچدی. ﴿بلیوخ کی الله بیر گوناهاکار دن دویمیو. ﴿بیر ادم اللهه تاپدیسه و اللهن استه یی ایچن یاشه دیسه

ابراهیم بنم گونمی گورمک ایچن کایفلی اولدی. او گونمی گوردی و کایفلندی. ﴿جواب ویردی

﴿یهودی لر اونه﴾ سن یاشن آلی یوخدر، نصل ابراهیمی گوردن؟ ﴿سوردیلر

﴿عیسی اونلره﴾ صح سزه دیوم ابراهیم دن اول بن واردم. ﴿ددی

﴿بو سوزلر ایچن یهودیلر اونو طاشله مخ ایچن طاشلر گتردیلر اما عیسی گولندی و معبدن چیخدی.

﴿عیسی گچیودی و دوغمشدن بری کور بیر ادمی گوردی. ﴿اوغرنجیلری اونه﴾ اگا کیم گوناه یاپدی و

او کور دوغدی؟ گندسی یوخسه اناسی و باباسی؟ ﴿سوردیلر

﴿عیسی اونلره﴾ بو ادم دیل، باباسنن و اناسنن گوناھی ایچن ده دیل، لکن کور دوغدی کی اللهن ایشلری اونن حیاتنده گورکسن. ﴿بنی گوندرانن ایشلرنی گوندز اولانه قدر

ایشلملیخ چونکو گجه گلر و او زمانده هیچ کیمسه چالشه بلماز. ﴿ناوخت دوئیاده سم، دونیانن ایشغی بنم. ﴿جواب ویردی

﴿بو سوزلری ددیکن سونرا یره دوکوردی و چامور یاپدی و کور ادمن گوزلرنه صوردی. ﴿سیلوحا حوضنه گت و یو.

ددی. «سیلوحا یعنی گوندرلمش» او گندی و یودی و اونن گوزلری اچلدی و گنه گلدی.

﴿کور ادمن قونشولری اونو گوردیلر و﴾ بو عینا دینجی ادم دیل می؟ ﴿ددیلر

﴿بیر قاچ کشی﴾ اودر، ددیلر اما باشخه لر﴾ یوخ او دیل اما اونه بنزیو. ﴿ددیلر اما او هرکزه﴾ او بنم ددی

﴿اونلر﴾ اما گوزلرن نصل اچلدی؟ ﴿سوردیلر

﴿او اونلره﴾ بیر کشی ادی عیسی، چامور یاپدی و گوزلر مه صوردی و بنه «سیلوحا حوضنه گت و یو.» ددی. بن گتدم و یو دم و گوزلرم اچلدی. ﴿جواب ویردی.

﴿اونلر اونه﴾ او ادم هارده؟ ﴿سوردیلر

و او بلمیوم! ﴿جواب ویردی. ﴿اولده کور اولان او ادمی فریسیلره گتردیلر﴾ او گون سبت گونودی ناوخت عیسی چامور یاپدی و اونن گوزلرنی اچدی.

﴿فریسیلر گنه﴾ او گوزلرنی نصل اچدی؟ ﴿سوردیلر و او اونلره

﴿او گوزلر مه چامور صوردی و یو دم و گوره بلمدم. ﴿ددی

اونلر داغلمش اولجیلر. ﴿۱۶﴾ او تجار چوبان قاچيو چونکو پاره ایچن چالشو و قویونلر او ایچن مهم دیل.
 ﴿۱۷﴾ ایی چوبان بنم. بنمکیلری تانیوم و اونلر ده بني تانیولر.
 ﴿۱۸﴾ عینا یولده بابا بني تانیو و بن اونو تانیوم و قویونلر ایچن حیاتیمی فدا ادیوم. ﴿۱۹﴾ بنده باشخه قویونلر وار بونلردن دیل. اونلر بیر چوبان و بیر سوزو اولسن و سسمی دینله سنلر ایچن بن اونلری گزملیم.

﴿۲۰﴾ بو ایچن بابا بني سئویو چونکو جانمی فدا ادرم و گنه الجم. ﴿۲۱﴾ هیچ کیمسه حیاتیمی بدن الماز بن گندم اونو تسلیم ادیوم. بن اونو تسلیم اتمک ایچن قدرتم وار و گنه اونو الماخ ایچن قدرتم وار. بو امری بابادن الدم. ﴿۲۲﴾ ددی
 ﴿۲۳﴾ بو سوزلر ایچن گنه یهودیلر ایرلیدلر. ﴿۲۴﴾ اونلردن چوخ کشیلر ﴿بو ادم دلی و ایچنده شیطانلر وار نیی اوندن دینلیونوز؟﴾
 ددیله
 ﴿۲۵﴾ باشخه لر ﴿بو دلی سوزلری دیل بیر شیطان گزولری اچه بلیو می؟﴾ ددیله

﴿۲۶﴾ اوندن سوزنا اورشلیمده خطرلمخ ایچن معبد اچلمخ بایرامی واردی و قیشدی ﴿۲۷﴾ و عیسی معبدده سلیمانن سالوننده گزودی.
 ﴿۲۸﴾ یهودیلر اونو گلدیله و ﴿نای قدر زمان بزى شکده قویچن اگر مسیحسن بزه اچخده دای.﴾ ددیله
 ﴿۲۹﴾ عیسی اونلره ﴿سزه ددم اما سز اینانمادنز. بابامان اِسمنده یایدخلرم شیلر بنم ایچن شهادت ویرولر. ﴿۳۰﴾ اما سز اینانمیونوز چونکو سز قویونلرمدن دیلسنز. ﴿۳۱﴾ قویونلرم سسمی دیولر و اونلری تانیوم و اونلر بني تانیولر و بني تکیب ادیولر. ﴿۳۲﴾ بن اونلره حیات سونسز ویريوم و هیچ محی اولمیجیلر و هیچ کیمسه اونلری المدن چاله بلماز. ﴿۳۳﴾ بابا اونلری بنه ویردی و او بندن بیویک و بابانن لندن هیچ کیمسه چاله بلماز. ﴿۳۴﴾ بابا و بن بیرک. ﴿۳۵﴾ ددی
 ﴿۳۶﴾ یهودیلر اونو طاشلمه مخ ایچن گنه طاشلری الدیلر.
 ﴿۳۷﴾ عیسی اونلره ﴿سزه بابامدن نای ایلیک اتمم کی بني طاشلمه مخ اِسْتیونوز؟﴾ جواب ویردی.

﴿۳۸﴾ یهودیلر اونو ﴿سن ایلیک اتمدن ایچن طاشلمه میوخ اما کفرلک سوله دین ایچن. چونکو سن انسانسن اما گندنی الله ادیون.﴾ ددیله

﴿۳۹﴾ عیسی اونلره ﴿شریعتزده یازلمش «ددم: سز اِلهارسنز» دیل می؟﴾ ﴿الله سوزو خرب اولماز. یعنی الله سوزلری

الله اوندن دویدی. ﴿۴۰﴾ دونیاده تا سلافدن بری هیچ کیمسه دوغشدن کور اولان بیر ادمه شفا ویرمادی. ﴿۴۱﴾ بو ادم الله دن اولماسایدی هیچ بری شی اده بلمازدی. ﴿۴۲﴾ جواب ویردی
 ﴿۴۳﴾ «سن گوناخده دوغدن و بزه درس ویریون؟» ددیله و اونو قوودیلر

﴿۴۴﴾ عیسی اونن قوودینی دویدی ایچن اونو بولدی و ﴿اللهن اوغولنه اینانیون می؟﴾ سوردی
 ﴿۴۵﴾ او ادم اونو ﴿اغا او کیمدر؟ اونو اینانجم﴾ ددی
 ﴿۴۶﴾ عیسی اونو ﴿سن اونو گوردن و شنیدی او سندن قوئشویو.﴾
 جواب ویردی.
 ﴿۴۷﴾ «اینانیوم یا رب!﴾ ددی و اونو تاپدی.

﴿۴۸﴾ و عیسی اونو ﴿بن بو دونیاهه حکم اتمک ایچن گلدیم، کی کورلر گورسن و گورانلر کور اولسن.﴾ ددی
 ﴿۴۹﴾ و اونن یاننده دوران فریسیلر بن بعضیسی اونو ﴿بز ده کورخ می؟﴾ سوردیلر

﴿۵۰﴾ عیسی اونلره ﴿کور اولسایدنر گوناخن اولمازدی. اما سز گوریوک ددیزن ایچن گوناخن قالر.﴾ ددی
 ﴿۵۱﴾ «صح سزه دیوم هر کیم قویونلرن قاپسندن گیرمادیسه اما باشخه یولدن گیردیسه خرخز و حرامیدر. ﴿۵۲﴾ اما قاپیدن گیلر او قویونلرن چوبانیدر. ﴿۵۳﴾ قاپچی اونو اچار و قویونلر سسنی دیولر و اِسملرندن چاغردیسه و اونلری دشری چیخارتیو. ﴿۵۴﴾ و گندی قویونلری چیخارتدیسه اونلر او گنده گدچی و اونلر اونو تکیب ادجیلر چونکو اونلر اونن سسنی بلیولر. ﴿۵۵﴾ اونلر بیر یادرغی ادمدن گتمازلر. اما اوندن قاجارلر چونکو یادرغی ادمن سسنی بلمیولر﴾ ددی
 ﴿۵۶﴾ عیسی بو مثنیای اونلره ددی اما اونلر اونو انلامادیلر.

﴿۵۷﴾ بو ایچن عیسی اونلره ﴿صح سزه دیوم قویونلر ایچن قاپی بنم. ﴿۵۸﴾ بندن اول خرخزلر و حرامیلر گلدی اما قویونلر اونلردن دویمادیلر. ﴿۵۹﴾ قاپی بنم. بیر ادم بندن گیردیسه او قورئلجی و گیرجی و چیخجی و اولتخ بولجی. ﴿۶۰﴾ خرخز چالمخ و اولدرمک و خرب اتمک ایچن گلر باشخه سبب ایچن گلماز. اما بن اونلره حیات، بول حیات اولسن ایچن گلدیم.

﴿۶۱﴾ ایی چوبان بنم. ایی چوبان قویونلر ایچن گندی حیاتیمی فدا ادیو. ﴿۶۲﴾ اما او تجار چوبان یعنی گندنن دیل قوردن گلدینی گوردیسه قویونلری براخجی و قاچجی و قورد اونلردن توتجی و

اونلره گلدی اِلاهَر چاغردی ﴿۱۵﴾ سز بابادن قدس اولان و دونيايه گوندلرانه «كفر ادبون» ديوون چونكو دم كي بن اللهن اوغلويم؟ ﴿۱۶﴾

اگر بن بابان ايشلرني ياپماديسم بنه اِپنانمين. ﴿۱۷﴾ اما ياپماديسم و بنه اِپنانماديسمن او ياپديم ايشلر اِپچن اِپنانن كي بابا بندهدر و بن بابادهيم. ﴿۱۸﴾ ددي

گنه اونو تومتخ اِستهدير اما عيسى اونلن اللرندن چيخدي. ﴿۱۹﴾ و گنه اُردن اوتهسنه گندي هارده يحيى وفتيز اديودي و اورده قالدی.

﴿۲۰﴾ چوخ كشيلا اونه گلدیلر و ﴿۲۱﴾ يحيى هيچ بير معجزه ياپمادي اما بو ادم اِپچن هر شي ددي صحرار. ﴿۲۲﴾ دديلر و اورده چوخ ادملر اونه اِپنانديلر.

﴿۲۳﴾ لعازر يعني مرتا و مريممن قارداشي او نيت عبيادندي او خسته اولدي. ﴿۲۴﴾ بو مريم رهن اياخلرنه عطر دوكدی و ساچندن سيلدي. خسته لعازر اونن قارداشيدی. ﴿۲۵﴾ باجيلر اونه خير گوندردیلر. ﴿۲۶﴾ اغا، او ستودين ادم خستدر. ﴿۲۷﴾ دديلر

عيسى بونو دويدي و ﴿۲۸﴾ بو خستهلخ اخرنده اونو اُولدرميجي اما بو اللهن شريفني اِپچن اولدي و اللهن اوغلو اوندن شريف گوركجي. ﴿۲۹﴾ ددي

عيسى اونلري يعني لعازر و باجيسي مرتا و مريمي ستودي. ﴿۳۰﴾ عيسى لعازرن خسته اولديني دويدخدن سوزرا اورده اِكي گون زياده قالدی. ﴿۳۱﴾ اوندن سوزرا اوغرنجیلره «يلا بز يهوديه يه گنه گداك. ﴿۳۲﴾ ددي

اما اوغرنجیلر اونه ﴿۳۳﴾ رب يهوديلر سني طاشله مخ اِستهديلر و سن گنه اوريه گتمك اِستين مي؟ ﴿۳۴﴾ سوردیلر عيسى اونلره ﴿۳۵﴾ بير گونده اون اِكي ساعت وار ديل مي؟ گوندزده ادم گرديسه دوشميجي چونكو دونبانن اِيشغندن گوريو. ﴿۳۶﴾ اما بير كشي گجدهه گرديسه او دوشجي چونكو اِيشغ گندنده يوخدر. ﴿۳۷﴾ جواب وِردی.

﴿۳۸﴾ بوندن سوزرا اونلره ﴿۳۹﴾ دوستمز لعازر ياتيو بن اونه گدجم و اونو اوياندرجم. ﴿۴۰﴾ ددي

اونن اوغرنجیلري اونه ﴿۴۱﴾ رب ياتارسه او اِبي اولجي. ﴿۴۲﴾ دديلر

﴿۴۳﴾ عيسى بو سوزلري يعني لعازر اُولدي دمشدي اما اونلر انلاديلر كي او اِرحت اويودي.

﴿۴۴﴾ عيسى اونلره اچخده ﴿۴۵﴾ لعازر اُولدي ﴿۴۶﴾ و اِيمانن اِپچن اورده ديدلم اِپچن كافيلا اولدم اما يلا بز اوريه گداك. ﴿۴۷﴾ ددي

﴿۴۸﴾ اِكيز توماس يعني اوغرنجیلردن بيری ﴿۴۹﴾ يلا و بز ده اوندن برابر اُولاك. ﴿۵۰﴾ ددي

﴿۵۱﴾ عيسى اوريه گندي و لعازرن مزارني بولديني زمان كوملديني گوندن بري دورت گون گچمشدي. ﴿۵۲﴾ نيت عنيا اورشليمدن ياخن يعني اوچ كيلومتر. ﴿۵۳﴾ و يهوديلردن چوخ كشيلا مرتا و مريمه تسلي وِيرمك اِپچن گلمشديلر. ﴿۵۴﴾ عيسى گلدیني زمان مرتا دويدي و اونه گندي اما مريم اُوده قالدی. ﴿۵۵﴾ مرتا عيسى يه ﴿۵۶﴾ رب، بورده اولسايدن قارداشم اُولمازدي. ﴿۵۷﴾ اما بليوم اللهدن ناي اِستهديسن الله سنه وِيرجي. ﴿۵۸﴾ ددي

﴿۵۹﴾ عيسى اونه ﴿۶۰﴾ قارداشن قالخجي. ﴿۶۱﴾ ددي مرتا اونه ﴿۶۲﴾ بليوم اخر گون يعني اُولومدن قالخش گونده او قالخجي ﴿۶۳﴾ ددي

﴿۶۴﴾ عيسى اونه ﴿۶۵﴾ قالخش و حيات بنم. هر كيم بنه اِپنانديسه تا اُولمشسه ياشيجي. ﴿۶۶﴾ و هر كيم ياشهديسه و بنه اِپنانديسه اصلا اُولماز. بونه اِپنانيون مي؟ ﴿۶۷﴾ سوردی

﴿۶۸﴾ انوت يا رب اِپنانيوم كي سن او دونيايه گلجي اولان اللهن اوغلو مسيحين. ﴿۶۹﴾ بونو دديكدن سوزرا گرلي بولندن باجيسي مريمه ﴿۷۰﴾ اغا بورده و سني چاغريو. ﴿۷۱﴾ ددي

﴿۷۲﴾ مريم بونو دويدي و عيسى يه گلدی. ﴿۷۳﴾ عيسى كويه دها گيرمادي اما هارده مرتا اونه گلدی يره قالدی. ﴿۷۴﴾ ناوخت مريمدن اُوده اوتوران يهوديلر گوردیلر كي مريم چيكدن قالخدي اونلر سانديلر كي او اغلامخ اِپچن مزاره گندي. بو اِپچن اونلر اوندن برابر گندیلر. ﴿۷۵﴾ مريم عيسى يه گلدیني زمان اياخلرنه دوشدي و اونه ﴿۷۶﴾ رب، بورده اولسايدن قارداشم اُولمازدي. ﴿۷۷﴾ ددي

﴿۷۸﴾ مريم و اوندن برابر اُوده اوتوران يهوديلر اغليودیلر. عيسى بونو گوردی و جاني سخلدی. ﴿۷۹﴾ اُونو هاربه قويدنن؟ ﴿۸۰﴾ سوردی

اونلر اونه ﴿رب گل و باخ﴾ دديلر
﴿۵۵﴾ و عیسی اغلادی.

﴿۵۶﴾ یهودیلر برابره ﴿باخن نای قدر اونو سئودی﴾ دديلر
﴿۵۷﴾ اما باشخهملر ﴿او کور ادمن گوزلرني اچه بلیودی اونو اولومدن
قورتاره بلماز می؟﴾ سوردیلر
﴿۵۸﴾ عیسی ن جنانی گنه سخلدي. و مزاره گلديلر و او بیر
مغاره دی. اورده بویوک بیر طاش قاپیده واردی.

﴿۵۹﴾ عیسی اونلره ﴿بو طاشی قالدرن﴾ ددی

اما اولونن باجیسی مرتا اونه ﴿یا رب شندی او قوخویو چونکو
دورت گون اولدی﴾ ددی

﴿۶۰﴾ و عیسی اونه ﴿سن اپناندینسن اللهن شریفنی گورجن سنه
ددم دیل می؟﴾ ددی

﴿۶۱﴾ او بویوک طاشی قالدردیلر. عیسی یوخاری باخدی و ﴿بابا
سسمی دیویون ایچن تشکر ادیوم.﴾ بلمد کی سسمی هر زمان
دیویون اما بونلر ایچن ددم کی سن بنی گوندردن ایچن اپنانجیلر.
ددی

﴿۶۲﴾ بو شیلری ددی و یوجه سسدن ﴿لغازلر شری گل!﴾ ددی
﴿۶۳﴾ او اولو ادم اللر و ایاخلری کفن ایچنده باغلی و یوزو
مندیلدن صارلمشدی، بو شکله چیخدی و عیسی ﴿اونو چؤزن
و براخن گمنس.﴾ ددی

﴿۶۴﴾ مریمن یاننه گلان یهودیلردن چوخ کشیلر عیسی ن
یاپدخلرنی گوردیلر ایچن اپناندیلر ﴿۶۵﴾ اما اونلردن بیر قاچ تانه
فریسیره گتدیلر و اونلره عیسی نای یاپدی ایچن سویله دیلر.

﴿۶۶﴾ بو ایچن رئیس کاهنلر و فریسیلر توپلانديلر ﴿نای اداک؟﴾
بو ادم چوخ معجزه یاپیو ﴿۶۷﴾ اونو براخدیسخ هرکز اونه اپنانجیلر
و رومانبلر مقدس یرمزی وطنمزی الحیلر.﴾ دديلر

﴿۶۸﴾ اما اونلردن بیرری یعنی قیافا و او باش کاهندی اونلره ﴿سز
هیچ بیر شی بلمیوزن!﴾ هرکز ایچن بیر ادم اولدیسه دها اپی
اولجی کی ملتزم محی اولمیجی.﴾ ددی

﴿۶۹﴾ بونو گندندن دایمادی چونکو او باش کاهندی او نیلیک
ویردی یعنی عیسی ملت ایچن اولجی.

﴿۷۰﴾ و بس او ملتی تک ایچن دیل اما اللهن اوشاخلر بوتون
دونیادن، کی اوندن برابر اولجی.﴾ او گوندن اونو اولدرمک یولو
ارادیلر.

﴿۷۱﴾ بو ایچن عیسی یهودی یرلرده اچنخده گزمادی ارتخ و اورادن
چوله یاخن یعنی افراهیمه ددیکلری بیر شهره گندی اوغرنجیلردن
گندی و اورده قالدی.

﴿۷۲﴾ و یهودیلرن فصیح بایرامی یاخن اولدی ایچن چوخ یهودیلر
هر یردن تظهير اتمک ایچن اورشلیمه گلدیلر. ﴿۷۳﴾ اونلر عیسی ی
ارادیلر و معبدده دورانلر برابره ﴿سز نای دیویوز؟ او بایرامه گلمیجی
می؟﴾ دديلر

﴿۷۴﴾ چونکو رئیس کاهنلر و فریسیلر امر ویردیلر کی بیر کشی
اونو بولدیسه اونلره سویله ملیدر کی اونو توتته بلیجیلر.

۱۲

﴿۷۵﴾ عیسی فصیح بایرامندن التي گوندن اول یت
عنیابه گتدی. اورده لغازلر اوتوربودی کی بو ادمی
اولومدن قالدرمشدی. ﴿۷۶﴾ اورده عیسی ایچن یمک یاپدیلر. مرتا

خزمت ادیودی و لغازلر اونن یاننده سوفرده اوتوربودی. ﴿۷۷﴾ و مریم
بیر لیتر قیتملی و قوخلو عطر گتردی و عیسی ن ایاخلرنه دوکدی
و اونو ساچندن سیلیدی. و او ائو بوتون قوخودن دولدو.

﴿۷۸﴾ اما بیر تانه اوغرنجیلردن یهوذا اسخریوطی و او سوزا اونه
خیانت اتدی اونه ﴿۷۹﴾ نسی بو عطر اوچ یوز دیناره صالتمادی و
فقیرلره ویرلمادی؟﴾ سوردی

﴿۸۰﴾ بونو فقیرلر ایچن دایمادی اما چونکو او خرخزدی و او
صندوغن صاحبیدی. و اوندن چالیودی.

﴿۸۱﴾ عیسی ﴿اونو براخ چونکو بنی کوممک ایچن حاضر ادیو.
﴾ هر زمان سزن یانزده فقیرلر وار اما بن هر زمان سزدن برابر
اولمیجم.﴾ ددی

﴿۸۲﴾ یهودیلردن چوخ کشیلر گلديلر چونکو بس عیسی ایچن
دیل لکن دویدیلر کی عیسی لغازری اولومدن قالدردی و اونو
گورمک ایسته دیلر. ﴿۸۳﴾ بو ایچن رئیس کاهنلر لغازری اولدرمک
ایسته دیلر. ﴿۸۴﴾ لغازلر ایچن چوخ یهودیلر عیسی یه اپناندیلر.

﴿۸۵﴾ ارتگی گون چوخ کشیلر اورشلیمه بایرام ایچن گلديلر
چونکو عیسی ن گلجینی دویدیلر. ﴿۸۶﴾ خورما یپراخلری گتردیلر و
اونو گورمک ایچن گلديلر و ﴿هوسانا رین ایسنده گلان ایسرائیلر
قرالی مبارک اولسن.﴾ سسلندیلر

﴿۸۷﴾ عیسی بیر گنچ اشک بولدی و اونه بیندی. چونکو یازلمش
کمی ﴿صهیون فزی قورخما. باخ قرالن بیر گنچ اشکده
گیو.﴾

﴿۱۷﴾ اوغرنچيلر اولدن بو سوزلري انلاماديلر اما عيسی شرفلندکدن سونرا بو سوزلر اونلرن عقلمنه گلدی او ايچين ناي يازلمشدي و انسانلر اونو ناي ياپديلر انلاديلر.

﴿۱۸﴾ شندي اونن ياننده کي کشيلر شهادت اتديلر کي لعازري مزاردن چاغردی و اونو اولومدن قالدردی، ﴿۱۹﴾ بو معجزه يي دويديلر ايچين چوخ کشيلر عيسی ي گورمک استهديلر.

﴿۲۰﴾ عيسی اونلره ﴿ايشغ بير از وقت سزدن قالبجي- ايشغده گزن چونکو قرانلخده بير ادم بلميچي هاربه گديو- ﴿۲۱﴾ ايشغزن وارسه ايشغه اينانن و سز ايشغن اوشاخلري اولجنز- ﴿۲۲﴾ عيسی بونو ددی و گندي و اونلردن ساخالندي.

﴿۲۳﴾ فريسيلر برابرنه ﴿باخن هيچ بير شي اوتماخ هرکر اونه گديو- ﴿۲۴﴾ دديلر

﴿۲۵﴾ اونلره بو قدر معجزه لر گورستدي اما اونلر ايناماديلر- ﴿۲۶﴾ نبي ايشعيا بو سوزلري يازمش «يا رب کيم خيرمزدن دويدی و ايناندي؟ و ربن قدرتي کيمه گورکدي؟»

﴿۲۷﴾ بير قاچ تانه يونانيلر بايرامده تاپمخ ايچين اولشليمه گلديلر- ﴿۲۸﴾ فيلپسه يعني جليلن نيّت صيدا شهرندن گلمش اولانه گلديلر و ﴿۲۹﴾ اغا بز عيسی ي گورمک استيوخ- ﴿۳۰﴾ دديلر

﴿۳۱﴾ «رب اونلرن گوزلرني کور اتدي و يورکلرني طاش کمي دايشتردي- بو ايچين اونلر گوزلرندن گورميولر و يورکلرندن انلاميجيلر و بنه دونميجيلر کي بن اونلره شفا وريم-»

﴿۳۲﴾ فيلپس بونو اندراوسه سويلهدکدن سونرا اونلر عيسی يه برابر گنديلر و سويلهديلر-

﴿۳۳﴾ ايشعيا بو شيلري يازدي چونکو او ربن شريفني گوردي- ﴿۳۴﴾ ريسلردن چوخ کشيلر عيسی يه اينانديلر اما فريسيلردن قورخديلر ايچين کيمسه يه سويله ماديلر- چونکو بير کشي اچخده

﴿۳۵﴾ عيسی اونلره ﴿انسان اوغلونن شرفلنمک ساعتی گلدی-

دديسه مجمعلرندن اونلري چيخارتويديلر- ﴿۳۶﴾ چونکو اونلر انسان شريفني اللهن شريفندن زياده سئويدلر-

﴿۳۷﴾ صبح سزه ديوم کي اگر بير بوغدانن توخمو يره دوشدخدن سونرا اولماديسه او تک قالبجي- اما اولديسه چوخ حصد ويريو-

﴿۳۸﴾ قورخديلر ايچين کيمسه يه سويله ماديلر- چونکو بير کشي اچخده دديسه مجمعلرندن اونلري چيخارتويديلر- ﴿۳۹﴾ چونکو اونلر انسان شريفني اللهن شريفندن زياده سئويدلر-

﴿۴۰﴾ صبح سزه ديوم هر کيم گندي حياتي سئوديسه اونو غايب ادجي و هر کيم گندي حياتي بو دونياده بوش صايديسه سونسز

﴿۴۱﴾ حيات ايچين حفظ ادجي- ﴿۴۲﴾ هر کيم بنه خزمت اتديسه بني تا کيب اتسن و هارده اولدم او اورده اولجي- هر کيم بنه خزمت اتديسه بابا اونه احترام ويريچي-

﴿۴۳﴾ حيات ايچين حفظ ادجي- ﴿۴۴﴾ هر کيم بنه خزمت اتديسه بني تا کيب اتسن و هارده اولدم او اورده اولجي- هر کيم بنه خزمت اتديسه بابا اونه احترام ويريچي-

﴿۴۵﴾ گوندراني گوردي- ﴿۴۶﴾ بن دونيايه ايشغ کمي گلم کي هر کيم بنه اينانديسه قرانلخده قالميجي- ﴿۴۷﴾ اگر بير کشي سوزلرمي دويديسه و حفظ

﴿۴۸﴾ شندي جانم سخلدي- ناي دايجم؟ بابا بو ساعتدن بني قورتار؟ بوخ چونکو بو ساعت ايچين گلدم- ﴿۴۹﴾ بابا ادني شرفلندر- ﴿۵۰﴾ ددي

﴿۵۱﴾ اوندن سونرا بير سس سمدان گلدی ﴿شرفلندردم و گنه شرفلندرجم- ﴿۵۲﴾ ددي

﴿۵۳﴾ اورده چوخ ملت وادي و بعضيلري دديلر کي بير گورتوللو سس گلدی و بعضيلري ﴿باخن بير ملاکدن قوشندي- ﴿۵۴﴾ دديلر

﴿۵۵﴾ عيسی اونلره ﴿بو سس سزن ايچين گلدی بنم ايچين ديل- ﴿۵۶﴾ بو دونيانن محکمه سي شندي اولدي- شندي بو دونيانن ريسي قولجي- ﴿۵۷﴾ اما ناوخت بن یردن قالدرديم زمان، بوتون

﴿۵۸﴾ انسانلري بنه چکچم- ﴿۵۹﴾ جواب ویردی

﴿۶۰﴾ گندي کي بو دونيانن بابايه گدجي- و دونيانن گندکيلرني تا اخيره قدر سئودي- ﴿۶۱﴾ اخشام يمکدن اول شيطان

﴿۶۲﴾ اورده چوخ ملت وادي و بعضيلري دديلر کي بير گورتوللو سس گلدی و بعضيلري ﴿باخن بير ملاکدن قوشندي- ﴿۶۳﴾ دديلر

﴿۶۴﴾ عيسی اونلره ﴿بو سس سزن ايچين گلدی بنم ايچين ديل- ﴿۶۵﴾ بو دونيانن محکمه سي شندي اولدي- شندي بو دونيانن ريسي قولجي- ﴿۶۶﴾ اما ناوخت بن یردن قالدرديم زمان، بوتون

﴿۶۷﴾ انسانلري بنه چکچم- ﴿۶۸﴾ جواب ویردی

﴿۶۹﴾ او نصل اولجي گورستمک ايچين ددي

۱۳

بليوم. اما كتاب مقدسده يازلمش كمي «بندن يمك بيان بنه خيانت اتدي.»

﴿۱۶﴾ بونو سزه اولدن ديوم كي ناوخت اولديي زمان بلجنز كي ﴿او﴾ بنم. ﴿۱۷﴾ صح سزه ديوم كيم بنم گوندرديم ادمي قبول اتديسه بني قبول اديو و كيم بني قبول اتديسه بني گوندراني قبول اديو. ﴿ددي﴾

﴿۱۸﴾ بو سوزلردن سوزنا عيسى ن رحو سخلدي و شهادت ويردي ﴿صح سزه ديوم سزدن بيرى بنه خيانت ادجي.﴾ ددي ﴿۱۹﴾ اوغرنجبلر برابره باخدلر چونكو بلماديلر كيم ايچن ددي ﴿۲۰﴾ اوغرنجبلرندن بيرى كي عيسى ن سئودبي اوغرنجيسيدي او عيسى ن ياننده اوتورويدي ﴿۲۱﴾ سمعون بئرس اونه سورسن ايچن اشارت اتدي ﴿۲۲﴾ و او عيسى يه باخدي و اونه ﴿رب او كيمدر؟﴾

سوردي

﴿۲۳﴾ عيسى اونه ﴿بو اكمگي باترديسم و كيمه ويرديسم اودر.﴾ ددي و اكمگي باتردى و سمعون اوغلو اسخريوطي يهوذايه ويردي.

﴿۲۴﴾ يمكدن سوزنا شيطان اونن يورگنه گيردي و عيسى اونه ﴿گت ناي ادجن ترات.﴾ ددي

﴿۲۵﴾ سوفروده هيچ كيمسه انلامادي نبي بونو اونه ددي ﴿۲۶﴾ بير قاج تانه سانديلر كي عيسى يهوذايه ﴿زه بايرام ايچن لازم شيلر گتر يا فقيرلر ايچن بير شي گتر.﴾ ديو، چونكو او سندوغن صاحبيدي.

﴿۲۷﴾ يمك يدكدن سوزنا او گندي و گجهدي.

﴿۲۸﴾ بوندن سوزنا عيسى اولره ﴿شندي انسان اوغلو شرفلندي و الله اوندن شرفلندي.﴾ ﴿۲۹﴾ اگر الله اونده شرفلنديسه اوغلو گندسنده اونو تشرف ادجي و او تزدن تشرف ادجي. ﴿۳۰﴾ اوشاخلر بير از دها سزدن قالمج. بني اريجنز اما يهوديلره دديم كمي و سزه دايجم گنه، هاربه گدجم گله بلميجنز. ﴿۳۱﴾ بن بو نبي امري سزه

سمعونن اوغلو يهوذا اسخريوطينن يورگنه بير فكه قويدي كي او عيسى ي خيانت ادجي.

﴿۳۲﴾ عيسى بلدي كي بابا هر شي اونن اللرنه تسليم اتدي و او اللهدن گلدي و سوزنا اونه گنه گدجي.

﴿۳۳﴾ عيسى اخشام يمكدن سوزنا قالددي و پلطوسونو بير طرفه قويدي و بير منشفه گايدى و ﴿۳۴﴾ اوندن سوزنا بير ساتلي صويدن دولدردي و اوغرنجبلرنا اياخلرنى يخاميه و منشفه دن قوروتيمه باشلادي. ﴿۳۵﴾ او سمعون بئرسن ياننه گلدي و او اونه ﴿رب بنم اياخلرمي يخيچن مي؟﴾ سوردي

﴿۳۶﴾ عيسى اونه ﴿سن انلميون ناي يايوم اما سوزنا انليجن.﴾ جواب ويردي

﴿۳۷﴾ بئرس اونه ﴿بنم اياخلرمي اصلا يخاميجن.﴾ ددي

عيسى اونه ﴿اگر سني يخاماديسم بندن پايين اولماز.﴾ ددي ﴿۳۸﴾ سمعون بئرس اونه ﴿رب بس اياخلرمي ديل اما اللرمي و باشمي ده يو.﴾ جواب ويردي

﴿۳۹﴾ عيسى اونه ﴿بير كشي يخانمشسه بس اياخلري يوماليدر. چونكو تمام پكدر. سز پكسنز اما بير تانه سزدن پك ديل.﴾ ددي

﴿۴۰﴾ چونكو عيسى كيم اونه خيانت ادجيني بليوي بو ايچن ﴿بير تانه سزدن پك ديل.﴾ ددي

﴿۴۱﴾ عيسى اوغرنجبلرنا اياخلرنى يخادخدن سوزنا گنه گندي اسبابني گايدى و سوفريه اوتوردي و اولره ﴿سزه ناي ياپديمي انلادن مي؟﴾ سز بنه رب ديونز و صحدر. ﴿۴۲﴾ اما بن ربنزسم و اياخلرنى يويديسم سز ده برابرنن اياخلرنى يخاملينز. ﴿۴۳﴾ چونكو سزه بير مثيل ويردم كي سز سزه ياپديم كمي يايچنز. ﴿۴۴﴾ صح سزه ديوم بير خرمتچي اغاسندن بويوك ديل عينا بولده رسول اونو گوندراندن بويوك ديل. ﴿۴۵﴾ شندي بو شيلري بلديسنز ابي اما ياپديسنز مبارك اولجنز. ﴿۴۶﴾ هينز ايچن قونشميوم. ساجد كلرمي

۱۹:۱۳ او بنم بورده مقصد كي او مسيح.

۱۱۱ سزي اوكسس ڪمي براخيوم. بن سزه گلجم. ۱۱۲ پير از زمان دنيا بني گورميچي اما سز بني گورجنز چونكو بن ياشيوم سز ده ياشيجنز. ۱۱۳ او گوئده اتليجنز ڪي بن بابامدهيم و سز بندهسز و بن سزدهيم. ۱۱۴ ڪيم امرلرمي حفظ اتديسه او بني سئويو. و ڪيم بني سئوديسه بابام اونو سئوحي و بن اونو سئوچم و اوئه گندمي گورسئوچم. ۱۱۵ ددي

۱۱۶ يهوذا يعني اسخريوطي دليل او اوئه ۱۱۷ يا رب نبي گندني بزه گورسئوچن اما دنيايه گورسئوچم؟ ۱۱۸ سوري عيسی اوئه ۱۱۹ ڪيم بني سئوديسه سوزلرمي حفظ ادجي و بابام اونو سئوحي و بز اوئه گلجڪ و اونن ياننده قالجخ. ۱۲۰ اما ڪيم بني سئوماديسه سوزلرمي حفظ اتميجي يعني سوزلرم دليل بني گوندرانن يعني بابامن سوزلريدر. ۱۲۱ سزن يانزده يو شيلري سزه ددم. ۱۲۲ اما روح القدس يعني او تسليي ويران، بابا اونو اِسْمَدِه گوندرجي و او هر شيي سزه انالاتجي و هر شيي سزه ددم سزن عقلنزه گترجي.

۱۲۳ سزه سلام براخيوم و او سلام بندندر، او دنيا ويرو ڪمي دليل اما جاننزي سخماين، ۱۲۴ بن گلجم و سزه گليوم ددم اِچِن دويدنز. بني سئوديسنز ڪايفلي اولدنز چونكو بن بابامه گلجم و او بندن بويوڪ. ۱۲۵ و شندي هر شيلدن اول ددم ڪي ناوخت اولديي زمان اِپنانجنز.

۱۲۶ سزذن برابر قونشميجم ارتخ، چونكو بو دنونائن رئيسي گليو. اونن قدرتي بنم اوستمده هيچ يوخدر. ۱۲۷ اما بابادن امرلر الديم ڪمي ياپيوم ڪي هرڪز بلجي ڪي بابايي سئويوم. قالجخ بورادن گداڪ. ۱۲۸ ددي

۱۲۹ بن صخ اوزوم دالييم و بابام باغجيدر. ۱۳۰ بنده ميوه ويرميان بوداخلري قالدريو و ميوه ويران بوداخلري زياده ويرسن اِچِن اولنري تمزليو ۱۳۱ سوزلرمدن پڪ اولدنز. ۱۳۲ بنده قالن و بن سزده قالجم، چونكو بوداخ گندنن ميوه ويهه بلماز اِلا دالده قالديسه ميوه ويرر. سز ده عينا بنده قالماديسنز ميوه ويهه بلميجنز.

۱۳۳ بن اوزوم دالييم و سز بوداخلرسنز. هر ڪيم بنده قالديسه چوخ ميوه گترجي چونكو بنسز هيچ بير شي اده بلمازسنز. ۱۳۴ اگر بنده بير ادم قالماديسه او بير دوشمش و قورومش داينڪ ڪمي اوليو و اِنسانلر اونلر ڪميرنري توپليولر و ياخيولر. ۱۳۵ بنده قالديسنز و سوزلرم سزده قالديسه ناي اِستهديسنز سزه ويرلجي.

ويروم ڪي سزي سئوديم ڪمي برابرزي سئون. ۱۳۶ اگر برابرزي سئوديسنز هرڪز بوندن بلجي ڪي سز اوغرئيجليرمدن اولدنز. ۱۳۷ ددي سمعون بَطْرَس ۱۳۸ يا رب هاربه گلجڻ؟ ۱۳۹ سوري عيسی اوئه ۱۴۰ سن شندي گنديم يره گله بلميون، اما سوزنا گلجڻ. ۱۴۱ جواب ويردي ۱۴۲ بَطْرَس اوئه ۱۴۳ رب نبي شندي سندن گله بلميوم؟ بن سن اِچِن حياتي ويرجم. ۱۴۴ ددي

۱۴۵ عيسی اوئه ۱۴۶ حياتي بن اِچِن ويرجن؟ صخ سنه ديوم بو گون خروز اوتمانن اولي سن بني اوچ ڪره انڪر ادجن. ۱۴۷ جواب ويردي

۱۴۸ جاننزي سخماين. الله اِپنانيونز بنه ده اِپنانن. ۱۴۹ بابامن اوننده چوخ اودهلر وار يوخسه سزه دايجيدم. بن سزه بير ير حاضرلهمخ اِچِن گديوم. ۱۵۰ و گنديسم سزه بير ير حاضرليجم و گنه گلجم و سزي الاتجم ڪي اولديم يرده سز ده اولجنز. ۱۵۱ هاربه گلجم يولو بلپونز. ۱۵۲ ددي توماس اوئه ۱۵۳ يا رب بلميوخ هاربه گلجڻ. فصل يولو بلمخ؟ ۱۵۴ سوري

۱۵۵ عيسی اوئه ۱۵۶ يول و گرچڪ و حيات بنم. هيچ ڪيمسه بابامن ياننه گله بلماز اِلا بندن. ۱۵۷ اگر بني تانيسايدنز بابامي ده تانيجيدنز. و شنديسن سز اونو تانينوز و اونو گورڈنز. ۱۵۸ ددي فيلپس اوئه ۱۵۹ يا رب يره بابايي گورست و پتر. ۱۶۰ ددي عيسی اوئه ۱۶۱ فيلپس، بو قدر زمان برابرڪ و بني بلميون؟ هر ڪيم بني گورديسه بابايي گوردي. فصل ديون بابايي يره گورست؟ ۱۶۲ اِپنانميون ڪي بن بابادهيم؟ و بابا بندهدر؟ سزه ددېم سوزلر بندن دليل لڪن بابا بنده ياشيو و گندي اِيشلرنري اديو. ۱۶۳ اِپنانن ڪي بن بابادهيم و او بندهدر يوخسه او اِيشلر اِچِن اِپنانن. ۱۶۴ صخ سزه ديوم هر ڪيم بنه اِپنانديسه بنم ياپديم ڪمي ياپجي و بندن دها بويوڪ اِيشلر ادجي چونكو بن بابامه گلجم. ۱۶۵ بابا اوغولونده شرفلنسن اِچِن اِسْمَدِه ناي اِستهديسنز ادجم. ۱۶۶ بنم اِسْمَدِه ناي اِستهديسنز ادجم.

۱۶۷ اگر بني سئوديسنز امرلرمي حفظ ادن. ۱۶۸ و بن بابادن اِستيجم و او سزه باشخه بير تسليي ويران ويرجي و او سزه سونسز زمانه قدر قالججي. ۱۶۹ و صخ روحو قبول ادجنز اما دنيا اونو قبول اتماز چونكو اونو گورميو و تانيميو اما سز اونو تانينوز چونكو او سزذن برابر قاليو و سزذن برابر قالججي.

کي سزي اولدرمک إستيجيلر چونکو سانجيلر کي الله ايچن خرمت اديولر. ﴿۱﴾ بو شيلري ادجيلر چونکو نه بني نه بابامي بلماديلر. ﴿۲﴾ اما بو شيلري ددم کي ناوخت اولديي زمان سزن عقلنزه گلجي. بو شيلري اولدن دايمادم چونکو سزدن برابر دم، ﴿۳﴾ اما شندي بني گوندرانه گدجم و سزدن هيچ کيمسه بنه سورميو «هاريه گدجن؟» ﴿۴﴾ لکن بو سوزلر ايچن يورگنر سخلدی ﴿۵﴾ اما صح سزه ديوم گتديسم سزن ايچن دها يبي چونکو گمماديسم تسليي ويران کلميجي اما گتديسم بن اونو سزه گوندرجم. ﴿۶﴾ و ناوخت گلديي زمان حکم ادجي دونيانن گوناه و يانلش حکومتلر و يانلش صالح ﴿۷﴾ گوناه ايچن چونکو بنه اينانماديلر. ﴿۸﴾ عدالت ايچن چونکو بابايه گدجم و بني گورميچن ارتخ. ﴿۹﴾ و حکومت ايچن چونکو دونيانن رئيسي محکوم اولدي.

﴿۱۰﴾ سزه سويله مک ايچن دها چوخ شيلرم وار اما شندي قبول اده بلميونر. ﴿۱۱﴾ اما ناوخت او گرچک روح گلديي زمان او سزه هر گرچگي گورستجي. او گندندن قونشميجي اما ناي دويديسه او دايجي. او سزه ناي اولجي دايجي. ﴿۱۲﴾ او بني تشرف ادجي چونکو او بنان الهي و سزه دايجي.

﴿۱۳﴾ بابانن شيلري بنکيدر بو ايچن ددم کي هر شي بدنن الهي و سزه بلدرجي. ﴿۱۴﴾ بير از سوزرا ارتخ بني گورميچن اولدن سوزرا بير از زمان گنه گورجنر چونکو بن بابايه گدجم. ﴿۱۵﴾ ددي ﴿۱۶﴾ اوغرنجبلرندن بعضيلري برابره «ناي يعني بز ارتخ اونو گورميچک اولدن سوزرا گنه بير از زمان گورچک. و بابايه گدجم؟» ﴿۱۷﴾ سوزديلر

دديلر

﴿۱۸﴾ عيسي بلدي ناي سورمخ إستهدديلر. و اولره «بو ايچن سورمخ إستيونر؟ بير از زمان بني گورميچن اولدن سوزرا بير از زمان بني گنه گورجنر؟» ﴿۱۹﴾ صح سزه ديوم سز اغلججنر و ياس توتجنر اما دونيا کايغلي اولجي. سز موتسز اولجنر اما سوزرا کايغلي اولجنر. ﴿۲۰﴾ ناوخت بير اروادن دوغوم زماني گلديسه او اغريسني چکار چونکو ساعتی گلدي اما جوجوخ دوغودي زمان اغريسني اونتجي و کايغلي اولجي چونکو بير انسان دونيايه گتودي. ﴿۲۱﴾ عينا اغري سزده وار اما سزي گنه گورجم و سز کايغلي اولجنر و هيچ کيمسه کايغني اله بلميجي. ﴿۲۲﴾ او گونده بدنن هيچ بير شي إستهدميچن

﴿۲۳﴾ چوخ ميوه گترن کي بابامه تشرف ادجي و گورستجنر کي سز اوغرنجبلرمدن اولدنر.

﴿۲۴﴾ بابام بني سئودي کمي بن ده سزي سئودم بنم محبتهدمه قالن. ﴿۲۵﴾ امرلرمي حفظ اتديسمنر محبتهدمه فالجنر عينا يولده بن بابانن امرلرني حفظ اتمم و اونن محبتهدمه قاليوم. ﴿۲۶﴾ کايغم سزدن برابر اولسن و کايغنز تمام اولسن ايچن سزه بو شيلري ددم. ﴿۲۷﴾ بنم امرم بودر بن سزي سئوديم کمي برابرزي سئون. ﴿۲۸﴾ بير کشي گندي جانني دوستلري ايچن فدا اتمه سندن دها بويوک محبت بوخدر. ﴿۲۹﴾ اگر سز دوستلرم اولديسمنر امرلرمي حفظ ادجنر. ﴿۳۰﴾ بن سزه خرمتمچيلر دايموم چونکو خرمتمچي گندي اغاسنن ناي ياپيدي بلميو. اما سزه دوستلرم ديوم چونکو بابامدن دويديم هر شيني سزه انلاتدم.

﴿۳۱﴾ سز بني ساچمادنز اما بن سزي ساچدم و سزي تعين اتمم کي سز چوخ ميوه گترجنر و ميوهنز قالجي. بابادن بنم ايسمده ناي إستهدميسنر او سزه ويرجي. ﴿۳۲﴾ بو شيلري سزه امر اتمم کي سز برابرزي سئوجنر.

﴿۳۳﴾ بو دونيا سزي سئوماديسه بلميلنر کي سزدن اول بني کراه اتدي. ﴿۳۴﴾ سز بو دونيانن اولسايدنر دونيا سزي گندي کمي سئوجيدي اما چونکو سز بو دونيانن ديلسنر و بن سزي بو دونيانن ساچدم بو ايچن دونيا سزي کراه ادبو. ﴿۳۵﴾ اونوتماين بو سوزو سزه ددم «بير خرمتمچي اغاسندن بويوک ديل» و بنه ظلامت اتديسه لر سزه ده ظلامت ادجيلر. سوزلرمي حفظ اتديسه لر سوزلرنري ده حفظ ادجيلر. ﴿۳۶﴾ اما بو شيلري ايسم ايچن ياپيجيلر، چونکو بني گوندراني بلميونر.

﴿۳۷﴾ اگر بن گلماسايدم و اولردن قونشماسايدم اولرنر گوناھلري اولمازدي اما شندي اولرنر گوناھلري ايچن بير عذر بوخدر. ﴿۳۸﴾ هر کيم بني کراه اتديسه بابامي کراه ادبو. ﴿۳۹﴾ اگر اولرنر ياننده علامتلر ياپماسايدم اولرنر گوناھلري اولمازدي. اما شندي اولنر علامتلي گورديلر و بني و بابامي کراه اتدیلر. ﴿۴۰﴾ اما شريعته يازلمش «سببسنر بني کراه اتدیلر» سوزلري تمام اولسن ايچن بله اولدي. ﴿۴۱﴾ اما بابادن تسليي ويرانی سزه گوندرجم يعني او گرچک روح کي بن ايچن شهادت ويرجي. ﴿۴۲﴾ و سز بن ايچن شهادت ويرجنر چونکو اولدن بدنن برابر قالدنر.

﴿۴۳﴾ بن بو سوزلري ددم کي سز ايمانندن دوشميچنر. ﴿۴۴﴾ سزي مجمعلردن قوبجیلر. اثوت او زمان گلجي

۱۶

بابادن اِسْمَدِه ناي اِسْتَدِيسَنز سزه ويرجي. ﴿١٥٦﴾ تا شنديه قدر هيچ بير شي اِسْتَمادَنز بنم اِسْمَدِه اِسْتَه گن و العنن و کاي فلي اولجنز.

﴿١٥٧﴾ سزه بو شيلري مثللرده دم اما او ساعت گلجي کي ارتخ مثللرده قونشيمچ اما بابا ايچن اچخده قونشجم. ﴿١٥٨﴾ او گونده اِسْمَدِه اِسْتيجن و بن دايميوم کي سزن ايچن بابادن اِسْتيجم ﴿١٥٩﴾ يوخ چونکو بابا سزي سويو چونکو بني سئودنز و ايناندنز کي بن بابادن گلدم. ﴿١٦٠﴾ بن بابادن بو دونيايه گلدم و شندي بو دونيايه براخجم و بابايه گدجم. ﴿١٦١﴾ ددي

﴿١٦٢﴾ گندي اوغنجيلري اونه ﴿شندي بسيطده قونشيون و مثللرده ديل. ﴿١٦٣﴾ شندي بلوخ کي سن هر شي بلون کي هيچ کيمسه سنه بير شي سورملي ديل و بو ايچن بلوخ کي سن الله دن گلدن ﴿١٦٤﴾ دديلر

﴿١٦٥﴾ عيسي اولره ﴿شندي ايناندنز مي؟ ﴿١٦٦﴾ اهجن او ساعت گليو و گلدي ارتخ کي سز قاچيجن و بني تک براخجنز. اما بن تک اولميجم چونکو بابا بن دن برابر اولجي. ﴿١٦٧﴾ سلامنز بنده اولسن ايچن بو شيلري سزه دم. بو دونيايه سزه سورونلر گلجي اما جسور اولن! چونکو بن دونيايه بندم. ﴿١٦٨﴾ ددي

﴿١٦٩﴾ عيسي بو شيلري ددي و يوخاري باخدي و ﴿١٧٠﴾ بابا شندي او ساعت گلدي اوغلونو تشرف ات کي اوغلون ده سني تشرف ادجي. ﴿١٧١﴾ چونکو سن بوتون انسانلرن اوستنده اونه قدرت و يردن کي او اولره سونسز حيات ويرجي. ﴿١٧٢﴾ و ابدي حيات بودر کي اولر سني تک صح الله و گوندردين عيسي مسيحي تانجيلر.

﴿١٧٣﴾ و بنه ويردين هر شي دونيايه ياپدم بو ايچن سني دونيايه تشرف اتمدم. ﴿١٧٤﴾ شندي يا بابا ياننده بني تشرف ات کي او شريف دونيادن اول ياننده بنده واردي کي اولسن.

﴿١٧٥﴾ بن سنن اِسْمَنِي دونيادن بنه ويردين کشيله بلدرم. اولر سننکيلر و بنه ويردن و اولر سوزنو حفظ ادولر. ﴿١٧٦﴾ شندي بلولر کي هر شي بنه ويردن سندنر. ﴿١٧٧﴾ چونکو بنه ويردين سوزلري اولره ويردم و قبول اتديلر. اولر بلديلر کي صح سندن گلدم و اينانديلر کي سن بني گوندردن.

۱۸

عيسی بو شيلري ددي و گندي اوغرنجیلرندن برابر قدرون دره سنن اوتکي طرفنه چيخدي. اورده بير باغچه واردي اوريه گیرديلر. ^{۱۱} اونه خیانت ادان يهودا، بو باغچه هارده اولدیني بلدي چونکو عيسی اوغرنجیلرندن چوخ اوريه گندي. ^{۱۲} يهودا عسکرلر و ضابطلر رئیس کاهنلردن و فريسیلردن المشدي و اونلري اوريه گتردي و اونلرده سلاحلر و فنارلر واردي. ^{۱۳} عيسی بلدي کي گندنه ناي باييجیلر او اونلره ^{۱۴} کيمي استیونز؟ سوردی

^{۱۵} اونلر اونه «ناصری عيسی-ی» جواب ویردیلر. ^{۱۶} «او بنم» ددي و اونه خیانت ادان يهودا اونلرن ياننده دوریودي. ^{۱۷} ناوخت عيسی «او بنم» ددي، اونلر يره دوشدیلر. ^{۱۸} عيسی گنه سوردی «کيمي استیونز؟»

و گنه «ناصری عيسی-ی» ددیلر ^{۱۹} عيسی اونلره «سه ددم کي او بنم. بني استه دیسنز بونلري براخن گسنلر.» ددي ^{۲۰} «اونلري بنه ویردن، هيچ بيری غایب اتمامد.» سوزلري تمام اولسن ایچن بله اولدي.

^۱ سمعون بُطرس بير قلنچ چيخارتدي و باش کاهنن خرمتمچيسني ووردی و اونن صاغ قولاغني کاسدي. اونن اسمي مالخوسدي.

^۲ بو ایچن عيسی اونه «قلنچني يرنه قوي. بابامن بنه ویرديي بارداخنن ایچميجم می؟» سوردی ^۳ عسکرلر بین باشیدن و يهودیلرن ضابطلري عيسی-ی توتدیلر و اونو باغلا دیلر. ^۴ اونو اولده حنانن ياننه گتردیلر چونکو حنا او باش کاهن قیافانن قاین باباسيدي. ^۵ قیافا يعني او يهودیلره دمشدي کي بير کشي ملت ایچن اولدیسه ده ایی در.

^۶ سمعون بُطرس و باشخه بير اوغرنجی عيسی-ی تاکیب اتدیلر. چونکو او اوغرنجی باش کاهني بلیودي او عيسی دن برابر سراینه گیردی.

^۷ اما بُطرس دشرده قاپینن ياننده قالدي و او باشخه اوغرنجی کي او باش کاهني بلیودي، او بير خرمتمچیدن بُطرسو چاغردي. ^۸ بو خرمتمچي قز «سن بير تانه اونن اوغرنجیلرندن دیل مسن؟» سوردی

^۹ بوخ دیلم» ددي

﴿۱۸﴾ و پيلاطوس اونه ﴿بن يهودي ميم؟ سنن ملتن و رئيس كاهنلر سني بنه تسليم اتديلر. ناي ياپدن؟﴾ جواب ويردي.

﴿۱۹﴾ عيسى اونه ﴿مملكتكم بو دونيادن ديل. مملكتكم بو دونيادن اولسايدى بنم خزمتچيلرم بنم ايچن صواشجيديلر و يهوديلر بني توتمازديلر اما مملكتكم بو دونيادن ديل.﴾ جواب ويردي.

﴿۲۰﴾ بو ايچن پيلاطوس اونه ﴿يعني سن بير قرال مسن؟﴾ سوردى عيسى اونه ﴿سن ديون كي بن بير قراليم. بو سبيدن دوغدم و صح شهادت ويرمك ايچن بو دونيايه گلدم. و هر كيم گرچگن طرفندن اولديسه سئسمدن دويجي.﴾ جواب ويردي.

﴿۲۱﴾ پيلاطوس اونه ﴿گرچك نايذر؟﴾ سوردى و گنه يهوديلرن ياننه چيخدى و ﴿بن اونده هيچ بير خطه يا يانلش بولمادم.

﴿۲۲﴾ اما سزده بير عدات وار كي فصح بايرامنده بير انسانه حريات ويريوم. سز استيتوز كي يهوديلرن قرالنه حريات ويرم مي؟﴾ سوردى ﴿۲۳﴾ اما اونلر ﴿يوخ بو ادم ديل اما بزه باراباسي ويرا﴾ باغرديلر. باراباس بير حاراميدي.

﴿۲۴﴾ اوندن سوزنا پيلاطوس عيسى ي توتدى و اونو قرمجندن ووردردى. ﴿۲۵﴾ عسكرلر ديكانلردن بير تاج ياپديلر و اونن باشنه قويديلر. اوندن سوزنا بير مور پالتو گايديرديلر ﴿۲۶﴾ و اونه ﴿سلام يهوديلرن قرالي.﴾ مسخره اتديلر و اونه اللرندن سيلمه وورديلر.

﴿۲۷﴾ پيلاطوس دشري چيخدى و اونلره ﴿باخن اونو سزه گتريوم و گورجنز اونده هيچ بير گوناه بولمادم.﴾ ددى

﴿۲۸﴾ اوندن سوزنا عيسى دشري چيخدى و او ديكانلردن تاج و مور پالتو گايودي. و پيلاطوس اونلره ﴿بو ادمه باخن!﴾ ددى

﴿۲۹﴾ رئيس كاهنلر و ضابطلر گورديلر و ﴿اونو صليب ات!﴾ باغرديلر

اما پيلاطوس اونلره ﴿سز اونو الن و صليب ادن، چونكو بن هيچ بير خطه بولمادم.﴾ جواب ويردي

﴿۳۰﴾ يهوديلر اونه ﴿بزم شريعتمز وار و او ديو كي او اولمليدر چونكو ديو كي او اللهن اولغو.﴾ دديلر

﴿۳۱﴾ پيلاطوس بونو دويدى و دها چوخ قورخدى. ﴿۳۲﴾ گنه گندي سراينه گيردى و ﴿هارالبسن؟﴾ سوردى اما عيسى هيچ جواب ويرمادي.

﴿۳۳﴾ بو ايچن پيلاطوس اونه ﴿بلميون كي بن سنه حريات ويره بليوم يا سني صليب اده بليوم؟﴾ ددى

﴿۳۴﴾ خزمتچيلر و ضابطلر بير اتش كؤموردن ياخذيلر چونكو صووخذى و اوندن استينويدلر. بظرس اونلرن ياننده دى.

﴿۳۵﴾ اوندن سوزنا باش كاهن عيسى يه تعليمني و اوغرنجيلرني سوردى. ﴿۳۶﴾ عيسى اونه ﴿بن هر شي اچخده دونيايه ددم و تعليم مجمعلرده و معبدده هارده يهوديلرن اجتماع يرلرده ويردم. هيچ بير شي گرليده دايمادم.﴾ نبي بنه سوريون؟ اونلر بندن

دويديلر اونلره سور چونكو بليولر. ﴿۳۷﴾ ددى عيسى بو سوزلري ددى و بير ضابط اونه سيلمه ووردى و

﴿۳۸﴾ باش كاهندن بله قونشجن مي؟﴾ سوردى عيسى اونه ﴿بير يانلش شي دديسم بنه گورست يوخسه

صح دديسم نبي بنه ووردن؟﴾ جواب ويردي ﴿۳۹﴾ اوندن سوزنا حنا عيسى ي باغلاتدي و باش كاهن قيافايه

گونلردى. ﴿۴۰﴾ سمعون بظرس اورده دورويدى و استينويدى. و اونلر اونه ﴿سن اونن اوغرنجيلردن ديل مسن؟﴾ سورديلر

﴿۴۱﴾ يوخ ديلم﴾ جواب ويردي. ﴿۴۲﴾ باش كاهنن خزمتچيسى يعني بظرس اونن قولاغني كاسمشدى، اونن اقراربلرندن، اونه ﴿سني باغجهده اوندن گورد

ديل مي؟﴾ سوردى ﴿۴۳﴾ اما بظرس گنه انكر اتدى و خروز اوتدى.

﴿۴۴﴾ ارتگي گون صباح اولدى و عيسى ي قيافانن ائوندن چيخارتديلر و روماني سراينه گتريدلر. اما اونلر نجس اولماسنلر

كي فصح احتفل اده بلمك ايچن گيرماديلر. ﴿۴۵﴾ بو ايچن پيلاطوس دشري چيخدى و اونلره ﴿بو ادم ايچن ناي شكايه اديوز؟﴾ سوردى

﴿۴۶﴾ ﴿بو ادم خطه لي اولماسايدى سنه گترمازدم.﴾ دديلر پيلاطوس اونلره ﴿شريعتمزدن حكم ادن.﴾ ددى

اما يهوديلر اونه ﴿بزه اذن يوخدر كي بير انسانه اولوم حكمي ويرجك.﴾ دديلر

﴿۴۷﴾ بو شيلر عيسى ن سوزلري تمام اولمخ و نصل اولجى گورستمك ايچن اولدى.

﴿۴۸﴾ بو ايچن پيلاطوس گنه سرايه گيردى و عيسى ي چاغردى ﴿يهوديلرن قرالي مسن؟﴾ سوردى

﴿۴۹﴾ عيسى اونه ﴿بو سنن سوزلرن يوخسه باشخهلرن سوزلري بنم ايچن ديولر؟﴾ سوردى

١٤١ اورده عيسی نن صلیبن یاننده اونن اناسي و اونن تایزه سي و کلویاسن اروادي و مجدल्ली مریم دوریودیلر.

١٤٢ عيسی سؤدي اوغرنجيسي اناسي یاننده دوریودیلر، و اناسنه «ارواد اهجنخ اوغلون» ددي
١٤٣ اوندن سوزا اوغرنجيه «اهجنخ انان» و او گوندن سوزا او اوغرنجي مریمي گندي اتونه گتردي.

١٤٤ بوندن سوزا عيسی بلدي کي هر شي تمام اولدي. کتاب تماملامخ ایچن «بن صومز اولدم» ددي
١٤٥ اورده بیر شرابدن دولو بیر قاب واردي. بیر سفنجي دولدریولر و بیر مزراخندن اونن اغزنه یاخلاشدریولر.

١٤٦ عيسی بو شرابي قبول اتدي و «تمام اولدي» ددي و کله سني یوکدي و جانني تسلیم اتدي.

١٤٧ او سبت گوندي بايرامي حاضرلمخ ایچن هیچ جسد صلیبه قاله بلماي دي چونکو او سبت مهم بیر گوندي. پیلاتوسدن ایاخلري فرمخ ایچن یهودیلر اذن ایسته دیلر چونکو اونلري صلیبن قالدرمخ ایسته دیلر. بو ایچن عسکرلر گلدیلر و عيسی نن یاننده خي اكي ادمن ایاخلري قردیلر ١٤٨ اما عيسی یه گلدیلر و گوردیلر کي او اولمشدي، بو ایچن اونن ایاخلري قوما دیلر. ١٤٩ لکن بیر عسکر مزراخندن اونن بورگني دالدي و اوندن قان و صوي اخدي.

١٥٠ بونو گوران صح شهادت ویردي و او بلیو و گرچک دیو کي سز ده اینانجنز. ١٥١ بو شیلر کتاب تمام اولسن ایچن بله اولدي چونکو یازلمش «هیچ بیر گمیگی قرلمادي.»

١٥٢ و گنه یازلمش کمي «اونلر دالدکلري ادمه باخجیلر»
١٥٣ بو شیلردن سوزا ارامي یوسف و او گزلي بیر اوغرنجیدی چونکو یهودیلردن قورخدي او پیلاتوسه گندي و عيسی نن جسمني قالدرمخ ایچن اذن ایسته دي و پیلاتوس اونه اذن ویردي و او عيسی نن جسمني قالدردی. ١٥٤ نینقودیموس ده گلدی. او ادم بیر دفعه گجه ده عيسی یه گلمشدي. او اوتوز لتر مور و عؤد اغاچندن گتردي.

١٥٥ عيسی نن جسمني دلیر و کوممک ایچن بهارتلر و کتانه سردیلر یهودیلرن عادي یولنده صاردیلر. ١٥٦ هارده او مصلوب اولدي اورده بیر باغچه واردي و باغچه ده بني بیر مزار واردي کي هیچ کیمسه ایچنه قوینمامشدي ده. ١٥٧ چونکو او یهودیلرن حاضرلمخ گونودي و مزار یاخندي اورده عيسی ي قويدیلر.

١٥٨ عيسی اونه «سنه بو قدرت یوخاردن ویرلما سايدي بنم اوستمه قدرتن اولمازدي او ایچن بني سنه تسلیم اادن گوناھي دها بو یوکلر» ددي

١٥٩ بو زماندن سوزا پیلاتوس اونو براخمخ ایسته دي اما یهودیلر اونه «بو ادمي براخدیسن، ارتخ قیصرن دوستو دیلسن. چونکو هر کیم گندي بیر قرال یاپدیسه قیصرن دشمناني اولور» ددیلر ١٦٠ پیلاتوس بونو دویدی و عيسی ي چیخارتدي و حکم کرسیسنده اوتوردی. اونن ایسمي طاش دوشمه یعنی عبرانیده «جاباتا» در.

١٦١ شندي فصیح حاضرلمخ گونو و ساعت التیدی او یهودیلره «باخن بو قرالتز» ددي

١٦٢ اما اونلر «اونو محي ات! اونو صلیب ات.» باغردیلر و پیلاتوس اونلره «بن قرالتزي صلیب ادمم می؟» سوردی و رئیس کاهنلر اونه «پرده قیصردن باشخه بیر قرال یوخدر.» ددیلر

١٦٣ اونو صلیب اتمک ایچن اونلره تسلیم اتدکلن سوزا اونو الاتدیلر. ١٦٤ و عيسی گندي صلیبنی گتردي و بیر ير ادي عبرانیده «جولجوتا» یه الاتدیلر او ایسم قفا دمشدر.

١٦٥ و اورده عيسی ي و باشخه اكي کشي صلیب اتدیلر. اونلر عيسی نن اكي طرفنده دي، عيسی اورتده دي. ١٦٦ پیلاتوس بیر تختیه «بو ناصري عيسی یهودیلرن قرالی.» یازدي و صلیبه قويدی.

١٦٧ چوخ یهودیلر گلدیلر و اوخودیلر چونکو عيسی ي صلیب اتدکلري ير شهرن یاننده دي و تختیه اوچ دلدن یازلمشدي، عبرانیده یونانیده و لاتینیده.

١٦٨ بو ایچن رئیس کاهنلر پیلاتوسه «بو یهودیلرن قرالی یازما لکن بو دیو کي او یهودیلرن قرالم یاز.» ددیلر

١٦٩ اما پیلاتوس اونلره «نای یازدیسم یازدم» ددي
١٧٠ ناوخت عيسی صلیبه دي، عسکرلر اونن اسبابني دورت

پارچه یه ایردیلر و هرکز بیر پاي الدي. و اونن قمیصني ده الديلر اما چونکو او دکسزدي و بیر پارچه دي ١٧١ او ایچن ددیلر «بز اونو یرتمیماخ ازر آتاخ و باخاخ کیم الجي.» کتاب مقدس تمام اولسن ایچن بله یاپدیلر چونکو یازلمش «اسبامی ایردیلر و اونلر ایچن زر ائتیلر.»
و عسکرلر بله یاپدیلر.

۲۰ و بونو ددي و او اللرني و بورگني اونلره گورستدي. ربي گورمک ايچين اونلر چوخ کايقلنديلر.

۲۱ عيسی اونلره گنه «سزه سلامت اولسن. بابا بني گوندردي کمي سزي گوندريوم.» ددي

۲۲ بونو دديکدن سونرا اونلره اوفلدي و «روح القدسي اين بير ادمه عفا اتديسنز او عفا الجي، اما عفا اتماديسنز عفا الميجي.» ددي

۲۳ توماس او اکیز چاغرلمش اولان اون اکیدن بيری، او اورده ديدلي ناوخت عيسی گلدي. «باشخه اوغرنجیلر اونره ربي گوردک.» دديلر

۲۴ اما توماس اونلره «موخلرن يارالرنی اونن اللرنده گورماديسم و پارمغمي اونن بورگنه قويماديسم اينانميجم!» ددي

۲۵ سکيز گون سونرا اوغرنجیلر برابر او ائوده ديلر و توماس ده اورده دي. بوتون قاپيلري کليده نمنشدی و عيسی گلدي و اونلرن اورتهدينه دوردي و اونلره «سزه سلامت اولسن.» ددي

۲۶ اوندن سونرا عيسی توماسه «گل و باخ پارمغني اللر مه و بورگمه قوي ایمانسز قالما. ایمانلي اول!» ددي

۲۷ توماس اونره «يا ربه و اللهم.» ددي عيسی اونره «بني گوردين ايچين اينانندن می؟ ناي مبارک اونلره کي بني گورماديلر اما اينانديلر.» ددي

۲۸ عيسی گندي اوغرنجیلرن ياننده ده چوخ معجزه لر ياپدي اما بو کتابه يازلاماشدر. «اما بو شيلر يازلمش کي اينانجنز کي عيسی مسيح اللهن اوغلودر. و اينانديسنز اونن اسمنده حيات الحجز.»

۲۱ بوندن سونرا عيسی طبريه گولتن ياننده اوغرنجیلره گندي گورستدي گنه بو يولده:

۲۲ سمعون بطرس و توماس يعني او اکیز و جليلن قنا شهرندن گلان ناتانائيل و زبدین اوغلولري و اوغرنجیلرندن اکی تانه برابرديلر. «سمعون بطرس اونلره «بن بلخ توتمش ايچين گدجم.» ددي

۲۳ و اونلر اونره «بز ده گلجک.» دديلر اونلر بير باخيره دن گنديلر اما او گجه هيچ بير شي توتماديلر.

۲۴ صباح اولدي و عيسی دزين ياننده دوربودي. اما اوغرنجیلر اونن عيسی اولديني بلماديلر. «عيسی اونلره «اوشاخلر سزده بلخ وار می؟» سوردی و اونلر اونره «يوخ» دديلر

۲۰ هفته ن اول گوننده ده قارنلخدی مجدليلي مریم صباحه مزاره گندي. او گلدي زمان گوردی کي طاش مازدن قالدلرلمشدي. «بونو گوردی و سمعون بطرسه و عيسی ن سؤدي اوغرنجيسنه قاچدي و اونن جسمني مازدن الديلر و هاربه قويديلر بلميوخ!» ددي

۲۱ بطرس و او اوغرنجي مزاره قاچديلر. «اما او باشخه اوغرنجي بطرسدن اول چبيکدن مزاره اولاشدي.» و قاپين ياننده دوردي و ايچنه باخدي و کتان کفاني گوردی اما گيرمادي. «سمعون بطرس اونن ارخه سندن گلدي و مزاره گيردي و کتان کفاني گوردی.» و عيسی ن باشني صارخلري منديلي گوردی و او کتاندن برابر ديدلي اما او بوکولمشدي. «اهنج او تکی اوغرنجي يعني اول مزاره گلمش اولان او ايچنه گيردي و گوردی و ايناندي.» چونکو کتاب مقدسه يازدخلري انلاماديلر کي او اولومدن قالخلميدی.

۲۲ بوندن سونرا گنه ائولر نه گنديلر. «اما مجدليلي مریم مزاره قالدی و اغلیدی و ايچنه باخدي.»

۲۳ ايچنده اکی اغ اسباب گايتمش ملاکلري گوردی هارده عيسی ن جسمي ياتي ير باشنده و بيری ده اياخلرنده اوتوربوديلر. «اونلر اونره «ارواد نبي اغليون؟» سورديلر

۲۴ مریم اونلره «ربي الديلر و بلميوم هاربه اونو قويديلر.» ددي «بونو ددي و ارخه سنه دؤندي و عيسی اورده دوربودي. اما مریم اونو تانيمادي.» عيسی اونره «ارواد نبي اغليون؟ کيمي اريون؟» سوردی

۲۵ مریم اونو باغچيوان ساندي و اونره «اغا اگر سن اونو قالدرديسن هاربه قويدن بنه داي و بن اونو قالدرجم.» ددي

۲۶ عيسی اونره «مریم!» ددي او اونره دؤندي و اونره عبرانیده «ريوني» ددي يعني اغا! عيسی اونره «بنه دوختما چونکو بابانن ياننه ده چيخمادم. اما قارداشلمه گت و اونلره داي، يا بامه و اونلرن باباسنه و اللهمه و اونلرن اللهمنه گدجم.» ددي

۲۷ مجدليلي مریم اوغرنجیلره گندي و «بن ربي گوردم.» و عيسی ن سوزلرني اونلره ددي

۲۸ او هفته نن اخشام گونندن اول قاپيلري کليده نمنشدی چونکو يهوديلردن قورخديلر. عيسی گلدي و اونلرن اورتهدينه دوردي و اونلره «سزه سلامت اولسن.» ددي

عيسی اوچنجي کره ﴿يونس اوغلو سمعون بني سئويون مي؟﴾ سوردی
 بو سوزلر بئطرس ايجن موتسز اولدي چونکو اوچ کره اونه سوردی و او اونه ﴿رب سن هر شي بيون و بليون کي سني سئويوم﴾ ددی
 عيسی اونه ﴿قوزولرمي اولت﴾ صح سنه ديوم جهالدين اسبابني گايدين و هاربه استهديسن گندن اما ناوخت بويوک اولدين و اللرني اوزاتجن و باشخه لر سني باغليجي و استه مادين يره الاتجیلر﴾ ددی
 ﴿عيسی بئطرسن اولومو اولجيني ايجن بله ددی يعني اللهه شريف ويرجي﴾ بونو دديکدن سونرا او اونه ﴿بني تا کيب ات﴾ ددی
 ﴿بئطرس دؤندي و عيسی ن سئودني اوغرنجیي گوردی و او عينا اوغرنجیي اخشام يمگنده ﴿رب کيم سنه خيانت ادجي؟﴾ سورمشدی ﴿ناوخت بئطرس بو اوغرنجیي گوردی او عيسی يه ﴿رب بو ايجن ناي اولجي؟﴾ سوردی
 ﴿عيسی اونه ﴿استهديسم کي او قالجي تا گنه گلديم زمانه قدر، سنه ناي؟ بني تا کيب ات﴾ ددی
 ﴿بو ايجن خوچ قارداشلردن سانديلر کي بو اوغرنجیي اولميجي، اما عيسی بونو دايمادي لکن اونه ﴿استهديسم کي او قالجي تا گنه گلديم زمانه قدر، سنه ناي؟﴾ دمشدی
 ﴿بو اوغرنجیي شهادت ويريو کي بوتون بو شيلر صح و بو شيلري يازدی و بليوخ کي اونن شهادتي صحدر۔
 ﴿عيسی باشخه خوچ شيلر ياپدی تا سانوم کي هر شي يازلسايدی کتابلر بو دونيايه صيغمازدی۔
 امين

عيسی اونلره ﴿شبهه يي باخيرهنن صاغ طرفنه اتن و بولجنز﴾ ددی و اونلر شبهه يي ائديلر و بالخلرن خوچ اولديني ايجن گيري باخيره يه چکه بلماديلر۔
 ﴿بو سوزلر ايجن عيسی ن سئودني اوغرنجیي، سمعون بئطرسه ﴿او ريدر!﴾ ددی و بئطرس ناوخت دویدی، چيخارتدي اسبابي گايدي و گوله ائلدي۔ ﴿اما باشخه اوغرنجیلر باخيره دن گلدیلر چونکو يراخ ديلدير يعني دوخسان متر يراخديلر۔ و اونلرن شبهه بالخدن دولودي۔
 ﴿يره گلدکلري زمان کوموردن يانان بير اتش گوردیلر و اونن اوستنده بلخ و اکمک واردي۔ ﴿عيسی اونلره ﴿توتديزن بالخلردن گترن﴾ ددی
 ﴿سمعون بئطرس گندي و شبهه گتردي و او بالخدن دولودي يعني ۱۵۳ بويوک بلخ واردي و شبهه يي يرتلمامشدی۔
 ﴿عيسی اونلره ﴿گلن و مين﴾ ددی اوغرنجیلردن هيچ کيمسه اونه جسارت اتمادي و اونه سورمادي ﴿کيمسن؟﴾ چونکو هيسي بلديلر کي او ريدی۔ ﴿عيسی گلدي و اکمگي اونلره ويردي و اوندن سونرا بلخي ده ويردي۔ ﴿عيسی اولومدن قالخدخدن سونرا اوچنجي کره اوغرنجیلره گورکدي۔
 ﴿يمکدن سونرا عيسی سمعون بئطرسه ﴿يونس اوغلو سمعون بني بونلردن زياده سئويون مي؟﴾ سوردی
 ﴿اثوت يا رب بليون کي سني سئويوم﴾ جواب ويردي
 عيسی اونه ﴿قوزولرمي اولت﴾ ددی
 ﴿عيسی گنه ﴿يونس اوغلو سمعون بني سئويون مي؟﴾ سوردی
 بئطرس اونه ﴿اثوت يا رب۔ بليون کي سني سئويوم﴾ جواب ويردي
 ﴿قوزلرم ايجن موخييات اول﴾ ددی

رسولرن ایپشلي

﴿١﴾ اي توفيلوس اول كتابده عيسى نى پايه ميه و تعليم و ويرميه باشلا ديبى هر شي ايچن يازدم، ﴿٢﴾ تا او گون كي روح القدس طرفندن گندي ساچدي رسولره امر ويردي و سمايه جيخدي. ﴿٣﴾ و اونلره ده عذاب چككدن سونرا قرخ گون مُدتنده جوخ برهانردن گندسني اونلره ديري گورستدي و اونلره اللهن مملكت ايچن انلاندي. ﴿٤﴾ و ناوخت اونلرن ياننده دي او اونلري منع اتدي و ﴿٥﴾ اورشليمدن گمماين لکن بدن دويدنو بابانن وعده سنني بکله ين. ﴿٦﴾ چونکو يحيى صويدن وفتيز ويريودي اما سز از گونلردن سونرا روح القدسن وفتيز الجنز. ﴿٧﴾ امر ويردي.

﴿٨﴾ سونرا برابر تويانانلر اونه ﴿٩﴾ يا رب شندي مملكتني اسرائيله گيري و يرجن مى؟ ﴿١٠﴾ سورديلر عيسى اونلره ﴿١١﴾ بابانن گندي قدرتنده تعين اتديي زمانلري و موعدلري بلمک سزه لازم ديل. ﴿١٢﴾ اما روح القدس سزه اپنديي زمان قواوت الجنز و اورشليمده و بوتون يهوديه ده و سامرده و تا ائن يراخ يرلرده بنم شاهدلرم اولجنز. ﴿١٣﴾ ددي ﴿١٤﴾ و بو شيلري سويلهدكدن سونرا اونلر اونه باخويديلر و او سمايه قالدردلي و بويوك بير بلوت اونو اونلرن نظرندن الاتدي. ﴿١٥﴾ و اونلر سمايه گوز ديكمشديلر و اكي اغ پالتو گايان ارکک اونلرن ياننده دوردي.

﴿١٦﴾ و اونلره ﴿١٧﴾ اي جليليلر نى سمايه باخوينوز؟ بو عيسى سزن يانزده سمايه نصل النديي كمي عينا شكلده گنه گلجبي. ﴿١٨﴾ دديلر ﴿١٩﴾ بوندن سونرا زيتونه معروف داغدن اورشليمه دؤنديلر. او بير سبت گونو قدر يراخدي. ﴿٢٠﴾ و ائوه گلدكلري زمان بُطرسن و يوحنانن و يعقوبن و اندراوسن و فيلپسُن و توماسن و بارتولماين و متى نى و حلفانن اوغلو يعقوبن و جهدلي سمعونن و يهودانن اوغلو يعقوبن اوتوردخلري يوخاري غره ميه چيخديلر.

﴿٢١﴾ او گونلرده بُطرس تقريباً يوز يرمي قارداشن اورته سندن قالخدي و ﴿٢٢﴾ اونلره ﴿٢٣﴾ قارداشلر! اولدن روح القدسن نبي داؤدن اغزندن چيخان عيسى ي توتانلره يول گورستان يهوذا ايچن مقدس يازيلر تمام اولمليدِر. ﴿٢٤﴾ چونکو او بردن صايلمشدي و بو خوزمتدن سونرا اونن بير پايي واردي.

﴿٢٥﴾ شندي بو ادم ظلامتن اوچرتندن بير تارلا لدي و او يرده يوزو اوستنه دوشدي و اورته دن يرتلدي و بوتون باغرساخلري دوكلدي. ﴿٢٦﴾ و اورشليمده كي هرکزه اشكاره اولدي بو ايچن او تارلايه گندي دلرنده «حقل دَما» اِسْم ويرديلر، يعني قان تارلاسي.

﴿٢٧﴾ چونکو زبورده يازلمش كي «اونن اتوي خرب اولسن و اونده كيمسه اوتوماسن و اونن مسؤلياتيني باشخه كشي السن.» ﴿٢٨﴾ شندي بونن ايچن رب عيسى نى بزدن قالدبي زماندن بري تا چيخديي زمانه قدر بزدن قالا نلردن ﴿٢٩﴾ يعني وفتيز ويران يحيى نى زمانندن بري تا او گون كي عيسى بزم يانمزدن سمايه الندي، اونلردن بير كشي بزدن عيسى نى اولومدن قالخشي ايچن بير شاهد اولسن. ﴿٣٠﴾ ددي ﴿٣١﴾ سونرا اكي كشي گترديلر يعني برسابايه معروف يوسف كي اونو يوستوس ده چاغر يويدلر و متياس. ﴿٣٢﴾ و دوعا اتديلر و ﴿٣٣﴾ يا رب سن هر بورگي بليون، بزه گورست كي بو اكيدين هانسني ساچمشسن ﴿٣٤﴾ كي بو خزمتي و رسولغي السن چونکو يهوذا اوندن دوشدي و گندي لايج يرنه گندي. ﴿٣٥﴾ دديلر ﴿٣٦﴾ و زَر اتديلر و زَر متياسن اِسْمنه دوشدي و او اونن بير رسولدن صاييلدي.

٤:١ لوقا ٤:٢٤ - ٥:١ متى ١١:٣؛ مرقس ٨:١؛ لوقا ١٦:٣؛ يوحنا ٣:١ - ٨:٢١ متى ١٩:٢٨؛ مرقس ١٥:١٦؛ لوقا ٤٧:٢٤ - ٤٨:٩١ مرقس ١٩:١٦؛ لوقا ٥:٠٢٤ - ٥:١١ ١٣:٤١ متى ٤:٢٠؛ مرقس ١٩:١٦؛ لوقا ١٤:١٦ - ١٦:١١ ١٨:٤١ متى ٨:٣٠ - ٢١:١١ متى ١٦:٣؛ مرقس ٩:١؛ لوقا ٢١:٣؛ مرقس ١٩:١٦؛ لوقا ٥:٢٤.

٢

ادجبلر. ﴿١٦٦﴾ و پوخارده سماءه بويوك عجيب شيلر و اشاعده ڀرده علامتار يعني قان و آتش و دومان بلوتلري گورستمج. ﴿١٦٧﴾ و ربن گلش گونندن اول گونش قرانلخ و اي قان كمي اولجي. ﴿١٦٨﴾ و او زمانده هر كيم ربن اسمني چاغرديسه قورتلجي. ﴿١٦٩﴾ اسرائيلن اوشاخلري، بو سوزلري ديتلهين. سزن بلدينز كمي الهن طرفندن اثبات اولان ناصري عيسي ياننزه معجزه لر و عجيب شيلر و علامتار ياپدي.

﴿١٧٠﴾ بو ادم الهن مقصدي حسبنه اولدن تعين اولديي ايچن تسليم اولدي و سز عدالتسز ادملرن الندن اونو صليب اتدنز. ﴿١٧١﴾ و الله اونو اولوم اجيلزندن چؤزدو و اونو قالدردي چونكو ممكسنسزدي كي اولوم اونو باغليه بلسن.

﴿١٧٢﴾ چونكو داؤد وحيدن او ايچن «ربي دائماً اوگمده گوربوم، او صاعمده اولديي ايچن ثابت قاليوم. ﴿١٧٣﴾ بو ايچن يورگم ميسوط اولدي و دلم كايفلندي و جسمم ده اميدده باشيجي. ﴿١٧٤﴾ چونكو سن جانمي اولولر هاويه سننده براخميچن و سن اذن ويرميچن كي سنن قُدس ادمن چورومه يي گورسن. ﴿١٧٥﴾ حيات يوللرني بنه بلدرن و حضورندن بني كايفلكدن دولدرجن.»

﴿١٧٦﴾ قارداشلر، صح سزه ديوم كي بابامز داؤد اولدي و اونو كومديلر و اونن مزاري بزه تا بو گونه قدر قالمش. ﴿١٧٧﴾ او نبيدي و بلدي كي الله اونه وعد ويردي كي بير تانه اونن اوشاخلرندن گندي كريسسنده اوتورجي. ﴿١٧٨﴾ بونو مسيحن اولومدن قالخشي ايچن اولدن وحيدن گوردي و سوله دي كي اونن جاني هاويه ده براخلماسن و جسمي چوروماسن. ﴿١٧٩﴾ الله عينا عيسي ي قالدردي و هيمنز بونه شاهلك.

﴿١٨٠﴾ شندي عيسي الهن صاغ طرفنه بوجهلدي و بابادن وعد ويريلان روح القدسو الدي و شندي گورڈنر و دويڈنر بونو او بزه دوكددي.

﴿١٨١﴾ و پنتيوكوست گونو اولديي زمان بوتون مؤمنلر برابر تويلانديلر. ﴿١٨٢﴾ و بيردن بير سس، قواتلي بير يئلن سسي كمي سمانن گلدي و اوتوردخلري بوتون ائوي دولدردي. ﴿١٨٣﴾ و آتشن ايرلمش دللري كمي اونلره گوركدي و هرگزن اوستنه گلدي. ﴿١٨٤﴾ و هرگز روح القدسدن دولدي و غريب دلردن قونشميه باشلادي، چونكو روح اونلره قونشمه قدرتني ويردي و قونشديلر. ﴿١٨٥﴾ و سمانن التنده اولان هر ملتنن ديندار يهوديلر اورشليمده اوتوربوديلر. ﴿١٨٦﴾ و بو سس ايچن بير زحمت تويلاندي و شاشديلر چونكو هرگز اونلرن سوزلرندن گندي دلني دويدي. ﴿١٨٧﴾ و هرگز شاشدي و تعجب اتدي و برابرنه ﴿بو قونشانلرن هيسي جليليلر، ديل مي؟﴾ ﴿١٨٨﴾ فصل هر بيرمز گندي اصلي دلني دويو؟ ﴿١٨٩﴾ بز پارتيلردن و ماديلردن و ايلاميلردن و نهرينده و يهوديه ده و قبادوقيه ده و پونطوسده و اسيايه ﴿١٩٠﴾ و فريجيده و پامفيليه ده و مصرده و قرينه طرفنده اولان لبيه ده اوتورانلر و رومانن گلان يادغيلردن يعني يهوديلردن و يهودي اولانلردن ﴿١٩١﴾ و كرپتيلردن و عربلردن الهن بويوك ٻيڻشري گندي دلمزده دويوخ. ﴿١٩٢﴾ سورديلر

﴿١٩٣﴾ و هرگز شاشديلر و دالديلر و برابرنه ﴿بو نايمش؟﴾ سورديلر لکن باشخهلر مسخره اتديلر و ﴿يني شرايدن سرخوش اولمشلر.﴾ دديلر

﴿١٩٤﴾ اما بظرس اون بير رسوللردن برابر قالخدي و بوجه سسندن اونلره ﴿اي يهوديلر و اورشليمده اوتورانلر، بونو بلن و سوزلرمي ديتلهين.﴾ چونكو بونلر سزن دوشندينز كمي سرخوش ديللر چونكو صباحدر و ساعت ده دوا دوزدر. ﴿١٩٥﴾ لکن نبي يويئل وحيدن دديي كمي ﴿الله ديو كي﴾ «اختر گونلرده روحمدن بوتون انسانلرن اوستنه دوكجم و اوغلورنر و قزلرنر نييلك ادجيلر و اوشاخلرنر وحيلر گورجيلر و قوجالرنر روييا گورجيلر. ﴿١٩٦﴾ و او گونلرده تا خزمتمچيلرمن اوستنه روحمدن دوكجم. و اونلر نييلك

وارسه سنه وڀريوم. ناصري عيسيٰ مسيحن ڀمنده قانخ و ڀري! ﴿٤٦﴾
ددي

﴿٤٧﴾ و صاخ النندن اونو توتدي و قالدردي و فجاناً اونن اياخاري و طوپوخلري قوتاندليدر. ﴿٤٨﴾ و او ڀردن ساچودي و اياخده دوردي و ڀرميه باشلادي و كايفلكدن آتليودي و اللهه حمد ادبودي و اونلردن برابر معبده گيردي. ﴿٤٩﴾ و هرکز اونو گوردي كي او گريودي و اللهي تشرف ادبودي. ﴿٥٠﴾ و ناوخت بلديدر كي او صدقه المنخ ڀچن معبدن گوزال قاپسندنه اوتوراندي، تعجب اتديدر و چوخ شاشديدر.

﴿٥١﴾ و او شفا المش ادم ٻُطرس و يوحناي براخماڀي ڀچن هرکز سُليمانن سالونده اونلره قاجدي. ﴿٥٢﴾ و ٻُطرس بونو گوردي و اونلره «اي اسرائيلن اوشاخلري نايدن شاشدن؟ نبي سانويڀي كي بز اونو گندي قواتمزدن يا ده ديندارلخمزدن گزده بلديک؟

﴿٥٣﴾ ابراهيمن و اسحاقن و يعقوبن اللهي، بابالمرن اللهي گندي اوغلو عيسيٰي تشرف اتدي و ناوخت ڀيلاطوس اونو براخمخ ڀستهدي سز اونو تسليم اتدنن اونان سونرا ڀيلاطوسن حضورنده اونو انکر اتدنن. ﴿٥٤﴾ اما سز او قدس و صالح اولاني انکر اتدنن و او قتيل ادمي ڀستهدنن. ﴿٥٥﴾ و سز حياتن رڀسني اولڀدنن اما الله اونو اولومدن قالدردي و بز اونن شاهدلريخ. ﴿٥٦﴾ اونن ڀسمنه ڀمان اتمكدن، عيسيٰن ڀسمي بلديز و گورڀن بز ادمي قوتاندلرمش. ائوت اونو ڀنارمنخ و او ڀمان بو كشي هڀنن اوگنده كامل ڀير شفا وڀرمش.

﴿٥٧﴾ شدي قارداشلر بلڀوم كي سز و رڀسارنن جهالك سڀندن بونو اتدنن. ﴿٥٨﴾ اما الله نڀيلرنن اغزنلن اولڀن داڀمشدي كي مسيخ عذاب چكمليدر و بو جور تمام اولدي. ﴿٥٩﴾ شدي گوناھلرنن سڀنمسه سي ڀچن توبه اڀن و ربه دڀڀن كي اونن حضورندن سزه راختلخ گلسن. ﴿٦٠﴾ و اولڀن تعين اولان عيسيٰ مسيحي سزه گوندرسن.

﴿٦١﴾ كي الله جوخڀن بري مقدس نڀيلرنن اغزنلن ددي كي هر شڀن نڀيلنمه زمانه قدر سما اونو قبول اتمليدر.

﴿٦٢﴾ چونكو موسيٰ بابالمره «رب اللهنن قارداشلرنن بنم كمڀي ڀير نڀي قالدرجي. او ناي دڀيسه دوڀمليزن. ﴿٦٣﴾ و هر جان او نڀيدن دوڀماديسه ملنن ڀچندن محي اولسن.» ددي

﴿٦٤﴾ چونكو داڀد سمايه چيخمادي لکن گندي «رب بنم ربه» صاخ طرفمده اوتور ﴿٦٥﴾ تا بن دوשמالنرني اياخلرنن التنه قوڀوم.» ديو.

﴿٦٦﴾ بو ڀچن بوتون اسرائيلن اوشاخلري متأكد بسنلر كي الله سزن صليب اتديزن عينا عيسيٰي رب و مسيخ اتمشدر. ﴿٦٧﴾ ددي بونو دوڀدخدن سونرا اونلرن ڀوركلري ياندي و ٻُطرسه و باشخه رسوللره «قارداشلر ناي اڀاڪ؟» سورديدر

﴿٦٨﴾ و ٻُطرس اونلره «توبه اڀن و گوناھلرنن عف المهسي ڀچن عيسيٰ مسيحن ڀمنده وفتيز الن و سز روح القدس هڀيه سني الجزن.» چونكو بو وعد سزن و اوشاخلرنن و ڀراخده خي هرکز ڀچندر و رب الله من چاگرڀي كشي ڀچندر. ﴿٦٩﴾ ددي ﴿٧٠﴾ و دها چوخ باشخه سوزلردن اونلره شهادت و وعظ وڀري

و «بو ڀولڀن چيخمش نسلدن قورڀلن.» ددي ﴿٧١﴾ و اونلر اونن سوزلرنني قبول اتديدر و وفتيز الديلر و او گونده تقريباً اوچ ڀين كشي اونلره زياده اولدي.

﴿٧٢﴾ و اونلر رسوللرن تعليمنده و دوستلخده و اكمك ڀلمكده و دوعارده دوام اتديدر.

﴿٧٣﴾ و هرکز قورخدي و رسوللرن طرفندن چوخ معجزه لرو علامتلر گوركي. ﴿٧٤﴾ و بوتون مؤمنلر برابر ياشيوديڀر و هر شڀده مشتركيڀر. ﴿٧٥﴾ و ملڪلرنني و وارلخلرنني صاتديدر و اونلري هرڪرن ڀحتياچي حسبنده داغنديڀر. ﴿٧٦﴾ و هر گون معبده عينا ڀوركدن توڀلائيوديڀر و ائولرده اكمك ڀليوديڀر و ڀمكلرنني كايفلكدن و صاف ڀير ڀوركدن ڀيوديڀر. ﴿٧٧﴾ اللهه تاپيوديڀر و بوتون ملنن ياننده مقبول اوليوديڀر و رب هر گون كليسه ن قورڀلانلرنني چوخالتيودي.

﴿٧٨﴾ و ساعت اوچده دوعا زماننده ٻُطرس و يوحنا برابر معبده گڀيوديڀر. ﴿٧٩﴾ و دوغشڀن طوپال اولان ڀير اڀم واردي كي هر گون اونو معبده گيرانلردن صدقه المهسي ڀچن معبدن گوزال ڀسملي قاپسنه الاتيوديڀر و اوريه قوييوديڀر. ﴿٨٠﴾ بو اڀم ٻُطرس و يوحنانن معبده گيرمه لرنني گورڀي زمان اونلردن صدقه ڀستهدي. ﴿٨١﴾ ٻُطرس و يوحنا اونه دقتن باخديدر و ٻُطرس اونه

﴿٨٢﴾ «بزه باخ!» ددي ﴿٨٣﴾ و او باخدي و بكليودي كي اونلر اونه ڀير شي وڀرجيلر.

﴿٨٤﴾ اما ٻُطرس اونه «بنده گوموش و التن ڀوخدر لکن بنده ناي

﴿۱۱﴾ اونلر ناوخت يوحنا و بُطرسن جساترتي گورديلر و اونلرن عادي و اوخوميان ادملر اولديني بلدكلري زمان شاشديلر و بلديلر كي اونلر عيسي دن برابرديلر.

﴿۱۲﴾ اما او شفا المش ادمن اولنلر دن برابر دورديني گوردكلري زمان اونلر نضنده هيچ بير شي دايه بلماديلر. ﴿۱۳﴾ بو ايجن اونلرن مجلسدن چيخمه سي ايجن امر اتديلر و برابرندن قونشديلر و

﴿۱۴﴾ بو اكي ادمن ناي ادجك؟ چونكو بوتون اورشليمده اوتورانلر اونلر دن اولان بو معجزه ي گورديلر و بز بونو انكر اده بلمارك. ﴿۱۵﴾ اما بو تعليمن دها چوخ، انسانلرن اورته سنده يايلمه ماسي ايجن اونلره تهديد ويراك كي ارتخ بو اسمده قونشماسنلر. ﴿۱۶﴾ دديلر

﴿۱۷﴾ و اونلري چاغرديلر و امر اتديلر كي اصلا عيسي نن اسمنده قونشماسنلر و او اسم ايجن تعليم ويرماسنلر.

﴿۱۸﴾ اما بُطرس و يوحنا اونلره ﴿اللهم نظرنده كيمدن دويمليخ؟ سز دن يوخسه الله دن؟﴾ چونكو بز گورديمز و دويديمز شيلر

ايجن هيچ هوسه بلموخ. ﴿۱۹﴾ دديلر

﴿۲۰﴾ و گنه اونلره زياده تهديد ويردكدن سونرا اونلري قوراتديلر و ملتانن قورخدخلري ايجن اونلرن دها چوخ عذاب چكمله رنه باشخه بير يول بولماديلر چونكو هرگز او حكايه سببندن اللهه حمد اديوي.

﴿۲۱﴾ چونكو او شفا المش ادم قرخ ياشندن بو يوكدوي.

﴿۲۲﴾ يوحنا و بُطرس براخلدخدن سونرا دوستلرنه گتديلر و شيخلرن و كاهن رئيسلرن دديكلرني اونلره سويله ديلر.

﴿۲۳﴾ و بونو دويدخلري زمان برابر قواتلي بير سسندن اللهه ﴿يا رب سن سمايي و دونيايي و دنيزي و ايجنده اولانلري يرانانسن ﴿۲۴﴾ كي روح القدسن بابامز داؤد، گندي خزميتچينن اغوزندن ددن ﴿نبي طايغه لر ياس توتوبلر و ملتلر بوش شيلري دوشنيولر؟﴾ دونيانن قراللري قالدخديلر و حاكملر برابرندن ربن و اونن مسح اتدينن نضنده توپلانديلر.﴾ چونكو صحدر كي هيرودس و

﴿۲۵﴾ و بوتون نبيلر، نبي صموتيل و اوندن سونرا گلان نبيلر بو گونلر دن قونشديلر.

﴿۲۶﴾ سز نبيلرن اوشاخلريسز و اللهمن بابالرمزدن ياپيدي او انلاشمه كي ابراهيمه «سنن نسلندن دونيانن بوتون قبيله لري مبارك اولجي.» ددي

﴿۲۷﴾ الله سزن بركت المهنز و هر ييسلكدن دونه نيز ايجن اول گندي اوغلو عيسي ي اولومدن قالدردوي و اونو سزه گونلردوي. ﴿۲۸﴾ ددي

﴿۲۹﴾ اونلر دها ملتانن قونشيوديلر كي كاهنلر و معبدن رئيسي و صدوقيلر اونلرن اوستنه گلديلر. ﴿۳۰﴾ اونلر دن چوخ عصبي اولديلر چونكو ملته تعليم ويريويديلر و عيسي ده اولومدن قالدخشي اعلان اديويديلر. ﴿۳۱﴾ و بُطرس و يوحناي توتديلر و صباحه قدر اونلري زندانه اتديلر چونكو ارتخ اخشامدي.

﴿۳۲﴾ اما سوزو دويانلرن چوخو اينايديلر و اركلرن عددي تقريباً بش بين اولدي.

﴿۳۳﴾ ارتگي گون حاكملر و شيخلر و شريعت معلملري اورشليمده توپلانديلر. ﴿۳۴﴾ و باش كاهن حنا و اونن عاييله سي و قيافا و يوحنا و اسكندر ده اورده ديلر. ﴿۳۵﴾ و اونلري اورته يه گتريدلر و ﴿هانسني قواتدن و ناي اسمدن بونو اتدنن؟﴾ سورديلر ﴿۳۶﴾ و بُطرس روح القدسن دولدي و اونلره ﴿اي ملتن رئيسلري و اسرائيلن شيخلري﴾ اگر بو گون بز طويل بير ادمه اينليك اتمك و اونن شفا المه سي ايجن تفتيش اوليوساخ ﴿۳۷﴾ سز و بوتون اسرائيل بلن كي بو سزن صليب اتدينن نصيري عيسي مسيحن اسمنده اولدي كي الله اونو اولومدن قالدردوي، بو ادم عيسي ده سزن حضورنوزده صاغ دوريو.

﴿۳۸﴾ عيسي او اساسي طاشدر كي سز معمارلر اونو رد اتدنن اما او اساسي طاش اولدي. ﴿۳۹﴾ و اوندن باشخه هيچ كيمسه ده قورتلش يوخدر چونكو سمانن التنده انسانلرن قورتلشو ايجن باشخه بير اسم ويرلماي. ﴿۴۰﴾

﴿بَطْرُس اونه﴾ «بَنه سويله، تارلايى بو قدر صائدنز مى؟»
سوردى
﴿اوتر، بو قدر﴾ جواب ويردى.
﴿بَطْرُس اونه﴾ «نېى سز بيرلكده ربن روخنو سينه مخ اِسته دنز؟
اهجخ قايدده كي گشني كومانلرن اياخلري شندي سني ده دشريه
الاجير-﴾ ددى

﴿او فوراً اونر اياخلرن اوگنه دوشدى و اخر نفسني ويردى و
گنجلر ايجري گيردي و اونو اولمش بولدي و دشري چيخترخدن
سونرا اونو گشستن ياننه كومديلر-﴾
﴿و بويوك بير قورخو بوتون كليسه يه و بونو دوپانلره گلدي-﴾
﴿رسوللرن اللرنن بويوك معجزه لر و علامتار اشكاره اوليودي
و هرگز برابر سُليمان سالونده توپلانيديرلر-﴾ اما هيچ كيمسه
مؤمنلرن بيرلشميودي چونكو قورخويديرلر لكن هرگز اونلره احترام
گورسويديرلر-﴾

﴿دها چوخ اروادلر و اركلر ره اپنائويدي-﴾ ﴿حُتى بَطْرُس
كولگه سنن اونلرن اوستنه دوشمه سي ايجن خسته لري دوشكلرنن
يا ياتخلرنن بوله گترديلر-﴾

﴿اورشليم ياننده خي كويلردن خسته لري و كوتو روحلردن
عذاب چكانلري گترديلر و توپلانيديرلر و اونلرن هپسي شفا الديرلر-﴾
﴿لكن باش كاهن و صدوقيلرن طائفه سنن اولان بوتون
ياننده خيلر قرخانلخدن دولديلر-﴾ و رسوللري توتديلر و عمومي
زندانه قويديلر- ﴿اما او گجه ربن ملاگي زندانن قاپيلرني اچدي
و اونلري چيخارتدي و ﴿اونلره﴾ گند و معبدده دورن و بو حياتن
بوتون سوزلرني اِنسانلره سويله ين-﴾ ددى

﴿اونلر بونو دويدخدن سونرا صباح وقتي معبده گلديلر و تعليم
ويرميه باشلاديلر اما باش كاهن و يولداشاري گلديلر و سنهدرين
مجلسني و اسرائيلن اوشاخلرن بوتون شيخلرني چاغريديرلر و
محافظلري رسوللري گرمك ايجن زندانه گوندرديلر-﴾
﴿اما گللكلري زمان اونلري زندانده بولماديلر و دؤنديلر و
خير ويردديلر-﴾

﴿و ﴿بِز زندانه گندك و قاپيلر كليلدي و محافظلر قاپيلرن
ياننده دورويديلر اما ناوخت قاپيلري اچدخ هيچ كيمسه يي
بولمادخ-﴾ دديلر

﴿و معبدن رئيسي و باش كاهن و كاهنلرن رئيسلري بو
سوزلري دويدخلري زمان شاشديلر و بوندن ناي اولمجي دوشنديلر-﴾

بوتونيوس بيلاطوس طايفه لردن و اسرائيلن ملتلرنن برابر سنن
قدس خزمتچين عيسى ن صذنه كي اونو مسح اتدن، بيرلشديلر
﴿كي اولدن معين اولمش سنن الين و مقصدنن ايشني اتسنلر-﴾
﴿شندي يا رب اونلرن تهديدلرنه باخ و خزمتچيلرنه قوت و وير
كي بوتون جسارتلرنن قونشه بلسنلر-﴾ و سنن قدس اولغلون
عيسى ن اِسمنده شفا و علامتار و معجزه لر ايجن اليني اوزات-﴾
دوعا اتديلر-

﴿و اونلر دوعا اتدكدن سونرا اوتوردخلري ير صارسلدي و هرگز
روح القدسدن دولودي و اللهن سوزنو جسارتدن قونشويديلر-﴾
﴿مؤمنلرده بير يورك و بير جان واردي-﴾ هيچ كيمسه ﴿بو
بنمدر﴾ دايمويدي لكن هر شي اونلره مشتركدي-﴾

﴿و رسوللر بويوك بير قوتدن رب عيسى ن اولومدن قالخشي
ايجن شهادت ويرويديلر و اونلرن اوستنده بويوك بير نعمت واردي-﴾
﴿چونكو اونلردن هيچ كيمسه محتاج ديدلي و تارالا يا ده
انو صاحبي اولان هر كيم اونلري صائديلر و صائيلان شيلرن
پاره سني گترديلر ﴿و رسوللرن اياخلرنه قويديلر و هر كيم
اِحياجى حسينه داغويديلر-﴾

﴿و يوسف، رسوللرن چاغردخلري بارناباس، يعني «جسارت
ويران» كي او قبرصدهن و لاوي قبيله سنندني-﴾
﴿او تارلاستي صائددي و پاره سني گتردي و رسوللرن اياخلرنه
قويدى-﴾

﴿اما بير كشي ادي حنانيا گندي اروادي سفيره دن بير
مُلك صائددي ﴿و اروادنن بلديي حالده او پاره ن بير
ازني ساخلادي و باقيسني ده گتردي و رسوللرن اياخلرنه قويدى-﴾
﴿اما بَطْرُس اونه﴾ اي حنانيا نېى شيطان يورگني دولدردي كي
سن روح القدسه يالان سويله دن و پاره ن بير ازني ساخلادن؟
﴿سنده اولديي زمان سنن ديدلي مى؟ و صائدخدن سونرا اِننده
اولمادي مى؟ نېى بونو يورگنه قويدن؟ سن اِنسانلره ديل لكن اللهه
يالان سويله دن-﴾

﴿و حنانيا بو سوزلري دويدخدن سونرا دوشدي و جان ويردى
و بونو دوپان هرگزه قوتايي بير قورخو گلدي-﴾
﴿سونرا گنجلر قالخديلر و اونو كفانه صارديلر و دشريه
الاتدكدن سونرا اونو كومديلر-﴾

﴿و تقريباً اوچ ساعت سونرا اونن اروادي خبرسز ايجري
گيردى-﴾

و یوخ اولدی. ﴿۱۶﴾ و اوندن سونرا نفوس صایمخ گونلرنده جلیللی یهوذا قالدی و بیویک بیر زحمتی اذردی. او ده محی اولدی و اونو تکیب ادانلرن هیسی داغلدی.

﴿۱۷﴾ شندی سزه دیوم کی بو ادملری قوارتن و گندیلرنه براخن چونکو اگر بو هدف و مقصد انساندنسه، گندسی یوخ اولجی ﴿۱۸﴾ اما اگر الله دنسه اونو یوزه بلمیجنز و سز اللهن ضدنه اولجنز! ﴿۱۹﴾

ددی

﴿۲۰﴾ و اونلر اونن سوزلرنی قبول اتدیلر و رسوللری گتردیلر و اونلری قرحله دیلر و اونلری عیسی نن اِسمنده قوئشمه ی منع اتدیلر و اونلری براخدیلر.

﴿۲۱﴾ و اونلر مجلسن حضورندن چیخدیلر و کایفلندیلر کی عیسی نن اِسمنی اِیچن خور اولمیه لایخ صایلدیلر.

﴿۲۲﴾ و هر گون معبدده و ائولرده تعلیم ویرمکدن و عیسی نن مسیح اولدینی سویله مکدن هیچ دورمادیلر.

﴿۲۳﴾ او گونلرده اوغرنجیلرن چوخالدخلری اِیچن یونانی قوئشان یهودیلر عبرانی یهودیلرین شکایت اتدیلر چونکو اونلرن دول اروادلری گونده لک اکمکدن المیودیلر.

﴿۲۴﴾ و اون اِکی اِکیلر باشخه اوغرنجیلری چاغردیلر و اونلره ﴿۲۵﴾ بزه اللهن سوزنو یمک اِیچن براخمخ لایخ بیر شی دیل. ﴿۲۶﴾ بو اِیچن قارداشلر سزدن محترم یدی کشی و روح القدسدن دولو و عقللی اولانی الن کی بز اونلری یونه مسؤل اداک. ﴿۲۷﴾ و بز دوغاده و سوزن خزمته دوام ادجک.

﴿۲۸﴾ و بوتون زحمت بو سوزلر اِیچن راضی اولدی و ایمانندن و روح القدسدن دولو اولان اِستفانوس و فیلبس و بروخوس و

﴿۲۹﴾ و بیر کشی گلدی و اونلره ﴿۳۰﴾ باخن سز زندانه صالدینز کشیلر شندی معبدده دوریولر و انسانلره تعلیم ویریولر! ﴿۳۱﴾ ددی قاند و محافظلر گندیلر و اونلری گتردیلر اما زورله مادیلر چونکو انسانلردن قورخدیلر کی اونلری طاشله ماسنلر.

﴿۳۲﴾ و اونلری گتردکن سونرا مجلسده دوردریلر و ﴿۳۳﴾ و باش کاهن اونلره ﴿۳۴﴾ ارتخ بو اِسمنده تعلیم ویرمامک اِیچن سزی منع اتمادک می؟ لکن سز اورشلیمی تعلیمزدن دولدردنز و بو ادمن قاننی بزم اوستمه قویمخ اِستیونز. ﴿۳۵﴾ ددی

﴿۳۶﴾ اما بَطرس و رسوللر اونلره ﴿۳۷﴾ بز انسانلردن دیل لکن الله دن دویملیخ! ﴿۳۸﴾ بابالرمزن اللهی سزن صلیبده اصدییز و اؤلدردنر او عیسی ی قالدردی.

﴿۳۹﴾ الله اونو صاغ طرفنه یوخاری قالدردی و اونو رئیس و قورتارجی اتدی کی اِسرائیله توبه و گوناھلره عفا اتسن. ﴿۴۰﴾ و روح القدس بو شیره شاهد اولدی کمی بز ده بو شیره شاهدلرخ و الله اونو بوتون اطاعت ادانلره ویردی.

﴿۴۱﴾ اونلر بونو دویدخلری زمان قزغن اولدیلر و رسوللری اؤلدرمک اِسته دیلر.

﴿۴۲﴾ لکن ملتن یاننده محترم و شریعت معلمی اولان بیر ادم ادی غملائیل، مجلسده قالدی و رسوللرن دشری چیخارلمه لری اِیچن امر اتدی.

﴿۴۳﴾ و اونلره ﴿۴۴﴾ ای اِسرائیلی ارککلر بونلردن نای اتمه نر اِیچن موخییات اولن. ﴿۴۵﴾ چونکو بو گونلردن اول بیر ادم ادی ثوداس قالدی و گندنی مهم بیر کشی سانبودی و تقریباً دورت یوز کشی اوندن گندیلر. او اؤلدردی و اونو تکیب ادانلر داغلدی

۱۰۸ و الله گنه «بن اونلري اسيرلگه چكان ملتة حكم ادمج و اوندن سوزا اونلر چيخجي و بو يرده بنه تايپجبلر.» ددي
۱۰۹ و اونه سُنت انلاشمه سني ويردي و بو شكلده ابراهيم
اسحاقن باباسي اولدي و اونو سكيژنجي گونده سُنت اتدي
و اسحاق ده يعقوبن باباسي اولدي و يعقوب اون اكي بابالرن
باباسي اولدي.

۱۱۰ و بابالر يوسفو قزخانديلر و اونن خزمتهچي اولمه سي ايچن
مصره ساتديلر اما الله اوندن برابردي.

۱۱۱ و اونو بوتون عذابندن قورتاردي و مصرن قرالي، فرعون
نظرنده اونه عقل و نعمت ويردي و فرعون اونو مصرن و بوتون
اؤونده كيلرن اوستنده بير رئيس تعين اتدي.

۱۱۲ سوزا مصر و كنعان مملكتنه قتلخ و قواتلي بير عذاب
گلدی و بابالرمز يمك بولماديلر. ۱۱۳ اما يعقوب مصرده بوغداي
اولمه سني دويدبي زمان بابالرمزي اول دفعه گوندردي.

۱۱۴ و اكنجي دفعه يوسف گندني قارداشلرنه بلدردي و يوسفن
عايله سي فرعوندن تانشدي. ۱۱۵ و يوسف گوندردي و گندي
باباسي يعقوبو و باشخه اقرا بهلري، يتمش بش كشي چاغردی.
۱۱۶ سوزا يعقوب و بابالرمز مصره گوجديلر و اورده بابالرمز اولديلر.
۱۱۷ و اونلرن جسملرن شخيمه الاتديلر و اورده ابراهيمن، هامورن
اوغلولرنن گوموشدن صانتن الديي مزارده كومديلر.

۱۱۸ و اللهن ابراهيمه ويردي وعدن زمانني ياخشلدينده مصرده
اونن ملتي چوخاليبودي. ۱۱۹ تا بير گون مصرده يوسف بلميان بير
قرال گلدی. ۱۲۰ او ملتمزه حيله ياپدي و بابالرمزه ظلامت اتدي
و اونلري مجبور اتدي كي بيكلرنن اولمه سي ايچن اونلري چوله
براخسنلر. ۱۲۱ و او گونلرده موسی دوغدي و او چوخ گوزلدي.
و او اوچ اي باباسنن اؤونده بسلندي. ۱۲۲ ناوخت اونو دشري
قويديلر فرعونن قزتي اونو بولدي و اونو گندي چوجوغو كمي
بسله دي.

۱۲۳ و موسی مصريلرن بوتون علمندن اورگندي و او هم سوزده
و هم ايشلرنده قواتلي اولدي. ۱۲۴ و قرخ ياشنده اولديي زمان،
گندي قارداشلرنني يعني اسرائيلن اوشاخلرنني زيارت اتمك ايچن
گندي قلبنه بير استهك گلدی.

۱۲۵ و ناوخت بير مصرينن بير يهوديه ظلامت اتديني گوردی او
مظلوم ادمه ياردم اتمك استهدي و حايف المنخ ايچن او مصري

نيكانور و تيمون و برمناس و انطاكيه دن گلان و سوزانن يهودي
اولان نيقولاوسي ساچديلر. ۱۲۶ و اونلري رسوللرن حضورنه گوندريلر
و اللرنی اونلره قويديلر و دوعا اتديلر.

۱۲۷ و اللهن سوزو دها چوخ يايدي و اوغرنجيلر اورشليمده
چوخاليبوديلر و اونلردن چوخ كاهنلر ايمانه اطاعت اتديلر.
۱۲۸ و استفانوس نعمتدن و قواتدن دولودي و اوندن ملتة چوخ
علامتار و معجزه لر گوركدي.

۱۲۹ و حرلر مجمعسندن يعني قيروانندن و اسكندريه دن و
قيليقه دن و اسيدان اولان بير قاچ كشي، استفانوسن ضدنه
قالخديلر. ۱۳۰ اما اونن سوزلرنه جواب ويره بلميوديلر چونكو او
عقل و روحدن قوشبودي.

۱۳۱ بو ايچن بعضي ادملري قاندرديلر و اونلر «بز اوندن اللهه
و موسی يه كفر سوزلرني دويدخ.» ۱۳۲ دديلر

۱۳۳ و ملتي و شيوخلري و شريعت معلملرنني قارشدرديلر و اونه
هجوم اتديلر و اونو توتديلر و مجلسه گوندريلر ۱۳۴ و يالانجي
شاهدلر گوندريلر و اونلر «بو ادم دورميو و دائماً بو مقدس يره و
شريعتن ضدنه كفر سوزلري قوشيو» ۱۳۵ چونكو بز اوندن دويدخ
كي ديودي، نصيري عيسى بو يري خرب ادجي و موسی ن بزه
ويدبي تعليملري دايشترجي. ۱۳۶ دديلر

۱۳۷ و مجلسده دورانلرن هپسي اونه باخديلر و اونن يوزني بير
ملاگن يوزو كمي گورديلر.

۱۳۸ اوندن سوزا باش كاهن استفانوسه «بو شيلر صح
می؟» سوردی

۱۳۹ و استفانوس اونلره «اي قارداشلر و بابالر دينلنه ين. شريفلي
الله، بابامز ابراهيمه حارانده اوتورمه دن اول و نهرنن اورته سنده
اولديي زمان گوركدي» ۱۴۰ و اونه «اقرا بهلرني و گندي ولايتني
براخ و سنه گورستجيم مملكتنه گت.» ددي

۱۴۱ سوزا كلدانيلرن ولايتندن چيخدي و حارانده اوتوردی. و
باباسي اولدكدن سوزا، الله اونو سزن اولدنر بو مملكتنه الاتدي.
۱۴۲ و اونه بو مملكتده اياخ باسجي قدر بير ير بله ميراث
ويرمادي اما ناوخت او دها چوخوخسزدي الله اونه وعد ويردي
كي او ولايتي اونه و اونن اوشاخلرنه ملك ايچن ويرسن.

۱۴۳ و الله «سنن اوشاخلرن باشخه ولايتده يادرغي اولجي و
مؤظنلر اونلره اسيرلكده دورت يوز سنه ظلامت ادجي.» ددي

ادمي اۆلدردى. ﴿۱۵۸﴾ ۋا ساندې كې گندى قارداشلىرى انلىجىلر كې الله اونن نندن اونلرې قورتارجى اما اونلر انلامادىلر.

﴿۱۵۹﴾ ۋ ارتگى گونو برابردن دوگشان ېكى كىشى گوردى و اونلرې بارشدرمخ ېستهدى و «ارككلر، سز قارداشستز. نى برابرنه ظلامت ادبون؟» سوردى

﴿۱۶۰﴾ اما قونشوسنه ظلامت ادان ادم اونو ازارلهدى و اونه «كىم سنى باشمزە رئيس و حاكم قويدى؟» ﴿۱۶۱﴾ دون او مصربى اۆلدردن كىمى بنى اۆلدرمك ېستيون مى؟» سوردى ﴿۱۶۲﴾ بو جواب ېچن موسى قاچدى و مديان ولايتنده بىر يادرغى اولدى و اورده ېكى اوغلان گوردى.

﴿۱۶۳﴾ ۋ قرخ سنه سونرا اللهن بىر ملاگى سينا داغتن چۆلنده، يانان بىر اغاچده اونه گوركدى.

﴿۱۶۴﴾ موسى بونو گوردى و شاشدى و اونه ياخلاشدىنى زمان ربن سسى گلدى ﴿۱۶۵﴾ «بن بابالرنن اللهم، ېرايمىن و إسحاقن و يعقوبن اللهى.» و موسى بو سىسدن ترهميه باشلادى و باخميه جسارت اتمادى. ﴿۱۶۶﴾ اوندن سونرا رب اونه «چارغلرنى ياخلىرنى چىخار چونكو دوردىن ير مقدسدر. ﴿۱۶۷﴾ صح بن مصرده اوتوران ملتىن عذاب چكهمه سنى گوردم و اونلرن اغلاملرنى دويدم و اونلرې قورتارمخ ېچن ېندم. شندى گل بن سنى مصره گوندرىم.» ددى

﴿۱۶۸﴾ الله اونلرن رد اتدكلرى و اونه «كىم سنى باشمزە رئيس و حاكم قويدى؟» دايان عينا موسى ى حاكم و قورتارجى اتدى و اغاچن ېچنده اونه گوركان ملاگن ېندن اونو گوندردى. ﴿۱۶۹﴾ ۋ بو كىشى مصر ولايتنده و قرمزى دنيزده و چۆلده قرخ سنه معجزه لر و علامتار اتدى و اونلرې چىخارتدى. ﴿۱۷۰﴾ بو او موسى در كى اسرائيلن اوشاخلرنه ﴿الله سزه قارداشلىرىدن بن كىمى بىر نبى گوندرجى. اوندن دىنلەين.﴾ ددى

﴿۱۷۱﴾ بو موسى چۆلده كى زحمتده، سينا داغنده خى او ملاكلن قونشدى و بابالرمزدن برابردى و ديرى سوزلرې الدى كى اونلرې بزه ويرىسن،

﴿۱۷۲﴾ اما بابالرمز اوندن دويمخ ېستهمادىلر لکن اونو رد اتدىلر و گندى يوركلرنده مصره دۆندىلر. ﴿۱۷۳﴾ ۋ هارونه «بزه ېلاهلىر ياپ كى اوگمزه گدە بىلسنلر چونكو مصردن بزى چىخارتدن بو موسى دن بلمىوخ ناي اولدى.» ددىلر

﴿۱۷۴﴾ ۋ او گونلرده كوچك بىر اوكونز ياپدىلر و او صنمه قورىان كاسدىلر و گندى اللرنن ېشلىرىدن كايلىندىلر.

﴿۱۷۵﴾ بو سىبىد الله اونلردن دۆندى و اونلرې براخدى كى سمانن يلدلرنه تاپسىلر. چونكو نىلرن كتابنده يازلمىشدر «اي اسرائيلن ائوي، قرخ سنه سنده چۆلده بنه قورىانلر و تقدملر كاسدن مى؟ ﴿۱۷۶﴾ سز او صنم يعنى مولوخن چادرنى و اللهنز رىفانن يلدنرې الدنر و اونلر تاپمخ ېچن بو صنملرې ياپدىنر. بو ېچن بن سزى بايلدن دها بىراخ بىر يره گوندرجم.»

﴿۱۷۷﴾ ۋ شهادت چادرى چۆلده بابالرمزدهدى. كى الله موسى به «اونو عينا گوردىن مثىل كىمى ياپ» ددى ﴿۱۷۸﴾ ۋ بابالرمز يشوعدن برابر ولايتى الدىلر چونكو الله باشخه ملتىرى اونلرن اوگىدن قالدرمىشى و شهادت چادرنى گتردىلر و او چادر تا داؤدن زمانه قدر اورده قالدى. ﴿۱۷۹﴾ ۋ داؤد اللهن گونزده نعمت بولدى و گندسى يعقوبن اللهنه بىر مسكن ياپمخ ېستهدى. ﴿۱۸۰﴾ اما سلىمان الله ېچن بىر ائو ياپدى.

﴿۱۸۱﴾ لکن هر شىده قدرتلى اولان الله الدن ياپلمش ائولرده اوتورمىو كى عينا شكلكه او نبى يازدى كى:

﴿۱۸۲﴾ رب «سما بنم كرىسىمدر و دونيا ياخلمى باسدىم يردر. بنه ناي شكلى بىر ائو ياپجىز؟ بنم راحتلەبلىدىم بىر ير وار مى؟ ﴿۱۸۳﴾ بنم اللرم بوتون بو شىلرې ياپمادى مى؟» ديو.

﴿۱۸۴﴾ ناي بوينو سارت اولانلر كى يوركلرنى و قولاخلرنى شنتسىزد، سز بابالرنى كىمى دائماً روح القدسن ضدنه چىخيونز. ﴿۱۸۵﴾ بابالرنى هانسى نبىه ظلامت اتمادى؟ ۋ او صالحن گلمه سى ېچن قونشانلرې اۆلدردىلر و شندى سز اونه خىانت ادانلر و قىتىلر اولدىنر. ﴿۱۸۶﴾ سز ملاكلر طرفندن شرىعتى الدنر اما اونو حفظ اتمادنر.

﴿۱۸۷﴾ ۋ بو سوزلرې دويدخلرى زمان چوخ غضبلىندىلر و دىشلىرنى قجرتدىلر ﴿۱۸۸﴾ اما او روح القدسن دولدخدن سونرا يوخارى باخدى و اللهن شرفىنى و اللهن صاغ طرفنده دوران عيسى ى گوردى و

﴿۱۸۹﴾ اونلرە ﴿باخن! سمايى اچلمش و اللهن صاغنده دوران ېنسان اوغولنو گورىوم!﴾ ددى

﴿۱۹۰﴾ اما اونلر قواتلى باغردىلر و قولاخلرنى كىتلەدىلر و برابر اونه هجوم اتدىلر. ﴿۱۹۱﴾ ۋ اونو شهردن دشرى چىخارتدىلر و طاشلەدىلر و شاهدلر خرخه لرنى بىر گىچ ادم ادى شاعولن ياخلىرنى ياننه قويدىلر. ﴿۱۹۲﴾ ۋ ېستفانوسو طاشلەدخلىرى زمان دوعا اتدى و ﴿يا رب عيسى، روحمو قبول ات!﴾ ددى

﴿۱۹۳﴾ ۋ دىز چۇكدى و قواتلى سىسدن ﴿يا رب بو گوناهى اونلر ېچن صايما!﴾ سىلىندى. بونو ددى و گوزلرنى قاپادى.

۸ و شاعول اونن قتلنه راضيدي.

و او گون اورشليمن كليسه سنه بويوك بير ظلامت گلدی و رسوللردن باشخه مؤمنلرن هېسي يهوديه يه و سامره يه داغلدي.

۹ دیندار ادملر إستفانوسی کومدیلر و اونه بويوك بير یاس توتدیلر.

۱۰ اما شاعول كليسه يه ظلامت اديويدي و ائودن ائوه گديويدي و اروادلري و ارککلري توتويدي و زندانه ائويدي.

۱۱ اما او داغلانلر گندکلري يره هره اینجیلی ائلائیويديلر. ۱۲ و فیلیس سامرده بير شهره گتدی و اونلره مسیحي وعظ اتدی. ۱۳ و انسانلر برابر فیلیسدن دینلهدیلر و اوندن معجزه لر گوردکلري ایچن اونن سوزلرني ایی دینلیويديلر.

۱۴ چونکو بیس روحلر چوخ کشیلردن قاتلنی سسندن باغر یويديلر و چیخ یويديلر و چوخ طویل و شل ادملر شفا الیويديلر. ۱۵ و او شهرده بويوك بير کایفلك اولدی.

۱۶ او شهرده بير سحر باز واردی ادي سمعون، او چوخدن بري اورده سحر بازلیخ اديويدي و سامرده اوتورانلرني شاشردیويدي و گندني بويوك بير ادم گورسديويدي. ۱۷ و اونو گوران هرکر کوچکلن تا بويوگه قدر اونو دینلیويدي و «بو ادمله الهن بويوك قواني وار» دیويدي.

۱۸ و اونو دینلیويديلر چونکو چوخدن بري اونن سحر نر قوانتندن شاشیويديلر.

۱۹ اما اونلر الهن مملکتتن و عیسی مسیحن اسمنن ایی خبرني فیلیسدن دویدخلري زمان اینانديلر و اینانخدن سونرا وقتنيز الديلر، هم ارککلر هم ده اروادلر. ۲۰ و سمعون ده ایناندي و وقتنيز الدخدن سونرا هب فیلیسدن برابردي و اونن لندن گورکان معجزه لردن و بويوك علاملردن شاشدي.

۲۱ و اورشليمده كي رسوللر ناوخت دویدیلر كي سامریلر الهن سوزنو قبول اتمشلر، بئطرس و یوحناي اونلره گوندرديلر. ۲۲ و اونلر گلدیلر و دوعا اتدیلر كي سامریلر روح القدسو السنلر. ۲۳ چونکو اونلرن هېچ بیرنه دها اینمامشدي اما اونلر بس عیسی نر اسمنده وقتنيز المشدیلر. ۲۴ اوندن سونرا بئطرس و یوحنا لرني اونلرن اوستنه قويدیلر و اونلر روح القدسو الديلر.

۲۵ و ناوخت سمعون گوردی كي رسوللرن ال قويمه سندن روح القدس ویرلو، اونلره پاره تکلیف اتدی. ۲۶ و «بو قدرتي بنه ده ویرن كي کیمن اوستنه لرني قويدیسیم روح القدسو السن.» ددی

۲۷ اما بئطرس اونه «گوموشن سندن محي اولسن چونکو سانندن كي الهن هدیه سني پاره دن الجن! ۲۸ بونده سنن بير پاین یا نصیین یوخدر چونکو یورگن الهن حضورنده ارگیدر. ۲۹ شندی بو پیسلگندن توبه ات و اللهه دوعا ات كي ممکنسه یورگن بو مقصدني عف اولسن. ۳۰ چونکو گورپوم كي سن اجی زهر و پیسلگدن باغلامشسن.» ددی ۳۱ و سمعون اونلره «سز ره بنم ایچن دوعا دن كي ددیکلرنن هېچ بیري اوستمه گلماسن.» جواب ویردی.

۳۲ و اونلر شهادت ویردیلر و ربن سوزنو اعلان اتدکلدن سونرا اورشليمه دؤندیلر و یولده سامره نر بير چوخ کونپنده ایی خبري ویردیلر.

۳۳ و ربن ملاگي فیلیسه «قالخ و جنوبه، اورشليمدن غزه يه گدان چؤل یولنه گت.» ددی

۳۴ و او قالخدي و گتدی و اورده حبشي بير خصیدن گورشدي كي او کنداکه، حبشه ملکه سنن سراننده بويوك بير ادمدی. او قرالن بوتون ملکی ایچن مسؤلدی و تاپمخ ایچن اورشليمه گلمشدي. ۳۵ و گيري دؤندني زمان عرابه سنده اوتورويدي و نبي إشعیاءنن کتابندن اوخويويدي.

۳۶ و روح القدس فیلیسه «گت و بو عرابه دن برابر قال.» ددی ۳۷ فیلیس اونه قاچدی و دویدی كي او نبي إشعیاءن اوخويويدي و اونه «اوخودین کتابي انلیون می؟» سوردی ۳۸ و او اونه «بیر کشي بنه ائلا تمادیسه نصل انلیجم؟» جواب ویردی. و فیلیسی بینمیه و اوتورمیه جاغردی. ۳۹ و کتابن بونو اوخويويدي

«بوغازلانمیه الاتلن بير داوار و قوزو قیرخانن اوگنده سسسيز بير قوزو کمی، عینا شکل اغزني اچمادی. ۴۰ متواضعلخنده عدالت اونه ویرلمادی. اونن نسلي کیم سویله بلیو؟ چونکو اونن حیاتي دونیادن قالدردلی.»

﴿۱۶﴾ شاعول قالدخي و اونن يولداشلري سَسِيَسَ دورديلر چونكو او سَسِي دورديلر اما هيچ كيمهسي گورماديلر. ﴿۱۷﴾ سوزنا شاعول يردن قالدخي زمان گوزلرني اچدي اما هيچ كيمهسي گورمادي و اونن لندن توتديلر و شامه الاتديلر. ﴿۱۸﴾ و او اوج گون گورمادي، هيچ بير شي يهامدي و ٲيچمادي.

﴿۱۹﴾ و شامده بير اوغرنجي ادي حنانيا واردي كي رُوَيَاده رب اونن ﴿حنانيا!﴾ ددي

و حنانيا اونن ﴿اوتو يا رب!﴾ جواب ويردي.

﴿۲۰﴾ و رب اونن ﴿قالخ و "دوز" ٲسمنه معروف، حارهيه گت و يهودانن ائونده طرسوسي بير كشي اونن ادي شاعول، اونو ارا چونكو اهمج او دوعا اديو. ﴿۲۱﴾ و رُوَيَاده بير كشي ادي حنانياي گورمش كي گلجي و اونن گوزلرنن اچلمهسي ٲيچن النبي اونن قوبجي.﴾ ددي

﴿۲۲﴾ و حنانيا اونن ﴿يا رب، چوخ كشيبردن دويدم كي بو ادم اورشليمده كي مقديسلرنه چوخ ظلامت اتدي. ﴿۲۳﴾ و بورده ده رُئس كاهنلرن قدرتي وار كي هر كيم سنن ٲسمنده دوعا ادان هر كزي توتسن و باغلاسن.﴾ جواب ويردي.

﴿۲۴﴾ و رب اونن ﴿گت چونكو او بنم ٲسمني باشخه ملنلره و قرالره و ٲسرائيلن اوشاخلرنه تاشيان، ساجديم بير قابدر. ﴿۲۵﴾ بن اونن گورستجم كي ٲسمن ٲيچن ناي قدر عذاب چكميليدر.﴾ ددي

﴿۲۶﴾ سوزنا حنانيا گندي و او ائوه گيردي و اللزني اونن قويدي و ﴿شاعول قارداش، يولده سنه گوركان رب عيسي بني سنه گوندردي كي سنن گوزلرنن اچلجي و روح القدسدن دولجن.﴾ ددي

﴿۲۷﴾ و او لحظه اونن گوزلرنن بلخ ٲوللري كمي بير شي دوشدي و او گنه گوزه بلدي و اوندن سوزنا او قالدخي و وقتيز لاي.

﴿۲۸﴾ و يمك يدكدن سوزنا قواتلندي و بير قاچ گون باشخه اوغرنجیلردن شامده قالدي. ﴿۲۹﴾ و فوراً مجمعلرده عيسي ي انلاتميه باشلادي كي «او اللهن اوغلودر.»

﴿۳۰﴾ و خصي فيلپسه ﴿سنه سورمخ ٲستوم، بو نبي كيم ٲيچن قونُشيو؟ گندسي ٲيچن بوخسه باشخهسي ٲيچن؟﴾ سوردې ﴿۳۱﴾ و فيلپس گندي اغزني اچدي و اونن عينا مقدس يازيلردن باشلادي و اونن عيسي نن ٲي خبرني انلاتدي.

﴿۳۲﴾ و يولده گديوديلر و صويه اولاشدخلري زمان، او خصي اونن ﴿باخ صوي وار! بنم وقتيز المم ٲيچن بير منع وار مي؟﴾ سوردې

﴿۳۳﴾ و فيلپس اونن ﴿اگر بوتون يورگندن ٲنانديسن، حاضرسن.﴾ ددي

او ده اونن ﴿ٲنانيوم كي عيسي مسيح اللهن اوغلودر.﴾ جواب ويردي.

﴿۳۴﴾ و او عرابه ننه دورمهسي ٲيچن امر اتدي و فيلپس و خصي ادم ٲكيسي ده صويه گيرديلر و فيلپس اونن وقتيز ويردي.

﴿۳۵﴾ و صويدن چيخدلخاري زمان ربن روحو فيلپسي اورادن او زاخلاشدردې و خصي ادم ارتخ اونو گورمادي و كايفلكدن گندي يولنه گندي.

﴿۳۶﴾ اما فيلپس گندي اشدودده بولدي و بوتون شهرلرده گزدي و ٲي خبرني انلاتيوي تا قيصرهيه گندي.

﴿۳۷﴾ اما ربن اوغرنجیلرنه دها تهديد و قتيلا تميه دوام ادان شاعول باش كاهنه گندي ﴿۳۸﴾ و اوندن شامدهخي

مجمعلره گنمك ٲيچن رساله لر ٲسته دي كي ارلك يا ارواد هر كيم بو دينده، بولنديسه اونلري باغله سن و اورشليمه گترسن.

﴿۳۹﴾ و يولده شامه ياخلاشدي زمان بير ٲيشغ سمان اونن اطرافنه پارلادي. ﴿۴۰﴾ و او يره دوشدي و بير سَس دوردي كي اونن

﴿شاعول، شاعول نبي بنه ظلامت اديون؟﴾ سوردې

﴿۴۱﴾ و شاعول اونن ﴿يا رب سن كيمسن؟﴾ سوردې

و رب اونن ﴿بن سنن ظلامت اتدين عيسي يم.﴾ ددي

﴿۴۲﴾ و او تترودي و شاشدي و ربه ﴿يا رب بندن ناي ٲستيون كي ادم؟﴾ سوردې

و رب اونن ﴿قالخ و شاهره گت و ناي ياپملين سنه گورستلجي.﴾ جواب ويردي.

یاخن اولدی ایچن اوغرنجیلر بۇطرسن اورد اولدینی دویدیلر و اونه
 اکی کشی گوندردیلر و بالاردیلر کی «زمان گجمادن بزه گل!»
 بۇطرس قالدخی و اونلردن برابر گندی و اولاشدی زمان،
 اونو یوخاری اوده یه چیخارتدیلر و بوتون دول اروادلر گلدی و
 اغلیودیلر و اونلر گندیلرنه طایبتانن یاپدی اسبابلری گتردیلر و
 بۇطرسه گورستدیلر.

اما بۇطرس اونلری دشری چیخارتدی و دیز چکدی و دوعا
 اتدی و جسده دؤندی و اونه «طایبتا قالدخ» ددی و اونن گوزلری
 اچلدی و بۇطرسو گوردی زمان قالدخی و اوتوردی.

و بۇطرس گندی اینی اونه ویدی و اونو قالدردی و
 مقدیسلری و دول اروادلری چاغردی و اونو دیری گورستدی.

و بو خبر یافده مشهور اولدی و بوندن چوخ کشیلر به
 ایناندیلر. و بۇطرس یافده بیر دریجی ادی سمعوندن بیر قاچ
 گون قالدی.

قیصریهده اطلالی بیر یوز باشی ادی قورنیلیوس
 واردی. او و عالیله سی دیندار و اللهدن

قورخاردی و ملتله چوخ صدقه ویریودی و دائماً اللهه دوعا ادیودی.
 بیر گون تقریباً ساعت اوچده، رؤیاه اللهن ملاگنی گوردی
 کی اونه گلدی و «قورنیلیوس! ددی

و او قورخدی و اونه باخدی و «اغا نای وار؟» سوردی
 و او اونه «دوعالرن و صدقه لرن ذکره ایچن اللهن حضورنه
 چیخمش. شندی یافهیه ادملر گوندلر کی سمعون لقبی بۇطرسو
 گترسنلر. او دریجی بیر ادم ادی سمعوندن اوتوروی کی اونن
 ائوی دنینز یاننده در.» ددی

و اوندن قونشان ملاک گندکدن سونرا، قورنیلیوس اکی
 خزمتمچیسینی و گندی یاردمچیلرندن امین بیر عسکرکی چاغردی.
 و هر شیئی اونلره انلاطدخدن سونرا اونلری یافهیه گوندردی.
 و ارتگی گون اونلر یولده شهره یاخلاشیدیلر، و بۇطرس
 اخشام ساعت اوچده دوعا اتمک ایچن دامه چیخدی.

سونرا او اجخدی و بیر شی یمک ایسته دی اما اونلر اونه
 یمک حاضرله دخلری زمان بیر رؤیا گوردی. و سمایی اچلمش
 و دورت طرفدن باغلانان و یره اینان سوفره یه بنزیان بویوک بیر قایی
 گوردی کی ایچنده دونیانن هر شکل دورت ایاخلی حیوانلری
 و وحشی و یرده سورونان حیوانلری و سمانن قوشلری واردی. و
 اونه بیر سنس گلدی «بۇطرس قالدخ، کاس و به!» ددی

و دوینالر شاشدیلر و «بو ادم اورشلیمده عیسی نن ایسمنده
 دوعا ادانلری خرب ادان بو دیل می؟ و شندی او بوریه اونلری
 باغلامخ و رئیس کاهنلره الاتمک ایچن گلدی.» ددیلر

شاعول دها قوتلندی و شامده اوتوران یهودیلره عیسی نن
 مسیح اولدینی ایتبات ادیودی و هرکز شاشیودیلر. چوخ گون
 گچدکدن سونرا یهودیلر اونو اولدرمک ایچن دوشندیلر. اما
 شاعول اونلرن مقصدلرنی اورگندی. یهودیلر اونو اولدرمک ایچن
 شهر قاپیلرنده گجه لی و صباحلی گوزله دیلر. اما گندی
 اوغرنجیلری بیر گجه ده اونو الاتدیلر و بیر سپده شهرن دوراندن
 ایندردیلر.

و او اورشلیمه گلدی زمان او اوغرنجیلردن بیرلشمخ ایچن
 چالشدی، اما اونلر اوندن قورخدیلر و اینانمادیلر کی او بیر
 اوغرنجی اولدی. اما بارناباس اونو رهن رسولرنه گتردی و
 اونلره انلاتدی نصل شاعول یولده ربی گوردی و نصل رب اوندن
 قونشیدی و نصل شامده عیسی نن ایسمنده قوتالی ایی خبری
 انلاتدی.

و شاعول اونلردن برابر اورشلیمده هر یره گندی و رهن
 ایسمنده قوتالی ایی خبر ویریودی. و او یونانی قونشان یهودیلردن
 اتشدی، اما اونلر اونو اولدرمک ایسته دیلر.

و مؤمن قارداشلر بونو بلد کلری زمان اونو قیصریه الاتدیلر و
 اورادن طرسوسه گوندردیلر.

بوتون کلیسده یهودیه ده و جلیلده و سامره ده ملتله سلامته
 یاشه دیلر و قوتلندیلر و رهن قورخوسنده و روح القدسن تسلیسندنه
 یاشه دیلر و مؤمنلر چوخ اولدی.

شندی بۇطرس هر طرفی دولاشدی و لده ده اوتوران
 مقدیسلرنه گلدی. اورده بیر طوپال کشی ادی انیا سکیز
 سنه دوشکده قالمشدی.

و بۇطرس اونه «انیا عیسی مسیح سنه شفا ویریو قالدخ و
 دوشگنی توپالا!» ددی و او لحظه ده قالدخی.

هرکز لده ده و صارونده اوتورانلر بونو گوردیلر و به دؤندیلر.
 یافده بیر ارواد اوغرنجی ادی طایبتا «یعنی جلیان
 دیمکدر» او ایپلکدن کریملکدن دولودی و فقیرلره اسباب
 دیکیودی.

او گونلرده او خسته اولدی و اولدی. اونن جسدن
 یخادخدن سونرا یوخارده خی اوده یه قویدیلر. و یافه لده دن

گوندرد و سمعون لقبی بُطرسو ارا. او، اتوی دینزن قراغنده اولان بیر دریجی ادی سمعونن یاننده در. او گلدییی زمان سندن قوئشجی.»

ددی

﴿۱۶﴾ بو ایچن تزدن سنه ادملر گوندردم و سن ایی یاپدن و گلدن. شندی همیز الهن حضورنده حاضر خ کی ربن سنه امر اتدینی دوپاخ. ﴿۱۷﴾ ددی

﴿۱۸﴾ و بُطرس اغزنی اچدی و اونلره ﴿صح بلمد کی الله انسانلری انسانلردن تفرق اتمیو، ﴿۱۹﴾ لکن هر مملکتدن، هر کیم اوندن قورخدیسه و ایپلک اتدیسه اوندن مقبول اولجی.

﴿۲۰﴾ او سوزو کی الله اسرائیلن اوشاخلرنه گوندردی و هرکن ربی، عیسی مسیح طرفندن بارش و سلامتن ایی خبرنی ویردی.

﴿۲۱﴾ سز گندزن بوتو بلیونز کی بو یحیی ن وعظ اتدی وفتیزدن سونرا جلیله باشلادی و بوتون یهودیه ده یایلدی ﴿۲۲﴾ کی الله نصل ناصری عیسی روح القدس و قوئندن مسح اتدی و او هر یرده ایپلک ادیودی و شیطاندن وورلمش ادملره شفا ویریودی چونکو الله اوندن برابردی. ﴿۲۳﴾ و بز اونن یهودیلرن مملکتنده و اوشلیمهده کی بوتون یاپدخلرنه شاهدلر اولدخ کی اونو اغاچده صلیب اتدیلر و اونو اؤلدردیلر ﴿۲۴﴾ اما الله اونو اوچنجی گون قالدردی و اونو اشکاره اتدی ﴿۲۵﴾ لکن هرکه دیل، بس الله دن معین شاهدهلر یعنی بۆلره کی اونن اؤلومدن قالدخندن سونرا اوندن یدخ و ایچدخ.

﴿۲۶﴾ و بزه ملتته ایی خبری انالاتمی و شهادت ویریمه امر اتدی کی او دیریلره و اؤلوره حکم اتمک ایچن الله دن معین اولدی. ﴿۲۷﴾ و بوتون نبیلر شهادت ویردیلر کی هر کیم اونه ایناندیسه اونن ایسندن گوناهلری عف اولجی. ﴿۲۸﴾ ددی

﴿۲۹﴾ بُطرس ده قوئشبودی کی روح القدس بوتون سوزو دوپانلره ایندی. ﴿۳۰﴾ و بُطرسدن برابر گلان سُنتلی مؤمنلر شاشدیلر کی روح القدس باشخه ملتاره ده دوکلدی. ﴿۳۱﴾ چونکو اونلر دویدیلر کی یادرغی دلردن قوئشبودیلر و الله حمد ادیودیلر. ﴿۳۲﴾ اوندن سونرا بُطرس ﴿بونلر ده بز کمعی روح القدسو الدیلر، کیم بونلره صویدن وفتیز ویریمه منع اولجی؟﴾ سوردی

﴿۳۳﴾ و او امر ویردی کی عیسی مسیحن ایسمنده اونلری وفتیز اتسنلر و اونلر اونن بیر قاچ گون زیاده قالمه سی ایچن یالواردیلر. ﴿۳۴﴾ بوتون یهودیه ده کی رسوللر و قارداشلر دویدیلر کی باشخه ملتلر ده الهن سوزونو قبول اتمشلر. ﴿۳۵﴾ و بُطرس اوشلیمه گیری دؤندیی زمان سُنتلی حزین ادملری

﴿۳۶﴾ اما بُطرس اونه ﴿حاشا یا رب، چونکو اصلا حرام و بیس بیر شی یامادم.﴾ جواب ویردی.

﴿۳۷﴾ و اونه گنه سس گلدی و ﴿الهن پک اتدی شی سن حرام صایما!﴾ ددی

﴿۳۸﴾ بو اوچ کره اولدخدن سونرا او سوفره فوراً سمایه قالدردی.

﴿۳۹﴾ و بُطرس دها رویانن معنی سی ایچن دوشنبودی کی قورنیلیوسن طرفندن گوندرانلن ادملر گلدیلر و سمعونن اتونی سورویدیلر و قاپنن اوگنده دوردیلر ﴿۴۰﴾ و ﴿سمعون لقبی بُطرس بورده قالیو می؟﴾ سوردیلر

﴿۴۱﴾ و بُطرس رویا ایچن دوشنبودیی زمان روح اونه ﴿پاخ، اوچ ادم سنی اریو. ﴿۴۲﴾ قالدخ و این و اونلردن برابر گت و اصلا شک

اتما چونکو اونلری بن گوندردم.﴾ ددی

﴿۴۳﴾ و بُطرس قورنیلیوسن گوندربی ادملره ایندی و اونلره ﴿باخن اراذن او کشی بزم. نیی گلدن؟﴾ سوردی

﴿۴۴﴾ اونلر ﴿یوز باشی قورنیلیوس، صالح و دیندار بیر ادم و بوتون یهودی ملتندن ایی شهادتی وار، مقدس بیر ملاکدن وحی الدی کی سنی گندی ائونه چاغرسن و سوزلردن دینله سن.﴾ جواب ویردیلر.

﴿۴۵﴾ و بُطرس اونلری ایچری الاتدی و اوتوردیلر و ارتگی گون بُطرس قالدخدی و اونلردن برابر بوله چیخدی و یافه ده خنی بیر قاچ قارداش اوندن گندی.

﴿۴۶﴾ بیر گون سونرا قیصریه یه گوردیلر و قورنیلیوس گندی اقرابه لرنی و دوستلرنی چاغمشدی و اونلری گوزلیودی. ﴿۴۷﴾ و

بُطرس گوردکن سونرا، قورنیلیوس اونه گلدی و ایاخلرنه دوشدی و اونه تاپدی، ﴿۴۸﴾ لکن بُطرس اونو قالدردی و اونه ﴿قالدخ ده نه بس بیر اینسانم.﴾ ددی

﴿۴۹﴾ و اوندن قوئشدخدن سونرا ایچری گوردی و بوپوک بیر زحمت گوردی. ﴿۵۰﴾ و اونلره ﴿سز بلیونز کی یهودی بیر ارگنن

یادرغی بیر ادمدن قوئشمه سی یا ده اونن یانته گلمه سی حرامدر. لکن الله بنه گورستدی کی هیچ کیمسه یی بیس یا نجس صایمیجم. ﴿۵۱﴾ بو ایچن ناوخت بنی چاگردن بن اعتراذسز گلدیم و شندی سویله ین نیی بنی چاگردن؟﴾ سوردی

﴿۵۲﴾ و قورنیلیوس اونه ﴿بو ساعتدن دورت گون اول، تا بو ساعته قدر اوروجدم واخشام ساعت اوچله ائومده دوعا ایدیوم کی بیر ادم پارلاخ اسبابدن اوگنده دوردی ﴿۵۳﴾ و ﴿قورنیلیوس، دوعلارن و صدقلرن الهن حضورنه چیخدی.﴾ شندی یافه یه ادملر

اوندن مناقش اتدیلر و ﴿سن سُنْتَسز ادملره گندن و اونلردن
یمک یدن﴾ ۱۰۹ ددیلر
﴿بُطْرَس اؤلدن هر شیئی اونلره انلاتمیه باشلادی﴾ ۱۱۰ بِن
یافه شهرنده دوعا ادیووم کی بئر رُویا گوردم یعنی چارشافه بنزیا
بویوک بئر قاب گوردم کی دورت طرفدن یره اینانبودی و بنه
گیلودی﴾ ۱۱۱ بِن اونه ایی باخدم و دوشندم و دونیانن هر شکل
دورت ایاخلی حیوانلری و وحشی و یرده سورونان حیوانلرنی و
سمانن قوشلرنی گوردم﴾ ۱۱۲ و بئر سَس دویدم کی بنه «بُطْرَس
قالخ کاس و یه!» ددی

﴿اما بن اونه «حاشا یا رب، چونکو اصلا حرام و پِس بئر
شی یمادم.» دم﴾
﴿و او سَس گنه گلدی و «اللهن پک اتدی شیئی سن حرام
صایما!» ددی

﴿بو اوج کره اولدی، اوندن سونرا اونلرن هپسی گنه یوخاریه
قالدرلدی﴾ ۱۱۳ اهجنج او لحظهده قیصریهدن گوندلمش اوج ادم
اوتوردیم ائون اوگنه گلدی﴾ ۱۱۴ و روح بنه «اعتراضز اونلردن
گت.» ددی و بو الی قارداش بندن برابر گلدیلر و بز او ادمن
ائونه گپردک.

﴿او بزه انلاتدی کی او نصل بئر ملاگی گندی ائونده گوردی
و او اونه «یافهیه ادملر گوندلر و بُطْرَس اِسْمَنه معروف سمعونو
گتر.» او سنه سوزلر دایچی و اونلردن سن و بوتون عایله تن
قورئلجنز.» ددی

﴿و بن قورئشمیه باشلادیم زمان روح القدس عینا شکل بزه
اولده ایندی کی اونلره ایندی﴾ ۱۱۵ و ربن سوزو بنم عقلمه
گلدی کی «یحیی صویدن وفتیز ویردی اما سز روح القدسدن
وفتیز الحزن.» ددی

﴿و ناوخت بز رب عیسی مسیحه ایناندخ، الله عینا هدیهی
بزه ویردی کی اونلره ده ویردی﴾ ۱۱۶ بِن کیمم کی اللهن منع
اولجم؟﴾ ۱۱۷ ددی
﴿و اونلر بو شیرلی دویدخدن سونرا هوسدیلر و اللهن حمد
اتدیلر و ﴿صح الله باشخه ملتره ده حیات ویران توبه ی ویردی﴾ ۱۱۸
ددیلر

﴿اما اِسْتَفَانوس اؤلدلمه سندن سونرا باشلانمش اولان
مصیتلر اینچن مؤمنلر داغلدیلر، تا فنیقیه و قُبرسه و انطاکیه
قدر گندیلر اما اللهن سوزنو یهودیلردن باشخه ملتره ویرمادیلر.

۱۲
کلیسه دن بئر قاچ کشیی توتدی ﴿و یوحنانن
قارداشی یعقوبو قلنچدن اؤلدردی﴾ ۱۱۹ و ناوخت یهودیلرن بوندن
راضی قالملرنی گوردی، بُطْرَسو ده توتدی﴾ ۱۲۰ بو شیرلر خمیرسز
بایرامن گونلرنده اولدی﴾
﴿و اونو حبسه قویدی و اونو حفظ اتمک اینچن دورت فرقه
عسکره تسلیم اتدی چونکو فصیح بایرامندن سونرا اونو ملتن
حضورنه گترمک اِستِیویدی﴾
﴿بُطْرَس زندانده قالیبودی اما کلیسه اونن اینچن دائماً اللهن
دوعا ادیودی﴾

﴿و هیردوس اونو حبسدن چیخارمخ اِسته دئی گجه بُطْرَس
اکی زنجیردن باغلانمشدی و اکی عسکرن اورته سنده یاتیبودی و
محافظلر زندانن قاپسنده کچیک ادیودیلر﴾

﴿۱۰﴾ و هيرودس صور و صيدانن انسانياننه غضبلندي و اونلر بيرلكده اونه گلديلر و قرالڼ خزمتچيسي بلاستوسو افناع اتديلر و بارشمخ استهديلر چونكو اونلرن مملكتي قرالڼ مملكتندن بسلنيويدي. ﴿۱۱﴾ و معين بير گونده هيرودس قرالڼ اسبابني گايدې و كرسيسنده اتوردې و اونلرڼ قونشدي. ﴿۱۲﴾ و ملت ﴿بو انسان سسي ديل بير اهلن سسيدير!﴾ باغريدلر.

﴿۱۳﴾ و فوراً ربن ملاگي اونو ووردې چونكو او الهي تشرف اتمادي و اونو قوردلر يدي و او جان ويريدي.

﴿۱۴﴾ اما اللهڼ سوزو يايلاي و دها چوخ يرله يتشدي. ﴿۱۵﴾ و بارناباس و شاعول مسؤلياتلرني بترديكلري زمان مرقس چاغران يوحناي الديلر و اورشليمڼ دؤنديلر.

﴿۱۶﴾ انطاكهڼن كليسه سنده بعضي نبيلر و معلملر واري، بارناباس و الاسود اسمندن معروف سمعون و تترهخ هيرودسڼ سوت قارداشي ماناعن و شاعول.

﴿۱۷﴾ و اونلر ربه تاييويديلر و اوروج توتيويدلر كي روح القدس اونلره ﴿بارناباس و شاعولو فرقلي بير ايش ايجن چاغردم، اونلري بنه ايرن.﴾ ددي

﴿۱۸﴾ و اونلر اوروج توتويدلر و دوعا اتديلر و اللرني اونلرن اوستنه قويديلر و اونلري گوندرديلر. ﴿۱۹﴾ بونلر روح القدسڼ گوندرلديلر و سلوكيه يه اينديلر و اورادن بير باخيره دن قيرصه گتديلر.

﴿۲۰﴾ و سلاميسه اولاشدخزلرنده يهوديلرن مجمعلرنده اللهڼ سوزنو انالاتديلر و يوحن ده ياردم اتمك ايجن گلدي.

﴿۲۱﴾ و بوتون جزيره يي پافوسه قدر دولاشدخدن سوزنا، اورده بير يهودي ادي باريسوع كي يالان نبي و سحر بازدي بولديلر.

﴿۲۲﴾ او والي سرگيوس پولوسن ياننده دي كي عقليي بير ادمدي. او شاعول و بارناباسي چاغردې و اللهڼ سوزنو دويمخ استهدې. ﴿۲۳﴾ اما اليماس يعني او سحر باز، «اونن اسمنن معني سي بله در» اونلرن ضدنه قالدخي و واليي ايمانن دؤندرمك ايجن چالشدې.

﴿۲۴﴾ اما شاعول يعني بولس، روح القدسڼ دولدي و اونه ايي باخدي ﴿۲۵﴾ و اونه ﴿سن حيله دن و پيسلكدن دولوسن اي شيطان

﴿۲۶﴾ و بيردن ربن ملاگي اونن ياننده اشكاره اولدي و اورده بير ايدنلخ پارلاي. او بۇطرس بورگنه ووردې و اونو اوياندردي ﴿چيبك قالدخ﴾ ددي و زنجيرلر فوراً اونن اللرنڼ دوشدي.

﴿۲۷﴾ و ملاك اونه ﴿كمزني باغلا و چارغلرني گاي.﴾ ددي و او بله يايدي و گنه اونه ﴿عباني گاي و بني تاكب ات.﴾ ددي ﴿۲۸﴾ و او چيخدي و اونو تاكب اتدي اما بو ملگن ياپدخلرني گرچك سانمادي، لکن بير رؤيا گورؤنو ساندي. ﴿۲۹﴾ و بيرنجي و اكنجې محافظدن گجديلر و شهره گدان دمير بير قاييه اولاشديلر و او گندي گندنه اونلره اچلدي و اورادن چيخديلر و بير حاره نڼ اخزنه اولاشديلر كي او ملاك تزدن ايرلدي.

﴿۳۰﴾ و ناوخت بۇطرس ناي اولديني انلادي، ﴿شندي صح بليوم كي رب گندي ملاگي گوندردي و بني هيرودسڼ لندن و يهوديلرن استه گندن قورتاردي.﴾ ددي

﴿۳۱﴾ و ناوخت بونو بلدي مرقس چاغران يوحنانن اناسي مريمڼ ائونه گندي. اورده چوخ كشيير توپلانمشديلر و دوعا اديويديلر.

﴿۳۲﴾ بۇطرس قاييي دوگديي زمان بير خزمتچي قزادي رودا جواب ويرييه گلدي. ﴿۳۳﴾ او بۇطرس سسني بلدي و كايقلكدن قاييي اچمادن و ايجري قاجدي و خير ويريدي كي بۇطرس قايده در.

﴿۳۴﴾ اما اونلر اونه ﴿سن دليسڼ﴾ دديلر اما او قز سوزنو دايشترمادي. بو ايجن اونلر ﴿اونن ملاگيدر﴾ دديلر

﴿۳۵﴾ و بۇطرس قاييه دوگميه دوام اديويدي و قاييي اچديلر و اونو گورديلر و چوخ شاشديلر.

﴿۳۶﴾ اما او اونلري هوسترمخ ايجن لندنڼ اشارت اتدي و اونلره رب اونو نصل زندانن چيخارتدني سويله دي و ﴿بو شيلري يعقوب و باشخه قارداشله سويله يڼ﴾ ددي و چيخدي و باشخه يره گندي.

﴿۳۷﴾ ارتگي گونن صباحي، عسكرلر قورخديلر و برابرنه ﴿بۇطرسڼ ناي اولدي؟﴾ سورديلر

﴿۳۸﴾ و هيرودس اونو ارادي و بولمادي و محافظلري تفتيش اتدكدن سوزنا اونلري اؤلومه حكم اتدي.

اوندن سوزنا هيرودس يهوديه دن قيصره يه گوجدي و اورده قالدي.

﴿۱۳﴾ و يحيى اېشني بتردينده «بني كيم سانوزو؟ بن او ديلم، لکن باخن بندن سوزنا بيري گلجي كي بن اونن چارغني چؤزميه لايخ ديلم.» ددي ﴿۱۴﴾ قارداشلر و ابراهيمن اوشاخلري و سزدن الله دن قورخانلر، بو قورئش سوزو بزه گوندردي. ﴿۱۵﴾ چونكو اورشليمده اوتورائلر و اونلرن رئيسلري اونو بلماديلر و هر سبت گونو نبيلرن اوخونان سوزلرني ده بلماديلر و اونه حكيم اتديلر و او سوزلري تامملاديلر. ﴿۱۶﴾ اونو اولدرمك اېچن مناسب هېچ بير سبب بولماديلر اما پيلاطوسدن اونن اولمه سني استهديلر. ﴿۱۷﴾ و ناوخت اونن اېچن يازلمشلي تماملاديلر، اونو اغاچدن اېنديرديلر و مزاره قويديلر. ﴿۱۸﴾ اما الله اونو اولومدن قالدردى. ﴿۱۹﴾ و او چوخ گونلر جليلدن اوندن برابر اورشليمه گلان ادملره گوركدي كي شندي اونلر ملتن ياننده اونه گوز شاهدر.

﴿۲۰﴾ و بز بابالرمزه ويرلمش وعدهنن اېى خبرني سزه ويريوخ. ﴿۲۱﴾ و الله بو وعدي بز اوشاخلري اېچن حفظ اتدي يعني ناوخت عيسى اؤلومدن قالدردى. اكنجى زبورده يازلديني كمي «سن بنم اوغلو مسن بو گون سني دوغردم.» ﴿۲۲﴾ و صح اونو اولومدن قالدردى كي ارتخ چوروميه دؤنماسن و بله ددي:

«داؤده مقدس و امين بركتلري ويرديم كمي، سزه ده ويرجم.» ﴿۲۳﴾ گنه باشخه بير يرده ديو «سن گندي قدسنه چوروميه گورميه اذن ويرميجن.» ﴿۲۴﴾ چونكو داؤد گندي عصرنده اللهن هدفنه خرمت اتدي. اوندن سوزنا او گوزلرني قايادي و گندي بابالرنن ياننده ياتدي و چوروميه گوردى. ﴿۲۵﴾ اما اللهن قالدردى او ادم، چوروميه گورمادي.

﴿۲۶﴾ شندي قارداشلر سزه اشكاره اولسن كي بو ادمن اېشنندن سزه گوناھلرن عفي اېچن وعظ ويزليو. ﴿۲۷﴾ بو حرياتي موسى ن شريعتهنده اله بلمادنز اما هر كيم اېنانيده بو ادمن اېشنندن قورئلجي.

﴿۲۸﴾ موخيات اولن كي نبيلرن سوزلري سزن باشنزه گلماسن كي

اوغلو و هر صح شين دوشماني! ربن دوز يوللرني ارگي اتمكدن دورميجن مي؟ ﴿۲۹﴾ و شندي ربن الي سنن اوستندهدر و سن كور اولجن و بير مُدت گونشي گورميجن. ﴿۳۰﴾ ددي و فوراً اونه بير دومان و قرانلخ دوشدي و او النبي توتان و اونه يول گورستان بير ادم ارادي.

﴿۳۱﴾ و والي بو شيلري گوردى اېچن ربن تعليمندن چوخ شاشدي و اېناندى. ﴿۳۲﴾ بولس و يولداشلي پافوسدن دنيز يولندن پامفليه ده كي پرغيه گلديلر اما يوحننا اونلردن ايرلدي و اورشليمه دؤندي. ﴿۳۳﴾ اونلر پرغهن گچديلر و پيسيديه ده انطاكيه يه اولاشديلر و سبت گونو مجمعه گيرديلر و اوتورديلر.

﴿۳۴﴾ و تورات و نبيلردن اوخودخدن سوزنا مجمع رئيسلري اونلره خبر گوندرديلر و ﴿قارداشلر اگر بير كشيده ملته نصيحت سوزو وارسه سويله سن.» ددي

﴿۳۵﴾ اوندن سوزنا بولس قالحدي و الندن اشرت اتدي و اونلره ﴿اي اسرائيلن اوشاخلري و الله دن قورخانلر دينلن!﴾ ددي ﴿۳۶﴾ بو اسرائيل ملتن اللهي، بابالرمزي ساچدي و ناوخت ملتمز مصرده غريدي اونلري بويوك اتدي و اونلري گندي النن قواتندن اورادن چيخارتدي.

﴿۳۷﴾ و چؤلده تقريباً قرخ سنه اونلر اېچن صبردن بكله دي. ﴿۳۸﴾ و كنعانده يدي ملتي محي اتدي و اونلر مُلكني بزه ميراث ويردي ﴿۳۹﴾ بوتون بونلر تقريباً دورت يوز اللي سنه اولدي و اوندن سوزنا تا نبي صموئيلن زماننه قدر اونلره حاكملر ويردي.

﴿۴۰﴾ و او زماندن سوزنا بير قرال استهديلر و الله اونلره قرخ سنه حكيم اتمك اېچن بنيامين قبيله سندن، قيشن اوغلو شاعولو ويردي.

﴿۴۱﴾ و اونو قالدردخدن سوزنا داؤدو اونلره قراللخ يايخ اېچن ساچدي و او اېچن شهادت ويردي «يسه نن اوغلو داؤدو يورگمدن موافق بير ادم بولدم. او بوتون استه يمي تماملجي.» ددي

﴿۴۲﴾ و الله وعد ويردي كمي داؤدن اوشاخلردن اسرائيله بير قورتارجي يعني عيسى گوندردي. ﴿۴۳﴾ اونن گلشندن اول يحيى بوتون اسرائيل ملتن توبه وفتيزنه چاغردي.

﴿۱﴾ اما شهرده كي انسانلر اِكِي فوڤه اولديلر، بعضيلري يهوديلردن برابردي و بعضيلر ده رسوللردن. ﴿۲﴾ و باشخه ملتير و يهوديلر ريسلرلردن برابر اولره ظلامت اتمك و طاشله مخ اِچين اولدلخري زمان، ﴿۳﴾ بولس و بارناباس بو خبري دويديلر و ليقاوتيه نهن شهرلرنه و او منطقه ده، ليسطره و دربه كوليرنه قاجديلر ﴿۴﴾ و اورده اِبي خبري ويرميه دوام اتديلر. ﴿۵﴾ و ليسطره ده بير طويال ارڪك اوتوربودي. او دوغمشدن بري طويالدي و هيچ يريه بلمبودي. ﴿۶﴾ او بولسن سوزلندن دويدبي زمان بولس اونه باخدي و گوردې كي اونده شفا المخ اِچين ايماني وار. ﴿۷﴾ و اونه قواتلي سسندن ﴿فالخ و اياخلرنده دور!﴾ ددي و او فوراً اُتله دي و يريدي.

﴿۸﴾ و زحمت بولسن بو ياپدني گوردبي زمان ليقاوتني دلنده قواتلي سسندن ﴿الاهلر انسان شكلنده بزه اينديلر!﴾ سسلنديلر. ﴿۹﴾ بو اِچين بارناباسه زعوس و بولسه هرمس اِسمني قويديلر. چونكو ائن چوخ بولس قونشيبودي. ﴿۱۰﴾ و معيدي شهرن قاپسنده كي زعوسن كاھني گوللر و اوكلزلر گتردي چونكو زحمتدن برابر شهرن قاپسنده قوربان كاسمك اِسته دي. ﴿۱۱﴾ اما ناوخت رسوللر يعني بولس و بارناباس بونو دويديلر گندي اسبابلرني يرتديلر و زحمته گلديلر ﴿۱۲﴾ و اونلره ﴿ارككلر نبي بله اديونز؟ بزده عينا طبيعتدن سز كمې اِنسانلرخ! سزه اِبي خبر ويروخ كي بو بوش شيلردن، سما و دونيا و دينزي يرانان ايشيان اللهه دؤنن. ﴿۱۳﴾ اسكي گونلرده الله هر ملتي براخدي كي اونلر گندي يوللرنه گتسلر. ﴿۱۴﴾ اما او گندي شهادتسز براخمادي، او سزه ايبلك اديويدي و سمانن ياغمور ياغدردي و چوخ حصدلر ويرويدي و يوركلمزي يمكدن و كايفلكدن دولدربودي. ﴿۱۵﴾ دديلر ﴿۱۶﴾ و بو سوزلري دديكدن سونرا اِنسانلري زورلخدن اولره قوربان اتمه ي منع اتديلر.

﴿۱۷﴾ اما يهوديلر انطاكيه دن و قونيه دن گلديلر و ملتي تحريك اتديلر و بولسو طاشله ديبلر و اونو شهردن چيخارتديلر چونكو اونو اولمش سانديلر.

﴿۱۸﴾ اما ناوخت اوغرنجيبلر اونه گلديلر او قالدخي و شهري گيردي و اورتگي گون بارناباسدن دربه يه گندي.

﴿۱۹﴾ و او شهرده اِبي خبري ويرديلر و چوخ ادمي اوغرنجي اتكدن سونرا، ليسطره و قونيه و انطاكيه يه دؤنديلر.

﴿۲۰﴾ «مسخره جيلر! باخن و شاشن و محي اولن چونكو سزن گونلرئزده بير ايش اديوم، بو ايشدن اينا نيميچنز حتى بير كشي سزه سويله ديسه.» دديلر ﴿۲۱﴾

﴿۲۲﴾ و ناوخت چيخويديلر اونلر بولس و بارناباسه يالورديلر كي گل سبت گوننده گنه بو سوزلردن سويله سئلر.

﴿۲۳﴾ و ناوخت او اِجتماع مجمه ده بتدي، يهوديلر و يهودي ديننه گيرانلرن چوخو بولس و بارناباسي تاكيب اتديلر و بونلر اونلره ﴿اللھن نعمتندھ ثابت قالن.﴾ جسارت ويرويديلر.

﴿۲۴﴾ و ارتگي سبت گوننده تقريباً بوتون شهر اللهن سوزنو دينله مك اِچين توپلاندي. ﴿۲۵﴾ لکن يهوديلر بو بويوك زحمتي گوردكلري زمان قرخانديلر و سوگديلر و بولسن سوزلرنن ضدنه قونشيمه يه باشلاديلر.

﴿۲۶﴾ اما بولس و بارناباس قواتلي جسارتدن ﴿لازمدي كي اللهن سوزو اولده سزه اعلان اولسن. لکن سز اونو رد اتدنز و گتدنزي ابدي حياته لايخ بلمادنز، اهچخ يز باشخه ملتله دؤنيوخ.﴾ چونكو رب بزه بله ددي ﴿سني باشخه ملتله ايشغ اتم كي دونيانن تا نهايته قدر قورتلش اولجن.﴾ دديلر ﴿۲۷﴾

﴿۲۸﴾ و باشخه ملتله بونو دويدلخري اِچين كايفلنديلر و رين سوزنو تشرف اتديلر و سونسز حياته تعين اولانلر اِپانديلر.

﴿۲۹﴾ و رين سوزو بوتون او منطقه ده يايلدي ﴿۳۰﴾ اما يهوديلر بير قاج مهم ديندار و محترم اروادي و شهرن مهم ارڪكلرني قاندرديلر و اونلري بولس و بارناباسه ظلامت اتمك اِچين تحريك اتديلر و اونلري او منطقه دن چيخارتديلر.

﴿۳۱﴾ لکن بولس و بارناباس اياخلرنن توزنو اونلره سلكله ديبلر و قونيه يه گتديلر. ﴿۳۲﴾ و اوغرنجيبلر روح القدس دن و كايفلكدن دولدوبديلر.

﴿۳۳﴾ و قونيه ده بولس و بارناباس مجمه گيرديلر و اونلرن قونشدلخلرندن چوخ يهوديلر و يونانيلر اِپانديلر. ﴿۳۴﴾ اما اِپانيمان يهوديلر باشخه ملتري قارداشلرن ضدنه تحريك اتديلر.

﴿۳۵﴾ و بولس و بارناباس اورده چوخ زمان قالديلر و رب اِچين قواتلي قونشديلر و

گندي نعمت سوزنه شهادت ويران رب اونلرن اِندن علامتلر و معجزه لر اشكاره اديويدي.

﴿شندي نبي اللهه سينيوز و اوغرنجبلرن بويينه اغر يوك قويونوز؟ كي بابالرمز و بز اوته دايبانه بلماذك﴾ اما بز اونلر كمي اينانيوخ كي رب عيسى ن نعمتي حسبنده قورئليخ. ﴿ددي﴾
 ﴿و هرکز هوسدي و بارناباس و بولسدن دينلده ديلر و اونلر حكايله ر سويله ديلر كي الله نصل باشخه ملتاره علامتار و معجزه لردن گوردې.﴾ و اونلر هوسدخدن سونرا يعقوب قالخدې و ﴿قارداشلر، بندين دينلن﴾ سمعون انلاتدي كي الله نصل اولده گندي اسمنه بير ملت المنخ ايچن باشخه ملتاري زيارت اتدي ﴿و بو نبيلرن سوزلري بوندن موافقدار، يعني يازلمش كمي﴾

﴿بوندن سونرا گنه گلجم و داؤدن يخلمش چادرني گنه قورجم و اونن خرب يرلرني گنه بينيليجم و اونو يايچم.﴾ كي باقي قالان انسانلر و بنم اسمندن چاغرلمش باشخه ملتار ربي اراسنلر. ﴿بوتون بو شيلري تا اولدن بري اشكاره ادان رب ديو.﴾ بو ايچن بن بله سانيوم كي باشخه ملتاره و اللهه دؤنانلره زعج ويرماك. ﴿اما اونلره يازاخ كي صنملرن پيس اولنمش شيلرندن و زنادن و بوغلمش حيوانلرن اتندن و قاندين اوزاخلاسنلر.﴾ چونكو اسكي گونلردن بري هر شهرده موسي ن سوزنو انلاتانلر وار چونكو هر سبت گونو مجمعه لرده موسي ن كتابني اوخويولر. ﴿ددي﴾

﴿سونرا بوتون كليسه و رسوللر و شينخلر راضي اولديلر كي گنديلرندن بير قاچ كشي ساچسنلر و اونلري بولس و بارناباسدن برابر انطاكيه يه گوندرسنلر. بونلر قارداشلرن باش ادملري صاييلويدي يعني برسابا اسمندن معروف يهودا و سيلاس.﴾ و اونلرن لندن بو رساله ده:

﴿قارداشلردن و رسوللردن و شينخلردن و باشخه ملتاردن اولان انطاكيه ده و سورياده و قيليقيه ده كي قارداشلره سلام اولسن.﴾ بز دويدخ كي بزندن بعضي كشير چيخديلر و سزي سوزلردن راحتسز اولدولر و يوركلرن قارشدر يولر و ﴿سنت اولمليز و شريعتي حفظن اتمليز﴾ ديولر. بز اونلره هيچ بله بير تعليم ويرمادك. ﴿بو ايچن بز موافق اولدخ و گندمزدن بير قاچ كشي ساچدك و اونلري عزيزم بولس و بارناباسدن برابر سزه گوندرمك استه دك.﴾ بو ادملر حياتلرني ريمز عيسى مسيحن اسمي ايچن تسليم

﴿و اوغرنجبلره قوتلندرديلر و نصيحت ويرديلر كي ايمانده ثابت قالسنلر و اونلره ﴿اللهن مملكتنه چوخ زورلخلردن گيرمليك.﴾ دديلر﴾
 ﴿هر كليسه ده اونلره شينخلر تعين اتديلر و اوروچ و دوغادن اونلري اينانداخلري ربه امانت اتديلر.﴾
 ﴿و پسيديه ن گچديلر و پامفيليه يه گلدلر.﴾ و يرجه ده اللهن سوزنو وعظ ويرديلر و ايطاليابه گندلر. ﴿و اورده باخيره دن انطاكيه يه گندلر و اورده كي خرمز اتمك و بو ايشي تاماملخ ايچن اللهن نعمته امانت اولمشديلر.﴾
 ﴿و شهره اولاشدخلري زمان كليسه ي توپلاديلر و اللهن اونلردن ياپيدي هر شي و نصل الله باشخه ملتاره ايمانن قاييسي اچديني انلاتديلر.﴾
 ﴿و اورده اوغرنجبلردن چوخ زمان قالدلر.﴾

﴿لكن يهودلردن بعضيلر گلدلر و قارداشلره تعليم ويرپويديلر كي ﴿اگر سز موسي ن عادتني حسبنده سنتلي اولماديسن قورئلا بلميچن.﴾﴾
 ﴿بولس و بارناباس اونلردن بويوك بير مناقش اتديلر و قرار ويرديلر كي بو سؤال ايچن بولس و بارناباس و اونلردن بير قاچ كشي اورشليمه، رسوللرن و شينخلرن ياننه گتسنلر.﴾
 ﴿اونلر گوندرلمش كليسه دن فينيكيه و سامره دن گچديلر و بوتون قارداشلره باشخه ملتارن ايمانده گلدني سويله ديلر و بو خيرون بوتون قارداشلر كايفلنديلر.﴾

﴿و ناوخت اورشليمه اولاشديلر كليسه و رسوللر و شينخلر اونلري قبول اتديلر و اللهن اونلردن ياپيدي هر شي سويله ديلر.﴾
 ﴿اما فريسيلرن طائفه سندن بير قاچ مؤمن قالخدې و ﴿موسي ن قانوننو حفظ اتمك ايچن بونلره سنت لازمدر.﴾ دديلر﴾
 ﴿و رسوللر و شينخلر بو سؤال ايچن توپلانديلر.﴾ چوخ مناقشدن سونرا بطرس قالخدې و اونلره ﴿قارداشلر، سز بيلونز كي چوخدن بري الله بني ساچدي كي اغزمدن باشخه ملتار ابي خبري دويسنلر و اينانسنلر.﴾ و يوركلري بلان الله، اونلره شهادت ويردي يعني روح القدسو بزه ويردي كمي اونلره ده ويردي. ﴿و بري اونلردن تفرق اتمادي، لكن اونلرن يوركلرني ايمانندن تمزه دي.﴾

۱۱۱ و شهردن شهري گزيويدلر و اورشليمده كي رسوللرن و شاخلرن قرار ويړدكلري قانونلري اونلره ويريويديلر كي حفظ اتسولر. ۱۱۲ و كليسلر ايمانده ثابت اوليويديلر و هر گون دها چوخاليويديلر.

۱۱۳ اونلر فريجيهدن و غلاطيا يرلندن گچدكلن سونزا روح القدس اونلري اسيايه گنمك و اورده الهن سوزنو قوشمخدن منع اتدي.

۱۱۴ بو ايجن ميسيايه گلدليلر و بتينييه گنميه چالشدليلر اما عيسى ن روحو اونلره اذن ويريماي.

۱۱۵ يونن ايجن ميسيان گچديلر و طرواسه اينديلر. ۱۱۶ و گجهده بولس بير رۇيا گوردي و بير ماكدوني ادم اونته يالوارويدي و مكدونيه به گل و بزه ياردم ات. ۱۱۷ ديودي.

۱۱۸ و بو رۇياي گوردكلن سونزا فوراً مكدونيه به گنك چونكو انلاخ كي ابي خبري ويرمك ايجن الله بري اوريه چاغري.

۱۱۹ و طرواسدن دنيز يولندن گنك و تر ساموتراقيه اولاشدخ و ارتگي گون اورادن نياپوليسه گلك ۱۲۰ و اورادن فليسيه به گلك كي او مكدونيه ن باش شهريدر. او بير روماني مستملكاندر و اورده بير قاچ گون قالدخ. ۱۲۱ و سبت گوننده شهردن چيخدخ و نهرن ياننه گنك چونكو اورده بير دوعا اتمه يري واردي و اورده توپالانان بير قاچ اورادن اوتورده و قوشدخ.

۱۲۲ طباطيره شهرندن بير ارواد ادي ليديه اورده دي. او مور اسباب صاتيويدي و اللهه تاپان بيريسيدي. رب اونن يورگني اچدي كي بولسندن دينلنسن. ۱۲۳ او و اونن عايله سي وفتيز دلخدن سونزا بري چاغري و «اگر بني ربه امين سانيسانز ائومه گلن و قالن.» ۱۲۴ ددي

۱۲۵ و بير گون بز دوعا اتمك ايجن گديوك و بير خزمتهجي قز گوردك كي بو قرده فالچيلخ روحو واردي و اونن صاحبلري بو فالچيلخدن چوخ قازانويديلر. ۱۲۶ او بولسو و بري تاكيب اديويدي و هرگز «بو ادملر ائن يوجه الهن خزمتهجيلر، سزه قورئش يولو گورسدبولر!» باغرويدي.

۱۲۷ و بير قاچ گون بونو اتدكلن سونزا بولس راحتسز اولدي اونته دۇندي و او روچه «عيسى مسيحن اِسْمَنْده سنه امر اديوم، بو قزندن چيخ!» ددي و او چيبيك چيخدې.

۱۲۸ و قرن صاحبلري گوردليلر كي ارتخ پاره قازانه بلمبولر، بو ايجن بولس و سيلاسي توتديلر و ميدانه حاكملرن ياننه سورويديلر.

۱۲۹ اتمشدر. ۱۳۰ بز يهودا و سيلاسي گوندردك و اونلر بو شيلري سزه انلاتجيدر. ۱۳۱ چونكو بزه و روح القدسه ابي گوركدي كي بو لازم شيلرن باشخه سزه زياده يوك قويمايخ.

۱۳۲ صنملره كاسلمش قوربانلردن و زنادن و بوغلمش حيوانلرن اتندن و قان ايجمكدن اوزاخلاشن. اگر بو شيلرن اوزاخلاشديسنز، ابي ادبوتيز. سلامت قالن.» يازديلر.

۱۳۳ و اونلر او اورشليمدن چيخدليلر و انطاكيه به گلدليلر و بوتون مؤمنلرن زحمتتي توپلاديلر و اونلره بو رساله ي ويريديلر.

۱۳۴ و اونلر اونو اوخودخلري زمان بو جسارتلي سوزلردن كايقلنديلر. ۱۳۵ و يهودا و سيلاس ده نبي اولدخلري ايجن قارداشله چوخ سوزلردن نصيحت و جسارت ويريديلر.

۱۳۶ و اورده بير مُدت قالدخدن سونزا سلامتدن قارداشلردن ايرلديلر و اونلري گوندرانلره گيري دۇنديلر.

۱۳۷ اما بولس و بارناباس انطاكيه به قالدليلر. لكن سيلاسه اورده قالمخ، مناسب گوركدي.

۱۳۸ و چوخ باشخه ادملره رهن سوزنو و ابي خبري تعليم ويريويديلر.

۱۳۹ و بير قاچ گوندن سونزا بولس بارناباس «يلا گيري دۇناك و شهرلده الهن سوزنو وعظ ويريديمز قارداشلمزن نصل اولدخلرنه باخاخ.» ۱۴۰ ددي

۱۴۱ بارناباس مرقس اِسْمَنْدن معروف يوحنايي ده ياننده الاتمك اِسْتَه دي. ۱۴۲ اما بولس بونو ابي گورمادي چونكو او گچان دفعه پامفيليه ده اونلردن ايرلمشدي و اينشده اونلردن برابر قالمامشدي.

۱۴۳ بو ايجن قواتلي بير مناقش اولدي و اونلر برابردن ايرلديلر و بارناباس مرقسو الدي و دنيز يولندن، باخيره دن فُرسه گندي. ۱۴۴ اما بولس سيلاسي ساچدي و قارداشله اونلري الهن نعمته امانت اتديلر و گنديلر. ۱۴۵ و سوريادن و قيليقيه به گچيويدي و كليسلري قواتلديويدي.

۱۶ بولس دربه و لِسْطَرَه به گلكي و اورده بير اورغونجي ادي طيموتاؤس واردي. اونن اناسي مؤمن بير يهودي اما باباسي يونانيدې. ۱۶۱ لِسْطَرَه ده و قونيه ده كي قارداشله اونته ابي شهادت ويريويديلر. ۱۶۲ بولس اِسْتَه دي كي او ده اوندن گلسن و اونو الدي او منطقه ده كي يهوديلر ايجن اونو سُنت اتدي، چونكو هرگز بليويدي كي اونن باباسي يونانيدې.

﴿۱۶﴾ لکن بولس اونلره ﴿بزر روماننيخ و بزي محکمه سز ووردیلر و زندانه آتدیلر. شندي بزي گولبدن براخجیلر؟ بوخ! حاکملر گلسنلر و بزي چیخارستلر.﴾ جواب ویردی.

﴿۱۷﴾ سوزرا محافظلر بو سوزلري حاکملره ددیلر و اونلر قورخدیلر چونکو دویدیلر کي بولس و سیلاس رومانیدیلر. ﴿۱۸﴾ بو ایچن گلدیلر و اونلره یالواردیلر و اونلري چیخارتدیلر. و اونلرن شهرندن گتمه لرني اېسته دیلر.

﴿۱۹﴾ سوزرا اونلر زنداندن چیخدیلر و لیدیهنن ائونه گتدیلر و قارداشلري گوردیلر و اونلره تسلیلر ویردیلر و گتدیلر.

﴿۲۰﴾ بولس و سیلاس امفیپولیسدن و اپولونیه دن گچدیلر و تسالونیکیه به گلدیلر. اورده یهودي بیر مجمع واردي. ﴿۲۱﴾ و بولس گندي عادي حسينده اونلرن یانه گندي و اوچ هفته سبت گونلري اونلردن مقدس یازیلر ایچن قونشدي.

﴿۲۲﴾ و اونلره گورسدیوي و اشکاره ادیوي کي مسیح عذاب چکملی و اؤلومدن قالخملیدی و ﴿سزه سویله دیم عیسی، او مسیحدر.﴾ دیوي.

﴿۲۳﴾ و اونلردن بعضي کیشیلر و دیندار یونانیلردن بویوک بیر زحمت و مهم اروادلرن چوخو بولس و سیلاسدن بیرلشدیلر.

﴿۲۴﴾ اما ایمانه کلمیان یهودیلر قرخاندیلر و میدانندن بیر قاچ مشکلیجی ادمی الیدیلر و ملتي توپلاخدن سوزرا بوتون شهري تحریک اتدیلر و اونلري ملتن اوگنه چیخارمخ ایچن یاسونن ائونه هجوم اتدیلر. ﴿۲۵﴾ اما اونلري بولمادیلر و زحمت یاسوني و بیر قاچ قارداشي شهرن حاکملرنه سورودیلر و ﴿بولس و سیلاس دونیایی الت اوست اتمشلر و شندي بوريه گلدیلر﴾ و یاسون بونلري قبول اتدی. بونلرن هېسي قیصرن قانونلرنن ضدنه در چونکو دیولر کي باشخه بیر قرال واردر و او عیسی در.﴾ ددیلر

﴿۲۶﴾ و زحمتي و حاکملي بو سوزلردن تحریک اتدیلر. ﴿۲۷﴾ و یاسون و باشخهلردن کفالت الیدیلر و اونلري براخدیلر.

﴿۲۸﴾ قارداشلر فوراً او گجه بولس و سیلاسي بیریه به گوندریلر و اولاشدخلري زمان یهودي بیر مجمعه گتدیلر.

﴿۲۹﴾ و ناوخت اونلري حاکملرن یانه گتردیلر و ﴿بو ادملر یهودیلر و شهرمي الت اوست اتمشلر﴾ اونلر تعلیم ویریلر و بزر رومانیلر اونو قبول و اطاعت اتدیسک قانونمزدن مخالف اولجخ. ﴿۳۰﴾ و زحمت اونلرن ضدنه هجوم اتدیلر و حاکملر بولسن و سیلاسن پالتولرني یرتدیلر و اونلري داینبکدن وورمیه امر ویردیلر.

﴿۳۱﴾ و اونلري چوخ ووردخدن سوزرا زندانه صالدیلر و عسکرلرن ریئسنه ﴿اونلر ایچن چوخ موخیات اول!﴾ ددیلر

﴿۳۲﴾ بو سوزلر ایچن او محافظ اونلري ایچریده کي زندانه قویدي و اونلرن ایاخلرني بویوک بیر تخته به باغلادی. ﴿۳۳﴾ اما گجه یاریسنده بولس و سیلاس دوعا ادیودیلر و اللهه تسبیح شرخسي اوخودیلر و باشخه محبوسلر اونلري دینلیودیلر. ﴿۳۴﴾ و فجأتاً بویوک بیر زلزله اولدی و زندانن اساسلاري صاله ندي و بوتون قاپیلر اچلدي و هرکرن زنجیرلري چؤزلدي. ﴿۳۵﴾ و محافظ قالخدیي زمان اویاندي و حسین قاپیلرني اچلمش گوردی، ساندي کي محبوسلر قاجمشلر و قلنجني چیخارتدی و گندسني اؤلدمرک اېسته دي.

﴿۳۶﴾ اما بولس قواتي سسندن اونه ﴿گندنه بیر ضرر اتما هېمز بورده یخ.﴾ سسلدی.

﴿۳۷﴾ و او محافظ ایشغ اېسته دي و ایچري گیردي و قورخودن تریوي و بولس و سیلاسن اوگنه دوشدی. ﴿۳۸﴾ و اونلري چیخارتدی و اونلره ﴿اغالر، قورتللمخ ایچن ناي اتملیم؟﴾ سوردي ﴿۳۹﴾ و اونلر ﴿رب عیسی مسیحه اینان کي سن و عالیهنن قورتلجنز.﴾ ددیلر

﴿۴۰﴾ و ربن سوزنو اونه و ائونده اوتورانلره سویله دیلر. ﴿۴۱﴾ و او ساعتده اونلري الדי و یارالرنی یوي و اوندن سونرا او و گندي عالیه سي وفتیز الیدیلر.

﴿۴۲﴾ اوندن سوزرا اونلري گندي ائونه گتردي و اونلره یمک ویردي و او و اونن بوتون عالیه سي اللهه ایمان اتدیلر و کایفلندیلر.

﴿۴۳﴾ و صباح اولدی و حاکملر محافظلره رساله گوندریلر و ﴿اونلري براخن﴾ ددیلر

﴿۴۴﴾ و او محافظ بو سوزلري بولسه ﴿حاکملر سزه حریات ویردیلر، شندي چیخن و سلامتدن گدن.﴾ ددی

تعين اتدي ﴿۱۱﴾ كي اللهې ارسلنر و بلڪي اونو بولسنلر، اما او هيچ بير مردن براخ ديل ﴿۱۲﴾ چونكو
«اونده ياشيوخ و حرڪت ادبوك و وارخ»
حتي بير قاچ شاعرلرزدن ده
«بز اونن اوشاخلريخ» دايمشلر.

﴿۱۳﴾ شندي بز اللهن اوشاخلري اولديمز ايچن سانمياخ كي
الله الته يا گوموشه يا ياپلمش نقشلي طاشه و يا انسانن صنعتنه
بنزيو.

﴿۱۴﴾ بو ايچن الله جهالرخ گولرنه باخميو و شندي هر انسانن
توبه اتمهسنه امر ادبو. ﴿۱۵﴾ چونكو او بير زمان تعين اتدي كي
بوتون دونياه عدالندن تعين اتدي او ادمدن حكم ادجي و بونو
هركره اونو اولومدن قالدردئي ايچن اثبات اتدي. ﴿۱۶﴾ ددي

﴿۱۷﴾ و نارخت اولومدن قالخش ايچن دويديلر بعضيلر مسخره
اتديلر اما بعضيلر ده اونه ﴿۱۸﴾ بز گنه سندن دويجخ. ﴿۱۹﴾ دديلر
﴿۲۰﴾ و بولس اونلردين ايرلدي ﴿۲۱﴾ اما بير قاچ كشي اوندن گندي
و اينانديلر. اونلردين اريوياغوسلي ديونسيوس و بير ارواد ادي دامرس
و بير قاچ كشي واردي.

﴿۲۲﴾ بوندن سونرا بولس اتينه دن چيخدي و قورنطوسه
گلدې.

۱۸

﴿۲۳﴾ اورده يهودي بير ارڪك ادي اكيولاس، بولدي. او
پونتوسده دوغمشدي و ايطاليانن قورنطوسه دها بني گلان اروادي
پرسكلاني بولدي چونكو قيصر قلاوديوس بوتون يهوديلرن رومانن
چيخمهسنه امر اتمشدي. و بولس اونلر يانه گلدې ﴿۲۴﴾ و
اونلر كمې عينا ايشده اولدي ايچن اونلردين قالدي و چالشميه
باشلادي چونكو اونلر ده چادر صنعتنده ايشليوديلر.

﴿۲۵﴾ و هر سبت او مجمعه يهوديلردين و يونانيلردين قونشيودي
و اونلري ايمانه گتريودي. ﴿۲۶﴾ ناوخت سيلاس و طيموتاؤس
مكدونيه دن گلديلر بولس روحدن جسارت الدي و اللهن سوزنو
ويرميه و يهوديلره عيسى ن مسيح اولديني شهادت ويرميه مشغول
قالودي.

﴿۲۷﴾ اما يهوديلر اونن ضدنه دورديلر و كفر اتديلر بو ايچن بولس
گندي پالتوسونو اونلر سلكه لهدې و ﴿۲۸﴾ قاننر گندي باشنزه اولسن!
بنم اللرم قاننزدن پكدر. ارتخ باشخه ملتره گدجم. ﴿۲۹﴾ ددي

﴿۳۰﴾ و اورادن چيخدي و اللهه تاپان بير ادم ادي تيطس
بوسطسن اتونه گلدې. اونن اتوي مجمعه ن اينانده دي.

﴿۳۱﴾ و بونلر سلانيكي يهوديلرندن دها شريفليدي چونكو سوزو
يوركدن قبول اتديلر و هر گون مقدس يازيلري تفتيش ادويديلر كي
گورسنلر بو گرچك مي.

﴿۳۲﴾ و اونلرن چوخو يعني يوناني شريف اروادلر و ارڪكلردن
بويوك بير زحمت اينانديلر.

﴿۳۳﴾ اما ناوخت سلانيكي يهوديلر دويديلر كي بولس اللهن
سوزنو اورده ده وعظ ويرو، بيريهيه ده گنديلر و ملتي تحريك
اتديلر. ﴿۳۴﴾ اوندن سونرا قارداشلر بولسو چيبيك دنيزه گوندريلر اما
سيلاس و طيموتاؤس اورده قالديلر.

﴿۳۵﴾ و بولسن يولداشلري اونو اتينهيه الاتديلر. و بولس سيلاس
و طيموتاؤسو گترمك استه دي و اورادن يوله چيخديلر.

﴿۳۶﴾ و بولس اتينهيه اونلري گوزليودي، و اونن روحو ايچنده
سخلدي چونكو گوردي كي بو شهر تمثالردن دولودي.

﴿۳۷﴾ او هر گون مجمعه يهوديلر و ديندارلردين و يازارده بولدي
هر كيمدن اتشيودي. ﴿۳۸﴾ و ابيقوروسي و اسطونقي فيلسوفلردن
بير قاچ كشي اونلري گورديلر و بعضي ﴿۳۹﴾ بو بوش قونشان ادم
ناي دايمك استه يو؟ سورديلر و باشخه لر ﴿۴۰﴾ بلڪي يادرخي الاهلر
ايچن قونشيو. ﴿۴۱﴾ دديلر چونكو عيسى و اولومدن قالخش ايچن
وعظ ويرويدي.

﴿۴۲﴾ سونرا اونلر بولسو توتديلر و بير يخوش ادي اريوياغوسه
الاتديلر و اونه ﴿۴۳﴾ ويدين بو بني تعليم نايدر؟ ﴿۴۴﴾ چونكو سن
قولاغمزه غريب شيلري گتريون. بو شيلري انلامخ استه يو. ﴿۴۵﴾ دديلر
﴿۴۶﴾ اما بوتون اتينهيه كيلر و اورده اوتوران يادرغيلر بني شيلري
دويمخ يا سويله مكدن باشخه بير شيه وقت گچرميوديلر.

﴿۴۷﴾ بولس اريوياغوس يخوشنن ارته سنده دوردي و اونلره ﴿۴۸﴾ اتينه
مواطنلر، سزي هر منظردين ديندار گوردم. ﴿۴۹﴾ چونكو گتريودم و
سزن مبعذرته باخيودم و بير مذبج بولدم كي اوستنده «مجهول
الله» يازلمشدي. بو ايچن بلمانن تاپدنزي بن سزه گورستمك
استيوم. ﴿۵۰﴾ دونيائي و ايچنده كي هر شيه يراتان او الله، سمانن
و دونيانن ربي اولدي ايچن انسانلر ائدن ياپلمش مبعذرده
ياشه ماز. ﴿۵۱﴾ و انسانلر ائدن خزمت اولنماز چونكو اونن هيچ
بير شيه ايتياججي يوخدر لکن او هركره حيات و نفس و هر شيه
ويروي.

﴿۵۲﴾ او بوتون ملترن انسانلرني بير ادمدن يراتدي كي دونيانن
هر يرته ياشه سنلر و اونلرن معين وقتلرني و اوتودرخلري حدودلرني

﴿۱۵﴾ بو ادم ربن یولنده تعلیم المشدی و روحده جهدلی قوئشبودی و عیسی ایچن ایی تعلیم ویربودی. او بس یحیی ن وفتیزنی بلیودی.

﴿۱۶﴾ او مجمعهه جسارتلی قوئشمیه باشلادی اما ناوخت اکویلاس و پریسکلا اونن سوزلرندن دویدیلر، اونو گندی یانلرنه دیلر و اللهن یوئنو دها ایی اونن انالادیلر. ﴿۱۷﴾ و ناوخت اپولس اخیایهه گچمک ایستهدی، قارداشلر اونو قواتلندر دیلر و اوردهدکی اوغرنجیلره اونو محبتدن قبول تمک ایچن یازدیلر. اپولس اوریه اولاشدخدن سونرا نعمتدن اینانان مؤمنلره چوخ یاردم اتدی. ﴿۱۸﴾ چونکو او یهودیلردن اتشبودی و مقدس یازیلردن اشکاره ادیودی کی عیسی، مسیحدر.

۱۹

﴿۱۹﴾ و اپولس قورنطوسدهدی و بولس یوخاری یرلردهدی و افسسه گلدی و اورده بیر قاچ اوغرنجی بولدی ﴿۲۰﴾ اونلره «ایناندن زمان روح القدسو الدنن می؟» سوردی

اونلر «یوخ روح القدس وار اولدینن بله دویمادخ!» ددیلر ﴿۲۱﴾ او اونلره «نای اساسدن وفتیز الدنن؟» سوردی و اونلر «یحیی ن وفتیزنی الدخ.» جواب ویردیلر. ﴿۲۲﴾ و بولس اونلره «یحیی صح تویهه وفتیز ویربودی و ملتیه دیودی کی گندسندن سونرا گلان کشیه اینانسنلر یعنی عیسی مسیحه.» ددی

﴿۲۳﴾ یونو دویدیلر زمان رب عیسی ن ایسمنده وفتیز دیلر. ﴿۲۴﴾ و بولس لرنی اونلرن اوستنه قویدی زمان روح القدس اونلره گلدی و باشخه دلرده قوئشمیه باشلادیلر و نیبلک سوزلری ویردیلر.

﴿۲۵﴾ و اونلرن هپسی تقریباً اون ایکی ادمدی. ﴿۲۶﴾ و او مجمعهه گیردی و اوچ ای جسارتدن قوئشبودی و اللهن مملکتی ایچن اتشبودی و قواتلی دلیلر سویلیودی. ﴿۲۷﴾ اما بعضیلرن یورگی طاش کمی اولدی و قبول اتمادیلر و ایمانسزلکده دوام اتدیلر و عیسی ن یولو ایچن پیس حانک ادیودیلر.

بولس اونلری براخدی و مؤمنلری لدی. او هر گون تیرانوسن مدرسه سنده اتشبودی.

﴿۲۸﴾ و بو شکلهه ایکی سنه دوام اتدی و اسپاده بوتون اوتورانلر، یهودیلر و یونانیلر ربن سوزنو دویدیلر.

﴿۲۹﴾ مجمع رئیس کریسپوس و اونن عالیله سی ره ایناندیلر و چوخ قورنطوسلر بونو دویدخدن سونرا ایناندیلر و وفتیز دیلر.

﴿۳۰﴾ و بیر گجه رؤیاده رب بولسه «قورخما. قوئش و هوسما! چونکو بن سندن برابریم و هیچ کیمسه سنه دوخنمیچی، چونکو بو شهرده بنم چوخ ادملر وار.» ددی ﴿۳۱﴾ بو ایچن اورده بیر سنه و نتی ای قالدی و اونلره اللهن سوزنو تعلیم ویربودی.

﴿۳۲﴾ اما غالیون اخیایه منطقه سنن والیسی اولدی ایچن، یهودیلر بیرلکده بولسه هجوم اتدیلر و اونو محکمهیه الاتدیلر. ﴿۳۳﴾ و «بو ادم اینسانلری قاندریو کی اللهه قانونن ضدنه تاپسنلر.» ددیلر ﴿۳۴﴾ اما بولس اغرنی اچمخ ایسته دی زمان غالیون «یهودیلر، اگر بیر عدالتسزلک یا جدی بیر شی اولسایدی بن عقلدن سزی تحمل اتملیم.» ﴿۳۵﴾ اما بو موضوع شریعتنن سوزلری و ایسملری ایچندر. گدن و بونو گندنن چؤزن. بن بو شیلره حکم تمک ایسته میوم.» ددی

﴿۳۶﴾ و اونلری محکمه دن قوودی. ﴿۳۷﴾ اونلن سونرا محکمه ن دشرسنده یونانیلر ده هپسی مجمع رئیس سوستانیسه هجوم اتدیلر و اونو ووردیلر اما غالیون هیچ بیر شی یاپمادی.

﴿۳۸﴾ و بولس بیر مدت قورنطوسده قالدخدن سونرا قارداشلردن ایرلیدی و دیز یولندن سوریایه گندی. اکویلاس و اونن اروادی پریسکلا ده اونلن برابر دی. بولس کنخریهده گندی ساچنی تراش اتدی چونکو اللهه وعد ویرمشدی. ﴿۳۹﴾ و افسسه اولاشدیلر زمان بولس اونلری براخدی و مجمعهه گندی و یهودیلردن اتشمیه باشلادی.

﴿۴۰﴾ اونلر اونن دها زیاده قالمه سنی ایسته دیلر اما او قبول اتمادی. ﴿۴۱﴾ و اونلردن ایرلیدی زمان «إن شاء الله سزه گنه گلجم.» ددی و باخیرهیه بیندی و افسسندن گندی.

﴿۴۲﴾ و قیصریهده باخیرهه ایندی و کلیسهیه گندی و سلام ویردی. اونلن سونرا انطاکیهیه گندی. ﴿۴۳﴾ اورده بیر مدت قالدخدن سونرا گنه یوله چیخدی و بوتون غلاطیه و فریجیه منطقه لرنده گریودی و اوغرنجیلرن هپسینی قواتلندر یودی.

﴿۴۴﴾ و اسکندریه دن یهودی بیر ادم ادی اپولس، افسسه گلدی. او ایی قوئشان و مقدس یازیلری بلان بیر ادمدی.

گوريونز و دويمشسئز كي بولس بس افسئسده ديل لکن بوتون اسياده چوخ انسانلري ازردي چونکو «لاهلر انسانن اللرنن ياپلامازلر.» ديو.

﴿۱۶﴾ بو خطر بس ايشمز ايجن ديل لکن بو بويوک الهي ديانه نن معبدي ده بوش صاليجي و اونن شريقي اونه تاپان بوتون اسيا و دونياده سي انسانلره ايندرلجي. ﴿ ددي

﴿۱۷﴾ بونو دويدخلري زمان چوخ قرغن اولديلر و ﴿افئسئيلرن ديانه سي عظيملر﴾ باغريلر. ﴿۱۸﴾ و بوتون شهر قارشدي و هرکز برابر ميدانه هجوم اتديلر و بولئن مکدوني يولداشلري غايوس و ارستارخوسو گنديلرنن الاتيوديلر.

﴿۱۹﴾ و بولس زحمته گئمک ائستهدي اما اوغرنجيلر اونه منع اولديلر. ﴿۲۰﴾ و اسياده سي رئسيدرلن، بولسن بعضي دوستلري اونه خبر ويديلر و يالوارديلر كي ميدانه گئماسن. ﴿۲۱﴾ و اورده هر شي قارشخدي و هرکز باشخه شکل باغريودي و چوخو ناي ايجن اورده اولدخلرني بلميودي.

﴿۲۲﴾ و اسکندري زحمتن ايجندن چيخارتديلر و يهوديلر اونو هرکن اونئ چکديلر و او الندن ائشارت اتدي و زحمته دفع اتمک ائستهدی، ﴿۲۳﴾ اما ناوخت بلديلر كي او يهوديدي اكي ساعت بير سئسدن ﴿افئسنن الهي ديانه عظيملر﴾ باغريلر.

﴿۲۴﴾ اما شهرن يازيجسي اونلري هوسدردي و ﴿افئسئيلر، کيم بلميو كي افئسن او ديانه نن معبديدر و او سمدان دوشمش تمثيلن محافظيدر؟ ﴿۲۵﴾ بوندن هيچ کيمسه تناقض اده بلماز. هوسن و عجله دن هيچ بير شي اتمانن. ﴿۲۶﴾ سز بو ادملري گتردنز بو محکمه يه لکن اونلر معبمزدن هيچ بير شي چالماديلر و الله مزه هيچ کفرلک سوزلري دايماديلر.

﴿۲۷﴾ يعني ديمتريوس و اونن ادملر بير کيمسه يه شکايت اتمک ائستهديسه، محکمه حاضردر و حاکملر تعين اولمشلر. برابرندن گلسنلر و شکايت اتسنلر. ﴿۲۸﴾ اما باشخه بير شي ائستهديسئنز رسمي بير گورشمک گرکلر. ﴿۲۹﴾ چونکو شدي بزه فتنه ايجن حکم اده بيلولر. چونکو بو تعئش ايجن هيچ بير سبب يوخدر. ﴿ ددي ﴿۳۰﴾ بو شيلري ددي و زحمتي داغئدي.

﴿۳۱﴾ رب بولئن اللرنن عجيب معجزه لر ادبيودي. ﴿۳۲﴾ يعني اونن جسندن منديللر يا پشکئيللر اليوديلر و اونلري خسته لرن اوسته قويوديلر و اونلرن خستلخلري شفا اليودي و کوتو روحلر اونلرن چيخيوديلر.

﴿۳۳﴾ و اورده دولاشان بعضي يهوديلر ده رب عئسي نن ائسمندن شيطانلر چيخارتيدويديلر و ﴿بولسن وعظ ويدي عئسي نن ائسمنده سزه امر اديوک.﴾ ديوديلر.

﴿۳۴﴾ و اسکوا، يهودي رئس کاهئن يدي اوغلولري بله ادبيوديلر. ﴿۳۵﴾ اما او کوتو روح اونلره ﴿عئسي ي بليوم، بولسو ده بليوم، اما سز کيمسئز؟﴾ سوردی

﴿۳۶﴾ و او روحدن تولمش ادم، اونلرن اوسته ائله دي و اونلره هجوم اتدي و هئستي او قدر زورله دي كي اونلر اتودن چيلاخ و مجروح قاچديلر. ﴿۳۷﴾ و بوتون يهوديلر و افسئسده ائوران يونانيلر بونو دويديلر و هئسي قواتلي قورخدي و ربن ائسمي عئسي ي تشرف اتديلر.

﴿۳۸﴾ و او گونلرده اپنانلرن چوخو گلديلر و گوناهلرني اعتراف اتديلر و ياپدخلرني ايجله ديلر. ﴿۳۹﴾ و سحر يازلرن چوخو کتابلرني گترديلر و ملتن اوگنده اونلري ياخديلر. بو کتابلرن قيمتي حساب اتديلر و اللي بين درهم گوموش اولدي. ﴿۴۰﴾ و بو شکلده ربن سوزو ده قواتلي يايليودي.

﴿۴۱﴾ بو شيلردن سونرا بولس روحده قرار ويدي كي مکدوني دن و اخه يه دن گچسن و اورشليمه گئسن و ﴿اورادن سونرا روماي ده گورمليم.﴾ ددي

﴿۴۲﴾ بو ايجن اكي کشيي يعني طيموتاؤس و اراسطوسو مکدوني يه گوندردي و گندسي بير مدت اسياده قالدي.

﴿۴۳﴾ او گونلرده اللهن يولو ايجن بويوک بير تعئش چيخدی. ﴿۴۴﴾ چونکو اورده بير گوموشجي ادی ديمتريوس وادي. او گوموشدن ديانه نن معبدي ايجن تمثيللر ياپيودي و بو يولده صنعتکارلره چوخ فايده گليودي.

﴿۴۵﴾ و اونلري چاغردی و باشخه تمثيل ياپانلري توپلادي و اونلره ﴿سز بليونز كي بزم اکمک پاره مز بو ائشندن چيخيو.﴾ سز

گچمک ایسته‌دی و اسیاده زیاده زمان قالمخ ایسته‌مادی، چونکو پنطیکوست بایرامی ایچن اورشلمه گتمک ایستودی.

۱۶۷ بو ایچن میلیتوسدن افسسه بیر ادم گوندردی و شیخلری جاغردی. ۱۶۸ و ناوخت گلدیلر اونلره «سز بلیوز کی اسیابه اولاشدیم اول گوندن بری نصل سزدن باشیوم» متواضعلندن و گوز یاشلرلندن و یهودیلرن حیلکلری ایچن بنه گلان سینه‌مخلردن، ربه خزمت ادیوم. ۱۶۹ و بلیوز کی نصل سزه مفید اولان شیلری سویله‌مکدن چکنامدم لکن اشکاره و ائودن ائوه سزه تعلیم ویردم. ۱۷۰ و یهودیره و یونانیلره ده تویه اتمک و اللهه دؤنمک و رمز عیسی مسیحه اینانمخ ایچن شهادت ویردم. ۱۷۱ اهجنج شندی روحدن باغلاندم و اورشلمه گدیوم و بلمیوم کی اورده باشمه نای گلجی. ۱۷۲ روح القدس بس بنه شهادت ویریو کی هر شهرده حبس و عذاب بنی گوزلیو. ۱۷۳ اما بو شیلری بوش گوریوم و تا یولمن مقصده اولاشمه‌سنه قدر و اللهن نعمتنن ایی خبرنه شهادت ویرمک ایچن گندی جانمی قیمتسز صایوم.

۱۷۴ و شندی بونو بلیوم کی اللهن مملکتین ایی خبرنی ویردیم سزلردن هیچ بیریز ارتخ بنم یزمو گورمیجی. ۱۷۵ بو ایچن سزه بو شهادت ویریوم کی البرم هرکنز قانلندن پکدر. ۱۷۶ چونکو بن اللهن بوتون ایسته‌گنی سزه ویرمکدن هیچ اوتانمادم.

۱۷۷ گندنزه و بوتون او سورویه کی روح القدس سزی اونلره چویانلر اتدی موخیات اولن کی گندی قانندن الدبی اللهن کلیسه‌سنی حفظ ادجنز. ۱۷۸ چونکو بلیوم کی بن گندکدن سوزنا سزه چوخ قوردلر گلجی و سورویه رحمت گورستمیجی. ۱۷۹ و سزن گندنزدن کشیلر قالمجی و یانلش شیلر سویلیجی کی اوغرنجیلری اذرسن. ۱۸۰ بو ایچن اویناخ قالن و عقلنزه گنن کی اوچ سنه هر گون هر گجه گوز یاشلردن هرکزه نصیحت ویردم.

۱۸۱ و شندی قارداشلر سزی اللهه و اونن نعمت سوزنه امانت ادیوم کی سزی قواتلندرمیه و بوتون مقدسلرن ایچنده سزه میراث ویرمیه قلدیرد. ۱۸۲ هیچ کیمسه‌نن التنه یا گوموشنه یا اسبابنه طمع گوزدن باخمام. ۱۸۳ سز بلیوز کی بو اللر احتیاجلرم و یولداشلرمن احتیاجلری ایچن خزمت اتدی. ۱۸۴ بونلرن هپسنی

۲۰ و بو شیلر بتدکدن سوزنا بولس اوغرنجیلری جاغردی و قواتلندردی و اونلردن وداع اتدی و مكدونیه گتدی.

۱۸۵ و او یلردن گچدی و اورده‌خی مؤمنلری چوخ لفلردن جسارتلندردی و یونانستانه گلدی. ۱۸۶ و اورده اوچ ای قالدی و باخیره‌دن سوریا‌یه گتمک ایسته‌دی اما بونو بلدی کی یهودیلر اونو اولدورمک ایستیدیلر، بو ایچن مكدونیه‌دن گچمک ایسته‌دی. ۱۸۷ و بیریه‌دن سویاطروس و تسالونیکیدن ارستارخوس و سقونوس ودریه‌دن غایوس و طیموتاؤس و اسیدان تیخیقوس و تروفیموس تا اسیابه قدر اوندن برابر گتدیلر.

۱۸۸ و اونلر بزدن اول طرواسه گتدیلر و بز ی گوزله‌دیلر. ۱۸۹ و بز خمیرسز اکمک بایرامی گچدکدن سوزنا فلیپپدن بیر باخیره‌دن گچدک. بش گون سوزنا طرواسه اونلری بولدخ و اورده یدی گون قالدخ.

۱۹۰ هفته‌نن بیرنجی گونو اکمگی بلمک ایچن هپمز توپلانداخ و بولس ارتگی گون گتمک ایستودی و بو ایچن اونلره وعظ ویردی. او سوزنو گجه باریسنه قدر دوام اتدی. ۱۹۱ یوخاریده‌خی توپلاندمیز غرفه‌ده چوخ چراغلر واردی.

۱۹۲ و بیر جهال ادی اوخیوس طاعه‌نن باندنه اوتوریودی و درین بیر یوخویه گوردی. و بولس سوزنو اوزاتدی ایچن اونو یوخو باسدی و اوچنجی کاتدن دوشدی و اونن اولوسنو قالدردیلر.

۱۹۳ سوزنا بولس ایندی و اوستنه دوشدی و اونو قوجاخلدی و اونلره «قورخماین او جانلیدر.» ددی

۱۹۴ و گنه یوخاری چیخدیلر و اکمگی بیلدی و یمک یدی و تا سحر وقتنه قدر قونشدی و یوله چیخدی. ۱۹۵ و او جهالی دیری اتدیلر و چوخ راحتلندیلر.

۱۹۶ و بز باخیره‌یه بیندک و بولسو المنخ ایچن اسوسه گندک چونکو تا اوریه قدر یریمک ایسته‌دی. ۱۹۷ و اسوسه اونو بولدخدن سوزنا او باخیره‌یه بیندی و برابر میتیلنیه‌یه گلدک. ۱۹۸ و اورادن باخیره‌یه بیندک و ارتگی گون کیوسن ترس طرفنه اولاشدخ و اوچنجی گون صاموسه گوردک و تروچیلوینده قالدخ و ارتگی گونده میلیتوسه گندک ۱۹۹ چونکو بولس باخیره‌دن افسسندن

سزه گورستدم كي بو شكلده تعب و ويرملينز و ضعيفلره ياردم اदन و رب عيسى ن دديي سوزنو عقلنزه گترن: «ويرمك المخدن زياده مباركدر.» ددي

بونو دويدخدن سونرا بز و اورده خي ادملر اونه يالوارخ كي اورشليمه گتماسن.

اما بولس ﴿ناي ادبونز؟ اغليونز و قلبمي قريونز؟ بن رب عيسى نن اِسْمِي اِيجِن بس محبوس اولمخ ديل لکن اورشليمده اولميه ده حاضرم.﴾ جواب ويردي.

بونلري دديكدن سونرا ديز چُكدي و هپسندن دوغا اتدي. و هرکز چوخ اغلادي و بولشن بوننه صارلديلر و اونو اويدلر. ﴿اونلر چوخ موتسز اولديلر چونكو او «بوندن سونرا بني گورميجنز» ددي سونرا اونلر باخيرهيه قدر اوندن برابر گتديلر.

اولسن.﴾ دديك.

۲۱ جيزيره سنه گللك و ارتگي گون اورادن رودسه گتدك و اورادن پاتارايه گللك.

او گونلردن سونرا حاضرانلدخ و اورشليمه چيخدخ. ﴿و قيصر يهدن بير قاچ اوغرنجي بزدن برابر گلديلر و اورده بري اورده ياتيه بلمك اِيجِن قُبرصدن بير اوغرنجي ادې مناسونن ائونه الاتديلر.

اورده بير باخيره فينيكه يه گديودي، بز اونه بيندخ و گتدك. و اورادن قُبرصه گللك و صول طرفندن گچدكدن سونرا

﴿اورشليمه اولاشدخمز زمان قارداشلر بري كايقلكدن قبول اتديلر.﴾ و ارتگي گون بولس بزدن برابر يعقوبه گندي و شيوخلرن هپسي اورده ديلر.

سوريا طرفنه گتدك و صوره اولاشدخ چونكو اورده باخيره ن يوكلرني ايندرمك اِستويدلر.

بولس اونلره سلام سويله دكدن سونرا گندسنن خرمندن،

اورده اوغرنجيلري بولدخ و اونلردن برابر يدي گون قالدخ و اونلر روح القدسن بولسه ﴿اورشليمه گتما﴾ دديلر

﴿اللهم باشخه ملتله ياپدي هر شي سويله دي.﴾ و اونلر ناوخت

﴿او گونلري اورده بتردكدن سونرا يولمزه دوام اتدك و هرکز اوشاخلر و اروادلردن شهردن چيخانه قدر بزدن گلديلر و دنيزن

دويديلر اللهم حمد اتديلر و ﴿قارداش، بليون كي يهوديلردن بينلر كشي اِپنانمشلر و هپسي شريعتده جهدي باشيولر﴾ اما

يائنده ديز چُككدك و دوغا اتدك. ﴿اوندن سونرا وداع اتدك و باخيره يه بيندك و اونلر ده ائولر نه دؤنديلر.

اونلر دويمشلر كي سن باشخه ملتلرن اِيجنده تعليم ويريون كي بوتون يهوديلر موسي دن دؤنسئلر و اوشاخلرني سُنت اتماسئلر و

﴿و بز دنيز يولوندن دوام اتدك و صوردن پتولمايسه اولاشدخ و قارداشلره سلام سويله دك و بير گون اونلردن قالدخ.﴾ ارتگي

عادتلمزې اتماسئلر. ﴿شندي ناي اتملييك؟ چونكو اونلر اُكيد

گون اورادن چيخدخ و قيصر يهيه گللك و او يدلردن بييري، مَبْشَر فيلپسن ائونه گتدك و اونن يائنده قالدخ.﴾ اوندده دورت

دويچيلر كي سن گلدن. ﴿بو اِيجِن ناي بزم دديمزي ياپ.

باكر قز وادي كي نييلك ادويدلر.

بزده دورت ادم وار كي الله اداق ادامشلر ﴿بونلري ال و گندي

اورده بير قاچ گون قالدخدن سونرا بير نبي ادې اغابوس يهوديه دن گلدي.﴾ و بزه گلدي و بولشن كمزني الدي و گندي

اونلردن برابر تطهير ات و باشلرني تراش اتمك اِيجِن اونلره پاره

اواخلرني و اللرني باغلادي و ﴿روح القدس﴾ يهوديلر اورشليمده بو كمز صاحبني بو شكلده باغليچيلر و باشخه ملتله تسليم ادچيلر﴾ ديوي.﴾ ددي

وير و بله هرکز بلجي كي سن اِيجِن دويدخلري اساسسزدر لکن سن ده شريعتي حفظ ادبون. ﴿اما يهودي اولميان مؤمنلره خبر

گوندردك و اونلره امر ويردك كي صنلمنلر قوربان اتندن و قانندن و بوغلمش حيوانلردن و زنادن يراخ قالميلر.﴾ ددي

﴿و بولس اونلري الدي و ارتگي گون اونلردن تطهير اتدي و معبده گيردي و هر بيرن قوربان كاسمه سي اِيجِن خبر ويردي كي

تطهير گونلرن زماني تمااملاندي.﴾ ده ادي گون اولمادي كي

۲۲

اسیادن بیر قاچ یهودی بولسو معبدده گوردیلر و بوتون زحمتی تحریک اتدیلر و بولسو توتخدن سونرا باغردیلر و ﴿إسرائيلین اوشاخلری یاردن دن! بو هر یرده ملتتمز و شریعتتمز و معبدمن ضانه تعلیم ویران ادمدر- شندی او بعضی یونانیلری معبدده گترمش و بو مقدس یری نجس اتمش!﴾ ددیله

چوخ سسسوز اولدیله- ﴿بن یهودیم قیلیقه ن طرسوسنده دوغدم، اما بو شهرده بو یووم و غمالاتیلدن بابالرمز بوتون شریعتنده تعلیم ادم- بو گون سز اولدنز کمی الله ایچن جهلیدم-﴾ و بن عیسی ن یولنده گدانله تا اولومه قدر ظلامت ادیووم و اروادلری و ارککلری باغلیووم و زندانه اتیووم- تا اولوم درجسنه اونلری ظلامت اتم- ﴿مجلسن بوتون شیخلری و باش کاهن شهادت ویره بلیولر کی بن اولندن قارداشلره رساله لر ادم و شامه گندم کی اورده خی ادملری توتخدن سونرا جزالندرمخ ایچن اولشیمه الاتیم-﴾ و بن شامه یاخلاشیدیم زمان، تقریباً ظهر وقتی بویوک بیر ایشغ سمدان بنم اطرافمه پارلادی- ﴿و بن یره دوشدم و بیر سس دیویم کی بنه «شاعول شاعول نیی بنه ظلامت ادیون؟»

سوردی

﴿و بن اونه «یا رب سن کیمنس؟» سوردم-﴾

و او «بنه ظلامت اتدین ناصرری عیسی یم-» جواب ویردی- ﴿بنم یاننده خیلر او ایشغی گوردیلر و قورخدیلر اما بندن قونشان او سسی دویمادیلر-﴾

﴿بن اونه «یا رب، نای یاییم؟» سوردم-﴾

و رب بنه «قالخ و شامه گت و اورده سنه معین اولان هر شی سویلنجی-» ددی

﴿و بن او ایشغن قواتندن کور اولدم و یولداشلرم المدن توتدیله و بنی شامه گتردیله-﴾ اورده بیر یهودی شریعت حسینده دیندار و محترم ادم ادی حنانیا وردی- ﴿او بنه گلدی و بنه «قارداش شاعول گوزلرن اچلسن» ددی و همان اونو گوردم-﴾

﴿او بنه «بابالرمزن اللهی سنی تعین اتدی کی سن اونن ایسته گنی بلجن و او صالح اولانی گورجن و اونن اغزندن سسنی دویجن-﴾ چونکو هر شی گوردن و دویدن ایچن هرکزه شهادت ویرجن- ﴿شندی نیی گوزلیون؟ قالخ و فتیز ال و اونن اِسمنی چاغر و گوناهلرندن تمز اول!» ددی

بیر باشیی و عسکرلری گوردیلر، بولسو وورمه دن دوردیله- ﴿اوندن سونرا بین باشی گلدی و بولسو توتدی و اکی زنجیردن اونن باغلامه سنه امر ویردی و ﴿بو کیمدر و نای اتمش؟﴾ سوردی

﴿و زحمتدن هرکز باشخه شکل باغریودی و او بین باشی هیچ بیر شی انلامادی ایچن بولسن قلعیه گترلمسنه امر ویردی-﴾ ناوخت بولس درجه یاخلشدی، عسکرلر زحمتن هجوم اتمه سی ایچن اونو یوخاری قالدردیلر- ﴿اونو اولدرن!﴾ باغریودیلر- ﴿و قلعیه یاخلشدخلری زمان بولس بین باشیه «سنه بیر شی سویله بیوم می؟﴾ سوردی

بین باشی «سن یونانی بلیون می؟﴾ سن او مصری دیل مسن کی بیر مُدت اول بو فتنه ی یاپدی و دورت بین قیتل ادمی چوله لاتدی؟﴾ سوردی

﴿بولس اونه «بن قیلیقه ن مشهور بیر شهری طرسوسدن، بیر یهودیم- بنه اذن ویر کی بو زحمتدن قونشته بلم-﴾ جواب ویردی- ﴿و اونه اذن ویردکن سونرا بولس درجده دوردی و زحمته اِشارت اتدی و هرکز هوسدی زمان اولندن عبرانی دلنده قونشمیه باشلادی-﴾

﴿۱۷﴾ و بولسو تفتيش اتمك اِستيانلر فوراً چيخديلر و بين باشي قورخدي چونكو بلدي كي بولس رومانيدر و اونو باغلاتدريمش. ﴿۱۸﴾ ارتگي گون او يهوديلردن گرچگي بلمك اِستهديي اِچين اونو چؤزدي و گورشمك اِچين ريس كاهنلري و يهوديلرن مجلسي چاغردي و اونلرن اوگنده بولسو ديز اوستنه چُكدردي. ﴿۱۹﴾ و بولس مجلسه باخدي و اونلره ﴿قارداشلر بوتون حياتم تا بو گونه قدر اللهن اوگنده پك يوركدن ياشهدم﴾ ددي

۲۲

﴿۲۰﴾ بو سوزلردن باش كاهن حنانيا اونن ياننده دورانلره اونن اغزنه وورمهسي اِچين امر ويردي.

﴿۲۱﴾ بولس اونن ﴿الله سني وورجي. سن اِكي يوزلو ادمسن! شريعتن ضدنه ياپدن و بني وورمخ اِچين امر ويردن و شندي شريعتدن بني حُكم ادجن؟﴾ سوردې

﴿۲۲﴾ اورده دورانلر اونن ﴿اللهن باش كاهننه سوگيومى؟﴾

سورديلر

﴿۲۳﴾ و بولس ﴿بلمادم قارداشلر كي او باش كاهندر. چونكو يازلمش ﴿ملتتزن ريسلرنه پيس سوز دايمائين﴾ ددي

﴿۲۴﴾ ناوخت بولس گوردې كي بعضيلر صدوقي و بعضيلر فريسيلر، اونلره ﴿قارداشلر بن بير فريسيم و بير فريسئن اوغلويم. بن اولومدن قالخشه اِپنائيم﴾ ددي

﴿۲۵﴾ بو سوزلردن فريسيلر و صدوقيلردن بير مناقش باشلادي و او مجلس ايرلدي. ﴿چونكو صدوقيلر اولومدن قالخشه و ملاكلره و روحلره اِپنائيمولر اما فريسيلر اِكيسنه ده اِپنائيلر.﴾

﴿۲۶﴾ اوندن سوزنا بويوك بير دوگش اولدي و بير قاچ شريعت معلمي فريسيلردن قالخدي و ﴿بز بو ادمده هيچ گونا

﴿۲۷﴾ و بن اورشليمه دؤندكدن سوزنا معبدده دوغا اديودم و بير رۇيا گوردم ﴿۲۸﴾ و ربي گوردم كي بنه ﴿چيبك اورشليمدن چيخ چونكو شهادتتي بنم اِچين قبول اتميجيلر﴾ ددي

﴿۲۹﴾ و بن ربه ﴿يا رب اونلر بليولر كي مجمعدن مجمعه سنه ايمان اداكلري توتدم و ووردم و زندانه تسليم اتمدم﴾ و شهيد اِستافونوس قانني دوكدكلري زمان بن ده اوردهدم و بوندن موافقدم و اونلرن خرخلرني حفظ اتمد ناوخت اونو اولدرديلر. ﴿۳۰﴾ ددم.

﴿۳۱﴾ و او بنه بله ددي: ﴿گت چونكو بن سني يراخده باشخه ملتله گونديوم﴾ ددي

﴿۳۲﴾ و بو سوزه قدر اوندن دويديلر و سوزنا قواتلي سَسدن ﴿بله بير ادمي دونيادن محي ات! او ياشه ملي ديل ارتخ!﴾ سسلنديلر. ﴿۳۳﴾ اونلر باغريويدلر و پالتولرني و توزو يوخاربه اُتويديلر.

﴿۳۴﴾ و بين باشي امر ويردي كي بولسو قلعه به گترسنلر و هرگز بن باغرمه سنن سببني بلمك اِچين، قرمچدن اونن وورلمه سني اِستهدي. ﴿۳۵﴾ و ناوخت اونو قرمچدن وورمخ اِچين دَرې اِپيدن

باغلاديلر بولس ياننده خي دوران يوز باشيه ﴿بير روماني موطني محكمه سوز وورمخ ياساخ ديل مي؟﴾ سوردې

﴿۳۶﴾ بو يوز باشي بونو دويدې و بين باشيه گتدي و اونن ﴿ناي اديون؟ موخيات اول! بو ادم رومانيدر﴾ ددي

﴿۳۷﴾ بو بين باشي بولسه گلدي و اونن ﴿سويله بنه، سن روماني مسن؟﴾ سوردې

او ده ﴿ائوت﴾ جواب ويردي.

﴿۳۸﴾ بين باشي اونن ﴿بن چوخ پاره ويرديم اِچين روماني جنسيه تني ادم﴾ ددي

بولس اونن ﴿اما بو جنسيهت دوغُشدن بنه گلدي﴾ ددي

گورميوخ، اگر بير ملاک يا روح اوندن قونئشمشسه اللهم ضنده صواشماليخ. ﴿۱۲۱﴾ دديلر
﴿۱۲۲﴾ بو مناقش قواتلي اولديي زمان، او بين باشي بولس ايجن قورخدي كي اونلر اونو پارچهليجيلر. بو ايجن عسکرلره امر ويردي و اونو قالدرديلر و قلعهيه الاتديلر.
﴿۱۲۳﴾ او گجه رب اونن ياننه گلدي و اوننه ﴿اي بولس جسور اول چونکو بنم ايجن اورشليمده شهادت ويردين کمي عينا شکل روماده شهادت ويرجن.﴾ ددي

﴿۱۲۴﴾ ناوخت گونذ اولدي يهوديلر گرذيلر انلاشاديلر كي هيچ کيمسه تا بولسو اولدرمه يانه قدر بير شي يميحي و ايجميحي. ﴿۱۲۵﴾ قورخ کشيدن زياته بونه انتفاق اتديلر.
﴿۱۲۶﴾ اونلر رئيس کاهنلر و شيوخلر گلديلر و اونلره ﴿بز قواتلي يمن اتدک كي تا بولسو اولدرمه يانه قدر هيچ بير شي يميچک و ايجميچک. بير شي يديسک يا ايجديسک بزه لعنت اولسن.﴾ شندي سن و مجلس برابر بين باشيه خبر ويرن كي يارن اونو سزه گترسن چونکو اونو دها ابي تحققتمک ايتيوز و بز حاضرخ و دها اولشامدان اول اونو اولدرجک. ﴿۱۲۷﴾ دديلر

﴿۱۲۸﴾ اما بولسن باجيسنن اوغلو بونو دويددي و قلعهيه گرددي و بولسه خبر ويردي. ﴿۱۲۹﴾ بولس يوز باشيلرن بيرني ياننه چاغرددي و اوننه ﴿بو گنج اوغلاني ال و بين باشيه الات، او اوننه بير خبر ويرمليدلر.﴾ ددي

﴿۱۳۰﴾ سوزا اونو الدي و بين باشيه الاتدي و اوننه ﴿محبوس بولس بني چاغرددي و ايتهددي كي سنه بو اوغلاني گترتم چونکو او بير شي دايجي.﴾ ددي
﴿۱۳۱﴾ او بين باشي اونن نندن توتدي و چيخاديلر و اوننه ﴿بنه ناي دايجن؟﴾ سورددي
﴿۱۳۲﴾ او اوننه ﴿يهوديلر سندن ايتيجيلر كي يارن بولسو سندن السنلر و مجلسه الاتسنلر. چونکو اونو دها چوخ تحققتمک ايتيوزلر، دايجيلر﴾ اما اونلره اذن ويرما چونکو اونلردن قورخ ادمدن زياته وار كي يمن اتديلر كي تا بولسو اولدرمه يانه قدر هيچ بير شي يميچيلر و ايجميچيلر. و شندي اونلر حاضرلر و سندن اذن گوزيلولر. ﴿۱۳۳﴾ ددي

﴿۱۳۴﴾ بين باشي بو اوغلاني براخددي و اوننه ﴿هيچ کيمسه يه دايمما كي بنه بو شيلري ددن﴾ ددي
﴿۱۳۵﴾ اونندن سوزا يوز باشيلردن اكي کشيي چاغرددي و اونلره ﴿اكي يوز عسکر و يتمش اطلي عسکر و اكي يوز مزاراخلي

عسکر گتر و گجه ساعت دوخوزده اونلرن قيصره يه گتمه سني حاضر دن. ﴿۱۳۶﴾ و بير مرکب حاضرله سنلر كي بولسو بيندرسنلر و سلامتنن والي فليکسه الاتسنلر. ﴿۱۳۷﴾ و واليه بو شکل بير رساله يازدي، ﴿قلود يوس لسياسدن محترم والي فليکسه سلام اولسن، ﴿۱۳۸﴾ يهوديلر بو ادمي توتديلر و اونو اولدرجيديلر اما بن عسکرلرمدن گلدم و اونو قورتاردم، چونکو اونن بير روماني اولديني دويدم. ﴿۱۳۹﴾ و بن بير شکايت دويمخ ايتهديم ايجن اونو اونلرن مجلسنه الاتدم. ﴿۱۴۰﴾ و بولدم كي اونلرن گندي شريعتندن اوننه شکايت اتمشلر و حبسه يا اولومه قدر لاينج جزا ويرمک ايجن هيچ بير شي اتمادي.
﴿۱۴۱﴾ و ناوخت دويدم كي يهوديلر اونو اولدرمک ايجن يول حاضرليولر بن اونو تزدن سنه گوندرم. اونو شکايت ادانلره امر ويردم كي سنن حضورنده شکايت اتمنلر.﴾
﴿۱۴۲﴾ و عسکرلر و يرلمش امر حبسنه بولسو الديلر و او گجه انتيبا تريسسه گترديلر. ﴿۱۴۳﴾ و ارتگي گون عسکرلر قلعهيه گنه دؤنديلر و اطلي عسکرلر بولسندن يوله دوام اتديلر. ﴿۱۴۴﴾ و قيصره يه گيرديلر و رسالهي واليه ويرديلر و بولسو اوننه تسليم اتديلر.
﴿۱۴۵﴾ او والي رسالهي ايوخودي و بولسه سورددي كي سن هانسي ولايتده دوغدن. و ناوخت دويددي كي او قيلقيه دنلر. ﴿۱۴۶﴾ اوننه ﴿سنه شکايت ادانلر سرايه گلداري زمان بن سندن دويجم.﴾ ددي و اونو هيرودسن سراننده حفظ اتميه امر اتدي.
﴿۱۴۷﴾ بش گون سوزا باش کاهن حنانيا، شيوخلردن گلدي و بير وکيل ادي ترتولاوسي الديلر و گلديلر.
اونلر واليه بولس ايجن شکايت اتديلر.
﴿۱۴۸﴾ و او والي بولسو گترمک ايجن امر اتدي. بولس چاغردليي زمان، ترتولاوس شکايتيه اتميه باشلادي و ﴿محترم فليکس سندن بز امانده و راحتلخده ياشيوخ و سنن مقصدلرن ايجن ملتتمز ابي شيلر ايجندهدر. بز بو ايجن هر زمان و هر يره سنه تشکر ادبوک. ﴿۱۴۹﴾ اما بن زياته زمانندن الميجم، بس ايتيوم كي رحمتندن بير از بزدن دينله. ﴿۱۵۰﴾ بز انلادخ كي بو ادم انسانلري تحريک ادبو و دويانن بوتون يهوديلردن سورونلر يايبو و او ناصريلرن طائفه سنن رئيسيدر. ﴿۱۵۱﴾ و او اورشليمده كي معبدي نجس اتمک ايجن چالشددي اما بز اونو توتدخ و شريعتمزدن

سوردي ﴿۱۶﴾ بولس اونلره صالحلك و گوناھلدن يراخ دورمه يي و گلنجي گونلرده اللھن حکم اتمسي ايجن انلاندي. فليکس بو شيلردن قورخدي و اونہ ﴿يو پتر، ناوخت وقت وارسه سني گنه چاغرجم﴾ ددي

﴿۱۷﴾ عينا زمانده او خيال اديودي کي بولس اونہ پاره ويرجي تا اونو قووارتسن و بو ايجن اوندن قونشمخ ايجن تکرار اونو چاغريودي.

﴿۱۸﴾ و اكي سنه گجکلدن سوزنا فليکس ايندي و پورکيوس فستوس اونن يرنه گلدي. و فيلکس يهوديلرن راضي اولمه سي ايجن بولسو حيسدن قووارتمادي.

﴿۱۹﴾ و فستوس ولايتنه اولاشدي و اوچ گون سوزنا قيصره دن اورشليمه چيخدي. ﴿۲۰﴾ و باش کاهن و يهوديلرن شياخري فستوسه بولس ايجن شکايت اتديلر. ﴿۲۱﴾ و اوندن استه ديلر کي بولسو اورشليمه گوندرسن چونکو اونو بولده اولدرمک ايتيودي.

﴿۲۲﴾ اما فستوس اونلره ﴿بولس قيصره ده محافظدر و بن ده تز اوريه گتمک ايتيوم﴾ ﴿۲۳﴾ و کيم اوريه گله برسه بندن گلسن کي اگر او بير شي يامشمسه اونو شکايت اده بلجنر. ﴿۲۴﴾ جواب ويردي. ﴿۲۵﴾ و اورده سکيز يا ده اون گون قالدي و سوزنا قيصره يه ايندي و ارتنگي گون صباح اثرجه دن محکمه کرسينسنده اوتوردي و بولسو گترمک ايجن امر اتدي.

﴿۲۶﴾ و ناوخت گلدي، اورشليم دن گلان يهوديلر اونن ياننده دورديلر و چوخ زور شکايتلر اتديلر اما هيچ بيرني اثبات اده بلماديلر.

﴿۲۷﴾ و بولس اونلره ﴿يهوديلرن شريعتن يا معبدن يا قيصرن ضدنه هيچ گوناھ اتمادم﴾ ﴿۲۸﴾ جواب ويردي.

﴿۲۹﴾ اما فستوس يهودي رئيسلردن راضيلخ المخ استه دي و بولسه ﴿اورشليمه گتمک و اورده بو شکايتلر ايجن بنه جواب ويره بليون مي؟﴾ سوردي

﴿۳۰﴾ بولس اونہ ﴿بن شندي قيصرن محکمه سننده دورمشم و بورده حکم المليم. سنن ده بلدين کمي بن يهوديله هيچ بير ظلامت اتمادم﴾ ﴿۳۱﴾ چونکو اگر خطه لي اولديسم و يا اولومه قدر

اونه حکم اتمک استه دک ﴿۳۲﴾ اما بين باشي ليسياس عسکرلردن گلدي و اونو زورلخدن لدي. ﴿۳۳﴾ و او امر اتدي کي اونو شکايت ادانلر بوريه گلميلير و سندن قونشمه ليلر. اوندن قونشدين زمان سن ده بولجن کي بزم شکايت اتديمز هر شي صحلدر. ﴿۳۴﴾ ددي يهوديلر ده بولس ايجن شکايت اتديلر و ﴿بله در﴾ دديلر ﴿۳۵﴾ ناوخت والي بير ايشارتدن بولسن قونشمه سني استه دي بولس

اونہ ﴿بن بليون کي چوخ سنه لر سن ملتزمه حکم اتدن و بو ايجن بن کايفلکلدن دفع ادمج. ﴿۳۶﴾ سن گوره بليون کي اون اكي گون دها اولمادي کي بن اورشليمه تاپمخ ايجن گتمد، ﴿۳۷﴾ و بني معبده بولديلر و بن هيچ کيمسه دن مناقش اتميوم و زحمتي تحريک اتمادم. معبده، مجمعلرده، شهرده، هيچ يامادم. ﴿۳۸﴾ و شکايتلر ايجن بنم ضدنه هيچ بير دليل ويره بلميولر. ﴿۳۹﴾ لکن بن اعتراف اديوم کي اونلرن ددکلري بير يول حسبنه بن بابالرمزن اللهنه خرمت اديوم و شريعتن و نيبلردن يازلمش هر شيه اپنانيوم. ﴿۴۰﴾ بنم ده عينا بونلر کمي اويميد وار کي الله صالح ادملري و پيسلک ادان ادملري اولومدن قالدرجي. ﴿۴۱﴾ بو ايجن بن دائماً يورگمي زولخدن اللھن و انسانلرن ياننده پک توتيمه چالشيوم.

﴿۴۲﴾ چوخ سنه لر گجکلدن سوزنا ملتيمه صدقه لر و قوربانلر تقدم اتمک ايجن گلدم. ﴿۴۳﴾ و بو بولده اسيانن بير قاچ يهودي بني معبده مظهرأ دوگشسز و سختيسز بولدي ﴿۴۴﴾ اونلر بوريه ده گلميلديلر و سنن ياننده بني شکايت اتملديلر. ﴿۴۵﴾ و يا بونلر گنديلري سنه داپسن کي يهودي مجلسنده دورديم زمان بنم ناي صوچم واردي؟ ﴿۴۶﴾ بن بس اونلره بير شي دايملک ايجن قالخدم يعني «بن بو گون محکمه ده يم چونکو بن اولومدن قالخش گوننه اپنانيوم.» ﴿۴۷﴾ ددي

﴿۴۸﴾ و فيلکس بو يولو ايى بلديي ايجن اوللري گوزلتلدرمک استه دي و اونلره ﴿ليسياس گلديي زمان حکم ادمج!﴾ ددي ﴿۴۹﴾ و يوز باشيه بولسو حفظ اتميه امر اتدي اما بير از اونہ حريات ويرسن و مسافرلري قبول اتسن کي اونو گورسنلر و اونن ايجتياجلرنه باخسنلر.

﴿۵۰﴾ بير قاچ گون سوزنا فليکسن يهودي اروادي اسمي دروسلا گلدي و او بولسو چاغردی و اوندن عيسى مسيحه ده ايمان ايجن

۱۱۱ چونکو ساندم کي محبوس بیر ادمي سببسز گوندردیم صحنه

دیل. ۱۱۲ ددی

۲۶

۱۱۳ و اغریپاس بولسه ۱۱۴ سنده گندن ایچن قوشمیه
۱۱۵ اذن وار. ۱۱۶ ددی

۱۱۷ و بولس نندن ایشارت اتدی و دفع ویرمیه باشلادی ۱۱۸ «قرال
۱۱۹ اغریپاس بن گندمی مبارک حس ادیوم کي سنن حضورنده بوتون
۱۲۰ بني شکایت اذان یهودیلر ایچن جواب ویرجم. ۱۲۱ خصوصاً
۱۲۲ چونکو سن بوتون یهودیلرن عادتلرنی و مناقشلرنی بلیون، بو ایچن
۱۲۳ بندن صبرلخندن دینله. ۱۲۴ بوتون یهودیلر بنم کوچکلگمدن بری
۱۲۵ ملتمدن اورشلیمده نصل یاشهدیمی بلولر. ۱۲۶ اونلر چوخندن بری
۱۲۷ بني بلولر و شهادت ویرمک ایسته دیسلر، دایجیلر کي بن
۱۲۸ دینمزن این جهدلی فریسی قانونلرن حسبنه یاشهدم. ۱۲۹ و بن
۱۳۰ شندي محکمهدهیم چونکو بن اللهن طرفندن بابالرمزه ویرلدی
۱۳۱ وعد ایچن اومیدلییم. ۱۳۲ بو وعد ایچن اون ایکی قبیلهمز گجه و
۱۳۳ گوندز بکلهدیلر و اللهن تاپدیلر. ۱۳۴ قرال اغریپاس، یهودیلر بو اومید
۱۳۵ ایچن بني شکایت ادیلر. ۱۳۶ سز نیی سانیوزن کي اللهن اولولری
۱۳۷ قالدرمه سی ممکنسزدر؟

۱۳۸ بن سانیوم کي ناصری عیسی بن اسمی ایچن ظلامت
۱۳۹ اتملییم. ۱۴۰ و اورشلیمده بله ادیوم و رئیس کاهنلردن قدرت
۱۴۱ الدخندن سونرا بن جوخ مقدسلری حبسه سالمدم و ناوخت اونلری
۱۴۲ اولدرمک ایستیدیلر، بن موافقدم. ۱۴۳ بن اونلره مجمعلرده عذاب
۱۴۴ ویرمیه چالشمدم و زوردن کفر اتدیردوم و قوالتی غضبندن اونلره
۱۴۵ ظلامت اتمدم و یادرغی شهرلره قدر بله تاکیب اتمدم. ۱۴۶ بو سبیدن
۱۴۷ بن رئیس شیخلردن قدرت و اذن الدخندن سونرا شامه گدیوم
۱۴۸ کي ای قرال گون اورته سنده یولده سمدان بویوک بیر ایشغ
۱۴۹ بنه و یولداشلرله پارلادی. ۱۵۰ و بن و یولداشلرله یره دوشدخمز
۱۵۱ زمان بیر سس دویدم و او بنه عبرانیده «شاعول شاعول نیی بنه
۱۵۲ ظلامت ادیون؟ تللری تپکلمک سنه ضرر ویر.» ددی
۱۵۳ و بن اوته «رب سن کیمنس؟» سوردم.

۱۵۴ «بن عیسی یم و سن بنه ظلامت ادیون. ۱۵۵ اما شندي
۱۵۶ قالدخ و ایاخلرنده دور چونکو بن بو سبیدن سنه گورکدم کي
۱۵۷ سنی بیر خرمتهچی و شاهد تعین اتمدم کي بنه گوردین شیلرده
۱۵۸ شهادت ویرجن. ۱۵۹ و بن سنی حفظ ادمم و یهودیلرن و باشخه
۱۶۰ ملتارن یانته گوندرجم. ۱۶۱ سن اونلرن گوزلرنی اچیجن و اونلری
۱۶۲ قرانلخندن ایشغه و شیطانن قوانتندن اللهن دؤندرچن کي گونا

۱۶۳ لایخ بیر شی اتدیسم، بن اولومدن قاچمیوم لکن اگر بو شکایتلر
۱۶۴ بوش اولدیسه هیچ کیمنسه بني اونلره تسلیم اده بلماز. بن قیصرن
۱۶۵ محکمه سنی ایستوم. ۱۶۶ جواب ویردی.

۱۶۷ فستوس مجلسندن قوشندی و اوته «قیصرن محکمه سنه
۱۶۸ گتمک ایسته دیسن، اوریه گدنجن.» جواب ویردی.

۱۶۹ بیر قاچ گون سونرا قرال اغریپاس و اونن باجیسی بریقه
۱۷۰ قیصریه یه و فستوسه سلام ویرمک ایچن گلدیلر. ۱۷۱ و اورده بیر
۱۷۲ قاچ گون قالدخندن سونرا فستوس بولسن وضعنی سوله دی و اوته
۱۷۳ «فلیکسن محبوس اتدی بیر ادم واردر.» بن اورشلیمده دم و
۱۷۴ رئیس کاهنلر و یهودیلرن شیخلری بنه گلدیلر و شکایت اتدیلر
۱۷۵ و ایسته دیلر کي بن اونو حکم ادمم. ۱۷۶ اونلره جواب ویردم کي
۱۷۷ بز رومانیلر هیچ کیمنه سی محکمه سز اولومه تسلیم اتمیومک،
۱۷۸ لکن هرکزه فرصت اولجی کي گندن دفع اتسن. ۱۷۹ بو ایچن
۱۸۰ اونلر بندن بوریه گلدیلر. بن بکلهمادم و ارتگی گون محکمه ن
۱۸۱ کرسیسنده اوتوردم و اونو گترلمه سی ایچن امر ویردم. ۱۸۲ ناوخت
۱۸۳ شکایت اتدیلر، هیچ جدی و یا اولومه قدر لایخ بیر سبب
۱۸۴ ویرمادیلر. ۱۸۵ هر شی اونلرن گندی دینی موضوعلری ایچن و یا
۱۸۶ اولمش بیر کشی ادی عیسی ایچن شکایت ویردیلر. چونکو او
۱۸۷ اولدی و شندي بولس دیو کي او دیریدر. ۱۸۸ بن نصل زیاده
۱۸۹ تفتیش اده بلمه می بلمامدم و بولسه سوردم کي اگر اورشلیمه
۱۹۰ گتمک ایسته دیسه اورده محکمه اولسن. ۱۹۱ اما بولس باشخه
۱۹۲ محکمه ایسته دی، یعنی ایسته دی کي قیصر اونو حکم اتسن. و
۱۹۳ بن امر اتمدم کي او قیصره گندی زمانه قدر حبسه قالسن. ۱۹۴
۱۹۵ ددی

۱۹۶ و اغریپاس فستوسه «بن بو ادمدن دویمخ ایستوم.» ددی
۱۹۷ و او «صباح اونندن دویجن.» جواب ویردی.
۱۹۸ ارتگی گون اغریپاس و بریقه گوزال اسبابلردن گلدیلر و
۱۹۹ اونلردن بین باشلر و شهرن مهم کشیلری ده گلدیلر. اونندن
۲۰۰ سونرا فستوس امر ویردی و بولسو گتردیلر.

۲۰۱ و فستوس اونلره «قرال اغریپاس و بورده خی هرکز بو ادمی
۲۰۲ گرویوز! بورده خی و اورشلیمده کي بوتون یهودی ملتی بندن اونن
۲۰۳ اولدرلمه سنی ایسته دیلر.» اما بن هیچ بیر خطله بولمامدم و قیصر
۲۰۴ اونو ایسته دی ایچن بولسو اوته گوندرجم. ۲۰۵ اما قراله بولس
۲۰۶ ایچن نای شکایت یازمه می بلمیوم. بو ایچن سزه و خصوصاً
۲۰۷ سن قرال اغریپاسه گتردم کي تفتیشندن سونرا نای بولدی یازجم

۲۷

۱۱۰ و ايطالاييه دنيزدن گتمک استه دکلري زمان، بولسو و باشخه محبوسلري اوغسطوسن عسکرلرنن يوز باشي ادي يوليوسه تسليم اتديلر. ۱۱۱ و ادرامتوس شهرندن بير باخيرهه بيندخ. او اسيانن خليجي طرفندن گديودي. و بزدن برابر تسالونيكيدن مکدونني بير ادم ادي ارستارخوس گلدي. ۱۱۲ و ارتگي گون صيدايه گلدک و يوليوس ايبيلکدن بولسه دوستلرني گورمه سي ايجن اذن ويريدي.

۱۱۳ و اورده ضدمزه قواتلي يئل اُسديي ايجن قُبرصن جزيره سندن گچدک. ۱۱۴ و قيلقيه و پامفيليه يئن يانده خي دنيزدن گچدک و ليقيانن ميرا شهرنه گلدک. ۱۱۵ و اورده يوز باشي اسکندريه دن گلان بير باخيره بولدي کي ايطالاييه گديودي و بري ييندردي. ۱۱۶ و بير قاچ گون يواش گندک و زورلخدن قتيديوسه گلدک اما قواتلي يئلر ايجن ده ا گده بلمويديخ. بو سبيدن کرپتن التندن سالمونه طرفندن گندک. ۱۱۷ و اورادن زورلخدن گچدک و بير ير ادي گوزال ليமானره کي لاسايا شهرنه ياخندي، اولاشدخ. ۱۱۸ و چوخ زمان گچدي و بو زمانلر يول زور اوليودي چونکو اوروج گونو ده گچمشدي. بو سبيدن بولس اونره ۱۱۹ «ارکلر، بن گوريم کي بو سفر صعوب اولجي و بزه ضرر ويري و بس بو باخيره و يوکي ايجن ذيل لکن حياتمه ده تهليکه اولجي.» ددي

۱۲۰ اما يوز باشي بولسن نصيحتندن دويمادي و باخيره ن صاحب و قبطانن سوزندن دويمخ استه دي. ۱۲۱ و او ليمانده قيشلامخ مناسب اولمادي ايجن چوخ فينيکس ليمانه گتمک و اورده قيشلامخ استه دي. ۱۲۲ فينيکس کرپته بير ليماندي کي جنوب-غربه و شمال-غربه باخيودي. ۱۲۳ و جنوبدن يواش بير يئل گلديي ايجن اونلر سانديلر کي مقصده اولاشديلر و دمير رنگيلي دنيزدن قالدرديلر و کرپت خليجن يانندن گچديلر. ۱۲۴ اما ده ا چوخ گچمادي کي او جزيره دن قواتلي بير يئل ادي «شمال شرقي» اُسديه باشلادي. ۱۲۵ و ناوخت او قواتلي يئل اُسويدي، باخيره او يولدن گده بلمادي ارتخ و بز بير شي اده بلماک و يئل الاتدي.

ايجن عف السنلر و مقدسلرن اورته سنده بنه اپناندلخري ايجن ميراث السنلر.» ددي

۱۲۶ قرال اغرپياس، بو سبيدن بن بو سماوي رُيا ايجن اطاعتسز اولمادم. ۱۲۷ اولده شامله و اوندن سوزنا اُورشليمه و بوتون يهوديه گندم و يهوديلره و باشخه ملتره يعني هرکزه توبه و اللهه دُونمک و لايخ ايشلر اتمک ايجن تعليم ويردم. ۱۲۸ بو سبيدن يهوديلر معبده بني توتديلر و بني اُولدرمک استه دي. ۱۲۹ اما تا بو گونه قدر بنه الله دن ياردم گلدي و بورده دوربوم و مهم و عادي کشيلره «نييلرن و موسي ن سوزلرن تاماملانمه سي لازمدر» ددم و بوندن باشخه هيچ بير شي سويلمه مادم. ۱۳۰ يعني يازلمش کمي «مسح عذاب چکدکن سوزنا و اُولومدن قالمش اولي اولمليدي و ملتازه و باشخه ملتره ايشغي گورستجي.» ددي

۱۳۱ و بولس ده ا قونُشيودي کي فستوس قواتلي بير سسندن بولس سن عقلني غايب اتدن. چوخ اوخومه دن دلي اولمشسن! باغريدي.

۱۳۲ و بولس اونه «محترم فستوس بن دلي ديلم لکن گرچک و عقللي سوزلردن قونُشيوم. ۱۳۳ چونکو قرال سويله ديم بو شيلري بليو و بو ايجن بن جسارتدن قونُشيوم. بن اپنانيوم کي بو شيلر اونن گوزندن قاچمي جي. چونکو بو شيلر گرليده اولمادي.

۱۳۴ قرال اغرپياس، سن نييلره اپنانيون مي؟ بن بليوم کي سن اپنانيون.» ددي

۱۳۵ و اغرپياس بولسه «چيبيک بني خرستيان ادجن مي؟»

سوردي

۱۳۶ و بولس اونه «از يا چوخ زمان لازم اولديسه اللهه دوعا اديوم کي تک سن ذيل لکن هر دوپانلر ده بن کمي اولسن اما زنجيرسز!» جواب ويريدي.

۱۳۷ و قرال و والي و بريقه و اوتورانلر ده قالمخديلر. ۱۳۸ و گندکلري زمان برابرنه «بو ادم تا اُولومه و حيسه قدر هيچ يانلش بير شي اتمادي.» دديلر

۱۳۹ و اغرپياس فستوسه «اگر بو ادم قيصرن محکمه سنه گتمک استه ماسايدي، چيخه بلردي.» ددي

باشنردن هیچ بیر ساچ دوشمیجی. ﴿ ددی ﴾ و اکمگی الدی و هرکرن حضورنده اللهه تشکر اتدی و بیلدی و یمهیه باشلادی. ﴿ هرکر بوندن قواتلندی و اونلر ده یمک یهدیلر. ﴾ و بزم صایمز باخیرهده ۲۷۶ کشیدی.

﴿ و هرکر دویدخدن سونرا بوغداپی دینزه اُتدیلر و باخیره دها خفیف اولدی. ﴾

﴿ و گوندز اولدی زمان یری بلماذیلر اما او جزیرهده قومدن ساحل واردی و قوئشدیلر کی اگر ممکنسه باخیرهدن خلیجه اولاشه بلسنلر. ﴾

﴿ و ایپلری کاسدیلر و دمیر رنگیللری براخدیلر و عینا زمانده دومنن باغلرنی چؤزدیلر و اون شرعی اچدیلر و موافق یتلردن خلیجه گدیوک. ﴾ اما اِکی طرفدن رمل رصیف باخیرهپی توتدی و بیر یرده قالدخ و دالغهلردن باخیرهتن ارخهسی قلدی.

﴿ سونرا عسکرلر محوسلری اولدومک اِستهذیلر چونکو قورخدیلر کی اونلر قاجیجیلر. ﴾ اما یوز باشی بولسو قورتارمخ اِستهذی اِیچن اونلری دوردری. و یوز باشی امر ویردی کی هر کیم یوزه برسه اُتلسن و ساحله گنسن. ﴿ و بعضیلر تختلری و بعضیلر ده باشخه شیلری باخیرهتن الديلر و بو شکلده هرکز سلامتدن ساحله اولاشدی. ﴾

﴿ و قورئلدخدن سونرا بلدک کی بو جزیرهتن ادي مالمطه دی. ﴾ و مواطنلر بزه مسافرلک گورستدیلر و صووخ و یاغمور اِیچن بیر اتش یاخدیلر و بزى دوستلخدن قبول اتدیلر. ﴿

﴿ بولس یاخمخ اِیچن چرپو گتردی و اتشه قویدی اما قویدی زمان بیر بیلان چیخدی و اونن انه یاپشدی. ﴿ ناوخت مواطنلر بونو گوردیلر برابرنه ﴿ صح بو ادم بیر قیتیلر چونکو او دینزه اولومدن قاچدی اما شندی عدالت اونه یاشه مخ اِیچن اِذن ویرماز. ﴿ ددیلر

﴿ لکن بولس گندی الندن صلکهلهدی و بیلان اتشه دوشدی و هیچ بیر ضرر گورمادی. ﴿ اونلر بکلیویدیلر چونکو ساندیلر کی او دلحی و فوراً اولجی. اما سونرا گوردیلر کی اونه هیچ بیر شی اولمادی و اونلر افکارلری دایشدی و ددیلر کی بولس بیر اِلهدی. ﴿

﴿ و او یاخنلرده بیر قرال ادي پویلبوس واردی کی بزى ائونه چاغردی و بز اوچ گون اونن ائونده مسافر اولدخ. ﴿ اونن باباسنن باشی قزردیوی و اونده اِسهال واردی. بولس اونه گلدی و گندی اللردن اونه دوخندی و دوعا اتدی و او شفا الدی. ﴿

﴿ و کوچک بیر جزیره ادي قلودایه سنغدخ و زورلخدن تکنهپی توتهدلخ، ﴿ اورده اونو الديلر و ایپلردنن باخیرهپی قواتلی باغلاذیلر. چونکو ساحلده باتمهسی اِیچن قورخدیلر و رنگیلی ایندردخدن سونرا اونو موافق یتلن یولنه براخدیلر. ﴿ و عاصفه قواتلی اولدی اِیچن ارتگی گون یوکلری اتمیه باشلادیلر. ﴿

﴿ و اوچنجی گون بز گندی اللرمزدن باخیرهتن دمیر رنگیلنی دینزه اُتدخ. ﴿ و چوخ گونلر گونشی و یلزلری هیچ گوره بلماک و عاصفه ده او قدر قواتلی بزه گلیودی کی بزم قورئلمیه هیچ اومیدمز قالمادی ارتخ. ﴿

﴿ و چوخ زمان یمکسز قالدیمز اِیچن بولس قالدخدی و اونلره ﴿ ارککلر، نصیحتمدن دینلهملیدن! اگر کریتدن چیخماسایدخ بو قدر ضرر و زورلخ گورمازدک. ﴿ شندی سزه نصیحت ویریم کی جسور اولن، چونکو سزدن هیچ کیمسه غایب اولمیجی، اما بو باخیره خرب اولجی. ﴿ چونکو بو گجه او الله کی بن اونکیم و اونه خزمت ادیوم ملگنی گوندردی و ﴿ بنه «بولس قورخما! فیصن حضورنده دورملین. اهبخ الله سندن گدانلرن هیسنه اِذن ویردی کی یاشه سنلر. ﴿ ددی

﴿ بو اِیچن جسور اولن! چونکو بن اِینایوم کی اللهن ددی کمی اولجی. ﴿ اما اولده بز بیر جزیرهیه دوشجک. ﴿ ددی ﴿ و اون دورت گجه سونرا، دها ادریا دینزنده یتلردن سورولیوخ. گجه یاریسی باخیرهجیلر ساندیلر کی بز طیراخه یاخلاشدخ. ﴿

﴿ و بیر ایپ ایندردیلر و صوین درینلخنه باخدیلر و بلدیلر کی او درینلخ قرخ متردی. و بیر از سونرا گنه باخدیلر و درینلخ اوتوز متردی. ﴿ و اونلر قورخدیلر کی بز قایالره دوشجک بو اِیچن ارخهتن دورت دمیر رنگیل اُتدیلر و ارتخ صباح اولمخ اِیچن دوعا اتدیلر. ﴿

﴿ و باخیرهجیلر باخیرهتن قاچمخ اِیچن گرلیدن دمیر رنگیللری دینزه اُتدیلر کی تکنهپی صویه قووارته بلسنلر. ﴿ اما بولس یوز باشیه و عسکرلره ﴿ بو باخیرهجیلر قالمادیسه لر سز ده قورئلمیجنز. ﴿ ددی ﴿ بو سببدن عسکرلر ایپلری کاسدیلر و تکنهپی صویه براخدیلر. ﴿

﴿ و صباح اولدی اِیچن بولس هرکزی یمک یمهیه چاغردی و ﴿ بو گون اون دورت گون اولدی کی سز یمکسز بکلهدنز و اچلخ چکدینز. ﴿ شندی سزه یالواربوم کی بیر شی یین، چونکو

١٤١ ٲو حكاڀهڊن سونرا ٲوتون جزيرههه كي خسته اڊملر گلدليلر و شفا الڊلر. ١٤١ و اونلر بزه زياهه احترام ويرڊلر و گتمك استهڊيمز زمان ٲوتون اڅتياجلرمزي حاضرلهڊلر.

١٤١ اوچ اي سونرا اسكندريهڊن گلان و قشي جزيرههه قالان او باخيرهڊن گنڊك. او باخيرهڊن «اڅيز» علامتي وارڊي.

١٤١ و بز سيراوقوسايه اولاشڊخ و اورڊه اوچ گون قالڊخ.

١٤١ اوراڊن بز يولمهز دوام اتڊك و رجومه اولاشڊخ و ارتگي گون جنوب ٲيلي اُسيوڊي و اڅنجي گون ٲوتويليهه گلڊك.

١٤١ اورڊه قارڊاشلر ٲولڊخ و بزي چاغرڊلر و يڊي گون اورلرڊن برابر قالڊخ و بز بله رومايه گلڊك.

١٤١ و اوراڊن قارڊاشلر خبرمزي الڊلر و يراخ يرلرڊن تا اٲوس بارنه قدر بزه گلڊلر. ٲولس اونلري گورڊي و اللهه تشكر اتڊي و جسارت ٲولڊي.

١٤١ و ناوخت بز رومايه گلڊك يوزباشي محبوبسلري عسكركلرن رئيسنه تسليم اتڊي و ٲولس تك بير عسكركن قاله ٲلبيوڊي. ١٤١ اوچ گون سونرا ٲولس يهوڊيلرن رئيسلرني چاغرڊي و اونلره «قارڊاشلر بن ملتمز يا بابالرمزن عاڊتلري اٲيچن هيچ ٲانلش بير شي اتماڊم و بن اُورشليمهه محبوبس اولڊم و رومانيلره تسليم اولنڊم. ١٤١ ناوخت تفتيش اتڊيلر بني براخمخ استهڊيلر چونكو اُولومه قدر لايخ بير سبب ٲولماڊلر. ١٤١ اما يهوڊيلر ٲونو قبول اتماڊكلري اٲيچن بن ملتمه هيچ بير شكايت اتماڊم و مجبورڊن قيصرن محكمه سني استهڊم.

١٤١ ٲو اٲيچن سزي چاغردم كي سزڊن قونُشه ٲلبيم چونكو اُسرائيلن اوميد يٲيچن ٲو زنجيرلرڊن باغلانمشم. ١٤١ ڊڊي

١٤١ و اونلر «بز يهوڊيهڊن سنن اٲيچن هيچ بير رساله العاڊخ و اوراڊن گلان قارڊاشلرڊن ده سنن اٲيچن هيچ بير كوتو خبر گنرماديلر و ٲيس بير جور سويله ماڊلر. ١٤١ اما سندن افكارلرني دويمخ استيوخ چونكو هر يرڊه ٲو طائفه اٲيچن ٲيس خانك اڊولر. ١٤١ جواب ويرڊلر.

١٤١ و اونه معين بير گون ساچڊكڊن سونرا چوخ كشيلىر اونه گلڊليلر و ٲولس اونلره اللهم مملكتي اٲيچن شهادت ويرڊي و صباڊن تا گجهه قدر عيسى اٲيچن موسى نن كتابڊن و نبيلرڊن اونلره تعليم ويريوڊي. ١٤١ كيمسي اونن سوزلرنه اٲنانڊي و كيمسي ده قبول اتماڊي.

١٤١ و برابرڊن موافق اولماڊخلري اٲيچن اوراڊن گنڊليلر اما اونڊن اولي ٲولس اونلره «روح القدس بزم بابالرمزه نبي اشعياڊن صح قونُشڊي ١٤١» ملتمه ڊاي كي سز دويمجنز اما انلاميجنز. سز باخمجنز اما گورميجنز ١٤١ چونكو ٲو ملتن ٲوركلري طاش كمي اولمش و گوزلرني كيتله مشلر كي گورماسنلر و يوركلرڊن انلاماسنلر و قولاخلرڊن دويماسنلر و دُونماسنلر كي بن اونلره شفا ويرم.»

١٤١ ٲو اٲيچن سزه اچخ اولسن كي اللهم قورنُلشو باشخه ملنلره گونڊرلمشڊر و اونلر ڊينليجيلر. ١٤١ ڊڊي

١٤١ و ٲو سوزلري ڊڊي و يهوڊيلر گنڊليلر و برابرڊن مناقش اتڊلر.

١٤١ و ٲولس اڅي سنه بير كيرالڅ ائو توتڊي و اورڊه باشهڊي و اونه گلان هر كزي قبول اڊيوڊي ١٤١ و اونلره اللهم مملكتي انلاتيوڊي و جسورلڅڊن منعسر رب عيسى مسيح اٲيچن تعليم ويريوڊي.

رومانيلر

بلنان شيلر اونلره اچخدر، چونكو الله بونو اونلره اشكاره اتمش. چونكو دونيان يراتلشندن بري اللهن گوركميان صفاتلري يعني ابدي قدرتي و طبيعتي، اونر ايشلرندن بلنيو و گوركيو كي اونلر عذرسمز اولسنلر. چونكو اونلر اللهلي بلديلر اما اونلره اللهه لايخ شكلده تشرف و تشكر اتماديلر، لكن بوشده دوشنديلر و اونلرن فهمسمز يوركلي قرانلخ اولدي. اونلر گنديلرني عقللي سانيديلر اما عقلسمز اولديلر. و ابدي اللهن شريفني، فاني انسانن و قوشلرن و حيوانلرن و سورونان حيوانلرن صورتنه دايشترديلر.

بو ايجن الله ده اونلري يوركلرن شهواتلرنده پيسلگه تسليم اتدي كي اونلر برابر جسدلرندن شريفسمز شيلر اتسنلر. چونكو اونلر اللهن گرچگني يالانه تبديل اتديلر و يرانان يراندلرته تايديلر و خزمت اتديلر، او يرانان سونسمز زمانه قدر مبارك اولسن. امين بو ايجن الله اونلري شريفسمز شهواتلره تسليم اتدي. يعني گندي اروادلري ده طبيعي شهواتلري طبيعي اولميان شهواتلره تبديل اتديلر. و اركلر ده اروادلرندن طبيعي شهواتلري براخديلر و برابر گندي شهواتلرنده يانديلر. اركلر اركلردن عيب شيلر اتديلر و اونلر لايخ اولان جزالرني ديلر. و اللهلي عقللرنده مهم صايمادخلري ايجن الله اونلري بوش عقله تسليم اتدي كي مناسب اولميان ايشلري اتسنلر. اونلر عدالتسزلكدن و پيسلكدن و طمعلكدن و يرانلخدن و حسدلكدن و قتلكدن و دوغشلردن و حيلهدن و پيس مقصدلردن دولولر. اونلر فتنه لك ادانلر و اللهلي كراه ادانلر و احترامسزلر و كيرليلر و يالانجيلر و پيسلگي كاشف ادانلر و بابالرنه و انالرنه اطاعتسزلر. فهمسمز و انالشمه بوزانلر و ايمانسزلر و يوركلي طاش كمي و رحمتسزلر. اونلر بابلير كي الله بو شيلري مع ادبو و بو شيلر اولومه لايخدر اما اونلر بس بونلر ديل، لكن بو شيلري ادانلره ده جسارت و يرولر. شندي سنده عذر يوخدر، چونكو باشخه لرنه حك م اتديسن گنديني حك ادبون چونكو سن ده عينا شيلر ادبون. و بلبوخ كي اللهن حكمي بو شيلري ادانلره صحرده. شندي سن سانبون كي اگر بو شيلري ادانلري حك اتديسن

بن بولس، عيسى مسيحن خزمتچيسي و اللهن ايجلي ايجن بير رسول اولمخ ايجن چاغرلدم و معين اولدم. بو ايجلي الله اولده گندي نبيلرن طرفندن مقدس يازيلرده وعد ويرمشدي و گندي اوغلو ريمع عيسى مسيحن ايجن يازلمشدي كي او جسد حسبندن داؤدن اصلندن گلدي. و روح القدس حسبندن، اولومدن قالحشي ايجن اللهن قدرتلي اوغلو گوركدي. و بز اوندن نعمت و رسوللخ اللخ كي بوتون ملتري اونر اسمي ايجن ايمان اطاعتنه كتراك. و سز ده اولردنسز كي عيسى مسيحن طرفندن دعوت اولدنز. روماده اولان اللهن سئودكلري و دعوت اولانلر و مقديس هركره، بابامز اللهدن و ريمع عيسى مسيحن نعمت و سلامت اولسن.

اولده هپنز ايجن اللهه عيسى مسيحن طرفندن تشكر ادبوم كي، ايمانن بوتون دونياده مشهور اولمش. چونكو روحمدن گندي اوغولون ايجيله خزمت اتديم الله، گوريو كي بن نصل سز ايجن دورمان دوعا ادبوم. و دائماً يالوربوم كي بلكي ارتخ اللهن يسته گندن سزه گله بلجم. چونكو سزي گورمك چوخ استيوم كي سزي قوتلندرمخ ايجن سزه روحاني بير هديه ويره بلجم يعني هم سز ايمانن هم ده بنم ايمانم ده چوخ جسارتلي اولسن. لكن قارداشلر، سز خبرسز قالمنه نزي استيوم، بن چوخ دفعلر سزه گلديه چالشم، كي باشخه ملتلردن اولدي كمي سزدن ده بير حصدم اولسن اما تا شنديه قدر گله بلمامد. بن هم يونانيلره هم باشخه ملتله هم عقللي ادملره و هم عقلسزلره بوجلوبوم. بو سببندن بوتون قوتامدن، روماده سزه ده ابي خبري و يرمك ايجن چوخ حاضرم. چونكو بن مسيحن ايجلندن اتانمبوم، چونكو او اينانان هركره يعني اول يهوديلره سوزنا باشخه ملتله، اللهن قدرتيدر. چونكو اونده اللهن عدالتي ايمانن ايماننه اشكاره اوليو، و يازلمش كمي «صالح اولان ايماننن ياشيجي».

چونكو اللهن غضبي سمدان بوتون گرچگي ساخليان انسانلره و دينسزلگه و عدالتسزلگه گوركيو. چونكو الله ايجن

۱۴۳) اتمیون می؟ ۱۴۴) چونکو یازلمش کمی «باشخه ملتزر سزن ایچنر
اللهن اِسْمَنه کفر ادبولر!»

۱۴۵) چونکو سُنت بوتون شریعتی حفظ اتدیسن فایده‌لی اولیو،
اما اگر شریعتی بوزدیسن، سنن سُتنن، سُنتسز صایلمشدر.
۱۴۶) اگر سُنتسز بیر ادم اللهن قانونلرنی حفظ اتدیسه، اونن
سُنتسزلگی اونه سُنتلی صایلماز می؟ ۱۴۷) جسده سُنت اولمیان
اما شریعتی حفظ ادا ادم، سنی حکم ادجی چونکو سن شریعته
و سُنته صاحبسین اما شریعتی بوزیون!

۱۴۸) چونکو بس دشردن گورُکان، یهودی دیل و دشردن
جسمده سُنت گورُکان، سُنت دیل. ۱۴۹) لکن صح بیر یهودی
اودر کی ایچندن یهودی اولسن و سُنت یورکده لازمدر. روحده
و بس سوزدن دیل. اونن شریفی اِنسانلردن دیل لکن الله‌دندر.

۳ ۱۵۰) یعنی یهودی اولمخده نای قازانچ وار؟ یا ده سُتنن نای
فایده‌سی وار؟ ۱۵۱) هر طرفدن چوخدر، اول بو کی اللهن
سوزو اونلره امانت ویرلدی. ۱۵۲) اگر بعضیلر اِنانمادیسهلر، اونلرن
ایمانسزلخی ایچنر اللهن امینلگی بوش اولجی می؟ ۱۵۳) حاشا،
لکن الله گرچک قالبو و هر اِنسان یالانجی، یازلمش کمی
«سوزلنده صح چیخجن و گندی محکمه گوندنه قازانجن.»
۱۵۴) اما اگر بزم عدالتسزلکمز اللهن عدالتنی اشکاره ادیوسه،
نای دایاخ؟ الله غضبیدن بزیه جزله‌ندردیی زمان عدالتسز می؟
اِنسان یولنده، قونُشیوم.

۱۵۵) حاشا! بو گرچکسه، الله نصل دونیایه حکم ادجی؟
۱۵۶) یعنی اگر بنم یالانمدن اللهن گرچگی گندسنن شریفی ایچنر
چوخالدیسه، نصل الله بنی بیر گوناهاکار کمی حکم ادجی؟

۱۵۷) بعضی اِنسانلر بزیه صوجلپولر و سانپولر کی بز بله دیوک
«پیسک اداک کی بزیه ایلیک گلسن.» بونولرن جزاسی لایخدر.
۱۵۸) شنیدی نای دیاک؟ بز اولردن ایی مییخ؟ یوخ اصلا!
چونکو ارتخ اِنبات اندک کی هم یهودیلر هم ده یونانیلر، هپسی
گوناه التندلر. ۱۵۹) یازلمش کمی «هیچ بیر صالح یوخدر، بیر
بله یوخدر.» ۱۶۰) هیچ کیمسه انلامیو، هیچ کیمسه اللهی ارامیو.
۱۶۱) هرکز یولدن چیخمش و فایده‌سز اولمش. هیچ کیمسه ایلیک
اتمئو، بیر بله یوخدر.»

۱۶۲) اونلرن بوغازی اچن مزارلردر و دللرندن یالان سویلیولر و
دوداخلرنن تنده بیلانن زهری وار. ۱۶۳) و اونلرن اغزی لعنت و

و سن ده عینا شیلری اتدیسن، اللهن حکمنندن قورُتلجن می؟
۱۶۴) یوخسه اونن بویوک نعمتنی و صبرنی و تحملنی خور گوریون
و بلمیون کی اللهن نعمتی سنی توبه‌یه گتروی؟

۱۶۵) اما سن توبه اتمیان و طاش کمی اولان گندی یورگن
ایچنر، غضب گونته و اللهن گورُکان عدالت حکمنه، غضب
تویلیون. ۱۶۶) او هرکزه گندی ایشلرنن حسینه جزا ویرجی. ۱۶۷) اما
صبردن ایی ایشلرده شریف و احترام و چورومیان شیلری اریانلره،
ابدی حیات ویرجی. ۱۶۸) اما گندیلری ایچنر یاشیانلره و گرچگی
تاکیب اتمیانلره لکن صالحسزلکده یاشیانلره غضب و قورُغتلخ
ویرجی.

۱۶۹) بوتون پیسک ادا ادملرن، اول یهودیلرن و سوزنا یونانیلرن
جاننه، اغزی و عذاب گلجی. ۱۷۰) اما ایلیک ادا هر ادمه، اول
یهودیلره و سوزنا یونانیلره، شریف و احترام و سلامت ویرجی.
۱۷۱) چونکو الله اِنسانلری اِنسانلردن تفرق اتماز. ۱۷۲) چونکو
شریعتسز گوناه ادا نلر، شریعتسز ده محی اولجیلر و شریعتدن
گوناه ادا نلر، شریعتدن محکوم اولجی. ۱۷۳) چونکو اللهن یاننده
شریعتی دویانلر صالح دیلر، لکن شریعتی ادا نلر صالح اولجیلر.
۱۷۴) چونکو شریعته صاحب اولمیان باشخه ملتزر طبیعتدن اونن
حسینه یاشیولر و اونلره شریعت اولماسه بله گندیلره شریعت
اولیولر. ۱۷۵) یعنی بو بزیه گورُسدیو کی شریعت اونلرن یورکلرنده
یازلمشدر و اونلرن ضمیری ده شهادت ویریو و افکارلری اونلر
ایچنر یا عذر ویریو یا ده شکایت ادیو.

۱۷۶) او گونده بنم ایی خیرمن حسینه، الله عیسی مسیحدن
اِنسانلرن سرلرنه حکم ادجی.

۱۷۷) شنیدی اگر سن گندنی یهودی بلیون و شریعته باخیون و
الله ایچنر اِفخار ادیون ۱۷۸) و اونن اِسْتَه گنی بلیون و شریعتده تعلیم
الدیسن و ایی شیلری ساچیوسن ۱۷۹) و امینسن کی کورلره یول
گورُسدیون و قرانخده یاشیانلر ایچنر بیر ایشغسن، ۱۸۰) و عقلسزلره
ترتیه ویریون و اوشاخلره معلمسن، و «بنده شریعتن علمی و
گرچکن صورتی وار» دیون، ۱۸۱) او زمان سن کی باشخه‌لره تعلیم
ویریون، نئی گندنه درس اورگتمیون؟ چالما دیون، اما سن خرخلخ
اتمئون می؟ ۱۸۲) و زنا اتما دیون، اما سن زنا اتمئون می؟ و
صنملری کراه ادیون، اما معبدلردن چالیون می؟ ۱۸۳) شریعتدن
کیبرلک سوزلری دیون، اما شریعتی بوزدین زمان اللهه مسخره

﴿۱۵﴾ کيم چالشدیسه اوجرت الیو لکن نعمتدن دیل، اونن حقیقدر. ﴿۱۶﴾ اما او چالشمیان ادم کی، بیس ادملری صالح ادان اللهه اینانیو، گندستن ایمانندن صالح صایلیو. ﴿۱۷﴾ داؤد عینا شکله او ادمن کایفکنگی سویلیو کی نصل بیر انسان اییلک اتمادن اللهن گوزندن صالح اولیو، ﴿۱۸﴾ «نای مبارک اونلره کی خطلهری ایچن عفا المشر و گوناھلری اورتملش اولدی. ﴿۱۹﴾ نای مبارک او ادمه کی رب اونن گوناھنی صایماز.»

﴿۲۰﴾ شندی بو برکت بس سُنْتلی ادملره گلیو یوخسه سُنْتسز ادملره ده گلیو می؟ بو ایچن دیوک کی «إبراهیم ایناندی ایچن صالح صایلدی.»

﴿۲۱﴾ یعنی نصل اولدی؟ إبراهیم سُنْتلیدی یوخسه ده سُنْتسزدی؟ سُنْتلی دیلدی لکن سُنْتسزدی! ﴿۲۲﴾ اما إبراهیم ده سُنْتسز اولدی زمان سُنْتن علامتی الدی کی ایمانندن صالح اولمیه مهور اولسن. یعنی او بوتون سُنْتسز مؤمنلر باباسیدر کی اونلر ده صالح اولسنلر ﴿۲۳﴾ و سُنْتلی ادملر ده باباسیدر یعنی بس سُنْتلی ادملر دیل لکن ایمان یولنو تکیب ادا نلر، کی بابامز إبراهیم ده ده سُنْتسز اولدی زمان عینا یولده یریدی.

﴿۲۴﴾ چونکو دوتیان وارثی اولمیه سی ایچن إبراهیمه و اوشاخلر نه یریلان وعد، شریعتدن دیلدی لکن ایمانن صالحلگندندی. ﴿۲۵﴾ چونکو اگر شریعتده اینانیلر وارث اولدیسلر ایمان بوش اولجی و وعد فایده سز. ﴿۲۶﴾ چونکو شریعت غضب گترو، چونکو هارده قانون یوخسه گونا ده یوخدر.

﴿۲۷﴾ بو ایچن وعد ایمانندن اولدی کی نعمت حسینه اولسن و بوتون إبراهیمن اوشاخلری ایچن اولسن یعنی بس شریعتده یاشیانلر ایچن دیل لکن إبراهیمن ایماننده یاشیانلر، کی همیزن باباسیدر.

﴿۲۸﴾ یازلمش کمی «بن سنی چوخ ملتین باباسی اتم» إبراهیم او اللهن حضورنده ایناندی کی اؤلورلری جانلندر یو و اولمیان شیلری اولمیه چاغریو.

﴿۲۹﴾ او او میدسزدی اما چوخ ملتین باباسی اولدینه او میددن ایناندی. چونکو اونه سویلنمشدی کی «سنن اوشاخلر بله اولجی.»

اجی سوزلردن دولودر. ﴿۳۰﴾ اونلر ایاخلری قان دوکمیه چییکدر. ﴿۳۱﴾ خرب اتمک و موتسزلیخ اونلر یولودر. ﴿۳۲﴾ و سلامتین یولنو بلما دیلر. ﴿۳۳﴾ و گوزلرند الله قورخوسو یوخدر.

﴿۳۴﴾ و بز بلیوخ شریعت نای ددیسه، شریعت التنده خی کشیلره دیو کی هر اغز باغلانسن و بوتون دونیا اللهن حضورنده صوجلو اولسن. ﴿۳۵﴾ چونکو هیچ کیمسه اونن حضورنده شریعتی حفظ اتمه دن صالح اولماز، چونکو شریعتدن گوناھن نای اولدینی بلیوخ.

﴿۳۶﴾ اما شندی اللهن صالحلگی شریعتسز گورکمش کی شریعت و نیبلر اونه شهادت و یریلر. ﴿۳۷﴾ یعنی هر کیم عیسی مسیحه ایناندیسه اللهن بارشیو، بو اینانان هرکز ایچندر چونکو الله اینانلری تفرق اتمیو. ﴿۳۸﴾ چونکو هرکز گوناھ ایشله مشدر و اللهن شریفندن اکیسکدر ﴿۳۹﴾ اما اللهن نعمتندن، عیسی مسیحه او قورتلش فدیسه سی ایچن، مجاناً صالح صایلیولر. ﴿۴۰﴾ و الله اولدن عیسی مسیحن قانه اینانمخدن، قورتلش فدیسه سنی تعین ائدی کی گندی عدالتنی گورستسن چونکو او صبردن اسکی گوناھلره باخمادی

﴿۴۱﴾ تا عدالتنی بو عصره اشکاره اتسن و گندسی صالح قالسن و عیسی یه اینانان هرکزی صالح اتسن.

﴿۴۲﴾ شندی نای ایچن افتخار اتمک لازم؟ هیچ بیر شی! هانسی شریعتدن؟ ایلیک اتمک شریعتدن؟ یوخ لکن ایمانن شریعتندن. ﴿۴۳﴾ چونکو بوندن بلیوخ کی انسان شریعتی حفظ اتمکدن دیل، ایمان حسینه صالح اولیو. ﴿۴۴﴾ او بس یهودیلر اللهی می؟ باشخه ملتین ده اللهی دیل می؟ ائوت او ملتین ده اللهیدر. ﴿۴۵﴾ چونکو الله یردر، او هم سُنْتلیلری و هم سُنْتسزلیری، ایمانندن صالح صایجی. ﴿۴۶﴾ شندی شریعتی ایمانندن بوش صایبوخ؟ حاشا! لکن اونو تثبیت ادیوک.

﴿۴۷﴾ شندی نای دیاک بابامز إبراهیم جسد حسینه نای بولدی؟ ﴿۴۸﴾ اگر إبراهیم، گندی یاپدخلرندن صالح اولدیسه، افتخار اده بلردی، اما اللهن اوگنده دیل. ﴿۴۹﴾ مقدس یازیلر نای دیو؟ «إبراهیم اللهه ایناندی و اونه صالحلک صایلدی.»

قدر حکم اتدي، حتی او کشیلره کي ادم کمي گوناھ اتماڊیلر. ادم، او گلجي انسانه بنزويدي.

۱۵ اما اللهن مجاناً ھديه سي ادمن گوناھي کمي ڊيل. چونکو اگر بير کشينن گوناھي اڀچن چوخ کشيلر اؤلدیسه، ناي قدر زياده اللهن نعمتي و بير انسانن يعني عیسی مسيحن نعمتندن ويريان ھديه، چوخ انسانره گلدي. ۱۶ و بو ھديه بير انسانن گوناھنن نتيجه سي کمي ڊيل، بير گوناھدن دونيا محکوم اولدي لکن مجاناً گلان بير ھديه، چوخ انسانره صالحلک گتردي. ۱۷ چونکو اگر بير ادمن گوناھندن اؤلوم حکم اتديسه، ناي قدر زياده اؤلچسز نعمتي و صالحلگن ھديه سني قبول اڊانلر، تک بير ادمدن يعني عیسی مسيحن حياتندن حکم اڊچیلر.

۱۸ اھيچن بير گوناھدن بوتون انسانلرن محکوم اولمه سي کمي، عينا شکلده بير صالح عملدن بوتون انسانره حيات صالحلگي ھديه گلدي. ۱۹ چونکو بير ادمن اطاعتسز لگندن چوخ انسانلر گوناھکار اولديسه عينا يولده بير ادمن اطاعتندن چوخ انسانلر صالح اولجیلر. ۲۰ و شريعت گوناھلرن چوخ اولمه سي اڀچن گلدي. لکن ھارده گوناھ چوخ اولديسه، نعمت دھا ده چوخ اولدي. ۲۱ بو سبيلن گوناھ اؤلومدن حکم اتدي کمي، عينا شکلده نعمت ده ريمز عیسی مسيحن صالحلگن طرفندن ابدي حيات اڀچن حکم اتسن.

۲۲ ناي دياک؟ گوناھ دوام اڊاک کي نعمت دھا چوخ اولسن می؟ ۲۳ حاشا! اگر بز گوناھ اڀچن اؤلدیسک، نصل گنه اونده ياشيچن؟ ۲۴ بلميونز کي اگر بز عیسی مسيحه وفتيز الڊیسک، اونن اؤلومنه وفتيز الڊخ؟ ۲۵ و اونن اؤلومنه وفتيز الڊيمز اڀچن اوندن برابر کوملڊک کي مسيح بابانن شريفندن اؤلومدن قالخڊي کمي، بز ده يني حياتده ياشياخ.

۲۶ چونکو اگر اوندن برابر اؤلدیسک، صح بز ده اونن اؤلومدن قالخشنده مشترک اولجخ.

۲۷ چونکو بونو بليوخ کي بز اسکي طبيعتمز اوندن برابر مصلوب اولدي کي گوناھن جسدي يوخ اولسن و ارتخ گوناھه خرمتمت اتمياک. ۲۸ چونکو هر کيم اؤلدیسه، گوناھدن حر اوليو. ۲۹ بو اڀچن اگر مسيحن اؤلدیسک، اپنانيوخ کي اوندن برابر ياشيچن. ۳۰ بز بليوخ کي مسيح اؤلومدن قالخڊي اڀچن گنه اؤلميجي و ارتخ اؤلومن اوننه قدرتي يوخدر. ۳۱ او اؤلومندن، گوناھ اڀچن بير دفعه اؤلدي، لکن ياشمه سي الهي اڀچندر. ۳۲ نيز ده

۳۳ او ايمانده ضعيف اولماڊي و بلدي کي گندي جسدي ارتخ اؤلمش کميدي، چونکو او تقريباً يوز ياشنده دي و اونن اروادي سارهنن بطني ده اؤلو کميدي. ۳۴ و اللهن وعدهنه ايمانسزلخدن شک اتماڊي لکن ايمانده قوتلندي و اللھه حمد اتدي.

۳۵ چونکو او اميندي کي الله ويردي وعدي ياپچي. ۳۶ بو اڀچن اوننه صالحلک صايلدي.

۳۷ و «اونه صالحلک صايلدي» سوزو بس اونن اڀچن يازلمش ڊيل، لکن بز اڀچن يازلمش کي اگر بز اپنانديسک کي او ريمز عیسی اؤلومدن قالدردي، بزه ده صالحلک صايلچي. ۳۸ او بز گوناھلرمز اڀچن تسليم اولندي و بز صالح اولمه مز اڀچن اؤلومدن قالدردي.

۳۹ شندي بز ايمانندن صالح صايلديمز اڀچن ريمز عیسی مسيحن طرفندن اللھن بارشدخ. ۴۰ بز اوندن، ايمان يولندن بو نعمته گيره بڊک کي اونده دوريوخ و اللھن شريفنن اوميدنه اڀتخار اڊيوک. ۴۱ و بس بوندن ڊيل لکن مصيبتلر ده بله اڀتخار اڊيوک، چونکو بليوخ کي مصيبتلردن صبر گليو ۴۲ و صبردن خيره و خيره دن اوميد گليو ۴۳ و اوميد اوتاندرماز چونکو اللھن محبتي بزه ويريان روح القدسن يورکرلمزه دوکلدي. ۴۴ چونکو بز دھا ضعيفدخ کي مسيح معين بير زمانده دينسز لر اڀچن اؤلدي. ۴۵ چونکو بير صالح ادم اڀچن بير کشينن اؤلمه سي چوخ زوردر. بلکي بير ادم اڀي بير کشي اڀچن جسارتلي اولور و اونن اڀچن اؤله بل ۴۶ اما الله گندي محبتي بزه بوندن گورستدي کي بز دھا گوناھکار اولديمز زمان مسيح بز اڀچن اؤلدي.

۴۷ شندي اگر بز اونن قانندن بارشمش اولديسڭ، ناي قدر زياده اللھن غضبندن، اونن سببندن قورتلويخ.

۴۸ چونکو اگر بز اوننه دوشمان اولديمز زمان، اللھن اوغولونن اؤلومندن، اونندن بارشمش اولديسڭ، ناي قدر زياده اونن حياتي اڀچن اونن بارشدخدن سونرا قورتلويخ؟ ۴۹ و بس بو ڊيل، لکن بز ريمز عیسی مسيح اڀچن اللھده ده اڀتخار اڊيوک چونکو بزي اللھن بارشدردي.

۵۰ يعني گوناھ بير انساننن دونيايه گيردي و اؤلوم گوناھدن. و اؤلوم بوتون ادملره گلدي، چونکو هرکز گوناھ اڀشله دي. ۵۱ چونکو شريعت گلماڊن اول گوناھ دونياده واردي اما ھارده شريعت يوخسه اورده گوناھ صايلميو. ۵۲ و اؤلوم ادمن تا موسي يه

کي اللهه ميوه گنره بلجنز. ﴿۹﴾ چونکو ناوخت بز جسده ده دخ، شریعتده کي گوناھلرن شهواتي، بزم عضولرمزده، اؤلومه ميوه گنرمک ایچن چالشیدی. ﴿۱۰﴾ اما شندی باغلاندیمز او شریعته اؤلدک و اوندن چوزلدخ و ارتخ بس حرف ایچن دیل لکن روحن بینلگنده خرمت ادیوک.

﴿۱۱﴾ یعنی نای دیاک؟ شریعت گوناھ می؟ حاشا! لکن شریعت اولماسایدی گوناھي بلمازدخ. چونکو طمع اتمه یی بلمازدخ اگر شریعت دایماسایدی «طمع لک اتما». ﴿۱۲﴾ اما گوناھ بو امردن فرصت الدی و هر شکل طمع اتمه یی ایچمه گتردی، چونکو شریعت اولمادیسه گوناھ اؤلدر. ﴿۱۳﴾ و بن بیر زمان شریعتسز دیریدم، اما او امر گلدی ایچن گوناھ دیرلدی و بن اؤلد. ﴿۱۴﴾ او امر کي بنه حیات گنرمک ایچندی، بنه اؤلوم گتردی. ﴿۱۵﴾ چونکو گوناھ امردن فرصت الدی و بني قاندردی و اوندن بني اؤلدری. ﴿۱۶﴾ بو ایچن شریعت مقدسدر و امر ده مقدس، عادل و ایی در.

﴿۱۷﴾ شندی بو ایی شی بنه اؤلوم گتردی؟ حاشا! لکن گوناھ، کي گوناھ اولمه سی گورکسن و ایی شیدن بنه اؤلوم گتردی کي امردن، گوناھ دها قوتالی اولسن. ﴿۱۸﴾ چونکو بلیوخ کي شریعت روحانیدر اما بن جسدي و گوناھن خرمتچیسې اولمخ ساتلمشم. ﴿۱۹﴾ چونکو نای یایمخ ایسته دیسم بلمیوم. یعنی نای یایمخ ایسته دیسم اونو یایمیوم و نای شیرلر کراه اتدیسیم، اونلری یایمیوم. ﴿۲۰﴾ اما بن ناوخت نای یایمخ ایسته مادیمی یایدیسیم، شریعتن صح اولدینی قبول ادیوم. ﴿۲۱﴾ شندی اونو بن اتمیوم ارتخ، لکن بنده یاشیان او گوناھ ادیو. ﴿۲۲﴾ چونکو بلیوم کي بنده یعنی جسمده هیچ ایی بیر شی یوخدر، چونکو بن ایی شی یایمخ ایستیم اما اونو یایمه قواتم یوخدر. ﴿۲۳﴾ چونکو یایمخ ایسته دیمی او ایی شی یایمیوم لکن او ایسته مادیم بیسلگی ادیوم.

﴿۲۴﴾ اگر ایسته مادیم شی یایدیسیم، اونو ادا ارتخ بن دیلم لکن بنده یاشیان او گوناھدر. ﴿۲۵﴾ یعنی بو شریعتی بولیوم کي ناوخت اییلک اتمک ایسته دیسیم، بیسلک بنده در! ﴿۲۶﴾ چونکو طبیعتن حسنه اللهن شریعتدن کایقلنیوم ﴿۲۷﴾ اما جسمدن عضولرنده باشخه بیر شریعت بولیوم کي عقلمده کي شریعتن صواشیو و بني عضولرمده، او گوناھن شریعتنه تسلیم ادیو. ﴿۲۸﴾ بن نای مسکین بیر ادمم! بو اؤلومن جسندنن کیم بني قورتارچی؟

عینا شکله گندزې گوناھه اؤلوم اما مسیح عیسی ده اللهه دیری صاین. ﴿۲۹﴾ ارتخ گوناھ سزن فانی جسندنده حکم اتماسن کي اونن شهواتلری تاکیب اتمیجنز. ﴿۳۰﴾ و جسندنن عضولری گوناھه سونماین کي بیسلک سببی اولسنلر لکن بیر اؤلومدن قالمش کشی کمی گندزې و عضولری اللهه تسلیم ادا کي صالحلک سببی اولسنلر. ﴿۳۱﴾ ارتخ گوناھ سزه حکم اتمیجې، چونکو سز شریعتن التنده دیلسنر لکن نعمتن التنده سز.

﴿۳۲﴾ شندی نای دیاک؟ شریعت التنده دیلخ لکن نعمت التنده اولدیمز ایچن گوناھ اداک می؟ حاشا! ﴿۳۳﴾ بلمیوزن کي اگر بیر کشیه تسلیم اولدیسنر و اونه اطاعت اتدیسنر، اونن خرمتچیسې اولیوز؟ یا گوناھن خرمتچیسې اؤلوم ایچن یا ده صالحلگن خرمتچیسې اطاعت ایچن. ﴿۳۴﴾ اما اللهه شکرلر اولسن کي بیر زمانده گوناھن خرمتچیلریندن لکن شندی یورگنردن تسلیم اولدینز تعلیمه اطاعت ادیوز. ﴿۳۵﴾ و گوناھدن حر اولدنز و صالحلگن خرمتچیلری اولدنز.

﴿۳۶﴾ انسانلخده قوشیوم چونکو جسندنن ضعیفدر. چونکو اسکیدن جسندنن بیسلگه و گوناھه تقدم اتدینز کمی، شندی ده عضولری مقدس اولمخ ایچن صالحلگن خرمته تقدم اتدن. ﴿۳۷﴾ چونکو اسکیدن گوناھن خرمتچیلری اولدینز زمان صالحلگنن حر دن. ﴿۳۸﴾ او گونلرده اؤلومه الاتان عیب اینشردن نای ميوه گتردن؟ ﴿۳۹﴾ اما شندی گوناھدن حر و اللهن خرمتچیلری اولدنز. مقدس اولمخ ایچن ميوه گتریوزن کي اونن اخری ابدي حیاتدر. ﴿۴۰﴾ چونکو گوناھن اوچتری اؤلومدر، اما ریمز عیسی مسیحنن اللهن هدیه سی، ابدي حیاتدر.

﴿۴۱﴾ قارداشلر بلمیوزن می؟ یعنی شریعت بلانلر ایچن دیوم، شریعت بیر انسانن اوستنه بوتون عُمرنه قدر حکم ادیو؟ ﴿۴۲﴾ مثلاً بیر ارواد بوتون عُمرنه قدر شریعت حسنه گندی گشسندن باغلانمش اولیو، اما اونن گشسې اؤلدیسه، ارواد گشسندن شریعتدن حر اولیو. ﴿۴۳﴾ یعنی اگر اونن گشسې دها یاشیوسه و او ارواد باشخه بیر ارککدن اتولندیسه، او زناکار اولیو لکن ناوخت گشسې اؤلدیسه، ارواد او شریعتدن خُردر و اگر باشخه سندن اتولندیسه زنا اولمیو. ﴿۴۴﴾ بو ایچن قارداشلرم، سز ده مسیحنن جسندنن سببندن شریعت ایچن اؤلمش اولدنز کي باشخه سندنن بیرلشجنز یعنی او اؤلومدن قالمش اولاندن،

۱۵۹ ریمز عیسی مسیحدن اللهه تشکر ادیوم! بن عقلمدن اللهن شریعتنه خرمت ادیوم، اما جسمدمه گوناھن شریعتنه خرمت ادیوم.

۱۶۰ شندی عیسی مسیحده یاشیانلر ایچن هیچ محکومت بوخدر. ۱۶۱ چونکو عیسی مسیحده کی روحانی شریعت بنی اولومدن و گوناھن شریعتندن حر اتدی. ۱۶۲ و شریعتن اده بلمادی شی، چونکو جسد ایچن ضعیفدی، الله بزه اتدی و گندی اوغولونو گوناھکار شکلنده و گوناھ ایچن گوندردی کی قوریان اولسن و جسده گوناھ کی حکم اتدی. ۱۶۳ کی شریعتن عدالتی بزه تمام اولسن کی جسد ایچن دیل لکن روح حسینه یاشیوخ.

۱۶۴ چونکو جسد ایچن یاشیانلر، جسدی شیلر ایچن دوشنیولر اما روح ایچن یاشیانلر، روحانی شیلر ایچن دوشنیولر. ۱۶۵ چونکو جسدی افکارلر اولوم گتروی اما روحانی افکارلر حیات و باریش گتروی. ۱۶۶ چونکو جسدی افکارلر اللهه دوشمانلخدر بو سبیدن کی اللهن شریعتنه اطاعت اتمیو چونکو اده بلماز. ۱۶۷ و جسده یاشیانلر اللهی راضی اده بلمازلر. ۱۶۸ اما اللهن روحو سزده اولدیسه سز جسد ایچن یاشیویوز ارتخ لکن روح ایچن یاشیویوز هر کیمده مسیحن روحو یوخسه او مسیحدن دیل. ۱۶۹ و مسیح سزده اولدیسه، جسندن گوناھ ایچن اولمشدر اما روحنر صالحلک ایچن دیریدر. ۱۷۰ اگر عیسی ی اولومدن قالدیرانن روحو سزده وارسه، مسیحی اولومدن قالدیران، سزن ده اولو جسملرنزه، سزده یاشیان گندی روحندن حیات ویرجی.

۱۷۱ بو ایچن قارداشلر، بز جسده بورجولو دیلخ کی جسد ایچن یاشیاخ. ۱۷۲ چونکو اگر جسد ایچن یاشیویسنز، اولجینز اما اگر روحندن جسندن طبیعتتی اولدردیسنز، یاشیجینز. ۱۷۳ چونکو اللهن روحو هر کیمه یول گورستدیسه، اونلر اللهن اوغوللریدر. ۱۷۴ چونکو سز اسیرلک روحنو المادنز کی گنه قورخجینز لکن بسلنمه روحنو الدنر کی اوندن بز «ابا» یعنی «بابا» چاغریوخ. ۱۷۵ و او روح بزم روحمزدن برابر شهادت ویریو کی بز اللهن اوغولریخ. ۱۷۶ و اگر بز اونن اوشاخلری اولدیسخ، وارثلر ده اولیوخ یعنی اللهن وارثلری و مسیحدن برابر وارثخ و اگر اونن عذابلرنده مشترک اولدیسخ اونن شریفنده مشترک اولجخ.

۱۷۷ چونکو بن بله سانیم کی شندی چکدیمر عذابلر، بز ده گورکچی او شریفن یاننده هیچدر. ۱۷۸ چونکو یراتلش اللهن اوغوللرن گورکمه سنی ایسته کدن گوزلیو. ۱۷۹ چونکو یراتلشن گندی ایسته گندن دیل لکن گندسنی تسلیم ادانن ایسته بی ایچن بوشلخه تسلیم اولدی. ۱۸۰ اما او میدی وار کی یراتلش ده چورمه نن ایپلرندن چوزلجی و اللهن اوشاخلرن شریفلی حرپاننده مشترک اولجی. ۱۸۱ چونکو بلیوخ کی بوتون یراتلش بو شندی قدر سزله مه سنسندن دوغوم اغریسی چکیو. ۱۸۲ بس اونلر دیل لکن روحن اول میوه سنندن الان بز ده ایچمزمده سزلیوخ و بسلنمه چوجوخو اولمخ و جسندن قورتللمخ ایچن گوزلیوک. ۱۸۳ چونکو بز او میدن قورتلدخ، اما او مید گورکدیسه، او مید دیل ارتخ، چونکو بیر ادم نیی بیر گورکان شی ایچن او مید ادجی؟ ۱۸۴ اما اگر بز گورکمیان بیر شی ایچن او میدمز وارسه، صبردن اونو گوزلیجخ.

۱۸۵ و روح ده بزم ضعیفلخمزه یاردم ادیو، چونکو بز بلمیوخ نصل دوغا اتملیک لکن روحن گندسی اناتلمیمان سزله مه لردن بزم ایچن شفاعت ادیو. ۱۸۶ و او یعنی یورکلری تفتیش ادان، روحن قصدنی بلیو، چونکو او اللهن ایسته بی حسینه مقدیسلر ایچن شفاعت ادیو.

۱۸۷ و بلیوخ کی بوتون هر شی، اللهی سئوانلرن و اونن هدفن حسینه چاغریلانلرن خیرینه چالشو.

۱۸۸ چونکو او اولدن بلدکلرنی گندی اوغولون صورتنه بزمه مک ایچن تا اولدن بری تعین اتدی کی او چوخ قارداشلردن اول دوغان اولسن. ۱۸۹ و اولدن تعین اتدی ادملری ده چاغردی و چاغردی ادملری صالح صایدی و صالح صایدی ادملری ده شرفلندر.

۱۹۰ یعنی بو شیلره نای دیاک؟ اگر الله بزدن اولدیسه کیم بزم ضدمزه اولجی؟ ۱۹۱ او گندی اوغولنه اجیمادی لکن همیز ایچن اونو تسلیم اتدی. نصل بوتون شیلری اوندن برابر بزه مجاناً ویرمیجی؟

۱۹۲ کیم اللهن ساجدکلرنه شکایت گترجی؟ چونکو الله اونلری صالح صایاندر. ۱۹۳ کیم اونلره حکم ادجی؟ مسیح اولدی و قالخدی و اللهن صاغ الندهدر و بزم ایچن شفاعت ادیو. ۱۹۴ مسیحن محبتندن کیم بز ییره بلیو؟ مصیبت می؟ یوخسه

زورلخ می؟ یوخسه ظلامت یا ده چپلاخلخ می؟ یوخسه قنلچ می؟^{۱۱۸} یازلمش کمی «سنن ایچن هر گون اؤلدیرلیوک و بوغازلانچی داورلر کمی صایلیوخ.»

اما بوتون بو شیردن، بزې سئوان طرفندن، قازانانلردن دها بویوک اولدخ.^{۱۱۹} چونکو بن بلوم کي اولوم یا ده حیات و یا ملاکلر یا رئیسیر یا قواتلر یا شندیکی شیر و یا ده گلجیده کي شیر^{۱۲۰} و یا یوجهلک یا درینلک و یا هیچ بیر باشخه یراتلمش، بزې ریمز عسی مسیحده اولان اللهم محبتندن ایره بلماز.

سرت ادیو.^{۱۲۱} سن بنه «نیب الله انسانلری صوجلویو؟ کیم اونن ایسته گتن ضدنه دورجی؟»^{۱۲۲} دایچن

اما ای ادم، سن کیمسن کي اللهدن اتشجن؟ یراتلش گندسني یراتانه «نیب نیب بو شکل یاپدن؟» سورجی می؟^{۱۲۳}

یا ده چوملکچینن چاموره قدرتی یوخ می؟ کي بیر پارچه دن شریفلی بیر قاب یا ده شریفسز بیر قاب یاپسن؟^{۱۲۴} و اگر الله گندی غضبني گورستمک و قدرتی بلدرمک ایسته دیسه بله، محیه حاضر اولان قابلر ایچن چوخ صبردن تحمل اتدیسه نای دیاک؟^{۱۲۵} چونکو شریفنن زنگینلگنی، رحمت بولمش و اولدن شرفلندرمیه حاضر اتدی قابلره بلدرمک ایسته دی. ^{۱۲۶} بزې ده، یعنی بس یهودیلردن دیل لکن باشخه ملتاردن چاغردی.

گنه ده نیب هوشع یازدنی کمی «ملتئم اولمیان ملتنه، ملتئم دایچم و بنه عزیز اولمیان ملتی عزیز ملتئم چاغرجم.»^{۱۲۷}

و او یرده کي اونلره «سز بنم ملتئم دیلسنز» ددی، اورده یاشیان اللهم اوغلورلی چاغرلجی.

و نیب ایشیاء اسرائیلن اوشاخلری ایچن «اسرائیلن اوشاخلرنن صایسی دنیز رملی کمی چوخ اولدیسه بله، اما بس باقی قالان ادملر قورتلجی.» دیو چونکو رب دونیاده کامل بیر شکله و چیبک حکم ادجی.

و نیب ایشیاء اولده ددنی کمی «سماوی عسکرلرن ربی بزې اوشاخسز براخسایدی، بز سدوم و عموره کمی اولجیدخ.»^{۱۲۸}

شندی نای دیاک؟ صالحلگی تاکیب اتمیان ملتئر، صالحلگی الدیلر، یعنی ایماندن گلان او صالحلگی. ^{۱۲۹} اما

اسرائیل، عدالتن شریعتنی المیه چالشیودی اما عدالتن شریعتنی المادی. ^{۱۳۰} نیب چونکو اونو ایماندن دیل، لکن شریعتدن اونو ارادی و او دوشران طاشدن دوشدیلر. ^{۱۳۱} یازلمش کمی «اهجخ صهیونده دوشران بیر طاش و دوشران بیر قایا قویجم، و هر کیم

اونه ایناندیسه اوتانمیجی.»^{۱۳۲}

قارداشلر، یوزگمدن ایستیم و اللهه اسرائیلن قورتلمه سی ایچن دوعا ادیوم. ^{۱۳۳} چونکو بن اونلره

شهادت ادیوم کي اللهه جهدلکنن یاشیورلر، اما علمدن دیل. چونکو اونلر اللهدن گلان صالحلگی بلمادیلر و گندی

یوخسه ظلامت یا ده چپلاخلخ می؟ یوخسه قنلچ می؟^{۱۱۸} یازلمش کمی «سنن ایچن هر گون اؤلدیرلیوک و بوغازلانچی داورلر کمی صایلیوخ.»

اما بوتون بو شیردن، بزې سئوان طرفندن، قازانانلردن دها بویوک اولدخ.^{۱۱۹} چونکو بن بلوم کي اولوم یا ده حیات و یا ملاکلر یا رئیسیر یا قواتلر یا شندیکی شیر و یا ده گلجیده کي شیر^{۱۲۰} و یا یوجهلک یا درینلک و یا هیچ بیر باشخه یراتلمش، بزې ریمز عسی مسیحده اولان اللهم محبتندن ایره بلماز.

۹ صح مسیحده سزه دیوم و یالان سویله میوم و ضمیرم روح القدس ده بنم ایچن شهادت ویرویو^{۱۲۱} کي بنده بویوک بیر اچی و یوزگمه دایماً بیر اغری وار. ^{۱۲۲} چونکو حتی جسد حسیننه قارداشلرم و ملتئم اولان شخصلره لعنت اولمخ و مسیحدن کاسلمک ایچن حاضریم. ^{۱۲۳} اونلر اسرائیللردر و بسلمه حقی و شریف و انلاشمه لر و شرعین ویرلمه سی و تاپمخلر و وعدلر اونلرندر. ^{۱۲۴} و بابالر اونلرندر و جسد حسیننه مسیح اونلردن گلدی و او هر شین اوستنده در و سونسز زمانه قدر اونه شرفلنسن!

امین
اما مقصد، اللهم سوزنن بوش اولمه سی دیل، چونکو اسرائیلدن گالانلر هیسی اسرائیلی دیلر. ^{۱۲۵} و ایراهیمن ده اوشاخلرنن هیسی اونن نسلی دیل، لکن «سنن نسلن اسحاقن اوشاخلرندن چاغرلجی.»

یعنی جسدن اوشاخلری اللهم اوشاخلری دیل لکن وعدن اوشاخلری اونن نسلی صایلیولر. ^{۱۲۶} چونکو بو وعد بله ویرلمشدی «بو زمانده گلجم و ساره بیر اوغلان دوغرجی.»

بس بو دیل، لکن ربقا ده بیر کشیدن یعنی بابامز اسحاقدن یؤکلو اولدی. ^{۱۲۷} و او اکی اوغلان دها دوغمدان و ایلیک یا پیسک یاپمادن اول، اللهم ایسته بی ساجمکده، عمل حسیننه دیل لکن گندسندن دعوتندن، ثابت اولمخ ایچن ^{۱۲۸} ربقایه سویلندی کي «بویوک چوجوخ کوچگه خزمت ادجی.»

یازلمش کمی «یعقوبو سئودم اما عیسویو کراه اتم.»

شندی نای دیاک؟ اللهه عدالتسز می؟ حاشا!

چونکو موسی یه «کیمه ایسته دیسم رحمت گورستمجم و کیمه اجیدیسیم، اونه اجبیم.» ددی ^{۱۲۹} شندی انسانن ایسته گندن یا چالشخان ادمن انده دیل، لکن رحمت ادان اللهم النده در.

صالحکلرني إثبات اتميه چالشدیلر و اللهن صالحلگنه تسلیم اولمادیلر. ﴿۱۴﴾ چونکو شریعتن اخري مسیحدر کي هر کیم ایناندیسه صالح صایلیجی.

﴿۱۵﴾ چونکو موسی شریعتدن گلان صالحلک ایچن یازوی، «بونلری حفظ اداں ادم بولردن یاشیجی.» ﴿۱۶﴾ اما ایماندن گلان صالحلک بله دیو «یورگنده دایما کیم سمایه یوخاری چیخجی.» یعنی کیم مسیحی یوخاردن ایندرجی؟ ﴿۱۷﴾ یا ده «کیم اولولرن یرنه اینجی؟» یعنی کیم مسیحی اولومدن قالدرجی؟

﴿۱۸﴾ اما او نای دیو؟ «سوز سنه یاختدر، تا اغزند و یورگندهدر»، یعنی بزم وعظ اتدیمز ایمان سوزو بودر. ﴿۱۹﴾ اگر اغزندن اعتراف اتدیسن کي عیسی ربدر و یورگندن ایناندیسن کي الله اونو اولومدن قالدردی، سن قورتلجن. ﴿۲۰﴾ چونکو انسان یورکدن اینانیو و صالح صایلیو و اغزدن اعتراف ادیو کي قورتلش گلجی. ﴿۲۱﴾ چونکو مقدس یازیلر دیو «کیم اونه ایناندیسه، اوتاندرلمیجی.»

﴿۲۲﴾ چونکو یهودی و یهودی اولمباندن هیچ فرق یوخدر. هپسی ایچن بیر رب وار، اونو چاغرانلن هپسنه گندی زنگینلگندن ویرویو. ﴿۲۳﴾ چونکو «هر کیم ربن اِسمنی چاغردیسه قورتلجی.»

﴿۲۴﴾ اما اینانمادخلری بیرنی فصل چاغرسنلر؟ و دویمادخلری بیرنه فصل اینانسنلر؟ وعظ اداں یوخسه فصل دوپسنلر؟ ﴿۲۵﴾ و اگر گوتدرلمادیسه لر فصل وعظ اتسنلر؟ یازلمش کیم «سلامتدن ایی خیر و ایی شیلرن خبرنی گترانلن ایاخلری، نای گوزالدر.»

﴿۲۶﴾ اما هرکز اینجیلی قبول اتمادی، چونکو ایشعیاء دیو «یا رب وعظمهزه کیم ایناندی؟» ﴿۲۷﴾ لکن ایمان دویمخندن و دویمخ مسیحن سوزندندر.

﴿۲۸﴾ اما بن دیوم، اونلر دویمادیلر می؟ ائوت دویدیلر! «اونلرن سسلری بوتون دوتیایه و اونلرن سوزلری یرن ائن اخرنه قدر اولاشدی.»

﴿۲۹﴾ و گنه دیوم، اسرائیل انلامادی می؟ موسی اولدن ددی «بن سزی بیر ملت اولمیان کیشیلردن قرخاندرجم و جهل بیر ملتدن سزی قودرجم.»

﴿۳۰﴾ و ایشعیاء جساتردن دیو «بني ارامیان کیشیلر بني بولدیلر و بني اِستمه میانلره گورکدم.» ﴿۳۱﴾ اما اسرائیل ایچن «بوتون گون اللرمی اطاعتسز و مخالف بیر ملتیه اوزاتدم.» ددی

﴿۳۲﴾ شندی دیوم، الله گندی ملتني رد اتدی می؟ حاشا، چونکو بن ده ابراهیمن اوشاخلرندن و بنیامینن قبیله سندن بیر اسرائیلیم. ﴿۳۳﴾ الله اولدن بلدیي گندی ملتني رد اتمادی. مقدس یازیلر نبي ایلیا ایچن نای یازدیني بلمیوز می؟ او فصل اسرائیل ایچن الله شکایت اتدی و ﴿۳۴﴾ یا رب اونلر نبیلرني اولدریلر و سنن مذبحلرني یخدیلر و بن تک قالدیم و بني ده اولدریمک اِستیولر.

﴿۳۵﴾ اما الله اونه نای جواب ویردی؟ «بن گندمه یدی بین ادم حفظ اتمدم. اونلر صنم بعلمه دیز چُکمادیلر.»

﴿۳۶﴾ و شندیکی زمانده ده نعمتن ساجمه سی حسبنه باقی قالان ادملر وار. ﴿۳۷﴾ و اگر نعمتندن اولدیسه، عملدن دیل ارتخ، یوخسه نعمت ارتخ نعمت اولماز. ﴿۳۸﴾ یعنی اسرائیل، اِستمه دئی شیی بولمادی، اما ساجلمش لر بولدیلر و باقی قالان کیشیلرن یورگی طاش کیم اولدی. ﴿۳۹﴾ یازلمش کیم «تا بو گونه قدر الله اونلره یوخو روحو ویردی. گورمیان گوزلر و دویمیان قولاخلر.»

﴿۴۰﴾ و داؤد «اونلرن سوفوره سی اونلره شبکه و توزاخ و دوشران طاش و جزا اولسن.» ﴿۴۱﴾ گوزلری گورمامک ایچن قره لسن و بللری داتماً آگلمش قالسن.» دیو

﴿۴۲﴾ گنه دیوم، دوشمک ایچن سپیلدیلر می؟ حاشا! لکن اونلرن دوشمه سندن قورتلش باشخه ملتاره گندی کي یهودیلری قرخاندرسن. ﴿۴۳﴾ اگر اونلرن دوشمه سی دوتیانن زنگینلگی و اونلرن قصوری باشخه ملتارن زنگینلگی ایچن اولدیسه، اونلرن کامللگی نای قدر زیاده زنگینلک گترجی؟ ﴿۴۴﴾ لکن سز باشخه ملتاره دیوم، بن باشخه ملتار ایچن بیر رسولم و گندی خزمتمی شریفلی صاییم. ﴿۴۵﴾ بلکی بو شکالده ملتمدن بعضیلرني قورتارمخ ایچن قرخاندره بلم.

﴿۴۶﴾ چونکو اگر اونلرن رد اولنمه سی ایچن دوتیا صالح اولدیسه، اونلرن مقبول اولمه سی ایچن نای اولجی؟ اولولرن حیاته دؤنمه سی کیم اولجی.

﴿۴۷﴾ یعنی اگر اکمک اؤزن اول پارچه سی مقدس اولدیسه، بوتون اؤنو ده مقدس اولجی و اگر کوک مقدس اولدیسه بوداخلر ده مقدس اولجی. ﴿۴۸﴾ اما اگر بوداخلردن بیر قاچ تانه کاسلیدیسه و سن کي، بیر چؤل زیتون اغاجی، اونلرن یرنه دیکلدن و کوکن فایده سنده مشترک اولدن، ﴿۴۹﴾ بوداخلره افتخار اتمه. افتخار

۱۲

اتدیسین اوتنما کی سن کوکه فایده ویرمیون، بالعکس او سنه فایده ویریو.
 ﴿۱﴾ بلکی دایچن «بوداخلر قویارلدی کی بن اونن یرنه اولیم.»
 ﴿۲﴾ صبح، اونلر اینانمادخلری ایچن کاسلدیلر و سن ایمان ایچن دوریون، تکبر اتما لکن قورخملین. ﴿۳﴾ چونکو اگر الله طبیعی بوداخلره اجیمادیسه، سنه ده اجیمجی. ﴿۴﴾ شندی الله اییلگنه و سرتلگنه باخ، دوشانلره سرتلگنی، اما سنه اییلگنی گورستدی کی اونن اییلگنده ثابت قالجن، یوخسه سن ده کاسلجن. ﴿۵﴾ و اگر اونلر ده ایمانسزلخده دوام اتمادیسه لر، الله گنه اونلری دیکه بلیو. ﴿۶﴾ چونکو اگر سن طبیعی بیر چؤل زیتون اغاچدن کاسلدیسین و طبیعتن ضدنه، ایی زیتون اغاچه دیکلدیسین، نای قدر زیاده اصللی بوداخلر گندی زیتون اغاچنه دیکلجیلر؟ ﴿۷﴾ چونکو قارداشلر ایسته میوم کی سز بو سیردن خبر سز قالجنز و گندزنی عقللی سانجنز یعنی تا باشخه ملترلرلن انسانلرن عددی تمام اولانه قدر، اسرائیل کورلکده قالجی ﴿۸﴾ و اوندن سونرا بوتون اسرائیل قورتلجی، یازلمش کمی «قورتارجی صهیوندن گلجی و دینسزلگی یعقوبدن قالدرجی. ﴿۹﴾ و اونلرن گوناھلرنی قالدردیم زمان بو بنم اونلردن یاپدیم انلاشمه اولجی.»

﴿۱۰﴾ اینجیل حسینبه، اونلر سزن سببزدن دوشمانلردر اما اللهن ساچمه سی حسینبه، بابالرن سببندن اونلر اللهن عزیزلیرلر. ﴿۱۱﴾ چونکو الله هدیه سی و دعوتی ایچن پشمان اولماز. ﴿۱۲﴾ چونکو سز گچمش زمانلرده اللهه اینانمادینز کمی، شندی اونلرن اینانمادخلری ایچن رحمت بولدنز، ﴿۱۳﴾ شندی اونلر ده اینانمادیلر کی سزه گورکان رحمت ایچن، اونلر رحمت بولسنلر. ﴿۱۴﴾ چونکو الله هرکزی اطاعتسزلگه تسلیم اتدی کی هرکزه رحمت گورستسن. ﴿۱۵﴾ اللهن زنگینلگن درینلگنه و عقلنه علمنه باخ! کیم اونن حکملرنی و یوللرنی انلیو یا ده کشف اده بلیو؟ ﴿۱۶﴾ «کیم ربن عقلنی بلدی؟ یا ده کیم اونه نصیحت ویره بلیو؟» ﴿۱۷﴾ «کیم اونه بیر شی ویردی کی اوندن گیري السن؟» ﴿۱۸﴾ چونکو هر شی اوندن و اونن طرفندن و اوندر. اونه سونسزه زمانه قدر شرفلنسن.

امین

﴿۱۹﴾ چونکو بیر جسده جوخ عضولر وار و هر عضون ایشی عینا دیل. ﴿۲۰﴾ یعنی عینا شکلده، هپمز مسیحده بیر جسده و هر بیرمز برابرمه عضولرخ. ﴿۲۱﴾ چونکو بزده ویریلان نعمتن حسینبه مختلف روحانی هدیه لر وار. ایمان حسینبه نییلک، ﴿۲۲﴾ خرمات اتمک ایچن خرمات هدیه سی، معلم اولمخ ایچن تعلیم ویرمه هدیه سی، ﴿۲۳﴾ وعظ ویرمک ایچن واعظ، نصیحت ویرمه هدیه سی، کریملکدن ویرمک ایچن کریملک هدیه سی، جهدلکدن مدیرلک اتمه هدیه سی و کایفلکدن رحمت گورستمه هدیه سی.

﴿۲۴﴾ محبت اکی یوزلو اولماسن. پیسلکدن کراه ادن و اییلگه یایشن. ﴿۲۵﴾ برابرزنی قارداشلخ محبتندن سئون و هرکز باشخه سنه گندسندن زیاده احترام گورستسن.

﴿۲۶﴾ جهدلکدن تمیل اولماین، روحده مشغول اولن و ربه خرمات ادن. ﴿۲۷﴾ اومیددن کایفلی و مصیبتدن صبرلی اولن و دائماً دوعا ادن. ﴿۲۸﴾ مقدیسلرن احتیاجلارنه یتشن و یادرغی کشیلره مسافرلک گورسدن. ﴿۲۹﴾ سزه ظلامت ادانلره برکت ویرن، اونلره برکت ایسته گن و لعنت اتماین. ﴿۳۰﴾ کایفلی کشیلردن کایفلی اولن و اغلا یانلردن اغلاین.

﴿۳۱﴾ برابرزدن بیرلکده یاشهین، تکبر اتماین لکن متواضعلردن یولداش اولن. گندزنی عقللی صایماین.

﴿۳۲﴾ هیچ کیمسه یه پیسلک یرنه پیسلک اتماین و هرکزن نظرنده اییلک ادن. ﴿۳۳﴾ سزده نای قدر امکانات وارسه باشخه لردن سلامتده یاشهین.

﴿۳۴﴾ عزیزلر، هیچ بیر زمان حایف الماین، اما اللهن غضبینه یر ویرن، چونکو یازلمش کمی «رب دیو کی حایف بنمدر. جزایی

۱۴ و ایماني ضعيف كشيلىرى قبول ادن، لكن اونلار افكارلارندن مناقش اتماين! ^{۱۱۱} بيرنده ایمان وار و هر شي ييو، لكن باشخهسي ضعيفلخ ایچن بس يشللك ييو. ^{۱۱۲} هر ششي بيان ادم او يه میان ادمي خور گورماسن و اونو حکم اتماسن، چونکو الله اونو قبول اتدی.

^{۱۱۳} سن کیمسن کي باشخهسن خرمتهچيسني حکم ادجن؟ هرکز گندي اغاسندن يا ثابت قالبو يا دوشيو اما او ثابت قالجي، چونکو رب اونو ثابت ادهليو.

^{۱۱۴} بير ادم بير گونو باشخه گونلردن ده مهم صاييو و باشخهسي هر گونو عينا صاييو. هرکز گندي عققلنده امين اولسن. ^{۱۱۵} بير گونو مهم صايان ادم رب ایچن مهم صاييو و مهم صاييمان كشي ده رب ایچن مهم صاييو و بيان ادم اللهه شريف ويرمک ایچن ييو، چونکو او اللهه تشكر ادبو و يه میان، الله ایچن يميو، چونکو او ده اللهه تشكر ادبو و يميو.

^{۱۱۶} چونکو بزدن هيچ کیمسه گندي ایچن ياشه ميو و کیمسه گندي ایچن اولميو. ^{۱۱۷} چونکو اگر ياشه ديسک، ره ياشيوخ و اگر اولديسک، ره اوليوخ. يعني اگر اولديسک يا ياشه ديسک، بز رنيز. ^{۱۱۸} چونکو مسيح بو ایچن اولدي و گنه قالخدي کي اولولرن و ياشيانلرن ربي اولسن.

^{۱۱۹} شندي سن نبی قارداشني حکم ادبون؟ و نبی اونو خور باخيون؟ چونکو هميز مسيحن محکمه سنده دورجخ. ^{۱۲۰} چونکو يازلمش کمي «ياشيان رب ديو کي هر ديز بنه چکجي و هر دل اللهه اعتراف ادجي.»

^{۱۲۱} يعني بزدن هرکز گندي ایچن اللهه حساب ويرجي. ^{۱۲۲} بونن ایچن بز برابرمزي حکم اتمياک، بالعکس اگر بير قارداشن اوگنه دوشومه بير طاشي يا ده حاجز قويان ادم وارسه اونو حکم ادن.

^{۱۲۳} بن بليوم و رب عیسی مسيحه امينن کي هيچ بير شي گندندن نجس ديل، لكن اونو نجس صايان ادم ایچن او نجسدر. ^{۱۲۴} اگر قارداشني يمک ایچن يارالاديسن، سن محبتدن ياشه ميو ارتخ، يمک ایچن بيرني محي اتما کي مسيح او ایچن

بن ويرجم.» ^{۱۲۵} بو ایچن دوشمانن اجخديسه يمک وير، صوسز اولديسه صوي وير چونکو بو ياپدخندن اونن باشنه قرمزي کؤمور دوکجن. ^{۱۲۶} پيسلگه بنلمانن لكن پيسلگي ايليلکدن بن.

۱۳ هرکز حکومتره اطاعت اتسن چونکو هر قدرت الله دن تعين اولمشدر و هيسنن ترتيبی اللهن طرفندن قورلمشدر. ^{۱۲۷} يعني هر کيم حکومتن ضدنه قالخديسه، اللهن معين اتدبي ترتيب ضدنه قالخمشدر و اونن ضدنه دورانلر جزالزني الجليل. ^{۱۲۸} چونکو ايليلک ادانلر حاکملردن قورخمبولر، اما پيسلک ياپانلر قورخبولر. شندي اگر سن حکومتدن قورخمامخ هسته ديسن، ايليلک ات کي اوندن شريف الجن.

^{۱۲۹} چونکو سنن ايليلگن ایچن اللهن خرمتهچيسدر، اما پيسلک ياپديسن قورخمالين چونکو او بوشده قلنج طاشيميو. او اللهن خرمتهچيسدر و اللهن غضبني گتريو. ^{۱۳۰} بو ایچن بس اللهن غضبندن قاچمخ ایچن ديل لكن تمز ضميرن ایچن حکومتن قدرته تسليم اولمالين. ^{۱۳۱} چونکو بو سببندن ده خراج ويرميلين، چونکو اللهن خرمتهچيلري بو ایچن چالشبولر.

^{۱۳۲} شندي بورجزي هرکزه اوداين يعني خراج توپليانن خراجني ویرن و گومرکچينن گومرکني اوداين و احترامه لايخ اولانه احترام ادن و شريفه لايخ اولاني شرفلدرن. ^{۱۳۳} برابرزني سئومکدن باشخه هيچ کیمسه يه بورجلو اولماين چونکو باشخه لرنی سئوان شرعيتي تماملامشدر. ^{۱۳۴} چونکو بو امرلر يعني زنا اتماين و اولدرماين و خرخرلخ اتماين و يالان سويله ماين و طمع اتماين و باشخه امرلر، تمامده بونو سويليو، يعني «قونشونو گندن کمي سئو.»

^{۱۳۵} محبت گندي قونشوسنه پيسلک اتماز، يعني محبت شرعيتي حفظ اتمکدر. ^{۱۳۶} و سز بليونز کي زمان گلدي و يوخودن اويانمليز، چونکو شندي قورتلشمز، اپنانديمز زماندن ده ياخن اولدي. ^{۱۳۷} گجه گچدي و گوندز ياخلاشدي. بو ایچن ظلامتن ايشلرنی براخاخ و ايشغن سلاخلرنی گياک. ^{۱۳۸} گوندزده اولمخ کمي لايخ ياشياخ و پيسلکده و سرخوشلخده و فاحشه لکده و دوگشلرده و حسدلکده ياشه مياخ. ^{۱۳۹} لكن رب عیسی مسيحي گايين و شهوات ایچن جسندنزه فرصت ويرماين.

اۆلدي. ^{۱۱۱} موخيات اولن كي اېي صايدينز شيلري باشخه لير پيس صايماسنلر. ^{۱۱۲} چونكو الله مملكتي يمك و اېچمك ديل اما صالحك و سلامت و روح القدسن كايفلكدر. ^{۱۱۳} چونكو كيم بونلرده مسيحه خزمت اتديسه الله اوندن راضيدير و انسانلردن مقبول اوليو.

^{۱۱۴} شندي برابرمه سلامت گئران و ايمانمزي قوتاندران شيلر اېچن چالشاخ. ^{۱۱۵} يعني يمك اېچن الله ايشني خرب اتمانين. صح هر شي تمزدر، اما گناه صايان ادم اونو يديسه او اېچن نجس اولور. ^{۱۱۶} يعني اگر قارداشئن دوشمه سي اېچن ات يماديسن و اېچكي اېچماديسن يا ده اونو دوشران ناي وارسه اتماديسن، اېي در. ^{۱۱۷} ايمانن وارسه، اللهن حضورنده اونو ساخلا، گئدني حلال صايان شي اېچن حك اتمان ادمه ناي مبارك. ^{۱۱۸} اما هر كيم شكدن يديسه، محكوم اولجي چونكو ايمانن يميو. و ايمانن گلميان هر شي گوناهدر.

۱۵

^{۱۱۹} شندي بز قوتالي اولديمزي اېچن ضعيف انسانلرن ضعيفلخني يوكلمليك و گئدي كايفلگمزي ارامياخ. ^{۱۲۰} بزدرن هركر گئدي قونشوسنو قوتاندرمخ اېچن، اونن خيرنه چالاشسن ^{۱۲۱} چونكو مسيح ده گئدي كايفلگي اېچن ياشه مادي، لكن يازلمش كمي «سني مسخره ادانلرن خور سوزلري بنه دوشدي.»

^{۱۲۲} چونكو اولدن يازلمش شيلر، بزم تعليمم اېچن يازلمشدر كي كتابدن گلان صبر و تسلي بزه اوميد و پرسن. ^{۱۲۳} شندي صبر و تسلي ويران الله سزه اذن و پرسن كي مسيح عيسي حسنه بيرلكده ياشه بلجنز ^{۱۲۴} كي هينز بيرلكده و بير سئسدن ريمز عيسي مسيحن باباسي اللهه حمد اذجنز.

^{۱۲۵} بو سببدن نصل مسيح اللهن شريفني اېچن بري قبول اتديسه، سزه ده برابرنزي قبول دن.

^{۱۲۶} چونكو بن ديوم كي عيسي مسيح اللهن گرچگي اېچن سئنليرن خزمتچيسي اولدي كي بابالره ويلرمش و عدلري تمامالاسن. ^{۱۲۷} و باشخه ملترلر اللهن رحمتي اېچن اونه حمد اتسنلر، چونكو يازلمشدر كي «بو اېچن سني باشخه ملترلن اېچنده حمد اذجم و اسمنه شرخي سويليجم.» ^{۱۲۸} و گنه ده ديوم «اي باشخه ملترلر! اونن ملتلندن كايفلي اولن.» ^{۱۲۹} و گنه ديوم «اي بوتون ملترلر ربه حمد دن و اي بوتون انسانلر اونو تشرف اذن.»

^{۱۳۰} قارداشلر بن ده امينم كي سز ايللكدن و كامل علمدن دولوسنز و برابرزه نصيحت ويره بليونز. ^{۱۳۱} اما قارداشلر بن ده عقئلنه گئرمك اېچن چوخ جسارت اتم و بير از سزه يازدم، چونكو الله بنه بو نعمتي ويردي ^{۱۳۲} كي ملترلره عيسي مسيحن خزمتچيسي اولدم و اللهن ائجيلنن اعلان اتمه سني بير كاهن كمي تمامليوم كي ملترلر روح القدسن تقديس اولمش و مقبول بير قوربان اولسنلر. ^{۱۳۳} شندي اللهه خزمتن حسنه مسيح عيسي ده افتخار اديوم. ^{۱۳۴} چونكو بن باشخه شيلري قونشميه جسارت اتيوم، بس او ايشلري كي مسيح بنم طرفمدن باشخه ملترلن، سوزده و عملده كي اطاعتي اېچن اتدي.

^{۱۳۵} او بوللري علامتلر و معجزه لرن قوتانن يعني روح القدس قوتانن يايدي كي بن اورشليمدن تا الليريقون شهرنه، مسيحن ائجيلني تماما وعظ اده بلدم. ^{۱۳۶} و بله چالاشدم كي ائجيلني، مسيحن اسمي ده ا دوپلميان يرلده وعظ اديم، چونكو باشخه كشيئن اساسن اوستنده بير اساس قورمخ استه مادم. ^{۱۳۷} لكن يازلمش كمي «اونن خبرني العيانلر گورجيلر و دوپلميان كشيئر انليجيلر.»

^{۱۳۸} بو سببدن بن چوخ دفعه لره سزه گله بلمادم. ^{۱۳۹} اما شندي بنم بو ولايتلرده يرم بوخدر اريخ و چوخ سنه لردن بري سزه گلنم استه دم. ^{۱۴۰} بن اسپانيه يه سفر اتديم زمان سزه گلجم، چونكو گچديم زمان اوميدم وار كي سزي گورجم و يانزده قالمخدن بير از دويدخدن سونرا سز بني گوندرجنز. ^{۱۴۱} اما شندي مؤمنلري خزمت اتمك اېچن اورشليمه گديوم. ^{۱۴۲} چونكو مكدونيه و اخايه، اورشليمده كي فقير مقدس كشيئر اېچن تقدمه ويرمك استه ديلر. ^{۱۴۳} بوندن گرچكدن كايفلنديلر و حتى اونلره بورجولوردر چونكو اگر باشخه ملترلر روحاني شيلردن شريك اولديسلر اونلرده ده بو مسؤليات وار كي جسدي شيلردن يهوديلره خزمت اتسنلر. ^{۱۴۴} بن بو ايشي بترديم و اونلره بو حصد تسليم اتديم زمان سزدن گچيجم و اسپانيه يه گدجم. ^{۱۴۵} و بليوم كي سزه گلديم زمان مسيحن ائجيلنن دولو بركتلردن گلجم.

۱۱۸) شندني قارداشلر رېمز عیسی مسیح و روحن محبتي ایچن سزه یالواریمو کي بدنن برابر بنم ایچن اللهه جهدلي دوعا دن،

۱۱۹) کي بن یهودیه ده کي اینانمیانلردن قورتلجم و خزمتم اورشلیمن مقدیسلرنه مقبول اولجي، ۱۲۰) و سزه کایفلاکدن، اللهن ایسته گندن گلجم و سزدن ایرحت اولجم. ۱۲۱) و سلامت ویران الله هینزدن برابر اولسن.

امین

۱۶

۱۲۲) کنخریا شهرن کلیسه سنده خزمتچي باجمز فیهی سزه تقدم ادیوم. ۱۲۳) اونو مقدیسره لایخ شکلده رېده قبول دن و سزدن نای محتاج اولدیسره اونه یاردم اذن چونکو او چوخ کشیره و حتی بنه ده بیر یاردمجیدی.

۱۲۴) مسیح عیسی ده بنم یاردمجیلرم پریسکلایه و اکویلاسه سلام سویلهین. ۱۲۵) اونلر بنم حیاتم ایچن گندی حیاتلرنی تهلیکه یه گېرددیلمر و بس بن دیل لکن بوتون یهودی اولمیان کلیسه لر اونه تشکر ادیوک.

۱۲۶) اونلرن ائونده کي کلیسه یه سلام سویلهین. دوستم اپانتوسه کي مسیحه اسیاده اول حصدر، سلام سویلهین.

۱۲۷) بزم ایچن چوخ چالشان مریمه سلام سویلهین.

۱۲۸) بنم ملتمدن و بن کمي محبوس اولانلر، اندرونیقوسه و یونیا یه سلام سویلهین. اونلر مسیحن رسوللرنه مشهورلردر و بندن اول مسیحده بولندیلر.

۱۲۹) رېده عزیزم امپایاسه سلام سویلهین.

۱۳۰) مسیحده بزدن برابر ایشلیان اوربانوسه و عزیزم اسطاخیسه سلام سویلهین.

۱۳۱) و مسیحده مقبول اولمش اپولسه سلام سویلهین و ارستوبولوسن اهلیسنه سلام سویلهین.

۱۳۲) و ملتمدن، هرودیونه سلام سویلهین و رېده اولان ترقیسوسن اهلیسنه سلام سویلهین.

۱۳۳) رېده چوخ چالشان طرفینایه و طریفوسایه سلام سویلهین. و رېده چوخ چالشمش عزیز پرسیسه ده سلام سویلهین.

۱۳۴) رېده ساچلان خزمتچي روفسه و اونن اناسنه کي بنه ده انا لخ اتمش سلام سویلاین.

۱۳۵) شندني قارداشلر سزه یالواریمو کي الدینز تعلیمن ضدنه، ایرلخره و منعلره سبب اولان کشیلردن موخیات اولن و اونلردن اوزاخلاشن. ۱۳۶) چونکو بله کشیلر رېمز عیسی مسیحی خزمت اتمیولر، لکن اونلر گندی قارنلرنه خزمت ادیولر و طاتانی سوزلردن و گوزال نلردن بسیط یورکلری قاندریولر. ۱۳۷) چونکو سزن اطاعتن هرکره مشهور اولمش. بو سبیدن سزن ایچن کایفلنیوم، اما بن سزن ایی شیلرده عقللی و کوتو شیلرده گوناھسز اولمانزی ایستیم.

۱۳۸) سلامتین الهی تزلخدن شیطانی ایاخلرنز تنده ازجی. رېمز عیسی مسیحن نعمتی سزدن برابر اولسن.

۱۳۹) بندن برابر ایشلیان طیمو تاؤس و لوقیوس و یاسون و سوسیپاتروس سزه سلام سویلیولر.

۱۴۰) بن ده، بو رساله یی یازان تریوس، رېده سزه سلام سویلیوم.

۱۴۱) بنه و بوتون کلیسه یه مسفرلک گورستان غایوس سزه سلام سویلیو. شهرن صندوق حسیننه باخان آراستس و قوارتوس قارداش ده سزه سلام سویلیولر. ۱۴۲) رېمز عیسی مسیحن نعمتی سزدن برابر اولسن.

۱۴۳) شندني بنم انجیلیم و عیسی مسیحن وعظنن حسیننه سزی تثبیت اده بلاننه، دونیانن قورلشندان ساخالنمش او سرن کشفنن حسیننه ۱۴۴) کي شندني گورکدی و نیبلرن کتابلرنن طرفندن اشکاره اولدی و ابدي اللهن امرندن، ایمانن اطاعتی ایچن بوتون ملتله بلدرلدی، ۱۴۵) تک بیر عقللی اللهه عیسی مسیحن طرفندان تا سونسز زمانه قدر شریف اولسن.

امین

قورنطوسيلره بيرنجي رساله سي

اللّٰهين اِستهيي حسبنه عيسى مسيحن چاغرلمش رسولی، بولسدن و قارداشمز سوسطانیسدن قورنطوسدهخي اللّٰهين کليسه سته، مسيحن عيسی ده مقدس اولميه چاغرلمش تقدیس اولانلره و بوتون هر یرده بزم ريمز و اونلرن ربي عيسی مسيحن اِسمنده دوعا ادا نلره، بابامز الله و رب عيسی مسيحن، سزه نعمت و سلامت اولسن.

بن دائماً سزن اِیچن اللهمم تشکر ادیوم کي عيسی مسيحه کي او نعمتي سزه ویردي. چونکو سز هر شیده، هر سوزده و هر علمده، اوندن زنگین اولدنز. کي مسيحن شهادتي سزدن ثابت اولدي. حتی سزده هيچ بير روحاني هديه دن اکسيک یوخدر و ريمز عيسی مسيحن گلشنی گوزليوتز. او ده سزي تا اخر گونه قدر تثبيت ادجي کي ريمز عيسی مسيحن گونده ذنوبسز اولجئز. صادقدر او الله کي سزي گندي اوغلو، ريمز عيسی مسيحن دوستلخه چاغردي.

شندي قارداشلر سزه يالواريوم کي ريمز عيسی مسيحن اِسمنده عينا سوزده قالن و برابرئزدن ايرلماين. لکن بير فکرده و بير مقصدده ياشهين. چونکو قارداشلرم بنه کلوانن ائوندن خبر گلدي کي سزدن دوگشدر اوليو. بن ده بونو دایمک اِستيموم کي سزدن هر کيم «بن بولسدنم» يا ده «بن اِپولسدنم» يا ده «بن کيفاسدنم» يا ده «بن مسيحنم» ديو مسيحن ايرلدي می؟ بولس سزن اِیچن مصلوب اولدي می؟ يا سز بولس اِسمنده وفتيز الدن می؟ بن الله تشکر ادیوم کي سزدن کريسپوس و غايوسدن باشخه، هيچ کيمسه يه وفتيز ویرمادم. سزدن هيچ کيمسه دایه بلماز کي بن اونه گندي اِسمده وفتيز ویردم. و بن اِستفانوسن ائوندن بير قاچ کئشيه وفتيز ویردم، اوندن زیاده باشخه کيمسه يه وفتيز ویردیمی سانيموم. چونکو مسيحن بني وفتيز ویرمک اِیچن ديل لکن سوزنو وعظ اتمک اِیچن گوندردي و اِنسانن عقللي سوزلردن ديل کي صلیبن قواتي بوش اولسن.

چونکو صلیبن سوزو محي اولانلره عقلسلرلخدر، اما بز قورتلارله اللّٰهين قدرتیدر. چونکو یازلمش کمي «بن عقللي ادملرن عقللخني یوخ ادم و عقللي ادملرن فهمني بوشه چيخارتجم.»

اللّٰهين اِستهيي حسبنه عيسى مسيحن چاغرلمش رسولی، بولسدن و قارداشمز سوسطانیسدن قورنطوسدهخي اللّٰهين کليسه سته، مسيحن عيسی ده مقدس اولميه چاغرلمش تقدیس اولانلره و بوتون هر یرده بزم ريمز و اونلرن ربي عيسی مسيحن اِسمنده دوعا ادا نلره، بابامز الله و رب عيسی مسيحن، سزه نعمت و سلامت اولسن.

بن دائماً سزن اِیچن اللهمم تشکر ادیوم کي عيسی مسيحه کي او نعمتي سزه ویردي. چونکو سز هر شیده، هر سوزده و هر علمده، اوندن زنگین اولدنز. کي مسيحن شهادتي سزدن ثابت اولدي. حتی سزده هيچ بير روحاني هديه دن اکسيک یوخدر و ريمز عيسی مسيحن گلشنی گوزليوتز. او ده سزي تا اخر گونه قدر تثبيت ادجي کي ريمز عيسی مسيحن گونده ذنوبسز اولجئز. صادقدر او الله کي سزي گندي اوغلو، ريمز عيسی مسيحن دوستلخه چاغردي.

شندي قارداشلر سزه يالواريوم کي ريمز عيسی مسيحن اِسمنده عينا سوزده قالن و برابرئزدن ايرلماين. لکن بير فکرده و بير مقصدده ياشهين. چونکو قارداشلرم بنه کلوانن ائوندن خبر گلدي کي سزدن دوگشدر اوليو. بن ده بونو دایمک اِستيموم کي سزدن هر کيم «بن بولسدنم» يا ده «بن اِپولسدنم» يا ده «بن کيفاسدنم» يا ده «بن مسيحنم» ديو مسيحن ايرلدي می؟ بولس سزن اِیچن مصلوب اولدي می؟ يا سز بولس اِسمنده وفتيز الدن می؟ بن الله تشکر ادیوم کي سزدن کريسپوس و غايوسدن باشخه، هيچ کيمسه يه وفتيز ویرمادم. سزدن هيچ کيمسه دایه بلماز کي بن اونه گندي اِسمده وفتيز ویردم. و بن اِستفانوسن ائوندن بير قاچ کئشيه وفتيز ویردم، اوندن زیاده باشخه کيمسه يه وفتيز ویردیمی سانيموم. چونکو مسيحن بني وفتيز ویرمک اِیچن ديل لکن سوزنو وعظ اتمک اِیچن گوندردي و اِنسانن عقللي سوزلردن ديل کي صلیبن قواتي بوش اولسن.

شي بلمک اِسته مادم. ﴿۱۵۰﴾ و بن سزه گلديم زمان ضعيفلخدن و قورخودن و قواتلي تره مهن گلدم. ﴿۱۵۱﴾ و سوزم و وعظم ده عقللي و ايناندرجي سوزلردن ديلدي، لکن روح القدسند و اونن قدرتندن گورکدي. ﴿۱۵۲﴾ کي ايماننر انسانن عقلندن ديل لکن الله قدرتندن اولسن.

﴿۱۵۳﴾ شندي بز کامل اولانلردن عقللي سوزلر سويليوخ، لکن بو عصرن يا اونن حاکملرنن عقللخنندن قونشميوخ چونکو اونلر گچيجي و محي اولجیلر. ﴿۱۵۴﴾ لکن بز اللهن عقلليلخني بير سرده يعني او سالخانمش عقلليلخي قونشميوخ کي الله اونو عصرلردن اول بزم شريفمز ايچن تعين اتدي. ﴿۱۵۵﴾ و اونو دونيانن حاکملرنن هيچ بيرري بلمادي چونکو اونو بلسايديلر شريفن ريني صليب اتمازدیلر. ﴿۱۵۶﴾ چونکو يازلمش کمي «الله گندسني سنوانلره بو شيلري حاضرله مشدر کي هيچ بير گوز گورمامش و هيچ بير قولاخ دويمامشدر و هيچ انسانن عقلنه گيرمامشدر.»

﴿۱۵۷﴾ اما الله اونلري گندي روحندن بزه اشکاره اتدي چونکو روح هر شبي حتی اللهن درينلخلرنن تفتيش اديو. ﴿۱۵۸﴾ چونکو انسانن افکارني انسانن ايچنده کي روحندن باشخه و اللهن افکارلرنن اللهن روحندن باشخه کيم بليو؟ ﴿۱۵۹﴾ لکن بز دونيانن روخنو ديل، لکن اللهدن گلان او روحو الدخ کي اللهن بزه ويردکلرنن بلمخ. ﴿۱۶۰﴾ چونکو بو ايچن بز اونلري قونشميوخ اما انسانن عقلندن اورگتلمش سوزلردن ديل، لکن روح القدسن بزه اورگتکلرلردن و بز بو روحاني تعليمي روحاني سوزلردن پايلاشيوخ. ﴿۱۶۱﴾ لکن جسدي ادم اللهدن گلان روحن شيلرنن قبول اتماز چونکو اونو عقلسزلخندر. او اونلري بلماز چونکو اونلري روحندن تفتيش اتمليدر. ﴿۱۶۲﴾ لکن روحاني ادم هر شي ايچن حکم اده بليو لکن اونو هيچ کيمسه حکم اده بلماز. ﴿۱۶۳﴾ «چونکو کيم ربن فکرنن انالادي کي اونو تعليم ويوچي؟» لکن بزه مسيحن فکري وار.

۳ قارداشلر، تا شنديه قدر سزدن روحاني کشيلر کمي قونشمه بلمامد لکن سزدن جسدي کشيلر و مسيحه کي

بيکلر کمي قونشميوم. ﴿۱۶۴﴾ و سزه ات ديل لکن سوت ويردم، چونکو اونو يمه يمه حاضر ديلدنر و شندي بله حاضر ديلسنر. ﴿۱۶۵﴾ چونکو سز حلا جسديسنر، چونکو سزده قوخانلخ و دوگش و ايرلخلر وار، سزن حياتنر جسدي و انسانن يولندن ديل مي؟ ﴿۱۶۶﴾ چونکو بيرري ديو، ﴿۱۶۷﴾ بن بولسو تا کيب اديوم؟ و باشخه سي ﴿۱۶۸﴾ بن بولسو تا کيب اديوم؟، بله ياشه مخ عادي انسانلرن حياتي کمي ديل مي؟ ﴿۱۶۹﴾ چونکو بولس کيمدر؟ يا بولس کيمدر؟ اونلر بس خزمتچيلر کي ربدن مسؤلياتلر الديلر و سز اونلردن اينانندن. ﴿۱۷۰﴾ بن اُکدم و بولس صولادي لکن الله بويوتدي. ﴿۱۷۱﴾ يعني اُکان و صوليان بير شي ديل، لکن بويوتان الله. ﴿۱۷۲﴾ و اُکان و صوليان بيردر و هرکز گندي ايشينن حسبنه او جرتني الجي. ﴿۱۷۳﴾ چونکو بز اللهدن برابر ايشليوخ و سز اللهن باغچه سي و اللهن بنايه سيسنر. ﴿۱۷۴﴾ اللهدن بنه ويريلان نعمت حسبنه، بن عقللي بير معمار کمي اساس قويدم و باشخه کشي اونن اوستته قوريو. لکن هرکز ناي شکل قورمه سي ايچن موخيات اولسن. ﴿۱۷۵﴾ چونکو هيچ کيمسه قويلمش بير اساسدن يعني عيسي مسيحن باشخه بير اساس قويلماز. ﴿۱۷۶﴾ اگر بير کشي اتندن يا گوموشدن يا قيمتلي طاشلردن يا تخته دن يا اوتدن يا صماندن بير اساس قورديسه، ﴿۱۷۷﴾ هرکزن ايشي گورکجي، چونکو او گون اونو اشکاره ادجي، چونکو اتشدن هر شي اشکاره اولجي و او اتش هرکزن ايشينن نصل اولديني سينيجي. ﴿۱۷۸﴾ اگر بير کشي ايشني باقي قالان بير اساسده قورديسه، او جرتني الجي. ﴿۱۷۹﴾ و اگر بير کشينن ايشني يانديسه ضرر گورجي، او گندي قورتلجي لکن اتشدن قورتلشم کمي اولجي!

﴿۱۸۰﴾ سز بلميوزن کي اللهن معبيدسنر و اللهن روحو سزده ياشيو؟ ﴿۱۸۱﴾ اگر بير کشي اللهن معبدي خرب اتديسه، الله اونو محي ادجي چونکو اللهن معبدي مقدسلر و سز او معبيدسنر. ﴿۱۸۲﴾ هيچ کيمسه گندني قاندرماسن! اگر سزدن بيرري گندني بو عصرده عقللي صايديسه، گندني بير عقلسز ادم صايسن

۳:۲ رسوللن ايشلري ۹:۱۸ - ۲:۳ انبرال ۱۳:۵، ۱۳:۲۰ - ۴:۳ قورنطوسيلره ۱۲:۱ - ۶:۳ رسوللن ايشلري ۱۱:۸-۴:۱۱ b رسوللن ايشلري ۲۸:۴-۲۸:۱۸ - ۱۶:۳ قورنطوسيلره ۱۹:۶، ۲:۶ قورنطوسيلره ۱۶:۶

کي عقللي اولجي. ﴿۱۶﴾ چونکو بو دونيان عقلليلخي اللهن نظرنده عقلسزلخدر. يازلمش کمي «الله عقللي ادملري گنديلرن حيله سنده توتيو.»

﴿۱۷﴾ و گنه يازلمش کي «رب عقللي ادملرن افکارلرني بليو کي اولر بوشدر.»

﴿۱۸﴾ بو ايچن هيچ کيمسه انسانلردن تکبر اتماسن، چونکو هر شي سزدر. ﴿۱۹﴾ يعني بولس يا اپولس يا کيفاس يا دونيا يا حيات يا اولوم يا شنديکي شيلر يا ده گلجيده کي شيلر، هيسي سزدر. ﴿۲۰﴾ و سز مسيحن و مسيح ده الهنلدر.

﴿۲۱﴾ انسانلر بزي مسيحن خزمتمچيلري و اللهن ساخلانمش سزلرن وکيللري صايسلر. ﴿۲۲﴾ و وکيللردن مطلوب کي اولر امين بولمليلر. ﴿۲۳﴾ اما سز يا دونيان محکمه لري، بني حکم اتديسه بنه بسيط بير شيدر. بن گندم بله گندمي حکم اتميم. ﴿۲۴﴾ اگر بير شي ضدمه وارسه بلميوم، اما بونن ايچن ذنويسز ديلم، لکن بنه حکم ادا ريدر. ﴿۲۵﴾ بو ايچن مناسب زماندن اول يعني رين گلشندن اول هيچ بير شي حکم اتمان کي او قرانلخده خي ساخلانمش شيلري ايشغه الاتجي و يورگن گرلي افکارلرني اشکاره ادجي و او زمانده هرکز الهدن شريفلك الجي. ﴿۲۶﴾ قارداشلر، بو شيلري سزن ايچن سويلهدم کي بنم و اپولسن مئيلندن اورگنجنز و يازلمش حدودندن گچماين و سزدن هيچ کيمسه برابره کبيرلک اتماسن. ﴿۲۷﴾ چونکو کيم سني باشخهلردن تفرق اديو؟ سنده ناي وار کي المادن؟ و اگر الديسن نبي المامش کمي تکبر اديو؟ ﴿۲۸﴾ شندي دوق اولدنز و ارتخ زنگيسنيز و بزز قرالرخ ادبونز! و کشکه قرالر اولسايندز، چونکو بز ده سزدن برابر قرالر اولردخ. ﴿۲۹﴾ چونکو سانيم کي الله بز رسوللري، اولومه حکم رسولل کمي ائن اخره قويدی، چونکو بز دونيايه و ملاکله و انسانلره منظر اولدخ. ﴿۳۰﴾ بز مسيح ايچن دلي صاييلوخ اما سز مسيحه عقللنيز. بز ضعيفخ، لکن سز قوتالينيز. سز شريفلكده، لکن بز شريفلسلرکده ياشيوخ. ﴿۳۱﴾ تا شندي قدر بز اچ و صوسرخ، چيلاخلخده و دوگلمش و اتوسرک. ﴿۳۲﴾ گندي اللرمزدن ايشيلوخ و زورلخ چکيوخ. ناوخت بزه سويديسهلر بز اولره برکت ايتيوخ و ناوخت بزه ظلامت اتديسه لر تحمل ادپوک. ﴿۳۳﴾ برم ضدمزه يالان سويلهديسهلر بز حليم سوزلر سويليوخ و تا شندي قدر بز دونيان زبلرلي و هر شين پيسلگي صاييلدخ.

بوخسه محبت و حليم بير روحدن؟ ﴿۳۴﴾ خبر گلمش کي سزده اخلاقسزلخ زنا وار، يعني بو شکل زنا کي باشخه ملتر بله قبول اتمازلر! دويدم کي بير ادم گندي باباسن اروادني المش. ﴿۳۵﴾ و سز بوندن کبيرلک بله ادبونز لکن ياس توتملينز و بونو ياپان ادمي قالدرايلنيز. ﴿۳۶﴾ بن جسدي سزدن برابر ديلم لکن روحدن سزدن برابر. و شندي بن اورده يدم کمي بونو ياپان ادم ايچن حکم اتمدم. ﴿۳۷﴾ ريمز عيسي مسيحن اسمنده بنم روح و رب عيسي نن قدرتندن توپلاندينز زمان ﴿۳۸﴾ بله بير ادمي، جسندن محي اولمه سي ايچن شيطانه تسليم ادا کي رين گونده روحو قورئله بلسن. ﴿۳۹﴾ سزن تکبر اتمه نر اي ديل! بلميونز کي بير از خمير بوتون اکمک اوئونو شيشريو؟ ﴿۴۰﴾ شندي گندزني اسکي خميردن سيلن کي يني خمير اولجنز. سز خميرسز اکمک اوئونوسز چونکو فصح قوزومز مسيح، برم ايچن قوربان اولمشدر. ﴿۴۱﴾ بو ايچن يلا بز اسکي خميردن و او يارمازلخ و پيسلک خميرندن ديل، لکن صافلخ و گرچک خميرسز اکمک اوئوندن بايرام اداک.

﴿۴۲﴾ بن بوندن اول سزه رساله مده يازدم کي زناکار انسانلردن دوستلخ اتمان، ﴿۴۳﴾ لکن بو دونيان زناکار ادملري يا طمعکارلري يا ظلامت ادا نلري يا صنم تاپانلردن هيچ اولماين يازمادم، چونکو بله اتديسيز بو دونيان چيخمليز. ﴿۴۴﴾ لکن شندي سزه يازيوم کي اگر بير کشي قارداش صاييلخ ايچن اعتراف اتديسه و او پيسلک ادا يا طمعکار يا صنم تاپان يا کفر ادا يا سرخوشلخ يا ظلامت ادا اولديسه، بو شکل انساندن دوستلخ اتمان و

يوخسه و گندني اِدرتلي گورديسه و يورگندن گندي باكر قرتني حفظ اتمك اِستهديسه اِي اديو. ﴿١٧٨﴾ يعني ائولانان كشي اِي اديو و ائولنميان كشي دها اِي اديو. ﴿١٧٩﴾ بير ارواد شريعت حسبنه گندي گشستن عُمرِي قدر باغلامشدر لکن گشسي اؤلديسه او حر اوليو و كيمدن اِستهديسه ائولنه بليو لکن ربه. ﴿١٨٠﴾ لکن بن سانويوم كي او تك قالديسه دها كايقلي قالجي و سانويوم كي بنده اللهن رُحو وار.

﴿١٨١﴾ و صنملره تقدم اولمش ات اِيچن بليوخ كي هپمزده علم وار. علم تكبر گتريو لکن محبت اِنساني قوتلنديرو. ﴿١٨٢﴾ اگر بير كشي سانديسه كي بير شي بليو، او لازم اولدي كي هيچ بير شي بلميو. ﴿١٨٣﴾ اما اگر بير كشي اللهي سؤديسه او اللهن ياننده معروفدر. ﴿١٨٤﴾ شندي صنمه تقدم اولمش ات اِيچن بز بليوخ كي «بو دونيادهخي صنملر هيچ بير شي ديلدر» و بليوخ كي «بير اللهدن باشخه بير الله يوخدر.» ﴿١٨٥﴾ چونكو سواده و دونياده چاغردخاري اِلاهاره و ربلره اِسملر قويدلر بو اِيچن چوخ اللهلر و ربلر وار ﴿١٨٦﴾ لکن بز اِيچن «بير اللهمز وار يعني بابا كي هر شي اوندندر و اوندن بز ده وارخ و بير رب يعني عيسي مسيح كي هر شي اوندندر و بز ده اوندخ.» ﴿١٨٧﴾ لکن بو معرفت هركرده يوخدر، چونكو اسكيدين صنملره تاپان بعضيلر شندي بله ناوخت بو يملكري يديسلر اونو صنمه تقدم اولمش بير قوربان كي سانويلر، اونلرن ضميرلري ضعيف اولدي اِيچن نجس اوليولر. ﴿١٨٨﴾ لکن يملك بزلي الله مقبول اتماز، چونكو بز يماديسك دها پيس يا يديسك دها اِي ائولميوخ. ﴿١٨٩﴾ لکن مويخيات اولن حرياتنز ضعيف كشيلاه بير توراخ كي اولماسن. ﴿١٩٠﴾ چونكو اگر باشخه سي سني كي عقللي بير ادمسن بير صنم معبندنه اوتورييني و يملك يديني گورديسه، اونن ضعيف ضميرلي او صنمه تقدم اِدان شيليري يملك اِيچن جسارتلنماز مِي؟ ﴿١٩١﴾ و سنن علمندن او ضعيف قارداش كي مسيح اونن اِيچن اؤلدي، محي اوليو. ﴿١٩٢﴾ عينا شكلده ناوخت سز قارداشلرنن زندنه گوناه اتيديسنه ز و اونلرن ضعيف ضميرلرني يارلهديسنز اهچخ مسيحه گوناه اديوزن. ﴿١٩٣﴾ بو اِيچن اگر يملك قارداشمن دوشمه سنه سبب اولديسه بن سونسزه قدر ات يميچم كي قارداشم بنم اِيچن دوشماسن.

﴿١٩٤﴾ بن حُر ديل ميم؟ بن بير رسول ديل ميم؟ ريمز عيسي مسيحي گورمادم مِي؟ سز بنم ربه كي ايشلرم ديل مستز؟ ﴿١٩٥﴾ اگر باشخه ل اِيچن بير رسول ديلسم، متأكد سزن

﴿١٩٦﴾ اما هركر، ربن اونه تعين اتيدي قسمت و اللهن دعوتن حسبنه ياشمن، بونو بوتون كليسه لره امر ويروم. ﴿١٩٧﴾ اگر بير كشي سُنتلي چاغرلمشسه سُنتسز اولميه چالشماسن. اگر بير كشي سُنتسز چاغرلمشسه، سُنت اولميه چالشماسن. ﴿١٩٨﴾ چونكو سُنتلي يا سُنتسز مهم ديل لکن اللهن امرلرني تاكيب اتمك مهمدر. ﴿١٩٩﴾ هركر ناي حالده چاغرلمشسه، او حالده قالسن. ﴿٢٠٠﴾ اگر الله سني اسيرلكده چاغرمشسه، قورخما. لکن حرياتني اله بليديسن فُرستي غايب اتم! ﴿٢٠١﴾ چونكو بير كشي اسيرلكدن چاغرلديسه او ربن حر اِنسانيدر. عينا شكلده اگر بير حر اِنسان چاغرلديسه او مسيحن خزومتچيسي اوليو. ﴿٢٠٢﴾ سز بير سعردن المنشسز، اِنسانلرن اسيري اولماين. ﴿٢٠٣﴾ قارداشلر هركر ناي حالده چاغرلمشسه، او حالده اللهن حضورنده قالسن.

﴿٢٠٤﴾ اما باكرلر خصوصنده ربن بير امرم يوخدر لکن بن ربن مرحمتي حسبنه امين صايان بيري كي گندي افكارمي سزه سويليوم. ﴿٢٠٥﴾ بو سببدن سانويوم كي شنديكي زورلخلر اِيچن بير كشي عينا اولدي كي قالديسه دها اِي در. ﴿٢٠٦﴾ اگر اروادندن باغلامديسن اوندن ايرلما و اگر اروادسز بير ادمسن ائولنميه چالشما. ﴿٢٠٧﴾ لکن ائولنديسن، گوناه اتميون و اگر بير باكر قز ائولنديسه گوناه اتميو. لکن چوخ سورونلر گورجي و بن بو سورونلر سزه گلمه سني اِسته ميو! ﴿٢٠٨﴾ قارداشلر، بونو ديوم چونكو زمانمز قيصالمشدر و شنديلكدن كيمده ارواد وارسه اروادسز كي ياشه سن. ﴿٢٠٩﴾ و اغلايانلر اغلاميانلر كي و كايقلانلر كايقلنميانلر كي و صاتن الا نلر مُلكسز لر كي اولسن. ﴿٢١٠﴾ بو دونيادن فايده بولانلر، فايده بولميانلر كي ياشه سنلر، چونكو بو دونيانن حالي گچيو. ﴿٢١١﴾ لکن سزن مراخلي اولمهنزي اِستيوم. ائولنمماش بير ادم بس ربي راضي اتمك اِيچن اونن ايشلرني دوشنيو. ﴿٢١٢﴾ لکن ائولنان بير ادم اروادني راضي اتمك اِيچن دونيانن ايشلرني دوشنيو. ﴿٢١٣﴾ و ائولنان بير ارواد باكر بير قز دن ديل چونكو باكر قز جسده و روحده مقدس اولمخ اِيچن ربن ايشلرني دوشنيو لکن ائولنان بير ارواد گشسني راضي اتمك اِيچن دونيانن ايشلرني دوشنيو. ﴿٢١٤﴾ بونو سزن فايدهنز اِيچن ديوم و سزي باغلامخ اِيچن ديل و بله ره لا يخ و سورونسز شكلده خزومت اده بلجنز. ﴿٢١٥﴾ اما اگر بير كشي سانويوم كي گندي باكر قز نه عيب اديو، اگر او قز بويومشسه و گندي سي ده بو سببدن ائولنمه سي لازمسه، اِسته بي حسبنه اتسن يعني ائولنسندر، گوناه ديل. ﴿٢١٦﴾ لکن اگر بير كشي يورگنده ثابت اولديسه و اِحياجني

اولدم. هرکز ايچن هر شي اولدم، کي هر شکلده بعضيليري قورتايريم. ^(۱۳۴) بولرن هيسني انجيل ايچن اديوم، کي اوندن مشترک اوليوم.

^(۱۳۵) بلميونز کي بير يارشده بوتون قاچانلر قاچيولر لکن بس بير کشي مکافي اليو. سز ده عينا شکلده قاچن کي مکافي الجزن. ^(۱۳۶) هر کيم رياضي ياپمخ استهديسه هر شيده زورلخ گورجي اما اونلر فاني بير تاج ايچن چالشيولر لکن بز باقي بير تاجي المنخ ايچن چالشيوخ. ^(۱۳۷) شندي بن بو يارشده بوشده قاچان بير ي کمي قاجميوم و بوکس ووريوم لکن بوشده هوايي ووريوم. ^(۱۳۸) و جسدمه زورلخ ويريوم و اونو خزمتچيلگه تسليم اديوم کي باشخلره انجيلان اعلان اتديم زمان بن گندم رد اولميجم.

^(۱۳۹) قارداشلر، بونو بلهمه نيزي استيوم کي بابالرمز ن هيسي بلوتن التندهديلر و هيسي دنيزدن گچديلر. ^(۱۴۰) و هيسي موسي دن بلوتده و دنيزده وفيتز الديلر ^(۱۴۱) و هرکز عينا روحاني يمگي يدي ^(۱۴۲) و هرکز عينا روحاني ايچکي ايچدي چونکو اونلر، اونلري تاکيب ادان روحاني قايدان ايچديلر و او قايبا مسيحيدي. ^(۱۴۳) اما الله اونلر ائن چوخندن راضي اولمادي بو ايچن اونلر اولو جسملري چولده براخلدي. ^(۱۴۴) و بو شيلر بزه مثيل اولديلر کي اونلر کمي کوتو شيلري استه ميجک. ^(۱۴۵) اونلر بعضيليري کمي صنم تاپان اولماين. يازلمش کمي «ملت يميه و ايچميه اتوردی و پيسلکده اويناميه فالخدي.» ^(۱۴۶) اونلر بعضيليري کمي زنا اتمياک کي بير گونده اونلردن ير مي اوچ بين کشي اولدي. ^(۱۴۷) و اونلر بعضيليري اتديي کمي مسيحي سينه مياخ کي ييلانلردن محي اولديلر. ^(۱۴۸) و اونلر بعضيليري کمي شکايت اتمان کي اولوم ملاگندن محي اولديلر. ^(۱۴۹) شندي بوتون بو شيلر اولنره مثيل کمي اولدي و بزم ترييه مژ ايچن يازلدي و اخر عصرلرده بزه اولاشدي. ^(۱۵۰) بو ايچن هر کيم سانديسه کي قايمدر، موخيات اولسن کي دوشماسن. ^(۱۵۱) مناسب اولماين هيچ بير سينه مه سزه گلمادي اما الله اميندر و سن قدرتزدن زياده جربلنمه نزه اذن ويرماز لکن سينه مغلدن بير قورتلش يولو ويرجي کي اونو تحمل اده بلجنز. ^(۱۵۲) بو ايچن عزيزلر صنم تاپمدهن قاچن. ^(۱۵۳) بن سز کمي عقللي کشيلردن قونشيوم، بو ايچن دديکلر مه حکم اذن. ^(۱۵۴) مبروک صايديمز برکت کاسه سي، مسيحن قانندن شريک اولمخ ديل مي؟ و او ييلديمز اکمک، مسيحن جسندن شريک

ايچن بير رسولم، چونکو سز ربه رساله من مهوروسنز. ^(۱۵۵) هر کيم بني تفتيش اتديسه، جوامم بودر: ^(۱۵۶) يميه و ايچميه حقمز يوخ مي؟ ^(۱۵۷) بزم باشخه رسولر و ربن قارداشلري و کيفاس کمي بير ايمانلي ارواد الميه حقمز يوخ مي؟ ^(۱۵۸) و يا بس بن و بارناباس ايشلهمليک؟ ^(۱۵۹) کيم گندي پاره سندن عسکرلکده خزمت ادجي؟ کيم بير اوزوم باغچه سي اكديسه اونن ميوه سندن يماز؟ يا ده کيم بير سورو ايچن باخديسه او سورون سوتندن ايچماز؟ ^(۱۶۰) بن بو سوزلري انسان حسنه ديوم مي؟ شريعت ده عينا شيني داييمو مي؟ ^(۱۶۱) چونکو موسي نن شريعتده يازلمش کي «خرمني دوگان اوکوزن اغزني باغلاما» الله اوکوزلر ايچن دوشنيو مي؟ ^(۱۶۲) يوخسه بزم ايچن سويليو؟ صح بو بز ايچن يازلمش، چونکو کيم چيفت سوران اوويددن سورميليدر و خرمني دوگان حصدن پايلاشمه سي اوويدندن دوگار. ^(۱۶۳) اگر بز سزه روحاني شيلري اكديسک و سزدن مادي شيلر بجديسک، بويوک بير شي مي؟ ^(۱۶۴) اگر باشخلر سزدن بو حقي الديسه لر، بزم حقمز دها چوخ ديل مي؟ اما بز بو حقي استه مادک، لکن اونن يرنه هر شيني تحمل اتدک کي مسيحن انجيلي ايچن سزه بير منع اولميجخ. ^(۱۶۵) بلميونز کي معبده چالشانلر معبدهن يمک يولر و مذبحده خزمت ادانلر تقدم ادان قوربانلردن پايلرني اله بوليولر؟ ^(۱۶۶) عينا شکلده رب امر ويردي کي انجيلي اعلان ادانلر انجيلدن معاش السنلر. ^(۱۶۷) لکن بن بو شيلردن هيچ قولنامدم و بو شيلر ايچن بونو يازمادم، چونکو اولوم بنه بوندن دها ابي در کي بير کشي بو افتخاري بندن قالدرسن. ^(۱۶۸) چونکو بن ابي خبري اعلان اتديم زمانده بو بنه تکبر افتخار صايلميو چونکو بو خصوصده قونشميه مجبورم، لکن واي بنه اگر انجيلي اعلان اتماديسم! ^(۱۶۹) چونکو اگر بونو گندي استه گمدن ياپديسم، بنم اوچرتم وار لکن اگر مجبورلخدن ياپديسم، بس بنه وکالت ويزلمشدر. ^(۱۷۰) بس بنم اوچرتم نايذر؟ بودر کي ابي خبري مجاناً اعلان ادجم و حقمي انجيلدن قولناميجم. ^(۱۷۱) چونکو هرکز دن خردم اما گندمي هيسنه بير خزمتچي اتم کي زياده کشيلر قازانه بليم. ^(۱۷۲) يهوديلري قازانمخ ايچن يهوديلردن بير يهودي کمي اولدم و شريعت التندهخي کشيلري قازانمخ ايچن شريعت التندهخي ياشيانلر کمي اولدم. ^(۱۷۳) و شريعتسز ادملري قازانمخ ايچن شريعتسز ادملر کمي اولدم، لکن بن الله شريعتسز ديلم و مسيحن شريعتن التندهيم. ^(۱۷۴) ضعيفلري قازانمخ ايچن ضعيف

بیر ارواد کمي صایلیبو. ﴿۱۰﴾ چونکو اگر بیر ارواد باشنی اؤرتمک ایسته مادیسه، ساچنی کاسسن. و اگر ارواد ساچنی کاسمک یا ده باشنی تراش اتمک ایچن اوتاندیسه باشنی اؤرتسن. ﴿۱۱﴾ چونکو ارکک الهن صورتی و شریفیدر، بو ایچن باشنی اؤرتماسن، لکن ارواد ارککن شریفیدر. ﴿۱۲﴾ چونکو ارکک اروادن یراتلمادی لکن ارواد ارککدن یراتلدی. ﴿۱۳﴾ و ارکک ارواد ایچن یراتلمادی لکن ارواد ارکک ایچن یراتلدی. ﴿۱۴﴾ بو سببلن اروادن باشنده ملاکله ایچن بیر قدرت ایشارتی اولسن. ﴿۱۵﴾ لکن ربه ارواد ارککدن ایری یا ده ارکک ارواددن ایری دیل. ﴿۱۶﴾ چونکو ارواد ارککدن یراتلدی و ارکک ده ارواددن دوغیو، لکن هر شی اللهدنلدن. ﴿۱۷﴾ گندنز حکم ادن، اروادن اؤرتلماش باشدن اللهه دوعا اتمه سی لایخ می؟ ﴿۱۸﴾ ارککن اوزون ساچی وارسه، عیب دیل می؟ طبیعه سزه بله اورگتمیو می؟ ﴿۱۹﴾ لکن اروادن ساچنن اوزون اولمه سی اونن شریفیدر چونکو اوننه بیر اؤرتک ایچن ویرلمشدر. ﴿۲۰﴾ اما اگر بیر کشی بو موضوع ایچن بزدن مناقش اتمک ایسته دیسه، بزم و الهن کلیسه لرلن بوندن باشخه بیر عادت یوخدر.

﴿۲۱﴾ لکن بونو سزه اچخیلیم کی سزی بو شیرده تشرف اتمیوم، سزن توپلاندرن سزه خیرلی دیل لکن ضررلیدر. ﴿۲۲﴾ اولده دوویوم و بیر از ده اینانیوم کی کلیسه ده توپلاندرن زمان سزه ایرلخر وار. ﴿۲۳﴾ چونکو سزه ایرلخر اولمیلدر کی مقبول کشیلر سزدن گورکسنلر. ﴿۲۴﴾ یعنی توپلاندرن زمان ربن سؤفده دن یکم ایچن دیل. ﴿۲۵﴾ چونکو یمگی یهدیزن زمان هرکز گندی یمگی چیبکدن ییو و سوزنا بعضیلر اچ قالبولر و باشخه سی ده سرخوش اولیو. ﴿۲۶﴾ نای دایمک؟ یکم و ایچمک ایچن سزه اولر یوخ می؟ یوخسه بو شکله الهن کلیسه سنی مسخره ادیون و محتاجلری اوتاندیریون می؟ سزه نای دایچم؟ بو خصوصه سزی تشرف ادجم می؟ یوخ بوندن سزی تشرف اتمام.

﴿۲۷﴾ چونکو بن سزه تسلیم اتمیم شیلری ربدن المشدم، یعنی رب عیسی تسلیم اولدی گجه، اکمگی الدی ﴿۲۸﴾ و شکر اتمکدن سوزنا اونو ییلدی و ﴿الن و یین- بو سزن ایچن بنم جسممدر- بونو بنی خطرلمخ ایچن ادن.﴾ ددی ﴿۲۹﴾ عینا شکله اخشام یمگدن سوزنا کاسه یی الدی و ﴿بو کاسه بنم قانمده خی یینی انلاشمه در- بونو ایچدیزن زمان بنم ایچن بیر ذکره اولسن ایچن ادن.﴾ ددی ﴿۳۰﴾ چونکو تا او گلدی زمانه قدر هر دفعه بو اکمگی یدیسنز و بو کاسه دن ایچدیسنز، ربن اولمونو اچخیلیونز.

اولمخ دیل می؟ ﴿۳۱﴾ هیمز بیر اکمک و بیر جسدخ چونکو هیمز بیر اکمکدن پایلاشیوخ. ﴿۳۲﴾ اسرائیلن اوشاخلرنه باخن، قوربان اتمدن ییانلر مذبحده پایلاشمیلور می؟ ﴿۳۳﴾ بن نای دیوم؟ یعنی بیر صنم نایدی؟ یا ده صنمه تقدم اتمش بیر یمک نایدی؟ یوخ بس دیوم کی باشخه ملتین قوربانلری اللهه دیل لکن شیطانلره تقدم ادبولر و سزن شیطانلردن مشترک اولمه نری ایسته میوم. ﴿۳۴﴾ سز هم ربن کاسه سندن و شیطانن کاسه سندن ایچه بلما سزن- هم ربن سؤفده سندن و هم شیطانلرن سؤفده سندن پای اله بلما سزن. ﴿۳۵﴾ بز ربی قوزخاندیمخ ایستیوخ می؟ یا بز اولدن ده قواتلیخ می؟

﴿۳۶﴾ هر شی بنه حلالدر لکن هر شی موفید دیل- هر شی بنه حلالدر لکن هر شی قواتلدرمیو. ﴿۳۷﴾ هرکز بس گندی خیری ایچن دیل لکن باشخه لرن خیرینی اراسن. ﴿۳۸﴾ ات ساتان دیکاننده نای ساتلدیسه یین و ضمیر ایچن هیچ بیر شی سورماین- ﴿۳۹﴾ چونکو دونیا و ایچنده کی هر شی ربندر- ﴿۴۰﴾ اگر بیر ایمانسز ادم سزی یمگه چاغردیسه و سز گتمک ایسته دیسنز، نای سزه ویردیسه یین و ضمیر ایچن هیچ بیر شی سورماین- ﴿۴۱﴾ لکن اگر بیر کشی سزه ﴿بو صنمه تقدم اولمش اتمدر﴾ ددیسه، او ادمن ددی و ضمیر ایچن یه ماین- ﴿۴۲﴾ لکن سزن ضمیرنر ایچن دیل لکن اونن ضمیرنی ایچن دیوم- چونکو بنم حریاتن نبی باشخه کشینن ضمیرنندن محکوم اولچی؟ ﴿۴۳﴾ و اگر او یمگی شکر اتمکدن یهدیسیم، نبی شکر اتمیم بیر شی ایچن بنه مسخره ادبولر؟ ﴿۴۴﴾ بو ایچن یهدیسنز یا ایچدیسنز و نای یاپدیسنز، الهن شریفنه ادن- ﴿۴۵﴾ یهودیلری یا یونانیلری یا الهن کلیسه سنی دوشرماین- ﴿۴۶﴾ عینا شکله دن ده هر شیده هرکردن راضی قازانیوم و گندی خیرمی ارامیوم لکن چوخ کشیلرن خیرنی کی قورئلسنلر-

﴿۴۷﴾ بن مسیحلدن مثیل الدیم کمی سز ده بندن
مثیل الن-

﴿۴۸﴾ قارداشلر سزی تشرف ادیوم چونکو هر شیدن بنی عقلنه گتیریونز و سزه تسلیم اتمیم تعلیملری، حفظ ادیونز- ﴿۴۹﴾ لکن ایسته کم سز بلجنز، هر ارککن باشی مسیحدر و اروادن باشی ارککدر و مسیحن باشی اللهدر- ﴿۵۰﴾ هر ارکک باشنی اؤرتدیسه و دوعا اتمدیسه یا ده نبیلک ویردیسه، او گندی باشنه عیبک گتریو. ﴿۵۱﴾ اما هر ارواد باشی اؤرتلمادیسه و دوعا اتمدیسه یا نبیلک اتمدیسه گندی باشنه عیبک گتریو چونکو او باشنی تراش اتمش

جسدن ديلم ﴿ دديسه، بو ايچن جسدن ديل مي؟ ﴿ اگر بوتون جسد گوز اولسايدی دويخ هارده اولوردي؟ و اگر جسد قولاخ اولسايدی قولاخلغ نصل اولوردي؟ ﴿ اما الله گندي اِسته‌يي حسبنه بوتون عضولري بير جسدده قويدی. ﴿ اگر هرکز بير عضو اولسايدی جسد هارده اولوردي؟ ﴿ اما شندي عضولر چوخدر لکن جسد بيردر. ﴿ و گوز اله ﴿ سن بنه لازم ديلسن ﴿ دايه‌بلماز يا ده باش اياخلره ﴿ سز بنه لازم ديلسن ﴿ دايه‌بلماز. ﴿ بالعکس جسدن ضعيف عضولري ده چوخ لازمدر. ﴿ و جسدن از شريفلي صايديمز عضولري، ده چوخ تشرف ادبوك و گوزال اولميان عضولرمزه ده چوخ احترام ويريوخ. ﴿ لکن گوزال عضولرمزه احترام ویرملي ديلخ، چونکو الله جسدي بله ياپدي و اکسيک عضولري ده چوخ تشرف اتدی. ﴿ کي جسدده ايرلخ اولميچي لکن عضولر انتفاقدن برابره باخجیلر. ﴿ و اگر بير عضو عذاب چکديسه بوتون عضولر اوندن برابر عذاب چکسنلر و اگر بير عضو شريف الديسه بوتون عضولر اوندن برابر کايقلنسئلر. ﴿ شندي سز مسيحن جسديسنز و فرقلي عضولرسنز. ﴿ و الله کليسه‌ده اول رسوللر، اِکنجي نبيلر، اوچنجي معلملر و اوندن سونرا معجزهلر، سونرا شفا هديه‌لري و مساعدتلر و اِرتزلر و مختلف دللري تعين اتدی. ﴿ هرکز رسول مي؟ هرکز نبي مي؟ هرکز معلم مي؟ هرکز معجزهلر اده‌بليو مي؟ هرکزده شفا هديه‌لري وار مي؟ هرکز دلرده قونُشه‌بليو مي؟ يا ده هرکز ترجمه ويره‌بليو مي؟ ﴿ شندي ائن ايی هديه‌لري جهدلي اِسته‌گن و بن سزه ده ايی يولو گورستجيم.

۱۳

اگر بن بوتون اِنسانلرن و ملاکلرن دللرنده قونُشه‌بلديسم، لکن بنده محبت يوخسه، بن بير مزعج جرس و راحتسزلخ اِدان سَسلي صنع کيميم. ﴿ اگر بنده نبيلک وارسه و بوتون سِرلري و علملرن هِپسني بلديسم و قواتلي اِمان وارسه کي اوندن حتی داغلري قالدیره‌بلديسم، لکن محبتم يوخسه، بن هيچ بير شي ديلم. ﴿ و اگر فقيرلره يَمک گترمک ايچن بوتون مُکلمري ويريديم و جسدمي اتشدن اولومه تسليم اتديسم، لکن بنده محبت يوخسه هر شي بنه بوش اولور. ﴿ محبت صبرلي و لطفيدر. محبت قرخانماز و تکبر اتماز و خورلخدن باخماز. ﴿ اونده ادبسزلک يوخدر، گندي فايده‌سني اراماز، غضبلنماز و ظلامتلري صايماز. ﴿ عدالتسزلکدن کايقلنماز، لکن گرچک ايچن کايقلنوي،

﴿ بو ايچن هر کيم لايخ يولدن اکمگي يماديسه و ربن کاسه‌سندن ايچماديسه، ربن جسدي و قاننه صوجلو اولجي. ﴿ بو سبیدن هرکز گندي گندي نفتيش اتسن و بو شکلده اکمگي يه‌سن و کاسه‌دن ايچسن. ﴿ چونکو لايخ اولميان، اگر يديسه و ايچديسه او گنده حکم گتريو. ﴿ بو سبیدن سزده چوخ ضعيف و خسته کشيلر وار و چوخ کشيلر ده اولمشلر. ﴿ اما اگر بز گندي گندمزي نفتيش اتديسک، محکوم اولميچخ. ﴿ لکن اگر رب بزه حکم اتديسه ربن طرفندن بزه تربيه گلجي کي بز دونيادن برابر محکوم اولميچخ. ﴿ بو ايچن قارداشلرم، يَمک ايچن توپلاندنيز زمان برابرزي بکله‌بن. ﴿ اگر بير کشي اچ اولديسه گندي ائونده يه‌سن کي محکوم اولمخ ايچن توپلاندنيجن و باقي شيلري گلديم زمان تعليم ویرجم.

۱۲

شندي قارداشلر روحاني هديه‌لر ايچن اِسته‌ميوم کي خبرسز اولجتز. ﴿ بليونز کي ناوخت سز صنمه تاپودنوز، قونُشميان صنملردن قاندرليودنوز. ﴿ بو ايچن اِستيوم کي بلجنز اللهن روحندن ياشيان بير ادم ﴿ عيسی لعنتليدر ﴿ دايه‌بلماز و هيچ کيمسه ﴿ عيسی ربردر ﴿ دايه‌بلماز اِلا روح القدس طرفندن.

﴿ فرقلي هديه‌لر وار لکن روح بيردر. ﴿ و فرقلي خزمتلر وار لکن رب بيردر. ﴿ و فرقلي اِيشلر وار اما عينا الله هِپسني هِپسنده تمامليو. ﴿ و روحن گورکمه‌سي هرکره فايده ايچن ويريو. ﴿ چونکو بيرنه روحدن فهم ويريو و باشخسه‌نه عينا روحدن علمن سوزو ويريو. ﴿ و بيرنه عينا روحدن اِمان و باشخسه‌نه شفا ويرمک هديه‌لري ويريو. ﴿ و بيرنه معجزهلر قدرتي و باشخسه‌نه نبيلک ويرمک و بيرنه روحلرن تفرق اتمه‌سي و باشخسه‌نه فرقلي دللر قونُشمه‌سي و باشخسه‌نه دللرن تفسير اتمه‌سي ويريو. ﴿ لکن بوتون بولرده عينا روح چالشيو و هرکره تک تک گندي اِسته‌يي حسبنه ويريو.

﴿ نصل جسد بيردر و چوخ عضولري وار و جسدن عضولري چوخ اولدي حالده گنه ده بير جسدسه، مسيح ده عينا شکلدر. ﴿ چونکو هِپمز بير روحدن بير جسدده وفتيز الدخ، يهودي يا يوناني، خزمتيچي يا حر فرق اتماز، هِپمز بير روحدن ايچدرلدخ. ﴿ چونکو جسد بير عضو ديل لکن چوخ عضولردن ياپلمشدر. ﴿ اگر اياخ ﴿ چونکو بير ال ديلم، جسدن ديلم ﴿ دديسه، بو ايچن جسدن ديل مي؟ ﴿ و اگر قولاخ ﴿ چونکو گوز ديلم،

عقلمدن ده دوغا ادجم. بن روحدن شرخيلر سويليجم و عقلدن ده شرخيلر سويليجم. ﴿۱۳﴾ چونکو اگر سن روحدن بير برکت دوغاسي اتديسن، بير يادرغي کشي نصل امين دايجي؟ چونکو سنن دديکلرندن هيچ انلاميو. ﴿۱۴﴾ چونکو سن صح، ايئي تشکر اديون اما باشخه سي قوتانلميو. ﴿۱۵﴾ الله تشکر اديوم کي بن هينزدن زياته دلرده دوغا اديوم. ﴿۱۶﴾ لکن بن ايتيوم کي کليسه ده يادرغي دلده اون بين سوز سويله مکلن، بش مفهوم سوز عقلمدن سويليجم و باشخه لره تعليم ويره بلجم.

﴿۱۷﴾ قارداشلر عقلده اوشاخلر کمي اولماين ييسلکلدن، معصوم بيکلر کمي اولن لکن عقلده کامل اولن. ﴿۱۸﴾ شريعتده يازلمش کمي «بو ملته يادرغي دلرده و غريب دوداخلرده قوتوشجم و گنه بندن دنيله ميچيلر، رب ديو»

﴿۱۹﴾ بو ايچن دللر مؤمنلره ديل لکن ايمانسنز کشيره بير علامتدر اما نييلک سوزلري ايمانسزلر ايچن ديل لکن مؤمنلره علامت ايچنلدر. ﴿۲۰﴾ اگر بوتون کليسه بير يره توپلانديسه و هرکز غريب دلرده قوتوشديسه، انلاميانلر و ايمانسنز ادملر گلديسه لر «سز دليسنز.» ﴿۲۱﴾ دايمازلر مي؟ ﴿۲۲﴾ اما اگر هرکز نييلک اتديسه و ايمانسنز يا انلاميان ادملردن بير يره گلديسه او هرکزدن تفتيش اولجي و حکم بولنجي. ﴿۲۳﴾ و بو يولدن اونن يورگن سرلري اشکاره اولجي و يوزو اوستو دوشجي و الله تاپجي و «صح الله سزدن برابر!» دايجي

﴿۲۴﴾ شندي نصل اولور؟ قارداشلر توپلاندين زمان هرکرده بير زبور يا تعليم يا غريب دل يا وحى يا ترجمه وارسه، هپسي قوتانلدرمخ ايچن اولمليدر. ﴿۲۵﴾ اگر بير کشي بير دلده قوتوشديسه اكي يا ده ائن چوخ اوچ کشي قوتوشسن و هرکز گنديي زماننده قوتوشسن و بير کشي ترجمه ويرسن. ﴿۲۶﴾ اما اگر ترجمان بوخسه، کليسه ده هوسسن و گندي ايچنده الله سويله سن. ﴿۲۷﴾ و نييلردن اكي يا اوچ کشي قوتوشسن و باشخه لره تفتيش اتسنلر. ﴿۲۸﴾ و اگر اوتورانلردن باشخه بير يره وحى اديسه، قوتوشان ادم هوسسن. ﴿۲۹﴾ چونکو هينز تک تک نييلک سوزلري ويره بليونز کي تعليم و جسارت السن. ﴿۳۰﴾ نييلن روحلري نييله اطاعت اديولر. ﴿۳۱﴾ چونکو الله فوضي لي الله ي ديل لکن سلامت الله ييدر. يعني بوتون مقديسلرن کليسه سنده اولدي کمي.

﴿۳۲﴾ و اروادلرنز کليسه لره هوسسنلر چونکو اولدره قوتوشمه اذني يوخدر لکن اونن يرته اونلر اطاعتي اورگنسنلر. شريعت ده عينا شي ديو. ﴿۳۳﴾ و اگر بير شي اورگنمک استه ديسه لر اولدرنه

﴿۳۴﴾ محبت هر شبي يوکليو و هر شيه اپنانيو. هر حالده اوميد اديو و هر شبي تحمل اديو. ﴿۳۵﴾ محبت اصلا بتماز، اما نييلکلر گچيجي و دللر هوسجي و علم بوخ اولجي. ﴿۳۶﴾ چونکو بزم بلديمز و نييلگمز جزيندر. ﴿۳۷﴾ لکن کامل گلديي زمان اکسيک شيلري گچيجي. ﴿۳۸﴾ بن کوچکدم، و بير چوخ کمي قوتوشيدوم و بير چوخ کمي دوشنيدوم و بير چوخ کمي اناليودم، اما بو يوزم زمان چوخلخ شيلري ترک اتمدم. ﴿۳۹﴾ چونکو شندي بز بير اپنه دن دوز گورميوک، لکن بير زمان گلجي کي يوز يوزه گورجک. شندي بلديم شيلري محدوددر، لکن او زمان کامل بلديم کمي بن ده کامل بلجم. ﴿۴۰﴾ شندي بو اوچ شي باقيدر: ايمان، اوميد و محبت. اما بولردن ائن بو يوک محبتدر.

﴿۴۱﴾ محبتن ارخه سنندن گدن لکن روحاني هديه لري جهدلي استه گن، خصوصاً نييلک هديه سني. ﴿۴۲﴾ چونکو غريب دلده قوتوشان، انسانلره ديل لکن الله سويلو چونکو هيچ کيمسه انلاميو و روحده سرلر سويلو. ﴿۴۳﴾ اما نييلک ويران، انسانلري قوتانلدرمخ و نصيحت و تسللي و يرمک ايچن قوتوشيو. ﴿۴۴﴾ غريب دلده قوتوشان گندي قوتانلدريو اما کيم نييلک و يرديسه کليسه يي قوتانلدريو. ﴿۴۵﴾ ايتيوم کي هينز دلرده قوتوشنجنر اما ده زياته ايتيوم کي نييلک سوزلري سويله بلجنز چونکو نييلک ويران، دلرده قوتوشان ادمدن ده اي در، انا باشخه سي ترجمه اتديسه کي کليسه يي قوتانلدرجي. ﴿۴۶﴾ شندي قارداشلر اگر گلديسم و سزدن دللردن قوتوشديسم، سزه ناي فايده سي اولجي؟ انا بن بير وحى يا علم يا نييلک يا تعليم گترديسم فايده لي اولجي. ﴿۴۷﴾ اگر جانسنز سنس ويران شيلر يعني دودکلر يا طنبورلر فرقلي سنسلر و يرماديسه ل نصل بير کشي دودک و طنبورن سنسني بلجي؟ ﴿۴۸﴾ و اگر بورو بلنميان بير سنس و يرديسه کيم معرکه ايچن حاضرانلجي؟ ﴿۴۹﴾ عينا سز ده اگر اناشلميان سوزلردن قوتوشديسنز، نصل بير کشي اناليجي؟ بس هوايه سويله مش کمي اولجنز. ﴿۵۰﴾ دونياده چوخ دللر وار و اونلردن هيچ بير يره معنى سز ديل. ﴿۵۱﴾ اما اگر دلن معنى سني بلماديسم، او قوتوشان کشين پانده غريب بير کشي اولجم و او ده بنه غريب اولجي. ﴿۵۲﴾ عينا سز ده، روحاني هديه لره جهدلي اولدينر ايچن، کليسه ن زياته قوتالي اولمه سنه چالشن. ﴿۵۳﴾ بو ايچن بلنميان دلده قوتوشان کشي، ترجمه و يرميه ايچن دوغا اتسن. ﴿۵۴﴾ چونکو اگر بن بير دلده دوغا اتديسم، روحم دوغا اديو لکن عقلمه مؤفيد ديل. ﴿۵۵﴾ شندي بن ناي اتمليقم؟ روحدن دوغا ادجم و

اگر اولولر قالخمپورسه مسيح ده قالخمادي. ﴿۱۵﴾ و اگر مسيح قالخمامشسه، ایماننر بوشدر و سز دها گوناهلر زده سنز. ﴿۱۶﴾ حتی مسيحه اولمش اولانلر ده محي اولمشلر. ﴿۱۷﴾ اگر بس بو حيات ایچن مسيحه اومیدمز وارسه بز بوتونر انسانلردن دها مسکینک. ﴿۱۸﴾ لکن شندی مسيح اولومدن قالخمشدر و یاتانلر اول قالخمشي اولمشدر. ﴿۱۹﴾ چونکو نصل انساندن اولوم گلديسه عینا شکل ده انساندن اولومدن قالخش گلدي. ﴿۲۰﴾ و ادمه هرکز نصل اولومسه عینا شکلده هرکز مسيحه گنه باشیجي. ﴿۲۱﴾ لکن هرکز گندي سره سنده، اول مسيح اوندن سونرا مسيحن گلشنده مسيحنکي اولانلر. ﴿۲۲﴾ اوندن سونرا اخرت اولجي و مملکتي اللهه يعني بابايه تسليم ادجي و هر قدرتي و حکومتي و قوا تي بترجي. ﴿۲۳﴾ چونکو او بوتونر دوشمانلري گندي اياخري اللهه قويدبي زمانه قدر حکم اتمیلدر. ﴿۲۴﴾ اولوم اخر دوشمانلر کي محي اولجي. ﴿۲۵﴾ چونکو الله هر شي اونن اياخلرن اللهه قويمشدر. اما بو دديکده يعني «هر شي اياخلرن اللهه قويمشدر» مفهوم کي هر شي اونن اياخلرن اللهه گترانر گندسي بو قدرتن اللهه ديل. ﴿۲۶﴾ و هر شي اوننه اطاعت اتدبي زمان، و اعلانر گندسي ده هر شي اوننه تسليم ادا نه اطاعت ادجي کي الله هر شیده هر شي اولسن.

﴿۲۷﴾ اگر اولولردن قالخش بوخسه، نبي اولولر ایچن وفتیز الانلر ناي ادجیلر؟ اگر اولولر اصلا قالخمیجیلرسه نبي انسانلر اولر ایچن وفتیز یولر؟ ﴿۲۸﴾ و بز ده نبي هر ساعتده تهلیکه دن باشیوخ؟ ﴿۲۹﴾ ریمز عیسی مسيحه سزه اتدیم افتخار ایچن سویلوم کي بن هر گون اولیوم. ﴿۳۰﴾ اگر انسانن گوزندن، افشوده وحشلردن صواشدیسیم، ناي قازاندم؟ اگر اولومدن قالخش بوخسه «گلن یه یک و ایچاک چونکو صباح اولجیخ.» ادار. ﴿۳۱﴾ صالحلرگه اویانن، گوناه اتمانن چونکو بعضیلرده اللهه معرفتي بوخدر. سزي واتاندرمخ ایچن دیوم.

﴿۳۲﴾ لکن بیر کشي دایجي «اولولر نصل قالخجي؟» ناي شکل جسدنر گلجي؟ ﴿۳۳﴾ ای عقلسز ادم! ناي اكدینسن، اولده اولمادیسه حیاته قالخمیجي. ﴿۳۴﴾ و اكدین شي، سونرا کي چیخان جسم ديل لکن بس چپلاخ بیر توخمو اکیون، بوغداي اولسن یا

گشیلرندن اورگنسلر. چونکو اروادلرن کلیسه ده قوشمشه سي عیبدر. ﴿۳۵﴾ اللهه سوزو سزدن چیخدي می؟ و یا بس سزه اولاشدي می؟

﴿۳۶﴾ اگر بیر کشي گندني نبي یا روحاني سانديسه، یازدخرمه باخسن چونکو بونلر ربن امرلیدر. ﴿۳۷﴾ اما اگر بیر کشي بونلري قبول اتمادیسه گندسي ده مقبول ديل.

﴿۳۸﴾ بو ایچن قارداشلر، نیبلک ویرمه يی جهدلي ایسته گن و غریب دلرده قوشمانلري منع اتمانن. ﴿۳۹﴾ لکن هر شي ابدن و نظامدن اولسن.

۱۵

﴿۴۰﴾ قارداشلر، سزه انلاتدیم او اینجیلدن وعظ ادیوم کي اونو قبول اتدنر و شندی اونده قایم دوریونز.

﴿۴۱﴾ و اگر سزه اچخلادیم او سوزو قایم توتدیسینز اوندن قورتلونز بوخسه بوشده ایناندنر. ﴿۴۲﴾ چونکو بن اولده الیم شي سزه ویردم

یعني مقدس یازیلرن حسیننه مسيح گوناهلریمز ایچن اولدی. ﴿۴۳﴾ او کوملدي و اوچنجي گون مقدس یازیلرن حسیننه گیري قالخدي.

﴿۴۴﴾ و او کیفاسه و اوندن سونرا اون اکیلره گورکدي. ﴿۴۵﴾ و اوندن سونرا بیر زمانده بش یوزدن زیاده قارداشه گورکدي کي اولنر

چوخو شندی قدر باشیولر ده، اما بعضیلر یاتیلور. ﴿۴۶﴾ اوندن سونرا یعقوبه و سونرا بوتون رسولره گورکدي. ﴿۴۷﴾ و اخرده، مناسب

زمانده دوغیمانن بیر بیگه يعني بنه گورکدي. ﴿۴۸﴾ چونکو بن رسوللردن اثن کوچگم و اللهه کلیسه سنه ظلامت اتدیم ایچن

بیر رسول صایلمیه لایخ ديلم. ﴿۴۹﴾ لکن اللهه نعمتندن، نایسم اهحج اویم. و اونن نعمتی بنه بوش گلمادي بالعکس اولنر

هیسنندن دها چوخ تعب گورستدم، اما بن ديل لکن بندن قالان اللهه نعمتي چالشدی. ﴿۵۰﴾ شندی بن یا اولنر فرق اتماز، بز ایی خبري وعظ ادیوک و سز ایناندنر.

﴿۵۱﴾ اما اگر مسيحن اولومدن قالخشي ایچن وعظ ادیلوسه، نصل سزدن بعضیلر دیولر کي اولومدن قالخش بوخدر؟ ﴿۵۲﴾ اگر اولومدن قالخش بوخسه يعني مسيح ده اولومدن قالخمادي.

﴿۵۳﴾ و اگر مسيح قالخمادیسه، بزم وعظمز بوشدر و سزن ده ایماننر بوشدر. ﴿۵۴﴾ و بز ده اللهه یالان شاهلرلي اولدخ چونکو الله ایچن

شهادت ویردک کي مسيحي اولومدن قالدردی لکن اگر اولولر قالخمپورسه الله ده مسيحي اولومدن قالدراماش. ﴿۵۵﴾ چونکو

۱۱۱ بن بولس گندي المدين بو سلامي سزه يازيوم. ۱۱۲ اگر بير
 ۱۱۳ كشي رب عيسى مسيحي سئوماديسه لعنتلي اولسن. مارانانا.
 ۱۱۴ رب عيسى مسيحن نعمتي سزدن برابر اولسن. ۱۱۵ محبتم
 عيسى مسيحه هپنزدن برابر اولسن.
 امين

۱۱۶ كيمه اطاعتلي اولن. ۱۱۷ و إستفانوسن و فورتوناتوسن و اخايقوسن
 ۱۱۸ گلشندن كايقلندم چونكو اونلر سزن يرزوي دولدرديلر. ۱۱۹ و بنم
 و سزن روحزوي جانله ندرديلر. بله ادملره احترام اذن.
 ۱۲۰ اسياده خي كليسه لر و اكوپلاس و پريسكلانن و اونلرن
 ۱۲۱ ائونده اولان كليسه، سزه ربه چوخ سلام سويليولر. ۱۲۲ بوتون
 ۱۲۳ قارداشلر سزه سلام سويليولر. مقدس اوپشدين برابرزه سلام
 سويله ين.

۲۲:۱۶ يعني گل يا رب!

۱۹:۱۶ رسوللرن ايشلري ۲:۱۸.

اڪنجي قورنطوسيلره رسالهسي

۱۵ و بن اولده سزه گلمک ايچن اميندم کي سز اڪي دفعه نعمت الجزن. ۱۶ بن مکدونهدن گچديم زمان سزي گورمک اِستهدم و اوندن سونرا مکدونهدن گنه سزه گلمک اِستهدم کي بني يهوديهيه گوندره بلجنز. ۱۷ بونه قرار ويرديم زمان ناي ياپمخ اِستهديمي بلميودم می؟ و يا جسدم حسينه قرار ويروم می يعني عينا زمانده سوزم «اوت و يوخ» می؟ ۱۸ اما الله اميندر کي بزم سوزم سزه «اوت و يوخ» ديلدي! ۱۹ چونکو الله اوغلو، عيسي مسيح کي بن و سلونوس و طيموتاؤس اوندن سزه وعظ اتديمز زمان «اوت و يوخ» ديلدي لکن اونده هر شي «اوتدي». ۲۰ چونکو الله بوتون وعدلري مسيحه «اوتدر» و بو سيبدن الله تشراف اتمک ايچن، اونده بز «امين» ديوک. ۲۱ شندي بزم و سزن بيرلگمزي مسيحه ثابت ادان اللهدر. او بزي مسح اتدي و ۲۲ مهولهدي و گندي روخنو بير کفيل کمي يورکرمزه قويدی.

۲۳ الله شاهدر کي بن، بس سزه اولان رحتم ايچن قورنطوسه دؤنمادم. ۲۴ ايماننزه حکم اتمک ايچن ديل، لکن سزدن برابر سزن کايفلگنز ايچن چالشيوخ، چونکو ايماننزه ثابتسنز.

۲۵ اما بن قرار ويردم کي سزي گنه قسافتدن زيارت اتميجم. ۲۶ چونکو بن سزي موتسز اتدکدن سونرا سزدن باشخه کيم بنه کايفلک گترجي؟ ۲۷ بونو يازدم چونکو گلديم زمان بنه کايفلک ويران کشيلردن قسافتلي اولمخ اِستهمام. بن هينزن امينم کي بنم کايفلگم سزن کايفلگنزدرد. ۲۸ چونکو چوخ مصيبتدن و قواتلي يورک اغرسندن و گوز ياشلردن سزه يازدم. سزي موتسز اتمک ايچن ديل لکن يازدم کي ناي قدر سزي چوخ سئوديمي بلجنز.

۲۹ اگر بير کشي موتسزخ گترديسه او بس بنه گترمادي لکن سزن هينزه گتردي، زياده بوپوتمک اِستهميوم. ۳۰ بله ادمه چوخزندن گلشم اولان جزا يتريلدر. ۳۱ يعني بالعکس جزا يرته بو ادمي عفا دن و اونه تسللي ويرن کي موتسزخندن ينلماسن.

۳۲ الله اِستهبي حسينه بن بولس، عيسي مسيحن رسولندن و قارداش طيموتاؤسندن الله قورنطوسدهخي کليسهسنه و بوتون اخايهده کي مقديسلرن هيسنه ۳۳ بابامز الله و رب عيسي مسيحن سزه نعمت و سلامت اولسن.

۳۴ الله و ريمز عيسي مسيحن باباسي، رحمتلرن باباسي و بوتون تسليلرن الله مبارک اولسن. ۳۵ او هر سختيده بزه تسللي ويرو کي بز ده باشخه لره هر مصيبتده، اديمز او تسلليدن ويروه بليوخ. ۳۶ چونکو مسيحن عذابلري ناي قدر بزه چوخ گلديسه، عينا شکل بزم تسلليمز ده مسيحن چوخالجي. ۳۷ اما اگر بز مصيبت چکديسک، سزن تسلليز و قورنطوشنز ايچندر و اگر تسللي بولديسوخ گنه ده سزن تسلليز و قورنطوشنز ايچندر کي سز ده بزم چکديمز عينا مصيبتلري تحمل ادجنز. ۳۸ و بزم اوميدمز سزن ايچن ثابتدر چونکو بليوخ کي اگر سز عذابلره مشترک اولديسنز، عينا شکل تسلليده ده مشترک اولجنز. ۳۹ چونکو قارداشلر اِستهميوخ کي سز بزم اسياده چکديمز عذابلردن خبرسز اولجنز، بز حددن و قواتمزدن زياده اغر بير يوک يوکله نندک کي حتی ياشمهخندن بله اوميدمز کاسلدي. ۴۰ و باشمزده اولوم حکمي واردي کمي حس اتدک کي بو سيبدن گندمزه ديل لکن اولولري قالدان الله توکل اتدک کي بزي بله اولومدن قورتاردي و دها قورتاريو و اونده اوميدمز وار کي بوندن سونرا ده قورتارجي. ۴۱ و سز ده دوغالرنزدن بزه يازدم اده بليوزن، او زمان چوخ کشيلردن بزه ويريلان او نعمت ايچن چوخ انسانلر تشکر ادجي.

۴۲ چونکو اِفتخارمز بودر، يعني ضميرمز شهادت ويرو کي بز بو دونياده، خصوصاً سزن ايچن انساني علمدن ديل لکن الله نعمتندن، گندسندن گلان قدسلخندن و جدي شکلندن ياشه دخ. ۴۳ چونکو سزه اوخودينز و بلدينز شيدن باشخه بير شي يازميوخ و اوميدم وار کي بزي تا اخره قدر ائليجنز. ۴۴ و شندي بير از اتلادنز کي سز بزم ايچن اِفتخار ادجنز و عينا شکل رب عيسي نن گونده بز ده سزن ايچن اِفتخار ادجک.

شريفدن گلدیسه، بو باقي قالان شي ناي قدر زياده شريفلي اولجي؟

شندي بله بير اوميدمز اولديي ايچن جسارتدن قونشيوخ. و بز موسی کمي ديلخ چونکو موسی، اسرائیلن اوشاخلري او فاني شريفی گورمک ايچن گندي يوزني اؤرتدي. لکن اولرن عقللري قاپندي چونکو تا بو گونه قدر عينا ناقب، اسکي انلاشمه يي اوخومخ ايچن قاليو، چونکو بس مسيحه قالدله بليو. و بو گونه قدر ناوخت موسی نن کتابندن اوخوديسه لر، اولرن يورگلرنده بير ناقب قاليو. اما ناوخت ربه دؤنديسه لر، ناقب قالدلجي. رب روحدر و هارده ربن روحو وارسه آورده حريات واردر. لکن همبز نقابسز يوزدن ربن شريفنه اينده باخيوخ و شريفدن شريفه عينا صورته دايشيوخ، و بو ريدندر کي روحدر.

بو سبیدن بو خزمتي ادیوک و الديرم رحمت ايچن يورلمیوخ. لکن عین ساخلانمش شيلرني ترک اتدک، حيله لکدن ياشه ميوخ و الهن سوزنو تحريف اتمیوک و گرچگي گورسدیوک، گندمزي هرکزن ضميرنه الهن حضورنده مقبول ادیوک. و اگر برم ايی خبرمز اؤرتمشسه، محيه گدانلره اؤرتمشدر. بو دونيانن الهی اولرن ایمانسز عقللرني کور اتمشدر کي الهن صورتی اولان مسيحن شريفن ايی خبرنن نورو اولري ايدناتماسن. چونکو گندمزي ديل لکن رب عیسی مسيحي وعظ ادیوک و بز عیسی ايچن سزن خزمتچيلرنخ. چونکو نور قرانلخدن پارلاسن. امر ادا الله، بزم يورکلرمزده پارلادي کي عیسی مسيحن يوزنده کي الهن شريفن معرفتن نورو بزدن پارلاسن.

اما بز بو خزينه يي طُراخ قابلرنده ساخليوخ کي بو قواتن اوستن اولمه سي بزدن ديل لکن الهنندن اولسن. بز هر طرفدن مصيبت چکيوک لکن اؤلمش ديلخ، شاشمشخ اما اوميدسز ديلخ. بزه ظلامت گليو لکن براخلمش ديلخ. يره يخلمشخ لکن محي اولمامشخ. دائماً رب عیسی نن اولومنو جسدمزده طاشيوخ کي عیسی نن حياتي ده بزم جسدمزده گورکجي. چونکو بز لر کي ياشيوخ، دائماً عیسی ايچن اولومه تسليم ادیوک کي عیسی نن حياتي ده بزم فاني جسدمزده گورکجي. يعني اولوم بزده چالشيو لکن حيات سزده. اما عينا روح بزده اولديي ايچن، يازلمش کمي «بن ايناندم، بو ايچن قونشؤدم». بز ده اينايوخ و بو ايچن قونشيوخ. چونکو بليوخ

بو ايچن سزه يالواريوم کي اونو محبتزندن ييدنن قواتلدرن. چونکو بو ايچن سزه يازدم کي بلجم هر شیده ناي قدر بندن اطاعتليرن. هر کيمه عفا اتديسز بن ده عفا ادم چونکو بن بير شي ايچن عفا اتديسم، مسيحن حضورنده سزن ايچن عفا اتم کي شيطان بري قاندرماسن چونکو اونن مقصدلرندن خبرسز ديلخ.

و بن مسيحن ايی خبرني قونشؤمخ ايچن طراوسه گلديم زمان، بنه ربه بير قايي اچلدي. لکن قارداشم تيتوسو بولماديم ايچن روحم ارحمت اولمادي و اولره وداع اتمدم و مکدونيه يه گتدم. اما الله شکرلر اولسن کي بري دائماً مسيحن قازانچينه الاتيو و بزدن گندي معرفتن ايی قوخوسنو هر يرده اشکاره اديو. چونکو بز الله هم قورئانلر هم ده محي اولانلر ايچن مسيحن ايی قوخوسيوخ. محيه گدانلره اولوم قوخوسو و قورئانلره حيات قوخوسو. و بو شيلره کيم کافياندر؟ چونکو بز چوخ الهن سوزندن تجارت ادا انسانلر کمي ديلخ لکن صاف يورکدن و الهن طرفندن، الهن حضورنده مسيحه قونشيوخ.

بز گندمزي گنه تقدم ادیوک می؟ و يا بعضيلر کمي سزدن يا ده سزه بير تقدم رساله سي ويومليخ می؟ سز بزم يورکلرمزده يازلمش رساله سز کي هرکزه معروف و اوخونمشدر. چونکو اشکاره اتمشسز کي مسيحن رساله سز، بزدن گوندمش رساله کي قلم حيردن يازلمامش لکن ياشيان الهن روحندن يازلمش و طاش لوحه لرده ديل لکن يورک لوحه لرده يازلمشدر. و مسيحن الله بله بير توکلمز وار. بزده بله بير قدرت يوخدر و دايه بلميوخ کي بير شي بزم ياپدخلمزدمن گليو لکن قدرتمز الله ندرن. او بزه قدرت ويودي کي يني انلاشمه نن خزمتچيسي اولدخ يعني حرفدن ديل لکن روحدن، چونکو حرف اولدريو اما روح جانلاندریو. و اگر اولوم گتران خزمت، يعني طاشلرده يازلمش و قازلمش شريفلک گترديسه، کي حتی اسرائیلن اوشاخلري موسی نن يوزنه باخه بلماديلر چونکو اونن يوزنده کي فاني شريف واردي، او زمان روحن خزمتي ناي قدر زياده شريف گترجي؟ چونکو اگر حکم ادا خزمت شريف گترديسه، صالحلک خزمتي ناي قدر زياده شريف گترجي؟ چونکو اولده شريف گتران شي بو شکلده شريفلي ديلدي چونکو بو شريف اوندن دها بويوکدر. چونکو اگر او فاني

ياشيچيلر. ﴿۱۵﴾ يعني بو سيبدن بز هيچ كيمسه يي جسد حسبه بلميوخ و حتى مسيحي كي جسد حسبه بلمشداك، ارتخ اونو ده جسد حسبه بلميوخ. ﴿۱۶﴾ شندي اگر بير كشي مسيحه اولديسه يني يراتلشدر، اسكي شيلر گچدي. اهجنخ هر شي يني اولمشدر. ﴿۱۷﴾ بونلرن هيسي الله دندر كي عيسى مسيحن، بزي گندندن بارشدردي و بارشدرمه خرمتني بزه ويردي. ﴿۱۸﴾ يعني الله مسيحه اولمش و دونيايي گندندن بارشدردي و اونلرن خطلرني صايمادي و بارشدرمه سوزنو بره امانت اتدي.

﴿۱۹﴾ شندي بز مسيحن رسولريخ و الله بزم طرفمزدن سزي چاغريو. بو ايچن مسيح خطرنه سزه يالواريوخ كي الله دن بارشن. ﴿۲۰﴾ چونكو الله گوناهاي بلميان ادمي بزم ايچن گوناه ياپدي كي بز اونده الله صالخلگي اولاخ.

﴿۲۱﴾ شندي اوندن برابر ايشليان بز، سزه يالواريوخ كي الله ن نعمتي بوش يره قبول اتمش اولمان. ﴿۲۲﴾ چونكو او ديو «بن سني مناسب بير زمانه دينلهدم و قورئلش گونده سنه ياردم اتمدم» اهجنخ شندي مقبول زماندر، اهجنخ شندي قورئلشو گوندر. ﴿۲۳﴾ بز هيچ كيمسه به حاجز قومخ يسته ميوخ كي خرمتمه احترامسزليخ اولماسن. ﴿۲۴﴾ لکن هر شي دن الله خزمتهچيلري اولديمي گورسديوك يعني چوخ صبرلخن و مصيبتلردن و احتياجلردن و زورلخلردن ﴿۲۵﴾ ضربلردن و حبسلردن و هجمولردن و اغريلردن و يوخوسزلخلردن و اچلخلردن ﴿۲۶﴾ و پكلكدن و معرفتدن و حلملكدن و لطيفدن و روح القدسن و گرچك محبتدن ﴿۲۷﴾ و صح سوزدن و الله قواتندن صاغ و صول الده اولان عدالتن سلاحنندن ﴿۲۸﴾ شريفلكده و شريفلسزلكدده.

انسانلر بزي فسلك يا تشرف ادويلر. گرچك سوزلري سويليوخ لکن بزي قاندرچيلر صايويلر. ﴿۲۹﴾ بلناماش كمي لکن بلنمشك. اولولر كمي لکن ياشيوخ. جزالنمشخ لکن اولدرلناماشخ. ﴿۳۰﴾ مومتز كمي لکن دائماً كافيليك. فقير كمي لکن چوخ كشييلري زنگين ادويك. محتاج كمي لکن بزده هر شي وار. ﴿۳۱﴾ اي قورنطوسيلر بز سزدن اچخده قونشده و سزه يورگمزي اچده. ﴿۳۲﴾ بز اچخده سزي سؤدخ لکن سز يورگمزي بزه قايه تدن. ﴿۳۳﴾ شندي اوشاخلرله سويليوم كمي، سز ده يوركلرني بزه اچن.

﴿۳۴﴾ ايمانسزلردن برابر بير يوكن تنته گيرماين، چونكو صالخلكدن شريفلسزلگن ناي دوستلخي وار؟ نوردن ظلمتن

كي رب عيسى اولولردن قالدوران، بزي ده عيسى دن قالدورجي و سزدن برابر گندي حضورنه الاتجي. ﴿۳۵﴾ چونكو هر شي سزن ايچندر كي چوخ انسانلردن چوخالمش اولان او نعمت، الله شرفي ايچن شكر اتمه يي چوخالتسن.

﴿۳۶﴾ بو ايچن يورلميوخ، ظاهري انسانمز چوردسه ده، ايچمزده كي انسانمز هر گون جانله نيو. ﴿۳۷﴾ چونكو بزم شنديكي خفيف مصيبتمز، ابدي شرفي بزم ايچن حاضريلو. ﴿۳۸﴾ چونكو بز گورگان شيلره ديل لکن گوركميان شيلره باخيوخ. چونكو گورگان شيلر گچيولر لکن گوركميان شيلر ابديدر.

﴿۳۹﴾ چونكو بز بليوخ كي اگر بو چادر يعني دونياده خي ائومز خرب اولديسه، الله دن سماواتده ابدي و الدن ياپلاماش بير ائومز واردر. ﴿۴۰﴾ بو چادرده اه چكيوك، چونكو سمان اولان ائومزي گايكم ايچن چوخ استيوخ. ﴿۴۱﴾ اگر گايديسخ چپلاخ بولنميجخ. ﴿۴۲﴾ چونكو بز بو چادرده اغر بير يوكن التديه و اه چكيوك. چونكو بونو چيخارتمخ و اونو گايكم يسته ميوخ كي فاني شيلر حياتده يوتلسن. ﴿۴۳﴾ و بزي بو مقصد ايچن حاضريان الله در كي روح القدس رهنه بزه ويردي. ﴿۴۴﴾ بو سيبدن هر زمان جسورلخده قاليوخ و بليوخ كي جسده ياشه ديمز زمانه قدر، ربدن يراخخ. ﴿۴۵﴾ چونكو بز گورگان شيلردن ديل لکن ايمانندن ياشيوخ. ﴿۴۶﴾ بو ايچن بزده جسورلخ وار و جسددن ايرلمخ و ربدن برابر قالمه يي ده چوخ استيوخ. ﴿۴۷﴾ اگر بز اونن يانده سخ يا ده يراخسخ، مقصدمز اوندن مقبول اولمشدر. ﴿۴۸﴾ چونكو مسيحن محكمه سنه همپنر چيخمه سي لازمدر كي هرگز ايلك و ييسلك ياپدي حسبه، جسندن ياپدخلردن جزا يا اوچرت البجي.

﴿۴۹﴾ شندي ربن قورخوسنو بلديمز ايچن، انسانلري ايمانه الاتميه چالشيوخ. چونكو بز الله گورئمشك و اوميدم وار كي سزن ضميرلرزه ده گورئمشك. ﴿۵۰﴾ چونكو بز گندمزي گنه سزه تشرف اتميوك لکن بزه افتخار اتمه سببني سزه وييوخ كي يوركدن ديل لکن ظاهري افتخار ادانلره جواب ويوه بلجنز. ﴿۵۱﴾ چونكو اگر بز عقلسخ، الله ايچندر و اگر عقليسخ سزن ايچندر. ﴿۵۲﴾ چونكو مسيحن محبتي بزي مجبور اديو، چونكو بونو بللك كي بير كشي هرگز ايچن اولدي و بوندن هرگز اولدي. ﴿۵۳﴾ و او هرگز ايچن اولدي كي ياشيانلر، بوندن سوزنا گنديلري ايچن ياشه ميچيلر لکن گنديلري ايچن اولمش و قالمش ادم ايچن

سزه يازمخ مقصدم او ظلامت ادان و يا او ظلامت چکان ادم
 اځپځن ديلدي. لکن اځسته دک کي اللهن حضورنده بزم محبتمز
 سزه اشکاره اولسن. ﴿۱۵﴾ و بو سبیدن سزن تسللي بولدينز اځپځن بز
 ده تسللي بولدهخ و بزم کايښگمز تيتوسن کايښلگي اځپځن زياته
 اولدي. چونکو اونن روحو هينزن راحتندي. ﴿۱۶﴾ چونکو اونه
 سزن اځپځن اځفتخار اتديمدن هيچ اوتانمادم لکن سزه دديمز هر
 شي صحتي و عينا شکلده بزم اځتخارمز تيتوسه صح چيخدي.
 ﴿۱۷﴾ و اونن محبتي سزه دها چوخ اولدي چونکو هينزن اطاعتزي
 عقلمنه گتريو کي نصل اونو قورخودن و تره مکدن قبول اتدنز.
 ﴿۱۸﴾ سزذن تماماً امين اولديم اځپځن کايښليم.

﴿۱۹﴾ شندي قارداشدر، اځتيوخ کي سز مکدونيه نن
 کايښلر نه ويريان اللهن نعمتي اځپځن بلجنز. ﴿۲۰﴾ چوخ
 بويوک مصيبتن سيهه مننده اونرنن قواتلي کايښلگي و چوخ
 فقيرلخرندن اونرنن کرمتي جُشدي. ﴿۲۱﴾ چونکو بن شاهدم کي
 اونر قدرتلري حسبنه حتی قدرتلرنن زياته، گندي اځسته کلرنن
 ﴿۲۲﴾ بزه يالوارديلر و بو نعمت و مقديسلرن خزمتندن مشترک
 اولمهيي اځسته ديلر. ﴿۲۳﴾ بو اواميدمزدن زياته دي، لکن اونر اولده
 گنديلرني ره و اللهن اځسته يي حسبنه بزه تقدم اتدیلر. ﴿۲۴﴾ بو اځپځن
 بز تيتوسه نصيحت ويردک کي اولدن سزذن باشلاديي بو اځپځني
 تاماملاسن. ﴿۲۵﴾ شندي هر شیده اوستن اولدينز کمي، ايمانده و
 سوزده و معرفنده و قواتلي جهدلکده و بزه اولان محبتزده و بو
 اځپځلکده ده زنگين اولن.

﴿۲۶﴾ بونو بير امر کمي ويرميوم لکن باشخه لرن جهدي و سزن
 محبتزذن صاځپځلگني سيهه مخ اځپځن ديوم. ﴿۲۷﴾ چونکو ريمز عيسي
 مسيحن نعمتي بليونز کي زنگيندي اما سزن اځپځن فقير اولدي
 کي سز اونن فقيرلخندن زنگين اولجنز. ﴿۲۸﴾ و بو موضوعه سزه
 نصيحت ويريوم چونکو بو سزه موځيددر. سز گجان سنه بس
 عملده ديل لکن اځسته کده بله هرکردن اول باشلادنز. ﴿۲۹﴾ شندي
 باشلادينز بو اځپځني تاماملان و اولده اونن اځپځن سزده بير اځسته
 و رغبه اولديي کمي، امکانا تنز حسبنه اونو بترن. ﴿۳۰﴾ چونکو
 اگر اځسته ک وارسه انسانن اځنده کي اولميان شيلردن ديل لکن
 اولان شيلردن مقبولدر. ﴿۳۱﴾ چونکو اځسته ميوم کي باشخه لره راحتلخ
 و سزه مصيبت اولجي. ﴿۳۲﴾ شندي عينا درجه ده اولمخ اځپځن

ناي دوستلخي وار؟ ﴿۳۳﴾ مسيحنن بليعالن ناي اځلشمه سي وار و
 مؤمننن ايمانسنن نايدين مشترک اولور؟ ﴿۳۴﴾ اللهن معبدندن صنملرن
 ناي اځلشمه سي وار؟ چونکو سز ياشيان اللهن معبديسنز، عينا
 اللهن دديي کمي «اونلر ده ياشيجم و اونلردن گزجم و اونلرن
 اللهني اولجم و اونلر بنم ملت اولوجيلر.» ﴿۳۵﴾ بو اځپځن رب ديو
 «اونلردن چيخن و ايرلن. پيس شيلره دوخنماين و بن ده سزي
 قبول ادم.» ﴿۳۶﴾ و هر شيه قدرتلري رب ديو «بن سزه بير بابا
 اولجم و سز بنه اوغولورم و قزلم اولجنز.»

﴿۳۷﴾ شندي عزيزلر بزده بو وعدلر اولديي اځپځن، گندمزي
 جسدن و روحن هر پيسلگندن تمزلياخ و الله قورخوسندن
 مقدس اولمهيي تامالياخ.

﴿۳۸﴾ يورگنده بري قبول اذن. بز هيچ کيمسه يه ظلامت اتمادک
 و کيمسه يه ضرر ويرمادک و هيچ کيمسه يه طمعلک اتمادک.
 ﴿۳۹﴾ سزي حکم اتمک اځپځن بونو دايميوم، چونکو باباخده دديم
 کمي تا سزذن اولمک و ياشه مييه قدر بزم يورگمزه سزن. ﴿۴۰﴾ سزذن
 تماماً امينم و اځتخارمز سزه چوخدر. تسلليدن دولويم و بزه گلان
 هر مصيبت اځپځن کايښلگندن جُشويم.

﴿۴۱﴾ چونکو مکدونيه يه گلديمز زمان ده جسدمز راحتلخ
 بولمادي لکن هر طرفدن زورلخ چکدک. دشردن، دوگشدر و
 اځپځن قورخورل وادي. ﴿۴۲﴾ لکن مصيبتيلري تسللي ويران الله،
 تيتوسن گلشندن بزه تسللي ويريدي. ﴿۴۳﴾ و بس اونن گلشندن ديل،
 لکن تيطسن سزذن اللهني او تسلليدن و اځسته کلي اولمه نزن
 و اغلاشيزذن و بنم اځپځن اولان محبتزذن زياته کايښلدم.
 ﴿۴۴﴾ چونکو اگر سزي او رساله مدن موئسز اتديسم بله، پشمان
 ديلم، يعني بونن پشماندم ناوخت گوردم کي او رساله دن از
 بير مُدت اځپځن موئسز اولدنز. ﴿۴۵﴾ اما شندي ميسوسطم، موئسز
 اولدينز اځپځن ديل لکن موئسزلخندن توبه يه گلدينز اځپځن. چونکو
 موئسزلخنز الله اځپځندي کي بزذن سزه هيچ بير ضرر گلماسن.
 ﴿۴۶﴾ چونکو الله اولان موئسزلخ انساني قورتلش اځپځن توبه يه الاتيو
 و اونده پشمانلخ يوخدر. اما دونيا يه يه اولان موئسزلخ اولوم گتريو.
 ﴿۴۷﴾ چونکو اهجن باخن الله اولان بو موئسزلخنز ناي قدر سزده
 چالشخانخ و جهدلک و غضب و قورخو و اځسته ک و محبت و
 حايف يراندي. هر نقطه ده ذنوبسز اولدينزي گورستدنز ﴿۴۸﴾ شندي

۱۱:۷ شندي دوشنن ناي قدر اځپځلک اتمک اځسته دنز چونکو سزده بو موئسزلخ وادي. سز بنه گنديز صوجسز گورستمک اځسته دنز. سز بو شکايت اځپځن
 چوخ مراخليدنر و ياپدينز او گونا يامش اولان اځپځن مزاح اتدنز. سز عدالت اځسته دنز يعني اخرنده گورستدنز کي سز بو نقطه ده صوجسز دنز.

سزن زیاده لگنز اونلرن اِحتیاجنه یتشه بلیو. ﴿۱۱﴾ عینا یازلمش کمی «چوخ توپلیان ادمده زیاده قالمادی و از توپلیان ادمده اکسیک یوخدی.»

﴿۱۲﴾ شندی اللهه شکرلر اولسن کی او سزن اِیچن تیتوسن یورگنه بو جهدی صالدی. ﴿۱۳﴾ چونکو او بزم نصیحتمزی قبول اتدی و زیاده جهدلی اولدی و بوتون اِسته گندن سزه گلدی. ﴿۱۴﴾ و اوندن برابر او قارداشی گوندردک کی بوتون کلیسه لر اونو اِنجیلده تشریف ادیولر. ﴿۱۵﴾ و بس بو دیل، لکن کلیسه لر ده اونو ساجدیلر کی یو اِیلکده، رین تشریفی و سزن تسلیتزه اتدیمز بو خرمز اِیچن بزدن سفر اتسن ﴿۱۶﴾ و بز موخیات اولیوخ کی هیچ کیسه بزم خرمتمزی بو کرامتلی هدیه ن اِدرتی اِیچن صوجه ماسن. ﴿۱۷﴾ چونکو بس رین گوزنده دیل لکن اِنسانلرن گوزنده ده اِیی شیرلی حاضرلیوخ. ﴿۱۸﴾ و اونلردن برابر قارداشمزی ده گوندردک کی اونو چوخ دفعه لر سینه مه لره ده جهدلی بولده و شندی سزدن تماماً امین اولدی اِیچن ده زیاده جهدلیدر. ﴿۱۹﴾ لکن تیتوس اِیچن، او بنم دوستم و اِیش یولداشمدر و قارداشلمز اِیچن، اونلر کلیسه لر ن رسوللری و مسیحن شریفلردر. ﴿۲۰﴾ شندی اونلره کلیسه لر ن حضورنده محبتنن و بزم سزه اتدیمز اِفتخارن سبینی اِثباتلاین.

﴿۲۱﴾ مقدیسلره خرمز اتمک خصوصنده سزه یازملی دپلم. چونکو مقصدنری یاردم اتمک اِیچن بلیوم و بو سبیدن سزن اِیچن مکدونیلرن یاننده اِفتخار ادیوم. اونلره دم کی سز گچان سنده ن بری اخایه ده حاضرذنز. سزن بو جهدنز اونلرن چوخنه جسارت ویردی. ﴿۲۲﴾ لکن قارداشلری گوندردم کی سزن اِیچن اتدیمز اِفتخار بوشه چیخماسن و بو شکلده ددیم کمی حاضر اولجنز. ﴿۲۳﴾ یوخسه مکدونیلر بندن گلدیسه لر و سزی حاضرلانماش بولدیسه لر، سز دایمیوم لکن بز سزدن امین اولدیمز اِیچن اوتانجنز. ﴿۲۴﴾ بو سبیدن قارداشلره نصیحت ویرمه یی لازم گوردم کی بزدن اول سزه گلسنلر و وعد ویردینز تقدیمه یی حاضر اتسنلر و بله بو تقدیمه طمع لکن دیل لکن برکت شکلنده اولجی. ﴿۲۵﴾ یعنی بونو دایمک اِستیم، کیم از اَکدیسه از توپلیجی و کیم چوخ اَکدیسه چوخ توپلیجی. ﴿۲۶﴾ هرکر یورگنده قصد اتدی کمی ویرسن، موتسلیخ و مجبورلخنن دیل چونکو الله کایف لکن ویرانی سئویو. ﴿۲۷﴾ لکن الله هر نعمتی سزه چوخالتیه قدیردر کی هر زمان و هر شیده، سزن کفایتنز کامل اولجی و هر خیرلی اِیش

اِیچن زنگین اولجنز. ﴿۱﴾ یازلمش کمی «داغندی، فقیرلره ویردی و اونن صالحلگی سونسه قدر قانلی.»

﴿۲﴾ اَکنجیه توخم و بیمک اِیچن اَکمک ویران، سزن توخمزنی حاضرلیجی و چوخالتجی و صالحلگینن حصدننی زیاده ادجی کی سز هر شیده کریملکن زنگین اولجنز کی بو سبیدن بز اللهه تشکر ادجک. ﴿۳﴾ چونکو بو خرمز بس مقدیسلرن اِحتیاجلرنی بترمک اِیچن دیل، لکن اللهه ده ویرلان شکرلری چوخالتیو. ﴿۴﴾ و بو خرمزن سبیدن مسیحن اِنجیلنه اعتراف و اطاعتنر و اونلره و هرکره گورستدینز کریملک اِیچن اللهی تشریف ادیولر. ﴿۵﴾ و اونلر اللهن سزده اولان چوخ نعمتی اِیچن سزی زیاده سئویولر و سزه دوعا ادیولر. ﴿۶﴾ اللهه سوپلنلماز نعمتی اِیچن شکرلر اولسن.

﴿۷﴾ بن بولس، سزدن اولدیم زمان متواضعیم لکن غایب اولدیم زمانه جسارتدن گورکیوم. شندی مسیحن حلملگی و یوماشخلخننن ﴿۸﴾ سزه یالوارایوم کی گلدیم زمانه بنی، بعضیلره یعنی او ادملره کی سانیولر بز جسد حسبنه یاشیوخ، جسارت گورستمک اِیچن مجبور اتمان. ﴿۹﴾ چونکو بز جسدی شکلنده یاشیوخ لکن جسدی شکلنده صواشیوخ. ﴿۱۰﴾ چونکو بزم صواش سلاحمز جسدی دیل لکن اللهدن قلعه لری یخیمیه قدیردر ﴿۱۱﴾ و بز هر خیالی و اللهن معرفتنن ضدنه اولان هر یوکسک ششی یخیوخ و هر افکارای مسیحن اطاعتنه اسیر ادیوک. ﴿۱۲﴾ و اطاعتنن تمام اولدخدن سوزنا هر اطاعتسلیخ اِیچن حایف المیه حاضرخ. ﴿۱۳﴾ گوزن اوگنده کیلره باخن. اگر بیر کشی امین اولدیسه کی مسیحنکیدر بونو ده عقلنه گترسن کی او نصل مسیحن اولدیسه بزه ده عینا شکلده مسیحنکیلرخ. ﴿۱۴﴾ چونکو ربن بنه ویردی قدرت اِیچن زیاده اِفتخار اتدیم ده اوتانمیجیم، لکن رب اونو سزی خرب اتمک اِیچن دیل لکن سزی قوتلندررخ اِیچن بزه ویردی. ﴿۱۵﴾ یعنی بن رساله لر دن سزی قورختمخ اِسته میوم. ﴿۱۶﴾ چونکو بعضیلر دیولر کی اونن رساله لری اغر و قوتلیدر لکن بورده اولدینی زمان ضعیف و سوزلری بوشدر. ﴿۱۷﴾ بله قوتشان ادم بونو بلسن کی بز غایب اولدیمز زمانه رساله لر ن سوزندن نصل اولدیسخ عینا شکل اوردده اولدیمز زمان ده اونلری یاپجنز. ﴿۱۸﴾ چونکو بزه جسارت یوخدر کی باشخه لری کمی گندمزی تشریف اداک و یا گندمزی اونلردن اولچاک. اونلر عقلسزلر چونکو گندیلرنی گندیلرندن اولجیلور و برابرنه حکم

فرصت اربانلردن فرصتي كاسجم كي اونلر ده افتخار اتدكلري شيلرده بز كمي بولسنلر. ^{۱۳۱} چونكو بله قوشان ادملر يالان رسوللر و قاندرجي خزمچيلردر كي گنديلرني مسيحن رسوللر نه بنزه تيولر. ^{۱۳۲} و بو غريب ديل چونكو شيطان ده گندني نور ملاگن صورته بنزه تيولر. ^{۱۳۳} شندي اگر اونن خرمچيلري ده گنديلرني صالحلك خرمچيلر نه بنزه تديسلرله ربويوك بير شي ديل- اونلرن نصيبي ياپدكلري حسنه اولجي.

^{۱۳۴} گنه ديوم، هيچ كيمسه بني عقلسز سانماسن يوخسه بني عقلسز كمي قبول دن كي بن ده بير از افتخار ادجم. ^{۱۳۵} بو افتخار ايچن دديم سوزلري ربن طرفندن دايميوم لكن جسارتدن عقلسز بير كمي ديوم. ^{۱۳۶} چونكو چوخ ادملر جسد حسنه افتخار ادبولر، بن ده ادجم. ^{۱۳۷} چونكو سز عقللي اولدينز ايچن عقلسزلر كايفلكدن تحمل ادبونز. ^{۱۳۸} چونكو اگر بير كشي سزي اسيرلگه الاتديسه يا سز پاره نزي پديسه، يا گندي مصلحتي ايچن سزدن بير شي اللدسه و يا سزي خورلخدن گوردسه يا يوزونه سيلهمه ووردسه، تحمل ادبونز. ^{۱۳۹} بونو عيب ايچن سوليوم كي بز ضعيفدخ اما اگر بير كيمسه جسورلخدن بو كيرلك سوزلري سوليوسه، بير عقلسز كمي سوليوم، بن ده جسورلخدن سوليوجم. ^{۱۴۰} اونلر عبرانيلر مي؟ بن ده عبرانيم- اونلر اسرائييلر مي؟ بن ده! اونلر ابراهيم نسلي مي؟ بن ده عينا. ^{۱۴۱} اونلر مسيحن خرمچيلري مي؟ بير عقلسز كمي قوشنوم، بن دها زياده- مصيبتلرده زياده، زياده ضررلر پدم، حبسلرده زياده و زياده دفعه لر اولوم تهليكهلرندن گچدم. ^{۱۴۲} بهوديلردن بش كره فرخدن بير اكسيك قرمنج پدم. ^{۱۴۳} اوچ دفعه داينكدن وورلدم، بير دفعه طاشلاندم، اوچ دفعه باخوهرم پارچه لندي- بير گجه و بير گون دزينده قالد- ^{۱۴۴} چوخ دفعه يوللرده نهرلن تهليكه سندن و خرخرلرن تهليكه سندن و ملتمن تهليكه سندن و باشخه ملتلرن تهليكه سندن و شهرن تهليكه سندن و چؤلن تهليكه سندن و دزينن تهليكه سندن و يالان قارداشلرن تهليكه سندن گچدم. ^{۱۴۵} زورلخده و يورغنخده، چوخ دفعه يوخوسزلخده، اچلخ و صوسزلخده، چوخ دفعه يمكسزلكده، صووخده و چيلاخلخده بولندم. ^{۱۴۶} بولردن زياده، بوتون كليسه لر ايچن افكارلرم هر گون يوك كمي اوستمه در- ^{۱۴۷} كيم ضعيفلر و بن ده ضعيف اولميوهم؟ كيم گونا ه دوشويو كي بن اونن ايچن يانميوهم؟ ^{۱۴۸} اگر

ادبولر. ^{۱۴۹} اما بز اولچمزدن زياده افتخار اتميوك لكن اللهن بزه تعين اتديي اولچو حسينه و تا سزه قدر ده اولشان حدوده قدر افتخار ادبوک. ^{۱۵۰} بز سزه اولشيمانلر كمي حدودمزدن چيخميوخ چونكو بز مسيحن انجيلنده سزه ده اولاشدخ. ^{۱۵۱} و گندي حدودمزدن چيخميوخ و باشخه لرن مصيبتلر نه افتخار اتميوك اما اوميدمز وار كي سزن ايمانز زياده اولديي زمان، ايشمز سزن يانزده گندي اولچومز حسينه چوخالجي. ^{۱۵۲} و سزدن دها يراخ برلرده ده انجيلن ايي خبرني وعظ اده بلجك و باشخه لرن اولچوسو حسينه حاضر اولمش ايشلر ايچن افتخار اتميجك. ^{۱۵۳} «لكن كيم افتخار اتديسه ربه افتخار اتسن» چونكو گندي گندي تشرف ادان ديل لكن رب كمي تشرف اتديسه او مقبولدر.

۱۱ ^{۱۵۴} كشكه بير از بنم عقلسزلخمي تصبر اتسايدنز- بني ده تصبر ادبونز. ^{۱۵۵} چونكو سزن ايچن اللهن قرخانلخي بنده وار - بن سزي بير گشيه يعني مسيحه تقدم اتمك ايچن پك بير باكر فر كمي نشانلهدم. ^{۱۵۶} لكن قورخيوم كي بيلان نصل حوايي گندي حيله لگدن قاندرديسه، سزن ده افكارنزي عينا شكلده مسيحه كي صافيلگنز ايچن اذردي- ^{۱۵۷} چونكو اگر بير كشي گلديسه و بزم وعظ اتديمزدن باشخه بير عيسوي وعظ اتديسه و يا قبول اتدينز روحدن و الدينز انجيلدن باشخه سني قبول اتديستنز، بونو كايفلكدن تحمل ادبونز. ^{۱۵۸} چونكو بن سانيمو كي ائن بويوك رسوللردن هيچ بير شي اكسيگم يوخدر. ^{۱۵۹} بلكي قوشنمه ده هلم لكن معرفته جهل ديلم- اما بونو هر فرصته ده هر شيده يانزده اچخلادخ- ^{۱۶۰} گونا اتم مي كي سزي بويوتمك ايچن گندي متواضع اتم؟ چونكو بن سزه اللهن انجيلني پاره سز انلاتدم- چونكو بن سزه اللهن انجيلني پاره سز انلاتدم. ^{۱۶۱} بن سزه خرمت اتمك ايچن باشخه كليسه لر دن مجبورلخدن معاش الدم. ^{۱۶۲} و ناوخت سزن يانزده دم، محتاج اولديم زمان هيچ كيمسه به يوك اولمادم چونكو مكدونيه دن گلان قارداشلر احتياجلر مه يتشديلر و هر شيده سزه يوك اولمخدن موخيات اولدم و بوندن سوزا ده موخيات اولجم. ^{۱۶۳} مسيحن گرچگي بنده اولديي ايچن بونو ديوم كي بو اخايه ولايتلر نه كي افتخار بندن النميچي- ^{۱۶۴} نئي؟ چونكو سزي سئوميوهم؟ ^{۱۶۵} الله بليو! لكن ياپديم شيلره گنه دوام ادجم و

چونڪو اوشاخلر بابالره و انالره دليل لڪن بابالر و انالر اوشاخلره
توپلامليلر. ۱۵ و بن چوخ ڪافيڪلڪن جانلرنز گندمي صرف اديوم
و حتى صرف اڊجم. اگر بن سزي زياده سئوديسم سزڊن دها از
سئولجم مي؟ ۱۶ اما بله اولسن، بن اوستزه يوڪ قويماڊم لڪن
سزه بير قاندرجي ڪميڊم و سزي قاندرمخدن قازانڊم. ۱۷ سزه
گوندرديم ڪشيلرنڊن هيچ بير قازانج الدم مي؟ ۱۸ تيتوسه يالوارڊم
و اونڊن بير قارداش گوندرڊم. تيتوس سزڊن بير قازانج الڊي مي؟
سزڊن بير روحده و بير شڪلده باشمه ماڊخ مي؟

۱۹ شنڊي سز گنه سانويوزن ڪي بز گندمز ايچن دفع اڊيوڪ مي؟
اللهن حضورنده مسيحه قونشيوخ- عزبزلر، بوتون بو شيلر سزي
قواتلنڊرمخ ايچنڊر. ۲۰ چونڪو قورخيوم ڪي بن گلڊيم زمان سزي
استهڊيم ڪمي بولميجم و سز ده بني استهڊماڊينز ڪمي بولجنز.
موخيات اولن ڪي مناقشله و قرخانمخلر و غضبلر و ڪيبرلڪلر و
يالانلر و فسڊلڪ و نظامسزليخ اولماسن. ۲۱ و گنه گلڊيم زمان
اللهم بني سزن يانزده متواضع اتسن و اسڪيڊن گوناھ اڊانلر و
پيسلڪڊن و زانڊن و اڊبسزلڪڊن توبه اتميان ڪشيلرن چوخو ايچن
ياس توتيم.

۱۳ ۲۰ بو اوچنڻي ڪره سزه گلجم، اڳي يا اوچ
شاهڊن اغزنڊن هر سوز ثابت اولجي. ۲۱ اڳنڻي
دفعه اورده اولڊيم زمان سويلهڊم و شنڊي غاييم لڪن اورده اولڊيم
ڪمي سويليوم، بونڊن اول گوناھ اڊانلره و باشخه لرن هپسنه سويليوم
ڪي گنه گلڊيم زمان هيچ ڪيمسههيه رحمت گورستميجم.
چونڪو سز مسيحن بنده قونشمه سي ايچن اثبات استيوزن.
او سزه ضعيف دليل لڪن سزده قواتليڊر. ۲۲ چونڪو ضعيفلخده
مصلوب اولڊي لڪن اللهن قواتنڊن ياشيو. چونڪو بز ده اونده
ضعيفخ لڪن اونڊن، سزده ڪي اللهن قواتي ايچن ياشيخ.
گندزي سينهين و باخن ايماندهسنز يوخسه ديلستن. بلميوئز
ڪي عيسى مسيح سزدهڊر. اگر بو سينهمنخدن رد اولماڊنز.
لڪن اوميڊم وار ڪي بزم رد اولماڊميري بلجنز. ۲۳ اللهه
دوعا اديوم ڪي سز هيچ يانلشلخ اتميجن، و بس بزم مقبول
گورڪڊيمز ايچن دليل لڪن سزن صح اتڊينز گورڪسن. حتى اگر
بز فئشل گورڪڊيسڪ. ۲۴ چونڪو بز گرچگن ضدنه هيچ بير
شي اده بلميوڪ لڪن بس گرچڪ ايچن اده بليوڪ. ۲۵ چونڪو
بز ڪايفلنيوڪ ناوخت بز ضعيفخ و سز قواتلينز. و حتى دوعا
اڊيوڪ ڪي سز ڪامل اولجنز. ۲۶ بو ايچن بونو غايب اولڊيم

افتخار اتميليسم ضعيفلخمي گورستان شيلره افتخار اتميلم.
۲۷ ريمز عيسى مسيحن اللهي و باباسي ڪي سونسز زمانه قدر
مبارڪڊر بليو ڪي يالان سويله ميوم.

۲۸ شامده اريئاس قرالن واليسي بني تومتخ استهڊيي ايچن
شامليلرن شهري عسڪرلرڊن حفظ اتڊي ۲۹ لڪن بن بير دووارن
طاغهنڊن سپڊن اشاغيه اينڊرلڊم و اونن اللرنڊن قاچڊم.

۱۲ ۳۰ افتخار اتمڪ بوشلڊر لڪن شنڊي بن رڊن
رؤيالر و وحيلرڊن قونشجم. ۳۱ مسيحه بير اڊمي
بليوم ڪي اون دورت سنه اول جسڊده يا جسڊن ايري بلميوم الله
بليو. بو اڊم تا اوچنڻي سمايه النڊي. ۳۲ بله بير اڊمي بليوم لڪن
جسڊده يا جسڊن ايري بس الله بليو. ۳۳ او جتنه النڊي و ڊلڊن
انلالتميان سوزلر دويڊي ڪي اونلري انسان سويله بلماز. ۳۴ بو
ڪشي ايچن افتخار اديوم لڪن گنڊي ضعيفلخلمرڊن باشخه
بير شيه افتخار اتميجم. ۳۵ چونڪو افتخار اتمڪ استهڊيسم،
عقلسز اولميجم چونڪو صح دايجم، لڪن موخيات اوليوم ڪي
بير ڪشي بني گورڊي يا ده بنڊن دويڊي شيدن زياده اولجميجي.
۳۶ و وحيلرن چوخلخدن متڪبر اولماڊخ ايچن بنه جسمده بير
ديڪان وپرلڊي، يعني شيطان ملاگي بني عجز اتسن ڪي زياده
تڪبر اتمايه. ۳۷ بو ايچن ربه اوچ ڪره يالوارڊم ڪي اونو بنڊن
قالڊرسن ۳۸ و رب بنه ۳۹ بنم نعمتم سنه ڪفيانڊر چونڪو بنم
قواتم ضعيفلخده تمام اولور ڊڊي. بو ايچن قواتلي ڪايفلڪڊن
ضعيفلخرمه زياده افتخار اڊجم ڪي مسيحن قواتي بنم اوستمده
قالجي.

۴۰ بو سبيڊن ضعيفلخلرڊن و احترامسزلخلرڊن و زورلخلرڊن و
احتياجلرڊن و مسيح ايچن چڪڊيم ظلاملرڊن ڪايفلنيوم. چونڪو
ضعيف اولڊيم زمان، قواتلييم.
۴۱ بن افتخار اتميم ايچن عقلسز اولڊم! بونو سز بنه يايڊرڊنز.
اساساً سز بني تشرف اتمليڊنز. بن هيچ بير شي ڊيلم لڪن
اٿن بويوڪ رسولرڊن ده هيچ بير اڪسيگم يوخڊر. ۴۲ صح سزن
يانزده رسوللڪ علامتري چوخ صبرلخدن، علامتلر و معجزه لرو
قواتلي ايشرلڊن اشڪاره اولڊي. ۴۳ چونڪو سز باشخه ڪليسهرلڊن
نايڊن اڪسيڪڊن لاڙا بن گندم سزه يوڪ اولمامخدن باشخه؟ بني
بو يانلشلخدن عفاڊن!

۴۴ اهڃ سزه اوچنڻي ڪره گلڪ ايچن حاضرم و سزه يوڪ
اولميجم چونڪو سزن هيچ بير شيتري استه ميوم، بس سزي استيوم.

اولجي - ﷺ برابرزه مقدس اويشدن سلام ويرن - ﷺ بوتون مقديسلر
سزه سلام سويلولر - ﷺ رب عيسى مسيحن نعمتي و اللهن
محبتي و روح القدسن گلان پايشمخ سزدن برابر اولسن -
امين

زمان يازيوم كي گلديم زمان رهن بنه يخمخ ايجن ديل لکن
قواتلندرمخ ايجن ويردني قدرتدن سزي ازارله ميجم -
ﷺ اخرنده، قارداشلر کايغلي و کامل و متسللي و بير يورکده
سلامت ايجنده اولن و محبت و سلامت اللهی سزدن برابر

غلاطي مؤمنره رساله سي

۱۸ اوج سنه سونزا كيفاسي زيارت اتمک ايچن اورشليمه گندم و اون يش گون اون ياننده قالدن. ۱۹ و رسولردن، ربن قارداشي يعقوبدن باشخه کيمسه يي گورمادم.

۲۰ شندي سزه يازديم شيلر ايچن، اهيج الهن حضورنده يالان داييموم.

۲۱ اوندن سونزا سوريا و قيلقيه ن اطرافنه گلدن. ۲۲ و يهوديه ن مسيحه کي کليسه لري بني شخصيا بلميويدلر. ۲۳ بس دويمشديلر کي «بزه ظلامت ادان او ادم شندي خرب اتميه چالشان عينا ايمانندن ابي خبري اعلان اديو.» ۲۴ و بن ايچن الهي تشرف اتديلر.

۲۵ اون دورت سنه سونزا بارتاباسدن گنه اورشليمه گندم و تيتوسو ده برابر الاتدم. ۲۶ و بير وحيدن گندم و باشخه ملتره اعلان اتديم اناجيلي اونلره انالاتدم. اما بنو مهم کشيلردن تک تک قوتشدم کي بوشده چالشميجم يا ده چالشمش اولميجم. ۲۷ اما حتى بدن برابر اولان تيتوس کي يوناندي، شنته اولميه مجبور اولمادي. ۲۸ و بو، يالانجي قارداشلرن جسوسلخ ايچن مجمعه زه گيرد کلرندن اولدي کي بزم عيسي مسيحه کي حرياتمزي بلسنلر و گنه بزي خزمته جي اتسنلر. ۲۹ اما بز اونلره بير ساعت بله تسليم اولمادخ کي اناجيلن گرچگي سزده ثابت قالسن.

۳۰ اما او مهم کشيلر «کي بنم ايچن فرق اتميو چونکو الله انسانلري تفرق اتماز» بنه زياده هيچ بير شي ويرماديلر. ۳۱ لکن بالعکس اونلر باشخه ملتر ايچن اناجيلن بنه امانت ويرلدين گورديلر. عينا شکل، شنتيلير ايچن اناجيل بترسه امانت ويرلمشدي. ۳۲ چونکو شنتيليرن رسولو اولمه سي ايچن بترسه چالشان، باشخه ملترن رسولو اولمه سي ايچن بنده ده چالشدي. ۳۳ و عمودلره معروف اولان يعقوب و بترس و يوحنا، بنه ويرلان نعمتي گورد کلري ايچن بن و بارتاباسه دوستلخ الي ويردلي کي بز باشخه ملتره و اونلر يهوديلره گتسنلر. ۳۴ بس بز دن اشته ديلا کي فقيرلري اتميجخ و بن ده بو ايچن حاضردم.

۱ بين بولس انسان طرفندن ديلا و انساندن ديلا لکن عيسي مسيحن و اونو اولومدن قالدن بابا الله دن بير رسول اولدم ۲ و بدن برابر اولان بوتون قارداشلردن غلاطيا ده کي کليسه لره

۳ بابا الله دن و ريمز عيسي مسيحن سلامت و نعمت اولسن. ۴ مسيخ بابامز الهن اشته يي حسبنه گندني بزم گوناھلرمز ايچن فدا اتدي کي بزي شندي کي بو پيس عصردن قورتارسن. ۵ اونه سونسزه قدر شرفلنسن. امين

۶ شاشيوم کي بو قدر تر سزي مسيحن نعمتنه چاگرانندن باشخه بير اناجيله دوتونوز. ۷ و گرچکده باشخه بير اناجيلي يوخدر. لکن بعضيلر سزي راحتسزلخ اديولر و مسيحن اناجيلي تحريف اتمک اشته يولر. ۸ لکن حتى بز يا سمانن بير ملاک بزم وعظ اتدويمز اناجيلدن باشخه سني سزه ويرديسه اونه لعنت اولسن! ۹ اولده دديمز کمي شندي گنه ديوم، کيم سزه قبول اتدینز او اناجيلدن باشخه سني ويرديسه اونه لعنت اولسن!

۱۰ شندي بن کيمدن راضيلخ المخ اشته يي؟ انسانلردن يوخسه الله دن؟ اگر بن انسانلردن راضيلخ المخ اشته سايدم مسيحن خزمته جي سي اولمادم!

۱۱ قارداشلر اشته يي کي بلجنز سزه انالاتدم او اناجيل، انسان طرفندن ديلا. ۱۲ چونکو بن اونو انساندن المادم و اورگنمادم بس عيسي مسيحن بير وحيسندن.

۱۳ چونکو سز يهودي ديننده کي اسکي حياتم ايچن دويدنز کي نصل بن الهن کليسه سنه ظلامت اديودم و اونو خرب اتميه چالشيودم. ۱۴ و بن يهودي ديننده ملتدم بدن عينا باشده اولانلردن دها ابي بليودم و بابالرم عادتلري حفظ اتمک ايچن چوخ جهلديدم. ۱۵ اما الله بني انامن قازندان ايردي و گندي نعمتندن چاغردي ۱۶ و گندي اولغونو بنده اشکاره اتمه يي مناسب گوردی کي اونن ابي خبرني باشخه ملتره اعلان ادم. او وقت بن تزدن جسندن و قانندن قوتشدمادم. ۱۷ و اورشليمه ده بدن اول رسولره گنمادم لکن عربستانه گندم و گنه شامه دؤندم.

و سزه معجزه لر ادان، بولري شريعتي حفظ اتمكدن يوخسه دويدينز ايمانندن ادبو مي؟ ﴿۱۶﴾ عينا شكلده «ابراهيم الله ايماندي و بوندن صالح صايلدي.» ﴿۱۷﴾ شندي بليونز كي مؤمنلر ابراهيمن اوشاخليردر. ﴿۱۸﴾ و مقدس يازيلر گوردې كي الله باشخه ملتري ايمانندن صالح صايحي، اولدن ابراهيمه بو خبري ويردي و اونه ﴿بوتون ملتير سندن بركت الجيرلر.﴾ ددي

﴿يعني بوتون مؤمنلر مؤمن ابراهيمدن برابر مبارک اوليور.﴾ ﴿چونكو بوتون شريعتي حفظ اتمك ايمانلر لعنتيلير، بو ايچن يازلمش كي «هر كيم شريعتن بوتون قانونلري حفظ اتمك ايچن ثابت قالماديسه لعنتيلير.﴾ ﴿۱۹﴾ و اچخدر كي هيچ كيمسه اللهن حضورنده شريعتدن صالح صايلماز چونكو «صالح ادم ايمانندن ياشيحي.»

﴿۲۰﴾ اما شريعت ايمانندن ديل لکن اونلري حفظ ادم اونلردن ياشيحي.

﴿۲۱﴾ مسيح بري شريعتن لعنتندن صاتن الدي و بزم ايچن لعنت اولدي، چونكو يازلمش كي «هر كيم اغاچدن اسلديسه لعنتيلير.» ﴿۲۲﴾ كي ابراهيمن برکتي عيسى مسيحه باشخه ملتله گلسن و بو يولده بز روحن وعده سني ايمانندن اليوخ.

﴿۲۳﴾ قارداشلر بير عادي مثيل سويليوم، انساندن بله تصدق اولمش بير انلاشمه يي هيچ كيمسه ابطال يا ده دايشتره بلماز. ﴿۲۴﴾ وعدرلر ابراهيمه و اونن نسلنه ويرلدي اما كتابده «نسللره» يعني چوخ انسانلر ايچن ديل لکن بير ادم و سنن نسلن ايچن سويليو يعني مسيح. ﴿۲۵﴾ يعني بونو دايمك ايتيوم، ۴۳۰ سنه سونرا ويرلان شريعت، اللهن مسيحلدن ياپدي انلاشمه يي ابطال اتميو كي او وعد بوش اولسن. ﴿۲۶﴾ چونكو اگر ميراث شريعتدن گلسايدي، ارتخ وعده ن يولدي اما الله اونو ابراهيمه وعده ن ويردي.

﴿۲۷﴾ او زمان شريعت نبي ويرلدي؟ شريعت گوناھلر ايچن ويرلدي و بو شريعت وعد حسنه بس او نسلن گلشنه قاردې كي ملاكلردن بير اورتاجين طرفندن حاضر اولدي.

﴿۲۸﴾ بير اورتاجي ايچن اكي طرفن اولمه سي لازمدر لکن الله بيردر.

﴿۲۹﴾ يعني شريعت اللهن وعدرلرن ضدنه مي؟ حاشا! چونكو اگر شريعت حيات ويره بلسايدي، صالحلك شريعتدن گلردي.

﴿۳۰﴾ اما بۇلرس انطاكيه يه گلدبي زمان بن اونن ضدنه دوردم چونكو او ازارلهميه لايخدي. ﴿۳۱﴾ چونكو يعقوبن طرفندن بعضي ادملر گلمادن اول او باشخه ملتيردن برابر يودي، اما اونلر گلدكدن سونرا، سُنْت حزبندن قورخدي و باشخه ملتيردن ايرلدي. ﴿۳۲﴾ و باشخه يهوديلر ده بو ايچن اوندن بير اولديلر كي حتى بارناباسي بله قاندريلر. ﴿۳۳﴾ لکن اونلر اِنجیلن گرچگي حسبته ثابت اولمادخلري گوردیم زمان، هرکزن حضورنده كيفاسه «اگر سن كي يهوديسن، باشخه ملتير كمي ياشيون، نصل باشخه ملتري زورليجن كي يهوديلر كمي ياشه سنلر؟» ددم ﴿۳۴﴾ بز اصلي يهوديخ و باشخه ملتيردن گوناھكارلر كمي ديلخ. ﴿۳۵﴾ اما بز بليوخ كي هيچ كيمسه شريعتي حفظ اتمكدن ديل لکن عيسى مسيحه اِپنانمخدن صالح صايليو، بز ده عيسى مسيحه اِپناندخ كي شريعتي حفظ اتمكدن ديل لکن مسيحه اِپنانمخدن صالح صايلبخ. چونكو شريعتي حفظ اتمكدن هيچ كيمسه صالح صايلماز.

﴿۳۶﴾ اما اگر مسيحه صالح صالحلكي اراديمز زمان گوناھكار اولديمز بلديسك، او وقت مسيح گوناھن خرمتچيسي مي؟ حاشا! ﴿۳۷﴾ چونكو اگر بن يرخدم شي گنه قورديسم، اهخ بن گوناھكار اولديمي گورسديوم. ﴿۳۸﴾ چونكو بن شريعتن، شريعت ايچن اولدم كي الله ياشيجم.

﴿۳۹﴾ مسيحلدن مصلوب اولدم و ياشيوم اما بوندن سونرا بن ديل لکن مسيح بنده ياشيو و شندي جسمده كي ياشه ديم بو حياتي اللهن اوغولونه اولان ايمانندن ياشيوم كي بني سؤدي و گندني بنم ايچن فدا اتدي.

﴿۴۰﴾ بن اللهن نعمتي بوش صايموم، چونكو اگر صالحلك شريعت حسنه اولسايدي، اهخ عيسى مسيح سببس اولدي.

﴿۴۱﴾ عقلسز غلاطيلر، گرچگي اطاعت اتمامك ايچن كيم سزي سحر اتدي؟ چونكو سزن گوزلرزن اوگنده عيسى مسيح مصلوب گوركدې. ﴿۴۲﴾ سزه بير شي سورجم، سز روحو شريعتي حفظ اتمكدن الدنز يوخسه دويدينز ايمانندن الدنز؟ ﴿۴۳﴾ سز بو قدر عقلسز اولدنز مي كي روحدن باشلادنز و شندي جسندن تاملمه مخ ايتيونز؟ ﴿۴۴﴾ سز بو قدر عذابي بوش يره چكدنز مي؟ يوخسه هر شي بوشدي مي؟ ﴿۴۵﴾ شندي سزه روحو ويران

﴿۱۱﴾ شندي او کايڤلگنز هاربه گندي؟ چونکو شهادت ويه بليوم کي سزه ممکن اولسايدې گوزلرني چيخارتيجهندن و بنه ويريجيدنز. شندي گرچگي سزه دديم ايچن دوشماننز اولدم مي؟ ﴿۱۲﴾ اونلر سزي جهدلي اريولر لکن اييلک ايچن ديل، اونلر اِستيوئر کي بزدن ايرلجنز و اونلري تاکيب ادجنز. ﴿۱۳﴾ بس بنم اورده يانزده اولديم زمان ديل، اييلک اتمک ايچن جهدلي اولمخ هر دائماً ايی-در.

﴿۱۴﴾ اوشاخلرم، مسيحن شکلي سزده تاماملانديي زمانه قدر، بن سزن ايچن گنه دوغمه اغريسي چکيوم. ﴿۱۵﴾ کشکه شندي سزن يانزده اولسايدم و سوزمن سسنسي دايشتروهلسايدم چونکو سزدن شاشيوم.

﴿۱۶﴾ بنه سويلين سز شريعت التنده ياشه مخ اِستيانلر، شريعتدن دويميونز مي؟

﴿۱۷﴾ چونکو يازلمش کي ابراهيمده اِکي اوغلان واردي. بييري خزمتچيدن و اوتکي حر ارواددن دوغدي. ﴿۱۸﴾ اما خزمتچينن اوغلو جسم حسبنه دوغدي و حر اروادن اوغلو وعد حسبنه.

﴿۱۹﴾ و بونلر مثيللردر چونکو يو اِکي ارواد اِکي انلاشمه لردر. بييري هاجردر کي سينا داغندن خزمتچلک ايچن دوغوي، ﴿۲۰﴾ هاجر عربستانده سينا داغيدر و شنديکي اورشليمه بنزيو، چونکو او اوشاخلرندن خزمتچيلخه-در. ﴿۲۱﴾ لکن يوخاردهخي اورشليم خُرد، او هيمنز اناسيدر. ﴿۲۲﴾ چونکو يازلمش کي

«اي دوغريان قسر ارواد کايڤلي اول! يوجه سسدن سسلن کي سن دوغوم اغريسي چکمان- چونکو قسر اروادن اوشاخلري، گشيسي اولان عادي بيير اروادن اوشاخلرندن دها چوخدر-»

﴿۲۳﴾ شندي بز قارداشلر، اسحاق کمي وعدن اوشاخلريخ. ﴿۲۴﴾ اما او گونلرده جسم حسبنه دوغمش او چوخوخ، روح حسبنه دوغمش اولانه ظلامت اتديي کمي، شندي ده عينا شکلدر. ﴿۲۵﴾ اما مقدس يازيلر ناي ديو؟

«خزمتچي و اونن اوغولونو قيواله، چونکو خزمتچينن اوغلو، حر اروادن اوغولونن برابر وارث اولميچي-»

﴿۲۶﴾ يعني قارداشلر بز خزمتچينن اوشاخلري ديل لکن حر اروادن اوشاخلريخ.

﴿۲۷﴾ مسيحن حريات ايچن بزي حر اتدي. بو ايچن ثابت اولن و گنه اسيرلک يوکونه دوشماين. ﴿۲۸﴾ باخن، بن بولس سزه ديوم کي اگر سُنت اولديسنز، مسيحن سزه هيچ فايده سي

﴿۲۹﴾ اما عيسي مسيحن ايمان ادانلره او وعدن وپرلمه سي ايچن، کتاب هر شبي گوناھن التنده باغلادي.

﴿۳۰﴾ ايمان گلمادن اول بز شريعتن التنده باغلامشده و او گلجي ايمان گورکانه قدر بز محبوبسده. ﴿۳۱﴾ يعني شريعت بزه بيير محافظ کمي اولدي تا بزي مسيحه اولاشدرسن کي ايمانندن صالح صايلاخ. ﴿۳۲﴾ لکن ايمان گلدکن سوئرا بز محافظنن التن التنده ديلخ ارتخ. ﴿۳۳﴾ چونکو سز هيپز عيسي مسيحه اِيناندينز ايچن الهن اوشاخلريسنز.

﴿۳۴﴾ چونکو مسيحه وقتيز الان هيپز، مسيحي گايدينز. ﴿۳۵﴾ چونکو يهودي يا يوناني، حر يا اسير، ارکک يا ارواد فرق اتماز، هيپز مسيحن عيسي ده بييرسنز. ﴿۳۶﴾ و اگر سز مسيحنکيسنز يعني سز ابراهيمن اوشاخلري و وعد حسبنه وارثنز.

﴿۳۷﴾ شندي بونو دايملک اِستيوم کي بيير وارث چوخوخ اولديي زمانه قدر بيير خزمتچي کميدر، حتی اگر هر شين صاحبي اولديسه. ﴿۳۸﴾ و باباسنن تعين اتديي زمانه قدر محافظلرن و وکيللرن التنده-در. ﴿۳۹﴾ عينا يولده بز ده اوشاخلر اولديمز زمانده، دونيانن قانونلرنن التنده خزمتچيدخ. ﴿۴۰﴾ اما زمان تاماملانديي ايچن الله اروادتن دوغلمش و شريعت التنده اولان گندي اوغولونو گوندردي. ﴿۴۱﴾ کي شريعت التنده اولانلري صاتن السن و بز بسله مکدن اونن اوشاخلري اولاخ. ﴿۴۲﴾ و سز اونن اوغولوري اولدينز ايچن الله گندي اوغولون روخونو يورکلرنزه گوندردي کي او «ابا، يعني بابا» چاغريو.

﴿۴۳﴾ بو ايچن سن بيير اسير ديلسن ارتخ لکن بيير اوغولوسن، و اوغلو اولدين ايچن مسيحن طرفندن الهن وارثيسن.

﴿۴۴﴾ اسکيدن سز الله ي بلميونز و گرچک اولميان، يالان اِلاهله خزمت ادويونز. ﴿۴۵﴾ اما شندي سز الله ي بلويونز يعني او سزي بليو. نصل گنه او ضعيف و قيمتسز قانونلره دؤنيونز و گنه اونلري خزمت اتمک اِستيونز؟ ﴿۴۶﴾ سز گونلري و ايلري و فصللري و سنه لري احتفل ادويونز. ﴿۴۷﴾ قورخويم کي سزن ايچن بوش يره چالشدم.

﴿۴۸﴾ قارداشلر سزه يالواريوم کي بن کمي اولن چونکو بن ده سزن کمي اولدم. بنه هيچ بيير ظلامت اتمادنز.

﴿۴۹﴾ اما بلويونز کي خسته لخم ايچن اِنجيلي اول سزه انلاتدم و سز جسممده کي او سينه مهيه خور باخمادنز و کراه اتمادنز، لکن بني الهن بيير ملاگي و مسيحن عيسي کمي قبول اتدنز.

۱۱۱ بوش لافرڊن برابر مزي غضبلندرمياخ و برابر مزي حسد لک
اتميک.

۱۱۲ قارداشلر اگر بير کشي گوناوه دوشدديسه، سز روحانيلر
اونو يوشوخ روحڊن يوله گنڊن. و موخيات اولن کي گنڊن
ده سينه ميه دوشميجنڊن. ۱۱۳ برابرزن يولکرنل الاتن کي بو شکله
مسيحن شريعتي تمامليجنڊن.

۱۱۴ اگر بير کشي گنڊني مهم سانديسه کي هيچ بير شي
ديل، او گنڊني قانديريو. ۱۱۵ اما هرکر گنڊي ايشني سينه سن و
او ارتخ باشخه سي ايچن ديل لکن گنڊسي ايچن افتخار ادجي.
۱۱۶ چونکو هرکر گنڊي يوکني طاشيجي. ۱۱۷ اللهن سوزنده تعليم
الان هرکر، بوتون ايي شيلري گنڊي معلمندن پايلاشسن.

۱۱۸ هيچ کيمسه سزي قاندرماسن، اللهه مسخره ادلماز، ناي
آکديسنز، اونو بچيجنڊن. ۱۱۹ چونکو کيم گنڊي جسمنه آکديسه
جسمدن اولومو بچيجي. اما کيم روحه آکديسه روحڊن سونسز
حياتي بچيجي.

۱۲۰ لکن ايلکدن يولماین چونکو دورماديسخ وقتنده بچيجنڊن.
۱۲۱ شندي بزده فرصت اولانه قدر، هرکره ايلک اداک، خصوصاً
مؤمنلرنا اهليسنه.

۱۲۲ باخن گنڊي المدن ناي بويوک حرفلر سزه يازيوم.
۱۲۳ جسمده ايي گورکمک ايتيانلر، سزي شنته مجبور
ادبولر چونکو مسيحن صليبي ايچن ظلامت گورمک استه ميولر
۱۲۴ چونکو شنتيلير، گنڊيلري بله شريعتي حفظ اتمبولر لکن اونلر
ايتبولر سز شنت اولجنز و جسندن افتخار ادجيلر.

۱۲۵ اما بن عيسي مسيحن صليبدن باشخه هيچ بير شيه افتخار
اتميجم. حاشا! او صليبدن، بو دونيا بنم ايچن مصلوب اولدي
و بن دونيا ايچن مصلوب اولدم.

۱۲۶ چونکو عيسي مسيحه شنتلي يا شنتسز مهم ديل، لکن
يني يراتلش.

۱۲۷ و بو قانون حسينه ياشيانلره و اللهن ايسرائيلنه سلامت و
رحمت اولسن.

۱۲۸ بوندن سوزنا کيمسه بني راحتسز اتامسن چونکو بن
جسمده رب عيسي بن يارالرنل طاشيوم.

۱۲۹ قارداشلر، ريمز عيسي مسيحن نعمتي سزن روحندن برابر
اولسن.

امين

اولماز. ۱۳۰ گنه شنت اولان هرکره شهادت اديوم کي او بوتون
شريعتي حفظ اتميلدر. ۱۳۱ و سز شريعتن صالح صايلمخ ايچن،
مسيحن ايرلمش و نعمتن دوشمشسنز.

۱۳۲ چونکو بز روحڊن ايمان يولندن، صالحلک اوميدني
گوزليوک. ۱۳۳ چونکو عيسي مسيحه شنت يا ده شنتسز
فايده سزدر لکن محبتدن چالشان ايمان قيمتيلدر. ۱۳۴ ايي
گديونز، کيم سزي گرچگي اطاعت اتمک ايچن منع اتدي؟
۱۳۵ بو نظر سزي دعوت ادانندن ديل. ۱۳۶ بير از خمير بوتون اونو
شينديريو.

۱۳۷ بن ربه سزن ايچن امينم کي سز باشخه مقصدي
دوشتميجنڊن، لکن سزي تشويش ادان او ادم کيم اولديسه،
جزاسني الهي. ۱۳۸ اما قارداشلر اگر بن شنديه قدر شنت
ايچن وعظ اتسايدني نيم بنه ظلامت ادويدلر؟ بله اولسايدني،
صليبن دوشمره سي قاندرلمشدي. ۱۳۹ کشکه سزي تشويش
ادانلر، گنڊيلرنل کاسا سايدلر.

۱۴۰ چونکو قارداشلر سز حرياته چاغرلندن، اما شندي حرياتنزي
جسم ايچن فرصت صايمان لکن محبتن برابر نزي خرمت ادن.
۱۴۱ چونکو بوتون شريعت بير جورده کامل اوليو: «قونشونو گنڊن
کمي سئو.»

۱۴۲ اما اگر برابر نزي اسرديسنز و يديسنز، موخيات اولن کي
برابرزنن محي اولميجنڊن.

۱۴۳ اما سزه ديوم، روحده ياشه بن کي جسندن استه کلري ايچن
ياشه ميجنڊن. ۱۴۴ چونکو جسندن استه گي روحن ضدنه و روحن

استه گي جسندن ضدنه در. و بونلر برابرزن ضدنه در کي بونڊن
استه دينز شي اده بلميونز. ۱۴۵ اما اگر روح القدس سزه يول
گورستديسه، شريعت التنده ديلسنز. ۱۴۶ جسندن ايشلري بوز: زنا

و پيسلک و شهوات و اخلاقسزليخ ۱۴۷ و صنمه تاپمخ و سحرلک
و دوشمانلخ و دوگش و کراه و غضب و قرغخلخ و ايرلخ و فرقهلر

۱۴۸ حسد و قتل و سرخوشلخ و عيبلخ و بله شيلر کمي کي
اولده سزه ددم، بونلري ادانلر اللهن مملکنته وارث اولميجيلر.

۱۴۹ لکن روحن ميوه سي بوز: محبت و کايفلک و سلامت و
يوشمخلخ و لطيفلک و ايلک و ايمان و متواضعلک و گنڊني

۱۵۰ ضبط اتمکدر. ۱۵۱ کي هيچ بير شريعت بو شيلرن ضدنه ديل.
۱۵۲ و مسيحن اولانلر، جسدي استه کلري و شهواتلرندن
مصلوب اتمشلر ۱۵۳ اگر روحڊن ياشه ديسک روحده ده يريمليبخ.

بولسُن افسسپيره رساله سي

و سماوي يرلده، گندي صاغ طرفنده اوتورتدي. ﴿١٦﴾ كي هر رئيسلخن و قدرتن و قوتان و قراللخن و اسمن، بس بو عصرده ديل لکن گلجي عصرده بله، اوستنده اولسن. ﴿١٧﴾ و هر شيي اونن اياخلرنن التنه قويدی و اونو هر شين باشي اولمخ ایچن کلیسه یه یوردی. ﴿١٨﴾ و کلیسه اونن جسديدر و اونن دولولخي هر شيي هر شیده دولدیرو.

٢ ﴿١٩﴾ و سزي كي صوجلرده و گوناهارده اولمشدن، جانلندردی. ﴿٢٠﴾ سز بو دنياده خي عصرن حسینه ياشيودنز و هوانن رئيسن قدرتي حسینه يعني او روح ایچن كي شندي اطاعتسرلخن اوغولورنده چالشیو. ﴿٢١﴾ كي بير زمان بز ده همیز اونلردن برابر جسدمزن شهواتلري و طمعلري و افکارلرمز حسینه ياشيودخ و طبیعتمزده غضبن اوشاخلريدخ. ﴿٢٢﴾ اما مرحمتدن دولو اولان الله، بز ي بويوک محبتدن سؤديي ایچن ﴿٢٣﴾ بز ي كي گوناهازمزده اولمشدک، مسيحنن برابر جانلندردی. نعمتدن قورتلدنز. ﴿٢٤﴾ و بز ي اونلنن برابر قالدردی و سماوي يرلده، مسيح عیسی ده اوتورتدی ﴿٢٥﴾ تا گلجي عصرلرده نعمتنن صایلماز زنگینلخي، عیسی مسيحه كي محبتندن بز گورستسن.

﴿٢٦﴾ چونکو ایمان حسینه نعمتندن قورتلدنز و بو سزن ياپدخلرزدن ديل لکن اللهنن بير هديه در. ﴿٢٧﴾ ياپدخلرزدن ديل كي هيچ کيمسه افتخار اتماسن. ﴿٢٨﴾ چونکو بز اللهنن ياپدخلريخ، عیسی مسيحه ایی ایشلر ایچن یراتلدخ كي الله اولدن حاضرله دي تا بز اونلرده ياشیجخ. ﴿٢٩﴾ عقلنزه گلسن كي سز بير زمانده جسد حسینه باشخه ملتردن گلدنز و سُننلي کشیلر سزه سُتتسزلر ددیلر و سُنت بس جسدي بير شیدر. ﴿٣٠﴾ او زمانده سز مسيحنن ایري و اسرائیلن اوشاخلرنه يادرعی و اللهنن وعدن انلاشمه لرندن غریب و اومیدسز و دنياده اللهسزندن.

﴿٣١﴾ اما شندي مسيح عیسی ده، سز كي اللهنن اوزاخدنز، اونن مسيحنن قانندن ياخالاشدن. ﴿٣٢﴾ چونکو او بزم سلامتمزدر كي اکیسنی بیرلشدردي و اورته ده خي دوواري یخدي. ﴿٣٣﴾ گندي جسندنن دوشمانلخي يعني نظاملرده خي امرلرن شریعتنی ابطال اتدی كي او بارش گترسن و گندسنده، اکیسندن يني بير انسان

﴿٣٤﴾ اللهنن استه گندن رب عیسی مسيحن رسولو، بولسندن افسسده و عیسی مسيحه اولان مقدسپيره:

﴿٣٥﴾ بابامز اللهنن و رب عیسی مسيحنن سزه نعمت و سلام اولسن.

﴿٣٦﴾ مبارک اولسن اللهمز و ریمز عیسی مسيحنن باباسي كي بز ي مسيحه هر روحاني برکندن، سماوي يرلده برکتله دي. ﴿٣٧﴾ چونکو بز ي دنياننن تأسيسندن اول مسيحه ساچدي كي اونن حضورنده محبتده، مقدس و عیيسز اولجخ. ﴿٣٨﴾ كي اولدن گندي استه بي و رضاسي حسینه بز ي عیسی مسيحنن طرفندن، گندنه بسلنمه اوشاخلري اولمخ ایچن تعین اتدی ﴿٣٩﴾ كي گندي عزيز اوغولونده، بز ي قبول اتسن و شريفلي نعمت، حمد اولسن. ﴿٤٠﴾ مسيحه بز اونن قانندن قورتلدخ يعني اونن زنگین نعمتی ایچن گوناهازمز عف اولدی ﴿٤١﴾ كي اونو بوتون علم و فهمده اوستمزه دوکدي.

﴿٤٢﴾ الله گندي هدفي و رضاسي حسینه استه گنن سیرني بزه گورستدی، ﴿٤٣﴾ كي وقتلرنن تاماملانمه سي ادرتسنده، سواده و دنياده خي هر شيي مسيحه بیرلشدردي. ﴿٤٤﴾ و اونده بز ده ميراث الدخ، يعني اولدن اونن هدفي ایچن تعین اولدخ كي هر شيي گندي استه بي حسینه ادیو. ﴿٤٥﴾ تا بز دنن كي اولدن مسيحي اومیددن گوزلبودخ، اونن شريفی شرفلنسن. ﴿٤٦﴾ و اونده سز ده صح سوزو، يعني قورتلشزنن ایی خبرني دویدنز و ایناندینز ایچن وعد روح القدسندن مهوره نلدنز. ﴿٤٧﴾ او میراثمزن کفیلیدر تا اللهنن ساچدکلري قورتلسنلر و اونن شريفی شرفلنسن.

﴿٤٨﴾ بو سبیدن بن ده سزن رب عیسی ده خي ایماننن و بوتون مقدسپلردن محبتنزي دویدیم ایچن ﴿٤٩﴾ دائماً اللهه تشکر ادیوم و دو عالمده سزي عقلمه گتروم ﴿٥٠﴾ كي ریمز عیسی مسيحنن اللهی، شريفلي بابا، گندي معرفتنده عقل و وحی روحونو سزه ویرحي. ﴿٥١﴾ كي یوزگنن گوزلري ایدنلانچي و اونن دعوتنن اومیدني و مقدسپلرده كي میراثنن زنگین شريفنی انلیجتنن ﴿٥٢﴾ و اونن قدرتلي قوتانن ایشي حسینه، اولچسز قوتانن بويوککلگني بز مؤمنلره بلنجتنن ﴿٥٣﴾ كي مسيحه چالشدی و اونو اولومدن قالدردی

ياشيجي ﴿۱۵﴾ و سز محبته كوكلجنز و اساسنز قورلجي كي بوتون مقديسلردن برابر، مسيحن محبتن گنشلگني و بويو و درينلگني و اوزونلخني انليجنز. ﴿۱۶﴾ و مسيحن محبتي بلجنز كي معرفندن اوستندر، و اللهن بوتون دولولخنندن دولجنز.

﴿۱۷﴾ شدي برده چالشان او قواتن حسبنه، استهديمز يا دوشنديمز هر شيدن زياته اده بلان قدرتلي اللهه، ﴿۱۸﴾ عيسي مسيحه و كليسه ده تا بوتون عصرلرده، سونسز زمانه قدر شرفلنسن،

امين

﴿۱۹﴾ شدي بن رب ايچن محبوسم و سزه يالورويوم كي چاغرلدينز دعوته لايخ شكلنده ياشه ين. ﴿۲۰﴾ تماماً متواضع

و يوشخ و حليم اولن و برابرزوي محبتدن تحمل ادن. ﴿۲۱﴾ روحن بيرلگني سلامت ن باغله مسندن حفظ اتمك ايچن چالشن. ﴿۲۲﴾ بير جسد و بير روح وار، يعني سز بير اوميده چاغرلدينز. ﴿۲۳﴾ بير رب و بير ايمان و بير وقتيز وار. ﴿۲۴﴾ بير الله و بير بايا كي هر كرن اوستنده و هر كرن و هپنزنده در.

﴿۲۵﴾ اما هر بيرمه مسيحن هديه سنن اولچوسو حسبنه نعمت و يرلدي. ﴿۲۶﴾ بو ايچن يازلمش «اثن يوكسگه چيخدي زمان، اسيرلري اسيرلگه الاتدي و انسانلره هديه لر ويردي.»

﴿۲۷﴾ بس بو «چيخدي» ناي يعني؟ اگر او اولده چيخديسه، ير ن اثن اشاعي يرلره اينملي ديل مي؟ ﴿۲۸﴾ او اينمش اولان، اهچخ هر شي دلدرمخ ايچن بوتون سماواتن يوخاري چيخاندر.

﴿۲۹﴾ و او بعضي رسوللر و بعضي نبيلر و بعضي مُشرلر و بعضي چوپانلر و بعضي معلملر، ﴿۳۰﴾ مقديسلري و خزمت ايشني تاماملامخ و مسيحن جسدني قواتلدرمخ ايچن تعين اتدي. ﴿۳۱﴾ كي هبمز ايمان و اللهن اوغولون معرفتن و كامل انسان بيرلگنه يعني مسيحن كامل شكلنن اولچوسنه اولاشچخ. ﴿۳۲﴾ كي كوچك اوشاخلر كمى هر تعليمن يئلندن صلامنجخ ارتخ و انسانلرن حيله سنندن و يالانلردن قاندرلميجخ. ﴿۳۳﴾ لكن محبتدن گرچكده دوام ادجك و هر شيدنه بويوچك يعني باش اولان مسيحه ﴿۳۴﴾ كي اوندن بوتون جسد بيرلشيو و نظاملي اوليو يعني هر مفصلدن و هر عضون چالشمه سي حسبنه كي جسدي محبته بويوتيو و قواتلدريو.

﴿۳۵﴾ شدي بونو ديوم و ريدن شهادت اديوم كي سز ارتخ باشخه ملترلر، يعني بوش عقللر كمى ياشه ماين. ﴿۳۶﴾ اونلرن

يراتسن ﴿۳۷﴾ و اِكِسِنِي ده بير جسدنن الله دن بارشدرسن، يعني گندي صليبندن كي دوشمانلخي اونن اوستنده محي اتدي. ﴿۳۸﴾ و گلدي و سلامت ن اِي خبَرِنِي سزَه كِي يراخدنز و هم ده ياخن اولانلره ويردي.

﴿۳۹﴾ چونكو عيسي نن طرفندن اِكِمِز ده بير روحده بابانن حضورته گده بليوك. ﴿۴۰﴾ يعني بوندن سز يراخ و يادغي ديلسنز ارتخ، لكن مقديسلرن مواطلرلي و اللهن ائونن ملتيسنز. ﴿۴۱﴾ و رسوللرن و نبيلرن اساسنه بانايه اولدنز و عيسي مسيح گدسي اساسي طاشيدر. ﴿۴۲﴾ كي اونده بوتون بنايا برابرته باغلايو و ربن مقدس معبدي اوليو. ﴿۴۳﴾ و روحده اللهن مسكني اولمخ ايچن سز ده اونده برابر بنايا اوليوزن.

۳

﴿۴۴﴾ بو سبيدن بن بولس، سز باشخه ملترلر ايچن مسيح عيسي به محبوسم. ﴿۴۵﴾ دويدينز كمى سزن ايچن اللهن نعمتنن مديرلگي بنه ويرلدي. ﴿۴۶﴾ يعني بو سير، وحيدن بنه اشكاره اولدي و بن بوندن اول بير از سزه يازدم. ﴿۴۷﴾ و اونو اوخودينز زمان بنم مسيحن سرنده كي معرفتمني انليجنز. ﴿۴۸﴾ بو سير اسكي عصرلرده انسانلره اشكاره اولمامشدي، اما شندي اونن مقدس رسوللرته و نبيلرته روحدن اشكاره اولمشدر. ﴿۴۹﴾ كي باشخه ملترلر انجيلدن، ميرائده و مسيحن جسدنده و وعدنن نتيجه سنده مشترك اولديلر. ﴿۵۰﴾ و اللهن نعمتنن، اونن قواتن ايشي حسبنه، بن بو انجيلن خزمتمچيسي اولدم. ﴿۵۱﴾ بن بوتون مقديسلرن اثن كوچكندن دها كوچگم. بو نعمت، مسيحن اولچوليمان غنياتنن اِي خبَرِنِي باشخه ملترلره سويلمه مك ايچن بنه ويرلدي. ﴿۵۲﴾ يعني هر شي مسيحنن يرانن اللهه، اولدن ساخلانمش او سرن نظامنن ناي اولديني هر كره ايدنلتيوم ﴿۵۳﴾ كي شندي اللهن مختلف عقلي كليسه طرفندن، سماوي يرلرده كي رئيسلره و حكومتلره بلنسن. ﴿۵۴﴾ اللهن تعين اتدي ابدي بو مقصد، عيسي مسيحه تاماملاندي ﴿۵۵﴾ كي بز اونده ايمان سببندن جسارتدن ياخالشمه بليوخ. ﴿۵۶﴾ شندي يالورويوم كي سزن ايچن چكديم عذابلردن، جانن سز سلخامسن. چونكو اونلر سزن شرفنن ايچنادر.

﴿۵۷﴾ بو سبيدن رهمز عيسي مسيحن باباسنه ديز چكويوم ﴿۵۸﴾ كي سماواتده و يرده كي هر عايله اوندن اسم المشدر. ﴿۵۹﴾ دوعا اديوم كي او سزه گندي غنياتنن شرفي حسبنه ويرسن كي سز ايچن زده اونن روحندن قواتلجنز. ﴿۶۰﴾ و مسيح ايمان سببندن سزن يوركلرن زده

عقلري قارالمشدر و طاش يوركلري و جهالخلري ايجن اللهن حياتي اونلردن النمشدري. ﴿١٧٩﴾ اونلر عقلسز اولمشدر و گنديلرني فاحيشه لگه و هر پيسلگه تسليم اتمشدر. ﴿١٨٠﴾ اما سز مسيحدن بله اورگمادنز. ﴿١٨١﴾ يعني اگر اونن ايجن دويديسنز و عيسی ده خي گرچک حسينه تعليم الديسنز، ﴿١٨٢﴾ اسكي حياتنن يولنو، يعني قاندران شهواتلردن چوريان اسكي ادمي براخن. ﴿١٨٣﴾ و عقلنن روحنو تجديد ادن. ﴿١٨٤﴾ و اللهن صورتده كي صالحلکده و گرچک قدسلخده يراتلمش اولان او بني ادمي گايين.

﴿١٨٥﴾ بو ايجن يالانجلخي، ترک ادن و هرکز گندي قونشوسنه گرچگي سويله سن چونکو بز برابرمنن عضولريخ. ﴿١٨٦﴾ فزغن اولديسنز گونا اتمانين، غضبنيه گونش باتماسن. ﴿١٨٧﴾ شيطانه فرصت ويومانين.

﴿١٨٨﴾ خرخر ارتخ چالماسن، لکن محتاجاره ياردم اتمک ايجن گندي اللرنن ايشله سن. ﴿١٨٩﴾ اغزنزدن هيچ بير پيس سوز چيخماسن لکن احتياج حسينه و جسارت ويرمک ايجن موفيد سوزلر سويله ين كي دويانلر نعمتلي اولسنلر. ﴿١٩٠﴾ و اللهن روح القدسني موتسز اتمانين، چونکو اوندن قورتلش گونه مهوره نندنز. ﴿١٩١﴾ هر شکل اجيلخ و فرغنلخ و غضب و باغرمخ و پيس جور و کراه سزدن يراخ اولسن. ﴿١٩٢﴾ برابرزدن لطيف و مرحمتلي اولن و الله مسيحه سزي نصل عفا اديسه، سز ده برابرزني عفا ادن.

﴿١٩٣﴾ شندي عزيز اوشاخلر کمي، اللهن شکلنه بنزه ين. ﴿١٩٤﴾ محبتده ياشيه ين چونکو مسيح ده بري سئودي و گندي بزم ايجن اللهه ابي قوخولو بير تقدمه و قوربان کمي تقدم ادتي. ﴿١٩٥﴾ اما زنا و هر پيسلک و طمعلک بير ذکره ايجن بله سزده هيچ بولنماسن، چونکو بونلر مقديسلره لايخ ديل. ﴿١٩٦﴾ و پيس جور و بوش سوزلر و عيب قونشمه لر كي لايخ ديل لکن اونلر يره شکر ادن.

﴿١٩٧﴾ چونکو سز امينسنز كي هيچ بير زناکار يا پيس يا صنم تاپان طمعکار مسيح و اللهن مملکتنده ميراثي يوخدر. ﴿١٩٨﴾ هيچ کيمسه سزي بوش سوزلردن قاندرماسن، چونکو بو شيلر ايجن اللهن غضبي اطاعتسزلخن اوشاخلرنن اوستنه گلجي. ﴿١٩٩﴾ شندي اونلردن شريک اولماين.

﴿٢٠٠﴾ چونکو بير زمان قرانلخدنز لکن شندي ربه ايشغسنز. بو ايجن ايشغن اوشاخلري کمي ياشه ين. ﴿٢٠١﴾ چونکو ايشغن ميوه سي هر ايبيلک و صالحلک و گرچکدر. ﴿٢٠٢﴾ ربه مقبول اولان شيلرن ناي اولدني تفتيش ادن ﴿٢٠٣﴾ و ظلامتن ميوه سز ايشلرندن مشترک اولماين، بالعکس اولنري اشکاره ادن. ﴿٢٠٤﴾ چونکو اونلر قرانلخده ياپدخلري شيلرن سويله مه سي بله عبيدر. ﴿٢٠٥﴾ اما هر شي ايشغدن اشکاره اوليو چونکو اشکاره اولان هر شي ايشغدر. ﴿٢٠٦﴾ بو ايجن ديو «اي ياتان ادم، اويان! اولولردن قانخ و مسيح سنه پارليجي.»

﴿٢٠٧﴾ بو ايجن موخيات اولن كي نصل ياشيونز، يعني عقلسزلر کمي ديل لکن عقللي ادملر کمي ياشه ين. ﴿٢٠٨﴾ زماني قيمتلي صاين، چونکو بو گونلر پيس گونلردر. ﴿٢٠٩﴾ بو سببدن عقلسز اولماين لکن ربن استه گنن ناي اولدني انلاين.

﴿٢١٠﴾ شرايدن سرخوش اولماين چونکو سزي پيسلگه الانجي، لکن روح القدسدن دولو اولن. ﴿٢١١﴾ برابرزدن زبورلردن و تساييحدن و روحاني شرحيلردن قونشن و يورگننده ربه ترينملر سويله ين. ﴿٢١٢﴾ و دائماً هر شي ايجن ريمز عيسی مسيحن ايسمنده اللهه و بابايه تشکر ادن. ﴿٢١٣﴾ و مسيحن احترامي ايجن برابرزوه اطاعتلي اولن. ﴿٢١٤﴾ اروادلر، ربه تسليم اولدني کمي گشيلرزه اطاعتلي اولن. ﴿٢١٥﴾ چونکو مسيح کليسه نن باشي اولدي کمي، گشي ده اروادن باشيدر و او جسدي قورتاراندر. ﴿٢١٦﴾ يعني کليسه مسيحه اطاعت اتدي کمي، اروادلر ده هر شیده گندي گشيلرنه اطاعت اتميلر. ﴿٢١٧﴾ گشيلر، مسيح نصل کليسه يي سئودي و گندي اونه فدا اتدي کمي، اروادلرني سئون. ﴿٢١٨﴾ كي اونو سوزنن طرفندن صويدن يخاصن و تقدیس اتسن. ﴿٢١٩﴾ و کليسه يي شريفلکده گندنه تقدم ادجي كي لکه سز و بوروشقسز و بله شيلر کمي اولميجي لکن مقدس و عيسيز اولجي. ﴿٢٢٠﴾ عينا شکلده ارککلر گندي اروادلرني گندي جسدلري کمي سئوميلر. کيم گندي اروادي سئوديسه گندسني سئويو. ﴿٢٢١﴾ چونکو هيچ کيمسه گندي جسدنن کراه اتماز بالعکس اونو بسليو و سئويو. عينا شکلده مسيح ده کليسه يي سئويو. ﴿٢٢٢﴾ چونکو بز اونن جسندن عضولريخ. اونن جسندن و گميکلرندن.

﴿٢٢٣﴾ «بو سببدن بير ادم گندي اناسني و باباسني ترک ادجي و اروادندن بيرلشجي و اكيبي بير جسد اولجيلر.»

﴿۳۳﴾ بو سير بويوكدر لکن بن مسيح و كليسه ايجن قونشيوم.
يعني سز دن هرکز گندسي کمي گندي اروادني سئوس و ارواد گندي گشيستي احترام اتسن.

﴿۳۴﴾ اي اوشاختر، بابالرنه و انالرنه ربه اطاعت ادن چونکو بو صحرار.

﴿۳۵﴾ «اناه و بابانه احترام ات»، کي وعدن برابر گلان اول امردن. ﴿۳۶﴾ «کي سنه ابي گلجي و دونياده چوخ ياشيجن.»
﴿۳۷﴾ و بابالر، اوشاخترني قودرماين، لکن اونلري رين تربيه سي و تعليمنده بويوتن.»

﴿۳۸﴾ خدمتچيلر، مسيحي اطاعت اديونز کمي جسمن حسبنده کي اغالرنه قورخو و تتره مک و صافي يورکدن اطاعت ادن. ﴿۳۹﴾ يعني گوزه ابي گورکمک ايجن، انسانلردن راضي اريانلر کمي ديل لکن الله استه گني يورکدن ادان، مسيحن خدمتچيلري کمي اولن. ﴿۴۰﴾ و انسانلره اتمش کمي ديل لکن ربه يورکدن خدمت ادن. ﴿۴۱﴾ چونکو بليونز کي هر کيم ايبليک اتديسه، خدمتچي يا حُر فرق اتماز، او ريدن اوچرت الجي.

﴿۴۲﴾ و سز اغالر، خدمتچيلرن دن عينا شکلده ادن و اونلري تهديد اتمائين، چونکو بليونز کي سزن و اونلرن اغاسي سماده بيردر و او انساني انساندن تفرق اتماز.

﴿۴۳﴾ يعني قارداشلر، ريدن و اونن قدرتنن قواتندن قواتلنن. ﴿۴۴﴾ الله بوتون سلاحلرني گائين کي شيطانن حيله لرني ضدنه دوره بله جنز. ﴿۴۵﴾ چونکو بزم صواشمز قانندن و جسندن ديل، لکن رئيسلردن و حکومتلردن و بو دونيانن ظلامتنن قدرتلردن و سماده خي پيس روحلرن ضدنه در.

﴿۴۶﴾ و هر زمان استه کلرنز ايجن روحده دوعا ادن و بونن ايجن دائماً صبردن و يالوارمخدن بوتون مقديسلر ايجن دوعا ادن. ﴿۴۷﴾ بنم ايجن ده دوعا ادن کي سوز بنه ويرلسن و بن اچخ اغزدن و جسارتدن انجيل سرنه بلدرم. ﴿۴۸﴾ کي بو انجيل ايجن زنجيرلردن بير سفيرم. بو ايجن دوعا ادن کي لازم اولدي کمي جسارتدن قونشه بلجم.

﴿۴۹﴾ لکن احوال و ياپدخلمري سزه بلدرمک ايجن، عزيز قارداش و ربه صادق خدمتچي، تيخيقوس هر شي سزه سويليجي. ﴿۵۰﴾ اونو بو سببدن سزه گوندرم کي سز بزم احوالمر ايجن بلجنز و او سزن يورکلرنه تسلي ويرجي.

﴿۵۱﴾ قارداشلره بابا الله و رب عيسي مسيحن طرفندن سلام و ايمانندن محبت اولسن.
﴿۵۲﴾ ريمز عيسي مسيحي چوروميان محبتدن سئوانلرن هپسنه نعمت اولسن.
امين

فيلپلر

حسنة كى بن هيچ بير شيدن اوتانميجم، بالعكس هر زمان كمي جسارتلي قالمج. شندي ده ياشهديسم و يا اولديسم، مسيح بنم جسلمدن شرفلنجي. ^(١٦) چونكو بنم ايچن ياشه مخ مسيحدر و اولمك قازانجدر. ^(١٧) اما اگر بن جسدهده ياشهديسم، فايدهلي بير ايش اولجي و بلميوم هانسني ساججم. ^(١٨) چونكو اكي طرفدن داردهيم. بن گتمك و مسيحنن برابر اولمخ اسيوم و بو دها چوخ ابي در. ^(١٩) اما جسدهده قالديسم سزن ايچن دها لازمدر. ^(٢٠) و بونده ثابت اولديم ايچن بليوم كي قالمج و سزن ايمانده بويومك و كايفلگنر ايچن سزدم دوام ادجم. ^(٢١) و گنه سزه گلديم زمان، مسيح عيسى ده افتخارنر بن ايچن دها زياده اولجي. ^(٢٢) لکن مسيحنن ايجيله لايج يولده ياشهين كي بن گلديسم يا غايب اولديسم، دويه بلجم كي سز نصل بير روحده ثابت دوريويز و بير يوركدن ايجيلن ايماني ايچن صواشيونر ^(٢٣) و دوشمانلرننر ياپدخارندن قورخوميونر و بو اونلره محي علامتيدر، لکن سزه قورنكش علامتيدر و بو الله دندر. ^(٢٤) چونكو مسيحن خاطرلي ايچن سزه ويرلدي كي بس اونه اينا نميجنر لکن اون خاطرلي ايچن عذاب ده چكجنر. ^(٢٥) چونكو سزه عينا صواش وار كي عينا سني بنده گوردنر و شندي دويدنر كمي دها بندن قاليو.

٢

شندي اگر مسيحه بير جسارت، اونن محبتندن بير تسليي يا اونن روحندن بير دوستلخ يا شفقت و مرحمت وارسه ^(٢٦) بير فكرده و بير محبته و بير يوركده بيرلشن و بير هدفه بنم كايفلگمي تمامالين. ^(٢٧) هيچ بير شني كيبيرلكدن يا گندزري گورستمك ايچن اتمان لکن متواضعلخن باشخارنر گندزردن دها ابي صاين. ^(٢٨) و هر بيرز تك گندي احتياجلارنه باخماسن، لکن هر كز باشخارنر احتياجلارنه ده باخسن. ^(٢٩) سز ده مسيح نصل دوشنديسه عينا شكلده دوشن. ^(٣٠) او اللهن صورتدهدي اما اللهدن مستوي اولمه سني حق صايمادي. ^(٣١) لکن گندسني هيچ صايدى و بير خرمتجي صورتني ددي و انسان شكلنه دؤندي. ^(٣٢) و انسان صورتده بولندي ايچن گندني متواضع اتدي و تا اولومه حتى تا صليب اولومه اطاعتلي اولدي. ^(٣٣) بو

عيسى مسيحن خرمتچيلري بولس و طيموتاؤسدن، فيلپي شهرنده عيسى مسيحه كي بوتون مقديسلره و اونلرن مجمعلرنن باشلرنه و خرمتچيلرنه: ^(٣٤) بابامز الله و ريمز عيسى مسيح طرفندن سزه نعمت و سلامت اولسن. ^(٣٥) هر دفعه سزن ايچن دوشنديسم، اللهه تشكر اديوم. ^(٣٦) و دائماً هر دوامده هينر ايچن كايفلكدن دوغا اديوم. ^(٣٧) سز اول گوندن تا بو گونه قدر ايجيله مشترك اولدينر ايچن اللهه تشكر اديوم. ^(٣٨) بن بير شيده امينم كي سزه ابي ايشي باشليان الله، اونو تا عيسى مسيحنن گونه قدر تمامليجي. ^(٣٩) بن هينر ايچن بله دوشنه بليوم، چونكو سز بنم يورگمه سز. هينر بو نعمته يعني زنجيرلرده و ايجيلن دفع اتمه سي و ايتاتنده بندن شريكسنر. ^(٤٠) چونكو الله شهادمدر و او بليو كي عيسى مسيحنن محبتنده، ناي قدر سزن حسرتنر چكيوم. ^(٤١) و دوغا اديوم كي محبتنر معرفته و كامل فهمده زياده اولسن ^(٤٢) كي هر شني تفتيش ادجنر و ائن ابي شيلري ساججنر و مسيحنن گونده صافي و عيبسز بولجنر ^(٤٣) و اللهن حمد و تشرفي ايچن، عيسى مسيحن طرفندن صالحلك ميوه سندن دولو اولجنر.

^(٤٤) شندي قارداشلر اسيوم كي سز بندن ناي اولدينر بلجنر كي ايجيلن يايلمه سنه دها چوخ ياردم اتدي. ^(٤٥) يعني بوتون سراين محافظلري و باشخهلر بلديلر كي بن مسيح ايچن محبوس اولدم. ^(٤٦) و ربه قارداشلرن چوخو بنم زنجيرلر ايچن دها چوخ جسارتلي اولديلر و ربن سوزنو قورخامدن پايلاشديلر. ^(٤٧) اما بعضيلر قرخانلخ و فتنه لك ايچن مسيحي وعظ اديولر لکن بعضيلر ده ابي مصلحتندن وعظ اديولر. ^(٤٨) اونلر مسيح يوركدن وعظ اديولر چونكو بليولر كي بن ايجيلدن دفع اتمك ايچن بوردهيم. ^(٤٩) اما باشخهلر مسيحي قرخانلخن وعظ اديولر چونكو سانيلر كي حسده بنه دها زياده سورون ويرجبلر. ^(٥٠) هر نايسه، هر طرفدن، ايبلكدن يا ده ياتلش مصلحتندن اتديسهلر، مسيح وعظ اديولر و بن بوندن كايفلنيوم و اثوت گنه ده كايفلنجم. ^(٥١) چونكو بليوم كي بن بوندن و سزن دوغالزردن و عيسى مسيحن روحونن ياردمندن قورنكلمج. ^(٥٢) بنم استه گم و اويهم

بولمادنز. ﴿١٧٩﴾ بونو احتياجلرم ايجن داييموم، چونكو بن هر حالده راضي اولمه يي اورگندم. ﴿١٨٠﴾ فقيرلخي و زنگينلگي ده بليوم، هر حالده و هر شيدده، دوق قالمخ و اچلخ چكمك و زنگينلك و احتياجلرده راضي اولمخ سزني اورگندم. ﴿١٨١﴾ بنه قوات ويران مسيحلدن هر شي اده بليوم. ﴿١٨٢﴾ لکن بنه ايلك اتدنر كي بنم سورونلرمدن مشترك اولدنز. ﴿١٨٣﴾ سز فيلپيلر بليونز كي ايجنيلن اولنده، مكدونيه دن چيخديم زمان، سزدن باشخه هيچ بير كليسه بدنن ويرمك يا ده المخ خزمنده شريك اولمادي. ﴿١٨٤﴾ چونكو تسالونيكيه ده اولديم زمان ده احتياج ايجن بير قاچ دفعه ياردم گوندردنز. ﴿١٨٥﴾ بن هديه استه ميوم لکن سزن حسابنزه دها چوخ ميوه گورمك ايتيوم. ﴿١٨٦﴾ هر شي تامماً حتى زياده سندن المه گلدي چونكو سزن ايفروديتوسدن گوندردينز هديه لر بنه اولاشدي كي اللهه مقبول و گوزال قوخولو قورباندر. ﴿١٨٧﴾ والهم، عيسي مسيحن شريفنده، گندي زنگينلگن حسبنه سزن بوتون احتياج لرنزي يتشترجي. ﴿١٨٨﴾ شندي اللهه و بابامزه سونسز زمانه قدر شريف اولسن. امين.

﴿١٨٩﴾ بوتون مسيح عيسي ده مقديسلره سلام سويله ين. و بدنن برابر قارداش لر سزه سلام سويلولر ﴿١٩٠﴾ مقديسلرن هيسي، خصوصاً قيصرن ائونده اولانلر سزه سلام سويلولر. ﴿١٩١﴾ ريمز عيسي مسيحن نعمتي هيسزدن برابر اولسن.

امين

و اونلر عيبلرنده ايفتخار بوليولر و دونياده خي شيلري دوشنيولر. ﴿١٩٢﴾ اما بزم وطنمز سمدهدر و اورادن قورتارجمز رب عيسي مسيحي گوزليوك. ﴿١٩٣﴾ او بزم ضعيف و فاني جسملرمزي گندي شريفلي جسمنن شكلنه دايشترجي و بونو گندي ايشن قواتندن تشكيل ادجي كي هر شي اونه اطاعت اتسن.

﴿١٩٤﴾ يو ايجن عزيز قارداش لر، سزي اوزليوم و سز بنم كايفلگم و تاجمسنز. عزيزلر بو شكلده ربه ثابت قالن. ﴿١٩٥﴾ اووديا و ستيخيه يالواريوم كي ربه عينا فكرده اولسنلر. ﴿١٩٦﴾ و سنه ده اي صح يولداشم يالواريوم كي اونلر ياردم ات چونكو ايسلمري حيات كتابنده اولان كلمندس و باشخه يولداش لر بدنن برابر ايجنل ايجن جهلكدن چالشديلر.

﴿١٩٧﴾ دائماً ربه كايفلنن و گنه ديوم كايفلنن. ﴿١٩٨﴾ لطيفنز بوتون انسانلره مشهور اولسن. رب ياخنلر. ﴿١٩٩﴾ هيچ بير شي ايجن مراخ اتمانن لکن هر شيبي دوعادن و استه كلردن و تشكر اتمكدن اللهه بلدن. ﴿٢٠٠﴾ والهن سلامتي كي هر عقلدن يوجه در، يورك لرنزي و افكار لرنزي عيسي مسيحه حفظ ادجي.

﴿٢٠١﴾ اخيراً قارداش لر هر ناي صح و شريفلي و صالح و پك و گوزال و ابي و قيمتلي و لا يخ شي وارسه، اونلرده دوشنن. ﴿٢٠٢﴾ بدنن اورگدينز و قبول اتدينز و دويدينز و گوردنيز شيلري ادن و سلامتني اللهه سزدن برابر اولجي.

﴿٢٠٣﴾ ربه چوخ كايفلنيوم كي شندي اخرده سز بنم ايجن دوشنيونز و اسكيدين ده دوشنيونز اما ياردم اتمك ايجن فرصت

رسول بولسُن قولوسيلره رساله سي

دونياده يا ده سماءه خي هر شي گندسندن بارشدرسن، چونكو اون صليبين قانندن بارش گتردي. ﴿١٤٠﴾ سز ده گچمش زمانده يادريغلدنز و افكارلرز و پيس يابدخلرزندن اللهه دوشمانلريدنز. ﴿١٤١﴾ شندي گندي جسمندن يعني گندي اولومندن بارشدردي كي سزي گندي حضورنده مقدس و عيسيز و لكه سز ادجي. ﴿١٤٢﴾ اگر ايمانده متأسس و ثابت قالديسنز و دويدنيز انجيلن اوميدندن سپيماديسنز كي بوتون سمانن التنده خي يرانلشه وعظ ويرلمش و بن بولس اونن خزمتچيسي اولمشم.

﴿١٤٣﴾ شندي سزن ايجن چكديم عذابلردن كايغليوم و مسيحن جسدنن باقي زورلخارني اونن جسدي يعني كليسه ايجن، گندي جسمده تمامليوم. ﴿١٤٤﴾ بن اللهن بنه ويرديي وظيفه حسبنه، سزن ايجن بو كليسه ن خزمتمچيسي اولدم كي اللهن كامل سوزنو سزه اعلان اديوم. ﴿١٤٥﴾ يعني او بيري كي عصزلردن و اسكي زمانلردن بري ساخلانمشدي لکن شندي اونن مقديسلرنه اشكاره اولدي. ﴿١٤٦﴾ الله بله استه دي كي باشخه ملتره بو بيسن شريفنن زنگينلگني گورستسن و بو بيس سزده اولان مسيح و شريفن اوميدلر. ﴿١٤٧﴾ و بز ده بونو اچخلويخ و هر كزه نصيحت ويريوخ و هر انسانه بوتون عقلمن تعليم ويريوخ كي هر كزي مسيحه كامل حاضر اده بلجك. ﴿١٤٨﴾ و بو سببند ده عذاب چكيوم و اونن بنده قواتدن چالشان ايشنن حسبنه جهد اديوم.

٢ چونكو استيوم كي بلجنز سز و لاوديقهده اوتورانلر و دها بنم يوزمو گورميانلر ايجن، ناي قدر جهد اديوم. ﴿١٤٩﴾ كي اونلرن يوركلري تسلي الجي و برابرندن محبتده بيرلشجيلر و كامل فهمن زنگينلگي و اللهن معرفتنن بيسني يعني مسيحي انليجيلر. ﴿١٥٠﴾ چونكو اونده بوتون عقلمن و معرفتنن خزينه سي ساخلانمشدر. ﴿١٥١﴾ بو ايجن بله ديوم كي هيچ كيمسه سزي حيله لك سوزلردن قانداماسن. ﴿١٥٢﴾ چونكو بن جسدياً اورده ديلم، لکن روحده سزندن برابر و نظامنزي و مسيحه ثابت ايماننزي گوريوم و كايغليوم.

١ اللهن استه گندن، عيسي مسيحن رسولو، بولسندن و قارداشمز طيموتاوسندن، ﴿١٥٣﴾ مسيحه اولان قولوسيده خي مقديسلره و امين قارداشاره، بابامز الله و رب عيسي مسيحن سزه نعمت و سلام اولسن. ﴿١٥٤﴾ بز دائماً سزن ايجن دوعا اديوخ و اللهه و ريمز عيسي مسيحن باباسنه تشكر اديوخ. ﴿١٥٥﴾ چونكو سزن ايماننيز ايجن عيسي مسيحه و محبتنزي مقديسلردن دويدخ. ﴿١٥٦﴾ سزن ايجن سماءه خي اوميدن سببندن كي اونو اولده انجيلن گرچك سوزندن دويدنيز ﴿١٥٧﴾ كي سزه اولاشدي و اونو دويدنيز و اللهن نعمتي گرچكده انلادينز گونندن بري، بوتون دونياده ميوه ويريو و بويوو. ﴿١٥٨﴾ و بونو مسيحن امين خزمتمچيسي و ايش يولداشمز ايافرسندن اورگنندنز. ﴿١٥٩﴾ ايافراس سزن روحده اولان محبتنزي بزه ده سويله دي.

٢ بو ايجن بز دويديمز گونندن بري سزن ايجن دوعا اتمكندن هيچ دورميوخ و استيوخ كي هر روحاني عقل و فهمده اونن كامل معرفتنن استه گندن دولجنز. ﴿١٦٠﴾ كي سز ربه لايخ بير شكلده ياشيجنيز و او هر شيدده سزندن راضي اولجي و هر ايبلكدن ميوه كتره بلجنز و اللهن كامل معرفتنده بويوجنيز. ﴿١٦١﴾ و اونن شريفنن قدرتي حسبنه قواتلي اولن كي هر شيدده صبر و تحملدن كايغلمن. ﴿١٦٢﴾ و بابايه تشكر ادجنز كي بري ايشغده مقديسلرن ميراتندن پاي المخ ايجن لايخ سايدي. ﴿١٦٣﴾ و بري قرانلخن حاكمتندن قورتاردي، گندي عزيز اوغلمنن مملكتنه الاتدي ﴿١٦٤﴾ كي بزده اونن قانندن قورلئش و گوناھلرمز ايجن عفا وار. ﴿١٦٥﴾ او گوركميان اللهن صورتيدر و بوتون يرانلشندن اول دوعامشدر. ﴿١٦٦﴾ چونكو اونده هر شي يرانلدي، يرده و سماءه گوركان و گوركميان هر شي و كرسيلر و حكومتلر و رئيسكلر و قدرتلر، يعني هر شي اونندن و اونن ايجن يرانلدي. ﴿١٦٧﴾ او هر شيدن اول وادي و اونده هر شي ثابت قاليو. ﴿١٦٨﴾ و او جسدنن يعني كليسه ن باشيدر. او اولدر و اولولردن اول قالخان ادر كي هر شيدده بيرنجي اولسن. ﴿١٦٩﴾ چونكو بابا هر تماملمنن اونده اولمه سنه راضي اولدي. ﴿١٧٠﴾ كي عيسي دن

قورخوسندن خرمت ادن. ﴿۱۱﴾ و ناي اتديسنز، انسان ايچن ديل، لکن يورگنيزدن ربه خرمت ادن. ﴿۱۲﴾ چونکو بلويزن كي ريدن ميراث او جرتي الجنز، بو ايچن رب مسيحه خرمت ادويزن. ﴿۱۳﴾ لکن کيم ظلامت اتديسه، او اتديي ظلامتنن جزا الجي. چونکو رب انساني انساندن تفرق اتماز!

﴿۱۴﴾ اغارل، خرمتچيليزدن صح و عدالتلي اولن چونکو بلويزن كي سزن ده سماده بير اغانز وار.

﴿۱۵﴾ دوعا اتمکده دوام ادن و شکر اتمکدن اوانخ اولن. ﴿۱۶﴾ و بزم ايچن ده دوعا ادن كي الله سوزو ايچن بزه بير قايي اجسن و

بن مسيحن سرنن گرچگني سويله بلجم كي بو سببدين محبوسم. ﴿۱۷﴾ دوعا ادن كي بن اونو انلاته بلجم و لازم شکلده اچخليجم.

﴿۱۸﴾ شدردهخي انسانلردن عقللي يولو ياشهين و زمانز بوش گچماسن. ﴿۱۹﴾ سوزلرنز دائماً نعمتنن برابر اولسن و دوزدن تريه اولسن كي بلجنز هرکزه نصل جواب ويرمليزن.

﴿۲۰﴾ تيخيکوس بنم عزيز قارداشم و امين خرمتچي و ربه يولداشم، احوالمي سزه انلاتجي. ﴿۲۱﴾ بن بو سببدين اونو گوندردم

کي سزن احواليزي انالسن و يورکلرني تسليي ورسن. ﴿۲۲﴾ و سزدين امين و عزيز بير قارداش، اونسيموسي ده گوندريوم کي

بوردهخي هر شي ايچن سزه انلاتجیلر.

﴿۲۳﴾ و بدنن برابر حبسده اولان ارستارخوس سزه سلام سويليو و بارناپاسن باجيسنن اوغلو مرقس کي اونن ايچن سزه سويله مشم، اگر سزه گلدیسه اونو قبول ادن ﴿۲۴﴾ و پوستوس کي او سئنتيلردن يسوع اسمندن معروفدر. بونلر بدنن اللهم مملکنته خرمت ادبولر و بنه تسليي ويردیلر. ﴿۲۵﴾ سزدين بيری، عیسی مسيحن خرمتچيسي اپافراس سزه سلام سويليو. او دائماً سزن ايچن جهدي دوعا ادبو کي سز اللهم بوتون هسته گنده کامل و امين اولجنز. ﴿۲۶﴾ و بن شهادت اده بليوم کي او سز و لاوديقهده و هيراپوليسده اوتورانلر ايچن چوخ چالشدی. ﴿۲۷﴾ عزيز دوکتور لوقا و ديماس سزه سلام سويلولر.

﴿۲۸﴾ لاوديقهده قارداشلره و نيمفاسه و اونن ائونده توپلانان قارداشلره سلام سويلهين. ﴿۲۹﴾ و بو رساله سزه اوخونخدن سوزرا،

لاوديقهده کي کلبسهده ده اوخنسن و سز ده لاوديقهده دن گلان رساله يي اوخوين. ﴿۳۰﴾ و اريخيپوسه ﴿مويخيات اول کي اللهم سنه

ويرديي ايشي بترجن ﴿۳۱﴾ سويلهين.

﴿۳۲﴾ بن بولس بو سلامي گندي المدن يازيوم، حبسده اولديمي اونتمانين. نعمت سزدين برابر اولسن.

امين

۲۵:۳ افئسلولره ۹:۶ - ۱:۴ افئسلولره ۹:۶ - ۵:۴ افئسلولره ۱۶:۵ - ۷:۴ رسوللن ايشلري ۲:۰:۴؛ ۲ طيموتاؤسه ۱۲:۴ - ۷:۴ افئسلولره ۲۲:۲۱:۶ - ۹:۴ فيلمونه رساله ۱۰:۱ - ۱۲:۱ - ۱۰:۴ a رسوللن ايشلري ۲۹:۱۹؛ ۲:۲۷؛ ۲:۴۱؛ b رسوللن ايشلري ۲۵:۱۲؛ ۲۵:۱۳؛ ۱۳:۱۳؛ ۳۹:۱۵ - ۳۷:۱۵ - ۱۲:۴ قولوسياره ۷:۱؛ فيلمونه رساله ۱:۲۳ - ۱۴:۴ a ۲ طيموتاؤسه ۱۱:۴؛ فيلمونه رساله ۱:۲۴؛ ۲ b طيموتاؤسه ۱۰:۴؛ فيلمونه رساله ۲۴:۱ - ۱۷:۴ فيلمونه رساله ۲:۱.

سلانیکیلره بیرنجی رساله

تبشیر ادیوک و انسانلردن راضیلخ المخ ایچن دیل لکن یورکلرمیزی سینیان اللهدن راضیلخ المخ ایستوخ.

بلدینز کمی بز اصلا شیشدران سوزلردن سویله مادک و الله گوریو کی بز طمعکارلخ ایچن گلماک. ^۱ و انسانلردن یا سزدن و یا ده باشخه لردن شریف اراماخ. حتی بز رسوللر اوله راخ سزه یوک اوله بلردخ.

اما گندی بیکلرنه تسلی ویران بیر انا کمی بز سزدن یومشخلخدن یاشه دخی. ^۲ سزه یورگزدن باغلاندخ کی حتی بز بس اللهن اینجیلی پایلاشمخ دیل، لکن حیاتمزی ده پایلاشمخ ایستیدوخ چونکو سزی چوخ عزیز صایدخ. ^۳ قارداشلر، سز بزم تعیمیزی و زورلخمزنی ایتمادانز، بز اللهن اینجیلی سزه انلاته بلمک ایچن گجه گوندز چالشیدوخ چونکو هیچ کیمسه یه یوک اولمخ ایسته مادک.

سز و الله شاهدسنز کی نای قدر مقدس و صالح و ذنوبسز شکلده سز مؤمنلردن یاشه دخی. ^۴ و بلدینز کمی، سزه بیر بابا گندی اوشاخلرنه اتدی کمی، نصیحت و تسلی و یردک. ^۵ و سزه جسارت و یردک کی سزی گندی مملکتنه و گندی شریفنه چاگران الله، لایخ یولده یاشه نین.

بو ایچن ده بز الله دائماً تشکر ادیوک، چونکو ناوخت اللهن سوزنو بزدن دویندنز، اونو بس انسانن سوزو کمی قبول اتمادانز لکن گرچک اولدی کمی، اللهن سوزنو قبول اتمدنز کی سز مؤمنلرده چالشویو.

چونکو قارداشلر، سز یهودیه ولایتده اللهن عیسی مسیحده اولان کلیسه لری کمی اولدنز، چونکو اونلر یهودیلردن چوخ زورلخدن گچدکلری کمی، سز ده گندی ملتندن عینا شیلری چکدنز.

اونلر رب عیسی ی و گندی نیلرنی اولدریلر و بز یه ده قودویلر، اونلر الله مقبول دیلر و بوتون انسانلرن ضدنلر. ^۶ و باشخه ملتلردن قوششمخ ایچن بز یه منع ادیولر کی قورثلماسنلر و

بولس و سیلوانوس و طیموتاؤسدن ^۷ بابا اللهده و مسیحده اولان تسالونیکیلرن کلیسه سنه، سزه بابامز الله و رب عیسی مسیحدن نعمت و سلام اولسن. ^۸ دائماً هینز ایچن اللهه تشکر ادیوک و دو عالمزده سزی عقلمزه گتیریوک. ^۹ و ایماننن ایشلرنی و محبتنن تعینی و رمز عیسی مسیحده کی اومیدنن صبرنی اللهن و بابامز حضورنده خطرلیوخ.

چونکو قارداشلر و اللهن عزیزلری بلیوخ کی سز ساچلمشسنز. ^{۱۰} چونکو بزم ایمی خیرمز سزه بس سوزدن گلمادی، لکن قدرندن و روح القدسدن و کامل ایتادتن گلدی. عینا یولده بلیونز کی سزدن اولدیمز زمان سزن ایچن نای شکل یاشه دخی.

و سز بزم و رین تاکیبجیلردن اولدنز، صعب مصیبتده سوزو روح القدسن کایفلگندن قبول اتمدنز.

بو ایچن سز بوتون مکدونیه و اخایه ن مؤمنلرنه مثل اولدنز. ^{۱۱} چونکو رین سوزو سزدن بس مکدونیه و اخایه ده دیل، لکن هر یرده الله اولان ایمانن اولاشدی، بو ایچن بز بیر شی دایملی دیلخ.

چونکو گندیلری بزم ایچن خبر ویریلر کی نصل سزه گلدک و سز نصل صنملری برآخدنز و یریی و گرچک اللهه خرمتمک ایچن اللهه دؤندنز ^{۱۲} و اونن اوغولونن سمدان گلشنی گوزیلونز کی اونو اولومدن قالدردی، یعنی عیسی، بز یه گلجی غضیدن قورتاریو.

چونکو قارداشلر سز بلیونز کی بز سزه بوشده گلماک. ^{۱۳} لکن بلدینز کمی اوندن اول بز فلیپپده چوخ عذاب چکدک و بزه ظلامت اتدیلر اما اللهن اینجیلنی زورلخدن سزه اعلان اتمک ایچن اللهمزه جسارتلی قالدخ. ^{۱۴} چونکو نصیحتمز یانلشلخدن و ییسلکدن و یالانلجخدن دیل، لکن اللهدن ساچلدک و اینجیلی بزه امانت اتدی و بز

رب عیسی بوتون گندی مقدیسلرندن گلدی زمان، اللهن و بابامرن حضورنده مقدس و عیسیز اولجنز.

امین

❷ اخیراً قارداشلر، سزدن رب عیسی ده استیوم و یالواریوم کی الهدن راضیلخ المنخ ایچین بزین نصل یاشه مخی اورگندینز کمی، دوام ادن و دها ده زیاده یاپن.

❸ چونکو بلیونز کی رب عیسی نن طرفندن سزه نای امرلر ویردک. ❹ چونکو الهن ایسته بی بودر یعنی سزن تقدیسنز کی زنادن اوزاخلاشجنز. ❺ و سزدن هرکز بلمیلدر کی نصل گندی جسدنی مقدس و شریفلکده ساخلیجی ❻ و الاهی بلمیان باشخه ملترلر کمی شهواتلردن یاشه میجنز.

❼ و هیچ کیمسه بو امرده گندی قارداشنه طمعلک و یا ضرر و یوماسن چونکو رب بوتون بونلر ایچین حایف الیجی. و بز بونلری سزه اولدن ددخ. ❽ چونکو الله بز ییسلگه دیل لکن تقدیسه چاغردی.

❾ بو ایچین کیم بونو قبول اتمادیسه انسانی دیل، لکن بزه گندی روح القدسنی ویران الاهی رد ادیو.

❿ اما خصوصاً قارداشلخ محبتنی ایچین سزه یازملی دیلم، چونکو سز الهدن اورگندنز کی برابرزنی سنوجنز. ❻ و بوتون مکدونه ده کی قارداشلرن هیسنی ده سنویونز. لکن قارداشلر یالواریوم کی بونو زیاده دوام ادن.

❼❶ و سسسیز بیر حیات ایچین چالشن و سزه امر ویردیمز کمی گندی ایپشلرنده مشغول قالن و اللرنزدن ایپشله یین. ❼❷ کی بو شکلده اینانیمانلردن لایخ یاشیجنز و هیچ بیر شییه محتاج اولمیجنز.

❼❸ اما قارداشلر بز سزن یاتانلرن احوالندن خبرسز قالمه نری ایسته میوخ کی باشخه او میدسز کشیلر کمی موتسوز اولمیجنز. ❼❹ چونکو عیسی نن اولومه و قالخشنه اینانانلر عینا شکلده الله عیسی ده یاتانلری ده اوندن برابر گترجی. ❼❺ چونکو بو ربن سوزنو سزه دیوک، بز یاشیانلر و ربن گلشنه قدر باقی قالانلر، یاتانلری گچمیجک. ❼❻ چونکو رب گندسی بیر امری قوالتی سسدن و

دائماً گندی گوناھلرنی دولدریولر. اما اخرنده اونلر غضبن اخر درجه سی اونلن اوسته گلمشدر.

❸❶ لکن قارداشلر بز بیر از مُدت جسدیاً سزدن ایرلمشدخ، اما یورگمزده سزدن هیچ اوزاخلاشما دخی و چوخ جهدلی ایسته دک کی یوزونزی گوره بلجک. ❸❷ بو ایچین بیر قاچ دفعه سزه گلمک ایسته دک یعنی بن بولس، اما شیطان بزنی منع ادتی. ❸❸ چونکو ربمز عیسی گلدنی زمان اونن حضورنده بزم او میدمز و کایفلگمز و ایفتخارمزین تاجی نایدز؟ سز دیل مسنز؟ ❸❹ سز بزم شریفمز و سز کایفلگمزسنز.

❸❺ بو سببدن ارتخ تحمل اده بلمیودک و اتینه ده تک قالمخ ایچین راضی اولدخ ❸❻ و قارداشمز و مسیحن اینجیلنده الهن خزمتکاری طیمو تاؤسو گوندردک کی سزه جسارت ویرجی و ایمانزده سزی قوالتدرجی. ❸❽ کی بو مصیبتلردن هیچ کیمسه صارلماسن، چونکو سز بلیونز کی بز بو شیره معین اولدخ.

❸❾ چونکو بز سزدن برابر اولدیمز زمانده سزه سویله دک کی نصل زورلخردن گچملیک و بلدینز کمی بله اولدی.

❸❿ بو سببدن بن ارتخ تحمل اده بلمامد و ایمانزنی بلمک ایچین اونو گوندردم کی او سینیان سزی سینهماسن و تعبمز بوش اولماسن. ❸❻❶ اما شندی طیمو تاؤس سزدن بزه اولاشدی و ایمانز و محبتنن ایی خبرنی بزه گتردی. کی سز دائماً بزنی ایپلکدن دوشنیونز و بزنی حسرتدن اوزلیونز و بز ده سزی حسرتدن اوزلیوخ. ❸❻❷ بو ایچین قارداشلر، بوتون زورلخمز و سورونلرمزده سزدن ایماننز ایچین تسلیلی الدخ. ❸❻❸ چونکو سز ربده ثابت قالدینز ایچین بز ده صاغ قالیوخ. ❸❻❹ چونکو اللهه سزن سببزدن بو قدر کایفلک ایچین الهن حضورنده نصل شکر اده بلیوک؟ ❸❻❺ گچه گوندز صایلماز دوعا ادیوک کی سزن یوزونزی گوره بلجک و ایماننن اکسیگنی تکمل ادجک.

❸❻❻❶ الله گندسی یعنی بابامز و ربمز عیسی مسیح یولمزنی سزن طرفنزه اچسن. ❸❻❻❷ و بز سزی سنودیمز کمی، رب سزن محبتنزی برابرزدن و هرکزدن چوخالتسن. ❸❻❻❸ و یورکلرنزی قوالتدرسن کی

باش ملاگن سَسندن و اللهن بوروسنن سَسندن اینجی و مسیحده اولمش اولانلر اول قالنجیلر. ﴿۱۷﴾ اوندن سونرا بز یاشیانلر و باقی قالانلر اونلردن برابر هواده ریدن گوروشمک ایچن بلوتلرن ایچنه یوخاری التلیجک و سونسزه قدر ریدن برابر قالجیح. ﴿۱۸﴾ شندي بو سوزلردن برابرزه تسللی ویرن.

﴿۱۹﴾ اما قارداشلر زمانلر و فصللر ایچن سزه یازملي ديلم. چونکو سز ایی بلیوزن کي ربن گونو گجهده گلان بیر خرخر کمي گلجي. ﴿۲۰﴾ چونکو «سلامت و امانت وار» ددکلری زمان، یؤکلو اروادن دوغمه اغریسی گلدي کمي فجئاتاً محي اونلرن اوستنه گلجي و اصلا قاچه بلمیچیلر. ﴿۲۱﴾ اما سز قارداشلر قرانلخده دیلسنر کي او گون خرخر کمي سزي شاشرتسن. ﴿۲۲﴾ چونکو سز هینز ایشغن و گوندزن اوشاخلریسنر. گجهنن یا قرانلخن اوشاخلری دیلخ.

﴿۲۳﴾ بو ایچن باشخه لر کمي یاتمیخ، لکن اوینخ و حاضر قالمیخ. ﴿۲۴﴾ چونکو یاتانلر گجهده یاتویولر و سرخوشلر گجهده سرخوش اولیولر. ﴿۲۵﴾ اما بز گوندزنیخ و اوینخ قالمیخ، ایمان و محبتن دوشن قالخاننی گایاک و قورتلشن اومیدن خوده سنی قویاخ.

﴿۲۶﴾ چونکو الله بزې غضب ایچن ساچمادی لکن او ریمز عیسی مسیحن طرفندن قورتلیمخ ایچن ساچدی. ﴿۲۷﴾ و بزم ایچن اؤلدی کي بز یاتدیسیخ یا ده اوینخ بولندیسیخ اوندن برابر،

باشییه بلجیح. ﴿۲۸﴾ بو ایچن برابرزه تسللی ویرن و اتدینز کمي برابرزې گنه قواتلندن.

﴿۲۹﴾ قارداشلر، ایستوم کي سزدن چالشانلری و ریده سزه نصیحت ویرانلری بلن ﴿۳۰﴾ و یاپدخلری ایچن اونلره محبتده زیاده احترام گورسدن و برابرزدن سلامتده یاشین. ﴿۳۱﴾ قارداشلر، یالاریوخ کي نظامسزلره نصیحت ویرن و جسارتسزلره تسللی ویرن و ضعیفلره یاردم ادن و انسانلردن صبرلی اولن. ﴿۳۲﴾ موخیات اولن کي سزدن هیچ کیمسه پیسلک ایچن پیسلکدن حایف الماسن. لکن هر زمان برابرز و بوتون انسانلره ایپلک اتمک ایچن چالشن. ﴿۳۳﴾ دائماً کایفلی اولن ﴿۳۴﴾ و دائماً دوعا ادن. ﴿۳۵﴾ هر شی ایچن اللهه تشکر ادن چونکو سزن ایچن عیسی مسیحده بو اللهن ایسته یدر. ﴿۳۶﴾ روحو سوندنرمانین. ﴿۳۷﴾ نیپلک سوزلره خور باخماین. ﴿۳۸﴾ هر شیمی تفتیش ادن و ایی شیلری حفظ ادن. ﴿۳۹﴾ هر شکل پیسلکدن اوزاخلاشن. ﴿۴۰﴾ و سلامتین اللهی، گندسی سزی تماماً تقدیس اتسن. و روحنز و جاننز و جسدنز ریمز عیسی مسیحن گلشنده تماماً عیبسز اولسن. ﴿۴۱﴾ سزی چاگران او امیندر و بونو ده ادجی.

﴿۴۲﴾ قارداشلر، بزم ایچن دوعا ادن. ﴿۴۳﴾ بوتون قارداشلره مقدس اوپشدن سلام ادن. ﴿۴۴﴾ ربن ایچن سزه امر ویریم کي بو رساله بوتون مقدس قارداشلره اوخونسن.

﴿۴۵﴾ ریمز عیسی مسیحن نعمتی سزدن اولسن

امین

سلانکيلره اِکنجی رساله

الله صایلان و یا پالتودت اولان هر شین ضدنه قالخیو و گندنی اولردن یوجه لتجی و حتی الله کمی معبدده اوتوریو و گندنی الله گورسدیو.

۱) ناوخت سزن یانزدهدم بو شیر سزه ددم، عقلنزه گلیو می؟ ۲) شندی بلیونز کی گندی وقتنده گورکمه سی ایچن اونو منع ادا شې نایدِر. ۳) چونکو او شریعتسزلخن سیری شندی چالشویو، اما شندی قدر منع اولان قالدردلخدن سونزا ارتخ دوام اتمیجی. ۴) او زمان او شریعتسز گورکجی کی رب عیسی اونو گندی اغزنن نفسندن اولدرجی و گندی گلشنن گورکمه سندن اونو محی ادجی.

۵) او شریعتسزن گلشی شیطانن ایشندن اولجی و هر شکل قوات و علامت و عجب شیلردن ۶) و پیسلکدن و یالانجلخدن برابر محی اولانره گلجی چونکو اونلر قورتلیمخ ایچن گرچگن محبتنی قبول اتمادیلر. ۷) بو ایچن الله اولنره قاندرجی بیر قوات گوندرجی کی اونلر یالانه اینانسنلر ۸) و بوندن بوتون گرچگه اینانمیانلر و پیسلکدن کایفلی اولانلر محکوم اولسنلر.

۹) اما سز الله سئودکلری و قارداشلر، بز سزن ایچن اللهه دائماً تشکر اتملیک، چونکو الله اولدن سزی روح القدس تقدیسندن و گرچگن ایمانندن قورتلش ایچن ساجدی. ۱۰) و ربمز عیسی مسیحن شریفنی قازانمخ ایچن بزم ایی خبرمزدن سزی چاغردی.

۱۱) بو ایچن قارداشلر، ثابت قالن و بزم سوزدن و یا رساله مزدن اورگندینز تعلیملری حفظ ادن. ۱۲) و بزې سئوان و ابدي تسلیلی و ایی اومیدی ویران ربمز عیسی مسیحن گندسی و بابامز الله یورگنزه تسلیلی ویرسن و سزی هر ایی عمل و سوزده ثابت اتمسن.

۱۳) اخرده قارداشلر بزم ایچن دوعا ادن کی ربن سوزو سزدن اولدی کمی باشخه کشیلره ده یایلسن و شرفلنسن. ۱۴) و بز شیر و پیس ادملردن قورتلجخ چونکو هرکز

۱۵) بولس و سیلوانوس و طیموتاؤس دن بابامز الله و رب عیسی مسیحه اولان تسالونیکیلرن

کلیسه سنه

۱۶) سزه بابامز الله و رب عیسی مسیحن طرفندن نعمت و سلامت اولسن.

۱۷) قارداشلر، بز دائماً سزن ایچن اللهه تشکر اتملیک و بو لایخدر، چونکو ایماننزه بویو و محبتنزه برابرزدن چوخالیو. ۱۸) بو سبیدن بز سز ایچن اللهه بوتون کلیسه لرنده مصیبتلرنزه و عذابلرنزه خي صبرنزه و ایماننزه افتخار ادیوک. ۱۹) بونده اللهه عدالتلی حکمتی گورکیو کی سز اللهه مملکتنه لایخ اولجنز و بو ایچن ده عذاب چکیونز. ۲۰) چونکو اللهه یاننده بو عدالتلیدر کی سزه ظلامت ادانلره گیری ظلامت ویرجی. ۲۱) و سز مصیبت چکانلره و بزه، رب عیسی و قواتلی ملاکلری اوندن برابر سمدان گلدی زمان، راحتلخ ویرجی. ۲۲) و یانان اشدنن اللهی بلیمانلردن و ربمز عیسی مسیحن اینجیلنه اطاعت اتمیانلردن حایف الجی. ۲۳) بونلر ربن حضورندن و قواتنن شریفندن سونسزه قدر محیه گدجیلر. ۲۴) و گلدی زمان گندی مقدیسلرنده شریف الجی و بوتون مؤمنلر تعجب ادجیلر چونکو سزه ویردیمز شهادته ایناندنزه. ۲۵) بونن ایچن بز دائماً سزن ایچن دوعا ادیوک کی اللهمز سزی بو دعوته لایخ گورجی و هر ایی قصدی و ایمانن عملنی قواتدن تکمل ادجی. ۲۶) و ربمز عیسی مسیحن اِسْمی سزدن شرف اولجی و سز ده اللهمز و رب عیسی مسیحن نعمتی حسبنه شرفلنجنز.

۲۷) قارداشلر، ربمز عیسی مسیحن گلشی و بزم اونن یانته توپلانمهمز ایچن سزه یالواربوخ کی «مسیحن گونو گلمش» دایان بیر روحدن و بیر سوزدن و بزدن اولمیان بیر رساله دن جاننزه سخلماسن و صارسلماین. ۲۸) موخیات اولن کی هیچ کیمسه سزی قاندرماسن، چونکو اولده او ارتداد گلمیلدر، اوندن سونزا او شریعتسز ادم یعنی معین اوغلو گورکجی. ۲۹) او

۳۰:۲ یعنی ایمانن چیخان.

دويدخ کي سزدن بعضي کشيئر تمبللکده ياشيولر و چالشميولر لکن فسدلک اديولر. ﴿١٦٦﴾ بله ادملره، عيسي مسيحن اِسمنده امر و نصيحت اديوک کي سَسسزلکدن چالشسنلر و گندي يملکلرني يهسنلر.

﴿١٦٧﴾ اما قارداشلر سز ايبلك اتمکلدن يورلماين. ﴿١٦٨﴾ اگر بير کشي بزم بو رساله مزه اطاعت اتماديسه او امدن موخيات اولن و اوندن حناک اتماين کي اوتانسن. ﴿١٦٩﴾ اما اونو بير دوشمان صايمانين، لکن بير قارداش کمي اونه نصيحت ويرن.

﴿١٧٠﴾ سلامتني ربي گندسي دائماً و هر طرفدن سزه سلامت ويرسن. رب هپنزدن برابر اولسن. ﴿١٧١﴾ بن بولس بو سلامي گندي المدن يازدم کي بو بنم رساله لرمن علامتيدر. ﴿١٧٢﴾ ربمز عيسي مسيحن نعمتي هپنزدن برابر اولسن.

امين

ايمان اتمش ديل. ﴿١٧٣﴾ اما رب اميندر و سزي ثابت و شيردن حفظ ادجي. ﴿١٧٤﴾ و ربه سزه توکلمز وار کي سزه ويرديمز بوتون امرلري اديونز و ادجنز. ﴿١٧٥﴾ رب يورکلرئزه اللهن محبتين و مسيحن صبرنرني يولئو گورستسن.

﴿١٧٦﴾ شندي قارداشلر، ربمز عيسي مسيحن اِسمنده سزه امر اديوک کي بزدن الدينز تعليم حسينه ياشه ميان و تمبللکده ياشيان قارداشدن اوزاخلاشن. ﴿١٧٧﴾ چونکو سز بليونز کي بزدن مثيل المهلينز. بز سزدن تمبللکده ياشه مادخ. ﴿١٧٨﴾ و هيچ کيمسه نن يملگني مجاناً يماذخ، لکن گچه گوندز زورلخدن ايشليودخ کي سزه اغر بير يوک اولميجخ. ﴿١٧٩﴾ حقمز واردي اما سزه بير مثيل اولمخ ايجن بله اتدک کي سز ده بز کمي اده بلجنز. ﴿١٨٠﴾ بز حتی ده سزدن برابر اولديمز زمان ده بو امري سزه ويردک «اگر بير کشي چالشمنخ اِسته ماديسه، يملک ده يماسن.» ﴿١٨١﴾ چونکو

طيموتاؤسه اول رساله

رحمت بولدم کي عیسی مسیح اولده گندي صبرني بنده گورستجي کي ابدي حیات ایچن اونه ایمان ادانلره مثل اولجم. ^{۱۱۱} شندي ابدي، اولماز و گورکماز قراله و تک اللهه تا سونسن زمانه قدر کرامت و شریف اولسن!

امين-

^{۱۱۲} اولغوم طيموتاؤس، بو امري سنه ويريوم کي اسکيدن سنه ويران نبيلک سوزلري حسبنه، ایی جهدي صواش ^{۱۱۳} و ایمان و صافي ضميري حفظ ات. بعضي کشيلر بونو رد اتديلر و اونلرن ایماني باتمش بير باخيره کمي اولدي. ^{۱۱۴} اونلردن هيمناس و اسکندري شيطانه تسليم اتم کي کفرک سوزلري سويله ماسنلر ارتخ.

۲

^{۱۱۵} بو ایچن هر شيدن اول ایتيوم کي بوتون انسانلره ایسته کلر و شفاعتلر و شکرلردن دوعا اتسنلر. ^{۱۱۶} قارلر و بوتون رتيسلر ایچن دوعا اتسنلر کي راحتلکده و سلامتده و کامل ديندارلخدن لايخ بير شکلده ياشيه بلخ. ^{۱۱۷} چونکو بو قورتارجمز اللهن حضورنده ایی و مقبولدر. ^{۱۱۸} او بوتون انسانلرن قورتلمه سني و گرچک معرفته گلمه سني ایتيو. ^{۱۱۹} چونکو الله بيردر و الله دن انسانن وسطنده بير اورتاجي وار يعني انسان اولان مسیح عیسی در. ^{۱۲۰} او گندني هرکز ایچن فدا اتدي کي معین زمانه بير شهادت اولدي. ^{۱۲۱} و بو سببدن بن واعظ و رسول و ایمانده و گرچکده باشخه ملنلره بير معلم اولمخ ایچن ساچلدم. مسیحده صح ديوم و یالان سويله موم.

^{۱۲۲} شندي ایتيوم کي ارککلر مقدس اللرنی قالدسنلر و هر یرده غضبیسز و مناقشسز هر یرده دوعا اتسنلر. ^{۱۲۳} و عینا شکلده ایتيوم کي اروادلر ده اورلمش ساچلردن و التن و لولو و قيمتلي اسبابدن ديل لکن لايخ و احتراملي اسباب گایسنلر. ^{۱۲۴} اونلر ديندار اروادلره لايخ شکلده، ایی ایشلرن گایسنلر. ^{۱۲۵} اروادلر سسزسزکلده و کامل اطاعتدن تعليم سنلر. ^{۱۲۶} ارواده تعليم

^{۱۲۷} قورتارجمز اللهن و اوميدمز رب عیسی مسیحن امري حسبنه، عیسی مسیحن رسولي بولسدن، ^{۱۲۸} ایمانده گرچک اولغوم طيموتاؤسه: بابامز الله دن و ربمز عیسی مسیح دن سنه نعمت و رحمت و سلامت اولسن.

^{۱۲۹} مکدونيه يه گنديم زمان ایتهدم کي سن افسسده قالجن و بعضيلره نصيحت ويرجن کي يانلش تعليم و يروماسنلر. ^{۱۳۰} خرافاتلره و صایلماز اصلياتلره باخماسنلر، چونکو بو شيلر مناقشدر گتريولر و ایمانده اولان اللهن مقصدنه ياردم اتمازلر. ^{۱۳۱} اما بزم هدفمز صافي يورکدن و صالح ضميردن و صح ایمانندن گلان محبتدر. ^{۱۳۲} چونکو بعضيلر بوندن چيخدیلر و بوش حانگه دؤندیلر. ^{۱۳۳} اونلر شريعت معلملري اولمخ ایتيولر اما ناي ددکلرني انلاميولر و هانسي ناي ایچن قونشدخلرني بلميولر. ^{۱۳۴} لکن بز بليوخ کي اگر بير کشي شريعتي مناسب يولده قوله ندیسه شريعت ایی در. ^{۱۳۵} و بونو ده بليوخ کي شريعت صالح بير ادم ایچن اساسلنماشدر لکن شريعتسزلر و اطاعتسزلر و دينسزلر و گوناھکارلر و پيس ادملر و کفرلر و انا و بابا قيتيلري و انسانلرن قيتيلري ^{۱۳۶} زناکارلر و تانتلر و انسانلري خطف ادانلر و يالانجيلر و يالان شهادت ويرانلر و صح تعليم ويرانلرن ضدنه اولان هر شي ایچندر. ^{۱۳۷} بو تعليم مبارک اللهن شريفلي ایتجيلي حسبنه بنه امانت ویرلدي.

^{۱۳۸} ربمز عیسی مسیحه تشکر ادیوم کي بنه قوات ویردي چونکو بني امين صایدي و بني بو خرتمته تعین اتدي. ^{۱۳۹} بن اسکيدن کفر سوزلري سويلهدم و عذاب ويران و ظلامت ادان بير انساندم، اما رحمت بولدم چونکو بونلري ایمانسنزلخده جهالکدن اتمدم. ^{۱۴۰} و ربمز نعمتي عیسی مسیحده اولان ایمان و محبتدن صایلماز شکلده جُشدی. ^{۱۴۱} بو سوز صحدر و مقبول اولمخ ایچن لايخدر کي، عیسی مسیح گوناھکارلري کي بن اونلرن باشييم، قورتارمخ ایچن دونيايه گلدي. ^{۱۴۲} لکن بو سببدن بن

دونياده اونه اپانديلر و شريفدن سمايه چيخدي.»

۴ شندي روح القدس اچخ بير شكلده ديو كي اخر زمانده بعضي كشيير اپانندن چيخچيلر و يالانچي روحلري و شيطانن تعليمني تاكيب ادجيلر ۱ و اونلر منفعلخده يالان سويلولر و گندي ضميرلرني ياندرمشلر ۲ و ائولنمك اپچن منع ادبولر و اللهن مؤمنلره و گرچگي بلانلره يراديي يمكلري منع ادبولر لكن الله بو يمكلري شكر اتمكدن يمك اپچن اونلره يراديي. ۳ چونكو اللهن يراديي هر شي ابي در و اگر شكر اتمكدن مقبول اولديسه، هيچ بير شي رد الاماسن. ۴ چونكو هر شي اللهن سوزندن و دوعدان مقدس اوليو.

۵ اگر بو شيلري قارداشلرن عقلنه گورديسن، عيسي مسيحن ابي خرمتچيسي اولچن، چونكو ايمانن سوزندن و تاكيب اتدين ابي تعليمدن بسلنجن. ۶ اما دونيانن بوش خرافاتاري و اختيار اروادلرن بوش حكايله لرندن اوزاخلاش و گندني ديندارلخده بسله. ۷ چونكو رياضنه نن جسده بير از فايده سي وار، لكن ديندارلخ هر شي اپچن مويفيدر. و اونده شنديكي و گلجي حياتن وعده سي وار. ۸ بو سوز صدر و مقبول اولمخ اپچن لااخدر، ۹ چونكو بو اپچن بز جالشيوخ و بوريوخ. چونكو ياشيان اللهه اويمدزم وار كي بوتون ادملرن، خصوصاً مؤمنلرن قورتارجيسيدر.

۱۰ بو شيلري امر و تعليم وير. ۱۱ هيچ كيمسه سنن گنجلگنه خورلخدن باخماسن، لكن مؤمنلر اپچن سوزلرندن و ياپدخلرندن و محبتندن و ايمانندن و صافيلگندن بير مثال اول. ۱۲ تا گلديم زمانه قدر اوخومهده و نصيحت و تعليمه موخيات اول. ۱۳ سنن اوستنه شيلخنلر الله قويمه سندن و نييلكدن سنه ويرلمش او هديه سي اوتتما. ۱۴ بو شيلر اپچن ابي دوشن و اونلرندن مشغول قال، كي سنن سرن هر كه اشكاره اولجي. ۱۵ گنده و تعليمه موخيات اول و بو شيلردن دوام ات، چونكو بله ياپديسن گندني و سندن دويانلري ده قورتارجن.

۱۶ اختيار ادمي ادبسلرلكدن ازارله ما لكن اونه بير بابايه نصيحت ويران كمي و گنجلره قارداشلره كمي نصيحت وير. ۱۷ اختيار اروادله انالره كمي و گنج قرلره باجبلره كمي بوتون صافيلكده نصيحت وير. ۱۸ دول اروادله اگر گرچك بولنديسه لر احترام ات. ۱۹ لكن بير دول اروادده اوشاخلر يا اوشاخلرزن اوشاخلري وارسه اورگنسنلر كي گندي ائولرني ديندارلخدن گورسدنلر و بورجرلري گندي بابالرنه و انالرنه اوډه سنلر، چونكو

ويرمك و يا گشيسنن اوستنده حكيم اچن اذن ويرمام لكن او سسيس قالميلدر. ۲۰ چونكو اولده ادم اوندن سوزنا حوا يرادلدي. ۲۱ و ادم قاندرلمادي، لكن حوا قاندرلدي و مذنوب اولدي. ۲۲ اما اگر ايمان و محبت و مقدس و پك اولمخده ثابت قالديسه، چوجوخ دوغمه سندن قورئولجي.

۳ بو سوز صدر كي اگر بير كشي مجمع باشي اولمخ استه ديسه ابي بير شي ايتيو. ۲۳ لكن مجمع باشي عيسيز، بير اروادتن ائولنمش، موخيات، عقللي، نظاملي، مسافرك گورستمك سئون او تعليم ويرمك اپچن حاضر اولميلدر. ۲۴ او دائماً شراب اپچان يا قرغن يا دوگش سئون و يا پارهيه طمع ادان اولماسن لكن يوشمخ اولميلدر. ۲۵ گندي ائوني ابي ادرت اتميلدر و اوشاخلرني بويوك احترامدن اطاعتلي بسله ميلدر. ۲۶ چونكو اگر بير كشي گندي ائوني ادرت اده بلماديسه نصل اللهن كليسه سني ادرت اده بلجي؟ ۲۷ او يني بير مؤمن اولماسن، كي متكبر اولميجي و شيطان كمي محكوم اولميجي. ۲۸ اونن اسمي، اپانيمانلر اپچن محترم اولميلدر كي عيبلخده شيطانن توزاخنه دوشميجي و اوتاندرلميجي.

۲۹ عينا شكلده مجمع خرمتچيلري محترم اولسنلر و اكي دللي و زياده اپچكي اپچان و پارهيه طمع ادان اولماميلر. ۳۰ اونلر ايمانن سرنني پك ضميردن حفظ اتميلر. ۳۱ اونلري اولده سينانميلر و اوندن سوزنا اگر عيسيز بولنديسه لر خرمت اتسنلر. ۳۲ عينا شكلده اونلرن اروادلري ده اونلر كمي محترم اولسنلر و فتنه ادانلر كمي ديل، لكن موخيات و هر شيده امين اولسنلر. ۳۳ مجمع خرمتچيلري بير اروادتن ائولنمش اولسنلر. اونلر عايله تيلري و اوشاخلرني ابي ادرت اتسنلر. ۳۴ چونكو هر كيم مجمع خرمتمني ابي اتديسه، عيسي مسيحه اولان ايمانده ابي بير يرده و جسارت قازانجي.

۳۵ بو شيلري سنه يازيوم و اويمدم وار كي ياخنده سنن ياننه گلجم. ۳۶ اما گچ قالديسم، اللهن ائونده نصل ياشيجني بلجن چونكو ياشيان اللهن كليسه سي و گرچگن عموديلدر. ۳۷ و هيچ كيمسه انكر اتميو كي ديندارلخن سري بويوكدر:

«الله جسده گوركدي،

و روحدن گرچكلندي،

ملاكره گوركدي،

و مملكتره اعلان اولدي،

اول اللهن گوزنده ایی و مقبولدر. ﴿۱۵﴾ اما بیر صح و تک دول اورادن اومیدی اللهددر و گجه گوندز دوعالر و ایسته کلردن مشغولدر. ﴿۱۶﴾ اما گندی کایفلگی ایچن یاشیان بیر ارواد یاشیو بس گرچکدن اؤلمشدر. ﴿۱۷﴾ بو شیلردن امر ات کی اونلر عیبسز اولجیلر. ﴿۱۸﴾ اما اگر بیر کشتی گندی اقرابه لری ایچن خصوصاً گندی اهلسی ایچن باخمادیسه او ایمانی انکر اتمش و بیر کفردن دها پیس اولمشدر. ﴿۱۹﴾ الشمس یاشندن بویوک اولمیان و بیر گشیدن ائولنمش دول اورادن دول اولدی تسجیل اولسن. ﴿۲۰﴾ او ایلیک اتمکدن مشهور و اوشاخلر بسلمش و غریب کشیلری گندی ائونده قبول اتمش و مؤمنلر ایاخلرنی یومش و مصیبت چکانلره یاردم اتمش و بوتون ایی شیلری تاکیب اتمش بیر کشتی اولمیلدر. ﴿۲۱﴾ اما بو یاشدن کوچک دول اروادلری قبول اتما چونکو ناوخت مسیحه اطاعتسز اولدیسلر، گنه ائولنمک ایستجیلر. ﴿۲۲﴾ و اول وعدی براخدخلری ایچن محکوم اولجیلر. ﴿۲۳﴾ بوندن ایری ائوندن ائوه گزیولر و ایشسزلگی اورگنیولر و تمیل اولیولر. و بس بونلر دلیل لکن فسدلک ادیولر و لایخ اولمیان سوزلر سویولولر. ﴿۲۴﴾ بو ایچن بن ایستیم کی گنج دول اروادلر ائولنسندر و اوشاخلر گرسندر و ائون ایشلرنه باخسنلر و دوشمانه فرصت ویرماسنلر. ﴿۲۵﴾ چونکو بعضیلر یولدن دؤندیلر و شیطانی تاکیب اتدیلر. ﴿۲۶﴾ اگر بیر مؤمن بیر ادمن یا اروادن اهلسنده دول اروادلر وارسه اونلره یاردم اتسن و کلیسه یه یوک ویرماسن کی کلیسه گرچکدن محتاج دول اروادلره یاردم ادهلجی.

﴿۲۷﴾ ایی ادرت ادان شیخلر ایکی قات احترامه لایخلر، خصوصاً سوزن وعظی و تعلیمی ایچن چالشانلر. ﴿۲۸﴾ چونکو کتاب امر ویریو «خرمنی دؤان اوکوزن اغزنی باغلاما» و «ایشجی گندی اوچرتنه لایخدر».

﴿۲۹﴾ ایکی یا اوچ شاهد یوخسه بیر شیخن ضدنه شکایتلری قبول اتما. ﴿۳۰﴾ اما گوناهاده دوام ادانلری هرکن حضورنده ازارله کی باقیلر قورخجیلر.

﴿۳۱﴾ اللهن و رب عیسی مسیحن و ساچلمش ملاکلرن حضورنده سنه امر ادیم کی بو امرلری هرکز ایچن صح تطبیق ادجن و انسانی انساندن ایرمیجن. ﴿۳۲﴾ انسانلرن اوستنه عجله دن اللر قویما و باشخلرن گوناهلرندن پایلاشما لکن سن پک قال. ﴿۳۳﴾ بس صوی ایچما، لکن قازن و خسته لخلرن ایچن بیر از شراب ایچ. ﴿۳۴﴾ بعضی کشیلرن گوناهلری اشکاره در و اونلردن

اول محکمه یه گدیو، باقی ادملرن گوناهلری سونرا گورکجی. ﴿۳۵﴾ و عینا شکله ایلیک ایشلر اشکاره در و اشکاره اولمیانلر سونرا گورکجی.

۶ خومتچیلخنده یاشیان خومتچیلر، گندی اغارلنه هر شیده احترام گورستسندر کی هیچ کیمسه اللهن اسمی و تعلیمنن ضدنه کفرلک سویله میجی. ﴿۳۶﴾ اگر بیر خومتچیده مؤمن اغالر وارسه اونلره خور باخماسنلر چونکو اونلرن قارداشلریدر، لکن اونلره زیاده خومت اتسنلر، چونکو اونلرن اغالری مؤمن و سئوگیلیر. بو شیلری تعلیم و نصیحت ویر. ﴿۳۷﴾ اگر بیر کشتی باشخه بیر تعلیم و ریمز عیسی مسیحن صح سوزلرنی قبول اتمادیسه یعنی او دیندارلگه گترن تعلیمی قبول اتمادیسه، ﴿۳۸﴾ او انسانده کبیرلک وار و هیچ بیر شی بلمیو، لکن مناقشدر و سورونلر ایچن بیر خسته کمیدر کی اونلردن قزخانمخ و فتنه و پیس و کفرلک سوزلر و پیس افکارلر گلیو، ﴿۳۹﴾ و عقلملر چورومش و گرچگی ترک اتمش کشیلر سانیولر کی دیندارلخ اونلره قازانچ گترجی. بله کشیلردن یراخ دور.

﴿۴۰﴾ اما انده کندن کایفلندیسن دیندارلخده بویوک قازانچ وار. ﴿۴۱﴾ چونکو بو دونیا یه هیچ بیر شی گترمادک و اوندن هیچ بیر شی ده ائتمیج. ﴿۴۲﴾ شندی اگر بزده یمک و اسباب وارسه، اونلردن کایفلی اولاخ. ﴿۴۳﴾ اما زنگین اولمخ ایستیانلر، سینه مخه و توزاخه و هر شکل عقلسز و ضرر ویران شهواتلره دوشیولر کی انسانلری محیه و خرب اولمیه ائویولر. ﴿۴۴﴾ چونکو پاره یی سئومک بوتون پیسلکلرن کوکودر. بعضی کشیلر اونو ایسته مک ایچن ایمان یولندن چیخدیولر و گندیلرنه چوخ عذاب چکدردیولر. ﴿۴۵﴾ اما سن اللهن خومتچیسسی، بو شیلردن قاچ و صالحلک و دیندارلخ و ایمان و محبت و صبر و حلیمی تاکیب ات. ﴿۴۶﴾ ایمان ایی صواشنی، صواش. ابدی حیاتی حفظ ات کی اونه چاغرلندن و چوخ کشیلرن حضورنده ایی شهادت ویردن. ﴿۴۷﴾ هر شیه حیات ویران اللهن و عیسی مسیحن حضورنده کی پونتیوس پیلاطوسن اوگنده ایی شهادت ویردی، سنه امر ادیم کی ﴿۴۸﴾ تا ریمز عیسی مسیحن گلشنه قدر بو امری صاف و لکه سز حفظ ات. ﴿۴۹﴾ اونو مبارک اولان و تک قدیر و قرالرن قرالی و ربلرن ربی معین زمانده گورستجی. ﴿۵۰﴾ کی بس او حاکمدر و اونه یاخلاشه بلماز ایشغده یاشیاندر و هیچ کیمسه اونو گورمادی و گوره بلماز، اونه ابدی شریف و قدرت اولسن. امین.

﴿۱۱﴾ و گندیلرنه گلجی زمان ایچن ایی اساس تأسیس اتسنلر کی ابدی حیات الحیلر.

﴿۱۲﴾ طبیموتاؤس، سن او امانتی حفظ ات و بوش لفلردن و یالان معرفتن مناقشیلرندن اوزاخلاش. ﴿۱۳﴾ چونکو بعضی کشیلر بله اعتراف و ایمانن یوئندن چیخدیلر، نعمت سندن برابر اولسن.

﴿۱۴﴾ بو دونیانن زنگینلرنه نصیحت ویر کی تکبر اتماسنلر و ثابت اولمیان زنگینلگه اومید باغلماسنلر لکن دیری اللهده اومید بولسنلر کی هر شیی زیاده سندن کایفلیک ایچن بزه ویریو. ﴿۱۵﴾ اونلره نصیحت ویر کی اییلکدن زنگین و کریم و یاردم ستوان اولجیلر.

طيموتاؤسه اِكنجي رساله

١ بين بولس، اللهن اِستهيي و عيسى مسيحه اولان حياتن وعدهسي حسبنه عيسى مسيحن رسولي اولدم.

٢ بيم عزيز اوغولوم طيموتاؤسه، بابا اللهدن و ريمز عيسى مسيحن، سنه نعمت و رحمت و سلامت اولسن. ٣ بين صافي ضميردن بابالرمن گوندن بري خيزمت اتديم اللهه تشكر اديوم و گجه گوندز سنن اِيجن دوغا اديوم. ٤ سنن گوز ياشلرن عقلمه گليو و سني گورمك اِستيوم. او زمان كايफलكدن دولو اولجم. ٥ سنن گرچك ايمانن عقلمه گليو و سانيمو كي او ايمان اولده ابان لوئيسده و اتان افنيكيدده واردي و بليوم كي شندي سنده ده وار. ٦ بو اِيجن سنن عقلمه گتريوم كي سنه قويديم اللرم اِيجن، سنده اولان اللهن هديه سني گنه قولان. ٧ چونكو الله بزه قورخو روحو ويرمادي لكن قوات و محبت و نظام و روحونو ويردي. ٨ شندي ريمزن شهادتدن و اونن اِيجن محبوس اولان بندن اوتانما لكن اِنجيلن اِيجن مصيبتده، اللهن قدرتي حسبنه مشترك اول. ٩ الله بري قورتاردي و بري مقدس دعوتندن چاغردې، بو بزم ياپدخلمزن حسبنه ديل لكن گندي اِستهيي و اولدن عيسى مسيحه بزه ويرلمش نعمت حسبنه در. ١٠ اما شندي اللهن قورئوشو قورتارجمز عيسى مسيحن گلشندن گوركدي. او اولومو محي اتدي و اِنجيلدن سونئز حياتي ايدنالتدي. ١١ و بو اِبي خبر اِيجن بن واعظ و رسول و باشخه ملترلن معلمي تعين اولندم. ١٢ بو سيبان بو عذابلري چكپوم، اما اوتانميوم چونكو كيجه اِينانديمي بليوم و متأكدم كي او بيم امانتمې تا او گونه قدر حفظ اده بلجي. ١٣ بندن دويدن صبح سوزلرن مثيلني، عيسى مسيحه اولان ايمان و محبتدن حفظ ات. ١٤ بزده ياشيان روح القدسدن او اِبي امانتي حفظ ات.

١٥ سن بليون كي بوتون اسياده اوتورانلر و فيكلس و هرموگنس بني ترك اتدیلر. ١٦ رب اونيسفورس ائونه رحمت گورستن چونكو او چوخ دفعه لر بني راحتلندردې و زنجيرمدن اوتانمادي. ١٧ حتى روماده اولديي زمان بني چوخ ارادي و بولدي. ١٨ رب اونه اِذن ويرسن كي او گونده ريدن رحمت بولجي. و سن بنه افسسده ناي قدر خيزمت اتديني اِبي بليون.

٢ شندي اوغولوم، عيسى مسيحه اولان نعمتدن قواتلي اول. ٣ و چوخ شاهدلرن يابنده بندن دويدن شيلري امين ادملره امانت ات كي اونلر ده باشخه لره اورگته بلسنلر. ٤ عيسى مسيحن اِبي بير عسكري كمي مصيبتلردن نصير ات. ٥ هيچ بير عسكردن مندي شيلره باخماز چونكو او گندي ضبطني راضي اتمك اِيجن خيزمت ادجي. ٦ گنه اگر بير رياضي ادم قانونلري تاكيب اتماديسه، تاجي اوتمي جي. ٧ و زورلخ چكان اِكنجي اول حصددن الميدير. ٨ دديكلرم اِيجن دوشن و رب هر شبي سنه انلاتجي. ٩ عيسى مسيح، داؤدن اصلندن گلمش اولاني عقلمه گتر، كي اولولردن قانخدې. بو بيم اِبي خبرمن حسبنه در. ١٠ بو اِيجن بن حتى بير مجرم كمي عذاب چكپوم و زنجيلردن باغلا نمشم اما اللهن سوزو باغلا نمش ديل. ١١ بو سيبان بوتون بو عذابلري ساچلمش لرا اِيجن تحمل اديوم كي اونلر ده عيسى مسيحه اولان او قورئوشو، ابدي شريفدن برابر الجيلر. ١٢ بو سوز صحرده «اگر بز اوندن برابر اولديسك اوندن برابر ده ياشيخ. ١٣ اگر بز تحمل اتديسك، اوندن برابر حكم ادجك و اگر اونو انكر اتديسك، او ده بري انكر ادجي. ١٤ اگر ايمانئز اولديسخ، او امين قاليو چونكو گندني انكر اده بلماز.»

١٥ بو شيلري اونلرن عقلمه گتر. اللهن حضورنده اونلره نصيحت وير كي مناقش اتماسنلر، چونكو موفيد ديل و دويانلري معيه الاتيو. ١٦ عيبسز و صح سوزو تعليم ويران بير ايشجي كمي اللهدن راضيخ المنخ اِيجن چالش. ١٧ پيسلك سوزلردن اوزاخلاش، چونكو بولنر اِنساني دينئز لگه الاتيو. ١٨ اونلرن سوزو بير خسته لخ كمي بولاشيو. هيمانوس و فيلتوس بله قونئشبولر. ١٩ اونلر گرچگي ترك اتدیلر و ديولر كي اولومدن قالخش گچمشدر و بعضيلري ايمانندن ازديولر. ٢٠ لكن اللهن ثابت اساسي درويو و او بله مهورلنمش: «رب گنديكلرني بليو» و «هر كيم مسيحن اِسمني چاغرديسه پيسلكدن اوزاخلاشي جي.»

٢١ لكن بويوك بير ائوده بس التن و گوמוש قابلر ديل لكن تختهدن و طبراخدن ده وار. اونلر شريف و بولنر شريفئزلك اِيجندر. ٢٢ شندي اگر بير كشي گندني بو شيلردن تمزله ديسه،

چونڪو ڪيملردن اورگنديني بليون. ﴿١٥٦﴾ سن چوچوخلخدن بري مقدس يازيلري بلدن كي اونلر عيسى مسيحه قورئش ايجن سنه عقل ويژه بليو. ﴿١٥٧﴾ بوتون كتاب مقدس اللهن وحيسندن يازلمشدر و تعليم و ازارله مخ و دوزلمتڪ و صالحلكده تريه ايجن موفيددر، ﴿١٥٨﴾ كي اللهن ادمي كامل و هر ايبلك ايجن حاضر گورڪجي.

﴿١٥٩﴾ شندي اللهن و اولولري و ديريلري حڪم ادا عيسى مسيحن حضورنده و اونن گلشي و مملڪتي ايجن سنه امر ويريوم، ﴿١٦٠﴾ سوزي وعظ ات و مناسب وقت و مناسب اولميان وقت، صبر و تعليمدن اصلاح ات، ازارله و نصيحت وير. ﴿١٦١﴾ چونڪو بير زمان گلجي كي صح تعليمي قبول اتميجيلر لکن قولاخاري گندي شهوراتلري حسبه قاشنجي و گنديلرنه معلملر توپليجيلر. ﴿١٦٢﴾ و گرچگي دينله ميجيلر و اوندن دؤنجيلر و خرافاتلري تآكيب ادجيلر. ﴿١٦٣﴾ اما سن هر شيدده موخيات اول و مصيبتلره تحمل ات و بير مُششر ڪمي چالش و خزمتي تماملا. ﴿١٦٤﴾ چونڪو بن ارتخ دوکُلان قورباني ڪمي اولدم و گذش زمانم گلمش. ﴿١٦٥﴾ ابي صواشي صواشدم و يارشي بتردم و ايماني حفظ اتمشم. ﴿١٦٦﴾ بوندن سونرا صالحلك تاجي بنه حاضرلانمش، كي رب او صالح حاکم، او گوئده بنه ويرجي. بس بنه دليل لکن بوتون اونن گلشني سنوانلره ويرجي.

﴿١٦٧﴾ بنه تر گلڪم ايجن چالش. ﴿١٦٨﴾ چونڪو ديماس شنديكي بو دونيانن محبتي ايجن بني ترک اتدي و تسالوننيڪيه گندي، کرسڪيس غلاطيايه و تيتوس دالماتيهيه گندي. ﴿١٦٩﴾ بس لوقا بندن قالدې. مرقسو ال و گندندن برابر گتر چونڪو اونن خزمتي بنم ايجن موفيددر. ﴿١٧٠﴾ تيخيخوسو افشسه گوئدرم. ﴿١٧١﴾ گلدين زمانده طرواسده کارپوشن ياننده قويديم پالتو و کتابلري، خصوصاً دريده يازيلري گتر. ﴿١٧٢﴾ نحاسجي اسڪندر بنه چوخ ظلامت اتدي. رب اونن ياپدلخري حسبه جزا ويرجي. ﴿١٧٣﴾ سن ده اوندن موخيات اول چونڪو او رساله مزن ضدنه قواولي دوردي. ﴿١٧٤﴾ بنم اول دفع اتديم زمانده هيچ ڪيمسه بندن برابر دورمادي، لکن هرکز بني ترک اتدي. ايسٽيوم كي بو اونلره صايلماسن! ﴿١٧٥﴾ لکن رب بندن برابر دوردي و بنه قوات ويردي كي بندن

شريف و مقدس و صاحبي ايجن موفيد و هر ايبلك ايجن حاضر بير قاب اولجي. ﴿١٧٦﴾ گنجلڪ شهوراتلرندن قاچ و ربي تمز يورکدن چاغرالنردن برابر صالحلك و ايمان و محبت و سلامتي تآكيب ات. ﴿١٧٧﴾ اما عقلسز و جاهللك سؤالردن اوزاخلاش، چونڪو بليون كي اونلردن مناقشدر چيخيو. ﴿١٧٨﴾ ربن خزمتيجيسي دوگش اتماز لکن هرکزه يوشمخ و تعليم ويژه بلان و ظلامتدن صبرلي اولمليددر، ﴿١٧٩﴾ و ضدنه دورانلره يوشمخلخدن تريه ويرمليددر كي بلڪي الله اونلري تويهيه گترجي و اونلر گرچگي بلجيلر. ﴿١٨٠﴾ اونلر اويانخ اولجيلر و شيطانن توذاخندن قورئبجيلر چونڪو اونن ايسٽيهي حسبه توتلدليلر.

﴿١٨١﴾ بلملين كي اخر گوئزده زور زمانلر گلجي. ﴿١٨٢﴾ چونڪو ايسنانلر گندي گنديلري سئوجيلر و پاره سئوان و افتخار ادا و متڪبر و ڪفرلك سويليان و بابارنه و انالرنه اطاعتسز و شکر اتميان و پيس اولجيلر. ﴿١٨٣﴾ اونلر محبتسز و بارشيمان و فسدلك ادا و گنديني ادرت اتميان و شفقتسز و ايبلكدن كراه ادا و خاين و دوشميمان و ڪبيرلي و ڪايفلگي اللهدن زياده سئوان اولجيلر. ﴿١٨٤﴾ ديندارلخ صورتده گورُگان لکن اونن قواوتي انڪر ادا اولجيلر. بله ڪشيلردن اوزاخلاش. ﴿١٨٥﴾ چونڪو بونلردن بعضيلر ائولره گيرلر و گوناوه و فرقلي شهوراتلردن باغلانان عقلسز اروادلري اسيرلگه الاترلر. ﴿١٨٦﴾ دائماً اورگنيولر لکن گرچڪ معرفته اصلا اولاشميولر. ﴿١٨٧﴾ يانس و يامبرس موسي ن ضدنه نصل قالدخيلر، عينا شڪلده بونلر ده عقللري چورومش و ايمان حسبه مقبول اولميان ايسنانلر ڪمي گرچگن ضدنه قالدخيلر. ﴿١٨٨﴾ اونلر چوخ دوام اده بلميميجيلر چونڪو يانس و يامبرس ڪمي اونلرن عقلسزلخلري هرکزه گورڪجي. ﴿١٨٩﴾ اما سن بنم تعليمي و سيرتبي و هدفمي و ايماني و صبرمي و محبتي و تحلمي ﴿١٩٠﴾ و انطاڪيهده و قونيهده و ليسطرهده نصل ظلامت و عذاب چڪديمي و رب بني هيسندن قورتابديني بليون. ﴿١٩١﴾ و عيسى مسيحه ديندارلخدن ياشه مخ ايسنانلرن هيسي عذاب چڪجيلر. ﴿١٩٢﴾ لکن پيس و يالانچي ادملر دها ڪوتو اولجيلر. اونلر قاندرلمش و باشخه لرنې قاندريولر. ﴿١٩٣﴾ لکن سن اورگندين و ايناندين شيلرده ثابت اول.

۱۱:۳ a رسولن ايشلري ۱۳:۱۴-۱۵؛ b رسولن ايشلري ۱۴:۱-۷؛ c رسولن ايشلري ۱۴:۸-۲۰. ۱۰:۴ a قولوسيلره ۱۴:۴؛ فيلمونه رساله ۱:۲۴؛
 ۲ b قورنطوسولوره ۲۳:۸؛ غلاطيلر ۲:۲۳؛ تيتوسه رساله ۴:۱. ۱۱:۴ a قولوسيلره ۱۴:۴؛ فيلمونه رساله ۲:۴؛ b رسولن ايشلري ۱۲:۱۲، ۱۳:۱۳؛
 ۱۵:۳۷-۳۹؛ قولوسيلره ۱۰:۴؛ فيلمونه رساله ۱:۲۴. ۱۲:۴ رسولن ايشلري ۲:۲۰؛ افشسلوره ۲:۲۱، ۲:۲۲؛ قولوسيلره ۸:۷، ۸. ۱۳:۴ رسولن ايشلري
 ۶:۲۰. ۱۴:۴ a طيموتاؤسه ۲:۱؛ b رومانيلر ۶:۲.

خستە براخىدم. ﷺ فېشىدىن اول گىلمىك ئىچىن چالاش، اوپولوس و پودنس و لىنوس و قلاودىيە و بوتون قارداشلىرى سىنە سلام سويىيولر. ﷺ رب عيسى مىسىح سىن روختىدىن برابر اولسىن. نعمت سزدىن اولسىن. امين

بوتون ئىنجىلدىن وعظى باشخە ملتىرىن ھېسەنە اولاشىجى. بن اصلانن اغزىدىن قورتىلدىم. ﷺ و رب بنى ھىرىسلىكىدىن قورتارغىچى و سلامتىدىن سماۋىي مەملىكىتىنە الاتىجى. اوئە ابدى شريف اولسىن. امين. ﷺ پرىسكىلايە و اكوپىلاسىيە و اونسىفۇروسىن ائۇندە اولانلرە سلام سويىلە. ﷺ ارستوس قورنۇتوسىدە قالدى، اما تروفىموسو مىلېتوسىدە

۱۹:۴ رسوللرن ئىشلىرى ۲:۱۸؛ ۲ b طيموتاۋسە ۱۷،۱۶:۱ - ۲۰:۴ a رسوللرن ئىشلىرى ۲۲:۱۹؛ رومانلر ۲۳:۱۶؛ b رسوللرن ئىشلىرى ۴:۲۰؛ ۲۹:۲۱.

رسول بولسُن تیتوسه رساله‌سی

۱ اللهم خزمتجسبي و عیسی مسیحن رسولو بولسُن، اللهم ساچلمشترنن ایمانی و انسانلرن دیندارلخده گرچگن معرفتنه مناسب بیر شکلهده یاشه‌مخلری ایچن یازیوم. ﴿۱﴾ او ابدی حیاتن اومیدنده کی یالان سویله‌بلمیان الله اونه چوخ عصرلردن اول، وعد ویرمشدی. ﴿۲﴾ و مناسب بیر زمانده گندی سوزنو، قورتارجمز اللهم امری حسبنه بنه امانت ویرلان وعظدن گورستدی. ﴿۳﴾ مشترک ایمانمزه صح اوغلوم تیتوسه، بابا الله‌دن و قورتارجمز رب عیسی مسیحدن نعمت و رحمت و سلامت اولسن.

﴿۴﴾ بو سبیدن سنی کریتده براخدم کی باقی ایشلری تماملیجن و سنه امر اتدیم کمی هر شهرده شیخلر تعین ادجن. ﴿۵﴾ لایخ بیر شیخ اولمخ ایچن او کشی عیسیز اولمیلدر و بیر ارواتدن اتولنمش و اونن اوشاخلری مؤمن اولمیلر و تربیه‌سز و اطاعتسز اولماسنلر. ﴿۶﴾ چونکو بیر مجمع باشی اللهم وکیلی کمی عیسیز اولمیلدر. او کبیرلی و صبرسز و ایچکی سئون و ظلامت ادان و پاره سئون اولماسن، ﴿۷﴾ لکن مسافرلک گورستان و ایپلک سئون و عقللی و صالح و مقدس و دیندار اولمیلدر. ﴿۸﴾ او الدیی تعلیم حسبنه صح سوزو حفظ اتمیلدر کی صح تعلیمدن نصیحت ویره‌بلجی و مخالف کیشیری ازارلیه‌بلجی.

﴿۹﴾ چونکو اطاعتسز بوش قونشان و قاندرجیلر چوخ وارد، خصوصاً سُنت اولانلر. ﴿۱۰﴾ اولرن اغزلرنی قاپامخ لازم چونکو عایله‌لری محی اتمک ایچن، یانلشلخدن تعلیم ویریلور و اولردن پاره قازانیولر. ﴿۱۱﴾ اولردن بیر نبی کریتیلر هر دائماً یالانجی و پیس وحشی و تمبل قارن بسلیانلرلردر. ﴿۱۲﴾ دایمش ﴿۱۳﴾ بو صح بیر شهادتدر، بو ایچن اولنری قواتلی ازارله کی ایمانده صح اولجیلر. ﴿۱۴﴾ و یهودیلرن خرافاتلرلندن و گرچک یولدن چیخانلرن امرلرندن دینه‌ماسنلر. ﴿۱۵﴾ پک انسانلر ایچن هر شی پکدر، لکن پیس انسانلر و اپانمایانلر ایچن هیچ بیر شی پک دیل، لکن اولرن عقللری و حتی ضمیرلری پیس اولمشدر. ﴿۱۶﴾ اولر اللهم معرفتنی بلیوخ دیولر اما یابدخلرندن اونو انکر ادیولر. اولر فطیع و اطاعتسزلردر و هیچ بیر ایپلگه لایخ دیلر.

۲ اما سن صح تعلیمه لایخ شیلری قونش. ﴿۱﴾ ایختیار ارککلر اویناخ و لایخ و عقللی و ایمانده و محبتده و صبرده صح اولسنلر. ﴿۲﴾ عینا یولده ایختیار اروادلر، مقدسلخده دیندار یاشه‌سنلر و فسادلک ادان و شراب اسیری اولماسنلر، لکن ایی شیلری اورگتسنلر. ﴿۳﴾ کی گنج اروادلره عقللی اولمهیی اورگتسنلر کی اولر گشیلرنی و اوشاخلرنی سئوجیلر ﴿۴﴾ و عقللی و پک و اتون ایشلرنه باخان و ایی و گشیلرندن اطاعت ادان اولسنلر کی اللهم سوزو احترامسزلخ اولماسن. ﴿۵﴾ و عینا شکلهده گنج ارککلره نصیحت ویر کی عقللی اولسنلر. ﴿۶﴾ و سن هر شیده ایپلک ایچن بیر مثال اول و ناوخت تعلیم ویردین، صادق و جدی اول. ﴿۷﴾ و ذنوبسز صح سوزلردن قونش کی دوشمان ضدمهه قالدیسسه، اوتانجی چونکو سنن ضدنه بیر شی دایه‌بلمیجی. ﴿۸﴾ خزمتچیلره نصیحت ویر کی گندی اغارلنه اطاعت اتسنلر و هر ایشده اولردن راضلخ سنلر و اتشماشسنلر. ﴿۹﴾ خرخلخ اتماسنلر، لکن تماماً امین اولسنلر کی قورتارجمز اللهم تعلیمنی هر شیده شرفلندرجیلر. ﴿۱۰﴾ چونکو بوتون انسانلری قورتاران اللهم نعمتی گورکدی، ﴿۱۱﴾ و بزه اورگدیو کی دینسزلخ و بو دونیانن شهواتلرنی ترک اتملیک و بو دونیاده عقل و صالحلک و دیندارلخدن باشیخ ﴿۱۲﴾ و او مبارک اومیدی و عظیم الله‌مزن شریفنن اشکاره اولمه‌سنی و قورتارجمز عیسی مسیحی گوزلیوک. ﴿۱۳﴾ او گندنی بزم ایچن فدا اتدی کی بز هر پیسلکدن قورتارجی و گندنه بیر پک بیر ملت ادجی کی اونن خاص ملتی و ایپلک اتمک ایچن جهدلی اولجخ. ﴿۱۴﴾ بو شیلری سویله و نصیحت ویر و بوتون قدرتندن ازارله. هیچ کیمسه سنه خور باخماسن.

۳ اولرن عقلنه گتر کی رئیسره و حاکمیره تسلیم اولسنلر و اطاعت اتسنلر و هر ایپلک ایچن حاضر اولسنلر، ﴿۱﴾ هیچ کیمسه ایچن فسدلک اتماسنلر، مناقش ادان اولماسنلر، لکن یومشخ اولسنلر و بوتون انسانلردن تصیر اتسنلر. ﴿۲﴾ چونکو بز ده اسکیدن عقلسز و اطاعتسز و یولدن چیخمشدخ و هر شکل شهوات و کایفکلردن اسیر اولمشدخ. بز پیسلکده و قرخانلخده یاشیودخ. بز دن کراه ادیویلد و بز باشخه‌لردن

دفعه نصيحت وپردکدن سوزرا، اوزاخلاش. ﴿۱۱﴾ چونکو بليون کي بو ادم بولدن چيخمش و گوناوده ياشيو و گندني حکم اديو. ﴿۱۲﴾ ارتيماس يا تخيکوسي سنه گوندرديم زمانده، نيقيولسه يانمه گلديه چالش. چونکو بن قرار ويردم کي اورده قيشليجم. ﴿۱۳﴾ موخيات اول کي وکيل زيناسي و اپولسي گوندردين زمانده هيچ بير شيه محتاج اولماسنلر. ﴿۱۴﴾ و بزماکيلر ده محتاجلره ياردم اتمک ايچن ايپلک اتمه يني اورگنسنلر کي ميوه سز اولميچيلر. ﴿۱۵﴾ بورده بندن برابر اولان هرکز سنه سلام سويليو و بزې ايمانده سئوانلره سلامت سويله.

نعمت هينزدن برابر اولسن.

امين

کراه اديوک. ﴿۱۶﴾ اما قورتارجمز الهنن ايلگي و محبتي ادملره گورکديي زمان، ﴿۱۷﴾ بز صالحلکده ياپدخلمزدن ديل، لکن گندي رحمتي حسبنه، يني دوغمه ن يخامه سندن و روح القدس جانلاندرمه سندن بزې قورتاردي. ﴿۱۸﴾ او روحو قورتارجمز عيسي مسيحن طرفندن زياده سندن اوستمه دوکدي، ﴿۱۹﴾ کي اونن نعمتندن صالح صايلمش و سونمز حياتن اوميدي حسبنه وارث اولجخ.

﴿۲۰﴾ بو سوز صحدر و استيوم کي بو شيلري اللهه ايمان ادا نلره ثابت ات کي اونلر هر ايپلک ايچن حاضر اولجيلر. بو شيلر انسانلر ايچن موفيد و ايني در. ﴿۲۱﴾ اما بوش مناقشلردن و بوش اصلياتلردن و ايرلمه لردن و شريعتن مناقشلردن اوزاخلاش چونکو بونلر قيمتسز و بوشدر. ﴿۲۲﴾ ايرلخ سببي اولان کشيدن بير يا اكي

فيلمونه رساله سي

١٥) چونکو بلڪي بو ايچن سندن قسه بير زمان ايچن ايرلمليدي
 كي اونو سونسز زمانه قدر گنه الجن. ١٦) اما بوندن سوئرا بير
 خزمتچي ڪمي ديل، لکن بير خزمتچيدن دها زياده يعني بير
 عزيز قارداش ڪمي. او خصوصاً ٻنه چوخ عزيزدر. اما سنه ناي
 قدر زياده، هم جسده و هم ريده. ١٧) شندي اگر بني بير
 يولداش صايديسن، اونو بن ڪمي قبول ات. ١٨) و اگر سنه بير
 ضرر ويرديسه يا ده بير بورجو وارسه اونو بنم حسابمه باز.
 ١٩) بن بولس بونو گندي المذن يازيوم، بن بو بورجو سنه ويرجم
 و دايمڪ هسته موم ڪي سن گندن بله جانن ايچن بنه بورجلوسن.
 ٢٠) ائوت قارداش، بنه ريده ياردم ات ڪي مسيحه بورگم
 ارحت اولسن.

٢١) سنن اطاعتن ايچن امينم و بو سبيدن سنه يازيوم، چونکو
 بليوم ڪي سن حتى هسته يدم شيدن ده دها زياده ادجن.
 ٢٢) عينا زمانده بنم ايچن بير غرفه حاضر ات، چونکو اوميدم
 وار ڪي دوعالرزندن سزه ويرلجم.
 ٢٣) عيسى مسيحه بندن محبوس ايافراس، سنه سلام سويليو
 ٢٤) و بندن چالشانلر، مرقس و ارستارخوس و ديماس و لوقا ده
 سلام سويليو. ٢٥) ريمز عيسى مسيحن نعمتي سزن روحزندن
 برابر اولسن،
 امين

١) عيسى مسيح ايچن محبوس بولسندن و طيموتاؤس
 قارداشندن، بزندن چالشان دوستمز فيلمونه ٢) و عزيز ايفيايه
 و بزم عسڪر يولداشمز ارخيوسه و سنن ائونده ڪي ڪليسويه:
 ٣) سزه بابامز الله و رب عيسى مسيحن نعمت و سلامت
 اولسن.
 ٤) ناوخت دوعا اتديسم دائماً سنن ايچن الله تشڪر اديوم،
 ٥) چونکو عيسى مسيحه ڪي ايمانني و محبتي بوتون مقديسلر
 ايچن دويدم. ٦) و دوعا اديوم ڪي سنن ايماننن پايلاشمه سي،
 مسيح ايچن اولان بزده ڪي هر ايلگن معرفتنده فايده لي اولسن.
 ٧) چونکو قارداشم سنن محبتندن چوخ مقديسلر يورگي
 راحتندي و بن بوندن چوخ ڪايف و تسلي الدم.
 ٨) بو ايچن سنه مناسب امر اتمڪ ايچن بنم مسيحه قواتلي
 جسارتم وار، ٩) اما بن، اختيار بولس و عيسى مسيح ايچن
 محبوس بير ادم، محبت ايچن بله لايع بليوم ڪي اونو سندن
 استيجم، ١٠) يعني اوغلو اونيسمس ايچن سنه يالواريوم، ڪي بن
 زنجيرلرمده اونن باباسي اولدم. ١١) او اسڪيدن سنه فايده سزدي
 اما شندي او هم سنه و هم بنه فايده ليدر. ١٢) بن اونو گيري سنه
 گونديريوم، اونو قبول ات ڪي او بنم يورگمدر. ١٣) بن اونو سنن
 يرنده انجيله خزمت اتمه سي ايچن يانمده ساخلامخ هسته دم،
 ١٤) اما سنن راضين اولمادن بير شي يايمنخ هسته مادم. ڪي سنن
 ايلگن مجبورلخدن اولميچي لکن گندي هسته گندن اولجي.

٢٥:١ قولوسيره ١٧:١ - ١٠:١ قولوسيره ٩:٤ - ٢٣:١ قولوسيره ٧:١؛ ١٢:٤ - ٢٤:١ رسولرن ايشلري ١٢:١٢؛ ١٣:١٣؛ ١٥:٣٧-٣٩؛
 قولوسيره ١٠:٤؛ b رسولرن ايشلري ١٩:٢٩؛ ٢٠:٢٧؛ قولوسيره ١٠:٤؛ c قولوسيره ١٤:٤؛ ٢؛ طيموتاؤسه ١٠:٤؛ d قولوسيره ١٤:٤؛ ٢؛ طيموتاؤسه ١١:٤.

عبرانیلر

ایسته بی حسنه علامتار و معجزه‌لر و قواتلی عمللر و روح القدس هدیه‌لرندن شهادت ویردی.

چونکو الله بزم ددیمر گلجی دونیایی ملاکله تسلیم اتمادی، لکن بیر کشی بیر یرده شهادت ویردی، «انسان نایدیر کی سن اونن ایچن دوشنیون یا انسان اوغلو کیمدر کی اونن ایچن باخون» اونو ملاکلردن بیر از اشاغی قویدن و شریف و احترام تاجنی اونن باشنه قویدن و اونو گندی اللرنن ایشاری اوستنه تعین اتدن. هر شیئی اونن ایاخلرنن التنه قویدن» ددی. هر شیئی اونن حکمنن التنه قویمه‌سندن، حکمنن التنه قویلمامش بیر شی براخمادی. لکن شندی ده‌ها هر شیئی اونن حکمنن التنده گورمیوک. اما اونو ملاکلردن بیر از اشاغی قویلمش گوریوک، یعنی عیسی کی اولوم عذابندن، شریف و احترام تاجنی الدی. او اللهن نعمتندن هرکز ایچن اولومو طاتدی. چونکو هر شی گندسی ایچندر و هر شی گندسندن وارد و لایخدی کی او چوخ اوغلولری شریفه الامتک ایچن، اونلرن قورتلشن رئیسینی عذابلردن کامل اتسن. چونکو او تقدیس ادان و تقدیس اولانلرن هپسی بیر اصلدنلر، بو سبیدن او اولنره قارداش دایمک ایچن اوتانمیو. بله دیو «سنن اسمنی قارداشمره بلدرجم، کلیسه‌ده سنه ایلاهیلر سویلیجم.» و گنه «بن اوننه توکل ادجم.»

و گنه «هجن، بن و اللهن بنه ویردی اوشاخلر.» و اوشاخلر جسدن و قانندن مشترک اولدخلری ایچن، عیسی ده عینا شیلرده شریک اولدی کی اولومدن، اولوم قدرتنن صاحبی یعنی شیطانی ایندرجی و بوتون غمزلرنده اولوم قورخوسندن اسیرلکده باشیانلری قورتارسن. چونکو صح او ملاکله دیل لکن ابراهیمن اوشاخلرنه یاردم ادیو. بو سبیدن او هر شیدن قارداشلری کمی اولمیدی کی الله مربوط شیلر ایچن رحمتلی و صادق بیر باش کاهن اوله‌بلجی و ملتن گوناهلرنه کفارت اولجی. چونکو گندسی عذاب چکدی و سینهنندی ایچن، سینهمخده اولانلره یاردم اده‌بیو.

بو ایچن مقدس قارداشلر، سماوی دعوتده شریک اولانلار، اعترافمن رسولی و باش کاهنی عیسی‌ی دوشنن.

گچمش زمانلرده الله، دفعه‌لر فرقلی یوللرده نبیلردن بابالارمه سویله‌مشدی. بو اخر گونلرده گندی اوغلوندن بزه سویله‌دی کی اونو هر شین وارثی معین اتدی و اوندن بوتون دونیایی یراتدی. او اللهن شریفنن پارلامه‌سی و اونن ذاتنن کامل صورتیدر و هر شیئی سوزنن قدرتندن تثبیت ادیو و بزم گوناهلرمزی تمزله‌دکن سونرا ائن یوجه‌ده شریفن صاغ طرفنده اوتوردی. و ملاکلردن اعظم اولدی و ده‌ها یوجه بیر اسم میراث الدی. چونکو الله ملاکلردن هانسنه «سن بنم اوغلومسن، بن بو گون سنن بابان اولدم» و گنه «بن اوننه بابا اولجم و او بنم اوغلوم اولجی» ددی؟ و اول دوغمشو گنه دونیایه گتردی زمان، «اللهن بوتون ملاکلری اوننه تاپسنلر.» دیو و ملاکلر ایچن «او گندی ملاکلرنی یتله و خزمتمچیلرنی اتش یولرنه دؤندریو.»

لکن اوغلو ایچن «یا الله سنن کرسن ابدیدر و مملکتتن عصاصی عدالت عصاصیدر.» سن صالحلگی سئویون و پیسلگی کراه ادیون. بو ایچن الله، سنن اللهن، سنی یولداشلرنن ده‌ها زیاده کایفلیک یاغندن مسح اتمشدر. دیو و «سن یا رب اولده دونیانن اساسینی قوردن و سماوات سنن اللرنن ایشیدر.» اونلر گچیجیلر اما سن باقی قالجن. اونلرن هپسی اسباب کمی اسکسی اولجیلر و سن اونلری پالتو کمی بوکجن و دایشجیلر لکن سن عیناسن و سنلرنن نهاییتی یوخدر.

و لکن الله هانسی ملاگنه «دوشمانلرنی ایاخلرنن التنده قویدیم زمانه قدر صاغ طرفنده اوتور.» ددی؟ اونلرن هپسی قورتلشنه وارث اولان کشیلره، خرمتم ایچن گوندلرمش روحلر دیلر می؟

بو سبیدن دویدیمر شیلر ایچن ده‌ها چوخ موخیات اولمیلیخ کی یولدن ازمش اولمییجن. چونکو اگر ملاکلرن سوزو ثابت اولدی و هر بیر خطه و اطاعتسزلخ لایخ جزاسنی الدی. اگر بله بویوک بیر قورتلشدن موخیات اولمادیسک بز نصل قورتلجیخ؟ بو قورتلش اولده ریدن سویلندی، اوندن سونرا دویانلردن بزه تصدق اولدی. الله ده گندی

لکن اونن ایشلری دوتیانن تأسیسندن بری تمام اولمشدر. ﴿۱۶﴾ چونکو یدنجی گون ایچن بیر یرده بله ددی ﴿الله یدنجی گونده بوتون گندی ایشلرندن ارحت اولدی﴾ ﴿۱۷﴾ و گنه عینا یرده ﴿بنم ایشترحتمه اصلا گیرمیجیلر﴾ ددی ﴿۱۸﴾ شندی بو وعد دها باقی قالدیی ایچن، بعضیلر اونله گیره بیلر و اینجیلر ایی خبرنی اولدن دوپانلره، ایمانسیلخ ایچن گیرمادیلر. ﴿۱۹﴾ اما الله گنه معین بیر گون ساچدی و داؤدن دلیندن چوخ گونلر گچدکدن سونرا ﴿بو گون﴾ ددی. و اولدن ﴿بو گون اگر اونن سسنی دویدیسنز یورکلرنی قاپامین﴾ سوله دی ﴿۲۰﴾ چونکو اگر یسوع اونلری ایشترحه گیردوره بلسایدی الله دها سونرا باشخه بیر گون ایچن قوشمازدی. ﴿۲۱﴾ بو سببن الله لهن ملتی ایچن بیر سبت ایشترحتی باقی قالدی. ﴿۲۲﴾ چونکو هر کیم الله ایشترحتنه گیردیه او ده عینا شکل الله کیمی گندی ایشلرندن ایشترحه گیرچی. ﴿۲۳﴾ شندی او ایشترحه گیرمک ایچن جهد اداک کی هیچ کیمسه اونلن اطاعتسیلخی کیمی دوشمیجی. ﴿۲۴﴾ چونکو الله سوزو دیری و فعللی و اکی طرفلی کاسگن قلیچدن کاسگندر کی جانی و روحو و مفاصلی و ایلکری برابرندن اریو و یورگن افکارلرله و مقصدلرله حکم ادیو. ﴿۲۵﴾ اونن گوزنده گورکیمان هیچ بیر یراتلش یوخدر. لکن هر شی اونن گوزلرنده کی بزم حسابمز اونلندر، چپلاخ و اچخدر. ﴿۲۶﴾ شندی چونکو سماواتدن گچمش، بویوک بیر باش کاهنمز وار یعنی عیسی، الله اوغلو، بو ایچن اعترافمزنی قایم و حفظ اداک. ﴿۲۷﴾ چونکو بیر باش کاهنمز یوخدر کی بزم ضعیفلخرمزنی حس اتمیو، لکن هر شیده بز کیمی سینهنندی، اما او هیچ گوناه اتمادی. ﴿۲۸﴾ شندی نعمت کرسیسنه قورخوسزلخدن یاخلاشاخ کی رحمت الاخ و محتاج اولدیمز زمانده الیمز نعمتدن یاردم بولاخ.

۵

چونکو انسانلردن ساچلان هر باش کاهن، اللهه متعلق شیلر ایچن انسانلره معین اولیو کی گوناھلر ایچن قوربانلر و هدیهلر تقدم ادچی. ﴿۱﴾ او جهال و یولدن ازمش کشیلره رحمت گورسده بلیو، چونکو او ده ضعیفلخدهدر. ﴿۲﴾ او بو ضعیفلخ سببن، ملتنل گوناھلری و گندی گوناھلری ایچن قوربان تقدم اتمیلدر. ﴿۳﴾ بو شریفی هیچ کیمسه گندنه گنره بلماز، بس اللهدن هارون کیمی چاغرلمیلدر. ﴿۴﴾ عینا شکل مسیح ده باش کاهن اولمخ ایچن، گندی گندنه شریف المادی لکن

﴿۵﴾ عینا شکل نصل موسی اللهن ائونده امیندی او ده اونو تعین ادانه امیندی. ﴿۶﴾ ائوی بناء ادا ادم ائوندن زیاده شریفه لایخدر، چونکو بو ادم موسی دن دها زیاده شریفه لایخ گورکدی. ﴿۷﴾ چونکو هر ائو بیر ادمدن پاپلر، لکن هر شیئی یاپان اللهدر. ﴿۸﴾ موسی دها سونرا سویلنجی شیلره شهادت و یرمک ایچن، اللهن بوتون ائونده امین بیر خرمتیجیدی. ﴿۹﴾ اما مسیح، اللهن ائوندن اوستنده بیر اوغلو کمیدر و اگر بز اخره قدر توکلزمی و اومیدمن ایشخارنی حفظ اتمیسک، اونن ائویک. ﴿۱۰﴾ شندی روح القدس ددی کیمی ﴿اگر بو گون اونن سسنی دویدیسنز چؤلده سینمه گوننده بنی غضبلندردینز کیمی یورکلرنی قاپامین﴾ ﴿۱۱﴾ اورده بابالرنز بنی سینهدیلر و جربله دیلر و ایشلرمی قرخ سنه گوردیلر ﴿بو سببن بو نسلدن غضبلندم و اونلر دایماً یورکلرنده یولدن چیخیولر و بنم یوللرمی بلمادیلر﴾ ﴿۱۲﴾ بو ایچن بن گندی غضبمه یمن اتمد کیمی بنم ایشترحه اصلا گیرمیجیلر. ﴿۱۳﴾

ددم

﴿۱۴﴾ قارداشلر، موخیات اولن کی سزدن بیرزده ایمانسیز و بیس یورکلی بولنماسن چونکو او سزی دیری اللهدن اوزاخلاشدرچی. ﴿۱۵﴾ لکن ﴿بو گون﴾ اسیمنده اولان زمانه قدر هر گون برابرزه نصیحت و یرن کی سزدن هیچ بیرز گوناھن حیله سنندن قاندرلماسن. ﴿۱۶﴾ چونکو اگر بز اول توکلزمی تا اخره قدر حفظ اتمیسک، مسیحن شریکلری اولمشخ. ﴿۱۷﴾ بو ایچن ﴿اگر بو گون اونن سسنی دویدیسنز چؤلده سینمه گوننده اونو غضبلندردینز کیمی یورکلرنی قاپامین﴾ دیو

﴿۱۸﴾ کیم دویدی و اللهی غضبلندردی؟ موسی دن مصردن چیخان بوتون اونلر دیل می؟ ﴿۱۹﴾ و کیمدن قرخ سنه قرغندی؟ جسدرلی چؤلده دوکلان بوتون او اطاعتسیلر دیل می؟ ﴿۲۰﴾ و کیم ایچن یمن اتمدی کی اونن ایشترحتنه گیرمیجیلر؟ اونلر اطاعت اتمیانلر دیل می؟ ﴿۲۱﴾ گوریوک کی ایمانسیلخ سببندن گیره بلمادیلر.

۶

شندی موخیات اولمیلیخ کی اونن ایشترحتنه گیرمک وعده سی باقی قالانه قدر، سزدن هیچ کیمسه منع اولمیجی. ﴿۱﴾ چونکو بز ده اونلر کیمی ایی خبری دویدخ لکن سزن دویدینز او سوز اونلره فایده اتمادی چونکو دوپانلر ایمانندن بیرلشمدیلر. ﴿۲﴾ چونکو بز اینانسخ و او ایشترحتنه گریوک، الله ددی کیمی ﴿غضبمه یمن اتمد کیمی بنم ایشترحتنه گیرمیجیلر﴾

عدالتلیدر و سزن یاپدخلرنیزی و خزمتزده اولدن تا شندیه قدر اونن
اِسمنده اشکاره اتدیزن او محبتی، اصلا اوتماز. ﴿۱﴾ اما اِستیوخ
کی سزدن هر بیرنر تامماً اومیدندن امین اولمخ ایچن تا اخره
قدر عینا جهدلکدن دوام اتسن. ﴿۲﴾ تمبل اولمین، لکن ایمان
و صبردن، وعدلره وارث اولمش کشیلردن مثل الن.

﴿۳﴾ چونکو الله ابراهیمه وعد ویردی زمان، گندنن بویوک بیر
اولمادی ایچن، گندی اِسمنه یمن اتدی. ﴿۴﴾ و ﴿صح بن سنه
بویوک بیر برکت ویرجم و سنی صایلماز تکثر ادجم﴾. ددی
﴿۵﴾ و بو شکلده، ابراهیم صبردن او وعدی الدی. ﴿۶﴾ چونکو
هر مناقش خرنده، اِنسانلر اِثباتله مخ ایچن گندیلردن بویوک
بیر اِسمه یمن ادیولر. ﴿۷﴾ بو سببدن الله وعدن وارثلره، دایشماز
مقصدنی اشکاره اتمک ایچن وعدنی یمندن تصدق اتدی.
﴿۸﴾ کی دایشمین اِکی شیدن کی الله اولرده اصلا یالان
سویلهماز، بزده قوالتی جسارت اولسن. بز سغمنشکی او گمزه
قویلمش او اومیدی قازانج. ﴿۹﴾ و او اومید جانمز ایچن بیر رنگیل
کمی ثابت و قوالتلدر و پردهنن اِپچرسنه گیربو. ﴿۱۰﴾ او یول اچان
بزم ایچن اوریه گردی، یعنی عیسی کی ملکِیصادق تنظیمی
اوستنده سونسزه قدر باش کاهن اولدی.

﴿۱۱﴾ چونکو سالیم قرالی و بوجه الله کاهنی بو ملکِیصادق،
ناوخت ابراهیم، قرالری یندکدن سونرا دؤنیودی، اوندن
گورشدی و اونه برکت ویردی. ﴿۱۲﴾ ابراهیم ده اونه هر شین اوندن
بیرنی ویردی، اونن اول اِسمنن ترجمه سی صالح قرالی و اِکنجی
اِسمی سالیم قرالیدر یعنی «سلامت قرالی». ﴿۱۳﴾ باباسز و اناسز و
اصلسز، گونلن اولی و عُمرنن نهایی یوخدر لکن الله اِوغلونه
بنزیو و ابدی بیر کاهن قالبو.

﴿۱۴﴾ شندی باخن بو ادم نای قدر بویوکدی کی بویوک دهدهمز
ابراهیم ده اونه غنیمتن اوندن بیرنی ویردی. ﴿۱۵﴾ لاوینن اوغولردن
کاهنلک مسؤلیتی الان کشیلر، شریعت حسبنه ملتدن یعنی
ابراهیم نسلندن گالان گندی قارداشلردن بله، اوندن بیر المیلیر.
﴿۱۶﴾ اما اولرن اصلندن اولمیان کشتی، ابراهیم اوندن بیرنی الدی
و وعدلرن صاحبنه برکت ویردی. ﴿۱۷﴾ و هرکز شک اتمادن بونو
بلیو کی برکت بویوک ادمدن کوچک ادمه گلیو. ﴿۱۸﴾ بورده اولان
ادملر اوندن بیرنی یولور اما اورده یاشیان ادمه شهادت ویران ادم

﴿سن بنم اوغولوسن، بن بو گون سنن بابان اولدم﴾. دایان اونه
شرف ویردی.

﴿۱۹﴾ و گنه باشخه بیر یرده «سن ملکِیصادقن تنظیمی حسبنه
سونسز زمانه قدر کاهنسن.» دبو
﴿۲۰﴾ او جسندنه کی گونلرده، بوجه باغرمه سسی و گوز
یاشرلندن اونو اولومدن قورتاره بلانه جوخ یالاردی و دوعا اتدی
و گندی دیندارلخی ایچن مقبول اولدی. ﴿۲۱﴾ او اوغلو اولدی
حالده، چکدی عذابلردن اطاعتی اورگندی. ﴿۲۲﴾ و کامل
اولدخدن سونرا اونه اطاعت ادا هرکز ایچن، ابدی قورتلشن
اصلی اولدی. ﴿۲۳﴾ و الله اونو ملکِیصادقن تنظیمی حسبنه باش
کاهنی تعین اتدی.

﴿۲۴﴾ و اونن خصوصنده قونشمخ ایچن جوخ سوزمز وار لکن
تفسیر اتمه سی صعبدر چونکو سزن قولاخلرنز صاغر اولمشدر.
﴿۲۵﴾ چونکو بو زمانه قدر سز معلم اولمیلدینز، اما گنه محتاجسنز
کی بیر کشتی سزه الله اول و اساسی تعلیملرنی ویرجی. سز
سوته محتاجسنز و اِغریمگه دیل. ﴿۲۶﴾ چونکو هر کیم بس سوتدن
ایچدیسه بیر بیکدر و صالحلگن سوزندن خبره سذر. ﴿۲۷﴾ لکن
اِغریمک، بویوک کشیلر ایچندر کی ایلک و یسلگن فرقی
بلمک ایچن، گندی حسبلره عادت حسبنه تربیه ویرمشلر.

﴿۲۸﴾ بو ایچن مسیحن اول تعلیمنی براخاخ و کامله اولمیه
جهد اداک و گنه اولو عمللردن توبه و الله ایمان اتمک
﴿۲۹﴾ و وقتیلرن تعلیمی و اللر قویمخ و اولومدن فالخش و ابدی
محکمه ایچن اساس قویمایخ. ﴿۳۰﴾ و الله اِذندن بونو ادجک.
﴿۳۱﴾ چونکو بیر کره اِپدنلنمش و سماوی هدیه سنی و روح
القدسدن شریک اولمش ﴿۳۲﴾ و الله اِپی سوزنن کایفنی و گلجی
عصرن قوالتلری طاتمش کشیلر، ﴿۳۳﴾ اِگر بولدن چیخدیسله لر،
اونلری گنه توبه یه گترمک ممکنسذر، چونکو اونلر الله اِوغلونو
گنه صلیب ادیولر و اونه احترامسزلیخ ادیولر. ﴿۳۴﴾ چونکو اِگر
بیر طیارخ، جوخ دفعه گالان یاغموری ایچدیسه و ایشلیان کشتیره
فایده لی حصدلر گتردیسه، الله دن مبارک اولبو. ﴿۳۵﴾ اما دیکانلر
و چالیلر گتردیسه مردود و لعنتلی اولبو و اخرده یانجی.
﴿۳۶﴾ لکن عزیز قارداشلر، بز بله قونشیوخ اما بلیوخ کی سز بوندن
اِپی و قورتلشدن باغلانمش شیلرن صاحیبسنز. ﴿۳۷﴾ چونکو الله

اوندن بیزنی الیو. ﴿۱۱۰﴾ و دایه بلیوخ کی اوندن بیزنی الان لایو ده ابراهیم سبیدن اوندن بیزنی ویردی. ﴿۱۱۱﴾ چونکو ملکیصادقن گورشدی زمان، لایو دها گندی دده سنن جسدنده دی.

﴿۱۱۲﴾ شندی اگر لایو کاهنلگدن کامل اولسایدی، «چونکو ملت شریعتی اونن اساسنده الی» نای گرک واردی کی هارونن تنظیمن اوستنده دیل، لکن ملکیصادقن تنظیمن اوستنده باشخه بیز کاهن تعین اولجی؟ ﴿۱۱۳﴾ چونکو ناوخت کاهنلک دایشدیه سه شریعت ده دایشجی. ﴿۱۱۴﴾ چونکو اونن ایچن مذکور بو شیلر، باشخه بیز قبیله دن گلدی و بو قبیله دن هیچ کیمسه مذبحه خزمت اتمامش. ﴿۱۱۵﴾ چونکو اچخدر کی رمز یهودانن قبیله سندن دوغدی و بو قبیله ایچن موسی ن کاهنلک خصوصنده هیچ بیز شی سویله مادی. ﴿۱۱۶﴾ و اگر ملکیصادقن شکلنده باشخه بیز کاهنلک گلدیه ده اچخ اولیو. ﴿۱۱۷﴾ کی شریعت و جسدی امرلردن دیل لکن سوننن حیاتن قوتی حسینه کاهن اولدی. ﴿۱۱۸﴾ چونکو «سن ملکیصادقن تنظیمن اوستنده ابدي کاهنسن» شهادت ویرلمشدر.

﴿۱۱۹﴾ اسکی امر ضعیفخ و فایده سلخ ایچن ابطال اولدی، چونکو شریعت هیچ بیز شی تکمل اتمادی، لکن دها ایی بیز امید ویرلدی کی اوندن الله یاخلاشیوخ. ﴿۱۲۰﴾ و بو کاهنلک یمنسن اولمادی. ﴿۱۲۱﴾ «چونکو اونلر یمنسن کاهن اولدیلر لکن عیسی یمندن کاهن اولدی، ناوخت الله اونه «رب یمن اتدی و پشمان اولماز. سن ملکیصادقن تنظیمن اوستنده ابدي کاهنسن» ددی ﴿۱۲۲﴾ و عیسی دها ایی بیز انلاشمه ایچن کفیل اولدی. ﴿۱۲۳﴾ و او کاهنلرن صایسی چوخدی، چونکو اولوم اونلرن دوام اتمه سنه منع اولدی. ﴿۱۲۴﴾ اما او سوننن زمانه قدر باقی قالدیی ایچن، سوننن کاهنلگی وار. ﴿۱۲۵﴾ بو سبیدن ده اوندن الله یاخلاشانلری تماماً قورتاره بلیو چونکو اونلره شفاعت اتمک ایچن دائماً یاشیو. ﴿۱۲۶﴾ چونکو بزه بو شکل بیز باش کاهن یعنی قدس و ذنوبسز و لکسهز و گوناکارلردن ایرلمش و سماواتنن یوکسلمش لازمادی. ﴿۱۲۷﴾ و باشخه باش کاهنلر کمی اول گندی گوناهلری و سونرا ملتنن گوناهلری ایچن هر گون قوربانلر تقدم اتملی دیل، چونکو او گندسنی قوربان تقدم اتدی و بونو بس بیز دفعه اتدی. ﴿۱۲۸﴾ چونکو شریعت ضعیف انسانلری باش کاهن اولمخ ایچن ساجیودی لکن شریعتدن سونرا اولان یمن سوزو، سوننن زمانه قدر کامل اولمش اوغلو معین اتدی.

﴿۱۲۹﴾ شندی سویله دیمز بو شیلرن هدفی بودر کی سماواتنه شریف کرسینن صاغنده اوتوران بله بیز باش کاهنم وار. ﴿۱۳۰﴾ او، مقدس یرن و انساندن دیل لکن ریدن قورلمش گرچک چادرن خزمتچیسیدر. ﴿۱۳۱﴾ چونکو هر باش کاهن تقدمه لرذن قوربانلر تقدم اتمک ایچن معین اولیو، بو ایچن او ده بیز شی تقدم اتملیدر. ﴿۱۳۲﴾ اگر دونیاده اولسایدی او کاهن اولمازدی، چونکو شریعت حسینه تقدمه لری تقدم ادان کاهنلر وار. ﴿۱۳۳﴾ اونلر سمدیه شی شیلرن صورتی و کولگه سنه خزمت ادولر. بو ایچن موسی چادرنی قورمخ ایتهدیی زمان، اونه بیز وحی گلدی و «موخیات اول کی هر شی سینه داغده گورستیلان شکلن حسینه ادجن. ﴿۱۳۴﴾ ددی ﴿۱۳۵﴾ لکن شندی مسیح دها ایی بیز خزمت المش و او، وعدلرن حسینه قورلمش، دها ایی بیز انلاشمه ایچن بیز اورتاجی اولدی. ﴿۱۳۶﴾ چونکو اگر او اول انلاشمه قصورسز اولسایدی اکنجی یر بولمازدی. ﴿۱۳۷﴾ چونکو اونلره قصور بولدیی زمان «اهنج، اسرائیلن ائوندن و یهودانن ائوندن، یاخنده ینی بیز انلاشمه یایچم. ﴿۱۳۸﴾ بو انلاشمه اونلری مصردن چیخارمخ ایچن، دده لرندن یایدیم و اونلرن اللرنن توتدیم گون کمی اولمیجی چونکو اونلر انلاشمه مدن صادق قالمادیلر. بو سبیدن ین اونلری براخلم. ﴿۱۳۹﴾ رب دیو. ﴿۱۴۰﴾ و «او انلاشمه بودر، او گونلردن سونرا اسرائیلن ائوندن انلاشمه ادجم و امرلری اونلرن عقللرنه قویچم و اونلرن یورکلرنه یازجم و ین اونلره الله اولجم و اونلر بنه بیز ملت اولجیلر. ﴿۱۴۱﴾ و هیچ کیمسه گندی قونشوسنه و گندی قارداشنه «ربی بلن» دایمیجی ارتخ، چونکو کوچک و بوپوک، هپسی بنی بلجی. ﴿۱۴۲﴾ چونکو اونلرن قصورلرنه مرحمتلی اولجم و اونلرن گوناهلرنی ارتخ عقلمه گترمیچم» رب دیو.

﴿۱۴۳﴾ الله ددی ینی سوزدن، اولتکی اسکی ادیو. و اسکی و چورمش هر شین نهانی یاخلاشمشدر.

﴿۱۴۴﴾ شندی اول انلاشمه ده تاپمه قانونلری و دونیاده شی مقدس یر واردی. ﴿۱۴۵﴾ چونکو بیزنجی چادر قورلمشدی و اونن ایچنده مناره و سوفره و مقدس اکمک واردی و اونن ایمی مقدس یردی. ﴿۱۴۶﴾ و اکنجی پرده ن ارخه سنده بیز یر ادی مقدیسلرن ائن مقدس یری واردی. ﴿۱۴۷﴾ اورده التن بخور قابی و هر طرفی التن شهادت تابوتی واردی و اونن ایچنده مئه توتان التن قاب و هارونن فلزلنمش داینگی و انلاشمه نن اکی لوحه لری واردی. ﴿۱۴۸﴾ و اونن اوستنده رحمت کرسیه کولگه ادان، شریفن کروی ملاقلری واردی. شندی اونن تفسیرنی

سویله بلمیوخ. ﴿۱۰﴾ و بونلر بو شکلده حاضر اولدخلری زمان، کاهنلر خرمتمک ایچین هر زمان بیرنجی چادره گیریولر. ﴿۱۱﴾ لکن اکتیجینسه هر سنه ده بس بیر کره، باش کاهن تک گیریودی و هر دائماً گیریوی زمان گندسی و ملتن خطهلری ایچین قان تقدم ادیودی. ﴿۱۲﴾ بونلردن روح القدس گورسدیو کی اول چادر دوردیو زمانه قدر، مقدسن یرن یولو ده گورکامشدر. ﴿۱۳﴾ بو، شنیدیکی زمان ایچین بیر میئلدر کی اونن حسبنه قوربانلر و تقدمه لر تقدم ادیولر، اما تاپان ادمن ضمیرنی تکمل ادهلماز. ﴿۱۴﴾ چونکو بونلر بس یمک و ایچمک و فرقلی یخانمه لردن، جسدی قانولردن پالوتردی کی تا دوزلتمک وقتنه قدر معین اولمشدر.

﴿۱۵﴾ اما گلجی نعمتلرن باش کاهنی، یعنی مسیح گورکدی و دها بویوک و دها کامل و الدن یاپلاماش یعنی بو یراتلشدن اولمیان بیر چادره گیدی. ﴿۱۶﴾ و گچیلرن و اوکوزلرن قانندن دیل لکن گندی قانندن بس بیر کره مقدس یره گیدی و بزم ایچین ابدی قورئلشو حاضرله دی. ﴿۱۷﴾ چونکو اگر اونلر گچیلرن و اوکوزلرن قانی و نجس اولمش انسانلرن اوستنه، کوچک اوکوزن کولونن سرپمه سندن جسم حسبنه تقدیس اولدیسله، ﴿۱۸﴾ مسیحن قانی کی گندسنی لکه سز، ابدی روحدن اللهه تقدم اتدی، نای قدر زیاده بزم ضمیرمزی یاشیان اللهه خرمتمک ایچین، اولو عمللردن تمزلجی؟ ﴿۱۹﴾ بو سبیدن او ینی انلاشمه نن اورتاجیسیدر کی چاغرلمش کشیلر، ابدی میراثن وعدنی الجیلر. چونکو اولوم اول انلاشمه نن قصورلرن بدلی ایچین گلدی. ﴿۲۰﴾ چونکو هارده وصیت وارسه او وصیت ادا ادم اولماید. ﴿۲۱﴾ چونکو وصیت، اولومدن ائبات اولیو. وصیت ادا ادم یاشه دیی زمانه قدر وصیتن اساسی یوخدر. ﴿۲۲﴾ بو سبیدن اول انلاشمه ده قانسز تقدیس اولمادی. ﴿۲۳﴾ چونکو موسی بوتون امرلری شریعت حسبنه ملتته سویله دکدن سوزا، اوکوزلرن و گچیلرن قانی صویدن و قرمزی یوندن و زوفا اوتنی الدی و اونو کتابن گندسنه و بوتون ملتته سریدی. ﴿۲۴﴾ و «اللهن سزه امر اتدی انلاشمه نن قانی بودر. ﴿۲۵﴾ ددی عینا شکل، او قانندن چادره و بوتون خرمته متعلق اولان شیلره سریدی. ﴿۲۶﴾ و شریعت حسبنه تقریباً هر شی قانندن تمزلیو و قان دوکلمادن، عف یوخدر.

﴿۲۷﴾ شنیدی سماواته خشی شیلرن مثاللری بونلردن تمزلیمیدی، لکن سماوی شیلرن تمزلیمه سی ایچین دها ایی قوربانلر لازمدی. ﴿۲۸﴾ چونکو مسیح بس گرچک تاپنمه یرنه بنزبان و الدن یاپلمش

مقدس بیر یره گیرمادی، لکن شنیدی بزم ایچین اللهن حضورنده حاضر اولدی، سامانن گندسنه گیدی. ﴿۲۹﴾ لکن باش کاهن کمی هر سنه باشخه سنن قانندن مقدس یره گیرمکدن دیل و گندی جاننی چوخ دفعه لر تقدم اتمیو. ﴿۳۰﴾ یعنی بله اولسایدی، او دونیانن تاسیسندن بری چوخ دفعه عذاب چکمیلیدی اما شنیدی گندسنی قوربان اتمکدن، گوناھی قالدیرمخ ایچین دونیانن اخرنده بس بیر کره گورکدی. ﴿۳۱﴾ چونکو هر انسان بیر کره اولجی و اوندن سوزا محکمه یه گیرجی. ﴿۳۲﴾ عینا شکل، مسیح ده چوخ کشیلرن گوناهلرنی قالدیرمخ ایچین بیر کره قوربان اولدی و باشخه دفعه گوناه ایچین دیل لکن اونو گوزلیانلری قورتارمخ ایچین گورکجی.

﴿۳۳﴾ چونکو شریعت گلجی نعمتلرن اصل صورتی دیل لکن او شیلرن کولگه سیدر. هر سنه دائماً عینا قوربانلردن یاخلاشانلری کامل ادهلماز، ﴿۳۴﴾ یوخسه تاپانلر بیر کره پکنلمش اوله بلجیدیلر و گوناهلرنی ضمیرلنده ساخلامازدیلر اریخ. ﴿۳۵﴾ لکن بو قوربانلردن هر سنه گوناهلرن ذکری اولیو. ﴿۳۶﴾ چونکو اوکوزلرن و گچیلرن قانی، گوناهلری اصلا قالدیرهلمازلر. ﴿۳۷﴾ بو ایچین دونیا یه گلدیو زمان «قوربان و تقدمه استه مادن لکن بنه بیر جسد حاضرلده ن. ﴿۳۸﴾ یاندریلان تقدمه لر و گوناه قوربانلردن راضی اولمادن. ﴿۳۹﴾ اوندن سوزا بن، اهجنخ گلیوم یا الله «کی کتابن یازیرلنده بنم ایچین یازلمشدر» و سنن استه گنی ادم. ﴿۴۰﴾

﴿۴۱﴾ چونکو او اول «تقدمه لر و قوربانلر و یاندریلان تقدمه لر و گوناه قوربانلرنی استه مادن و اونلردن راضی اولمادن» دیو کی اونلری شریعت حسبنه تقدم ادیولر. ﴿۴۲﴾ اوندن سوزا «یا الله سنن استه گنی اتمک ایچین گلدیم. ﴿۴۳﴾ ددی. یعنی اول تکنی قالدیریو کی اکتیجی تکنی ثابت اتسن. ﴿۴۴﴾ بو استه کدن بز عیسی مسیحن جسدنن بیر کره تقدمه سندن مقدس اولدخ. ﴿۴۵﴾ و هر کاهن هر گون اللهه خرمتمک ایچین دوریو و هر دفعه عینا قوربانلری تقدم ادیو، لکن اونلر گوناهلری اصلا قالدیرهلمازلر. ﴿۴۶﴾ اما او گوناهلر ایچین تک بیر قوربان تقدم اتدکدن سوزا، سونسز زمانه قدر اللهن صاغنده اوتوردی. ﴿۴۷﴾ و او زماندن بری دوشمانلرنن گندی ایاخلری التته سرلمه سنه گوزلیو. ﴿۴۸﴾ چونکو مقدس اولمشلری بیر قوربانندن سونسز زمانه قدر کامل اتمشدر. ﴿۴۹﴾ و روح القدس ده بو ایچین بزم شاهدمزدن چونکو او اولدن سویله دی کی ﴿۵۰﴾ «او گونلردن سوزا اونلردن انلاشمه ادم.

و تأخر اتمیجی» ﴿۱۱﴾ اما صالح ادم ایمانندن یاشیجی و اگر گیری دؤندیسسه، جانم اوندن کایفلمنیجی. ﴿۱۲﴾ لکن بز گیری دؤنان و محی اولان کشیلردن دیلخ، لکن جانمزی قورتارمخ ایچن ایمان ادانلردنخ.

﴿۱۱﴾ شندی ایمان، امید ادان شیلرن تۆکلیدر و گورکمیان شیلرن ایناتیدر. ﴿۱۲﴾ چونکو اسکي انسانلر اوندن ایی شهادت قازاندیلر. ﴿۱۳﴾ ایمانندن انلیوخ کي اللهن سوزندن دونیالر تشکیل اولمش. حتی گورکان شیلر گورکمیان شیلردن یاپلمشدر. ﴿۱۴﴾ ایمانندن هایلل اللهه قاینندن دها ایی بیر قوربان تقدم اتدی و اونندن شهادت ویرلدی کي او صالحدر، چونکو الله اونن تقدمهلری ایچن شهادت ویردی و بو ایچن او اولدکدن سوزنا دها قونئشو.

﴿۱۵﴾ ایمانندن اخنوخ اولومو گورمادی و یوخاریه نلدی. الله اونو اولدی، چونکو شهادت ویرلمش کي او النمان اول اللهدن راضیلخ الدی. ﴿۱۶﴾ لکن ایمانسنزلخدن اللهه مقبول اولمخ ممکن دیل، چونکو هر کیم اللهه یاخلاشدیسسه، اونن اولدینه و گندسنی ارینالره اوچرت ویرمهسنه اینانمیلدر. ﴿۱۷﴾ ایمانندن نوح دها گورکمیان شیلر ایچن وحیدن خیر الدی و اللهن قورخوسندن گندی عالیهسنی قورتارمخ ایچن بیر باخیره یاپدی و اونندن دونیایه حکم اتدی و ایمان حسبنه صالحلگن وارثی اولدی.

﴿۱۸﴾ ابراهیم ده چاغرلیدی زمان ایمانندن اطاعت اتدی و گندی یزندن چیخدی و او یه گندی کي میراث المیلیدی. او چیخدی و هاریه گتمهسنی بلمیودی. ﴿۱۹﴾ ایمانندن وعد ویرلمش یرده یادرغی بیر ادم کیم یاشهدی و عینا میراثده مشترک اولان اسحاق و یعقوبدن چادرلرده اوتوردی. ﴿۲۰﴾ چونکو او اللهدن قورلمش و اساسلانمش شهر ایچن گوزلیودی. ﴿۲۱﴾ ایمانندن ساره گندسنی ده یۆکلو اولمخ ایچن قوات بولدی و وعد ویرانی امین صایدی ایچن یاشی گجکدکن سوزنا چوجوخ دوغردی. ﴿۲۲﴾ بو سبیدن، اولمش کیم بیر ادمدن سمداهخی یلدزلر قدر چوخ و دینزن صایلماز رمللری کیم چوجوخ گتردی. ﴿۲۳﴾ بولرن هیچ بیر یی وعدلری المادیلر و ایماننده اولدیلر لکن اولری یراخدن گوردیلر و کایفلکدن قبول اتدیلر و دونیاده یادرغی و مسافر اولدلرینی اعتراف اتدیلر. ﴿۲۴﴾ چونکو بله قونئشانلر گورسدیولر کي بیر وطن اریولر. ﴿۲۵﴾ و اگر چیخدلر ییری خطرله سادیلر، گیری دؤنمک ایچن فرصت بولجیدیلر. ﴿۲۶﴾ لکن شندی دها ایی بیر وطن

انلاشمه بودر، شریعتمی اولرن یورکلرنه قویجم و اولرن عقللرنه یازجم. ﴿۲۷﴾ اوندن سوزنا ﴿اولرن گوناهلرینی و بیسلکلرینی ارتخ عقلمه گترمیجم.﴾ دیو

﴿۲۸﴾ شندی هارده عف بولندیسسه اورده گوناه ایچن قوربان قالمیجی.

﴿۲۹﴾ بو ایچن قارداشلر، عیسی ن قانندن مقدس یره گیرمه جساتمز اولدی ایچن، ﴿۳۰﴾ پردهدن یعنی گندی جسدندن، بزم ایچن ینی و دیری بیر یول اچمشدر. ﴿۳۱﴾ و اللهن اونن اوستده بیر باش کاهنمز اولدی ایچن ﴿۳۲﴾ یورکلرمزی بیس ضمیردن پکنمش و جسدلرمزی پک صویدن تمزلنمش و صاف یورک و کامل ایمانندن اللهه یاخلاشاخ. ﴿۳۳﴾ امیدمزن اعترافی حفظ اداک چونکو وعد ویران امیندر. ﴿۳۴﴾ و برابرمز ایچن دوشناک و محبت و اییلک اتمیه جسات و یراک. ﴿۳۵﴾ و بعضیلرن عادت کیمی اجتماعلرمزی ترک اتمیاک لکن برابرمه نصیحت و یراک. خصوصاً گورپوز کي او گون یاخلاشوو.

﴿۳۶﴾ چونکو اگر گرچگن معرفتی اللخدن سوزنا مقصدلی گوناه اتدیسک، ارتخ گوناه ایچن قوربان قالمامشدر، ﴿۳۷﴾ لکن قورخۇچ عذابن بکلهمهسی قالجی و اتشن غضبی اللهن ضدنه قالدخلاری یوتجی. ﴿۳۸﴾ موسی ن شریعتمی مسخره اتمش ادم، اکی یا اوچ گوز شاهدندن، رحمتسنزلکدن اولدرلیو. ﴿۳۹﴾ شندی نای سانیوز کي اللهن اوغولونو ایخ التنده باصمش و تقدیس اولنمش انلاشمه ن قاننی نجس صایان و نعمت روحنه احترامسزلخ ادان کشی نای قدر دها صعب بیر عذابه لایخ اولجی؟ ﴿۴۰﴾ چونکو اونو بلیوخ کي ﴿حایف بنمدر، جزایی بن ویرجم﴾ ددی و گنه ﴿رب گندی ملتنی حکم ادجی﴾ ددی. ﴿۴۱﴾ یاشیان اللهن الرنه دوشمک قورخۇچ بیر شیدر!

﴿۴۲﴾ شندی اولکی گونلری عقلنه گترن کي ایدنلاندخدن سوزنا قواتلی بیر صواشی تحمل اتدز. ﴿۴۳﴾ بعضاً انسانلرن گوزن اوگنده سزه سوگودیولر و عذاب چکوبونز، بعضاً ده بو شیلره عذاب چکان کشیلردن مشترک اولیبونز. ﴿۴۴﴾ حبسه قالدلردن ده اچیبونز و اموالز سزدن خرخلندی زمان کایفلکدن قبول ادیبونز، چونکو بلیودن کي سماواتده دها ایی و باقی بیر ملکتز وار. ﴿۴۵﴾ شندی جساتنزی ترک اتماین کي بویوک بیر اوچرتی وار. ﴿۴۶﴾ چونکو تصیر اتملینز کي اللهن ایسته گئی اتدینز زماندن سوزنا وعدی الحزن. ﴿۴۷﴾ چونکو ﴿یاخنده، او گلجی کشی گلجی

یجلیدیلر- سینه‌ندیلر و قنچدن اؤلدردیلر- داوار و گچی دریلری
 گایدیلر و محتاج قالدیلر- و فقیرلخده و خورلخده یاشه‌دیله
 ظلامت چکدیلر- ﴿۱۱﴾ دنیا اونلره لایخ دلدی- اونلر چؤلرده و
 داغلرده و مغاره‌لرده و یرن چخورلرنده داغلدیلر- ﴿۱۲﴾ بونلرن هپسی
 ایماندن ایی شهادت الدیلر لکن وعدی المادیلر- ﴿۱۳﴾ چونکو الله
 بزم ایچین ده ایی بیر شی حاضرله‌مشدر کی اونلر بزمز کامل
 اولماسلر-

۱۲

﴿۱۴﴾ شندی اطرافمزه بلوت کمی بو قدر گوز
 شاهدرمز اولدی ایچین هر اغر یوک و بزه یاشان
 گوناھی ترک اداک و اوگمزه قویلمش او یارشده صبردن قاچاخ-
 ﴿۱۵﴾ و یول گورستان و ایمانی کامل ادا ان عیسی‌یه باخا کی
 اوگنه قویلان او کایفک ایچین احترامسلخی عیب صایمادی و
 صلیبی تحمل اتدکدن سوزا الهن کرسینسن صاغنده اوتوردی-
 ﴿۱۶﴾ شندی اونن ایچین دوشنن کی نصل گوناهاکارلردن ضدنه
 اولان دوشمانلخی تصبر اتدی و جانلرنز عاجز و یورغن اولماسن-
 ﴿۱۷﴾ سز گوناھن ضدنه قاننن دوکلمه درجه‌سنه قدر ده‌ها جهد
 اتمادنز- ﴿۱۸﴾ و اوغولره ویریلان کمی بو نصیحتی اوندننز ﴿۱۹﴾ اوغولوم
 رن تریه‌سنه خور گوزدن باخما و اوندن ازارله‌نمختن تعجز اولما-
 ﴿۲۰﴾ چونکو رب سئودی ادمی ازارلیو و قبول اتدی هر چوجوخو
 دوگیو- ﴿۲۱﴾ اگر تریه‌ده تصبر اتدیسنن الله سزه اوغولره کمی
 ادجی- چونکو هانسی اوغلان وار کی باباسی اونه تریه ویریو؟
 ﴿۲۲﴾ اما اگر سز هرکن گچدی تریه‌دن گچمادیسن، گرچک
 اوغلور دیل لکن پیچلرسن! ﴿۲۳﴾ جسد حسینه بزم بابالرمز وار
 و ناوخت بزه تریه ویردیلر، اونلره احترام گورستدک- شندی
 یاشه‌مخ ایچین نای قدر زیاده روحلر باباسنه اطاعتلی اولمیلیخ؟
 ﴿۲۴﴾ چونکو اونلر صح بولده بزه از بیر مدت گندی ایسته‌کلری
 حسینه تریه ویردیلر، لکن او بزه مویددر کی اونن قدسندن
 شریک اوله‌بلاک- ﴿۲۵﴾ هیچ بیر تریه ویرلدی زمان کایفلی اولماز
 لکن اجی ویریو، اما سوزا او تریه‌دن اجی چکانلره صالحلگن
 سلامت میوه‌سنی گتیرو- ﴿۲۶﴾ بو ایچین ضعیف اللری و تتریان
 دیزلری قواتلندن- ﴿۲۷﴾ و گندی ایاخلرنه دوز بوللر یاپن کی طویال
 کشی بولدن گچدیسه یخلمیجی لکن شفا الجی-

﴿۲۸﴾ هرکردن سلامتده یاشه‌مخ ایچین و تقدیس ایچین جهد
 ادن چونکو اونسز هیچ کیمسه ربی گورمیجی- ﴿۲۹﴾ موخیات
 اولن کی هیچ کیمسه الهن نعمتندن اکسیک قالماسن چونکو
 اجیلخن کوکو بویدیسه، سورونلر گترجی و چوخ کشیلر اوندن

استیولر یعنی سماوی وطن و بو ایچن الله اولنرن الهی دنلمکدن
 اوتانمیو چونکو اونلره بیر شهر حاضرله‌مشدر- ﴿۳۰﴾ ایماندن ابراهیم
 سینه‌ندیی زمان، إسحاقی تقدم اتدی و وعدلری المش اولان تک
 بیر اوغلونو تقدم اتمک ایسته‌دی، ﴿۳۱﴾ لکن اونه ﴿سنن اوشاخلرن
 إسحاقن اوشاخلرندن چاغرلیجی!﴾ دنلمشدی ﴿۳۲﴾ چونکو او الهن
 اولومدن قالدیره‌لمه‌سنی دوشندی و اونو بیر مثیل کمی اولومدن
 گیردی الدی- ﴿۳۳﴾ ایماندن إسحاق ده گلجی شیلر ایچین یعقوبه
 و عیسویه برکت ویردی- ﴿۳۴﴾ ایماندن یعقوب اولدیی زمان یوسفن
 اوغولونن هر بیرنه برکت ویردی و گندی داینگنه اکلدی و
 حمد اتدی- ﴿۳۵﴾ ایماندن یوسف اولدیی زمان اسرائیلن اوشاخلرن
 چیخیشنی انالاتدی و گندی گمیکلری ایچین وصیت ویردی-

﴿۳۶﴾ ناوخت موسی دوغدی، اونن اناسی و باباسی چوجوغن
 گوزلگنی گوردیلر و ایماندن قرالن امرندن قورخمادیلر و اونو
 اوچ ای ساخلادیلر- ﴿۳۷﴾ موسی بوودیی زمان ایماندن فرعونن
 قزین اوغلو چاغرلمه‌یی قبول اتمادی- ﴿۳۸﴾ و گوناھن فانی
 کایفگنی سئومکدن، الهن ملتندن برابر زورلخ چکمه‌یی ده‌ها
 ایی صایدی- ﴿۳۹﴾ او مسیحین تاکیب اتمه‌سندن گلان خورلخو،
 مصرن زنگینلگندن ده‌ها چوخ قیمتی صایدی چونکو بلیودی
 کی بیر اوچرت الجی- ﴿۴۰﴾ ایماندن قرالن غضبندن قورخمادی
 و مصردن گندی، چونکو او گورکمیانی گوردی و هر شی
 تحمل اتدی- ﴿۴۱﴾ ایماندن فصیحی و قان سریمه‌سنی اتدی کی
 او اول دوغانلری محی ادا اونلره دوختمادی- ﴿۴۲﴾ ایماندن قورولخ
 یردن گجان کمی، قزمزی دنیزدن گچدیلر و مصریلر اورادن
 گچدکلری زمان بوغلدیلر- ﴿۴۳﴾ اریحانن دووارلری ایماندن یدی
 گون اطرافنه دولاشمخدن سوزا یخدلدی- ﴿۴۴﴾ ایماندن فاحشه
 راحاب جوسولری سلامتدن قبول اتدی ایچین اطاعتسزلردن برابر
 محی اولمادی- ﴿۴۵﴾ ده‌ها نای سویلیجم؟ چونکو جعدون و باراق
 و شمشون و یفتاح و داؤد و صموئیل و نینلر ایچین قوشمییه زمان
 بیتماز- ﴿۴۶﴾ اونلر ایماندن مملکتلری قازاندیلر و صالح ایپشتر اتدیلر
 و وعدلری الدیلر و اصلانلرن اغزلرنی قاپادیلر- ﴿۴۷﴾ اتشن قواتنی
 سوندردیلر و قنچ اغزندن قورتلدیلر و ضعیفلخدن قواتلندیلر و
 صواشده قواتلی اولدیلر و اجنبیلرن عسکرلرنی قوودیلر- ﴿۴۸﴾ اروادلر
 گندی اولولرنی اولومدن قالخمش، گیردی الدیلر اما باشخه‌لر
 عذاب چکدیلر و ده‌ها ایی بیر قالخش المخ ایچین حریاتی
 قبول اتمادیلر- ﴿۴۹﴾ باشخه‌لر عیبیلکدن و ضریرلر سینه‌ندیلر، حتی
 زنجیرلره چکدیلر و حبسه ائلدیلر- ﴿۵۰﴾ طاشلله‌ندیلر و دستره‌لردن

﴿اللّٰهُنَّ سُوْزُو سَزَه سُوِيَه مَش كَشِيْلِرِي اَوْتَمَائِن و اَوْنَلِرِن يَپْدَخْلِرْن نَتِيْجَه سَنَه بَاخِن. اَوْنَلِرِن اِيْمَانْلِرْدِن تَاكِيْب اَدِن. عَيْسِي مَسِيْح دُوْن و بُوْ گُوْن و سُوْنَسَزَه قَدْر عِيْنَادِر.﴾

﴿مُخْتَلَف و غَرِيْب تَعْلِيْمَلِرْدِن يُوْلْدِن اَزْمَائِن. چُوْنكُو يُوْرگَنز هِيْچ فَايْدَه بُوْلْمِيَان و اَو تَعْلِيْمَلِرِي تَاكِيْب اَدَانْلِرِن يَمَكْلِرْدِن دِيْل، لَكِن نَعْمَتْنِدِن قُوْتَلْنْدِيْسَه دَهَا اِيْمِيْ دِر.﴾ بُوْدَه بِيْر مَذِيْح وَاَر كِي چَادِرِن خَزْمَتچِيْلِرِي اَوْنِدِن يَمَك اِذْنَلِرِي يُوخْدِر. ﴿چُوْنكُو بَاش كَاهِن گُوْنَه اِيْچِن اِنَّ مَقْدَس يِرَه گُتْرَلَان حَيْوَانْلِرِن قَانْتِي و جَسْدَلِرْتِي مَخِيْمِن دَشْرَسْنَدَه يَاخِيُو.﴾ بُو اِيْچِن عَيْسِي دَه گَنْدِي قَانْدِن مَلْتِي تَقْدِيْس اَتْمَك اِيْچِن شَهْرِن قَايَسْنِن دَشْرَسْنَدَه عَذَاب چَكْدِي. ﴿شَنْدِي اَوْنِن عَيْبِنِي اَو سْتَمْرَه قُوِيَاخ و مَخِيْمِن دَشْرَسْنَه گَدَاك.﴾ چُوْنكُو بُوْرْدَه بَرَم بَاقِي بِيْر شَهْرَمز يُوخْدِر لَكِن گَلْجِي شَهْرِي اَرِيُوخ. ﴿شَنْدِي بَز اَوْنِدِن اللّٰهُه دَائِمًا حَمْد قُوْرْبَانِي عَيْبِي اَوْنِن اِسْمِن اَعْرَافَتِي دُوْدَاخِرِن مِيُوَه سَدْنِن تَقْدَم اَدَاك.﴾ اِيْلِيْك و يَارْدَم اَتْمَه يِي اَوْتَمَائِن، چُوْنكُو اللّٰهُ بُو شَكْل قُوْرْبَانْلِرْدِن رَاضِيْدِر. ﴿سَزَه يُوْل گُوْرَسْتَانْلَرَه اَطَاعَت اَدِن و اَوْنَلِرِي تَاكِيْب اَدِن، چُوْنكُو اَوْنَلِر سَزِن جَانْلِرْنَزَه بَاخِيُوْلُر و بُوْنِن حَسَابِنِي وِيْرْمَلِيْر.﴾ مُوخِيَاَت اَوْنَلِن كِي بُوْنُو كَايْفَلِكْدِن يَپَسَنْلِر، شَكَايَتْنِدِن دِيْل يُوخْسَه بُو سَزَه فَايْدَه سَز اَوْلَجِي.

﴿بَرَم اِيْچِن دُوْعَا اَدِن چُوْنكُو بَز بَلِيُوخ كِي ضَمِيْرَمز صَافِيْدِر و هَر شِيْدَه صَح يَاشَمَخ اِسْتِيُوخ.﴾ دَهَا زِيَادَه يَالُوَارِيُوْم كِي بُوْنُو اَدِن تَا سَزَه دَهَا چِيْبِيْك دُوْنَه بَلِجِم.

﴿شَنْدِي اَبْدِي اَنَلَا شْمَه ن قَانْدِن، قُوِيُوْلِرِن بَاش چُوْبَانِي رِيْمز عَيْسِي ي اُوْلُوْمَدِن قَالْدِرْمَش اَوْلَان سَلَامْتِن اللّٰهُي گَنْدَسْنِن اِسْتَه گَنِي اَتْمَك اِيْچِن سَزِي هَر اِيْلِيْكْدَه كَامَل اَتْسِن و گَنْدِي حَضُوْرِنْدَه مَقْبُوْل اَوْلَانِي عَيْسِي مَسِيْحْدِن سَزْدَه اَشْكَارَه اَتْسِن كِي اَوْنَه سُوْنَسَز مَظَانَه قَدْر شَرِيْفَلِك اَوْلَسْن. اَمِيْن.﴾

﴿قَارْدَاشْلُر، سَزْدِن اِسْتِيُوْم كِي بُو نَصِيْحَتِن سُوْزُو تَحْمَل اَدِن چُوْنكُو سَزَه قَسَه بِيْر رَسَالَه يَازْدَم.﴾ خَبْرَتز اَوْلَسْن كِي طِيْمُوْتَاوُس حِيْسَدِن چِيْخْدِي و اِگَر تَر گَلْدِيْسَه اَوْنِدِن بَرَابِر سَزَه گَلْجِم.

﴿سَزَه بُوْتُوْن يُوْل گُوْرَسْتَانْلَرَه و مَقْدِيْسَلَرَه سَلَام سُوِيَه يِن.﴾ اِيْطَالِيَاد اَوْلَان كَشِيْلِر سَزَه سَلَام سُوِيُوْلُر. ﴿نَعْمَت هِيْزْدِن بَرَابِر اَوْلَسْن.

امين

نَجْس اَوْلَجِي. ﴿مُوخِيَاَت اَوْلَمِيْلِيْز كِي هِيْچ كِيْمَسَه عَيْسُو كَمِي زَنَاكَارِي يَا اَخْلَاقْسَز اَوْلَمَاسِن، اَو گَنْدِي مِيْرَاثِي بِيْر اَز يَمَك اِيْچِن صَاَدْتِي.﴾ چُوْنكُو بَلِيُوْنز كِي اَوْنِدِن سُوْتَرَا اَو بَرَكْت وَاَرْتِي اَوْلَمَخ اِسْتَه دِيْبِي زَمَان رَد اَوْلْدِي و گُوْز يَاشْلِرْدِن تُوْبَه فُرْصَتِي اَرَادِي لَكِن بُوْلْمَادِي.

﴿چُوْنكُو سَز دُوخْتَابَلْمَلِي بِيْر دَاغَه و الْوَلِي اَتَشَه و قَرَانْلَخَه و دَوْمَانَه و عَاصَفَه يَه ﴿بُوْرُو سَسْنَه و اَو سُوْزِن سَسْنَه يَاخْلَاشْمَادِنز كِي دُوِيَانْلِر يَالُوَارِيْدِلِر كِي اَرْتِخ اَو سُوْز اَوْنَلَرَه سُوِيْلِنْمَاسِن.﴾ چُوْنكُو ﴿اِگَر دَاغَه بِيْر حَيْوَان بَلَه دُوخْتَدِيْسَه طَاشَلَه نَسْن و يَا اَوخْدِن وُوْرلَسْن.﴾ اَمْرِي تَحْمَل اَدَه بَلْمَادِلِر. ﴿و اَو مَنْظَر اَو قَدْر قُوْرخُتْجِدِي كِي مَوْسَى ﴿چُوْخ قُوْرخِيُوْم و تَتْرِيُوْم.﴾ دَدِي لَكِن سَز صَهِيُوْن دَاغْنَه و يَاشِيَان اللّٰهُن شَهْرْنَه عَيْبِي سَمَاوِي اُوْرشَلِيْمَه و مَلَاكِرِن صَايِلْمَاز بِيْر اَحْتِيْفَالْنَه ﴿سَمَاوَاتَه مَسْجَل اَوْلَمَش اَوْل دُوغْمَشْلِرِن كَلِيْسَه سَنَه و هَر كُرْن حَاكَمِي اَوْلَان اللّٰهُه و كَامَل اَوْلَمَش صَالِح اَدْمَلِرِن رُوْحَلْرْنَه ﴿و بِنِي اَنَلَا شْمَه ن اَوْرَتَا جِيْسِي عَيْسِي يَه و هَايِيْلِن قَانْدِن دَهَا اِيْمِي قُوْنُشَان سَرِيْلَمَش قَانَه يَاخْلَاشْدِنز.﴾ مُوخِيَاَت اَوْلِن كِي اَو قُوْنُشَان كَشِيْبِي رَد اَتَمَائِن چُوْنكُو اِگَر دُوْنِيَادَه قُوْنُشَان كَشِيْبِي رَد اَدَانْلِر قُوْرْتَلْمَادِيْسَه لِر، بَز نَصَل قُوْرْتَلْبِجَخ اِگَر سَمَاوَاتَدِن قُوْنُشَانْدِن يُوْز دُوْنْدِر دِيْسَك! ﴿اَو وَقْت اَوْنِن سَسِي دُوْنِيَايِي صَارَسْتَدِي، لَكِن شَنْدِي ﴿بِن بِيْر دَفْعَه دَهَا بَس دُوْنِيَايِي دِيْل لَكِن سَمَائِي دَه صَارَسْتَجْم ﴿وَعَد وِيْرْدِي.﴾ و بُو سُوْزَلِر عَيْبِي «بِيْر دَفْعَه دَهَا» اَو يَرَاتْمَشْلُر كَمِي صَارَسْلَان شِيْلِرِن قَالْدِرْمَه سَنِي گُوْرَسَدِيُو كِي صَارَسْلَمِيَان شِيْلِر بَاقِي قَالْجِيْلِر. ﴿شَنْدِي صَارَسْلَمَاز مَمْلَكْتِي اَلْدِيْمَز اِيْچِن شُكْر اَدَاك كِي اَحْتِرَام و قُوْرخُوْدِن اللّٰهُه مَقْبُوْل بِيْر شَكْلْدَه حَمْد اَدَه بَلَاك.﴾ چُوْنكُو اللّٰهُمز يَاخَان اَتَشْدِر.

۱۳

﴿قَارْدَاشْلَخ مَحْبَتِي بَاقِي قَالْسِن.﴾ مَسَافِرْلِرِي قَبُوْل اَتْمَه يِي اَوْتَمَائِن چُوْنكُو اَو يُوْلْدِن بَعْضِي كَشِيْلِر بَلْمَادِن مَلَاكَلِرِي قَبُوْل اَتْدِلِر. ﴿مَحْبُوْسَلِرِي اَوْتَمَائِن و اَوْنَلِرْدِن مَحْبُوْس كَمِي اَوْلِن و خُوْرْلِيخ چَكْكَانْلِرِي دَه عَيْنَا چُوْنكُو سَز دَه جَسْدَه سَنَز.﴾ اُوْلُوْمَك هَر كَز اِيْچِن مَحْتَرَم اَوْلَسْن و يَاتَاخ لَكَه سَز، چُوْنكُو اللّٰهُ اَخْلَاقْسَزَلِرِي و زَنَاكَارَلِرِي حَكْم اَدْجِي. ﴿يَپْدَخْلِرْنَزِن مَصْلَحْتِي پَارَه مَحْبَبْتَدِن يَرَاخ اَوْلَسْن و النَّزْدَه كِي شِيْلِرْدِن رَاضِي اَوْلِن چُوْنكُو اَو ﴿سَنِي اَصْلَا بَرَاخَام و سَنِي تَرَك اَتْمَام.﴾ دَايْمَشْدِر ﴿بُو اِيْچِن بَز بُوْتُوْن جَسَارْتَدِن دَايَه بَلِيُوخ كِي ﴿رَب بَنَم يَارْدَم جَمْدَر و قُوْرخِيْجِم.﴾ اِنْسَان بَنَه نَاي اَدَه بَلِيُو؟﴾

يعقوب

﴿١٤﴾ شدي عزيز قارداشلم، هرکز دپنله مکده چيک اولسن و قونشمخده و غضبده يواش اولسن. ﴿١٥﴾ چونکو انسان غضبي الله صالهلگني گترماز.

﴿١٦﴾ بو اچن هر پيسلک و ظلامتن چولخنتي ترک ادن و متواضعلخدن اکلمش سوزو قبول ادن کي او جانلنزي قورتاره بليو. ﴿١٧﴾ گندي گندزي فاندراين و بس سوزو دوپانلر کمي اولماين، لکن سوزو دويدخدن سوزا تطبيق ادن. ﴿١٨﴾ چونکو سوزو دوپان و ياپميا، اينده گندي گرچک يوزنه باخان بير کشي کيميدر، ﴿١٩﴾ چونکو گندي گنده باخدخدن سوزا گديو و فوراً اونيو کي اونن يوزو نصليدي. ﴿٢٠﴾ اما اگر بير کشي حرياتن کامل شريعتنه ابي باخديسه و اونده ثابت قالديسه، او دويدخدن سوزا اونتان بير ادم کمي اولميجي لکن تطبيق ادان اولجي و بتون ياپدخلردن مبارک اولجي.

﴿٢١﴾ اگر سزدن بير کشي گندني مؤمن سازسه اما گندي دلني ادرت اده بيلما ديسه و گندي يورگني قاندرديسه، اونن ديني بوشدر. ﴿٢٢﴾ پک و تمز دين الله و بابامزن گوزنده، اوکسزلي و دول اروادلري مصيبتلرنده زيارت اتمک و گنديلرني دونيادن لکه سز توتمخدر.

﴿٢٣﴾ قارداشلم، شريف ريمز عيسي مسيحن ايماننده، انسانلري انسانلردن تفرق اتماين. ﴿٢٤﴾ چونکو اگر بير کشي اجتماعنه التن يوزک و گوزال اسبابدن گيرديسه و کيرلي اسبابدن فقير بير ادم ده گيرديسه ﴿٢٥﴾ و سز او گوزال اسبابلي ادمه احترام اتديسنز و اونه ﴿بو ابي يرده اوتور﴾ اما او فقير ادمه ﴿اورده دور﴾ يا ﴿اياخلرم ياننده اوتور﴾ دديسنز، ﴿٢٦﴾ سز انسانلري انسانلردن تفرق اتميو سز؟ و پيس افکارلي حاکملا اولما سز؟ ﴿٢٧﴾ دپنله عزيز قارداشلم، الله بو دونيانن فقيرلرني ايمانده زنگين اولمخ و گندني سؤانلره مملکتن وارثي اولمخ اچن وعد و پرمادي مي؟ ﴿٢٨﴾ اما سز فقيرلره خور باخدن: زنگينلر سزه ظلامت اتمولر مي و سزي محکمه لره چکمبولر مي؟

﴿٢٩﴾ يعقوب اللهم و رب عيسى مسيحن خزمتچيسندن، اون ابي داغلمش قبيله لره سلام،

﴿٣٠﴾ قارداشلم، مختلف سينه مه لره دوشدينز زمان، اونلري بويوک بير کاي فلک صاين! ﴿٣١﴾ چونکو بلونز کي ايماننن سينه مه سي صبر گتريو. ﴿٣٢﴾ لکن صبرن نتيجه سي کامل اولسن کي تمام و کامل اولجنز و هيچ بير شيه محتاج اولميجن. ﴿٣٣﴾ اگر سزدن بير کشي عقله محتاج اولديسه، هرکز کرپملکدن و ازارله مادن ويران الله دن استه سن و اونه ويرلجي. ﴿٣٤﴾ اما هيچ شک اتماسن و ايمانندن استه سن، چونکو توکل اتميان انسان يفلردن صالانان دينن بير داغله سته بنزيو. ﴿٣٥﴾ بله بير ادم دوشنماسن کي ريدن بير شي الجي. ﴿٣٦﴾ قرارسز ادم هيچ بير يولنده ثابت ديل.

﴿٣٧﴾ اما مسكين قارداش گندي يوکسک يرنه افتخار اتسن ﴿٣٨﴾ و زنگين ادم گندي مسكينلخي اچن افتخار اتسن، چونکو اونن چيچگي کمي گچيجي. ﴿٣٩﴾ گونشن قوتالي حرارتي چيخدي زمان اونلري ياخيو و چيچکلري دوشار و گوزالگي غايب اولور. عينا شکلده زنگين ادم ده گندي ايشلرنده غايب اولجي.

﴿٤٠﴾ سينه مخده ثابت قالان ادمه ناي مبارک، چونکو سينه ندخدن سوزا او حيات تاجني الجي کي الله اونو گندستي سؤانلره وعد ويرمشدر. ﴿٤١﴾ هيچ کيمسه سينه مخه دوشديسه دايماسن کي الله بني سنه دي، چونکو الله اصلا پيسلکدن سينه نماز و او هيچ کيمسه بي سينه ماز. ﴿٤٢﴾ لکن هرکز سينه نديسه، اونن گندي شهواتي اونو قاندريو و اولدريو. ﴿٤٣﴾ اونن سوزا شهوات يوکلو اوليو و گونا ده و غريو و گونا ده بويو و اولومو گتريو.

﴿٤٤﴾ عزيز قارداشلم، قاندرلماين. ﴿٤٥﴾ هر ابي هديه و هر کامل هديه يوخاردنر و ايشغلرن باباسندن گلر. اونده هيچ تغير و تبديل کولگه سي يوخدر. ﴿٤٦﴾ او گرچک سوزندن بري گندي استه بي حسبنه دوغردي کي بز اونن يراتدخلرن اول ميوه لري کمي اولجخ.

﴿۱﴾ چونکو جسد روحسز اولو اولديي کمي، ایمان ده عملسز اولودر.

﴿۲﴾ قارداشلم، چوخنز معلم اولماين، چونکو بليونز کي محکمه بزه دها صعب اولجي. ﴿۳﴾ چونکو همپمز چوخ خطه ادپوک، اگر بير کشي سوزده خطه اتمارسه او کشي کاملدر و بوتون جسدي ضبط ادهبليو. ﴿۴﴾ اهچخ اطرن بزه اطاعت اتمه سي ايچن اغزلرنه گم قويوخ و اولرن بوتون جسدلرني سوريوخ. ﴿۵﴾ گنه ده باخيره لر ناي قدر بويوکلر و قواتلي يثلردن سورويولر، اما قاپتان اونو کوچک بير دومندن استه ديي يره سوره بليو.

﴿۶﴾ عينا شکلده دل ده کوچک بير عضودر و کبيرلک سوزلر سويليو. اهچخ کوچک بير ايش ناي قدر بويوک بير اورماني ياخه بليو! ﴿۷﴾ دل ده ايشدر، او عضولرمزده عدالتسزک دونياسيدر کي بوتون جسدي پيس ادپو و حياتن داورانني ياخيو و گندسي ده جهنمدن اولنيو.

﴿۸﴾ چونکو حيوانلردن و قوشلردن و دنيزدن هر شکل حيوان، انساندن ضبط اوليو و ضبط اولمشدر، ﴿۹﴾ اما دلي هيچ کيمسه ضبط اده بلماز. او زهردن دولو، ضبطسز بير شردر. ﴿۱۰﴾ اولندن اللهه يعني بابايه حمد ادپوک و عينا دلدن اللهن شکلنده يرانلمش انسانلره لعنت ادپوک.

﴿۱۱﴾ بير اغزدن برکت و لعنت چيخيوا! قارداشلم، بله اولماليدر. ﴿۱۲﴾ بير پينارن دليگندن هم طاتلي صوي هم ده احي صوي چيخار می؟ ﴿۱۳﴾ قارداشلم، انجیر اغاچي زيتون گتره بليو می؟ يا ده اوزوم اغاچي انجیر گتره بليو می؟ عينا شکلده دوزلو پينار طاتلي صوي ويه بلماز!

﴿۱۴﴾ سزدن عقللي و فهم وارسه، گندي عمللرني ايپلکدن و متواضع عقلدن گورستسن.

﴿۱۵﴾ اما اگر يورگنزه اجي قرخانلخ و مناقش وارسه، تکبر اتمانين و گرچگن سزنده بالان سويله ماين. ﴿۱۶﴾ بو عقل يوخاردن اينميو، لکن دونيادن و جسددن و شيطانندن گليو. ﴿۱۷﴾ چونکو هارده قرخانلخ و مناقش وارسه اورده فتنه و هر شکل پيسلک واردر.

﴿۱۸﴾ اونلر چاغردنيز او شريف اسمه، کفر اتميلور می؟

﴿۱۹﴾ لکن اگر کتاب حسنه او قرالرخ شريعتي يعني «قوشنو گندن کمي سولملي» سوزلرني حفظ اتديسنز، ايپي ادپونز ﴿۲۰﴾ اما اگر انسانلري انسانلردن تفرق اتديسنز، گوناه ادپونز و شريعتدن حکم اوليونز. ﴿۲۱﴾ چونکو هر کيم بوتون شريعتي حفظ اتديسه اما بير شيدده خطه اتديسه، هيسنده سوچلودر. ﴿۲۲﴾ چونکو «زنا اتمانين» سويليان، «اولدرماين» ده ددي. يعني اگر زنا اتماديسن و اولدرديسن، سن شريعتدن مخالف اولمشسن.

﴿۲۳﴾ حرياتن شريعتدن حکم اولنجي کشيرل کمي قوشن و ياشهين. ﴿۲۴﴾ چونکو رحمت گورستميايه مرحمتسز محکوم اولجي و رحمت حکمن سزنده افتخار ادپو.

﴿۲۵﴾ قارداشلم، اگر بير کشي «ایمانم وار» دديسه اما عملي يوخسه ناي فايده سي وار اونه؟ بو ایمان اونو قورتاره بليو می؟ ﴿۲۶﴾ و اگر بير قارداش يا باجي چيلاخ و گونده لک يمگنه محتاج اولديسه ﴿۲۷﴾ و سزدن بيری اونلره «سلامدن گدن و سجاخ اولن و دُون» دديسه لکن اونلرن جسدي احتياجلرني ويرماديسن، ناي فايده سي وار؟ ﴿۲۸﴾ عينا يولده عملسز ایمان، اولودر. ﴿۲۹﴾ لکن بيری دايجي، «سنن ایمانن وار و بنم عمللم وار.» ایمانني عملسز بنه گورست و بن عمللردن گندي ایمانمي سنه گورستجم. ﴿۳۰﴾ سن اینانيون کي الله بيردر؟ ايپي ادپون، شيطانلره ده بله اینانيولر و تتريلور.

﴿۳۱﴾ اما عقلسز دم، عملسز ایمانن بوش اولديني بلمک ايتيون می؟ ﴿۳۲﴾ بابامز ابراهيم اوغلو اسحاقی مذبح اوستنده تقدم اتديي زمان عمللردن صالح اولمادي می؟ ﴿۳۳﴾ گوريون کي ایمان اونن عمللردن بيرلکده چالشدي و ایمان عمللردن کامل اولدي. ﴿۳۴﴾ او مقدس يازيلر تامالاندي کي ديو «ابراهيم اللهه ایناندي و بو اونه صالحلک صايلدي» و او خليل اللهه معروف اولدي. ﴿۳۵﴾ شندي گوريونز کي انسان بس ایمانندن دليل لکن عمللردن صالح صايليو.

﴿۳۶﴾ گنه فاحشه راحاب ده جسوسلري قبول اتدي و اونلري باشخه يولدن گوندرديي زمان عمللردن صالح صايلمادي می؟

﴿۱۱﴾ اما شندي سز تکبیرزه افتخار ادیونز و بوتون بله افتخارلرن هپسي پيسدر. ﴿۱۲﴾ شندي کيم ایپلک اتمک بلديسه لکن اتماديسه، گوناھ اتمشدر.

﴿۱۳﴾ باخن شندي زنگینلر! باشنه گلجي مصیبتلر ایچن اغلاين و یاس توتن. ﴿۱۴﴾ ملکنز چورومشدر و اسبابلرنزي گوه حشرتي پمشدر. ﴿۱۵﴾ التن و گوموشنز پاسلانمشدر و اونلرن پاسي سزن ضدنزه شهادت اولجي و ائش کمي جسدنزي ییجي. سز اخر گونلر ایچن خزینه توپلادنز. ﴿۱۶﴾ باخن تارالرنزي بچمش ایپشچیلري قاندردينز ایچن، اونلرن اوچرتي باغريو و بیچان کشیلرن اغلايشلري، سماوي عسکرلرن رنه اولاشمشدر.

﴿۱۷﴾ دونیاده زنگینلکده و کایفلکده باشدنز، گندي یورکلرنزي ذبح گونو ایچن بسلهدنز.

﴿۱۸﴾ صالح ادمي حکم اتدنز و اونو اولدردنز و او سزن ضدنزه هیچ بیر شي یاممادي.

﴿۱۹﴾ شندي قارداشلر، تار رین گلديي زمانه قدر صبر ادن. اهجنخ بیر چیفتجي برن قیمتلي حصدي ایچن گوزلیجي. او صبردن اول باغموور و اخر یاغموور گلانه قدر گوزلیجي. ﴿۲۰﴾ سز ده صبر ادن و یورکلرنزي قاتلندنز، چونکو برن گلشي یاخندر.

﴿۲۱﴾ قارداشلر، برابرزه شکایت اتماین، کي محکوم اولمیجنز. باخن، گرچک حاکم قایده دوریو.

﴿۲۲﴾ قارداشلر، برن اِسمنده قوئُشان و صبرلکدن مصیبت چکان نیبلره بیر مثل کمي باخن. ﴿۲۳﴾ اهجنخ بز صبرلخدن ثابت قالانلري مبارک صایبوخ. سز اویون صبرني دوریدن و برن هدفني بلیونز. چونکو رب شفقتلي و مرحمتیلدر.

﴿۲۴﴾ اما هپسندن اول، قارداشلرم هیچ بیر زمان یمن اتماین! نه سمايه نه يره و نه ده باشخه هیچ بیر شیه یمن اتماین، لکن ائوتنز ائوت اولسن و یوخنزی یوخ اولسن کي محکوم اولمیجنز.

﴿۲۵﴾ سزدن مصیبت چکان ییری وارسه، دوعا اتسن و سزدن مبسوط بیرپسي وارسه، الله حمد اتسن. ﴿۲۶﴾ اگر سزدن بیر کشي خسته وارسه، کلیسه نن شیخلرنی چاغرمن و اونو برن اِسمنده زیتدن مسح اتسنلر و اونن ایچن دوعا اتسنلر. ﴿۲۷﴾ و ایمانلي دوعا خسته يي قورتارجي و رب اونو قالدرجي و اگر گوناھ اتمشسه، اونه عف اولنجي. ﴿۲۸﴾ بو ایچن برابرزه گوناھلرنزي اعتراف ادن و برابرز ایچن دوعا ادن کي شفا الجنز. صالح ادمن دوعاسي قواتلي و چالشخاندر.

﴿۲۹﴾ اما یوخاردن گلان عقل، اول پکدر و سونرا سلیم و حلیم و اطاعتلي و رحمتدن و یبی میوهلردن دولودر و ثابت و امیندر. ﴿۳۰﴾ و صالحلگن میوهسي سلامتدن بارش ادانلر ایچن اُکلیو.

﴿۳۱﴾ سزدن بو دوگشلر و فتنلر هاردن گلیو؟ اونلر عضولرنزه صواش ادان شهواتلرنزدن گلمیو می؟ ﴿۳۲﴾ طمع ادیونز اما المیونز، اولدریونز و حسدکلی ادیونز اما اِسته کلرنزي اله بلمیونز، دوگش و صواشیونز اما النزده بیر شي یوخدر، چونکو اِسته میونز، ﴿۳۳﴾ و اِسته دینز زمان المیونز چونکو بیس یولدره کایفلنمک ایچن، یانلش مصلحتدن اِستیونز.

﴿۳۴﴾ اي زناکارلر، بلمیونز کي دونیادن دوستلخ اتمک، اللهه دوشمانلخدر؟ یعنی هر کيم دونیان دوستو اولمخ اِسته دیسه او اللهدن دوشمان اولیو. ﴿۳۵﴾ یوخسه سانینوز کي مقدس یازیلر بوشده «بزده یاشیان روح، قزخانلخدن بزني اِستیو.» دیو؟

﴿۳۶﴾ اما او زیاده نعمت ویریو. بو سبیدن «الله متکبرلرن ضدنه دوریو اما متواضعلره نعمت ویریو.» دیو

﴿۳۷﴾ بو ایچن اللهه اطاعت ادن و شیطانن ضدنه دورن و او سزدن قاشیجي. ﴿۳۸﴾ اللهه یاخلاشن و او ده سزه یاخلاشجي. اي گوناھکارلر، اللرنزي تمزلهين. اي اِکي یورکلرلر، یورکلرنزي پک ادن.

﴿۳۹﴾ یاس توتن، اغلاين و سزلاين! گولوشنر، یاسه و کایفلگنر، اوزگنلگه دؤنسن. ﴿۴۰﴾ برن حضورنده متواضع اولن و او سزي یوخاري قالدرجي.

﴿۴۱﴾ قارداشلر، برابرزن ضدنه قوئُشمان، کيم قارداشن ضدنه قوئُشدیسه و اونه حکم اتدیسه، شریعتن ضدنه قوئُشمش و شریعته حکم اتمشدر. لکن اگر سن شریعته حکم اتدیسن، سن اونه اطاعت اتمیون لکن اونه حاکمسن!

﴿۴۲﴾ بس بیر شریعت ویران و حاکم وار کي او قورتاره بلیو و محي اده بلیو. اما سن کیمسن کي باشخه سني حکم ادجن؟

﴿۴۳﴾ «بو گون یا صباح فلان شهره گدجک و بیر سنه اورده قالجیخ و تجارت ادجک و قازانجیخ» بله دایان سزه دیوم، ﴿۴۴﴾ صباح ناي اولجني بلمیونز چونکو سزن حیانتز نایدز؟ حیات بس بیر دومان کمیدر کي بیر از زمان گورکیو و اوندن سونرا غایب اولیو.

﴿۴۵﴾ اونو یرنه بله دایمیلینز «اگر رب اِسته دیسه و یاشه دیسخ، بونو یا ده اونو ادجک.»

فارداشلرم، سزدن بىر كىشى گرچك يولدن چىخدىسە و باشخە كىشى اونو گىرى گىردىسە، ﴿۱۱۸﴾ او بلسن كى كىم بىر گوناھكارى يولن يانلىشخىدىن دۇندردىسە، او بىر جانى اولومدىن قورتارمىش و چوخ گوناھلارى اۇرتىمىشدر.

﴿۱۱۷﴾ ايليا بزم كىمىدى و جهدىلى دوعا اتدى كى ياغمور ياغماسن و اوچ سنە و التى اي ياغمور ياغمادى. ﴿۱۱۸﴾ و گنە دوعا اتدى و سمدان ياغمور ياغدى و ير گنە ميوە وىردى.

بُطرسن اول رساله سي

عيسی مسيحن رسولی بُطرسدن پونطسده، غلاطیاده، قیادوقیاده، آسیاده و بتنییهده داغلمش اولان یادرغیره، کي اولدن بابا اللهن بلدی حسینه، روحن تقدیسندن و عیسی مسيحن قانتن سرلیمه سندن، اطاعت ایچن ساچلدیلر. سزه زیاده نعمت و سلامت اولسن.

الله و ریمز عیسی مسيحن باباسی مبارک اولسن کي گندی بویوک رحمتی حسینه، عیسی مسيحن اولومدن قالخشدن، یاشیان بیر اومید ایچن، نیندن دوغدخ. و چوروماز بیر میراث و لکهمز و سولماز کي سمداه سزن ایچن ساخانمشدر. و سز اللهن قوانندن و ایمانندن، اخر زمانلرده اشکاره اولجی حاضرانمش بیر قورتلش ایچن حفظ اولمشسنز. سز بوندن کایفلیونز. اما شندی بیر از لازم اولدی ایچن فرقلی سینه مه لردن موتسرسنز. کي اتشده سینه نان فانی التندن زیاده قیمتی ایماننن سینه مه سی، عیسی مسيحن گلشنده، حمد و شریف و احترام ایچن بولنجی. سز اونو گورمادنز اما اونو ستویوز. شندی اونو گورمیوز اما اونه ایمانیوز و اناتلمیان و شریفدن دولو بیر کایفلیکدن کایفلیونز. و ایماننن نتیجه سنی یعنی گندی جانلرنن قورتلشونویوز. نیبلر خصوصاً بو قورتلش ایچن، سزه معین اولمش نعمتدن نیبلک ویردیلر و اونن ایچن ارادیلر و ایی تفتیش اتدیلر. و اریودیلر کي بلجیلر ناوخت اولدن مسيحن روحو اونلرن ایچنده، مسيحن عذابلرنه و اوندن سوزا گلان شریفله شهادت ویریودی، کیمه و هانسی زمان ایچندی. و اونلره اشکاره اولدی کي اونلر گندیلرنه دیل لکن بزه خرمز ادیودیلر کي شندی اینجیلی وعظ دانلردن، سمدان گوندلرملش روح القدسن سزه قوتشویور و ملاکلر ده اونلری گورمک استیولر.

بونن ایچن عقلنر ایشله مک ایچن حاضر اولسن و اویانخ اولن و کامل اومیدن عیسی مسيحن اشکاره اولمه سنده سزه ویرلان او نعمتدن گلجی. اطاعتلی اوشاخلر کیم اولن و اسکیدن جهلخ زمانلرنده اتدینز پیس شهواتره بنزه ماین، لکن سزی دعوت ادان او قُدس کیم، سز ده هر یاپدخیزده مقدس اولن.

چونکو یازلمش «مقدس اولن چونکو بن قُدسم» و اگر بابا چاغرینز او کي هرکزی گندی ایشلری حسینه حکم ادیوسه، سز دونیاده خی بو غریب زماننری قورخودن گچرن. چونکو بلیونز کي بابالرنن سزه گلان بوش یاپدخلردن صاتن التندن، اما التن و گوموش کیم فانی شیلردن دیل، لکن عیسیز و لکهمز قوزونن قانندن یعنی عیسی مسيحن قیمتی قانندن صاتن التندن. چونکو او دونیانن یراتلشندن اول معین اولدی اما سزه اخر زمانلرده گورکدی. و اونن ایچن سز اونو اولومدن قالدردن و شرفلندردن او اللهه ایناندن، کي ایمان و اومیدنن اللهده اولجی. شندی سز صافی قارداشلخ محبتی ایچن جانلرنری گرچگن اطاعتندن تمزله دنز، بو سببندن برابرنری یورکدن و قواتلی سئون. چونکو سز نیندن دوغدن، فانی توخمدن دیل لکن باقی توخمدن یعنی اللهن دیری و ابدی سوزندن. چونکو «هر انسان اوت کیمیدر و اونن بوتون شریفی اوتن چیچگی کیم، اوت قوریو و اونن چیچگی دوشیو. لکن ربن سوزو سونسزه قدر باقیدر.»

و بو ایی خبر سزه ویرلمشدر.

بو ایچن هر شکل پیسلک و حیله و قزخانخ و منافلخ و حسدک و پیس جورلری گندزدن اُن، پیی دوغمش بیکلر کیم روحانی و صافی سوت ایچن ایسته کلی اولن کي اوندن بویوجنز و قورتلجنز، یعنی اگر ربن اییلگنی طاتدیسنز. و اونه یاخلاشن یعنی انسانلردن رد ادلمش لکن اللهن ساچلمش و قیمتی دیری طاشه گلن. سز ده دیری طاشلر کیم، روحانی بیر ائو و مقدس بیر کاهنلک اولمخ ایچن یاپلیونز کي اللهه مقبول و روحانی قوربانلری عیسی مسيحن طرفندن تقدم ادجنز. بو ایچن مقدس یازیلرده یازلمش کیم «اهنج بن صهیونده بیر ساچلمش و قیمتی کوشه طاشی قویجم و هر کیم اونه ایناندیسه اوتانمیجی.»

سزدن هر کیم ایناندیسه بو طاش اونه قیمتلیدر لکن اینانمایانلره، ائو یاپانلرن او رد اتدکلری عینا طاش کوشه طاشی و سپیدران طاش و دوشران قیاسی اولدی و اونلره معین اولدی

هېڅ يولدن چيخمش غايب قويولر كميدينز، اما شندي جانلرنن چوپاني و محافظنه گيري دؤندنز.

۳ عينا يولده اروادلر گندي گشيلرنه اطاعتلي اولسندر كي اگر بعضي گشيلر اللهن سوزنه اطاعتلي اولماديسه لر، اروادلرن ياپدخلري قوشمادان اولري قازانسن. ۱۱۱ چونكو سزن اللهدن قورخونري و صافي ياپدخلريزي گوردكلري زمان بله اولجي. ۱۱۲ سزن گوزاللكنز دشرن يعني بلك ساچلردن و التندن يا ده قيمتلي اسبابلردن اولماسن ۱۱۳ لكن ايچنزدن و يوركدن اولسن، يعني حليم و سسسيز روحن چوروماز اسبابي كي اللهن گوزنده قيمتيلدر. ۱۱۴ چونكو عينا يولده مقدس اروادلر اسكيدين اللهه توكل اتديلر و بو شكلده گوزال گوردكلر و گشيلرنه اطاعت ادويديلر. ۱۱۵ ساره ابراهيمه اطاعت اتدي و اونه اغا ددي و اگر سز ايپلك اتديسنز و قورخنج هيچ بير شيدن قورخماديسن، اونن قزلسن.

۱۱۶ عينا شكلده سز گشيلر، اروادلرنزدن ضعيف قابلر كمي انلايش حسبنه ياشهين و اونلره احترام گورسدن چونكو اونلر ده سزدن برابر حياتن نعمتنه وارث اولديلر. بله ادن كي دوعالرنز مقبول اولجي.

۱۱۷ يعني هېڅ عينا يوركدن، برابرزن اغريلريزي انلاين و قارداشلخ محبتندن لطيف و متواضع اولن. ۱۱۸ پيسلگه پيسلك و سوگشه سوگش اتامين لكن بالعكس بركت دوعاسي ورن، چونكو بليوز كي بركته وارث اولمخ ايچن چاغرلدنز. ۱۱۹ چونكو «هر كيم حياتي سنوديسه و ايى گولري گورمك استه ديسه، دلني پيسلكدن و دوداخلرني يالانچلخدن ادرت اتسن. ۱۲۰ پيسلكدن دؤنسن و ايپلك اتسن. سلامت اراسن و اونو تاكيب اتسن. ۱۲۱ چونكو ربن گوزلري صالح ادملري گويو و اونن قولاخلري اونلرن دوعالرني دينليو لكن ربن يوزو پيسلك ادانلرن ضدنه در.» ۱۲۲ اگر ايپلك اتمك ايچن جهدلي اولديسنز، كيم سزه ضرر ويره بلجي؟ ۱۲۳ اما ناوخت صالحلك ايچن عذاب چكديسن، ناي مباركسنز. بو ايچن اونلرن تهديدلردن قورخماين و پريشان اولماين. ۱۲۴ لكن رب مسيحي يورگنده تقديس ادن و هر كيم سزدن اوميدنن سبني سوردپسه دائماً حليم و احترامدن جواب و برمك ايچن حاضر اولن. ۱۲۵ و ضميرنزي ايى توئن كي سزن

كمي سيبولر چونكو اللهن سوزنه اطاعت اتمبولر. ۱۲۶ لكن سز ساچلمش بير ملت، قرالخ بير كاهنلك، مقدس بير ملت و اللهن خاص ملتيسن كي سزي قرانلخدن گندي عجيب ايشغنه چاگران اللهن ايشلرني اعلان ادجنز. ۱۲۷ اسكيدين سز بير ملت ديلدنز، لكن شندي اللهن ملتيسن. او زمانده سز رحمتي المامشدنز، اما شندي رحمت الدنز.

۱۲۸ عزيلر سزه نصيحت ويريوم كي بو دونياده يادرغي ادملر و مسافرلر كمي جاننودن صواش ادان جسدي شهواتلردن اوزاخلاشن. ۱۲۹ و ياپدخلرنز باشخه ملترن ياننده ايى اولسن كي ناوخت پيسلك ادان ادملر كمي سزن ضدنزه پيس جورلر دديسه لر، ايى ايشلرنزي گورجيلر و زيارت گوننده اللهي تشرف ادجيلر. ۱۳۰ شندي رب ايچن هر انساني نظامه اطاعتلي اولن، يعني بير مملكتن قرالنه ۱۳۱ يا ده اونه اطاعتلي اولان حاكملره. اونلر پيسلك ادانلري جزالدرمخ و ايپلك ادانلره شريف و برمك ايچن گوندرلدلر. ۱۳۲ چونكو بو اللهن استهيدر كي گندي ايبلكنزدن عقلمسز انسانلرن جهللكخي هوسدرجنز. ۱۳۳ حر انسانلر كمي، اما حرياتلردن پيسلگي اورتانلر كمي ديل لكن اللهن خرمتچيلري كمي اولن. ۱۳۴ هر كه احترام ادن، قارداشلري سنون.

اللهدن قورخن. قراله احترام ادن. ۱۳۵ خرمتچيلر، كامل احترامدن گندي اغالرنزه، بس ايى و لطيف اولانلره ديل لكن عصبي اغالرنزه ده اطاعتلي اولن. ۱۳۶ چونكو بير كشي الله ايچن ظلامته تحمل اتديسه يا ده عدالتسزلكدن عذاب چكديسه، مقبول بير شيدر. ۱۳۷ چونكو گوناهنز ايچن دوگلدنيسن و تحمل اتديسنز ناي ايفخاري وار؟ اما اگر ايپلك اتمك ايچن عذاب چكديسن و تصبر اتديسنز بو اللهن ياننده مقبولدر. ۱۳۸ سز بو ايچن چاغرلدنز، چونكو مسيح ده سز ايچن عذاب چكددي و سزه بير مثيل براخدي كي اونن اياخلرن ادملرني تاكيب ادجنز. ۱۳۹ او هيچ بير گوناه اتمادي و اغزنده هيچ بير حيله بولنمادي. ۱۴۰ ناوخت اونه سوگديلر او جواب ويرمادي و ناوخت عذاب چكويدي تهديد ويرمادي، لكن گندي صالح حاكمه براخدي. ۱۴۱ او گندسي بزم گوناهلرمزي گندي جسمنده صليبهه تحمل اتدي كي بز گوناوه اولنج و صالحلگه ياشيخ. اونن يارلرندن شفا الدنز. ۱۴۲ چونكو

قوات حسبنه خزمت اتسن كي الله هر شیده عیسی مسیحدن شرفلنسن. ابدي شريف و قدرت اوندر.

امين

عزیزلر، سینه‌مخ ایچن سزه گلان بو اتشدن شاشماين و سزه بیر شي اولیو کمی اونو غریب صایمان. لکن مسیحن عذابلرنده مشترک اولدیزن ایچن کایفلی اولن كي اون شریفی گورکدی زما کایفیلکن جُشجنز. اگر مسیحن اِسْمی ایچن سزه سوگدیسهر، نای مبارکسنز! چونکو الله شریف روحو سزن اوستنزدهدر. لکن سزدن هیچ کیمسه قیتل یا خرخز یا ییسلک ادان یا باشخه‌سنن ایشنه قارشان کمی عذاب چکماسن. اما اگر بیر کشي مسیحی اولدی ایچن عذاب چکدیسه اوتانماسن، لکن بو اِسْمدن الله تشرف اتسن. چونکو الله ائوندن حکم اتمک زمانی باشلامشدر و اگر اولده بزدن باشلادیسه، الله اِنجیلنه اطاعت اتمانلرن اِخري نای اولجی؟ و «اگر صالح ادم زورلخدن قورئلدیسه، دینسز و گوناهاکار بیر ادمه نای اولجی؟ شندی الله اِسته‌یی حسبنه عذاب چکانلر، اییلک اتمکدن گندی جانلرنی امین براتانه امانت اتسنلر.

۵

سزدن شیخلره نصیحت ویریوم و بن ده بیر شیخم و مسیحن عذابلرنه شاهدم و گورکجی او شریفده مشترکم. سزده کی الله سوروسو اولاین و اونه چوبانلخ ادن. بونو مجبورلخدن دیل لکن یورکدن و پاره ایچن دیل لکن اِسته‌کدن ادن. اونلرن اوستنده بیر اغا کمی اولماین لکن سوو ایچن بیر مثیل اولن. و چوبان باشی گلدی زما، چوروماز شریف تاجنی الجنز.

عینا یولده سز گنجلر شیخلردن اطاعتلی اولن. هپنز متواضعلخدن برابرزه خزمت ادن، چونکو الله کبیرلک ادان کشینن ضنده قالخیو و متواضع ادملره نعمت ویریو. بو ایچن الله قوتالی ائن التنده متواضع اولن كي او سزې مناسب زمانده یوخاری قالدردجی. و بوتون مراخلرنزی اونن اوستنه قوین، چونکو او سزن ایچن دوشنبو.

اویانخ و حاضر اولن، چونکو دوشماننر شیطان باغران بیر اصلان کمی گزیو و یودمخ ایچن بیرنی اریو. بو سببندن ایمانده ثابت قالن و اونن ضنده دورن. چونکو بلیونز کی بوتون دونیاده قارداشلرنز ده عینا عذابلری چکولر. و بوتون نعمتلرن

مسیحده کی یابدخلرنزه سوگانلر، سزه پیس قونشدخلری عینا شی ایچن اوتانجیلر. چونکو اگر الله اِسته‌یی بله اولدیسه، اییلک ایچن عذاب چکمک، ییسلک ایچن عذاب چکمکدن ده اِیی‌در. چونکو مسیح ده گوناهلر ایچن بیر دفعه عذاب چکدی یعنی بزې الله گترمک ایچن صالح اولماین ادملره صالح بیر ادم عذاب چکدی. او جسد حسبنه اولدی لکن روح حسبنه دیرلیدی. و او روحدن ده گندی و زندانده محبوس اولان روحلره وعظ اتدی. اونلر اسکیدن اطاعتسز دیرلر ناوخت الله صبردن نوحن گونلرنده باخیره‌نن بتمه‌سنی بکلیودی کی اونن ایچنده بس بیر قاچ کشي، یعنی سکیز کشي صویدن قورئلیدی. اونن مثیلی یعنی وقبیز، شندی بزې عیسی مسیحن قالخشدن قورتاریو، «او بس جسمن ییسلگنی تمزله‌مک ایچن دیل لکن الله پک بیر ضمیرن وعد ویرمه‌سیدر» و سمایه گندی و الله صاغ طرفنده‌در و ملاکلر و حکومتلر و قدرتلر اونه اطاعت ادیولر.

۴

شندی مسیح بزم ایچن جسدده عذاب چکدی ایچن سز ده عینا مقصددن سالانلن چونکو هر کیم جسد حسبنه عذاب چکدیسه گوناهدن ایرلمشدر. تا جسدده باقی قالان عُمرنی ارتخ اِنسان شهواتی حسبنه دیل، لکن الله اِسته‌یی حسبنه یاشه‌سن. چونکو گچمش گونلرده باشخه ملترلن اِسته‌کلرنی یاممخ ایچن ییسلکده، شهواتده، کایفلمکده و سرخوشلخده و پیس حفه‌لرده و صنملره تاپمخده یاشمخ یتر ارتخ. و بو پیس شیرلره اونلرن گمادینز ایچن شاشیولر و سزه سوگولر. اما اونلر دیریلره و اولولره حکم اتمیه حاضر اولانه حساب ویرجیلر. بو سببندن بو اِنجیلن اِیی خبری اولولره ده وعظ ویرلیدی کی اونلر انسانلر کمی جسد حسبنه محکوم اولدیله اما الله ایچن روح حسبنه یاشیجیلر.

لکن هر شین اِخري یاخلاشدی. بو ایچن عقللی اولن و دوغا اتمک ایچن اویانخ دورن. و هر شیدن اول برابرزنی قوتالی سئون چونکو محبت چوخ گوناهلری اُرتتو. برابرزه شکایتسز مسافرلک گورسندن. الله مختلف نعمتنه امین مدیرلر کمی، هرکز الیدی هدیه‌نن حسبنه، اونندن برابرنه خزمت اتسن. اگر بیر کشي قونشدیسه الله سوزندن قونشان بیر کی قونشسن. اگر بیر کشي خزمت اتدیسه الله اونه ویردی

نعمتي بودر. ^(۱۱) بابلده کي سزدن برابر ساچلمش باجي و بنم
 اوغلوم مرقس سزه سلام سوييولر. ^(۱۲) برابرزه محبت اوپشندن
 سلام سوييلهين و عیسی مسیحده اولان هپنزه سلامت اولسن.
 امین.

اللہي، یعنی بزى عیسی مسیحن طرفندن ابدی شریفه چاگران،
 بیر از مصیبت چکدینزدن سونرا سزى کامل و ثابت و قواتلی
 ادجي. ^(۱۱) اونه ابدی شریف و قدرت اولسن.

امین

^(۱۲) سزه امین صایدیم سلوانوس قارداشنزدن بیر از یازدم و
 نصیحت و شهادت ویریوم کي اوستنده ثابت دوردینز اللهن صح

بُطرسن اِکنجی رساله‌سی

اوندن چوخ راضیمیم ۱۱۱ ددی ۱۱۲ و ناوخت بز اوندن برابر او مقدس داغده‌ده، بو سسی سمانن دویدخ. ۱۱۳ و نیبیک سوزلرندن ده دها ثابت اولدخ. سزه موخیات اولملیز، چونکو او، قرانلخ یرده بیر چراغ کمی پارلیو تا گون اجلسن و صباح یلدزی یورکلرنده دوغسن. ۱۱۴ و اولده یونو بلملیز کی مقدس کتابده هیچ بیر نیبیک نبینن گندی تفسیرندن گلمادی. ۱۱۵ چونکو نیبیک اصلا انسانن ایسته‌گندن گلمادی لکن انسانلر روح القدسن جسارت الذیلر و اللهن طرفندن سویله‌دیلر.

۲ لکن ملتن ایچنده یالان نیبلر ده واردی و سزده ده یالانجی معلملر اولجیلر کی گرلیدن محی ادان یانلش تعلیم گترجیلر و اونلر گندیلرنی صاتن الماش اغایی انکر ادجیلر و گندیلرنه چیبیک محی گترجیلر. ۱۱۶ و چوخ کشیلر اونلر نزالخ یونو تاکیب ادجیلر و اونلر ایچن گرچک یوله کفر ادلجی. ۱۱۷ و طعلکلدن یالان سوزلردن سزی قازانجیلر و صاتجیلر. لکن اونلرن حکمی اسکیدن حاضردر و اونلرن محی اولمه‌سی یاتماماشدر. ۱۱۸ چونکو الله حتی گوناہ اتمش ملاکره رحمت گورستمادی لکن اونلری جهنمه اُتدی و محکمه‌گونه قدر اونلری ساخالخ ایچن قرانلغن زنجیرلرنه تسلیم اُتدی، ۱۱۹ و قدیم دونیایه رحمت گورستمادی لکن صالحلک واعظی نحو و باشخه یدی کشیی قورتاردی و دینسزلرن دونیاسنه طوفان گتردی. ۱۲۰ و سدوم و عموره شهزلرنی کوله دؤندردي اُتدی و اونلرن محینه حکم اُتدی و اونلری بوندن سونرا دینسز اولان ادملره بیر مثال اُتدی. ۱۲۱ اما دینسز ادملرن نزالخلرندن عجزمش صالح لوطو قورتاردی. ۱۲۲ چونکو او صالح ادم اونلردن برابر یاشیودی و هر گون گوردی و دویدی شیلردن و اونلرن پیسلکلری ایچن جانی عجزیودی. ۱۲۳ بو یولده رب دیندارلری سینمه‌مخدن قورتارمخ و ظلامت ادانلری محکمه‌گونه قدر عذاب چکدرمه یونو بلبو. ۱۲۴ خصوصاً پیس شهواتلرده جسملرنی تاکیب ادانلر و قدرلره خور گوزدن باخانلر. بونلر جسارتلی و کبیریلر و سماوی شریفلرنه کفرلک سوزلری سویلمک ایچن قورخمیلر. ۱۲۵ حتی اونلردن دها قوتالی و دها قدرتی ملاکلر، ربن حضورنده اونلرن ضنده احترامسز

۱۱۰ عیسی مسیحن خرمتجیسی و رسولی سمعون بُطرسدن الله‌مز و قورتارجمز عیسی مسیحن عدالتندن، بزدن برابر عینا قیمتلی ایمانی الانلره: ۱۱۱ اللهن و ربمز عیسی‌نن معرفتنده سزه زیاده نعمت و سلامت اولسن.

۱۱۲ اونن الهی قدرتی و معرفتندن، حیاته و دیندارلرخه لازم اولان بوتون شیلری بزه ویردی و بزى گندی شریفنه و گوزالگنه چاغردی ۱۱۳ و اونلردن اولچلماز قیمتلی و بویوک و عدلر بزه ویرلدی کی اونلردن اللهن طبیعتندن مشترک اولجینز و دونیاده‌خی شهواتن پیسلگندن قورتلجینز. ۱۱۴ بو سبیدن بوتون قوتنزدن چالشن کی ایمانزندن ایی اخلاق ۱۱۵ و ایی اخلاقدن علم و علمدن نفسن اُدرتتی و نفس اُدرتندن صبری و صبردن دیندارلرخ ۱۱۶ و دیندارلرخدن قارداشلخ محبتی و قارداشلخ محبتندن مجبتنز زیاده اولسن. ۱۱۷ چونکو اگر بو شیلر سزده بولدیسه و زیاده اولدیسه‌لر، ربمز عیسی مسیحن معرفتنده سزی ایشسز یا ده میوه‌سز براخمازلر. ۱۱۸ چونکو بونلر هر کیم اولمادیسه، او کوردرد و ایی گورمیو و اسکی گوناهلرن تمزلدینیی اوتتماشدر. ۱۱۹ شندی قارداشلر، دها چوخ چالشن کی دعوتنز و ساچلدینیزی ثابت ادجینز. چونکو بله اُتدینسز، اصلا سییمجینز. ۱۲۰ و بو یولده رب و قورتارجمز عیسی مسیحن ابدی مملکتنه گیرمک، سزه زیاده ویرلجی.

۱۲۱ بو ایچن بو شیلری سزن عقلنزه گترمک ایچن دائماً حاضر. و بلیوم کی سز بو شیلری بلیونز و یانزده‌خی گرچکده ثابت دوریونز. ۱۲۲ و صح بلیوم کی بن بو مسکنده اولدیم زمانه قدر سزن عقلنزه گترمک و سزی اوپاندرجم. ۱۲۳ چونکو بلیوم کی ربمز عیسی مسیحن بنه گورستدی کی بن مسکنمی تز ترک ادجم. ۱۲۴ بو ایچن چالشجم کی بنم گوج‌گمدن سونرا، سز بو شیلری دائماً عقلنزه گتره‌بلجینز. ۱۲۵ چونکو بز ربمز عیسی مسیحن قدرتی و اونن اِکنجی گلشنی سزه بلدریمز زمان، عقللی خُرافاتلری تاکیب اتمادک، بالعکس اونن شریفلگنه گوز شاهلردخ. ۱۲۶ چونکو ناوخت بابا‌الله‌ن شریف و احترام‌الیدی، بویوک شریفکلدن بیر سس اونه گلدی ۱۲۷ «بو بنم عزیز اوغولمدر، بن

قاليو. ۱۱۰ دايچيلر. ۱۱۱ چونکو اونلر قصداً بو شيلردن خبرسز قالبولر كي، اللهن سوزندن سماوات اسكيدن واردي و دونيا صويدن و صوي ايجن شكل بولدي ۱۱۲ و بولنلر اِكيسندن، او زمان صويدن بوغلان دونيا، محي اولدي. ۱۱۳ لکن شنديكي سماوات و دونيا عينا سوزدن، اتش ايجن حاضرلانمش و محكمه و محي گونه قدر، انسانلر دينسز ساخلانمشلر.

۱۱۴ اما عزيزلر، بير شيدن خبرسز اولماين كي ربن گوزنده بير گون بين سنه كمى و بين سنه بير گون كميدر. ۱۱۵ رب گندي وعدنده گچ قالماز، بعضي انسانلر گچ قالديني سانبولر، لکن او سزه تصبر اديو. چونكو هيچ كيمسه ن محي اولمه سني اِسته ميو، بالعكس هركون توبه يه گلمه سني اِستيو. ۱۱۶ لکن ربن گونو بير حرامي كمى گلجي و اونده سماوات بويوك بير سسندن محي اولجي و دونياده خي باپلمش هر شي يانجي و يوخ اولجي و دونيا و اون ايجنده كي هر شي يانجي. ۱۱۷ و بو شيلرن هپسي محي اولدي ايجن، سز مقدسخلده و ديندارلخده نصل انسانلر اولمليز؟ ۱۱۸ ربن گلش گونو ايجن گوزله ين و اونو ياخلاشدرن، چونكو او گونده سماوات يانجي و داغليجي و هر شي حارتدن اريجي! ۱۱۹ اما اون وعدنن حسبنه، يني سماوات و يني دونيايي گوزليوك كي اونلرده صالحلك ياشيجي.

۱۲۰ بو ايجن عزيزلر، بو شيلر ايجن گوزليوسنر جهدلي چالشن كي اونن ياننده لكه سز و عيبسز و سلامتده بولنجنر. ۱۲۱ و ربحن صبرني قورئلش صاين، عزيز قارداشمز بولس ده اونو ويرلمش عقل حسبنه سزه يازدي. ۱۲۲ و هم ده باشخه رساله لرنده بو شيلري سويله دي كي اونلرده بعضي شيلر وار و اونلرن انلامه سي زوردر و جهال و ثباتسز ادملر اونلري باشخه يازيلر كمى دايشتربولر و گندي گنديلرني محي ادبولر. ۱۲۳ اما عزيزلر، سز بو شيلري اولدن بليوتز، موخيات اولن كي دينسزلرن ازدخلرندن يولدن چيخماين و ثباتسز اولماين. ۱۲۴ لکن نعمته و رب و قورتارجمز عيسى مسيحن معرفنده بويوين و اونه شنديدن تا سونسزه قدر شريف اولسن!

امين

بیر حکم ویرمیولر. ۱۲۵ اما بونلر، عقلسز حیوانلر کمي توتلمخ و محي اولمخ ايجن دوغمشلر و بلما دکلري شيلره احترامسزلمخ ادبولر و گندي پيسلکلرنده محي اولجيلر. ۱۲۶ اونلر پيسلکلرن جراسني الجيلر. گوندزه كي پيسلگي کايفلک صايبولر. اونلر لکلر و عيبلدر. اونلر ضيفاتلرنده سزدن يدکلري و ايجدکلري زمان، گندي پيسلکلرندن کايقلنبولر. ۱۲۷ گوزلري زانن دولودر و گوناھندن هيچ دويمازلر. قراسز ادملري قاندربولر. يورکلري طمعلگه اورگشمش لعنتلي اوشاخلردر. ۱۲۸ و دوز يولو ترک اتديلر و ازديلر و عدالتسزلک پاره سني ستوان بعور اوغلو بلعامن يولتو تا کيب اتديلر. ۱۲۹ لکن او گندي گوناھي ايجن ازارله ندي، ناوخت دلسز بير اشک، انسانن سسندن قورئشدي و نيين دليلگي ازارله دي. ۱۳۰ بونلر صومسز پينارلر و عاصفنه ن سوردبي بلوتلدر كي بونلره ابدي قوتالي قرانلخ حاضردر. ۱۳۱ چونکو بوش و کيرلي سوزلر سويلبولر و يانلشلخدن ده ايني قورئلان انسانلري، جسدي شهواتلردن قاندربولر. ۱۳۲ و اونلره حريات وعدي ويريولر اما گنديلري پيسلگن خزمته چيلدر، چونکو بير انسان نايه ينلديسه، اونن خزمته چيسي اوليو. ۱۳۳ چونکو اگر اونلر رب و قورتارجمز عيسى مسيحن معرفتي ايجن دونيانن پيسلگندن قاچديسه لر و اونن سوزنا گنه پيسلگه ينلديسه لر، بونلرن اخر حالي اول حاللرندن ده ا کوتو اوليو. ۱۳۴ بونلره صالحلك يولتو بلماسايديلر، اونلره امانت ويرلمش او مقدس امري بلمک و سوزنا اوندن دؤنمکدن ده ايني اوليودي. ۱۳۵ بونلره او گرچک مثيلن معني سي صحدر، «ايت گندي قوسدخنه دؤنمشدر و يخانلمش بير دوموز گنه چامورده يورلانميه دؤندي.»

۳

۱۳۶ شندي عزيزلر بو اِکنجي رساله يي سزه يازيوم، كي بونلرن اِكيسندن بير ذکره کمي صاف يورکلرنزي اوياندرجم. ۱۳۷ كي مقدس نيبلرن اسكيدن سويله دکلري سوزلرنی و رسوللرزه ويرلمش رب و قورتارجينن امرني عقلنزه گترجنر. ۱۳۸ و اولده بونو بللميلر كي اخر گونلرده مسخره جيلر گلجيلر و مسخره ادجيلر و گندي شهواتلري حسبنه ياشيجيلر، ۱۳۹ و اونن گلشنن وعده سي ناي اولدي؟ چونکو بابالرمز ياتدخلري زماندن بري، هر شي يرانلشدن تا شنديه قدر عينا اولدي کمي

رسول يوحنا نين بيرنجي رساله سي

عزيرلر، سزه نيني بير امر يازيموم لکن اولدن سزده اولان او اسکي امردر، و اسکي امر او سوزدر کي اولدن اونو دويدنيز. و عينا زمانده نيني بير امر سزه يازيموم کي او امر اونده و سزده صحدر، چونکو قرانلخ گچيو و گرچک ايشغ شندي پارليو. هر کيم بن «ايشغده يم» دديسه اما گندي قارداشني کراه اتديسه، دها قرانلخده در. اما هر کيم قارداشني سئوديسه او ايشغده ياشيو و اصلا دوشماز. اما هر کيم گندي قارداشني کراه اتديسه او قرانلخده در و قرانلخده يريو و هاريه گنديني بلميو چونکو او قرانلخدن کور اولمشدر.

اوشاخلم، سزه يازيموم چونکو گوناھلرنز اونن اسمي ايجن عفا اولدي.

بابالر، سزه يازيموم چونکو اونو اولدن اولان اونو بليويز. گنجلر، سزه يازيموم چونکو او پيسلگي بندنر. اوشاخلم، سزه يازيموم چونکو سز بابايي بليويز. بابالر سزه يازيموم چونکو اولدن اولان اونو بليويز، گنجلر سزه يازيموم چونکو سز قوتاليسنر و الهن سوزو سزده ياشيو و او پيسلگي بندنر.

دونيايي و دونيادهخي شيلري سئومانين. چونکو هر کيم دونيايي سئوديسه بابانن محبتي اونده يوخدر. چونکو دونيادهخي هر شي، جسدي شهواتدن و گوزن اشته گندن و حياتن کيبيرلگندندر، بو شيلر بابادن ديل لکن بو دونيادندر. دونيا و اونن شهواتلري گچيو لکن هر کيم الهن اشته گني اتديسه، سونسزه قدر قاليو.

اوشاخلم، بو اخر زماندر و دويدنيز کي دجال گليو و شندي ده جوخ دجاللر گلديلر و بوندن بليوخ کي اخر زماندر. بزدن چيخديلر لکن بزدن ديلديلر، چونکو بزدن اولسايديلر بزدن قالجيديلر. اما چيخديلر کي گورکسن اونلردن هيچ بير ي بزدن ديللر. اما سز او قدسندن مسح اولدنر و هر شبي بليويز. بن سزه گرچگي بلمادينز ايجن ديل، لکن اونو بلدينز ايجن يازدم و گرچکده هيچ بير بالان يوخدر.

او اولدن اولان ايجن دويدخ و گندي گوزلرمزدن اونو گوردک و باخديمز و اللرمزدن دوخديمز اونو يعني ديري سوزو اعلان اديوک و حيات گورکدي و بز اونو گوردک و ابدي حيات ايجن سزه شهادت و خبر ويويوخ کي بابانن ياننده دي و بزه گورکدي. گورديمز و دويديمز شي ايجن سزه اعلان اديوک کي سز ده بزدن مشترک اولجنز. و بزم دوستلخمز بابا و اونن اوغلو عيسي مسيحدنر. و کافلگمز تمام اولسن ايجن بونو سزه يازيوخ.

بونو بز اولدن دويدخ و سزه بو خبري ويويوخ کي الله ايشغدر و اونده هيچ قرانلخ يوخدر. اگر دديسک کي اوندن دوستلخمز وار اما قرانلخده ياشه ديسخ، يالان سويويوخ و گرچکده ياشه ميوخ. لکن اگر ايشغده ياشه ديسخ، او ايشغده اولدي کي بز ده برابرمزدن دوستلخمز وار و اونن اوغلو عيسي مسيحن قاني بزي هر گوناھدن تمزليو.

اگر گوناھمز يوخدر دديسک بز گندمز گندمزي قاندريوخ و بزده گرچک يوخدر. اما اگر گوناھلرمزي اعتراف اتديسک، او گوناھلرمزي عفا اتمک ايجن و بزي هر شکل پيسلکدن تمزلمک ايجن امين و عادلتيدير. اما بزده گوناھ يوخدر دديسک، اونو يالانجي صايوخ و اونن سوزو بزده يوخدر.

اوشاخلم، بونو سزه يازيموم کي گوناھ اتميجنر اما اگر بير کشي گوناھ اتديسه، بابانن ياننده بزم بير واسطلخمز وار يعني صالح عيسي مسيخ. او گوناھلرمز ايجن قورباندر و بس بزم گوناھلرمز ديل لکن بوتون دونيا ايجنر. و بليوخ کي اگر بز اونن امرلرني حفظ اتديسک بز اونو بلدک.

هر کيم «اونو تانيوم» دديسه اما اونن امرلرني حفظ اتماديسه او يالانجيدر و اونده گرچک يوخدر. اما هر کيم اونن سوزلرني حفظ اتديسه، صح اونده الهن محبتي تماملانمشدر و بو بولده بليوخ کي بز اونده يخ. هر کيم دديسه کي اونده قاليوم، عينا شکل اونن ياشه ديي کمي ياشه مليدر.

عینا شکلده هر کیم گندی قارداشینی سئومادیسسه اللهدن دیلدر. ^{۱۱۱} چونکو اولدن دویدینز خبر بودر، برابرمزی سئواک. ^{۱۱۲} گندی قارداشینی اولدران، شیردن اولان قاینی کیمی اولمیاخ. او اونو نیی اولدردی؟ چونکو اونن یاپدختری پیسیدی و قارداشئن ایشلری ایپیدی.

^{۱۱۳} قارداشلرم، دنیا سزی کراه اتدیسسه شاشمین. ^{۱۱۴} بز بلیوخ کی اولومدن حیاته گچدک چونکو قارداشلرمزی سئویوخ. هر کیم گندی قارداشینی سئومادیسسه، اولومده قالیو. ^{۱۱۵} هر کیم گندی قارداشینی کراه اتدیسسه، قیتیلدر و بلیونز کی هیچ بیر قیتلده ابدی حیات یوخدر. ^{۱۱۶} بو امردن محبتی بلیوخ چونکو او گندی جاننی بزیم ایچن فدا اتدی و بز ده جانمزی قارداشلا ایچن فدا اتملیک. ^{۱۱۷} لکن بیر کشیده بو دونیانن پارهسی وارسه و قارداشینی محتاج گوردیسسه اما گندی مرحمتنی اونه گورستمدادیسسه، اللهن محبتی نصل اونده قالیو؟

^{۱۱۸} اوشاخلر، بس سوزده و دلده دیل لکن عملده و گرچکده باشخه لرنی سئوملیک. ^{۱۱۹} و بوندن بلجیح کی بز گرچگه باغلی اولدخ و یورکلرمزی اونن حضورنده امین اده بلجک. ^{۱۲۰} چونکو یورگمز بزیم حکم اتدیسسه، الله یورگمزدن دها یویوکدر و هر شیئی بلیو.

^{۱۲۱} عزیزلر، ناوخت یورگمز بزیم حکم اتمادیسسه، اللهن حضورنده جساتمزمز واردر. ^{۱۲۲} و نای استه دسک اوندن الجیح، چونکو اونن امرلرنی حفظ ادیوک و اونن مقبول ایشلری حسبنه یاشیوخ. ^{۱۲۳} و بو اونن امریدر کی اونن اوغلو عیسی مسیحن اسمنه ایناناخ و بزه امر اتدی کیمی برابرمزی سئواک. ^{۱۲۴} و هر کیم اونن امرلرنی حفظ اتدیسسه اونده یاشیو و مسیح ده اونده بوندن بلیوخ کی او بزده یاشیو یعنی بزه ویریدی او روحدن.

۴ عزیزلر، هر روحه اینانماین لکن روحلری سینهین و باخن او اللهدن می یوخسه دیل. چونکو دونیایه چوخ یالان نیبلر گلدیلر. ^{۱۲۵} اللهن روحنو بوندن بلیوخ یعنی هر روح اعتراف اتدیسسه کی عیسی مسیح جسده گلدی، او روح اللهدندر. ^{۱۲۶} و هر روح جسده گلان عیسی مسیح ایچن اعتراف اتمادیسسه، اللهدن دیل. بو دجالن روحورد، اونن ایچن دویدن کی او گلجی و شنیدی ده بو دونیاده در. ^{۱۲۷} اوشاخلر،

^{۱۲۸} اما او یالانجی کیمدر؟ عیسی ن مسیح اولدینی و بابا و اوغلو انکر ادان او دجالدر. ^{۱۲۹} هر کیم اوغلو انکر اتدیسسه، اونده بابا ده یوخدر و هر کیم اوغلو یه ایناندیسسه اونده بابا ده واردر. ^{۱۳۰} شنیدی اولدن دویدینز شی سزده فالسن. چونکو اولدن دویدینز شی سزده قالدیسسه، سز ده اوغلو ده و بابا ده قالجنز. ^{۱۳۱} و اونن بزه ویریدی وعد بودر یعنی سوننیز حیات. ^{۱۳۲} بونو سزی قاندرمخ ایتیان ادملر ایچن سزه یازدم. ^{۱۳۳} اما اوندن الدینز او مسح سزده قالیو و بیر کشیدن تعلیم المه ایتیاچنز یوخدر، لکن او مسح سزه هر شیدن تعلیم ویریو و یالان دیل لکن گرچکدر. بو ایچن سزه تعلیم ویریدی کیمی اونده قالن. ^{۱۳۴} شنیدی اوشاخلر، اونده قالن و ناوخت او گورکدی، جساترلی اولجیح و گلدی زما اوتانمیجیح. ^{۱۳۵} اگر اونن صالح اولدینی بلمشسنز، یعنی بلیونز کی هر کیم صالحلکده یاشه دیسه اوندن دوغمش اولیو.

۳ باخن بابا نای قدر بزیم سئودی کی «اللهن اوشاخلری» چاغریوخ و بو صحدر. بو ایچن دنیا بزیم بلمیو چونکو اونو بلمادی. ^{۱۳۶} عزیزلر، شنیدی بز اللهن اوشاخلریخ، اما گلجیده نصل اولجیح دها گورکمادی، لکن بلیوخ کی ناوخت او گورکدیسسه، اونن کیمی اولجیح، چونکو اونو اولدینی کیمی گورجک. ^{۱۳۷} و هر کیمده بو اومیدی وارسه، گندنی پک ادجی چونکو او پکدر. ^{۱۳۸} هر کیم گونا ایشله دیسه، شریعتن ضدنه یاشیو چونکو گونا شریعتن ضدنه دورمخدر. ^{۱۳۹} و بلیونز کی او گوناهلری قالدیرمخ ایچن گورکدی و اونده هیچ گونا یوخدر. ^{۱۴۰} هر کیم اونده قالدیسسه گونا ایشله ماز اما هر کیم گونا ایشله دیسه اونو گورماشدر و اونو بلمادی. ^{۱۴۱} اوشاخلر، هیچ کیمسه سزی قاندرماسن، هر کیم صالحلکده یاشه دیسه، صالحدر، چونکو مسیح صالحدر. ^{۱۴۲} و هر کیم گونا ایشله دیسه او ایلیدندر چونکو ایلیدن گونا هکاردی. بو ایچن اللهن اوغلو شیطان ایشلرنی ابطال اتمک ایچن گورکدی. ^{۱۴۳} هر کیم اللهدن دوغمشسه گونا ایشله ماز چونکو اللهن توخمو اونده قالیو و او گونا ایشله بلماز چونکو اللهدن دوغمشدر. ^{۱۴۴} اللهن اوشاخلری و شیطانن اوشاخلری بوندن بللی اولیور. هر کیم صالحلکده یاشه مادیسه، اللهدن دیلدر و

بو امري اوندن الدخ کي هر کيم اللهني سئوديسه قارداشني ده سئومليدر.

● هر کيم اپنانديسه کي عيسي، مسيحدار او اللهدن دوغمشدر و هر کيم بابائي سئوديسه اوندن دوغمش اولاني ده سئوجي. ١٠ بوندن بليوخ کي اللهن اوشاخلرني سئويوخ، ناوخت اللهني سئويوخ و اونن امرلرني حفظ اديوک. ١١ چونکو اللهني سئومک بودر کي بز اونن امرلرني حفظ اديوک و اونن امرلرني اغر ديل. ١٢ چونکو هر کيم اللهدن دوغديسه بو دونيايي ينجي و بو دونيايي ينمش اولان بزم اپمانمزدر. ١٣ و عيسي اللهن اوغلودر اپنانان کشيدن باشخه کيم دونيايي ينه بليو؟ ١٤ بو اودر کي صوي و قانندن گلدي، يعني عيسي مسيح. بس صويدن ديل لکن صوي و قانندن گلدي و روح شهادت ويريو چونکو روح گرچکدر.

١٥ چونکو سماءه اوچ شهادت ادان وار، بابا سوز و روح القدس و بونلر اوچو بيردر. ١٦ يرده اوچ شهادت ادان وار اونلر روح و صوي و قان، و بونلر اوچو ده بيردر.

١٧ اگر انسانن شهادتني قبول اتديسک، اللهن شهادتي دها بويوکدر. چونکو بو اللهن شهادتيدر کي گندي اوغلو ايچن ويردي. ١٨ هر کيم اللهن اوغلوته اپنانديسه اونده بو شهادت وار و هر کيم اللهه اپنانماديسه اونو يالانجي صايمشدر و چونکو اللهن گندي اوغلو ايچن ويردي شهادته اپنانمادي. ١٩ و او شهادت بودر کي الله بزه ابدي حيات ويردي و بو حيات اونن اوغلوده در.

٢٠ هر کيمده اللهن اوغلو وارسه اونده حيات وار و هر کيمده اللهن اوغلو يوخسه اونده حيات يوخدر.

٢١ اللهن اوغلوته اپنانان سز مؤمنلر ايچن بونو يازدم کي بلجنز سزده ابدي حيات وار. ٢٢ و بزه بو جسارت وار کي اونن ائسته يي حسبنه هر شي ائسته ديسک، بزي دويجي.

٢٣ و اگر بليوخ کي ناي ائسته ديسک، بزي دويجي، بونو ده بليوخ کي اوندن ناي ائسته ديسک بزه ويرجي.

٢٤ اگر بير يير قارداشي گورديسه کي او بير گوناھ اديو و او گوناھ اولومه سبب اولميو، اونن ايچن دوعا اتسن و الله اونده حيات ويرجي، لکن بس اولومه سبب اولميان گوناھ، چونکو گوناھ وار

سز اللهدنسنز و اونلرني بندنز چونکو سزده اولان، دونياده اولاندن دها بويوکدر. ٢٥ اونلر بو دونياداندر، بو سببندن دونيانن سوزلرني قوشولور و دونيا اولرندن دنيلو.

٢٦ اما بز اللهدنخ و هر کيم اللهني بلديسه بزدن دنيليجي لکن هر کيم اللهدن ديلسه بزدن دنيله ميچي. بوندن گرچک و يالان روحن فرقتي بليوخ.

٢٧ عزيزلر، برابرمزي سئواک چونکو محبت اللهدندر و هر کيم سئوديسه اللهدن دوغمشدر و اللهني بليو. ٢٨ و هر کيم سئوماديسه اللهني بلميو، چونکو الله محبتدر. ٢٩ بوندن اللهن محبتي بزه گورکمشدر کي الله گندي تک اوغلوته دونيايه گوندردي کي بز اوندن ياشيه بلجنخ. ٣٠ محبت بودر يعني بز اللهني سئومادک لکن او بزي سئودي و گندي اوغلوته گوناھلر مزة فدا اولمخ ايچن گوندردي.

٣١ عزيزلر، الله بو قدر بزي سئوديسه، بز ده برابرمزي سئومليک. ٣٢ اللهني هيچ کيمسه اصلا گورمادي، اما اگر بز برابرمزي سئوديسک الله بزه ياشيو و اونن محبتي بزه تماملانمشدر.

٣٣ بوندن بليوخ کي بز اونده ياشيوخ و او بزه ياشيو چونکو او روحندن بزه ويردي.

٣٤ و بز گوردک و شهادت ويريوخ کي بابا اوغلوته دونيانن قورتارجيسي اولمخ ايچن گوندردي. ٣٥ هر کيم اعتراف اتديسه کي عيسي اللهن اوغلودر، الله اونده ياشيو و او اللهده ياشيو. ٣٦ و بز اللهن بزه ويردي محبتي بلدک و اونده اپناندخ. الله محبتدر و هر کيم محبتده ياشيديسه، اللهده ياشيو و الله اونده ياشيو.

٣٧ بوندن محبت بزه کامل اولمشدر کي بز قالخش گوننده جسور اولجن چونکو او نصل اولدي کي بزه عينا شکلده بو دونياده يخ. ٣٨ محبتده قورخو يوخدر لکن کامل محبت قورخويو قورويو. چونکو قورخوده عذاب وار و هر کيمده قورخو وارسه اونن محبتي دها کامل اولمادي. ٣٩ بز اونو سئويوخ چونکو اولده او بزي سئودي. ٤٠ اگر بير کشي ديدسه کي بن اللهني سئويوم اما قارداشني کراه اتديسه، او يالانجيدر. چونکو قارداشني گوران لکن اونو سئوميان کشي، نصل گورمادي اللهني سئوجي؟ ٤١ و

بڙ بليوخ کي الله دنخ و بوتون دونيا شيرين حكومتتن
 التنده در. ﴿١٦﴾ لکن بونو ده بليوخ کي الله اوغلو گلدي و بزه
 گرچگي بلمک ايجن فهم ويردي. و بڙ گرچکده يخ يعني اونن
 اوغلو عيسى مسيحه يخ. او گرچک الله و ابدي حياتدر.
 ﴿١٧﴾ اوشاخلر، صنملردن موخيات اولن.

کي اولومه سبب اوليو. اونن ايجن دايموم کي دوعا اتمليدر.
 ﴿١٨﴾ هر ظلامت اتمک گونا در لکن اولومه سبب اولميان گونا
 واردر.
 ﴿١٩﴾ و بليوخ کي هر کيم الله دن دوغديسه گونا هده ياشه ميو،
 لکن هر کيم الله دن دوغديسه، گندني حفظ اديو و او شير اونه
 دوخنديو.

يوحنانن اِكنجی رساله‌سی

شېخدن،

ساجلمش ارواد و اونن اوشاخلرنه کي اونلري گرچکده سئويوم و بس بن ديل لکن گرچگی بلان هرکز اونلري سئويولر. چونکو او گرچک بزده ياشيو و سونسزه قدر بزدن قالجي. بابا الله دن و بابانن اوغلو رب عیسی مسیحن، نعمت و رحمت و سلامت، گرچکده و محبتده بزدن اولجي. چونکو کاپلندم ناوخت گوردم کي بابادن امر الديمز کمي، سنن بعضي اوشاخلرن گرچکن يولنده ياشيولر. شندي اي ارواد، سنه يالواريوم. سنه نبي بير امر يازميوم لکن اولدن بزده اولان عينا امر، يعني برابرمزي سئومليبخ. چونکو محبت بودر، يعني بز اونن امرلرنن حسينه ياشه مليبخ و اولدن دويدنر امر عينادر کي اونده ياشه مليبخ.

چونکو چوخ قاندرانلر دونيايه گلديلر و جسده گلان عیسی مسیحي اعتراف اتمیولر. يو او يالانجي و دجالدر. موخيات اولن کي اتديمز هر شي بوش اولميجي، لکن کامل اوچرتي الن. هر کيم دؤنديسه و مسیحن تعليمنده قالماديسه الله اونده يوخدر. اما هر کيم مسیحن تعليمنده قالديسه، اونده هم بابا و هم ده اوغلو وار. هر کيم سزه گلديسه و اونده بو تعليم يوخسه، اونو ائوزنه قبول اتمانن و اونده سلام ويرماين. چونکو هر کيم اونده سلام ويرديسه اونن پيس ايشلرندن مشترک اوليو. سزه چوخ شيلر يازملييم لکن قلم و کاغدن يازمخ اِسته ميوم، لکن اوميدم وار کي سزه گلجم و يوز يوزه قونشه بلبخ و کايتمز تاماملانجي. سنن ساجلمش باجنن اوشاخلري سنه سلام ويریولر.

يوحنانن اوچنجي رساله سي

شېخدن

عزیز غایوسه کي اونو گرچکده سئویوم.

ای عزیز، بن دوعا ادیوم کي هر شي سنن ایچن ای اولور و جانن ارحت اولدیي کمی صاغلي اولجن. چوخ کایفلي اولدم ناوخت قارداش لر گلدیلر و سنن گرچکن ایچن شهادت ویردیلر کي نصل گرچکده یاشیون. بنده بوندن دها چوخ کایفلک یوخدر کي دویجم اوشاخلم گرچکده یاشیولر.

ای عزیز، قارداش لره خصوصاً یادرغیلره اتدین هر شبي امانتدن ادیون. اونلر کلیسه ده سنن محبتن ایچن شهادت ویردیلر و اونلر الله لایخ بیر شکلده یوله صالحدینسن، ایی ادیون. چونکو اونلر اونن اسمی ایچن یوله چیخدیلر و باشخه ملتلردن هیچ بیر شي قبول اتمیولر. شندی بز اونلر یاردم اتملیک کي گرچکده مشترک اوله بلجن. کلیسه یه بیر شي

یازدم لکن دیوتریفوس، اونلر ایچن رئیسک اتمک استیو و بزم قدرتمزي قبول اتمیو. بو ایچن گلدیسیم اونن اتدکلرني هرکزه گورستمجم. چونکو بزم ضد مزه مناسب اولمیان سوزلر دیو و بوندن زیاده، قارداش لری قبول اتمیو و باشخه لر اونلری قبول اتمیسه لر بله، اونلری منع ادیو و کلیسه دن دشري قویوو. ای عزیز، بیسلگی دیل، لکن اییلگی تاکیب ات. چونکو اییلک ادان الله دندر اما بیسلک ادان الله گورمامشدر. بوتون انسانلر حتی گرچکن گندسی ده دیمیترئوسه شهادت ویریولر و بز ده شهادت ویریوخ و بلیونز کي بزم شهادتمز صحدر. سنه زیاده شیلر یازملیم لکن قلم و کاغدن یازمخ ایسته میوم. اما اومیدم وار کي یاخنده سنی گورجم و یوز یوزه قونشجن.

سنه سلام اولسن. دوستلر سنه سلامت ویریولر. اورده هرکزه تک تک بندن سلام سویله.

رسول يهودانن رساله سي

دنيوزده كي بويوك قايلر كميلر. سزدن كايفلانيولر و گنديلرني قورخوسز بسليولر و يتلردن قوولمش صوسز بلوتلر و اكي دفعه اولمش و كوكدن چيخمش ميوه سز باييز اغاچلر كميلر. ﴿١٦﴾ و عيبلري دنيزن قواتلي دالغالرنن كوچكي كمي يوخاري چيخيو و ازمش يلذرلر كميلر. ابدي قواتلي قرانلخ بونلر ايچن معين اولمشدر.

﴿١٧﴾ اخنوخ ادمن يدنچي نسلندن بو ادملر ايچن نيبلك ويردي و ﴿١٨﴾ باخن رب بينلر بين گندي مقديسلرندن ﴿١٩﴾ هر كه حكم اتمك و دينسزلرن هپسنه اتدكلري پيسلك و اونن ضضنه سويله دكلري بوتون كفرلك سوزلره جزا ويرمك ايچن گلدي. ﴿٢٠﴾ ددي ﴿٢١﴾ بو فسلديانلر و شكاييت ادانلر گندي شهواتلري حسينه گديولر و دللرندن كييرلك سوزلر ديولر و اوجرت قازانمخ ايچن باشخه انسانلره ابي سوزلر سويلولر.

﴿٢٢﴾ اما سز عزيزلر، ربمز عيسي مسيحن رسولرلن اولدن سويله دكلرني عقنلزه گنن: ﴿٢٣﴾ «اخ زمانده مسخره جيلر گلجيلر و گندي دينسلخ شهواتلري حسينه ياشيجيلر.» ﴿٢٤﴾ بونلر انسانلري ايرپولر و گندي شهواتلرني تاكيب اديولر و بونلرده روح القدس يوخدر.

﴿٢٥﴾ اما سز عزيزلر، گنديزي ائن مقدس ايمانندن بويوتن و روح القدسده دوعا اذن. ﴿٢٦﴾ اللهن محبتنده قالن و سونسلر حيات ايچن ربمز عيسي مسيحن رحمتني بكله ين. ﴿٢٧﴾ و مشكوكلره رحمت گورسدن. ﴿٢٨﴾ و بعضيلري اتشدن چيخارتن و قورتارن و بعضيلره قورخودن رحمت گورسدن و جسدن پيس اسبابلرني كراه اذن.

﴿٢٩﴾ شدي سزي سبيمكدن قورتاره بلان و سزي عيبسز و كايفلكدن گندي شريفنن حضورنده ثابت اذن، ﴿٣٠﴾ يعني تك الله و قورتارجمزه شريف و عظمت و قدرت و حكومت اولسن. شنديدن تا سونسلره قدر.

امين

﴿٣١﴾ يهودانن عيسي مسيحن خزمتمچيسي و يعقوبن قارداشي،

بابا اللهده عزيز ساچلمشلره و عيسي مسيحه حفظ اولمشلره. ﴿٣٢﴾ سزه يازده رحمت و سلامت و محبت اولسن. ﴿٣٣﴾ عزيزلر، مشترك قورئلش ايچن سزه يازمخ استه دم، اما بن سزه جسارت ويرمك ايچن شندي سزه يازيوم كي مقديسلره بير دفعه ويرلمش او ايمان ايچن جهدي اولجنز.

﴿٣٤﴾ چونكو بعضي كشيير گزليدن سزن مجمعهزه گيرديلر و بونلر اولدن محكوم اولمشلر و اللهني بلميان ادملر اللهمن نعمتني پيسلك اتمك ايچن قوللانديلر و تك اغامز و ربمز عيسي مسيحي انكر اديولر.

﴿٣٥﴾ بليوم كي سز بونلرن هپسني ابي بليوزن اما عقنلزه گتومك استه دم، رب ملتي مصردن قورتاردي اما گنه اينا نمانلري محي اتدي. ﴿٣٦﴾ و قورتلرني حفظ اتميان حتى گندي يرلرني ترك اذن ملاكلري، ابدي زنجيرلرده و قرانلخده او بويوك حكم گوننده جزالدرمخ ايچن ساخالادي. ﴿٣٧﴾ و عينا يولده سدوم و عموره و اونلرن اطرافنده خي شهرلر اونلر كمي زناكار اولديلر و غير طبيعي شهواتلري تاكيب اتديلر و بو سبيدن ابدي اتشدن جزالديلر و بير مثيل اولمخ ايچن معين اولديلر. ﴿٣٨﴾ لکن گنه ده بوتون بو رؤيا گورانلر گندي جسدلرني پيس اديولر و حكومتن قدرتنه خور باخيولر و سماوي قدرتلره احترامسلزلخ اديولر.

﴿٣٩﴾ اما ملاكلرن رئيسي يعني ميخائيل، ناوخت شيطانندن موسي ن جسمي ايچن دوگشيودي، اونه يانلش بير حكم ويره بلمادي چونكو اونده بو جسارت يوخدي، لکن اونه «رب سني ازارله سن!» ددي

﴿٤٠﴾ اما بو ادملر بلمادكلري هر شيه كفر اديولر. اونلر طبيعتلرندن اتليان حيوانلر كمي گنديلرني محي اديولر. ﴿٤١﴾ واي اونلره! چونكو قايتن بولندن گنديلر و اوجرت ايچن بلعامن گوناهنه دوشديلر و قورحن فتنه سنده محي اولديلر. ﴿٤٢﴾ بونلر سزن محبتلي ضياफलرزده

وحی

۱۱۱ یوی کمیدی. ۱۱۲ و ایاخلری فرنده قوامش نحاس کمی پارلیودی و اونن سسی جوخ صویلرن گورلوسو کمیدی.
 ۱۱۳ و گندی صاغ النده یدی یلدز واردي و اغزندن إکی اغزلی کاسگن بیر قلیج چیخیودی. اونن یوزو گونش کمی قواتلی پارلیودی.

۱۱۴ اونو گوردیم زمان اولو کمی ایاخلرنه دوشدم و او گندی صاغ النی بنم اوستمه قویدی و «قورخما! اول و اخر، ۱۱۵ یدی اولان بنم، بن اولدم و باخ، تا سونسزه قدر یاشیوم و اولومن و جهنمن کیلدلری بندهدر.

۱۱۶ شندی گوردین شیلری و شندیکی شیلری و بوندن سونرا گورجن بوتون شیلری و ۱۱۷ صاغ النده کی گوردین یدی یلدزی و یدی الن منارهن سرنی یاز. یدی یلدز، یدی کیسه نن ملاکلریدر و یدی منارهلر یدی کیسه لردر. ۱۱۸ ددی

۲ افسئده سخی کیسه نن ملاگنه یاز «یدی یلدزی صاغ النده توتان و یدی الن منارهن اورتهمه سنه گران بله دیو: ۱۱۹ یاپدخلرنی و تعینی و صبرنی بلیوم. و بلیوم کی پیسلک ادانلری قبول اده بلیوم. و گندیلرنه رسول دیانلر و لکن رسول اولمیانلری سینهدن و اونلری یالانجی بلدن. ۱۲۰ سن صبرلیسن و بنم إسم ایچن تحمل اتدن و یورلمادن. ۱۲۱ اما سنه بیر شکایتیم وار. سن اول محبتتی ترک اتدن. ۱۲۲ بو ایچن هاردن دوشدیننی عقلنه گتر و توبه ات و گنه اولکی ایشلرنی ات، یوخسه توبه اتمادیسن گلجم و مناره نی یرندن قالدیرجم.

۱۲۳ لکن سنده بو ای شی ده وار، یعنی نیقولویلرن یاپدخلرنی کراه ادیون، بن ده اونلری کراه ادیوم»
 ۱۲۴ کیمه قولاخ وارسه دینله سن روح کیسه لره نای دیو: «کیم یندیسه اونله اللهن جنتن اورتهمه سنده سخی حیات اغاچندن یمک ایچن، اذن ویرجم.»
 ۱۲۵ و امیزده کی کیسه نن ملاگنه بونو یاز «اول و اخر اولان، اولمش و اولومدن قالخمش اولان بونو دیو: ۱۲۶ «سنن ایشلرنی

۱۲۷ عیسی مسیحن وحیسی. الله اونله ویردی کی یاخنده گچملی شیلری خزمتچی لرنه گورستسن. اونو گورستمک ایچن گندی ملاگنی خزمتچیسی یوحنایه گوندردی. ۱۲۸ او گوردی شیلره و اللهن سوزنه و عیسی مسیحن شهادته شهادت ویردی. ۱۲۹ نای مبارک بو نبیلک سوزنو اوخویان و دینلیان و یازلمش شیلری حفظ ادان اده، چونکو وقت یاخندر.
 ۱۳۰ یوحنان اسیاده سخی یدی کیسه لره:

وار اولان و وار اولمش و گلجی اولاندن و اونن کرسیسنن یاننده دوران یدی روحدن، نعمت و سلامت اولسن.
 ۱۳۱ و عیسی مسیحدن یعنی امین شاهد و اولولردن اول دوغمش و دونیانن قرالرنن رئیسندن کی بزی سئودی و گندی قانندن بزی گوناھلرمزدن قورتاردی، ۱۳۲ و بزی الله و گندی باباسنه قرالر و کاهنلر اتدی. اونله ابدی شریف و قدرت اولسن، امین.
 ۱۳۳ اهیج، بولترلرنگ گلیو و هر گوز حتی اونن جسدنن دالانلر اونو گورجیلر و دونیانن بوتون طایفه لری اونن ایچن یاس توتجیلر. اتوت بله اولجی، امین.

۱۳۴ الف و یا، وار اولان و وار اولمش و گلجی و هر شیه قدر تلی اولان بنم. ۱۳۵ رب الله دیو
 ۱۳۶ بن یوحن، قارداشنز کی مصیبتده و مملکتده و صبرده عیسی مسیحده مشترکم، اللهن سوزو و عیسی مسیحن شهادتی ایچن پلموس جزیره سنده دم. ۱۳۷ و ربن گوننده روحده دم و قواتلی بیر بورو سسی کمی ارخه مدن دویدم ۱۳۸ الف و یا، اول و اخر بنم، گوردین شیلری بیر کتابده یاز و اونو اسیاده سخی یدی کیسه یه یعنی، افسسه و ازیمیره و برغمیه و طیاتیره یه و ساردسه و فیلا دلفیایه و لاودقیه یه گوندر. ۱۳۹ ددی
 ۱۴۰ و بن کیم بندن قونشدیننی بلکم ایچن دوندن و باخدم و یدی تانه الن مناره گورد ۱۴۱ و اونلرن اورتهمه سنده انسان اوغلو نه بنزیا ن اوزون پالتودن و دشنه الن قوشاخ گایمش برینی گوردم.
 ۱۴۲ اونن باشی و ساچلری یون و قار کمی اغدی و گوزلری اتش

۵۰۱ حریات ویردی یا ده تمزله دی

۴۰۱ وحی ۵۰۴. ۶۰۱ وحی ۱۰۰۵. ۷۰۱ وحی ۳۰۰۲۴؛ ۲۶:۱۳؛ لوقا ۲۷:۲۱؛ ۱۷:۴؛ b یوحن ۳۷:۱۹؛ c متی ۳۰:۲۴. ۸۰۱ وحی ۱۳:۲۲. ۱۷:۱ وحی ۸:۲۲؛ ۷:۲ وحی ۲۰:۲۲. ۱۷:۱ وحی ۱۳:۲۲.

کليسهلر بلجیلر کي یورکلری و افکارلری تفتیش ادا بنم و هر بیرزه یاپدخلرنن حسنه اوچرت ویرجم.

﴿۱﴾ اما طبایرهده قالان و بو تعلیمی توتیمان و شیطان درینلخلرنی بلیمان سزه زیاده یوک قویمیوم، ﴿۲﴾ بس گلدم زمانه قدر قایم دورن. ﴿۳﴾ کیم یندیسه و امر اتدیم ایشلری تا اخره قدر حفظ اتدیسه، اونه ملترن اوستنه قدرت ویرجم. ﴿۴﴾ عینا شکل بن بابامدن قدرت الیم کیمی او دمیر عصادن اونلره حکم ادجی و چوملکجینن جارره لری کیمی پارچه لانجیلر. ﴿۵﴾ اونه صباح یلدرنی ویرجم. ﴿۶﴾ کیمده قولاخ وارسه، دینله سن روح کلیسه لره دیو.»

﴿۷﴾ ساردسده کیمیسه نن ملاگنه یاز «اللهن یدی روحنو و یدی یلدرنی توتان بله دیو: سنن یاپدخلرنی بلیوم. هرکز سانوی کیمی سن دیریسن، لکن اولوسن. ﴿۸﴾ اوپان و یاخنده اولجی اولان باقی شیلری قوتلندر، چونکو سنن یاپدخلرنن هیچ بیرینی اللهن حضورنده تاماملانمش بولمادم. ﴿۹﴾ بو ایچن نای الدینی و نای دیدینی عقلنه گتر و اونلری حفظ ات و توبه ات، یوخسه اوپانخ اولمادیسن بن خرخر کیمی سنه گلجم و سن بنم گلدم او ساعتی بلمیجن. ﴿۱۰﴾ لکن ساردسده بیر قاچ ادمن وار کیمی اونلن اسبابلری پیس اتمامشدر و اونلر بندن برابر اغ اسبابلره گزجیلر چونکو لایخلدر. ﴿۱۱﴾ کیم یندیسه اغ اسبابدن گانیچی و اونن اِسمنی حیات کتابندن سیلمیجم لکن اونن اِسمنی بابامن و اونن ملاکلرنن حضورنده اعتراف ادجم. ﴿۱۲﴾ کیمده قولاخ وارسه، دینله سن روح کلیسه لره دیو.»

﴿۱۳﴾ فیلاذلیهده کیمیسه نن ملاگنه یاز «او قُدس و گرچک کیمی اونده داؤدن کلیدی وار و اچیو و کیمسه قاپاماز و او کینلیو و کیمسه اچماز، بله دیو: ﴿۱۴﴾ سنن یاپدخلرنی بلیوم. باخ، سنن اوگنده اچن بیر قایی قویدم و کیمسه اونو قاپابه بلماز. بلیوم کیمی سنده از قوات قالدی و سوزمو حفظ اتدن و اِسمنی انکر اتمادن. ﴿۱۵﴾ اهحخ، شیطانن جمعمسندن گنیلرینه یهودی دایان لکن یهودی اولمیانلری یندرجم کیمی سنه گلجیلر و ایاخلرنن اوگنده تسلیم اولجیلر و بن سنی سؤدیعی بلجیلر. ﴿۱۶﴾ صبردن بنم سوزمو حفظ اتدین ایچن بن ده سنی بوتون دونیایه هرکزی سینه مخ ایچن گلان سینه مه ساعتندن حفظ ادجم. ﴿۱۷﴾ بن تز گلجم،

و مصیبتی و فقیرلخنی بلیوم، لکن سن زنگینسن! گنیلرنی یهودی دیانلری لکن یهودی اولمیانلرن کفرلک سوزلرنی و شیطانن جمعمسندن اولدخلرنی بلیوم. ﴿۱۸﴾ چکچن او عذابدن قورخما! باخ، شیطان سینه نمهنز ایچن سزدن بعضیلری حسه اُجی و اون گون عذاب چکچنیز. لکن اولومه قدر صادق اول کیمی سنه حیات تاجنی ویرجم. ﴿۱۹﴾ کیمده قولاخ وارسه، دینله سن روح کلیسه لره نای دیو. کیمی یندیسه اِنجی اولومدن ضرر چکمیچی.»

﴿۲۰﴾ و برغمهده کیمیسه نن ملاگنه یاز «اکی اغزلی کاسگن قنلچن صاحبی بونو دیو: ﴿۲۱﴾ «سنن ایشلرنی و اورتور دین یری بلیوم کیمی شیطانن کرسسی اورده در و بنم اِسمنی هیچ براخمادن و حتی اورته زنده شیطانن مسکننده، اولدرلان بنم او امین شاهدم انتیپاسن گوتلرنده بله بنی انکر اتمادن. ﴿۲۲﴾ لکن سنه بیر از شکایتیم وار، اورده سندن بیر قاچ کشی وار کیمی بلعامن تعلیمنی توتیلر. بلعام، قرال بالاچه تعلیم ویردی کیمی اسرائیلن اوشاخلرنن یولنه دوشران طاش اتسن و اونلر صنملرن قوربانلرنن یه سنلر و زنا اتسنلر. ﴿۲۳﴾ و عینا شکلده سنن یاننده نیقولایلرن تعلیمی توتان ادملر وار. ﴿۲۴﴾ بو ایچن توبه ات یوخسه تز گلجم و اغزمن قنلچندن اونلردن صواشجم.»

﴿۲۵﴾ هر کیمده قولاخ وارسه دینله سن روح کلیسه لره نای دیو. کیمی یندیسه، اونه گزلی مانادن ویرجم و اونه اغ بیر طاش ویرجم کیمی او طاشن اوستنده ینی بیر اِسْم یازلمشدر و هیچ کیمسه اونو بلمیو اِلانو المش اولان.»

﴿۲۶﴾ و طبایرهده کیمیسه نن ملاگنه یاز:

«گوزلری اتش الوی کیمی و ایاخلری پارلاخ نحاس کیمی اولان، اللهن اوغلو بونو دیو: ﴿۲۷﴾ «سنن یاپدخلرنی و محبتنی و خزمتنی و ایماننی و صبرنی بلیوم و بلیوم کیمی سنن اخر یاپدخلرن اول یاپدخلرنن ده اچوخلدر. ﴿۲۸﴾ اما سنه بیر شکایتیم وار. چونکو گندنی نیه دایان او ارواد ایزابلی قبول ادیون و او بنم خزمتچیلریمی گندی تعلیمندن قاندریو کیمی اونلر زنا اتسنلر و صنملرن قوربانلرنن یه سنلر. ﴿۲۹﴾ اونه توبه اتمک ایچن زمان ویردم، اما او گندی زناسندن توبه اتمک اِسته میو. ﴿۳۰﴾ باخ، بن اونو خسته لخ دوشگنه اُنجم و اوندن زنا ادانلری بویوک بیر مصیبتیه اُنجم اگر توبه اتمادیسه لر. ﴿۳۱﴾ و اونن اوشاخلرنی اولدرجم و بوتون

چراغ واردي کي اونلر اللهم يدي روحودر. ﴿۱۶﴾ و کرسين اوکنده کريستاله بنزيان جنجنخدن بير دنيز واردي و کرسين اورته سنده و اونن اطرافنده، اوگو و ارخه سي گوزلردن دولو، دورت دير ي حيوان واردي.

﴿۱۷﴾ اول حيوان بير اصلان کميدي، اکنجي حيوان بير اوکوز کميدي و اوچنجي حيوان يوزو بير انسانه بنزيوي و دوردنجي حيوان بير اوچان قارتاله بنزيوي. ﴿۱۸﴾ و او دورت حيوان هر بيرنده التي قناد واردي و اطرافلري و ايجلري گوزلردن دولودي و گجه گونذز داتماً ﴿قُدُس قُدُس قُدُس﴾، هر شيه قدير اولان رب الله، وار اولمش و وار اولان و گلنجي. ﴿۱۹﴾ ديوديلر ﴿۲۰﴾ و او حيوانلر کرسيده اوتوران سونسزه قدر ياشيانه تاييوديلر و شکر و حمد و يردکلري زمان ﴿۲۱﴾ او ير ي دورت شيخ کرسيده اوتوران اوکنده ديز چکيوديلر و سونسزه قدر ياشيانه تاييوديلر و گندي تاجلرني کرسين اوگنه اتيوديلر ﴿۲۲﴾ يا رب سن شريفه و احترامه و قدرته لايخنس. چونکو هر شيه سن ير اتدن و سنن استه گندن وار اولديلر و ير اتلديلر. ﴿۲۳﴾ ديوديلر

﴿۲۴﴾ و کرسيده اوتوران صاغ البته بير يازي گوردم کي ايجردن و دشردن يدي مهوردن مهورله نمشدي. ﴿۲۵﴾ و قوتالي بير ملاک گوردم کي قوتالي سسلدن ﴿کيم کتابي اچميه و مهورلرني قالدريمه لايخنر؟﴾ اعلان ادبوي. ﴿۲۶﴾ و هيچ کيمسه سماده و دونياده و يرن التنده او کتابي اچه بلماي و اونه باخمادي.

﴿۲۷﴾ و بن هيچ کيمسه او کتابي اچمخ و اوخومخ ايجن لايخ بولنمادي ايجن قوتالي اغليودم. ﴿۲۸﴾ اما شيخلردن بير ي بنه ﴿اغلاما، اهچخ داؤدن کوکندن، يهودا قبيله سنن اصلاني يندي کي کتابي و يدي مهورني اچه بلر.﴾ ددي

﴿۲۹﴾ و کرسين و دورت دير ي حيوان و شيخلرن اورته سنده بوغازلنمش کمي بير قوزو گوردم. اونن يدي بوئزو و يدي گوزو واردي کي اونلر بوتون دونيايه گوندرلمش اللهم يدي روحودر. ﴿۳۰﴾ و او گلدي و کرسيده اوتوران صاغ الندن کتابي الدي. ﴿۳۱﴾ و کتابي الربي زمان او دورت حيوان و ير ي دورت شيخ قوزون اوگنه دوشديلر و هر بيرين طنبيوري و بخورلردن دولو التن کاسه لري واردي کي اونلر مقديسلرن دوغالريدر. ﴿۳۲﴾ و يني بير ترتيب سويليوديلر ﴿سن کتابي اچميه و مهورلرني قالدريمه لايخنس. چونکو بوغازلاندن و انسانلري الله هر قبيله دن و هر دلدن و هر ملتدن

موخيات اول کي هيچ کيمسه تاجني الماسن. ﴿۳۳﴾ کيم بنديسه اونو اللهم معبدنده بير عمود ادجم و او اوردن اصلا چنخيميچي و اونن اوستنده گندي اللهم اسمني و اللهم شهري يعني اللهم طرفندن، سمانن اينان يني اورشليمين اسمني و بنم يني اسمي يازجم.

﴿۳۴﴾ کيمده قولاخ وارسه دينله سن روح کليسه لره ديو. ﴿۳۵﴾ لاوديقه ده کي کليسه ن ملاگنه ياز: ﴿امين و او صادق شاهد و گرچک يعني اللهم ير اتلشنن اولي بله ديو: ﴿۳۶﴾ ياپدخارني بليوم کي صووخ يا سجاخ ديلسن. کشکه يا صووخ يا ده سجاخ اولسايدن. ﴿۳۷﴾ اما سن اورته ده سن. يعني سجاخ ديلسن لکن صووخ ده ديلسن. سني اغزمدن قوسجم. ﴿۳۸﴾ چونکو سن ديون کي بن زنگينم و چوخ قازاندم و هيچ بير شيه محتاج ديلم، لکن بلميون کي سن محتاج و مسکين و فقير و کور و چپلاخنس. ﴿۳۹﴾ سنه نصيحت و يريوم کي بدن اتشدن مطهر اولمش التني بندن صاتن ال کي زنگين اولجن و اغ اسبابي صاتن ال کي گايجن و سنن چپلاخنن عيبي گورکماسن و علاجي صاتن ال و گوزنه صور کي گورجن. ﴿۴۰﴾ بن هر کيمي ستويديسم اونو ازاريوم و اونه تربيه و يريوم. شندي جهدلي اول و توبه ات. ﴿۴۱﴾ اهچخ، بن قاييده دوريوم و دوگيوم، کيم سسمي دويديسه و قايبي اچديسه بن گيرجم و اوندن اخشام يمگي ييجم و او ده بندن برابر ييجي. ﴿۴۲﴾ کيم بنديسه اونه اذن و ييرجم کي بندن برابر کرسيمده اوتورسن. عينا شکل بن يندم و بابامدن برابر اونن کرسيسنده اوتوردم. ﴿۴۳﴾ کيمده قولاخ وارسه، دينله سن روح کليسه لره ناي ديو.

﴿۴۴﴾ بوندن سوزا اهچخ سماده اچلمش بير قايي گوردم و بندن قوتشان اولکي دويديم او بورو سسي کمي، گنه بنه ﴿بوريه چيخ کي بن سنه گورستجم بوندن سوزا ناي اولجي.﴾ ددي ﴿۴۵﴾ فجاتاً روحده اولدم و سماده قولمش بير کرس ي و اونن اوستنده بير اوتوران گوردم. ﴿۴۶﴾ و اوتوران شکلي يشم و قرمزي عقيق طاشنه بنزيوي و کرسين اطرافنده زمره بنزيان بير قوسوقوح واردي، ﴿۴۷﴾ و کرسين اطرافنده ير ي دورت کرس ي واردي و او کرسيلرن اوستنده اغ اسبابلردن گايتمش، اوتوران شيخلر گوردم و اونلرن باشنده التن تاجلر واردي. ﴿۴۸﴾ و کرسيدن چمچکلر و گورلتولر و سسلر چيخيوي و کرسين اوکنده يدي اتشلي

﴿١٥٦﴾ و بشنحي مهورو اچديي زمان اللهن سوزو و شهادتاري
 ايچن اؤلدلمشلرن جانلري مذبحن التنده گوردم. ﴿١٥٧﴾ و اونلر
 قواتلي سسدن ﴿اي قُدس و گرچك رب، ناوخته قدر حكم
 اتميجن و دونياده ياشيانلردن قائمنن حاييفني الميجن؟﴾ ديوديلر
 ﴿١٥٨﴾ و اونلرن هر بيرنه اغ بير پالتو ويرلدي و اونلره سويلندي
 كي گنديلري كمي اؤلدلرچي يولداشلري و قارداشلرنن صايسي
 تكميل اولانه قدر بير از زمان دها ارحت اولسنلر.

﴿١٥٩﴾ و التنجي مهورو اچديي زمان بويوك بير زلزله اولدي و
 گونش قَرَه بير يون چوالي كمي و بوتون اي قان كمي اولدي،
 ﴿١٦٠﴾ و سمانن يلزلري بير اِنجبر اغاچن قواتلي يئلدن صالحه نديي
 و يتشمامش اِنجبرلري دوشديي كمي دونيايه دوشدبلر. ﴿١٦١﴾ سما
 دورلمش بير كتاب كمي قالدردلي و هر داغ و جزيره گندي يرندن
 حركت اتدي. ﴿١٦٢﴾ و دونيانن قرالري و بويوكلري و حاكملري و
 زنگيلري و جبارلري و هر خرمتمچيسي و خُر اِنسانلري گنديلري
 مغاره لرده و داغلرن قايالرنده ساخلاديلر. ﴿١٦٣﴾ و داغلره و قايالره
 ﴿اوستمهز دوشن و بزي او كرسيده اوتورانن حضورندن و قوزونن
 غضبنندن ساخلاين. ﴿١٦٤﴾ چونكو اونن بويوك غضبنن گونو گلدي
 و كيم دايانه بليو؟﴾ دديلر

﴿١٦٥﴾ و بو اوندن سوزا بن دونيانن دورت طرفنده دورت
 ملاك گوردم كي اونلر دورمشدي و دونيانن دورت يئلني
 توتويدلر كي يره و دنيزه و هيچ بير اغاچه اسماسنلر. ﴿١٦٦﴾ و
 گونشن دوغديي يرذن چيخان باشخه بير ملاك گوردم كي اونده
 ياشيان اللهن مهورو واردي و او دونيايه و دنيزه ضرر ويرمك ايچن
 گنديلرنه اذن ويرلمش دورت ملاگه سسلنيودي و ﴿١٦٧﴾ اونلره ﴿بز
 اللهمن خرمتمچيلرنن انلرني مهورله ديمز زمانه قدر، يره و دنيزه و
 اغاچلره هيچ بير ضرر ويرماين.﴾ ديودي
 ﴿١٦٨﴾ و بن مهورله نمشلرن عددنن ديودم كي اسرائيلن اوشاخلرنن
 قبيله لرندن يوز قرخ دورت بين مهورله نمشدي.

﴿١٦٩﴾ بهودا قبيله سنندن اون اِكِي بين مهورله نمشدي.
 روييل قبيله سنندن اون اِكِي بين مهورله نمشدي
 جاد قبيله سنندن اون اِكِي بين مهورله نمشدي
 ﴿١٧٠﴾ اشير قبيله سنندن اون اِكِي بين مهورله نمشدي
 نفتالي قبيله سنندن اون اِكِي بين مهورله نمشدي
 منسا قبيله سنندن اون اِكِي بين مهورله نمشدي

و هر شعبدن قانندن صاتن الدن. ﴿١٧١﴾ و اونلري اللهمزه قرالر و
 كاهنلر اتدن و اونلر دونياده حكم ادجيلر. ﴿١٧٢﴾ ديوديلر
 ﴿١٧٣﴾ اوندن سوزا باخدم و كرسينن و حيوانلرن و شيخلرن اطرافنده
 چوخ ملاكلرن سسني ديودم و اونلرن عددلري اون بين دفعه
 اون بين و بينلر بين قدر واردي. ﴿١٧٤﴾ و اونلر قواتلي سسدن
 ﴿بوغازلامش قوزو قدرت و زنگينلك و عقل و قوت و احترام و
 شريف و بركت الميه لايخدر. ﴿١٧٥﴾ و ديودم كي سماده و دونياده
 و يرن التنده و دنيزده و اونلرن ايچنده كي هر شي و هر يرانلمش،
 كرسيده اوتورانن و قوزويه تا سوسنزه قدر بركت و احترام و شريف
 و قوت اولسن!﴾ ديوديلر.
 ﴿١٧٦﴾ و او دورت حيوان «امين» دديلر و او شيخلر يره دوشدبلر
 و اوننه تاپدبلر.

﴿١٧٧﴾ و اوندن سوزا گوردم كي او قوزو يدي مهورلردن يرني
 اچدي و او دورت حيواندن بيرنن سسني گورلتو كمي
 ديودم «گل و باخ» ديودي ﴿١٧٨﴾ و باخدم اهيج اغ بير اط و
 اونن اوستنده اوتورانن بير رامحي واردي و اوننه بير تاج ويرلدي و
 او بنان بير ادم كمي بنمك ايچن يوله چيخدي.
 ﴿١٧٩﴾ و اِكنجي مهورو اچديي زمان، اِكنجي ديرني حيواندن
 ديودم كي «گل و باخ» ديودي
 ﴿١٨٠﴾ و باشخه قرمزي بير اط چيخدي و اونن اوستنده اوتورانن
 دونيادن سلامتي قالدرمخ ايچن قدرت ويرلمشدي كي اِنسانلر
 برابرني اؤلدرسنلر و اوننه بويوك بير قلنچ ويرلدي.
 ﴿١٨١﴾ و اوچنجي مهورو اچديي زمان اوچنجي حيواندن ديودم
 كي «گل و باخ» ديودي و باخدم اهيج قَرَه بير اط گوردم و
 اونن اوستنده اوتورانن اينده بير ميزان واردي.

﴿١٨٢﴾ و او دورت حيواندن بير سس ديودم كي ديودي ﴿بير اؤلچو
 بوغديا بير دينار و اوچ اؤلچو ارپه بير دينار اولسن و زيته و شرابه
 ضرر ويرماين.﴾ ددي
 ﴿١٨٣﴾ و دوردنچي مهورو اچديي زمان دوردنچي حيواندن ديودم
 كي «گل و باخ» ديودي
 ﴿١٨٤﴾ و باخدم اهيج صاري بير اط واردي و اونن اوستنده اوتورانن
 اسمي اولومدي و جهنم اونو تاكيب ادبدي و اونلره دونيانن
 دورتدن بيرزن قدرتي ويرلدي كي قلنچدن و قتلخدن و طاعوندن
 و دونياده نن وحشي حيوانلرندن اؤلدرسنلر.

﴿۱﴾ و یدی ملاک یدی بورویو چالمخ ایچن حاضرلاندیلر.
﴿۲﴾ و بیرنجی ملاک بورویو چالیدی زمان، قاندن قارشمش
طولو و اتش اولدی و دونیایه دوکلدی و اغاچلرن اوچدن بیر و
یشل اوتلرن هپسی یاندی.

﴿۳﴾ و اکتجی ملاک بورویو چالیدی و اتشدن یانان بویوک بیر
داغ کمی بیر شی دنیزه ائلدی و دیزین اوچدن بیر قان اولدی.
﴿۴﴾ و دنیزه یاشیان یراتلشلرن اوچدن بیر اؤلدی و باخیره لرن
اوچدن بیر محی اولدی.

﴿۵﴾ و اوچنجی ملاک بورویو چالیدی زمان، سمانن یانان بیر
چراغه بنزیا بیر شی دوشدی و بویوک بیر یلدز نهرلرن و پینارلرن
اوچدن بیرن اوسته دوشدی. ﴿۶﴾ او یلدزن اسمی «پلین» دی و
صویلرن اوچدن بیر پلین اولدی و چوخ انسانلر او اچی صویلرن
ایچدکلری ایچن اؤلدی.

﴿۷﴾ و دورنجی ملاک بورویو چالیدی و گونشن اوچدن بیر و
این اوچدن بیر و یلدزلرن اوچدن بیر و ورلیدی و اونلرن اوچدن
بیری قرانلخ اولدی و گوندزدن گجهنن اوچدن بیر ایشغسز
اولدی.

﴿۸﴾ و سمانن اورته سنده اوچان بیر قارتال گوردم و دویدم کی
قواتلی سئلدن ﴿۹﴾ وای وای وای دونیاده یاشیانلره! چونکو باقی او
اوج ملاگن بورولرن باشخه سسلری گلجی. ﴿۱۰﴾ ددی

﴿۱۱﴾ و بشنجی ملاک بورویو چالیدی زمان سمانن یره
دوشمش بیر یلدز گوردم و هاویهنن کلیدی اونه ویرلیدی.
﴿۱۲﴾ او هاویهنن قویوسنو اچدی و قویودن فرن دومانن کمی

بویوک بیر دومان چیخدی و گونش و هوا قویونن دومانندن قرانلخ
اولدی. ﴿۱۳﴾ و دومانن ایچندن چکرگه لرن دونیایه چیخدی و اونلره
یرن عقربلرنده کی قدرت ویرلیدی. ﴿۱۴﴾ و اونلره امر ویرلیدی کی

﴿۱۵﴾ یرن اوتنه و یشلکلره و اغاچلره ضرر ویرماسنلر، بس انلرنده
اللهن مهورو اولمیان ادملره. ﴿۱۶﴾

﴿۱۷﴾ و اونلری اؤلدرمک ایچن دیل لکن بش ای عذاب ویرمک
ایچن اذن ویرلیدی. اونلرن عذابنن ادمی صوخمه سی کمی
بیر عذابدی. ﴿۱۸﴾ و او گونلره انسانلر اولوم اریجیلر اما بولمیجیلر
و اولوم ایچن یالورجیلر لکن اولوم اونلرن قاچیجی.

﴿۱۹﴾ چکرگه لرن شکلی صواشه حاضرلانشم اطلر کمیدی و
باشلرنده البته بنزیا تاجلر واردی و یوزلری انسانلرن یوزنه بنزیددی.
﴿۲۰﴾ اونلرن ساچی اروادلرن ساچی کمی و دیشلری اصلانن

﴿۲۱﴾ شمعون قبیله سنندن اون اکی بین مهوره نمشدی

لاوی قبیله سنندن اون اکی بین مهوره نمشدی

ایساخر قبیله سنندن اون اکی بین مهوره نمشدی

﴿۲۲﴾ زابلون قبیله سنندن اون اکی بین مهوره نمشدی

یوسف قبیله سنندن اون اکی بین مهوره نمشدی

بنیامین قبیله سنندن اون اکی بین مهوره نمشدی

﴿۲۳﴾ و بوندن سوزنا اهچخ هر شعبدن هر قبیله دن و هر ملتدن و

هر دلدن صایلماز و چوخ بویوک بیر زحمت گوردم کی کرسینن

و قوزونن اوگنده اغ اسایلردن گایمشدیلر و اللرنده کی خورما

دالرننن اوردن دوریودیلر. ﴿۲۴﴾ و یوجه سئلدن ﴿قورتلش، کرسیده

اوتوران اللهم و قوزویه مخصوصدر. ﴿۲۵﴾ ددی

﴿۲۶﴾ و بوتون ملاکلر کرسینن و شینخلرن و دورت حیوانن اطرافنده

دوریودیلر و یوزلری اوسته کرسینن اوگنه دوشدیلر و اللهه تاپدی

﴿۲۷﴾ و ﴿امین! برکت و شرف و حمد و عقل و حمد و احترام و

قوات و قدرت سونسوزه قدر اللهمزه مخصوصدر. امین! ﴿۲۸﴾ ددی

﴿۲۹﴾ اوندن سوزنا شینخلردن بیر بنه ﴿بو اغ پالتو گایانلر، اونلر

کیم؟ هاردن گلدیلر؟﴾ سوردی

﴿۳۰﴾ بن اونه ﴿اغا سن بلیون!﴾ ددم و او بنه ﴿بونلر بویوک

مصیبتدن چیخانلردر و پالتولرنی قوزونن قاندنن یودیلر و اغ اتدی.

﴿۳۱﴾ و بو سبیدن اونلر اللهن کرسیننن اوگنده دوریولر و گجه

گونلر اونن معیننده اونه خزمت ادیولر و او کرسیده اوتوران اونلرن

مسکنی اولجی. ﴿۳۲﴾ و اونلر ارتخ اچ و صوسز اولمیجیلر و گونش

و یا هیج بیر حرارت اونلری اصلا یاخمیجی، ﴿۳۳﴾ چونکو کرسینن

اورته سنده خی قوزو اونلرن چوبانی اولجی و اونلری دیری صویلرن

نهرلرنه الاتجی و الله اونلرن گوزلرندن هر داملیان گوز یاشنی

سیلجی. ﴿۳۴﴾ ددی

﴿۳۵﴾ و یدنجی مهورو اچدی زمان، سما یارم ساعته قدر

هوسدی ﴿۳۶﴾ و اللهن حضورنده دوران یدی ملاگی گوردم

کی اونلره یدی بورو ویرلیدی. ﴿۳۷﴾ و باشخه بیر ملاک گلدی

و مذبحن یاننده دوردی و اونه بیر التن بخور قابی و چوخ

بخور ویرلیدی کی اونو بوتون مقدیسلرن دوعالرننن برابر کرسینن

اوگنده کی التن مذبحه تقدم اتسن ﴿۳۸﴾ و بخورن دومانن مقدیسلرن

دوعالرننن برابر ملاگن اللدن اللهن حضورنه چیخدی. ﴿۳۹﴾ سوزنا

او ملاک بخور قابی الدی و اونو مذبحن اتشدن دولدردی و

سماده يدي گورلنو گندي سسلرندن قونشديلر. ﴿۱﴾ و يدي گورلنو سسلندي زمان، بن اونلرن سوزلرني يازمخ استهدم اما سمدان بير سس دويدم كي بنه ﴿يدي گورلنونن سوزلرني مهورله و يازما-﴾ ددي

﴿۲﴾ اوندن سوزنا دنيز و يرن اوستنده دوران او ملاگي گوردم، صاغ الي سمايه قالدردني ﴿۳﴾ و سما و اونن ايچنده كي هر شي و دونيا و ايچنده كي هر شي و دنيز و ايچنده كي هر شي يرتان ابدي باشيانن اسمنه يمن اتدي كي «ارتخ وقت بوخدر.» ﴿۴﴾ لکن يدنچي ملاگن بورو چالديي گولدره، اللهن سيري گندي نبيلرله اعلان اتديي كي تماملانچي.

﴿۵﴾ و سمدان دويديم او سسي گنه دويدم و بنه ﴿گت و دنيزن و يرن اوستنده دوران او ملاگن الندن ايچخ يازبي ال-﴾ ددي ﴿۶﴾ اوندن سوزنا او ملاگه گندم و يازبي اوندن استهدم و او بنه ﴿ال و يه- او قارنده اجي لکن اغزنده بال كي طاطلي اولچي-﴾ ددي

﴿۷﴾ و يازبي ملاگن الندن الدم و يدم و اغزمده بال كي طاطليدي اما اوندن سوزنا قارنده اجي اولدي. ﴿۸﴾ و بنه ﴿سن سنجوخ ملتله و انسانلر و دللر و قارلله نبيلك اتملين-﴾ ددي

﴿۹﴾ اوندن سوزنا بنه عصا كي بير قامش ويرلدي و ﴿قالخ و اللهن معبدي و مذبحي اولچ و اورده تاپانلري صاي-﴾ اما معبدن دشرسني براخ و اولچما چونكو باشخه ملتله ويرلمشدر. اونلر مقدس شهري قرخ ايكي اي اياخلرندن ازجيلر. ﴿۱۰﴾ و بن ايكي شاهدمه قدرت ويرجم كي چوال گايسنلر و ۱۲۶۰ گون نبيلك ويرسنلر. ﴿۱۱﴾ بونلر دونيانن ربن حضورنده دوران ايكي زيتون اغاچي و ايكي منارهدر. ﴿۱۲﴾ اكر بير كشي اونلره ضرر ويرمك استهديسه اغزلرندن اتش چيخجي و دوشمانلرني بوتچي، يعني هر كيم اونلره ضرر ويرمك استهديسه بله محي اولمليدر.

﴿۱۳﴾ بونلره سمايي باغلامخ قدرتي وار كي نبيلك ويردكلري گولدره ياغمور ياغماسن و صويلري قانه دايشتره بليولر و استهدكلري زمان دونيايي مختلف مصيبتلرندن ووره بليولر. ﴿۱۴﴾ و شهادتلرني تمام اتدكلري زمان، هاويه دن چيخان او وحش اونلرندن صواشجي و ينجي و اونلري اولدرجي.

ديشلري كميدي. ﴿۱۵﴾ و دوش قالخانلري دمير دوش قالخانلري كي و قنادرلرن سسي صواشه گدان چوخ اطلي عرابه لرن سسي كميدي. ﴿۱۶﴾ و عقربلر كي قويرخلرندن اينهلري واردي و قويرخلرنده انسانلره عذاب ويرمك ايچن بش ايه قدر قدرت واردي. ﴿۱۷﴾ و اونلرن اوستنده هاويه نن ملاگي واردي. عبراننده اونن اسمي «آبادون» و يوناننده اسمي «آپوليون» در.

﴿۱۸﴾ اول بلا گچدي، اهچخ دها ايكي مصيبت بوندن سوزنا گلجي. ﴿۱۹﴾ و التنجي ملاك بورويو چالدي و اللهن حضورنده خي اللهن مذبحن دورت بوئيزندن بير سس دويدم، ﴿۲۰﴾ و اينده بورو توتان التنجي ملاگه ﴿بويوك فرات نهرن ياننده باغلامش دورت ملاگي چؤز-﴾ ددي

﴿۲۱﴾ و انسانلرن اوچدن بيرني اولدرمك ايچن حاضرلانمش او دورت ملاك بو ساعت و بو گون و بو اي و بو سنه ايچن چؤزلديلر. ﴿۲۲﴾ و اطلره بينان عسكرلرن عددن دويدم كي ايكي يوز مليوندي.

﴿۲۳﴾ و وحيده اطلري و اطلره بينانلري گوردم كي اونلرن گوو و كبريت صاريسي كي اتشلي دوش قالخانلري واردي و اطلرن باشي اصلانلرن باشي كميدي و اغزلرندن اتش و دومان و كبريت چيخويدي.

﴿۲۴﴾ بو اوچ مصيبتدن يعني اغزلرندن چيخان اتش و دومان و كبريتدن انسانلرن اوچدن بيرني محي اولدي. ﴿۲۵﴾ اطلرن قدرتي اغزلرنده و قويرخلرندهدر، چونكو قويرخلري بيلانلر كميدي و باشلري واردي و اونلره عذاب ويرولر.

﴿۲۶﴾ و بو مصيبتلرندن اولمياي باقي قالان انسانلر گندي اللرنن ايشلرندن، شيطانلره و گورميان و دويميان و يريميان اللهن و گوموش و نحاس و تخته و طاش صنلمره تاپمخدن توبه اتماديلر. ﴿۲۷﴾ و قتلخلر و سحرلر و زنايخ و خرخزلخلرندن توبه اتماديلر.

﴿۲۸﴾ و بير بلوتدن گايتمش باشخه بير قواتلي ملاك گوردم كي سمدان اينويدي و باشن اوستنده بير قوسوقرخ واردي و يوزو گوش كي پارليويدي و اياخلري اتش عمودلري كميدي. ﴿۲۹﴾ و اينده ايچن بير يازي واردي و صاغ اياخني دنيزن اوستنه و صول اياخني يرن اوستنه قويدي. ﴿۳۰﴾ او قواتلي سسلدن بير اصلان كي باغردني و سسلندي زمان،

اي و باشنده اون اِكِي يلدزدن بير تاج واردي. ﴿۱۱﴾ و او يوكلودي و قواتلي دوغرمخ اغريستدن عذاب چكويدي.

﴿۱۲﴾ و سماده باشخه بير علامت گوركدي و اهيجخ يدي باشلي و اون بويتولو و باشلرن اوستنده يدي تاج اولان بويوك بير قمرزي اجدرهادي. ﴿۱۳﴾ اونن قويرغمي سماوي يلدزدن اوچدن بيرني سورودي و اونلري يره اُتدي. او اجدرها دوغرآن اروادن اوگنده دوردي كي او دوغديي زمان اونن بهبگني يوتسن.

﴿۱۴﴾ او ارواد بير ارڪك دوغردِي و او بوتون ملتره دمير عصادن حڪم ادجي و اونن اوشاغِي اللهه و اونن كرسيسنه خطف اولندي. ﴿۱۵﴾ و ارواد چؤله قاچدي، اورده اونو بسهْمك اِچچن ۱۲۶۰ گونهُ قدر اللهن حاضرلانشم بير ير واردي.

﴿۱۶﴾ و سماده صواش اولدي، ميخائيل و اونن ملاكلري اجدرهادن صواشديلر و اجدرها و اونن ملاكلري اونلردن صواشديلر،

﴿۱۷﴾ لکن ينه بلماديلر و اونلرن يري ارتخ سماده بولنمادي. ﴿۱۸﴾ و او بويوك اجدرها يعني بوتون دونيائي قاندران اِبلِس و شيطانن اِسمندن معروف اولان او اسكي ييلان، ملاكلردن برابر يره اُتلدي.

﴿۱۹﴾ و سماده قواتلي بير سس دويدم كي ﴿۲۰﴾ شندي قورُتْش و قوات و اللهمن مملڪتي و اونن مسيحتن قدرتي گوركدي چونكو قارداشلمري گجه و گونذ اللهمن حضورنده شكايِت اِدان اِپنلدي. ﴿۲۱﴾ و اونلر قوزونن قانندن و گندي شهادتلرنن سوزندن اونو ينديلر و گندي حياتلرني تا اولومه قدر قيمتلي صايماديلر.

﴿۲۲﴾ بو اِچچن اي سماوات و اونده ياشيانلر، كايفلي اولن! اما واي دونياده و دنيزده ياشيانلره، چونكو اِبلِس گنديي زمانن از اولديني بلديي اِچچن قواتلي غضبندن سزه اِينمشدر. ﴿۲۳﴾ ديودي

﴿۲۴﴾ و او اجدرها گندسندن يره اُتلديني گورديي زمان او ارڪك اوغلانني دوغرآن اروادي ارادي. ﴿۲۵﴾ اما او ارواده بويوك قارتالن اِكي قنادي ويرلدي كي او چؤله گندسنه حاضرلانشم يره اوچسن. اورده او اِچچن اوچ بوجوخ سنه باخلدي كي او ييلاندن ساخلانه بلسن.

﴿۲۶﴾ و او ييلان اروادي قالدرمخ اِچچن ارخه سندن گندي اغزندن نهر كمِي صوي دوكدِي.

﴿۲۷﴾ و اونلرن جسدلري، روحاني حسبنه اِسلمري سدوم و مصر اولان او بويوك شهرن بولنه ياتلرجي، كي عينا يره اونلرن ربي مصلوب اولدي.

﴿۲۸﴾ اِنسانلردن، هر ملتدن و هر قبيله دن و هر دلدن، اونلرن جسدلرنه باخجي و اونلرن جسدلرنن كوملمه سي اِچچن اِذن ويرلمجي. ﴿۲۹﴾ و دونياده ياشيانلر اونلر اِچچن كايفلنجيلر و مبسوط اولجيلر و برابرنه هديدلر گوندرجيلر چونكو بو اِكي نبي دونياده ياشيانلره عذاب ويرديلر. ﴿۳۰﴾ اما اوچ بوجوخ گوندن سوزنا، حيات رُوحو اللهدن اِچچنه گيردي و اياخلرنن اوستنه قالخديلر و اونلري گورانلرن هپسي قواتلي قورخديلر. ﴿۳۱﴾ و سمادن قواتلي بير سس دويديلر كي ﴿۳۲﴾ بوريه چيخن! ﴿۳۳﴾ ددي و اونلر گندي دوשמاتلرنن گوزلري اوگنده بلوتن اِچچنده سمايه چيخديلر. ﴿۳۴﴾ و او ساعتده بويوك بير زلزله اولدي و شهرن اوندن بيرِي يخلدي و يدي بين ادم محي اولدي و باقي قالاتلر قورخديلر و سماوي اللهِي تشرف اتديلر.

﴿۳۵﴾ اِكنجي مصيبت گچدي. اهيجخ اوچنجي مصيبت تر گلجي.

﴿۳۶﴾ و يدنجي ملاك بورويو چالديي زمان سماده قواتلي سَسَلر گلدي: ﴿۳۷﴾ دونيانن قدرتي ريمز و اونن مسيحتن اولدي و او سونسزه قدر حڪم ادجي. ﴿۳۸﴾

﴿۳۹﴾ و اللهن حضورنده كرسيلرده اوتوران او يرمي دورت شيخ، يوزلري اوستنه دوشديلر و اللهه تاپديلر ﴿۴۰﴾ و ﴿سن وار اولان و وار اولمش هر شيه قدرتلي اولان اللهسن. سنه تشكر ادبوك يا رب. چونكو سن بويوك قدرتي الدن و حڪم اتميه باشلادن.

﴿۴۱﴾ طائفهلر غضبلنديلر اما سنن غضبن گلدي. و اوّللرن حڪم اولمه زماني گلدي و خزمتچيلرن و نبيلرن و مقديسلرن و سنن اِسمندن قورخانلرن يعني كوچك و بويوك هرڪزن اوچرتني ويرجن. و سن دونيائي خرب اِدانلري محي ادجن. ﴿۴۲﴾ دديلر

﴿۴۳﴾ اوندن سوزنا سماده اللهن معبدي اچلدي و اونن اناشمه صندوقي معبندنه گوركدي و چمچكلر و سَسَلر و گورتولر و زلزله و قواتلي طولو گلدي.

﴿۴۴﴾ و سماده بويوك بير علامت گوركدي يعني گونشدن گايتمش بير ارواد، اونن اياخلرنن التنده

﴿۱۳﴾ و او بويوک علامتير ياپودي، حتى انسانلرن حضورنده سمانن يره اتش ايندريودي. ﴿۱۴﴾ و وحشن حضورنده گورستمک ايچن اونه ويران علامتلردن، دونياده اوتورانلري قاندردي. و دونياده اوتورانلره ﴿قلنچدن يارالانمش اما ايلشمش وحشن صورتني ياپن.﴾ ددي

﴿۱۵﴾ و اونه قدرت ويرلدي كي او وحشن صورته جان ويرسن و او قونشيه بلسن كي هر کيم وحشن صورته تاپماديسه، اولدرلسن. ﴿۱۶﴾ و هرکز يعني کوچک و بويوک و زنگين و فقير و خُر و خرمتيچين صاغ اله يا انلنه مجبورلخدن بير ايشارت قويدردي. ﴿۱۷﴾ و بو ايشارت اولماديسه هيچ کيمسه صاتن اله بلماز و صاته بلماز، يعني بو ايشارت وحشن رقمي يا اسميدي. ﴿۱۸﴾ اهحج بورده عقل لازمدر، کيمده فهم وارسه، وحشن رقمني حساب اتسن چونکو او انسانن رقميدر و اونن رقمي ۶۶۶ در.

﴿۱۹﴾ و باخدم صهيون داغنن اوستنده اهحج قوزو دورويودي و اوندن برابر يوز قرخ دورت بين کشي واري كي اونن اسمي و اونن باباسنن اسمي اونلرن انلرنده يازلمشدي. ﴿۲۰﴾ و سمانن چوخ صويلرن سسي و بويوک بير گورلنو سسي کمي بير سس دويدم و دويديم او سس طنبورلني چالان طنبورجيلرن سسي کميدي.

﴿۲۱﴾ و اونلر کرسينن و دورت حيوانن و شيخلرن اوگنده بني بير تسييح شرخسي سويله ديبلر و او شرخيي دونيادن صاتن النان يوز قرخ دورت بين کشيدن باشخه هيچ کيمسه اورگنه بلمادي. ﴿۲۲﴾ بونلر گنديلرني اوارلردن نجس اتماديلر چونکو باکرلردر. بونلر قوزو هاربه گنديسه اونو تاکيب اديولر و اللهه و قوزويه اول ميوه اولمخ ايچن انسانلرن ايچندن صاتن النديبلر. ﴿۲۳﴾ و بونلرن اغزنده هيچ بير يالان بولنمادي، چونکو اونلر اللهه کرسينن اوگنده عيسيزلر.

﴿۲۴﴾ و سمانن اورته سنده اوچان باشخه بير ملاک گوردم كي دونياده اوتوران هر ملته و هر قبيلهيه و هر دله و هر شعبه ايي خبري ويرمک ايچن اونده ابدي انجيل واريدي. ﴿۲۵﴾ و قوتالي سسندن ﴿اللهن قورخن و اونو تشرف دن چونکو اونن حکم اتمه ساعتي گلدي. سمايي و يري و صوي پينارلرني و دنيزي يراتانه تاپن.﴾ سسلندي

﴿۲۶﴾ اما ير ارواده ياردم اتدي و ير اغزني اچدي و اجدرهائن اغزنن گلان صويو يوتدي. ﴿۲۷﴾ و اجدرها ارواتدن غضبلندي و اونن باقي قالان اوشاخلرندن يعني اللهه امرلرني حفظ ادانلر و عيسينن شهادتني حفظ ادانلردن صواشمخ ايچن گندي. ﴿۲۸﴾ و اجدرها دنيزن قراغنده دوردي.

﴿۲۹﴾ و دنيزدن بير وحشن چيخديني گوردم كي يدي باشي و اون بويونو واري و هر بويوننده بير تاج واري و باشلرنده کفرلک اسملري واريدي. ﴿۳۰﴾ و گورديم او وحش بير جانناوارة بنزيودي و اياخلري ابي اياخلري کميدي و اغزي اصلانن اغزي کميدي و اجدرها گندي قواتني و کرسينسي و بويوک قدرتي اونه ويردي.

﴿۳۱﴾ و اونن باشلرندن بيرنن تا اولومه قدر يارالانديني گوردم اما او يارادن ايلشدي و بوتون دونيا شاشدي و او وحشي تاکيب اتديبلر. ﴿۳۲﴾ و وحشه قدرت ويران اجدرهايه تاپديلر و وحشه ده تاپديلر و ﴿وحشه کيم بنزيو؟ و اوندن کيم صواش اده بليو؟﴾ دديلر ﴿۳۳﴾ و اونه کبيرلک و کفرلک سويليان بير اغز ويرلدي و اونه قرخ ايکي ايه قدر حکم اتمک ايچن قدرت ويرلدي. ﴿۳۴﴾ و اللهه کفرلر اتمک و اونن اسمنه و اوتوردي يره و سمانه اوتورانلره کفر اتمک ايچن اغزني اچدي.

﴿۳۵﴾ و اونه مقديسلردن صواشمخ و اونلري ينمک ايچن اذن ويرلدي. و هر قبيلهيه و هر ملته و هر دله حکم اتمک ايچن اونه قدرت ويرلدي. ﴿۳۶﴾ و دونياده اوتورانلرن هيسي يعني دونيانن قورلمه سندن بري، هرکزن اسمي بوغزالانمش قوزونن حيات کتاپنده يازلمامشسه اونه تاپجي.

﴿۳۷﴾ کيمده قولاخ وارسه دينه سن. ﴿۳۸﴾ اگر بير کشينن اسير اولمه سي گرکسه اسيرلگه گدجي، اگر بير کشينن قلنچدن اولمه سي گرکسه قلنچدن اولجي. مقديسلرن صبري و ایماني بورده گورکجي.

﴿۳۹﴾ و يردن چيخان باشخه بير وحش گوردم و اونده قوزونن بويونلرنه بنزيان ايکي بويونو واري و اجدرها کمي قونشيويدی. ﴿۴۰﴾ و اول وحشن بوتون قدرتي اونن حضورنده گورستدي و بوتون دونيا و دونياده اوتورانلري او يارادن اولدرلان ايلاشمش اول وحشه تاپدردي.

اتشدن قارشمش جنجخ کمي بير دنيز گوردم و وحشي و اونن صورتني و اسمنن رقمني قازانمش اولانلر او جنجخ دنيزن اوستنده دورمشديلر و الرنده اللهم طنبورلرتي وادي.

﴿اللهم خزمتمجيسي موسي ن شرخسني و قوزونن تسييح شرخسني سويلويدلر﴾

﴿هر شيه قدير اولان رب﴾

الله، سنن ايشلرن بويوك و عجيبدر!

اي ملترن قرالي، سنن يولرن صح و عدالتليدر.

﴿كيم سندن قورخماز؟﴾

يا رب كيم سنن اسمنه حمد اتماز؟ چونكو تك سن قدسسن و بوتون ملتر گلچيلر و سنن اوگنده تاپچيلر، چونكو سنن صالح ايشلرن گوركمشدر.

﴿بوندن سوزنا سماءهخي معبدن يعني شهادت چادرنن اچلديني گوردم.﴾ و يدي مصيبي توتان يدي ملاك معبدن چيخيدلر. اونلر پك و پاراخ كنان گايمشديلر و بلرنده التن قوشاقلر وادي.

﴿او دورت حيواندن بير، او يدي ملاگه سونسزه قدر ياشيان اللهم غضبنن دولو، يدي التن كاسه ويردي.﴾ و معبد اللهم شريفندن و قدرتنن دومانندن دولدي و او يدي ملاگن يدي مصيبي تمام اولانه قدر هيچ كيمسه معبده گيره بلمادي.

﴿و معبدن اچينندن قوتالي بير سس دويدم كي او يدي ملاگه گدن و اللهم غضبنن يدي كاسه سني دونيايه دوكن.﴾ ددي ﴿و بيرنجي ملاك گندي و گندي كاسه سني دونيايه دوكدني و وحشن ايشارتي اولان و اونن صورتنه تاپان انسانلره، پيس و اجي ويران چيپانلر چيخدي.﴾ و اكنجي ملاك گندي كاسه سني دنيزه دوكدني و او دنيز اولو كيشينن قاني كمي اولدي و دنيزه ياشيان هر شي اولدي. ﴿سوزنا اوچنجي ملاك گندي كاسه سني پينارلره و صوي نهرلرنه دوكدني و اونلر قان اولدي.﴾ و صويلرن ملاگني دويدم كي ﴿اي وار اولان و وار اولمش، سن عادل و قدسسن چونكو بله حكم اتدن.﴾

﴿چونكو اونلر مؤمنلرن و نبيلرن قانني دوكديلر و سن اونلره اچيمك اچين قان ويردن چونكو اونلر بونه لايخدر.﴾ ددي ﴿اوندن سوزنا مذبحدن دويدم كي ﴿اوتت يا رب، هر شيه قدرتلي الله، سنن حكملرن صح و عدالتليدر.﴾ ددي

﴿و باشخه بير ملاك اونن ارخه سندن گلدي و يخلدي، بويوك بابل كي او زناخ غضبنن شرابندن بوتون ملتره اچيردي.﴾ ددي

﴿واونلرن ارخه سندن اوچنجي ملاك گلدي و قوتالي سسندن هر كيم وحشه و اونن صورتنه تاپديسه و النده يا انلنده اونن ايشارتي قويديسه،﴾ او ده اللهم غضبنن شرابندن بعني غضبنن بارداخنه دولدلمش صافي شرابنن اچيجي و مقدس ملاكلرن ياننده و قوزونن حضورنده اتش و كيريدن عذاب چكجي. ﴿و اونلرن عذابلرنن دومانني سونسزه قدر يوخاري چيخجي. وحشه و اونن صورتنه تاپانلر و هر كيم اونن اسمنن ايشارتي قبول اتديسه گجه گونلر هيچ راحتلخ بولميجي.﴾ مقدسيلرن صبري بورده بولنويو كي اللهم امرلرتي و عيسي ن ايمانني حفظ اديولر. ﴿ددي ﴿و سمدان بير سس دويدم كي ﴿ياز، بوندن سوزنا ربه اولانلره ناي مبارك.﴾ ددي و روح ﴿اوتت، اونلر تعبلرندن ارحت اولسنلر و اونلرن ايشلري ارخه لرندن گتسن.﴾ ددي

﴿و باخدم اهيج اغ بير بلوت گوركدني و بلوتن اوستنده انسان اوغلوئه بزنيان بير كشي اوتورويدي و باشنده التن بير تاج و النده كاسگن بير اوراغ وادي.﴾ و باشخه بير ملاك معبدن چيخدي و او بلوتن اوستنده اوتورانه قوتالي سسندن ﴿اوراغني ال و بچ چونكو بجمه ساعتي گلدي و دونيايه حصد قورودي.﴾ ددي

﴿و بلوتده اوتوران اوراغني دونيايه صالدي و ير بچلمش اولدي.﴾ و باشخه بير ملاك سماءهخي معبدن چيخدي و اونده ده كاسگن بير اوراغ وادي. ﴿و گنه باشخه بير ملاك مذبحدن چيخدي و اونن اتش اوستنه قدرتي وادي و قوتالي بير سسندن اوتكي كاسگن اوراغي توتان ملاگه ﴿كاسگن اوراغني صال و يرن اوستنده كي بودخلرن اوزوملرتي توپلا چونكو اوزوملري اولمشدر.﴾ سسلندي

﴿سوزنا ملاك اوراغني يره صالدي و يرده كي اوزوم بودخلرن اوزوملرتي توپلادي و اونلري اللهم غضبنن بويوك معصرتنه اتدي.﴾ و او معصرت شهرن دشرسنده باصلدي و معصرتدن قان چيخدي و اوچ يوز كيلومتر تا اطرن گمپلرنه قدر يوكسلدي.

﴿و سماءه باشخه بويوك و عجيب بير علامت گوردم بعني يدي ملاك كي اخر يدي مصيبتلري وادي چونكو اونلردن اللهم غضبي تمام اوليو.﴾ و باخدم

اوندن زنا اتديلر و دونياده ياشيانلر اونن زناسنن شرابندن سرخوش اولديلر. ﴿۱۶﴾ ددي

﴿۱۷﴾ اوندن سوزنا او ورحدنه بني چؤلّه الاتدي و قرمزي بير وحشن اوستنده اوتوران بير اروادي گوردم كي او كفر ايسمرلندن دولودي و اونن يدي باشي و اون بوينزو واردي. ﴿۱۸﴾ و او ارواد مور و قرمزي اسبايدن گايتمشدي و التن و قيمتلي طاشلر و لولوردن بزنمشدي و اونن اينده بوتون پيسلكردن و زناسنن نجسلكندن دولو بير التن كاسه واردي. ﴿۱۹﴾ و الننده بير ايسم يعني بو سر يازلمشدي: «بويوك بابل، فاحشه لرن و پيسلكرن اتاسي.»

﴿۲۰﴾ و اروادن مقديسلرن قانندن يعني عيسى ن شهبذرلرن قانندن سرخوش اولديني گوردم و اونو گورديم زمان چوخ شاشدم. ﴿۲۱﴾ و ملاك بنه ﴿نبى شاشدن؟﴾ بن او اروادن و اونو الاثان يدي باشلي و اون بوينزو او وحشن سرنى سنه سويليجم. ﴿۲۲﴾ گوردين او وحش واردي اما ارتخ بوخدر و هوايوهدن چيخجي و محي اولميه گدجي. دونياده ياشيانلر كي دونيانن تاسيسندن بري ايسملري حيات كتابنده يازلاماش، ناوخت اونو گورديسه لر شاشجدير چونكو او واردي و ارتخ بوخدر لكن گنه گلجي.

﴿۲۳﴾ بونلرن هپسني اتلامخ ايجن عقللي بير فهم لازمدر. او يدي باش، يدي داغدر كي او ارواد اونلرن اوستنده اوتوريو. ﴿۲۴﴾ و اونلر يدي قرالردر كي اونلردن بشي دوشدي و بيرى دوريو و بيرى دها گلمادي و گلدبي زمان از بير مدت قالميدر. ﴿۲۵﴾ و او وار اولمش لكن شندي اولميان وحش، سكيوزنجي قرالدر و او يدي قرالردن بيريدر و محيه اولميه گدجي. ﴿۲۶﴾ و گوردين او اون بوينزو، اون قرالدر كي اونلر دها قرالرخ قدرتي الماديلر اما قرالدر كمي بير ساعت ايجن وحشدن برابر قدرت الجبار. ﴿۲۷﴾ بونلرن افكارلري بيردر و قدرتلري و قواتلري وحشه تسليم ادجيلر.

﴿۲۸﴾ بونلر قوزونن ضدنه صواشجيلر و قوزو اونلري ينجي، چونكو او ربلرن ربي و قرالرن قراليدر و اوندن برابر قالانلر، چاغرلمشدر و ساچلمشدر و امينلردر. ﴿۲۹﴾ ددي

﴿۳۰﴾ و او ملاك بنه ﴿گوردين او صويلر كي فاحشه اونلرن اوستنده اوتوريو، ملتر و زحمتلر و شعبلر و دللردر. ﴿۳۱﴾ و گوردين اون بوينزو و وحش، بونلر فاحشه يي كراه ادجي و اونو خرب و چپلاخ ادجيلر و اونن اتني ييجيلر و اونو اتشدن ياخجيلر.

﴿۳۲﴾ و دوردنجي ملاك كاسه سني گونشه دوكدى و انسانلري اتشدن ياخمخ ايجن اوننه قدرت و يرلدي. ﴿۳۳﴾ و انسانلر قواتلي حرارتدن يانديلر و بو مصيبتلره قدرتي اولان اللهن ايسمنه كفر اتديلر و اونو تشرف اتمك ايجن توبه اتماديلر. ﴿۳۴﴾ بشنجي ملاك كاسه سني وحشن كريسمنه دوكدى و اونن مملكتي قرالرخ اولدي و انسانلر اغريدن دللرني اسريوديلر ﴿۳۵﴾ و اونلر اغريلر و چيبانلر ايجن سمانن اللهنه كفر اتديلر و ياپدخلرندن توبه اتماديلر. ﴿۳۶﴾ و التنجي ملاك كاسه سني بويوك نهر فراته دوكدى و اونن صويو قورودي كي شرقدن گلان قرالدر ايجن يولو حاضر اولسن. ﴿۳۷﴾ و اجدرههان اغزندن و وحشن اغزندن و بالان نيينن اغزندن قوربغيلر كمي اوچ پيس روحن چيخديني گوردم. ﴿۳۸﴾ چونكو اونلر شيطانلرن رولچريلر و معجزه لر ادبولر و اونلر چيخويلر و بوتون دونيانن قرالرنه گديولر كي هر شيه قدرتلري رين بويوك گوننده صواشمخ ايجن توپلانسلر.

﴿۳۹﴾ «اهجخ، بن خرخر كمي گليوم! ناي مبارك اويانخ و اسبابني گايتمش اولانه، او حاضر اولجي و چپلاخ گرميجي كي اونن عيبي گوركماسن.»

﴿۴۰﴾ و اونلري عبراننده «ارماغدون» ايسمي ويلان بير يره توپلاديلر. ﴿۴۱﴾ و يندنجي ملاك كاسه سني هوايه دوكدى و سماوي معبدن كريسندن قواتلي بير سس چيخدي و ﴿تمام اولدي!﴾ ددي

﴿۴۲﴾ و چمچكلر و سسلر و گورلتولر و بويوك بير زلزله اولدي يعني تا انسانن يراتلشندن بري دونياده بله قواتلي و شديد بير زلزله اولمامشدي. ﴿۴۳﴾ و بويوك شهر اوچ پارچه اولدي و ملترلن شهرلري يخلديلر و اللهن گوزنده بويوك بابل ذكره اولدي كي گندي غضبين شراب كاسه سني اوننه و يرسن. ﴿۴۴﴾ و هر جزيره غايب اولدي و داغدر يوخ اولديلر ﴿۴۵﴾ و بويوك طولو، يعني هر تانه سي بير انسان اغرلخنده، سمانن انسانلرن اوستنه ياغدي. و انسانلر طولونن ضربي ايجن اللهه كفر اتديلر چونكو اونن ضربي چوخ بويوكدي.

﴿۴۶﴾ و او يدي كاسه يي توتان يدي ملاكدن بري گلدي و بنه ﴿گل بن سنه چوخ صويلرن اوستنده اوتوران مشهور فاحشه نمن محكمه سني، گورسئجم. ﴿۴۷﴾ قرالدر

۱۷

﴿۱۸﴾ و «جاننن إسته ديه ميوله لندن گندي و بوتون گوزاللك و شريفلي شيلر سندن محي اولدي و ارتخ اونلري بولميچن.» دايجيلر

﴿۱۹﴾ و اوندن زنگينلك قازانان بو شيلرن تجارلري اونن عذابن قورخوسندن يراخده دورجيلر و اغليجيلر و ياس توتجيلر ﴿۲۰﴾ و «واي واي! بويوك شهر، اينجه كتان و مور و قرمزي اسبابدن گايمنش و التن و قيمتلي طاشلر و لولوردن بزمنش اولان، ﴿۲۱﴾ بير ساعته بو قدر بويوك زنگينلك خرب اولدي.» دايجيلر و هر باخيره جي و باخيره ده اولانلر و باخيره ن صاحبيلري و دنيوزن تجارت ادانلر، يراخده دورجيلر ﴿۲۲﴾ و اونن يانمه سنن دومانني گوردكلري زمان «هانسي شهر بو بويوك شهره بزنيو؟» باغريلر.

﴿۲۳﴾ و باشلر نه تيز ائجيلر و اغليجيلر و ياس توتجيلر و «واي واي! او بويوك شهر كي اونن زنگينلگندن دنيزه ده كي باخيره صاحبيلري زنگين اولديلر، لكن بير ساعته خرب اولدي. ﴿۲۴﴾ اي سما و مقديسلر و رسوللر و نبيلر كايقلانن چونكو الله حايفتري اوندن الدي.» باغريلر

﴿۲۵﴾ و قوتالي بير ملاك بويوك دثيرمانن طاشي كمي بير طاش الدي و دنيزه اتدي و «او بويوك شهر بابل، بله قوتالي يخلجي و ارتخ هيچ بولميچي. ﴿۲۶﴾ و طنبورجيلرن و موسيقارلرن و دودكلرن و بوروزلارن سسي ارتخ سندن دوئلميچي و هيچ بير صنعتن صنعتچيسي ارتخ سنده بولنميچي و دثيرمانن سسي ارتخ سنده دينلنميچي. ﴿۲۷﴾ و چراغن ايشغي سنده پارلاميچي ارتخ و گوانن و گلينن سسي سنده دينلنميچي ارتخ. چونكو سنن تجارلرن دونيانن رئيسلريدلر و سنن سحرلگندن بوتون ملنلر قاندرلدليلر. ﴿۲۸﴾ و ايچنده نبيلرن و مقديسلرن و دونيانن بوتون اولدرلمشلرن قاني بولندي.» دي

﴿۱۹﴾ بو شيلردن سوزنا سماده بويوك بير زحمتن سسي كمي بير سس دويدم، ﴿هللوي! قورتلش و شريف و احترام و قوات رب الله مزه مخصوصدر. ﴿۲۰﴾ چونكو اونن حكملري صح و عدالتيلدر. او دونيايي زانساندن خرب ادان مشهور فاحشه يي حكيم اتدي و گندي خزمتچيلرنن قان حايفني الدي. ﴿۲۱﴾ ديوديلر

﴿۲۲﴾ و اكنجي كره «هللوي» ديلر و اونن دوماني سونسزه زمانه قدر يوخاري چيخيو. ﴿۲۳﴾ و او يرمي دورت شيخ و دورت حيوان

﴿۲۴﴾ چونكو الله اونلرن يورگنه قويمش كي گندسنن هدهني اتسنلر و افكارلرني بيرلشدرسنلر و گندي قورالغ قدرلارني وحشه ويسنلر كي الله سوزو تماملاسنن. ﴿۲۵﴾ و گوردن ارواد، بويوك شهردر كي دونيانن قورالرنه حكيم اديو. ﴿۲۶﴾ ددي

﴿۲۷﴾ بو شيلردن سوزنا سمادن باشخه بير قدرتلي ملاگن اينديني گوردم. دونيا اونن شريفندن ايشغلندي. ﴿۲۸﴾ و قوتالي سسندن ﴿دوشدي! بويوك بابل دوشدي! و او شيطانلرن مسكني اولدي و هر پيس روحن و هر پيس و نجس قوشن قفسي اولدي. ﴿۲۹﴾ چونكو بوتون ملنلر او اروادن زاناسنن غضبنن شرابندن ايجديلر و دونيانن قورالري اونن زنا اتديلر و دونيانن تجارلري اونن زياده پيسلكرلندن زنگين اولديلر. ﴿۳۰﴾ ددي و سمادن باشخه بير سس دويدم كي ﴿اي ملتم، اونن چيخن كي اونن گوناھلرندن شريك اولميچنن و اونن مصيبتلرندن نصيبن اولميچي. ﴿۳۱﴾ چونكو اونن گوناھلري سمايه قدر اولاشدي و الله پيس ايشلرني عقلنه كتردي. ﴿۳۲﴾ اونن سزه ويردني اونه گيري و يرين و ياپدخلرنن حسبنه اونه اكي قات ادن و اونن دولدردي كاسه يي ايجن، اونه اكي قات و يرين. ﴿۳۳﴾ ديودي

﴿۳۴﴾ ناي قدر گندني شرفلندرديسه و كايقلنديسه، عينا شكلده اونه عذاب و ياس و يرين چونكو او گندي يورگنده ديو كي «بن بير ملاكه كمي اوتورويوم و دول ارواد ديلم و اصلا ياس گورميچم.» ﴿۳۵﴾ بو سببدن اونن مصيبتلري، اولوم و ياس و اچلنخ بير گونده گلجي و اتشدن يانجي چونكو اونو حكيم ادان رب الله قوتاليدر. ﴿۳۶﴾ و اونن زنا اتمش و كايقلنمش دونيانن قورالري، اونن يانمه سنن دومانني گوردكلري زمان اغليجيلر و ياس توتجيلر. ﴿۳۷﴾ و اونن عذابنن قورخوسندن يراخده دورجيلر و «واي واي! بويوك شهر بابل، او قوتالي شهر! بير ساعته سنن جزان گلدي!» دايجيلر

﴿۳۸﴾ و دونيانن تجارلري اونن ايجن اغليجيلر و ياس توتجيلر چونكو اونن صاندي شيلري هيچ كيمسه الميو ارتخ. ﴿۳۹﴾ يعني التن و گوموش و قيمتلي طاشلر و لولولر و اينجه كتان و مور و قرمزي ايپك و قوخلو اغاچلر و فيل ديشندن قابلر و قيمتلي اغاچدن قابلر و نحاس و دمير و مرمر قابلري ﴿۴۰﴾ و دارچين و بهارتلر و عطرلر و مُر و بخور و شراب و زيت و قيمتلي اؤن و بوغداي و حيوانلر و سورولر و اطلر و عرابلر و خزمتچيلر و انسانلرن جانلرنن تجارتي ايجن اغليجيلر.

يره دوشديلر و كرسیده اوتوران اللهه تاپديلر و «امين، هلولويا!»
 دديلر
 ﴿۱۶﴾ و كرسيدن بير سس گلدي، ﴿بوتون خرمتچيلر و اوندن
 قورخانلر، هم كوچك هم ده بويوك، اللهمزه حمد ادا!﴾ ددي
 ﴿۱۷﴾ و بويوك بير زحمتن و چوخ صويلرن و قواتلي گورلتورلرن
 سسي كمي بير سس دويدم، ﴿هللويا، چونكو هر شيه قدرتلي
 اولان ربم اللهمزه قورلخ اديو!﴾ گلن كايقلناك و مبسوط اولاخ
 و اونو تشرف اداك چونكو قوزونن دوگونو گلدي و اونن گيليني
 گندي حاضر اتمشدر.

﴿۱۸﴾ اونه گاييمك ايچن پك و پارلاخ اينجه كتان ويرلدي
 ددي. چونكو اينجه كتان مقديسلرن صالح ايشلردير.

﴿۱۹﴾ و بنه ﴿ياز، قوزونن دوگون ضيفتنه چاغلمش كشيلاه ناي
 مبارك!﴾ و گنه ﴿بو اللهن صح سوزودر.﴾ ددي
 ﴿۲۰﴾ و اونه تايخم ايچن اونن اياخلرنه دوشدم اما او بنه ﴿يوخ
 اتما! چونكو بن ده سنن كمي بير خرمتچييم و عيسي ن شهادتي
 توتان قارداشلرنن يولداشيم. اللهه تاپ چونكو عيسي ن شهادتي
 نييلك روحوذر.﴾ ددي

﴿۲۱﴾ و سمايي اجلمش گوردم و اهيج بير اغ اط وادي و
 اوستنده اوتورانن اسمي امين و گرچكدي و او عدالتدن حكم
 و صواشيو. ﴿۲۲﴾ و گوزلري اتش الوي كميدي و باشن اوستنده
 چوخ تاجلر و يازلمش بير اسم وادي كي گندسندن باشخه هيچ
 كيمسه بلميو. ﴿۲۳﴾ و قانندن بو يانمش بير پالتو گايدي، و اونن
 اسمني «اللهن سوزو» ديولر. ﴿۲۴﴾ و سماوي عسكرلر، اغ اطلردن
 و اينجه اغ كتانلر و پك اسبابلردن اونو تايكب اديوديلر. ﴿۲۵﴾ و
 اونن اغزندن ملتيري وورمخ ايچن كاسگنن بير قنلچ چيخيودي
 و بير دمير عصادن اونلري حكم ادجي و او هر شيه قدير اولان
 اللهن قواتلي غضبئن شراب معصرتني اياخلردنن باسيو. ﴿۲۶﴾
 اونن پالتوسو و بالدرنده بير اسم يازلمش، «قرالرن قرالي و ربلرن
 ربي.»

﴿۲۷﴾ اوندن سونرا گونشده دوران بير ملاك گوردم كي قواتلي
 سسندن سمداهخي بوتون قوشلري چاغردي و ﴿گلن و اللهن
 بويوك ضيفتي ايچن حاضر اولن.﴾ ﴿۲۸﴾ و قرالرن و بين باشيلرن
 و جبارلرن و اطلرن اتلرني و اطلره بينانلرن و حُر و باغلانمش و
 كوچك و بويوك، بوتون ادملرن اتلرني بين. ددي

﴿۲۹﴾ و وحشي و دونيانن قراللرني و اونلرن عسكرلرني گوردم
 كي اط اوستنده اوتوران و اونن عسكرلردنن صواشمخ ايچن
 تويلانديلر. ﴿۳۰﴾ و وحش و او يالان نبي يعني وحشن حضورنده
 علامتلردن ادا، توتلدي. او نبي او علامتلردن وحشن ايشارنتي
 الانلري و اونن صورتته تاپانلري قانديودي. بولرن اِكيسي دييري
 دييري كيريتدن يانان اتش دنيزنه اُتدليلر.

﴿۳۱﴾ و باقيلر اطده اوتورانن اغزندن چيخان قنلچدن اُولدرلديلر و
 بوتون قوشلر اونلرن اتلردنن دوق اولدليلر.

۲۰

﴿۳۲﴾ اوندن سونرا سمدانن بير ملاگن اينديني گوردم
 و اونده هاويه ن كليدي و بويوك بير زنجير وادي.
 ﴿۳۳﴾ و او اجدرها يعني او اسكي بيلائي كي ايليس و شيطاندر،
 توتدي و اونو بين سنه يه قدر باغلادي. ﴿۳۴﴾ و اونو هاويه يه اُتدي
 و قايبي كليلدهدي و مهورهدي كي او بين سنه تمام اولانه
 قدر ملتيري قاندرماسن ارتخ و اوندن سونرا بير از مُدت ايچن
 براخلمليدر. ﴿۳۵﴾ و كرسيلر گوردم و اونلرن اوستنده اوتورانلره حكم
 ويومك ايچن قدرت ويرلدي و عيسي ن شهادتي و اللهن سوزو
 ايچن بويونلري كاسلمش جانلري گوردم و وحشه و اونن صورتته
 تاپميانلر و اونن ايشارنتي انلرنه و اللرنه الميالنر، اُولومدن قالخديلر
 و مسيحدن برابر بين سنه حكم اتدليلر.

﴿۳۶﴾ اما تا بين سنه تمام اولانه قدر باقيلر اُولومدن قالخماديلر
 و بو اول قالخشدر. ﴿۳۷﴾ اول قالخشدن نصيبي اولان مبارك و
 مقدسدر! اونلرن اوستنده اِكنجي اُولومن قدرتي يوخدر لكن اللهن
 و مسيحن كاهنلري اولجيلر و اوندن برابر بين سنه حكم ادجيلر.
 ﴿۳۸﴾ ناوخت او بين سنه تمام اولديي زمان شيطان حبسدن
 چُولجي. ﴿۳۹﴾ و او گدجي و دونيانن دورت طرفنده ملتيري، يعني
 ياُجوجي و ماُجوجي قاندرجي و اونلري صواش ايچن گترجي.
 اونلرن عددي دنيزن رملني كمي صايلمازدر.

﴿۴۰﴾ اونلر بوتون دونيايه چيخديلر و مقديسلرن يريني و عزيز شهري
 محاصره اتدليلر. اما اللهن طرفندن سمدان اتش ياغدي و اونلري
 محي اتدي. ﴿۴۱﴾ و اونلري قاندران ايليس، اجدرها و يالان نيينن
 اولديي يره، كيريت و اتش دنيزنه اُتدي. اونلر گجه گوندز،
 سونسزه قدر عذاب چكجيلر.

﴿۴۲﴾ و بويوك اغ بير كرسي و اونن اوستنده اوتوران ييرني گوردم
 كي سما و ير اونن حضورندن قاچدي اما اونلره ساخلانمش

کميدي. ﴿۱۱﴾ و بويوک و يوکسک بير دوواري و اون اِکي قاپيسي وادي و قاپيلرن اوستنده اون اِکي ملاک وادي و اونلرده اسرائيل اوشاخلرنن اون اِکي قبيله سنن اسملري يازلمشدي. ﴿۱۲﴾ شرقدن اوچ قايي و شمالدن اوچ قايي و جنوبدن اوچ قايي و غربدن اوچ قايي وادي.

﴿۱۳﴾ و شهرن دوورنده اون اِکي اساس طاشي وادي و اونلرده قوزونن اون اِکي رسولنن اسملري وادي. ﴿۱۴﴾ و بدنن قوشنانن اينده، شهرن و قاپيلرني و دووارلرني اؤلچمک ايچنن التن بير داييک وادي.

﴿۱۵﴾ و شهر مربع شکلنده دي و اوزونلغو و اني عينادي و شهري او داييکلدن اؤلچدي و اؤلچوسو ۲۰۰۲ كيلومتردي و اوزونلغو و اني و يوکسکلگي عينادي. ﴿۱۶﴾ و ملاک دوواري اؤلچدي و او دووار انسانن اؤلچوسو حسبنه ۶۶ متردي.

﴿۱۷﴾ دووارلري يشم طاشندان ياپلمشدي و شهر صافي التن و پارلاخ جنجخ کميدي. ﴿۱۸﴾ و شهرن دووارنن اساسي هر شکل قيمتلي طاشندان بزنمشدي. اول اساس يشم و اِکنجي گوو ياقوت و اوچنجي بلغمي و دورنجي زمرد، ﴿۱۹﴾ و بشنجي عقيق و قرمزي عقيق و يدنجي زبرجد و سکيزنجي بزادي و دوقوزنجي طوپاز و اوننجي صاري زمرد و اون بيرنجي سماوي ياقوت و اون اِکنجي مور ياقوتدي.

﴿۲۰﴾ و اون اِکي قايي، اون اِکي لولودي. هر قايي بير لولودي. و شهرن يوللرنن هپسي پارلاخ جنجخ کمي التندان ياپلمشدي. ﴿۲۱﴾ و اونن ايچنده هيچ بير معبد گورماد، چونکو هر شيه قدرتلي رب الله و قوزو او شهرن معبديدر.

﴿۲۲﴾ و شهر ايدانلانمخ ايچنن گونشده و ايه محتاج ديل، چونکو الله شريفني اونو ايدنلاتيو و قوزو او شهرن چراغيدر. ﴿۲۳﴾ و ملنلر اونن ايشغنده بريچيلر و دونيانن قرالري گندي شريفلري و احتراملرنني اونن گتريچيلر. ﴿۲۴﴾ و قاپيلري گونزده کيتلنميجي چونکو اورده گجه اولميجي. ﴿۲۵﴾ و ملنلرن شريفني و احترامني اونن گتريچي.

﴿۲۶﴾ و هيچ بير پيسلک و پيسلک ادان هيچ کيمسه و يا بالانچي اونن گيرميجي، بس قوزونن حيات کتابنده يازلمش اولانلر گيرچيلر.

﴿۲۷﴾ اوندن سونرا بنه الله و قوزونن کريسندنن اخان کريستال کمي پارلاخ، حيات صوينن نهري

ايچن هيچ بير ير بولنمادي. ﴿۲۸﴾ و اولولري گوردم کي کوچکلدن تا بويوگه قدر کريستن اگونده دوريوديلر و کتابلر اچلدیلر. اوندن سونرا باشخه بير کتاب، يعني حيات کتابي اچلدي و اولولر کتابلرده يازلمش گندي ياپدخلري حسبنه، محکوم اولديلر.

﴿۲۹﴾ و دنيز گندنده اولان اولولري گيري ويري و اولوم و جهنم، گنديلرنده اولان اولولري گيري ويري و هر بير گندي ياپدخلري حسبنه محکوم اولدي. ﴿۳۰﴾ و اولوم و جهنم اتش دنيزنه ائتدي. بو اِکنجي اولومدر يعني اتش دنيزي.

﴿۳۱﴾ و کيسنن اسمي حيات کتابنده بولنماديسه اتش دنيزه ائتدي.

﴿۳۲﴾ و يني بير سمايي و يني بير دونيايي گوردم چونکو اول سما و اول دونيا گچدي و دنيز ارتخ

يوخدي. ﴿۳۳﴾ و بن يوحنا مقدس شهري، يعني گندي گشيسي ايچنن بزنمش بير گلين کمي حاضرلانمش يني اورشليمي گوردم کي الله طرفندن سمدان اينيودي. ﴿۳۴﴾ و سمدان قوتالي بير سس دويدم کي ﴿اهنج، الله، مسکني انسانلردن برابردر و اونلردن برابر ياشيجي و اونلر اونن ملنلري اولجيلر و الله گندسني اونلردن برابر، اونلرن الله اولجي. ﴿۳۵﴾ و الله اونلرن گوزلردن هر گوز ياشني سيلجي و ارتخ اولوم اولميجي و ارتخ ياس و سزلامه و اغري اولميجي چونکو اول شيلر گچمشدي. ﴿۳۶﴾ ددي

﴿۳۷﴾ و کرسيدده اوتوران ﴿اهنج بن هر شيمي يني ايدوم. ﴿۳۸﴾ ددي و بنه ﴿ياز، چونکو بو سوز صح و اميندر. ﴿۳۹﴾ ددي ﴿و گنه بنه ﴿تماملاندي! الف و يا، اول و اخر بنم. بن صوسز ادمه، ياشمه صوينن پينارندن مجاناً ويرجم. ﴿۴۰﴾ هر کيم ينديسه، بوتون بو شيلري ميراث الجي و بن اونن الله اولجم و او بنم اوغلوم اولجي.

﴿۴۱﴾ اما قورخانلرن و ايمانسزلرن و پيس ادملرن و قتللرن و زناکارلرن و سحر بازلرن و صنم تاپانلرن و بوتون بالانجيلرن نصيبني اتش و کبريت دنيزي اولجي. بو اِکنجي اولومدر. ﴿۴۲﴾ ددي

﴿۴۳﴾ اوندن سونرا، يدي ملاکلدن يعني اخر يدي مصيبتندن دولو کاسه لري توتانلردن بير بنه گلدي و ﴿گل سنه گليني يعني قوزونن ارادني گورستيم. ﴿۴۴﴾ و بني روحده بويوک و يوکسک بير داغه الاتدي و الله طرفندن سمدان اِينان مقدس اورشليم شهري گورستدي. ﴿۴۵﴾ اوندن الله شريفني وادي و اونن ايشغي قيمتلي بير طاشه بزيودي و بلور کمي کريستال بير يشم طاشي

گورستندي. ﴿۱﴾ او شهرن يولنن اورته سنده و نهرن اِکي طرفنده، اون اِکي شکل ميوه گتران يعني هر اي ميوه سني گتران حيات اغاچي وادي. او اغاچن ياپراخاري ملترن شفاسي اِچيندر. ﴿۲﴾ ارتخ هيچ بير لعنت اولميچي و الهمن و قوزونن کرسيسي اوندە اولجي و اونن خزمتچيلري اونه تاپچيلر. ﴿۳﴾ و اونن يوزني گورچيلر و اونن اِسمي اونلرن انلرنده اولجي. ﴿۴﴾ و اورده گجه اولميچي ارتخ و چراغه و گونشن اِشغنه محتاج اولميچيلر چونکو رب الله اونلره اِيشغ ويرجي و اونلر سونسزه قدر حکم ادچيلر. ﴿۵﴾ و بنه ﴿۶﴾ بو سوز امين و صحدر و مقدس نبيلرن روحنن رب الهي گندي ملاگني گوندردي کي خزمتچيلرته ياخندهخي شيلري گورستسن. ﴿۷﴾ ددي

﴿۸﴾ و گنه ﴿۹﴾ اهجخ، تز گليوم. بو کتابن نبيلک سوزنه اطاعت اِتان کشيە ناي مبارک! ﴿۱۰﴾ ددي
 ﴿۱۱﴾ بن يوحننا بو شيلري دويدم و گوردم و ناوخت بو شيلري گوردم و دويدم، بو شيلري بنه گورستمش اولان ملاگه تاپمخ اِستهدم. ﴿۱۲﴾ و بنه ﴿۱۳﴾ اِتما! چونکو بن ده سن کمي بير خزمتچيم و قارداشلر و نبيلر و بو کتابي حفظ اِتانلرن يولداشيم. الله تاپ! ﴿۱۴﴾ کتابن نبيلک سوزنو مهوره ما چونکو زمان ياخندر. ﴿۱۵﴾ ظلام اولان ظلامت اتسن، پيس اولان گنه پيس قالسن و عادل اولان عدالتلي اِيشلر اتسن و مقدس اولان گنه ده مقدس اولسن. ﴿۱۶﴾ ددي

﴿۱۷﴾ بن عيسي، کليسه لرده بو شيلري شهادت ويرمک اِچين ملاگمي سزه گوندردم. بن داؤدن کوکو و نسلدنم و صباحن ايدنلخ يلدزيم. ﴿۱۸﴾ و روح و گلين ﴿۱۹﴾ «گل!» ديولر و دويانلر هرکز «گل!» دايسن. هر کيم صوسز اولديسه، گلسن و کيم اِسته ديسه، ياشه من صويندن مجاناً السن.

﴿۲۰﴾ چونکو بن بو کتابن نبيلک سوزنو دوپان هرکزه شهادت ويريوم کي اگر بير کشي اونه زياده بير شي قويديسه، الله بو کتابدهخي يازلمش مصيبتلري اونه گترجي. ﴿۲۱﴾ و هر کيم بو نبيلک سوزندن بير شي قالدرديسه، الله اونن پابني حيات اغاچندن و مقدس شهردن و بو کتابده يازلمش بوتون شيلردن قالدرجي. ﴿۲۲﴾ بو شيلره شهادت ويران «صح بن تز گليوم!» ديو امين. گل رب عيسي! ﴿۲۳﴾ ريمز عيسي مسيحن نعمتي سزدن برابر اولسن.

امين